

SVENTAS RAŠTAS

ARBA

BIBLIJA

NAUJO INSTATYMO

**LIETUVIŠKON KALBON IŠGULDYTA
VYSKUPO KUNIGAİKŠČIO JUOZAPŲ ARNULPO GIEDRAIČIO.**

ANTRU KARTU ATISAUSTA KAŠT

Kun. S. PAUTIENIAUS, šv. Juozapo parapijos klebono, Mahanoy City, Pa.

Su komentorium parengtu

Kun. A. Staniukyno, šv. Kryžiaus parapijos klebono, Mt. Carmel, Pa.

Nihil obstat.

*Antonius Milukas,
Censor Deputatus in Archidieceesi Philadelphensi.*

Entered according to Act of Congress, February 5th, 1907, by Rev. S. Paulenius
in the Office of the Librarian of Congress, at Washington, D. C.

All Rights Reserved.

NUO IŠLEISTOJO.

Vyskupo Giedraičio pirm 100 metų išleistas Šventas Raštas, Biblija, Naujo Instatymo užsiliko tik kur-ne-kur.

Lietuviai Katalikai iki šiol turėjo apsieiti be Šv. Rašto savo kalboje.

Kad suteikti Lietuviams Katalikams tikrą katalikišką Bibliją, išleidau savo kaštu Vyskupo Giedraičio vertimą.

Tą išleidimą redagavo su daleidimu dvasiškos valdžios kunigas A. Staniukynas, kuris ilgą laiką tyrinėjo Bibliškus mokslus Ryme ir Palestinos žemėje; atlankė visas žymesnes vietas, kur Mūsų Išganytojas apsakinėjo savo mokslą.

Kunigas Staniukynas prie Vyskupo Giedraičio teksto pridėjo komentorių, paaiškinantį sunkesnes vietas.

Kun. S. Pautienius.

NAUJOJO INSTATYMO TURINYS.

Kas buvo Senojo Instatymo turinys, būtent, Kristus ir Jojo Bažnyčia, kaip sako šv. Augustinas prasčiokėlius mokindamas, tasai pats yra ir Naujojo Instatymo turinys. Nes, kaip vėl tasai Sventasis sako, Sename Instatyme slepiasi Naujasis, ir Naujame Instatyme appsiieškia Senasis. Ir kitoje vietoje: Sename gul paslėptas Naujasis ir Naujame atsirado Senasis. Ir todėl pasakė Viešpats: Neatėjau išrišti zokono arba pranašų, bet išpildyti. Nes ištiesų sakau jums, dangus ir žemė praeis, viena jota arba vienas taškelis iš zokono nepraeis, kol viskas išsipildys. Šiais žodžiais aiškiai išganytojas parodo, juog Naujasis Instatymas yra niekas kitas, kaip tik išpildymas Senojo.

KETURIŲ EVANGELIJŲ TURINYS.

Evangelijos istoriškai apsaiko gyvenimą mūsų Viešpaties Jėzaus; jos aiškiai rodo (šv. Jon. XX, 31), juog Jis yra Kristus, Žydų Karalius, kurio jie laukė visą Senojo Instatymo laiką; o teiposgi, juog jie iš savo pačių piktumo ir apjakimo (nors tasai jų nelabumas nuo Senųjų prasidėjo, bet jam pagalios pritarė ir minios) nenorėjo Jo priimti, bet jo mirties jieškojo, Jis ją daleido ant savęs nuo jų nukentėti, bet jie teisingiausiu būdu užsipelnėjo būti atmestais nuo Jo, ir kad Jo Karalybė arba Bažnyčia būtų nuo jų atimta ir atiduota stabmeldžiams. Tosios Bažnyčios įsteigimui Jis išrinko dvyliką ir vieną iš jų paskyrė viršninku visų, ir, teip šiam, kaip ir aniems atsakančius pamokinimus davė.

Istorija Kristaus gyvenimo yra keturių parašyta, kurie pas Ezeikielių ir Apokalipsoje yra prilyginti keturiems gyviems su-tvėrimams, pagal tą, nuo ko jieje savo knygą pradėjo rašyti. Šv. Mateušas yra prilygintas žmogui, nes jis pradėjo aprašymą Kristaus gentkartės kaipo žmogaus. Šv. Morkus yra prilygintas liūtui, nes pradėjo nuo garsaus mokinimo šv. Jono Krikštytojo, tartum rėkimo liūto ant tyro. Šv. Lukas prilygintas te-liui, nes pradeda nuo Senojo Instatymo kunigo, būtent Zakarijos (šv. Jono Krikštytojo tėvo), nes jie aukėjo Dievui telius. Šv.

Jonas ereliui, nes jis pradėjo nuo Kristaus Dievybės, išlėkdamas taip augštai, kaip augščiau negalima. Trīs pirmieji plačiai aprašo, ką veikė Kristus Galilėjoj po uždarymū kalinėje šv. Jono Krikštyjo. Todėlei šv. Jonas Evangelistas, rašydamas paskui juos visus apleidžia Kristaus darbus Galilėjoje (išskyrus vieną, kurio anie nepaminėjo, apie stebūklingą duoną, apie kurią Jis Kapharniečiams sakė, juog gal ir nor jiems duoti, (šv. Jon. 6 per.) ir aprašo pirmiausia, ką Kristus veikė, kada da šv. Jonas Krikštytojas mokino ir krikštyjo, o paskui, po uždarymū šv. Jono kalinėje, ką Kristus veikė Žydijoje kas mets apie Velykas. Bet apie Išganytojaus kančią visi keturi plačiai rašo.

Reik čion pažymėti, juog nuo Kristaus krikšto, kuris, kaipo mano, įvyko apie Trīs Karalius, Jezus turėjo apie trisdešimtį metų amžiaus (šv. Luk. 3 p.), iki jo kančiai skaitosi trīs metai ir trīs mėnesiai, tame laike buvo teipgi ketverios Velykos.

Naujojo Insatymo Knygos pagal Katolikų Bažnyčios skaitlių.

Keturios Evangelijos.

Sv. Mateušo, perskyrimų	28	Sv. Jono	21
Sv. Morkaus	16	Apaštų Darbai	28
Sv. Luko	24		

Keturiolika Laiškų šv. Pauliaus.

Pas Rymiečius, perskyrimų	16	I pas Tesalioniečius	5
I pas Korintiečius	16	II pas Tesalioniečius	3
II pas Korintiečius	13	I pas Timotejų	6
Pas Galatiečius	6	II pas Timotiejų	4
Pas Epeziečius	6	Pas Titų	3
Pas Philipiečius	4	Pas Philemoną	1
Pas Koliosiečius	4	Pas Ebrejus (Žydus)	13

Septyni Katalikiški Laiškai.

Sv. Jokūbo, perskyrimų	5	II Jono	1
I Petro	5	III Jono	1
II Petro	3	Sv. Judo	1
I Jono	5	Apokalipsa (Apraiškinas)	22

Šventa Jezaus Kristaus Evangelija pagal šv. Mateušą.

Šventas Mateušas, vienas iš Apaštaly dvylikos, iš muitininko, tai yra mokesčių rinkėjo, buvo mūsų Viešpaties ant Apaštalo pašauktas; jo pirmutinis vardas buvo Levi. (Šv. Luk. 5 p., 27 e., ir šv. Mork. 2 p., 14 e.) Jis iš keturių Evangelistų pirmas parašė Evangeliją. Evangelijos kalba buvo ebraiška arba aramaiška, nes tokia kalba žydai tuomet Palestinoje šnekėjo. Šios Evangelijos pirmoje jos kalboje dabar nėra, bet juogei Apaštaly laike ji buvo išversta į graikišką kalbą, jos vertimas buvo lygios su pirmuoju rašymu vertės. Šv. Mateušas rašė Evangeliją pagal Euzebijų apie šeštuose arba teisingiaus pagal šv. Irenejų apie dvidešimtis ketvirtuose metuose po mūsų Viešpaties į dangų užžengimui.

I PERSKYRIMAS.

*Kristaus giminės eilė. Jis buvo pradėtas
ir gimė iš mergelės.*

1. Knygos giminės Jezaus Kristaus, sunaus Dovydo, sunaus Abraomo.

2. Abraomas pagimdė Izaoką, o Izaokas pagimdė Jokubą, o Jokubas pagimdė Judą ir brolius jo.

3. O Judas pagimdė Faresą ir Zarą iš Tamaros, o Fares pagimdė Ezroną, o Ezronas pagimdė Aramą.

4. Bet Aramas pagimdė Aminadabą, o Aminadabas pagimdė Naassoną, o Naasonas pagimdė Salmoną.

5. O Salmonas pagimdė Boozą iš Raabos, o Boozas pagimdė Obedą iš Rutos, bet Obedas pagimdė Jessą, o Jessas pagimdė Dovydą Karalių.

6. O Dovydas Karalius pagimdė Saliamoną iš tos, kuri buvo Urijošiaus.

7. O Saliamonas pagimdė Roboamą, o Roboamas pagimdė Abijošių, o Abijošius pagimdė Azą.

8. Bet Aza pagimdė Jozafatą, o Jozafatas pagimdė Joramą, o Joramas pagimdė Ozijošių.

9. O Ozijošius pagimdė Joatamą, o Joatamas pagimdė Achazą, o Achazas pagimdė Ezechijošių.

10. Bet Ezechijošius pagimdė Manassesą, o Manassesas pagimdė Amoną, o Amonas pagimdė Jozijošių.

11. O Jozijošius pagimdė Jechonijošių ir brolius jo iki nuvedimo Babilionan.

12. O po nuvedimo Babilionan, Jechonijošius pagimdė Saliatijelių, o Saliatijelius pagimdė Zorobabelių.

13. O Zorobabelius pagimdė Abijudą, o Abijudas pagimdė Elijakimą, o Elijakimas pagimdė Azorą.

14. O Azoras pagimdė Sadoką, o Sadokas pagimdė Achimą, o Achimas pagimdė Elijudą.

15. O Elijudas pagimdė Eleazarą, o Eleazaras pagimdė Mataną o Matanas pagimdė Jokubą.

16. O Jokubas pagimdė Juozapą, vyrą Marijos, iš kurės užgimė Jezus, kursai vadinasi Kristumi.

17. Ir taip visos giminės nuo Abraomo iki Dovydo, giminių keturiolika; o nuo Dovydo iki nuvedimo į Babilioną, giminių keturiolika; o nuo nuvedimo Babilionan, iki Kristaus, giminių keturiolika.

18. O Kristaus užgimimas taip buvo. Kada buvo suvinčiavota motina Jo Marija su Juozapu, pirmiaus neg susiėjo

rasta yra neščia iš Dvasios Šventos.

19. O Juozapas, vyras jos, budamas teisus, ir nenorėdamas jos apskelbti, norėjo paslapčiai apleisti ją.

20. O kad jis apie tai dūmėjo, štai Aniuolas Viešpaties pasirodė jam miege, tarydamas: Juozap, Sunau Dovydo, nesibijok priimti Mariją moterį tavo: nes kas anoje užgimė, yra iš Dvasios Šventos.

21. O pagimdys Sūnų, ir pramisi vardą jo Jezus: nes anas išganyš žmones savo nuo gundymų jų.

22. O tai vis stojosi, idant išsipildytų, kas yra pasakyta nuo Viešpaties per pranašą tariantį:

23. Štai pana bus neščia, ir pagimdys sūnų, ir pramys vardą jo Emmanuel, tai išsiguldo: Dievas su mumis.

24. O Juozapas, atsikėlęs iš miego, padarė, kaip jo įsakė Aniuolas Viešpaties, ir priėmė moterį savo.

25. Ir nepažino jos, pakolei pagimdė sūnų savo pirmgimusių, ir praminė vardą jo Jezus.

1 p., 16 e. *Vyrą Marijos.* Evangelistas, pagal žydų paprotį, kurie nerašydavo moterių gentkartės, paduoda vien tik šv. Juozupo giminės eilę; bet, kaip pas žydus vyras veždavo savo giminaitę, tokiu būdu Juozupo gentkartė rodo ir Marijos giminės eilę.

25 e. *Pakolei pagimdė sūnų savo pirmgimusių.* Iš šių žodžių Helvidijus ir kiti eretikai piktai išveda, juog šv. Pana turėjo ir daugiau vaikų. Bet, šv. Jieronimas įvairiais paveizdais išrodo, juog toks išsireikimo budas buvo priimtas pas žydus, ir, žodis *pakolei* pas juos žen-

II PERSKYRIMAS.

*Išmintingųjų aukos. Bėgimas Egiptan.
Nekaltųjų vaikelių nužudymas.*

1. Kad tada užgimė Jezus Betlejeme Judo, dienose Herodo Karaliaus, štai Išmintingi nuog užtekėjimo Saulės atėjo Jerozolimon.

2. Tardami: Kur yra, kur-sai užgimė karalius Žydų? nes regėjome žvaigždę jo ant užtekėjimo saulės, ir atėjome nusizeminti jam.

3. O išgirdęs Karalius Herodas, nusigando ir visa Jerozolima su juo.

4. Ir surinkęs visus vyriausius Kunigus ir mokytojus žmonių, dasityrinėjo nuog jų, kur turėjo Kristus užgimti.

5. O anie tarė jam: Betlejeme Judo; nes teip yra parašyta per Pranašą:

6. Ir tu Betlejeme, žeme Judo, nieku budu nėsi mažiausia tarp Kunigaikščių Judo: nes iš tavęs išeis Vadas, kursai valdytų žmones mano Izraeliaus.

lina tą, kas jau buvo, be jokio atžvilgio ant to, kas bus. Teip, Gm. kn. 8 p., 6 ir 7 e., yra pasakyta, juog *Nojus išsiuntė juodvarnį, kurs išlėkė ir negrižo PAKOLEI vandenys nenudžiūvo ant žemės*, t. y. jis negrižo visai. Teipgi pas Izaiją 46 p., 4 e., Dievas sako: *Aš esmi PAKOLEI jų neužaugint.* Kas iš to drįstų išvesti, juog paskui Dievas liovėsi buvęs? Ir vėl pirmoje Makkabejų knygoje, 54 e., pasakyta: *Ir priėjo jie prie Sinejaus kal-*

7. Tada Herodas pavadinęs paslapčiomis Išmintingus, labai klausinėjo nuog jų apie laiką žvaigždės, kuri jiems pasirodė.

8. Ir siųzdamas juos į Betlejem, tarė: eikite ir klauskite tikrai apie vaikėlį, o kad rasite, duokite man žinią, idant ir aš, atėjęs, pasikloniočia jamui.

9. Kurie, išklausę Karaliaus, nuėjo. O štai žvaigždė, kurią buvo regėję rytų šalyje,ėjo pirm jų, pakolei atėjusi apsistojo viršui, kur buvo vaikelis.

10. O išvydę žvaigždę, džiaugės džiaugsmu labai didžiu.

11. Ir įėję į namus, rado vaikėlį su Marija, motina jo, ir parpuolę garbę davė jam: ir atvėrę skarbus savo, atidavė jam dovanas, Auksą, kodylą ir mirrą.

12. O apturėję per miegą persergimą, idant negrištų pas Herodą, kitu keliu sugrižo į savo šalį.

no su džiaugsmu ir linksmybe ir puotkavo deginančius aukas; nes nei viens iš jų neburo užmuštas PAKOLEI nesugrižo ramybėje, tai yra nei viens iš jų neburo užmuštas nei pirma, nei paskui, sugrižus. Dievas tarė savo Sūnui: Sėdėk po mano dešinei PAKOLEI nepadėsiu Tavo priešų Tavo kojų pamynimu (paminaiše). Ar Jis nesėdės ir toliaus po Jo priešų pergalėjimui? Teip, ant amžių! Ir teip, šv. Jieronimas šv. Rašto paveizdais išrodo, juog pirmgimusiis Marijos sūnus buvo jos vienturtis.

13. Kurie kad atsitolino, štai Aniuolas Viešpaties pasirodė miege Juozapui, sakydamas: Kelkis, ir imk vaikelį ir motiną jo, o bėgk į Egiptą, ir būk tenai pakol tau pasakysiu. Nes bus, jog Herodas jieškos vaikelio, idant jį nužudytų.

14. Kursai atsikėlęs, paėmė vaikelį ir motiną jo naktį, ir nuėjo Egiptan:

15. Ir tenai buvo iki sm. r. ties Herodo: idant išsipildytų, kas yra nuog Viešpaties pasakyta per Pranašą tariantį: iš Egipto pavadinau Sunų mano.

16. Herodas tada regėdamas jog buvo apviltas nuog Išmintingųjų, labai užsirustino ir, nusirūnęs, išmušė visus vaikelius, kurie buvo Betlejeje, ir ant visų jos rubežių, nuog dviejų metų ir mažiaus, pagal laiką, apie kurį buvo ištyręs nuog Išmintingųjų

17. Tada išsipildė, kas yra pasakyta per Jeremijošių Pranašą sakantį:

18. Balsas Ramoje yra girdėtas, verksmas ir raudojimas didis: Rachel apverkianti sunus savo, ir nenorėjo būti palinks-minta, jog jų nėra.

19. O numirus Herodui, štai Aniuolas Viešpaties pasirodė per miegą Juozapui Egipte,

20. Tardamas: kelkis, o imk vaikelį ir motiną jo, o eik į že-

mę Izraėliaus: nes numirė, kurie dušios vaikelio jieškojo.

21. Kursai, atsikėlęs, paėmė vaikelį ir motiną jo ir atėjo į žemę Izraėliaus.

22. Bet, išgirdęs, jog Arche-liaušas karaliavo žemėje Judos vietoje tėvo savo H-rodos, bijojosi tėnai eiti; o persergėtas miege nuėjo į šalis Galilejos.

23. Ir atėjęs, gyvena mieste, kursai vadinasi Nazaret: idant išsipildytų, kas yra pasakyta per Pranašus: Jog Nazarensku bus vadintas.

III PERSKYRIMAS

Jonas mokiniams tyje. Kristus apkrikštytas.

1. O dienose anose atėjo Jonas Krikštytojas, apsakymas girioje Judejos,

2. ir kalbėdamas: Darvkite pakutą; nes prisiartino Karalystė dangaus.

3. Nes tas yra kursai apsakytas yra per Izaijošių Pranašą tariantį: Balsas šaukiančio girioje: Taisykit kelią Viešpaties: tiesius darykite takus jo.

4. O tas Jonas turėjo rūbą iš šerių verbliudo, ir diržą šikšnos aplink strėnas savo: o val-

3 p., 2 e. *Darykite pakutą. Poenitentium agito, Tio žodžiai pagal Raštą ir šv. Tėvus ženklina netik gailėstį už nuodėmes ir gyvenimo pataisymą. bet teipgi savęs baudimą po kaltei pasninku ir kitais panašiais metavonės darbais.*

gis jo buvo žiogai ir miško medus.

5. Tada išėjo pas jį Jeruzolima, ir visa žemė žydų, ir visa šalis aplink Jordaną.

6. Ir buvo krikštyti nuog jo Jordane, išpažindami nusidėjimus savo.

7. O regėdamas daug Farizeusų ir Saduceusų, ateinančių pas krikštą savo, tarė jiems: Driežų veisle, kas jums parodė, idant bėgtumėt nuog ateinančios rustybės?

8. Darykite tada vaisių ver tą pakutos.

9. Ir nenorėkit sakyti patįs savyje: Tėvą turime Abraomą: nes sakau jums, jog galingas yra Dievas iš tų akmenų prikelti sunus Abraomui:

10. Nes jau kirvis prie šaknies medžių yra pridėtas. Dėlto kiekvienas medis, kuris neduoda vaisiaus gerą, bus iškirstas ir į ugnį įmestas.

11. Krikštiju tiesa aš jus vandeniui ant pakutos: bet kuriai paskui manęs ateis, stipresnis yra už mane, kurio kurpių nevertas esmi nešioti: jisai jus apkrikštys Dvasia šventa ir ugnimi.

7 e. *Farizeusų ir Saduceusų.* Buvo tai dvi sekti pas žydus; iš kurių pirmoji buvo didesnėje dalyje susidėjus iš žinomų veidmainių, kita iš valnamųjų tikėjimo dalykuose.

12. Kurio vėtyklė rankoj' jo, ir iššluos klijimą savo: ir surinks kviečius savo į kluoną, o pelus sudegįs ugnimi neužgesama.

13. Tada atėjo Jezus iš Galilejos Jordanop pas Joną, idant būtų nuog jo apkrikštytas.

14. O Jonas neleido jo, sakydamas: Aš turiu būti krikštytas nuog tavęs, o tu ateini pas mane?

15. Bet Jezus atsakydamas, tarė jam: Perstok dabar; nes taip man prigul išpildyti visą teisybę. Ir tada jį priėmė.

16. O Jezus apkrikštytas, tuojaus išėjo iš vandens; o štai atsivėrė jam dangus: ir regėjo Dvasią Dievo nužengiantį kaip karvelį, ir ateinantį ant savęs.

17. O štai balsas iš dangaus kalbąs: Tas yra sunus mano mielas, kuris man pamėgo.

IV PERSKYRIMAS.

Kristaus keturiusdešimties dienų pasninkas. Jo gundymas. Viešpats pradeda mokinti, rinkti mokinius ir stebuklus daryti.

1. Tada Jezus buvo nuvestas girion nuog dvasios, idant būtų gundytas nuog velnio.

2. O kad išpasninkavo keturias dešimtis dienų, ir keturias dešimtis naktų, potam išalko.

3. Ir priejęs gundytojas tarė jam: jei Sunus Dievo esi, liepk, idant tie akmenys stotų duona.

4. Kursai atsakydamas tarė: Parašyta yra: Ne pačia duona gyvas yra žmogus, bet visokių žodžių, kuris išeina iš burnos Dievo.

5. Tada paėmė jį velnias į Šventą miestą, ir pastatė jį ant viršaus bažnyčios.

6. Ir tarė jam: jei esi sunumi Dievo, nusileisk žemyn. Nes parašyta yra: Jog Aniuolams savo įsakė apie tave, ir nešios tave ant rankų, idant kartais nepažeistumei kojų savo ant akmenio.

7. Tarė jam Jezus: Vėl parašyta yra: Ne gundysi Viešpaties Dievo tavo.

8. Vėl paėmė jį velnias ant kalno labai augšto, ir parodė jam visas karalystes svieto, ir šlovę jų.

9. Ir sakė jam: Vis tai duosiu tau, jei puolęs pasikloniosi man.

10. Tada tarė jam Jezus: Eik šalyn šėtone: Nes parašyta yra: Viešpačiui Dievui tavo kloniosies, ir jam vienam tarnausi.

11. Tada apleido jį velnias: o štai Aniuolai priėjo ir tarnavo jam.

4 p., 8 e. *Parodė jam.* Tai yra *parodė jam*, kur kiekviena karalystė guli ir žodžiu paaiškino, kas iš jų kiekvienoje buvo garbingiausio ir įstabiausio. Arba išties prieš jo akis, kaip ant didelio žemlapio, gyvus tų karalysčių paveikslus.

12. O kad išgirdo Jezus, jog Jonas buvo išduotas, nuėjo Galilejon:

13. Ir palikęs miestą Nazaret, atėjo ir gyveno Kafarnau-me prie marių, ant rubežių Zabulion ir Neftalim:

14. Idant išsipildytų, kas yra pasakyta per Izaijošių Pranašą:

15. Žemė Zabulion. ir žemė Neftalim, kelias marių už Jordano, Galileja pagonų:

16. Žmonės kurie sėdėjo tamsybėje, išvydo šviesybę didžią, ir sėdintiems šalyje šešėlio smerties, užtekėjo šviesybė jiems.

17. Nuog to laiko pradėjo Jezus apsakinėti ir kalbėt: Pakūtą darykite; nes prisiartino karalystė dangaus.

18. O vaikščiodamas Jezus pagal marių Galilejos, išvydo du broliu: Simoną, kuris vadinasi Petru, ir Andriejų brolių jo, laidančius tinklą į marias, (nes buvo žvejais.)

19. Ir tačė jiems: Eikite paskui manęs, o padarysiu jus, jog stositės žvejais žmonių.

20. O anie tuojaus palikę tinklus, ėjo paskui jo.

21. O iš ten toliaus eidamas pamatė kitu du broliu. Jokūbą Zebedeušo, ir Joną brolių jo laive su Zebedeušu tėvu jų,

taisančius tinklus savo: ir pavadino juos.

22. O anie tuojaus palikę tinklus ir tėvą, ėjo paskui jo.

23. Ir apvaikščiojo Jezus visą Galileją mokindamas bažnyčiose jų, ir apsakydamas Evangeliją Karalystės; o gydymas visokią ligą, ir visokią negalę tarp žmonių.

24. Ir išėjo šlovė jo ant visos Syrijos, ir atnešinėjo jop visus sergančius visokiomis ligomis ir sopuliais suspaustus, ir kurie velnius turėjo ir puolančias ligas, ir stabu ištiktus, ir išgydė anuos.

25. Ir ėjo paskui jo didės minios iš Galilejos ir Dekapolejos, ir iš Jeruzolimos, ir iš Judėjos, ir iš anos šalies Jordano.

V PERSKYRIMAS.

Kristaus pamokslas ant kalno. Aštuoni palaiminimai.

1. O pamatęs Jezus minias, užėjo ant kalno, ir kad sėdosi, atėjo jop mokintiniai jo.

2. O atvėręs burną savo, mokė juos sakydamas:

3. Palaiminti ubagai dvasioje: nes jų yra karalystė dangaus.

4. Palaiminti romūs, nes anie apturės žemę.

5 p., 3 e. *Ubagai dvasioje.* Tai yra nužeminti ir tie, kurių dvasia neprisilakus prie turty.

5. Palaiminti, kurie verkia: nes anie bus palinksminti.

6. Palaiminti, kurie alksta ir trokšta teisybės: nes anie bus pasotinti.

7. Palaiminti mielaširdingi: nes anie mielaširdystę apturės.

8. Palaiminti čystos širdies: nes anie Dievą regės.

9. Palaiminti pakajų darantieji: nes anie sūnumis Dievo bus vadinti.

10. Palaiminti, kurie persekiojimą kenčia dėl teisybės: nes jų yra karalystė dangaus.

11. Palaiminti este, kad jus piktazodžiuos, ir persekios jus, ir visą piktą kalbės prieš jus meluodami dėl manęs:

12. Džiaugkitės ir linksminkitės, nes užmokestis jūsų gaušus yra danguose: nes taip persekiojo pranašus, kurie pirm jų buvo.

13. Jūs este druska žemės. O jei druska pasigadys, kuomi bus sūdyta? niekam daugiaus nedera, kaip idant būtų laukan išmesta, ir nuog žmonių sumyniota.

14. Jūs este šviesybė svieta. Negal pasislėpti miestas ant kalno išstatytas.

15. Neuždega žvakės, ir nestato jos po saiku, bet ant žibintuvo, idant šviestų visiems, kurie yra namuose.

16 Teip tegul žiba švie-

sybē jūsu po akiu žmoniū, idant regētū darbus jūsu gerus, ir garbintu Tēvā jūsu, kuris yra danguose.

17. Nedūmokite, jog atējau išrišti zokona arba Pranašus: neatējau išrišti, bet išpildyti.

18. Nes uztiesą sakau jums: kolei praeis dangus ir žemē, viena jota arba viena žymelē neatsimainys Zokone, pakolei vis išsipildys.

19. Kas tada išrištu vieną iš tų mažiausių prisakymų, ir teip mokintų žmones, bus vadintas mažiausiumi karalystėj dangaus: bet kas darytų ir mokytų, tas didžiu bus vadintas karalystėj dangaus.

20. Nes sakau jums: jog jei nebus didesnė teisybė jūsų, neg mokintojų rašto ir Farizeuų, neįeisis į karalystę dangaus.

17 e. *Bet išpildyti.* Invykindamas visus paveikslus ir pranašystes; ir ištobulindamas kas buvo netobulo.

18 e. *Uztiesą.* Visi keturi Evangelistai užlaikė čion ebraišką žodį — *Amen*, t. y. *uztiesą*, tikrai, teisingai. Viešpats jį vartodavo iškilmingam ir smarkiam teisybės patvirtinimui.

20 e. *Mokintojų rašto ir Farizeuų.* Rašto mokintojai buvo Mažio įstatymų žinovai. Farizejai skaitėsi už žmones rūpestingiausiai pildančius įstatymus, ir, dėl to priežasties labai žmonių godomus.

21. Girdėję, jog pasakyta yra seniems; Ne užmušk; o kas užmuš, kaltas bus sūdo.

22. O aš sakau jums: jog kiekvienas, kursai rūstinasi ant brolio savo, kaltas bus sūdo. O kas sakytų broliui savo raka: kaltas bus sumanios. O kas sakytų, beprotis: kaltas bus pragaro ugnies.

23. Jei tada duodi dovaną tavo prie Altoriaus, o tenai atėję, jog brolis tavo tur ką prieš tave.

24. Palik tenai dovaną tavo prie Altoriaus, o eik pirmiaus susiderėti su broliu tavo, ir tada atėjęs atiduosi dovaną tavo.

21 e. *Kaltas bus sūdo.* Tai yra užsipelnis būti sūdytas mažesnės teisma vietės, vadinamos pas žydus *sūdu*, kuris rinkdavo žinias apie tokius nusidėjimus.

22 e. *Raka.* Žodis reiškiantis didelę apmaudą ar pažeminimą. *Kaltas bus sumanios.* Tai yra užsipelnis būti sūdytas augščiausio žydų teismo, vadinamo *Sumania*, *Roda* arba *Sanhedrimu*, susidedančiu iš septyniasdešimties dviejų ypata: į Sanhedrimą eidavo svarbiausios bylos ir buvo jį tyrinėjamos ir sprendžiamos: jo vieta buvo Jeruzaleme. *Beprotis* — prasmėje *bedievis*. Tas žodis, jeigu buvo ištartas su paniekinimu, buvo laikomas už biauų užgavimą ir dėlto teip rūščiai kaltinamas. *Kaltas bus pragaro ugnies.* Iš graikiško žodis į žodį: užsipelnis būti įmestas į *Gehenną ugnies*. Tuos žodžius Išganytojas vartojo išreikškimui pragaro ugnies ir bausmės.

25. Susiderėk greitai su savo priešininku, pakolei su juo esi kelyje: idant priešininkas neatiduotų kartais tave sūdžiai, o sūdžia nepaduotų tavęs tarnui, o būtumei įmestas kalinėn.

26. Užtiesą sakau tau, neiš-eisi iš ten, neg atiduosi pasku-čiausį pinigėlį.

27. Girdėjote, jog pasaky-ta yra seniems: Nesvetimote-riauk.

28. O aš sakau jums: jog kiekvienas, kuris veizdi ant mo-teriškės dėl pageidimo jos, jau svetimoteriavo su ana širdyje savo.

29. Jei tada akis tavo deši-nė piktina tave, išlupk aną, ir mesk nuog savęs; nes geriaus tau, idant vienas iš sąnarių ta-vo pražūtų, neg visas kūnas ta-vo būtų įmestas į pragarą.

30. O jei dešinė ranka tavo piktina tave, atkirsk ją, ir mesk nuog savęs: nes geriaus tau, idant vienas iš sąnarių ta-vo pražūtų, neg turėtų eiti vi-sas kūnas į pragarą.

31. Ir pasakyta yra: kas norint apleis moterį savo, te-duoda jai raštą atsiskirimo.

29 e. *Piktina tave.* Jei yra tau įzei-dimo akmuo, ar nusidėjimo proga. Šie žodžiai mus mokina bėgti nuo artimiausią nuodėmės progą, nors jos mums bū-tų teip brangios ar reikalingos kaip ran-ka ar akis.

32. O aš sakau jums: Jog kiekvienas, kuris apleistų moterį savo, išėmus priežastį palai-dos, daro, jog ji svetimoteriau-ja, ir kas atskyrta vestų, sveti-moteriauja.

33. Teipogi girdėjote, jog pasakyta yra seniems: Nepri-siek neteisiam: bet atiduosi Viešpačiui prisiegas tavo.

34. O aš sakau jums: idant nėjokiū būdu neprisiegtumėt, nė per dangų, nes yra Sostas Dievo.

35. Nė per žemę: nes yra pasparu kojų Jo: nė per Jerozo-limą, nes yra miestas didžio karaliaus:

36. Nė per galvą tavo pri-sieksi; nes negali padaryt vieną plauką baltą arba juodą.

37. Bet tegul bus kalba jųsų: yra, yra; nēr, nēr: O kas daugiaus yra, neg tai, nuog pikto yra.

38. Girdėjote, jog pasaky-ta yra: Akį už akį, o dantį už dantį.

39. O aš sakau jums: idant nepriešingantumėt piktamui:

34 e. *Idant nė jokiū būdu neprisiektu-mėt.* Tie žodžiai nedraudžia prisiekti su tikrumu, teisybe ir teismu, garbinant Dievą, teisingai ginant save arba arti-mą; uždraudžia bet prisiegti be ap-mąstymo, bedieviškai, paprastoje kal-boje ir be reikalo.

39 e. *Idant nepriešingantumėt pikta-mui.* Tie žodžiai mus ragina prie kan-

Bet jei kas tau ištiktų ī dešinē pusē veido tavo, paduok jam ir antrā.

40. O tam, kuris norētū vesti tave ī sūdā, ir rūbā tavo atimti, paleisk jam ir ploš-čīp:

41. O kasnorint tave pri-verstū ant tūkstančio žinksniū, eik su juomi ir kitus du.

42. O kas nuog tavęs pra-šo, duok jam: o norinčiam nuo tavęs unkščia imti, neatsi-kreipk.

43. Girdējote, jog pasakytā yra: Mylēsi artimą tavo, o ne apkęsi neprieteliū savo.

44. O aš sakau jums: My-lėkite neprietelius jūsų, gerai darykite tiems, kurie jus neap-kenčia; o melskitės už persekio-jančius ir šlovę jūsų plėšian-čius:

45. Idant būtumėt sūnumis tėvo jūsų, kuris yra Janguose: kursai daro, jog saulė jo užte-ka ant gerų ir piktų, ir nulei-džia lytų ant teisiųjų ir netei-siųjų.

46. Nes jei mylite tuos, ku-

traus nukentėjimo paniekinimų ir už-gavimų, bevėlyjant ir daugiaus da-nukentėti, ne kaip duoti valią norui atker-šyti. O kas toliaus yra pasakytā, nerei-kalauja rūstaus sulyg raide išpildymo, nes nė Kristus, nė šv. Povilas *nepadarė* kitos veido pusės. Jono 18 p. ir Dar. Ap. 23 p.

46 e. *Muitininkai.* Viešpatystės mo-

rie jus myli, kokį užmokesnį tu-rėsite? ar ir muitininkai to nedaro?

47. O jei pasveikintumėt brolius tiktai savo, ką daugiaus darote? argi ir pagonai to ne-daro?

48. Būkite tada jūs tobu-lais, kaip ir Tėvas jūsų dan-giškas yra tobulas.

VI PERSKYRIMAS.

Tolimesnė pamoksla ant kalno tūso.

1. Dabokitės, idant teisy-bės jūsų nedarytumėt prieš žmo-nes, idant nuog jų būtumėt re-gėti: nes užmokesnio neturėsi-te nuog Tėvo jūsų, kuris yra danguose.

2. Kad tada darai almuž-ną, netriūbyk pirm savęs, kai-po veidmainiai daro bažnyčiose ir ant ūlyčių, idant būtų pagir-ti nuog žmonių: Užtiesą sakau jums: atėmė užmokesnį savo.

3. Bet kad tu darai almuž-ną, tegul nežino kairė tavo, ką daro dešinė tavo:

4. Idant almužna tavo bū-tų paslapčioj, o Tėvas tavo, kuris mato paslapčioj, atiduos tau.

kesčių rinkėjai: žmonės be garbės, žydu neapkenčiami už jų plėšimus ir neteisy-bes.

6 p., 1 e. *Teisybės jūsų*; t. y. teisybės darbai, kaip: pasninkas, malda, miela-širdystės darbai, kuriuos privalo atlikti be parodos, ne kad žmonėms patikti, bet vien tik tam, kad patikti Dievui.

5. O kada meldzīatēs, nebūkite kaipo veidmainiai, kurie bažnyčiose ir ant kampų ūlyčią stovēdami čedija melstis, idant būtū regēti nuog žmonių: Uztiesą sakau jums: atēmē užmokesnį savo.

6. Bet tu kad melsies, jeik kamaron savo, o duris uždaręs melskis Tēvui tavo paslapčiomis, o Tēvas tavo, kuris mato paslapyje, atiduos tau.

7. O melzdamies nenorēkite daug kalbėti, kaipo pagonai; nes dūmoja, jog daugkalbėjime savo bus išklausyti.

8. Nebūkite tada jiems lygūs; nes žino tėvas jūsų, ko jūs reikalaujate, pirmiaus neg jo prašote.

9. Jūs tada teip melsitės: Tėve mūsų kursai esi danguose: švėskis vardas tavo.

10. Ateik Karalystė tavo. Būk valia tavo kaip dangui teip ir ant žemės.

11. Duonos mūsų visų dienų duok mums šiandieną

12. Ir atleisk mums kaltes mūsų, kaipo ir mes atleidžiame saviemis kaltiemis.

13. Ir nevesk mūs į pagundi-

11 e. *Všų dienų*, arba, kaip čion iš lotyniško yra pavadinta, *virsbūtybiškos duonos*, t. y. gyvenimo duonos, kurią mes priimam Šv. Sakramente.

13 e. *Nevesk mus į pagundinimą*, t. y. nedaleisk, idant mus pergalėtų pagunda.

nimą, bet gelbėk mus nuog pikto. Amen.

14. Nes jei atleisit žmonėms nusidėjimus jų, atleis ir jums Tėvas jūsų dangiškas nusidėjimus jūsų.

15. Bet jei neatleisite žmonėms; nė Tėvas jūsų atleis jums nusidėjimus jūsų.

16. O kad pasninkaujate, nebūkite kaipo veidmainiai nuliūdę; nes veidus savo išnaikina, idant pasirodytų žmonėms pasninkaujančiais. Uztiesą sakau jums: jog atēmē užmokesnį savo!

17. Bet kad tu pasninkauji, patepk galvą tavo ir nu-prausk veidą tavo.

18. Idant nepasirodytumei žmonėms pasninkaujas, bet Tėvui tavo, kuris yra paslapyje: o Tėvas tavo, kuris mato paslapyje, atiduos tau.

19. Nerinkite sau skarbus ant žemės, kur rūdis ir kandis gadina ir kur vagys iškasa ir išvagia.

20. Bet rinkite sau skarbus danguje, kur nei rūdis nei kandis negadina, ir kur vagys neiškasa ir neišvagia.

21. Nes kur yra skarbas tavo, ten yra ir širdis tavo.

22. Šviesybė kūno tavo yra akis tavo. Jei akis tavo bus gera, visas kūnas tavo bus šviesus.

23. O jei akis tavo bus pīkta, visas kūnas tavo bus tamsus. Jei tada šviesybē, kuri yra tavyje, yra tamsybe, kaipogi didē bus pati tamsybē?

24. Niekas negal diviēm ponams tarnauti; nes arba viena neapykantoj turēs, o antrā mylēs: arba pas viena laikysis, o antrā paniekīs. Negalīte Dievui tarnauti ir mamonai.

25. Dēlto sakau jums: nesirūpinkit apie dūšią jūsu, kā valgytumēt, nei apie kūnā jūsu, kuomī apsidengtumēt. Ar ne brangesnē yra dūšia, neg valgis: o kūnas, neg apdaras?

26. Pažiūrēkite ant paukščiū dangaus, jog ne sēja nei pīauna, nei krauna ī kluonus: o Tēvas jūsu dangiškas penī annos. Ar jūs neeste daugiaus brangesni, neg anie?

27. Ir kas īš jūsu dūmodamas gal pridēti prie savo stuomenies uolaktī viena?

28. Ir apie apdangā ko rūpinatēs? prisiveizdēkit lauko lelijoms, kaip auga, nedirba nei verpia.

29. O sakau jums, jog nei Saliamonas visoj šlovēj savo nebuvu aprēdytas, kaip viena īš tų.

30. O jei žolē lauko, kuri

šiandien yra, o rytoj bus ī pečiū īmesta, Dievas teipo apdenģia; kaip uedaugiaus jūs mažatikiai?

31. Todēl nesirūpinkit kalbēdami: Kā valgysim, arba, kā gersim, arba kuomī apsivīlksim?

32. Nes to viso pagonai jieško. Nes žino Tēvas jūsu, jog to viso reikalaujate:

33. Jieškokite tada pirmiaus karalystēs Dievo, ir teisybēs jo; o tai vis bus jums priduoata.

34. Nebūkite tada rūpesningi apie rytojū. Nes ryto diena rūpinasi pati apie save: Pakanka dienai vargas jos.

VII PERSKYRIMAS.

Pamokslu ant kalno trečia dalis.

1. Nesūdykite, idant nebūtu met sūdytais.

2. Nes kokiū sūdu sūdytumēt, būsite sūdytais; ir kokiū saiku seikēsite, bus jums atseikēta.

3. O kā matai krislą akyje brolio tavo, o rāsto akyje savo nematai?

4. Arba kaip sakai broliui tavo: leisk, išimsiu krislą īš akies tavo; o štai rāstas yra akyje tavo?

5. Veidmainy, išmesk pirmiaus rāstą īš akies savo, o paskui matysi išmest krislą īš akies brolio tavo.

6. Neduokite švento daikto šunims. nei meskite žemčiūgų

24 e. *Mamonai*, t. y. turtams ir svietiškam labui.

jūsų kiaulėms, idant kartais jų nesumyniotų kojomis savo, o atsigręžusios, idant jūsų nesudraskytų.

7. Prašykite; o bus jums duota: jieškokite, o rasite: tuskenkite, o bus jums atverta.

8. Nes kiekvienas, kuris prašo, gauna: o kuris jieško, randa: o tuskenančiam bus atidaryta.

9. Arba kuris yra iš jūsų žmogus, nuog kurio, kad sūnus jo prašytų duonos, ar paduos jam akmenį?

10. Arba jei prašytų žuvies, ar paduos jam žaltį?

11. Jei tada jūs, būdami pikti, mokate geras dovanas duoti sūnams savo: kaipo daugiaus Tėvas jūsų, kuris yra danguose, duos geras daiktus prašantiems savęs?

12. Vis tada, ko tiktai norite, idant jums žinonės darytų, ir jūs aniems darykite. Nes tas yra zokonas ir pranašai.

13. Ineikite per ankštus vartus: nes platūs yra vartai ir platus kelias, kuris veda ant prapulties, o daug tų yra, kurie per anuos įeina.

14. Kaip ankšti yra vartai ir siauras kelias, kuris veda į gyvenimą: o maž yra, kurie aną randa!

15. Saugokitės nuog netikrų pranašų, kurie pas jus ateina

rūbuose avių, o viduj yra vilkais plėšančiais.

16. Iš vaisių jų pažįsite anuos. Argi renka iš erškėčių vyno vuogas, arba iš usnių fygas?

17. Teip visokis medis geras, vaisius geras duoda: o blogas medis, vaisius blogus duoda.

18. Negal medis geras blogus vaisius išduoti: nei medis blogas geras vaisius išduoti:

19. Visokis medis, kuris neduoda vaisiaus gero, bus iškirstas ir į ugnį įmestas.

20. Delto iš vaisių jų pažįsite anuos.

21. Ne kiekvienas, kuris man sako: Viešpatie, Viešpatie! jeis karalystėn dangaus, bet kuris daro valią Tėvo mano, kursai danguose yra, tas įeis į karalystę dangišką.

22. Anoj dienoj daug sakys man: Viešpatie, Viešpatie! ar ne vardan tavo pranašavome, ir vardan tavo velnius išmėtinėjome ir vardan tavo daugel stebuklų darėme?

23. O tada išpažįsiu jiems: Jog jūsų niekados nepažinau: atstokite nuog manęs, kurie piktą darote.

24. Kiekvienas tada, kuris klauso tų žodžių mano, ir daro anuos, bus prilygintas vyrui išmintingam, kuris išstatė namus savo ant uolos.

25. Ir nulijo lietus ir užėjo

vandenį ir vėjai pūtė ir užpuolė ant anų namų, o nesugriuvo; nes ant uolos buvo pastatyti

26. O kiekvienas, kuris klauso tų žodžių mano, o nedaro anų, prilygintas bus vyrui neišmintingam, kuris išstatė namus savo ant smilties:

27. Ir nulijo lietus ir užtvino upės, ir vėjai pūtė ir užpuolė ant anų namų, ir sugriuvo, ir buvo sugriuvimas jų didis.

28. Ir stojos: kada pabaigė Jėzus tuos žodžius, stebėjosi minios iš mokslo jo.

29. Nes mokė juos kaip galybę turįs, o ne kaip jų mokiniojai rašto ir Farizeuškai.

VIII PERSKYRIMAS.

Kristus išgydo raupuotą, šimtininko tarną, Petro uošę ir kitų daug; tildo audrą ant jurių, išreja iš drievų apšęstų cyrų vėlnius ir daleidžia jiems suviti į kiaules.

1. O kad nužengė nuo kalno, ėjo paskui jo minios didės:

2. O štai raupuotas priėjęs pasikloniojo jam tardamas: Viešpatie, jei nori, gali mane apcystyt.

3. O ištiesęs Jėzus ranką dasilytėjo jo sakydamas: Noriu. Būk apcystytas. Ir tuojaus apcystyti buvo raupai jo.

4. Ir tarė jam Jėzus: Ziūrėk, idant niekam nesakyumei: bet eik, pasirodyk Kunigui, ir afie-

ravok dovaną, kurią liepė Maimiešius ant liūdyjimo jiems.

5. O kad ėjo į Kafarnaum, atėjo pas jį šimtininkas melzdamas jį.

6. Ir tarydamas: Viešpatie! tarnas mano gul namie stabu ištiktas ir sunkiai serga.

7. Ir tarė jam Jėzus: Aš ateisiu ir išgydysiu jį.

8. O atsakydamas šimtininkas tarė: Viešpatie! neesmi vertas, idant įeitumei po stogu mano, bet tiktai ištark žodį, o bus išgydytas tarnas mano.

9. Nes ir aš esmi žmogus po valdžios pastatytas, turįs po savim kareivius. O sakau tam: Eik, ir eina; o kitam: Ateik, ir ateina: O tarnui mano: Daryk tai, ir daro.

10. O išgirdęs Jėzus, stebėjosi, ir tarė einantiems paskui savęs. Užtiesą sakau jums, neradau teip didžio tikėjimo Izraeliui.

11. O sakau jums: jog daug nuog užtekėjimo ir nusileidimo saulės ateis ir sėsis su Abraomu ir Izaoku ir Jokūbu Karalystėj dangaus:

12. O sūnūs karalystės, bus išmesti į tamsybės toliausias, tenai bus verksmas ir griežimas dantų.

13. Ir tarė Jėzus Šimtininkui: Eik, o kaip įtikėjai, tegul tau stojas. Ir išgijo tarnas anoj valandoj.

14. O kada atējo Jezus ī namus Petro; īšvydo uošvē jo gulnīčią ir drugiu sergančią.

15. Ir nutvērē ranką jos, ir apleido ją drugys, ir atsikēlē ir tarnavo jiemis.

16. O kad vakaras buvo, atvedē pas jį daug turinčių velnius; ir īšmētīnējo dvasias, zodziu; ir visus ligonius īšgydē:

17. Idant īšsipildytų, kas pasakyta yra per Izaijošų pranašą, tariantį: Jisai negalėjimus mūsų priēmē ir ligas mūsų nešiojo.

18. O regēdamas Jezus didžias minias aplink save, liepē persiurti už marių.

19. Ir priējēs vienas rašto mokintojas, tarē jam: Mokin-tojau, sekšu tave, kur tiktai eisi.

20. Ir tarē jam Jezus: Lapēs tur urvus, o paukščiai dangaus lizdus: o sūnus žmogaus netur kur galvos priglausti.

21. O antras īš mokintinių jo, tarē jam: Viešpatie, daleisk man pirmiaus eiti ir palaidoti tėvą man.

22. O Jezus tarē jam: Eik paskui manęs, ir daleisk numirusiems laidoti numirėlius savo.

23. O kada jis įėjo į laivelį, įžengė su juo mokintiniai jo:

24. O štai sujudinimas didis stojos ant marių, teip jog lai-

velis buvo aplietas vilnimis, o jisai miegojo.

25. Ir priėjo jop mokintiniai jo, ir pabudino jį, sakydami: Viešpatie! gelbėk mus, žūstame.

26. Ir tarē jiems Jezus: kodėl bijotės, mažatikiai? tada atsikėlęs sudraudė vėjus ir marias, ir stojos didis nutilimas.

27. O žmonės stebėjosi kalbėdami: Koksai yra tas, jog vėjai ir marios klauso jo?

28. O kad persikėlė už marių į šalį Gerazenų, užbėgo jam du turinčių velnius. īš grabų īšėję, labai smarkūs, teip, jog niekas tuo keliu eit negalėjo.

29. O štai šaukia, sakydami: Kas mums ir tau Jezau sūnau Dievo? Atėjai čionai pirm-laiko mus varginti?

30. O netoli nuog jų buvo būris didis kiaulių ant ganyklos.

31. O velniai prašė jo sakydami: Jei mus īš čionai īšmeti, leisk mus į pulką kiaulių.

32. Ir tarē jiems: Eikite. O anie īšeidami įėjo į kiaules. O štai visas pulkas kiaulių skubiai nuog skardžio įsimetė mariosna, ir pagaišo vandenyje.

33. O piemenis pabėgo, ir atėję miestan vis apsakė, ir apie anuos, kurie velnius turėjo.

34. O štai visas miestas īšėjo prieš Jėzų, ir pamatę jį, meldė, idant atsitolintų īš jų rubežių.

IX PERSKYRIMAS.

Kristus gydo stabu ištiktą žmogų; pašaukia Mateušą; išgydo kraujo plūdimą; prikelia iš numirusių Jairo dukterį; sugrąžina dviem aktiem vyram regėjimą ir gydo relnio apsėtą nebylį.

1. Ir įėjęs į laivelį persikėlė, ir atėjo į miestą savo.

2. O štai atnešė jam stabu ištiktą, ant lovos gulintį. O regėdamas Jezus tikėjimą jų, tarė stabu ištiktam: Sūnau turėk viltį, atsileidžia tau nusidėjimai tavo.

3. O štai nekurie rašto mokytojai kalbėjo tarp savęs: Tas piktai prieš Dievą kalba.

4. O regėdamas Jezus dūmėjimus jų, tarė: Kodėl dūmojate piktą širdįse jūsų?

5. Kas yra lengviaus tarti: Atsileidžia tau nusidėjimai tavo; arba tarti: Kelkis ir vaikščioi?

6. Bet idant žinotumėt, jog sūnus žmogaus tur galybę ant žemės atleisti griekus, tada tarė stabu ištiktam: Kelkis, imk lovą tavo, o eik į namus savo.

7. Ir kėlės ir ėjo į namus savo.

8. O regėdamas minios, bijojos, ir garbino Dievą, kuris davė tokią galybę žmonėms.

9. O kad iš tenai ėjo Jezus, išvydo žmogų sėdintį ant mūto, vardu Mateušą, ir tarė jam:

Eik paskui manęs. O kėlės ėjo paskui jo.

10. Ir stojos, kad jis sėdėjo už stalo namuose; štai daug muitininkų ir nusidėjusiųjų atėję, sėdėjo už stalo su Jezumi, ir su mokintiniais jo.

11. O regėdami Farizeuškai kalbėjo mokintiniams jo: Kodėl su muitininkais ir sugriešnininkais valgo mokytojas jūsų?

12. Bet Jezus išgirdęs, tarė: Nereikia gydytojo sveikiems, bet negalintiems.

13. O eidami išsimokinkite kas tai yra: Susimylėjimo noriu, o ne afieros. Nes neatėjau vadinti teisiųjų, bet nusidėjusiųjų.

14. Tada atėjo pas jį mokintiniai Jono, sakydami: Kodėl mes ir Farizeuškai tankiai pasninkaujame; o mokintiniai tavo nepasninkauja?

15. Ir tarė jiems Jezus: Ar gal verkti sūnus jaunikio, pakolei su jais yra jaunikis? Bet ateis dienos, kad bus nuog jų atimtas jaunikis, o tuomet pasninkaus.

16. O nė vienas nededa lopo gelumbės naujos ant palaikio rūbo: Nes atplėšia nuo rūbo pilnumą jo, ir stojas didesnis perplyšimas.

9 p., 15 e. Sūnau jaunikio. Žydu kalboje ženklina jaunikio bičiulius ar draugus.

17. Nei vyno jauno pila į senus indus; nes kitaip trūksta sūdai, o vynas išteka, ir sūdai genda. Bet jauną vyną į naujus pila indus, ir abeji užsilaiško.

18. Kad jis tai aniems kalbėjo, štai vienas Kunigaikštis priėjo ir kloniojos jam, tardamas: Viešpatie, duktė mano dabar numirė; bet eik, uždėk ant jos ranką tavo, o atgis.

19. O kėlęs Jėzus ėjo paskui jo, ir mokintiniai jo.

20. O štai moteriškė, kuri kraujo plūdimą per dvyliką metų kentėjo, priėjo iš užpakalio, ir dasilytėjo krašto rūbo jo.

21. Nes kalbėjo savyje: Kad tiktai dasilytėčiau rūbo jo, būsiu sveika.

22. O Jėzus atsigręžęs ir regėdamas ją tarė: Turėk viltį, dukte, tikėjimas tavo sveiką tave padarė. Ir sveika stojos moteriškė nuog tos valandos.

23. O kad atėjo Jėzus į namus kunigaikščio, ir išvydo vamzdininkus ir minias betrenkiančias, tarė:

24. Atstokite: nes nemirė mergaitė, bet miegt. Ir juokės iš jo.

25. O kad buvo išvartyta minia, įėjo ir nutvėrė jos ranką. Ir kėlės mergaitė.

26. Ir išėjo tas garsas per visą aną žemę.

27. O kad iš tenai ėjo Jėzus, sekės paskui jo du aklu šaukdamai ir sakydami: Susimilk ant mūsų sūnau Dovydo!

28. O kad įėjo į namus, priartino jop akli. Ir tarė jiems Jėzus: Tikite, jog galiu jums tai padaryti? atsakė jam; Ir labai Viešpatie.

29. Tada dasilytėjo akių jų tarydamas: Pagal tikėjimo jųsų tegul jums stoja.

30. Ir atsivėrė akis jų: ir uždraudė anuos Jėzus, tardamas: Veizdėkite, idant kas nežinotų.

31. O anie išeidami garsino jį visoj anoj žemėje.

32. O kad tie atsitolino, štai atvedė jam žmogų nebylį, velnią turintį.

33. O kad buvo išvartytas velnias, pakalbėjo nebylys, ir stebėjosi minios, sakydamos: Niekados tai nepasirodė Izraeliuje.

34. Bet Farizeušai sakė: Per vyriausį velnių išvaro velnius.

35. Ir apvaikščiojo Jėzus visus miestus ir miestelius, mokindamas bažnyčiose jų, ir apsaikinėdamas Evangeliją karalystės, ir gydydamas visokią ligą, ir visoki negalėjimą.

36. O regėdamas minias, pasigailėjo jų: Nes buvo suvargu-

sios ir gulinčios kaip avys neturinčios piemenies.

37. Tada tarė mokintiniams savo: Piutis, tiesa, didė, bet maž darbininkų.

38. Melskite Viešpatį piuties, idant atsiųstų darbininkus ant piuties savo.

X PERSKYRIMAS.

Kristus išsiunčia savo dvyliką Apaštalų su stebuklų darymo galybe. Pamokiniškai, kokius jiems duoda.

1. Ir suvadinęs dvyliką mokintinių savo, davė jiems galybę ant dvasių nečystų, idant anas išvarinėtų, ir gydytų visokią ligą, ir visoki negalėjimą.

2. O Dvylikos Apaštalų tie yra vardai: pirmasis Simonas, kuris vadinasi Petras, ir Andriejus, brolis jo.

3. Jokubas Zebedeušo, ir Jonas brolis jo. Filipas ir Bartramiejus. Tamošius ir Mateušas Muitininkas. Jokūbas Alfeušo ir Tadeušas.

4. Simonas Kananietis ir Judošius Iskarijotas, kuris ir išdavė jį.

5. Tuos dvyliką išsiuntė Jezus, įsakydamas jiems, tardamas: Ant kelio pagonų neeikite, ir į miestus Samaritonų neužieikite.

6. Bet geriausiai eikite prie a-

vių, kurios praužo iš namų Izraeliaus.

7. O eidami apsakyskite, tardami: jog prisiartino karalystė dangaus.

8. Ligonius gydykite, numirusius prikelkite, raupuotus apčystyskite, velnius išmėtinėkite; dovanai gavote, dovanai duokite.

9. Neturėkite aukso, nei sidabro, nei pinigų čeraslose jūsų.

10. Nei maišelio kelionėje, nei dviejų rūbų, nei kurpių, nei lazdos. Nes vertas yra darbininkas valgio savo.

11. O į kurį norint miestą arba miestelį įeisisite, klauskite, kas aname yra vertas: ir tenai būkite, pakolei neišeisite.

12. O įeidami namuosna pasveikinkite anuos, tardami: Pakajus tiems namams.

13. O jei būtų anie namai verti, ateis ant jų pakajus jūsų, o jei nebūtų verti, pakajus jūsų sugriš pas jus.

14. Ir kas norint nepriimtų jūs, nei klausytų kalbos jūsų: išeidami laukan iš namų arba iš miesto, nukratysite dulkes nuo kojų jūsų.

15. Užtiesą sakau jums: lengviau bus žemei Sodomos ir Gomoros dienoj Sūdo, ne kaippo miestui anam.

16. Stai aš jus siunčiu kaip avis tarp vilkų. Būkite ta-

da protingi kaipo žalčiai, ir prasti, kaip karveliai.

17. Saugokitės nuog žmonių. Nes išduos jus į rodą, ir bažnyčiose savo plaks jus.

18. Ir būsite vadzioti pas vyresnius, ir pas karalius dėl manęs ant liūdyjimo jiems ir pagonims.

19. O kad jus išduos, nedūmokite kaip, arba ką kalbētumėt, nes bus jums duota anoj valandoj, ką kalbētumėt.

20. Nes ne jūs este, kurie kalbate, bet dvasia Tėvo jūsų. kuri kalba, jumsė.

21. Ir išduos ant smerties brolis brolių, o tėvas sūnų: ir kelis sūnus prieš gimdytojus; ir smerčiu juos nužudys.

22 Ir būsite pas visus neapikantoj dėl vardo mano: bet kas iškentės iki galo tas bus išganytas.

23 O kad jus persekios tame mieste bėgkite į kitą. Užtiesą sakau jums, jog nepabaigsite miestus Izraeliaus, neg ateis sūnus žmogaus.

24. Nepereina mokintinis mokytojų, nei tarnas poną savo.

25. Gana mokintiniui, idant

16 e. *Prasti*, t. y. nekalti, atvirų, teisingi, be prigavytės. Kristus rodija savo mokiniams turėti žalčio išmintį, tik pataisytą ir sulygintą su karvelio prastumu.

būtų kaip mokytojis jo, o tarnui, kaip ponas jo. Jei vyriausį namų išvadino Beelzebubu: kaipogi daugiau namiškius jo?

26. Nesibijokit tada anų. Nes nėra nieko uždengto, kas ne būtų apreikšta, nei užslėpto, kas nebūtų žinoma.

27. Ką jums sakau tamsybėse, sakykite šviesybėje, o ką į ausį girdite, apsakinėkite ant stogų.

28. O nebijokit tų, kurie užmuša kūną, o dūšios negal užmušti; bet labiaus bijokite to, kuris gal ir dūšią ir kūną pradžudyti pekloje.

29. Ar neparduoda dviejų žvirblių už pinigėlį: o vienas iš jų nenupuls ant žemės be Tėvo jūsų?

30. O jūsų plaukai ant galvos yra visi paskaityti.

31. Nesibijokit tada: geresni jūs este, ne kaip daug žvirblių.

32. Kiekvienas tada, kuris išpažįs mane akįse žmonių, ir aš išpažįsiu jį akįse Tėvo mano, kuris danguose yra:

33. O kuris užsigintų mane tarp žmonių, užsigįsiu ir aš jį prieš Tėvą mano, kursai danguose yra.

34. Netikėkit jog atėjau siųsti pakajų ant žemės: neatėjau siųsti pakajų, bet kalaviją.

35. Nes atėjau suvaidyti žmogų prieš tėvą savo, ir dukterį prieš motiną savo, ir marčią, prieš uošvę savo.

36. Ir bus neprieteliais žmogaus namišikiai jo.

37. Kas myl tėvą arba motiną daugiau ne kaip mane, neest manęs vertas, ir kas myli sūnų arba dukterį daugiau už mane, neest manęs vertas.

38. Ir kas neima kryžiaus savo, ir neina paskui manęs, neest manęs vertas.

39. Kas atrado dūšią savo, prazudys ją: o kas prazudytų dūšią savo dėl manęs, atras aną.

40. Kas jus priima, mane priima; o kas mane priima, priima tą, kuris mane siuntė.

41. Kas priima pranašą vardan pranašo, atims užmokesnį pranašo; o kas priima teisųjį vardan teisojo, užmokesnį atims teisojo.

42. O kas norint duotų gerti vienam iš tų mažiausiųjų kupelę vandens šalto, tiktai vardan mokintinio: užtiesą sakau jums, nenustos užmokesnio savo.

35 e. *Nes atėjau suvaidyti žmogų, ne dėlto, kad toks būtų siekis arba tikslas mūsų Viešpaties atėjimo, bet juogiai jo atėjimas ir Jo mokslas turės tą pasekmę dēlei atkaklaus daugelio priešinimosi jam ir persekiojimo tų, kurie jo laikysis.*

XI PERSKYRIMAS.

Jonas siunčia savo mokinius pas Kristų, kuris kovoja žydus už jų netikėjimą ir šaukia prie savęs tuos, kurie yra apsunkinti.

1. Ir stojos, kad Jezus pa-baigė duoti prisakymus dvylikai mokintinių savo, iš tenatėjęjo, idant mokintų ir apsakinėtų miestuose jų.

2. O Jonas išgirdęs kalinėję darbus Kristaus, nusiuntęs du iš mokintinių savo,

3. Tarė jam: Tu esi, kursai turi ateiti, ar kitą laukiame?

4. O atsakydamas Jezus, tarė jiems: Nuėję pasakykite Jonui, ką girdėjote ir regėjote.

5. Akli mato, raiši vaikščioja, raupuoti yra apcystyti, kurtiniai gird, numirėliai keliai iš numirusių, pavargėliams apsa-ko Evangeliją.

6. O palaimintas yra, kuris iš manęs nepasipiktis.

7. O kada anie atstojo, pradėjo Jezus kalbėti minioms apie Joną: Ką išėjote į girią regėti? nendrę siūbuojančiąsi nuog vėjo?

8. Bet ką išėjote regėti? žmogų švelniais rūbais apvilktą? štai kurie švelniais rūbais rėdosi, yra namuose karalių.

9. Bet ką išėjote regėti? Pra-

11 p. 6 e; *Kuris iš manęs nepasipiktis. Tai yra tokis, kuris nedarys sau progos pasipiktinimui iš mano nusižeminimo ir mano gėdingos ant kryžiaus mirties, kurią aš iškentėsiu.*

našą? Užtikrą sakau jums, ir daugiaus neg pranašą.

10. Nes tas yra, apie kurį yra parašyta: Štai aš siunčiu Aniuolą mano pirm veido tavo, kursai taisys kelią tavo pirm tavęs.

11. Užtiesą sakau jums, ne kėlės tarp užgimusių iš moteriškių didesnis už Joną krikštytoją: bet kuris yra mažesnis karalystėj dangaus, yra didesnis už jį.

12. O nuog dienų Jono krikštytojo iki šiolei, karalystė dangaus gvolta kenčia, o gvolta darantieji pagauna aną.

13. Nes visi pranašai ir Zokonas iki Jono pranašavo.

14. O jei norite priimti, jis yra Elijošius, kuris tur ateiti.

15. Kas tur ausis ant klausymą, tegul klauso

16. O kam prilįgįsiu tą giminę? lygi yra vaikamis sėdintiems ant turgavietės, kurie šaukdami sau lygiems,

17. Sako: Giedojone jums, o nešokinėjote, raudojome, o neverkėte.

18. Nes atėjo Jonas nei val-

12 e. *Gvolta kenčia*, tai yra, juog dangaus karalystė negal būti įgyta kitaip, kaip tik prievartą darant patiems sau nusimarinimu, metavone ir pasipriešinimu piktiems savo palinkimams.

14 e. *Jis yra Elijošius*. Ne ypatojo, bet dvasioje. Luk. 1 p.

gąs nei gerias, ir sako: Velnią tur.

19. Atėjo Sūnus žmogaus valgąs ir gerias; ir sako: Štai žmogus rįjūnas ir girtuoklė vyno, prietelius muitininkų ir griešninkų. Ir nuteisinta yra išmintis nuog sūnų savo.

20. Tada pradėjo rūgoti ant miestų, kuriuose buvo padarytų labai daug stebuklų jo, jog nedarė pakūtos.

21. Bėda tau Korozaime: lėda tau Betsaida: nes kad Tyre ir Sydone daryti būtų stebuklai, kurie pas jus stojos, seniai būtų ašatinėje ir pelenuose darę pakūtą.

22. Bet vienok sakau jums: Tyrui ir Sydonui lengviaus bus dienoj sūdo, ne kaip jums.

23. O tu Kafarnaum, ar iki dangaus išsikelsi? iki peklos nužengsi. Nes jei Sodomoje būtų padaryti stebuklai, kurie tavyje stojos, gal būtų užlikusi lyg šios dienos.

24. Užtikro sakau jums, jog lengviaus bus žemei Sodomos dienoj Sūdo, ne kaip tau.

25. Anuo metu atsakydamas Jezus tarė: Garbinu tave, Tėve, viešpatie dangaus ir žemės, jog paslėpei tuos daiktus nuog išmintingų ir protingų, o apreiškei anuos mažutėliams.

26. Teipo, Tėve: jog teip tau pasimėgo.

27. Visi daiktai man yra paduoti nuog Tėvo mano. Ir niekas nepažįsta Sūnaus, tik tai Tėvas: nei Tėvą kas pažįsta, tik tai Sūnus, ir kuriam norėtų Sūnus apreikšti.

28. Eikite pas mane visi, kurie vargstate ir apsunkinti este, o aš jus atgaivysiu.

29. Imkite jungą mano ant savęs, ir mokinkitės nuog manęs, jog esmi romus ir nužemintuos širdies: o rasite atilsį dūšioms jūsų.

30. Nes jungas mano yra mie las, o našta mano lengva.

XII RERSKYRIMAS.

Kristus papeikčia Farizejų apjaukimą, ir išrodo Jo stebuklų priskaitymo šėtonui ne teisingumą.

1. Anuo metu ėjo Jezus per javus subatoje: o mokintiniai jo būdami alkani, pradėjo raškyti varpas ir valgyti.

2. O Farizeuškai regėdami tarė jam: Štai mokintiniai tavo daro kas nepriguli subatoj daryt.

3. O jisai tarė jiems: Neskaitėt, ką darė Davidas, kada alkanas buvo, ir kurie su juomi buvo:

4. Kaipoj įėjo į namus Dievo, ir duoną paguldymo valgė,

12 p., 4 e. *Duona paguldymo.* Taip vadinosi drylika duonų, kurios buvo padėtos Dievo bažnyčioje priešai Šventųjų vietą.

kurios neprigulėjo jam valgyt, nei tiems, kurie su juomi buvo, tik tai vieniems kunigams?

5. Arba neskaitėte zokone, jogei subatose kunigai bažnyčioj peržengia subatą, o yra nekalti?

6. Bet sakau jums, jog čionai didesnis yra, neg bažnyčia

7. Bet kad žinotumėt, kas yra: Mielaširdystės noriu, o ne afieros; niekados būtumėt nepaskandinę nekaltųjų;

8. Nes Sūnus žmogaus yra viešpatim ir ant subatos.

9. O iš tenai paėjęs, atėjo į bažnyčią jų.

10. O štai žmogus turįs ranką nudžiūvusią. Ir klausė jo sakydami: Ar dera subatoj gydyti? idant jį apskystų.

11. O jis tarė jiems: Kuris iš jūsų bus žmogus, kursai vieną turėtų avį, o kad ana įpultų subatoj į duobę, ar jos nepaims ir neištrauks?

12. Kaipoj toliaus geresnis yra žmogus už avį? dėlto dera subatoj gerai daryti.

13. Tada tarė žmogui: ištiesk ranką tavo. Ir ištiesė; ir buvo sveikaton sugrąžinta, kaipoj antra.

14. O išėję Farizeuškai susirodijo apie jį, kuo budu jį nužudyti.

15. Bet Jezus žinodamas išėjo iš ten: ir daug ėjo paskui jo, ir išgydė anuos visus:

16. Ir uzdraudē juos, idant jo neskelbtu.

17. Idant išsipildytų, kas yra pasakyta per Izaijošių pranašą tariantį:

18. Štai tarnas mano, kurį išrinkau, mielas mano, kuriame gerai pamėgo dūšia mano. Padėsiu dvasią mano ant jo, o apsakys sūdą pagonims.

19. Ne barsis, nei šauks ir niekas negirdės balsą jo ant uilyčių.

20. Nendrės palūžusios nedalauš ir linų rūkstančių neužgesis, iki išves sūdą ant pergalejimo.

21. O vardan jo pagonai viltį turės.

22. Tada buvo jop atvestas velnią turįs, aklas ir nebylys, ir išgydė jį, teip, jog kalbėjo ir regėjo.

23. Ir stebėjosi visos minios ir tarė: Ar ne tas yra sūnus Dovydo?

24. O Farizeušai išgirdę tarė: Tas neišvaro velnius, tiktai per Beelzebubą vyriausį velnių.

25. Bet Jezus žinodamas jų dūmas, tarė jiems: Visokia karalystė su savim nesutinkanti bus išnaikinta; ir kiekvienas miestas arba namai, tarp savęs nesutinkanti nestovės.

26. O jei šėtonas šėtoną išvaro, tarp savęs yra nesutin-

kas; kaipogi tada stovės jo karalystė?

27. O jei aš per Beelzebubą išvarau velnius, sūnūs jūsų per ką išvaro? dėlto anie bus sūdziomis jūsų.

28. O jei aš dvasioje Dievo išvarau velnius, tada atėjo jūsų sump karalystė Dievo.

29. Arba kaipo kas gali įeiti namuosna stiprojo, ir jo turtus paimti, jei pirmiaus nesurištų stiprojo? o tada namus jį išplėš.

30. Kas ne est su manim, prieš mane yra: ir kas nerenka su manim, barsto.

31. Dėlto sakau jums: Kiekvienas griekas ir piktžodžiavimas prieš Dievą, bus žmonėms atleistas, bet piktžodžiavimas dvasios, nebus atleistas.

32. Ir kuris norint ištartų žodį prieš Sūnų žmogaus, bus

31 e. *Piktžodžiavimas dvasios.* Čion paminėta nuodėmė yra tuomi piktžodžiavimu, kuriuomi Farizejai Kristaus padarytus Dievo Dvasia stebuklus priskaitydavo Beelzebubui, velnių kunigaikščiui. Toji kaltės rūšis tur paprastai tiek atkaklumo savyje ir tiek liuosos valios pasipriešinime Dievo Dvasiai ir pripažintai teisybei, juog jos kaltas žmogus retai arba niekad neatsiverčia: dėlto ir toji kaltė niekad nebūna atleista, nes niekad nebūna apgailiestaujama. Kitaip sakant, nēr ir negali būti kaltės, kurios Dievas nenorėtų arba negalėtų atleisti tiems, kurie gailisi ir savo metavonėje prie Bažnyčios raktų kreipiasi.

jam atleista: bet kas kalbėtų prieš Dvasią Šventą, nebus jam atleista, nei šiame, nei būsiančiame amžiuje.

33. Arba darykite medį gerą, ir vaisių jo gerą, arba darykite medį piktą, ir vaisių jo pikta: nes medis iš vaisiaus yra pažįstamas

34. Gimine driežų, kaip galite gerus daiktus kalbėti, būdami piktais? nes iš gausumo širdies burna kalba.

35. Geras žmogus iš gero skarbo išneša gerus daiktus; o piktas žmogus iš pikto skarbo išneša piktus daiktus.

36. O sakau jums, jog iš kiekvieno žodžio tuščio, kurį ištartų žmonės, išduos rokundą už aną dieną sūdo.

37. Nes iš žodžių tavo būsi išteisintas, ir iš žodžių tavo būsi apsūdytas.

38. Tada atsakė jam nekuri iš rašto mokytojų ir Fari-

32 e. *Nei būsiančiame amžiuje.* Iš šių žodžių šv. Augustinas (Dc. Civ. I. 21, c. 13) ir šv. Grigalius (Dial. 4 c. 39) išveda, juog nekuriuos nuodėmės gal būti atleistos būsimame amžiuje, ir todėl yra ten vidurinė vieta — čyščius.

36 e. *Iš kiekvieno žodžio tuščio.* Tai parodo, juog ten, kitame sviete, tur būti laikinės bausmės vieta, kurioje bus baudžiamos tos mažesnės kaltės.

38 e. *Ženkla, t. y. stebukla iš dangaus.* Šv. Luk. 11 p., 16 e.

zeušų, tardami: Mokytojau, norime nuog tavęs ženklą regėti.

39. Kursai atsakydamas tarė jiems: Giminė pikta ir sveltimoteraujanti, ženklą jieško: o ženklas nebus jai duotas, tik tai ženklas Jonošiaus Pranašo.

40. Nes kaip Jonošius buvo pilve didžuvės tris dienas ir tris naktis, taip Sūnus žmogaus bus širdyje žemės tris dienas ir tris naktis.

41. Vyrai Ninivitai kelsis ant sūdo su ta gimine, ir paskandis ją: jog pakūtą darė dėl apsakymo Jonošiaus. O štai čia daugiaus, ne kaip Jonošius.

42. Karalienė iš pietų šalies kelsis ant sūdo su ta gimine, ir paskandis ją, jog atėjo nuog kraštų žemės klausyt išminties Saliamono: o štai čia daugiaus ne kaip Saliamonas.

43. O kad nečysta dvasia išeis nuog žmogaus, vaikščioja po vietas sausas, jieškodama atilsio, o neranda.

44. Tada sako: Sugrįšiu namuosna mano, iš kur išėjau; o atėjusi randa anuos tuščius, išsluotus ir išdabintus.

45. Tada eina ir paima su savim septynias kitas dvasias piktesnes už save, ir įėjusios gyvena tenai, ir stojas pasku-

40 e. *Tris dienas,* ne pilnas, bet trijų dienų ir trijų naktių dalį, pagal žydų skaitymo nuo vakaro iki vakarui.

čiausi daiktai ano žmogaus piktesni, ne kaip pirmieji; teip bus ir tai pikčiausiai giminei.

46. O dar anam kalbant minioms, štai motina jo ir broliai lauke stovėjo, norėdami su juomi kalbėt.

47. Ir tarė jam nekuris: Štai motina tavo ir broliai tavo lauke stov, jieškodami tavęs.

48. O anas atsakydamas kalbančiam sau, tarė: kuri yra motina mano, ir kurie yra broliai mano?

49. Ir ištisęs ranką ant mokintinių savo, tarė: Štai motina mano, ir broliai mano.

50. Nes kuris norint padarytų valią Tėvo mano, kuris danguose yra, tas mano brolis, ir sesuo, ir motina.

XIII PERSKYRIMAS.

Prilyginimai apie sėjiką ir kukalius, apie garstyčios grūdą ir kiti.

1. Anoj dienoj išėjęs Jezus iš namų, sėdėjo pamarėje.

2. Ir susirinko jop didės mi-

48 e. *Kuri yra motina mano.* Tie žodžiai nebuvo ištarti Jo motinos paniekinimui, bet parodymui, juog neprivalo mums atitraukti nuo tarnavimo Dievui dėl nepriderančio prie savo žemiškų gimdytojų prisirišimo, ir, tas, ką Išganytojas ypatingai savo motinoje godojo, tai buvo jos pildymas Jo dangiško Tėvo valios. Tas išsireiškimas gal teipgi toliaus nurodyti žydų atmetimą, Jo brolių pagal kūną, ir stabmeldžių išrinkimą.

nios, teip jog į laivelį įėjęs sėdėjo; o minia visa ant krašto stovėjo.

3. Ir sakė jiems daug per prilyginimus, tardamas: Štai išėjo sėti, kuris sėja.

4. O kada sėjo, nekurie puolė prie kelio, ir atlėkė paukščiai oro ir sulesė anuos.

5. O kiti puolė ant uolos, kur neturėjo daug žemės, ir tuojaus išdygo, jog neturėjo gilumo žemės.

6. O kad saulė užtekėjo, pavyto; o jog neturėjo šaknies, padžiūvo.

7. O kiti puolė tarp erškėčių: o erškėčiai užaugo ir nūsmelkė anuos.

8. O kiti puolė ant žemės geros, ir išdavė vaisių, vienas šimteropą, kitas šešdešimtąjį, kitas trisdešimtąjį.

9. Kas tur ausis ant klausymo, teklauso.

10. O atėję mokintiniai tarė jam: Kodėl per prilyginimus sakai jiems?

11. Kuris atsakydamas, tarė jiems: Jog jums duota yra žinot paslėptinės karalystės dangaus: o jiems neest duota.

12. Nes kursai tur, jam bus duota, ir apščiai turės, o kas netur, ir ką tur, bus nuo jo atimta.

13. Dėlto aniems per prilyginimus sakau, jog regėdami

neregia, ir girdēdami negird ir neišmano.

14. Ir išsipildo ant jū pranašavimas Izaijošiaus sakančio: Girdėjimu klausysit, o neišmanysite, o regēdami regēsīt, o nepamatsysite.

15. Nes uztuko širdis tų žmonių, o ausimis sunkiai girdėjo, ir akis savo užmerkė, idant kuomet akimis nepamatytų, ir ausimis neišgirstų, o širdžia neišmanytų, ir atsigręžtų, o išgydyčiau anuos.

16. O jūsų akys palaimintotos, jog mato, ir ausys jūsų, jog gird:

17. Nes uztiesą sakau jums, jog daugel pranašų ir teisųjų norėjo matyti, ką matote, o neregėjo; ir girdėti, ką girdite, o negirdėjo.

18. Jūs tada klausykit prilyginimų apie sėjantį:

19. Kiekvienas, kuris klauso žodžio karalystės, o neišmano, ateina piktasis ir pagauna, kas pasėta yra širdyje jo, tas yra, kuris prie kelio pasėtas yra.

20. O kuris ant uolos pasėtas buvo, tas yra, kuris klauso žodžio, ir tuojaus aną su džiaugsmu priima:

21. O netur savyje šaknies, bet yra iki laiko. O kad ateina suspaudimas, persekiojimas dėl žodžio, tuojaus piktinasi.

22. O kursai yra pasėtas tarp erškiečių, tas yra, kuris klauso žodžio, o rūpestis šio svieto ir apjieškojimas bago-tysčių užtroškina žodį, ir stojas be vaisiaus.

23. O kuris užsėtas yra ant geros žemės, tas yra, kuris klauso žodžio, ir išmano, ir vaisių atneša, ir padaro vienas šimteropą, o kitas šešdesimtąjį, o kitas trisdesimtąjį.

24. Kitą prilyginimą pasakė jiems, tardamas: Prilyginta yra karalystė dangaus žmogui, kuris pasėjo gerą sėklą ant dirvos savo.

25. O kad žmonės miegojo, atėjo neprietelius jo ir užsėjo kukalius tarp kviečių, ir atstojo.

26. O kad užaugo žolė ir vaisių išdavė, tada pasirodė ir kukaliai.

27. O priėję tarnai gaspadoriaus, tarė jam: Viešpatie, ar gi ne gerą sėklą pasėjai ant dirvos tavo, iš kur tada tur kukalius?

28. Ir tarė jiems: Neprietelius žmogus tai padarė. O tarnai sakė jam: Nori? tai eisime surinksime anuos?

29. Ir tarė: Ne: idant kar-tais rinkdami kukalius, neišrautumėt su jais drauge ir kviečius.

30. Daleiskite abiejiems augt iki piuties, o laike piuties tar-siu piovējams: Surinkite pirmiaus kukalius ir suriškite

anuos į pēdus ant sudeginimo, o kviečius sukraukite į kluoną mano.

31. Kitą prilyginimą pasakė jiems, tardamas: prilyginta yra karalystė dangaus grūdui garstyčios, kurį ėmęs žmogus pasėjo ant dirvos savo.

32. Kursai tiesa yra mažiausias už visas sėklas, bet kad užauga, didesnis yra už visas daržo žoles, ir stojas medžiu, teip jog paukščiai dangaus ateina ir gyvena ant šakų jo.

33. Kitą prilyginimą pasakė jiems: Prilyginta yra karalystė dangaus raugui, kurį ėmusi moteriškė įmaišė į tris miešas miltų, pakolei vis surūgo.

34. Vis tai kalbėjo miniomis Jezus per prilyginimus, o be prilyginimo jomis nekalbėjo.

35. Idant išsipildytų, kas yra pasakyta per pranašą, tariantį: Atidarysiu burną mano prilyginimuose, iškalbėsiu paslėptus daiktus nuo pradžios svieto.

36. Tada paleidęs minias parėjo namuosna: ir prisiartinę jop mokintiniai jo, tardami: Išguldyk mums prilyginimą kukalių ant dirvos.

37. Kursai atsakydamas tarė jiems: Tas, kuris sėja gerą sėklą, yra Sūnus žmogaus.

38. O dirva, yra svietas. O gera sėkla, tie yra sūnūs ka-

ralystės. O kukaliai, yra sūnūs piktojo.

39. O neprietelius, kuris anuos užsėjo, yra velnias. O piutis, yra pabaiga svieto. O piovejai, yra Aniuolai.

40. Kaip tada kukalius surenka ir ugnimi sudegina, teip bus prie pasibaigimo svieto.

41. Atsiųs Sūnus žmogaus Aniuolus savo, ir surinks iš jo karalystės visus papiktinimus, ir tuos, kurie daro piktybę.

42. Ir įmes juos į pečių ugnies. Tenai bus verksmas ir griežimas dantų.

43. Tada teisingi žibės kaip saulė karalystėj Tėvo jų. Kas tur ausis ant klausymo, tegul klauso.

44. Prilyginta yra karalystė dangaus skarbui paslėptam dirvoj: kurį radęs žmogus, paslėpė: o per džiaugsmą iš jo eina ir parduoda vis, ką tur, ir perka aną dirvą.

45. Teipogi prilyginta yra karalystė dangaus žmogui prekėjui jieškančiam gerų perlų.

46. O atradęs vieną brangią perlą, nuėjo ir pardavė vis, ką turėjo, ir nupirko ją.

47. Teipogi prilyginta yra karalystė dangaus tinklui užleis-tam į marias, ir visokio vaisiaus žuvis sugaunančiam.

48. Kurį, kad buvo pripildytas, ištraukė, ir ant krašto sėdėdami, išrinko geras į sūdus, o blogas šalin išmetė.

49. Teip bus pabaigoj svieto; išeis Aniuolai, ir atskirs piktus iš vīdaus teisūjū. *

50. Ir īmes anuos ī pečiū ugnies: tenai bus verksmas ir griežimas dantū.

51. Išmanēte tai vis? Tarē jam: Teip.

52. Tarē jiems: Dēlto kiekvienas raštininkas, mokintas karalystēj dangaus, prilygintas yra žmogui gāspadoriui, kursai išima iš skarbo savo naujus ir senus daiktus.

53. Ir stojos, kad Jezus pabaigē tuos prilyginimus, paējo iš tenai.

54. Ir parējēs ī tēviškē savo, mokē anuos bažnyčiose jū, teip, jog stebējos ir sakē: Iš kur tam tokia išmintis ir stebuklai?

55. Argi tas neest sūnumi dailidēs? ar ne jo motina vadinasi Marija, o broliai jo, Jokuhas ir Juozapas, ir Simonas, ir Judas?

56. Ir seserīs jo, ar ne visos pas mus yra? iš kur tada tam vis tai?

57. Ir piktinosi iš jo. * O Jezus tarē jiems: Neest pra-

našas be šlovēs, tiktai tēviškėje savo, ir namuose savo.

58. Ir nedarē tenai daug stebuklū dēl neītikējimo jū.

XIV PERSKYRIMAS.

Erodas išduoda mīriop Jonā Krikštytoją. Kristus penī penkis tūkstančius tyre. Vaikščioja jūrų paviršiumi ir gydo visokias ligas pačiu jo drabužio palytėjimu.

1. Anuo metu išgirdo Herodas Tetrarcha šlovę Jezaus.

2. Ir tarē tarnams savo: Tasai yra Jonas Krikštytojas: jisai kėlēs iš numirusių, ir dēlto stebuklai per jį darosi.

3. Nes Herodas sugavo Jonā, ir surišo jį, ir įsodino kalnēn dēl Herodijados, pačios brolio savo.

4. Nes Jonas jam kalbėjo: Neprigul tau jos turėti.

5. O norēdamas jį užmušti, bijojos žmonių, nes už pranašą jį turėjo.

6. O dienoj užgimimo Herodo, duktē Herodijados šokinėjo viduj, ir pamēgo Herodui.

7. Dēlto su prisiega žadėjo jai duoti, ko tik norint nuog jo prašytū.

8. Bet ana įmokinta nuog savo motinos, tērē: Duok man čionai ant bliūdo galvą Jono krikštytojo.

13 p., 55 e. *Broliai jo.* Jais buvo šv. Panelės sesers o Kleopo pačios Marijos sūnūs (šv. Mat. 28 p., 56 e.; šv. Jono 19 p., 25 e.); pagal paprastą šv. Rašto išsireiškimą jie vadinosi broliai, t. y. artimi išganytojaus giminės.

14 p., 1 e. *Tetrarcha*, graikiškas žodis, ženklina karalystės ketvirtos dalies valdytoją; Erodas valdė Galilėja, savo tėvo karalystės ketvirta dalia.

9. Ir nuliūdo karalius: bet dėl prisiegos, ir dėl tų, kurie drauge sėdėjo, liepė duoti.

10. O nusiuntęs nukirto Joną kalinėje.

11. Ir buvo atnešta galva jo ant bliūdo, ir paduota mergelei, ir nunešė savo motinai.

12. O mokintiniai jo atėję atėmė jo kūną ir palaidojo jį, ir nuėję pasakė Jezui.

13. Ką išgirdęs Jezus, atsitolino iš ten laive į pūstą vietą skyrium; o minios išgirdusios ėjo pėsčios iš miestų paskui jo.

14. O išėjęs išvydo didžią minią, ir pasigailėjo jų, ir išgydė ligonius jų.

15. O kad vakaras atėjo, prisiartino jop mokintiniai jo, kalbėdami: Pūsta yra vieta, o valanda praėjo: atleisk minias, idant nuėjusios į miestelius pirktų sau valgymą.

16. O Jezus jiems tarė: Nereikia joms eiti, duokite anoms jų valgyt.

17. Atsakė jam: Neturim čionai, tiktai penkias duonas ir dvi žuvi.

18. Kuris tarė jiems: Atneškite man anas čionai.

19. O kad liepė miniai atsisėsti ant žolės, ėmęs penkias duotas ir dvi žuvi, paveizdėjęs dangun, pašlovino ir laužė, ir davė mokintiniams duonas, o mokintiniai miniams.

20. Ir valgė visi, ir pasiso-

tino. Ir surinko, kas liko, trupinių, dvyliką pilnų pintinių.

21. O valgančių buvo skaitlius, penki tūkstančiai vyrų, nerokuojant moteriškių ir vaikų.

22. O Jezus tuojaus privertė mokintinius sėst į laivą, ir pirm savęs persiurti už marių, pakolei atleistų minias.

23. O atleidęs minias užžengė ant kalno pats vienas mels-tis. O kad vakaras atėjo, pats vienas tenai buvo.

24. O laivą viduj marių vilnys mėčiojo; nes priešingas vėjas buvo.

25. Bet ketvirtoji sargyboje nakties, atėjo pas juos vaikščiodamas viršu marių.

26. O išvydę jį viršu marių vaikščiojantį, nusigando kalbėdami: Jog pameklė yra. Ir išbaimės sušuko.

27. Ir tuojaus Jezus kalbėjo jiems, tardamas: turėkite viltį, aš esmi, nesibijokit.

28. O Petras atsakydamas tarė: Viešpatie, jei tu esi, liepk man ateiti pas save viršu vandenio.

29. O jis tarė: Eikš. Ir išžengęs Petras iš laivo, ėjo viršu vandenio, idant ateitų pas Jėzų.

30. O regėdamas didį vėją, nusigando. O kad pradėjo skęsti, sušuko tardamas: Viešpatie gelbėk mane.

31. Ir tuojaus Jezus ištiesęs ranką, nutvėrė jį, ir tarė jam: Mažo tikėjimo, kodėl abejojai?

32. O kad įžngė laivan, vėjas nutilo.

33. O kurie laive buvo, atėjo ir pasikloniojo jam sakydami. Tikrai esi Sūnumi Dievo.

34. O kad persiirė, atėjo į žemę Genezar.

35. O vyrai anos vietos pažinę jį, išsiuntė į visą aną šalį, ir atnešė jam visus negalinčius.

36. Ir prašė jo, idant norint krašto rūbo jo dasilytėtų.

O kurie norint dasilytėjo, sveikais stojos.

XV PERSKYRIMAS.

Kristus baria Rašto Mokytus. Gydo Kanaanietės dukterį ir kitų daug. Peni keturis tūkstančius septyniomis duonomis.

1. Tada prisiartino jop rašto mokytojai nuog Jerozolimos, ir Farizeuškai sakydami:

2. Dėlko mokintiniai tavo peržengia įstatymus vyresniųjų? nes nemazgoja rankų savo, kad valgo duoną.

3. O jis atsakydamas tarė jiems: Dėlko ir jūs peržengiat prisakymą Dievo dėl įstatymo jūsų? nes Dievas pasakė:

4. Šėnavok tėvą ir motiną; ir: Kas keiktų tėvą arba motiną, tegul smerčiu miršta.

5. O jūs sakote: Kas norint kalbėtų tėvui arba moti-

nai: Dovana kokia norint yra iš manęs, tau bus naudinga;

6. O nešėnavos tėvo savo arba motinos savo: ir pavertėt už nieką prisakymą Dievo dėl įstatymo jūsų.

7. Veidmainiai! gerai apie jus pranašavo Izaijošius tardamas:

8. Žmonės tie lūpomis mane garbina, bet širdis jų toli yra nuog manęs.

9. Bet bereikalė mane garbina, mokydami mokslus ir įstatymus žmonių.

10. O pavadinęs pas save minias, tarė jomis: Klausykite o išmanykite.

15 p., 5 e. *Dovana kokia norint.* Tai yra auka, kokią aš Dievui padarysiu, bus vietoje to, ką aš ant tavo naudos turėčiau išduoti. Šis Farizejų padavimas buvo išrastas jų pačių pralobinimui; jie atliuosuodavo vaikus nuo savo tėvų užlaikymo. jei tie atiduodavo Bažnyčiai ir kunigams tą, ką jiems reikėjo duoti savo tėvų užlaikymui. Toks pasielgimas buvo Dievo ir gamtos įstatymų laužymas, ką čion išganytojas ir pasmerkia.

9 e. *Įstatymus žmonių.* Mokinimai ir įstatymai čion papeikti buvo priešingi Dievo įstatymams (kaip, savo tėvų apleidimas, po priedanga davimo Dievui), arba, bentgi buvo tušti, nenaudingi, nedantys prie tikro dievotumo, kaip tankus rankų mazgojimas ir kiti, be atžvilgio ant širdies čystumo. Bet kaslink Bažnyčios valdžios ir įsakymų, dalyke pasninkų, švenčių ir tt., jie nepriešingi Dievo įstatymams, bet labai sutinka su šventu Dievo žodžiu ir krikščionišku padorumu: ir tokie įstatymai negal būti

11. Ne kas į burną įeina, sutepa žmogų: bet kas iš burnos išeina, tai sutepa žmogų.

12. Tada prisiartinę mokitiniai jo tarė jam: žinai, jog Farizeušai išgirde tą žodį, pasipiktino?

13. O jis atsakydamas tarė: Kiekvienas čiepas, kurį neįsodino Tėvas mano dangiškas, bus išrautas.

14. Leiskite juos; akli yra, ir vadai aklųjų. O aklas jei aklą vestų, abu į duobę įpuola.

15. O Petras atsakydamas tarė jam: Išguldyk mumis tą prilyginimą.

16. O jis tarė: Dar ir jūs este be išmanymo?

17. Neišmanote, jog vis, kas į burną įeina, eit į pilvą, ir išsimeta į išėigą.

18. Bet kas išeina iš burnos,

priskaityti prie žmonių mokinių ir įstatymų, nes jie nepaeina grynai nuo žmonių valdžios, bet nuo Kristaus įstatytos valdžios Jo Bažnyčioje, kurios ganytojų Viešpats prisakė mums klausyti, kaip savęs pačio. Šv. Luk. 10 p., 16 e., šv. Mat. 18 p., 17 e.

11 e. *Ne kas į burną įeina.* Dūšią gal subiaurinti ne valgių nevalumas, arba rankų nenuprausimas prieš valgį, bet vien tik nuodėmė arba širdies nepaklusnumas Dievo įstatymams ir valiai. Kada Adomas paėmė uždraustą vaisių, ne obuolys į jo burną įeidamas, bet Dievo valiai nepaklusnumas sutepė jį. Tą galima sakyti apie žydą, jeigu jis sename

išeina iš širdies, o tai sutepa žmogų.

19. Nes iš širdies išeina piktos dūmos, žmogžudystės, svetmoterystės, kekšavimai, vagystės, neteisūs liūdyjimai, piktžodžiavimai prieš Dievą.

20. Tie yra daiktai, kurie žmogų sutepa. Bet valgyt nemazgotomis rankomis nesutepa žmogų.

21. O iš ten išėjęs Jezus nuėjo į šalis Tyro ir Sidono.

22. O štai moteriškė Kananietė išėjusi iš anų rubežių, šaukė, sakydama jam: Viešpatie, sūnau Dovidu, susimylėk ant manęs: duktė mano sunkiai nuo šėtono yra varginta.

23. Kursai neatsakė jai nė žodžio. O prisiartinę mokitiniai jo, prašė jį, tardami: Atleisk ją, nes šaukia paskui mūsų.

24. O jis atsakydamas tarė: Ne esmi siųstas, tiktai pas avis, kurios prauvo iš namų Izraeliaus.

įstatyme, būtų valgęs kiaulieną, arba atsivertęs į krikščionystę Apaštaly laikuose, būtų valgęs kraują, tuomlaik Apaštaly uždraustą, arba jei kas šiose dienose peržengtų Dievo bažnyčios įsakymą pasninkuose; šiuose visuose atsitikimuose dūšia būtų sutepta ne tuomi, ištikro, kas įeitų į burną, bet širdies nepaklusnumu, liuosavalingu peržengimu Dievo prisakymo, arba prisakymo tų, kurie tur nuo Jo valdžią.

25. O ana atējo ir jam pasikloniojo, tardama: Viešpatie, gelbēk mane.

26. Kursai atsakydams tarē: Ne yra gerai, imti duoną sūnų, o mesti šunims.

27. O ana tarē: Teip, Viešpatie: nes ir šunyksčiai ēda trupinius, kurie nupuola nuog stalo ponų jų.

28. Tada atsakydams Jezus, tarē jai: O moteriške! didis yra tikėjimas tavo, tegul tau stojas kaipo nori. Ir nuog tos valandos buvo išgydyta jos duktė.

29. O kad iš ten atsitolino Jezus, atējo prie marių Galilejos, o užžengęs ant kalno, sėdėjo tenai.

30. O prisiartino jop didės minios, turinčios su savim nebylius, aklus, raišus, lušus, ir daug kitų; ir pametė anuos prie jo kojų. O išgydė anuos.

31. Teip, jog minios stebėjosi, regėdamos nebylius kalbančius, raišus vaikščiojančius, aklus reginčius; ir garbino Dievą Izraeliaus.

32. O Jezus suvadinęs mokintinius savo, tarē: Gailu man minios, nes jau tris dienas išbuvo su manim, o netur ką valgytų: o nenoriu anų alkanų atleisti, idant ant kelio nepailsų.

33. Ir tarē jam mokintiniai: Iš kur tada mumis teip daug

duonos girioj, idant teip didžia minią pasotintumēm?

34. Ir tarē jiems Jezus: Kiek turite duonos? o anie sakē: Septynias, ir maž ką žuvelių.

35. Ir liepē miniai, idant atsisėstų ant žemės.

36. O ėmęs septynias duonas, ir žuvis, ir padėkavojęs, laužė ir davė mokintiniams savo, o mokintiniai davė žmonėms.

37. Ir valgė visi ir pasisotino, ir surinko, kas užliko, iš trupinių, septynis pintinius pilnus.

38. O buvo tų, kurie valgė, keturi tūkstančiai žmonių, be vaikų ir be moterų.

39. O atleidęs minią, įžengė laivan, ir atējo ant rubežių Magedan.

XVI PERSKYRIMAS.

Kristus atsisako parodyt Farizejams ženklų iš dangaus. Petro išpažinimas atlygintas. Kristus įjį papeikia už jo prieštaravimą Kristaus kentėjimui. Visi Jo pasekėjai tur išsižadėti patįs save.

1. O prisiartino jop Farizeušai ir Saduceušai, gundindami, ir prašė jo, idant ženklą jiems iš dangaus parodytų.

2. O jis atsakydams tarē jiems: Kad yra vakaras, sakote: Bus giedra, nes dangus yra raudonas.

3. O rytmete: Siandien dar-

gana, nes raudonuoja dangus ūkanas.

4. Danguaus tada veidą numanyt mokate, o ženklų laiko negalite žinot? Giminė pikta ir svetmoteraujanti, ženklą jieško, o ženklas nebus jai duotas, tiktai ženklas Jonošiaus pranašo. Ir palikęs anuos paėjo.

5. O kad persiirė mokintiniai jo ant kito krašto, užmiršo paimt duonas.

6. Kursai tarė jiems: dabokite ir saugokitės nuog raugo Farizeuši ir Saduceuši.

7. O anie dūmojo patįs savyje, tardami: Jog ncēmėm duonos.

8. O žinodamas Jezus, tarė: Ką dūmojate tarp savęs, mažtikėjai, jog duonos neturite?

9. Dar neišmanote ir neatminiate penkių duonų ant penkių tūkstančių žmonių, ir kiek pintinių surinkot?

10. Nei septynių duonų ant keturių tūkstančių žmonių, ir kiek pintinių surinkot?

11. Kodėl neišmanote, jog ne apie duoną sakiau jums: Saugokitės nuog raugo Farizeuši, ir Saduceuši.

12. Tada išmanė, jog nesaikė, idant saugotųs nuog raugo duonos, bet nuog pamokslo Farizeuši ir Saduceuši.

13. O atėjo Jezus į šalis Cezarejos Filipo, ir klausė mokintinių savo, tardamas: Kuomi

žmonės sako būti sūnų žmogaus?

14. O anie sakė: Vieni Jono Krikštytoju, o kiti Elijošiumi, o kiti Jeremijošiu, arba vienu iš pranašių.

15. Tarė jiems Jezus: O jūs kuomi mane būt sakote?

16. Atsakydamas Simonas Petras tarė: Tu esi Kristus, Sūnus Dievo gyvojo.

17. O atsakydamas Jezus, tarė jam: Palaimintas esi, Simonai Bar-Jona, nes kūnas ir kraujas neapreiškė tau, bet Tėvas mano, kuris yra danguose.

18. O aš sakau tau, jog tu esi uola, o ant tos uolos pasta-

16 p., 18 e. *Tu esi uola.* Kaip šv. Petras, per Dievo apreiškimą, padarė čion iškilmingą tikėjimo išpažinimą į Kristaus Dievybę, taip, Viešpats to tikėjimo ir išpažinimo užmokesčiui, parodo jam garbę, į kurią Jis teikiasi jį pakelti. Tai yra, juog tas, kuriam Jis davė jau Petro vardą, ženklinantį uolą (šv. Jono 1 p., 42 e.), ištikro bus uola, neįveikiamotvirtumo parėminui pastatytos ant jos Bažnyčios, kurios jis po Kristaus bus arčiausia vyriausioju pamatiniu akmeniu, kaip augščiausias ganytojas, viešpats ir valdonas. Jis turės Bažnyčioje visą valdžios pilnumą, išreikštą dangaus karalystės faktais. *O ant tos uolos.* Kristaus žodžiai, ištarti į Petrą, žydų kalboje skambėjo taip, tartum būtų pasakęs: *Tu esi Petras, o ant to Petro,* ir tt., kas lietuviškai išsina: *Tu esi uola, o ant tos uolos pastatysiu bažnyčių mano.* Sulyg aiškia žodžių prasme, Petras yra čion paskirtas būti uola, ant kurios bus pastatyta Bažnyčia: Kristus pats bus jos

tysiu bažnyčią mano, o vartai peklos ją nepergalės.

19. Ir duosiu tau raktus karalystės dangaus. O ką tiksliai suriši ant žemės, bus surišta ir danguose, o ką tiksliai išrishi ant žemės, bus išrisha ir danguose.

20. Tada įsakė mokintiniams savo, idant nė vienam nesakytų, jog jis yra Jezus Kristus.

21. Nuog to laiko pradėjo Jezus rodyti mokintiniams savo, jog reikia jam eiti į Jeruzalem, ir daug kentėti nuog vyresniųjų, ir nuog rašto mokytojų, ir nuog vyriausių kunigų, ir būt užmuštu, ir trečiojo dienos keltis iš numirusių.

vyriausias pamatas ir įsteigėjas. Čia reik patėmyti, juog Kristus, statydamas savo namus, t. y. Bažnyčią, ant uolos, apsaugojo ją nuo visų audrų ir tvanų, kaip išmintingas statytojas, šv. Mat. 7 p., 24, 25 e. — *Vartai peklos*, t. y. tamsybės pajiegos, arba viskas, ką tik šetonas gal daryti pats, ar per savo veikėjus. Nes kaip Bažnyčia čion yra prilyginta prie namų arba drūtvietsės ant uolos pastatytos, teip priešingos galybės yra prilygintos prie priešingų namų arba drūtvietsės, kurios vartai, t. y. visa pajiega ir visa galybė nepergalės Kristaus miesto arba Bažnyčios. Tame prižadėjime mes turime užtikrinimą, juog nė stabmeldystė, nė koks paojingas mokslas niekad Kristaus Bažnyčios nepergalės.

19 e. *Ką tiksliai išrishi ant žemės.* Ryšių išrišimas laikinės bausmės už nuodėmes vadinasi atlaidas, kurio valdžia čion yra suteikta.

22. O paėmęs aną Petras, pradėjo jį barti, sakydamas: Apsaugok tave, Dieve, neateis tai, Viešpatie, ant tavęs.

23. Kuris atsigręžęs tarė Petrui: Eik paskui manęs, šetone, esi man papiktinimu, jog neišmanai to, kas yra Dievo, bet tai, kas yra žmonių.

24. Tada Jezus tarė mokintiniams savo: Jei kas nor paskui manęs eiti, tegul pats savęs užsigina, ir tegul ima kryžių savo, o tegul eina paskui manęs.

25. Nes kas norėtų užlaikyti dūšią savo, pražudys ją, o kas pražudytų dūšią savo dėl manęs, atras aną.

26. Nes ką padės žmogui, noris visą svietą nupelnytų, o dėl dūšios savo iškada apturėtų? Arba kokią duos žmogus atmainą už dūšią savo?

27. Nes Sūnus žmogaus ateis garbėj Tėvo savo su aniuolais

22 e. *O paėmęs aną Petras.* Tai yra nuošaliai nusivedęs iš meilės, godonės ir uolumo savo Viešpačio ir Mokytojo garbės, pradėjo jam išmėtinėti ir nekaipo jį barti, sakydamas: Viešpatie, toli tebūna nuo Tavęs kentėjimas ir mirtis, bet, Viešpats tarė Petrui, 23 e., *Eik paskui manęs, šetone.* Tie žodžiai gal ženklinti: eik šalin nuo manęs; bet, šv. Tėvai tą kitaip aiškina: *Eik paskui mane* arba *esk mane*, net ir mano kentėjimuose, bet neprieštarauk Dievo valiai. Žodis *satan* žydiškas ir ženklina priešininką arba tą, kuris prieštarauja.

savo, o tuomet atiduos kiekvienam pagal darbų jo.

28. Užtiesą sakau jums, yra nekurie iš čia stovinčių, kurie neragaus smerties, pakolei išvys Sūnų žmogaus ateinantį; karalystėje savo.

XVII PERSKYRIMAS.

Kristaus persimainymas. Jis išgydo mėnėsienos ligą sergantį vaiką, pranašauja apie savo kančią, ir užmoka didrachmų.

1. O po šešių dienų ėmė Jezus Petrą ir Jokubą, ir Joną brolį jo, ir užvedė anuos ant kalno augšto skyriu.

2. Ir persimainė akyse jų. O veidas jo pražibo kaip saulė, o rūbai jo stijos kaip sniegas.

3. O štai, pasirodė jiems Maižiešius ir Elijošius su juomi kalbanti.

4. O atsakydamas Petras, tarė Jezui: Viešpatie, gerai yra mums čionai būti: jei nori, padarykime čia tris gyvenimus, tau vieną, Maižiešiui vieną, ir Elijošiui vieną.

5. Dar jam bekalbant, štai debesis šviesus uždengė anuos. O štai balsas iš debesio, kalbas: Tas yra Sūnus mano mielas, kuriame sau gerai pamėgau: jo klausykite.

6. O išgirdę mokintiniai, puolė ant veido savo, ir labai bijojos.

7. Ir priėjo Jezus ir dasilytėjo anuos, ir tarė jiems: Kelkitės, o nesibijokite,

8. O pakėlę akis savo nieko neregėjo, tik vieną Jėzų.

9. O kad anie nužengė nuo kalno, įsakė jiems Jezus, tardamas: Niekam nesakykite regėjimo, pakol Sūnus žmogaus kelsis iš numirusių.

10. Ir klausė jo mokintiniai, sakydami: Ką tada rašto mokytojai sako, jog Elijošius tur pirmiaus ateit?

11. O anas atsakydamas tarė jiems: Elijošius, tiesa, ateis ir vis pataisys.

12. Bet sakau jums, jog Elijošius jau atėjo, o jo nepažino, bet su juomi padarė, ką tiktai norėjo. Teip ir Sūnus žmogaus kentės nuog jų.

13. Tada išmanė mokintiniai, jog jiems apie Joną krikštytoją kalbėjo.

14. O kad atėjo minios, prisiartino jop žmogus, puolęs prieš jį ant kelių, tardamas: Viešpatie, susimilk ant sūnaus mano, nes puolančią ligą tur, ir sunkiai kenčia: nes tankiai į ugunį puola, ir tankų kartą į vandenį.

15. Ir atvedžiau aną pas mokintinius tavo, o negalėjo aną išgydyt.

16. O atsakydamas Jezus tarė: O gimine netikinti ir perversa! pakol būsiu su ju-

mis? kolei jus kentėsiu? atneš-
kit jį čionai pas mane.

17. Ir sudraudė jį Jezus, ir
išėjo nuog jo velnias, ir buvo
išgydytas nuog tos valandos
vaikelis.

18. Tada priėjo mokinti-
niai Jezusop atskiriai, ir tarė:
Kodėl mes aną išvartyt negalė-
jom?

19. Tarė jiems Jezus: Dėl
netikėjimo jūsų. Nes užtiesą
sakau jums, jei turėsite tikėji-
mą, kaip grūda garstyčių,
sakysite tam kalnui: Persikelk
iš čia tenai, o persikels, ir nebus
dėl jūsų nieko negalimo

20. O ta veislė neišvaroma
yra, tik per maldą ir pasninka-
vimą

21. O kad anie buvo Galile-
joj, tarė jiems Jezus: Sūnus žmo-
gaus bus išduotas į rankas
žmonių.

22. Ir užnuš jį, o trečiojo
dienoj kelsis iš numirusių. Ir
buvo labai nuliūdę.

23. O kad atėjo į Kafar-
naum, priėjo Petrop, kurie mo-
kesnį (didrachmas) renka, ir

17 p., 19 e. *Kaip grūdų garstyčių.* Tai
yra tobulą tikėjimą, kuris savo ypaty-
bėse ir vaisiuose panašus yra į garsty-
čios grūdą prilyginime, 12 p., 31 e.

23 e. *Didrachmas.* Didrachma bu-
vo tai pinigų pusės šikelio ar pusės sta-
terio vertas; (angl. pinigais 15 penų;
amerik. 30 centų; rusiškais 60 kap.);
buvo tai mokestis uždėta ant kiekvienos
galvos Bažnyčios užlaikymui.

tarė jam: Mokytojas jūsų ne-
mokia didrachmų.

24. Tarė: Kaipgi ne. O
kad įėjo namuosna, pasiskubi-
no pirm jo Jezus, tardamas:
Kas tau regis, Simonai? Ka-
raliai žemės, nuo kurių ima
duonį arba mokesnį, nuog sūnų
savo, ar nuog svetimų?

25. O jis tarė: Nuog sveti-
mų. Tarė jam Jezus: Taigi
liوسي yra sūnys.

26. Bet idant nepapiktintu-
mėm anų, eik pas marias ir už-
mesk meškere, o tą žuvį, kuri
pirmiaus ateis, imk; o atvėręs
nasrus jos, rasi pinigą (state-
rą), tą paėmęs duok jiems už
mane ir už save.

XVIII PERSKYRIMAS.

*Kristus mokina nusižeminti, saugotis pa-
piktinimo, šalinis progų vedančių į nu-
dėmę, apskelbti Bažnyčiai nepasitaisančius
nusiūdėjėlius, ir tuos, kurie Bažnyčios ne-
klauso, laikyti už stabmeldžius. Prižada
savo mokiniams surišimo ir išrišimo val-
dių, ir juos Jis bus jų susirinkusių viduje.
Nėr atleidimo tam, kuris nenor atleisti.*

1. Anoj valandoj atėjo Je-
zusop mokintiniai, sakydami:
Kas, dūmoji, didesnis yra ka-
ralystėj dangaus?

2. O Jezus, pavadinęs mažu-
tėlį, pastatė jį vidui jų.

3. Ir tarė: Užtiesą sakau
jums, jei ne atsiversite ir ne-
stositės kaip mažutėliai, neįei-
site Karalystėn dangaus.

4. Kas norint tada nusizemjs, kaipo tas mažutėlis, tas yra didesnis karalystėj dangaus.

5. O kas priimtų vieną tokį mažutėlį vardan mano, mane priima.

6. O kas papiktintų vieną iš tų mažutėlių, kurie į mane įtikia, geriaus jam būtų, idant užkabintas būtų akmuo girnų ant kaklo jo, ir paskandintas gilume marių.

7. Bėda svietui dėl papiktinimų. Nes tur ateiti papiktinimai: bet vienok bėda žmogui anam, per kurį ateina papiktinimas.

8. O jei ranka tavo, arba koja tavo piktina tave, atkirsk aną ir atmesk nuog savęs: geriaus tau yra lušam arba raišam įeit į gyvenimą, ne kaip turinčiam dvi ranki, arba dvi koji, būt įmestu į ugnį amžiną.

9. O jei akis tavo piktina tave, ištrauk aną ir atmesk nuog savęs: geriaus tau yra su viena akia įeit į gyvenimą, ne kaipo dvi aki turinčiam būt įmestu į ugnies pragarą.

10. Ziūrėkite, idant nepanie-

18 p., 6 e. *Kas papiktintų*, t. y. padėtų užsigavimo akmenį ant jo kelio ir būtų jam priežasčia įpuolimo į nuodėmę.

7 e. *Nes tur ateiti* ir tt., veizint ant svieto ištvirkimo ir sugedimo.

8 e. *Piktina tave*, t. y. esti tau priežasčia nusidėti.

kintumėt vieną iš tų mažutėlių; nes sakau jums, jog aniuolai jų danguose visados mato veidą Tėvo mano, kuris danguose yra.

11. Nes Sūnus žmogaus atėjo, idant išganytų kas prazuvo.

12. Kas jums regis? jei kas turėtų šimtą avių, o viena iš jų paklystų, ar ne paliekt devynių-dešimtų devynių ant kalnų, ir neina įieškot anos, kuri paklydo?

13. O jei atsitiks aną atras-ti, užtiesą sakau jums, jog labiaus džiaugias iš jos ne kaip iš devynių-dešimtų devynių, kurios nepaklydo.

14. Teip neest valia Tėvo jūsų, kuris yra danguose, idant pražūtų vienas iš tų mažutėlių.

15. O jei nusidėtų prieš tave brolis tavo, eik įi pabark jį tarp tavęs ir tarp jo paties. Jei tavęs paklausys, sujieškosi brolių tavo.

16. O jei tavęs neklausys, paimk su savim dar vieną arba du, idant burnoj dviejų arba trijų liudininkų stovėtų visokis žodis.

17. O jei anų neklausys, pasakyk bažnyčiai. O jei bažnyčios neklausys, tegul tau bus kaip pagonis ir muitininkas.

18. Užtiesą sakau jums, ką norint surišite ant žemės, bus surišta ir danguje, o ką norint išrišite ant žemės, bus išrišta ir danguj.

19. Teipogi sakau jums, jog jei du iš jūsų susiderėtų ant žemės apie kiekvieną daiktą, kurio prašytų, stosis jiems nuog Tėvo mano, kursai danguj yra.

20. Nes, kur yra du arba trys susirinkę vardan mano, tenai esmi viduj anų.

21. Tada priėjęs Petras jop, tarė: Viešpatie, kiek kartų nusidės prieš mane brolis mano, o turėsiu jam atleist? iki septynių kartų?

22. Tarė jam Jezus: Ne sakau tau, iki septynių kartų, bet iki septynių dešimtų septynių kartų.

23. Dėlto prilyginta yra karalystė dangaus žmogui karaliui, kuris norėjo skaičių daryt su tarnais savo.

24. O kad pradėjo skaičių daryt, atvestas buvo jop vienas, kuris jam kaltas buvo dešimtį tūkstančių talentų.

25. O kad neturėjo iš kur atiduoti, liepė jį viešpats jo parduot, ir moterį jo, ir vaikus, ir vis, ką turėjo, ir atiduot.

20 e. *Tenai esmi viduj anų.* Čion reik suprasti tik susirinkimą padarytą Kristaus vardan ir Jo valdžią, vienybėje su Kristaus Bažnyčia. Šv. Ciprijonas de Unitate Ecclesiae.

24 e. *Talenty.* Talentas turėjo 750 sidabro uncijų; skaitant uncijų po 5 šilingus, talentas bus vertas 187 svarų ir 10 šilingų, arba 1875 rublių.

26. O parpuolęs anas tarnas, meldė jį, sakydamas: Turėk kantrybę dėl manęs, o vis tau atiduosiu.

27. O viešpats pasigailėjęs ano tarno, i'leido jį, ir skolą jam atleido.

28. Bet išėjęs anas tarnas rado vieną iš savo draugtarnų, kuris jam kaltas buvo šimtą grašių, ir nutvėręs smaugė jį, sakydamas: Atiduok, ką esi kaltas.

29. O parpuolęs draugininkas jo, meldė jį, sakydamas: turėk kantrybę dėl manęs, o vis tau atiduosiu.

30. O jisai nenorėjo: bet nuėjo ir įmetė jį kalinėn, pakol atiduotų skolą.

31. O regėdami draugtarnai jo, kas atsitiko, labai nuliūdo, ir atėjo ir apsakė ponui savo vis, kas stojosi.

32. Tada pavadino jį viešpats jo ir tarė jam: Tarne piktasis, visą skolą atleidau tau, jog manęs prašei.

33. Ar tada ir tau neprigulėjo pasigailėti ant draugininko savo, kaipo ir aš ant tavęs pasigailėjau?

34. O užsirūstinęs viešpats jo, padavė jį mučytojams, iki užmokėtų visą skolą.

28 e. *Grašių.* Rymiškas grašis (skaitikas) turėjo aštuntą uncijos dalį, arba apie 30 kap.

35. Teip ir Tēvas mano dangiškas padarys jums, jei neatleisit kiekvienas broliui savo iš širdies jūsu.

XIX PERSKYRIMAS.

Kristus apskelbia moterystę esant nesuardomą; išaugstina panystę ir persiskyriną su visais daiktais dėl Jo. Parodo turtinųjų paopjū ir atlyginimų už apleidimų visu daiktų dėl Jo sekimo.

1. Ir stojosi, kad Jezus pabaigē tās kalbas, išejo iš Galilejos, ir atējo ant rubežiju Judejos uz Jordano.

2. Ir ējo paskui jo didēs mīnīos, ir išgydē anās tenai.

3. Ir atējo jop Farizeušai gundindami jī ir tardami: Jei dera žmogui apleist moterī savo, dēl kurios norint priēzasties?

4. Kursai atsakydamas tarē jiems: Neskaitēte, jog kuris sutvērē žmogū nuog pradžios, vyriškā ir moteriškę sutvērē anuos; ir tarē:

5. Dēlto apleis žmogus tėvā ir motinā, o prisiglaus prie moteries savo, ir bus du viename kūne.

6. O teip jau ne du yra, bet vienas kūnas. Kā tada Dievas suglaudē, tegul žmogus neskiria.

7. Tarē jam: dēlko tada Maiziešius įsakē duoti gromatą atsiskyrimo, ir apleisti?

8. Tarē jiems: Jog Maiziešius dēl užkietėjimo širdies jūsų

daleido jums apleist moteris jūsų, bet nuog pradžios nebuvo teip.

9. O sakau jums: jog kas norint apleistų moterī savo, neg dēl kiekšystės, o kitą paimtų, svetmoterauja, ir kas apleistą paimtų, svetmoterauja.

10. Tarē jam mokintiniai jo: jei toks yra reikalas žmogaus su moterimi, neprigul ženytis.

11. Kursai jiems atsakē: Ne visi išmano tą žodį, bet kuriems yra duota.

12. Nes yra išromyti, kurie iš žyvato motinos teip užgimē, ir yra išromyti, kurie nuog žmonių yr padaryti, ir yra išromyti, kurie patys save išro-

19 p., 9 e. *Neg dēl kiekšystės.* Pati, kalta kiekšystės, t. y. svetmoterystės, gal būti pavaryta: bet ir tokiam atsitikime vyras negal kitos sau imti už moterį, kol jo pati gyva.

11 e. *Ne visi išmano tą žodį.* Tai yra, juog visi netur dovanos gyventi pavieniui ir nekaltai, jei ne meldžia Dievo malonės, idant duotų jiems galėjimą teip gyventi, kitiems tam tikslui reik pasninkaut ir melstis: ir tokie nekaltybės dovana aptur iš augščiau.

12 e. *Yra išromyti, kurie patys save išromijo dēl karalystės dangaus.* Šio išsireiškimo nereik suprasti žodis į žodį, bet jog yra tokie, kurie padarē tvirtą ir pagirtiną pasiryžimą vesti pavienį ir nekaltą gyvenimą, idant tobulesniu būdu Dievui tarnautų, nei tie, kurie ima pažias, kaip šv. Povilas aiškiai išrodo. I Kor. 7 p., 37, 38 e.

myjo dēl karalystēs dangaus. Kas gal išmanyti, tegul išmano.

13. Tada atnešē jop mažutēlius, idant ant jų uždētų rankas ir melstųs. O mokintiniai barē juos.

14. Bet Jezus tarē jiems: Leiskite mažutēlius, ir negiunkite aniems eiti manėsp: nes tokių yra karalystē dangaus.

15. O kad uždējo ant jų rankas, paėjo iš tenai.

16. O štai vienas priējēs tarē jam: Geras mokytojau, ką turiu gero daryt, idant apturēčiau gyvenimą amžiną?

17. Kursai tarē jam: Ko mane klausi apie gerą? Vienas yra geras Dievas. O jei nori įeit į gyvenimą, užlaikyk prisakymus.

18. Tarē jam: Kuriuos? o Jezus tarē: Neužmuši, Nesvetimoterausi, Nevogsi, Neteisoliudyjimo nekalbēsi.

19. Šėnavok tėvą tavo, ir motiną tavo; o mylēsi artimą tavo, kaip pats save.

20. Tarē jam jaunikaitis: Vis tai užlaikiau nuog jaūnystės mano: ko-gi dar man reikia?

21. Tarē jam Jezus: Jei nori būt tobulas, eik parduok ką turi ir duok ubagams, o turēsi skarbą danguje: o ateik, sek mane.

22. O kad išgirdo žodį jau-

nikaitis, atstojo nuliūdęs; nes turėjo daugel turtų.

23. O Jezus tarē mokintiniam savo: užtiesą sakau jums: jog nepigiai įeis bagotas Karalystēn dangaus.

24. Ir vėl sakau jums: Pigiaus yra verbliūdui per ausį adatos pereit, nekaip bagotam įeit Karalystēn dangaus.

25. O išgirdę tai mokintiniai labai stebėjos, sakydami: Kas tada galēs būti išganytas?

26. O Jezus pažiūrējēs tarē jiems: Žmonėms yra tai negalimas daiktas, pas Dievą visi daiktai yra galimi.

27. Tada Petras atsakydamas tarē jam: Štai mēs vis apleidom ir sekėme tave, kas tada mums bus?

28. O Jezus tarē jiems: Užtiesą sakau jums, jog jūs, kurie sekėte mane, prie atsigimimo, kad atsīsēs Sūnus žmogaus ant sosto šlovės savo, sėdēsit ir jūs ant dvylikos sostų, sūdydami dvyliką giminių Izraeliaus.

29. Ir kiekvienas, kuris apleistų namus, arba brolius, arba seseris, arba tėvą, arba motiną, arba moterį, arba sūnus, arba dirvas dēl vardo mano, šimteropai atims ir gyvenimą amžiną apturēs.

30. O daug iš pirmųjų bus paskučiausiai, o iš paskučiausių pirmasis.

XX PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie darbininkus ryndarčiuje; garbės jieškojimas (ambicija) dviejų Zebedajaus sūnų; Kristus sugrąžina dviem akliem regėjimą.

1. Prilyginta yra Karalystė dangaus žmogui gaspadoriui, kuris labai anksti išėjo samdyt darbininkus į vynyčią savo.

2. O suderėjęs su darbininkais po grašį ant dienos, nusuntė anuos į vynyčią savo.

3. Ir išėjęs apie valandą trečią, išvydo kitus dykus ant turgaus vietos stovinčius,

4. Ir tarė jiems: Eikit ir jūs į vynyčią mano, o kas bus teisingo, duosiu jums.

5. O anie nuėjo. Ir vėl išėjo apie šeštą ir devintą valandą ir teipogi padarė.

6. O apie vienuoliktą išėjo ir atrado kitus stovinčius ir tarė jiems: ko čia per visą dieną dyki stovite?

7. Tarė jam: jog niekas mūsų nesamdė. Tarė jiems: eikit ir jūs į vynyčią mano.

8. O kad vakaras atėjo, tarė Viešpats vynyčios užveizdotojui savo: pavadink darbininkus ir atiduok jiems užmokesnį, pradėjęs nuog paskučiausių iki pirmųjų

9. Kad tada atėjo, kurie apie vienuoliktą valandą buvo atėję, ėmė po grašį.

10. O atėję ir pirmieji ti-

kėjosi, jog daugiau turėtų imti, bet ėmė ir anie po grašį.

11. O imdami murmėjo prieš gaspadorių

12. Sakydami: tie paskučiausios vieną valandą dirbo, o padarei anuos lyžius su mumis, kurie sunkumą dienos ir karščio nešiojome.

13. O anas atsakydamas vienam iš jų tarė: Prieteliau, nedarau tau abidos: ar ne po grašį su manim suderėjai?

14. Imk, kas yra tavo, o eik: noriu teip ir tam paskučiausiam duot, kaip ir tau.

15. Argi man nedera daryt, ką noriu? ar akis tavo pikta yra, jog aš esmi geras?

16. Teip bus paskučiausios pirmais, o pirmieji paskučiausiais. Nes daug yra pavadintų, bet maž išrinktų.

17. O eidamas Jėzus į Jeruzalem paėmė dvyliką mokinių skyriu, ir tarė jiems:

18. Štai einame į Jeruzalem, o Sūnus žmogaus bus išduotas vyriausiems kunigams, ir rašto mokytojams, ir apsūdys jį ant smerties.

19. Ir išduos aną pagonims ant išjuokimo ir nuplakimo, ir nukryžiuojimo, o trečiojoje dienoje kelsis iš numirusių.

20 p., 15 e. *Ką noriu.* T. y. kas sutinka su mano gerumu ir dalyke, kurs prigul nuo mano gerumo.

20. Tada prisiartino jop motina sūnų Zebedeušo su sūnumis savo, kloniodamasi, ir nuog jo ko ten melzdama.

21. Kūris tarė jai: Ko nori? Tarė jam: Sakyk, idant sėdėtu tuoju sūnu mano, vienas po dešinei tavo, o antras po kairei karalystėj tavo.

22. O Jezus atsakydamas tarė: Nežinote, ko prašote. Galite gerti kieliką, kurį aš gersiu? Tarė jam: Galime.

23. Tarė jiems: Kieliką mano tiesa gersite: bet sėdėti po dešinei mano, arba po kairei, ne mano yra daiktas duoti jums, bet kuriems yra sugatavota nuog Tėvo mano.

24. O išgirdę dešimtis pasirūstino ant dviejų brolių.

25. O Jezus pavadino anuos savęsp ir tarė: Žinote, jog kunigaikščiai giminių ponavoja ant jų, o kurie vyresniais yra, tur valdžią ant jų.

26. Ne taip bus tarp jų: bet kuris norint tarp jų norėtų būt vyresniu, tegul bus tarou jų.

27. Ir kas tarp jų norėtų būt pirmuoju, bus tarnu jų.

28. Kaip sūnus žmogaus neatėjo, idant jam tarnautų, bet tarnauti ir duoti dūšią savo ant atpirkimo už daugio.

29. O išeinant aniems iš Jericho, sekė jį didė minia;

30. O štai du aklu sėdinčiu pagal kelio išgirdo, jog Jezus praeira, ir šaukė tardami: Viešpatie, susimilk ant mūsų, Sūnau Dovydo.

31. Bet minia draudė juos, idant tylėtų. O anie didžiaus šaukė, tardami: Viešpatie, susimilk ant mūsų, Sūnau Dovydo.

32. Ir apsistojo Jezus ir pavadino anuos, ir tarė: Ko norite, idant jums padaryčiau?

33. Tarė jam: Viešpatie, idant atsivertų akys mūsų.

34. O Jezus pasigailėjęs ant jų, dasilytėjo akių jų, ir tuojaus regėjo, irėjo paskui jo.

XXI PERSKYRIMAS.

Kristus įjoja į Jeruzalem ant asilaitio; išmeta perkančius ir parduodančius iš Bažnyčios; prakeikia figos medį ir uždaro burnas kunigams ir Rašto mokytiems.

1. O kad prisiartino pas Jeruzalem ir atėjo į Betfagę kalnop Alyvų, tada nusiuntė Jezus du mokintinių,

2. Sakydamas jiems: Eikite į miestelį, kuris prieš jus yra, ir tuojaus rasite asilyčią priristą ir asilaitį su ja; atriškite ir atveskite manęsp.

3. O jei kas ką jums sakys, tarkite: jog reikalauja anų Viešpats: o tuojaus anuos paleis.

4. O vis tai stojos, idant išsipyldytų, kas yra pasakyta per pranašą kalbantį:

5. Pasakykite dukterei Sijon: Štai eina tau karalius tavo, romus, sėdįs ant asilyčios ir ant asilaičio vaiko pajungamos.

6. Nuėję, tada mokintiniai, padarė, kaipo jiems įsakė Jėzus.

7. Ir atvedė asilyčią ir asilaitį; ir uždėjo ant jų rūbus savo ir užsodino jį ant anų.

8. O minia labai didelė klojo rūbus savo ant kelio, o kiti kirtė šakas nuog medžių ir ant kelio klojo.

9. O minios, kurios pirmuėjo, ir kurios paskui sekė, šaukė, kalbėdamos: Hozanna Sūnui Dovydo: pagirtas, kuris eina vardan Viešpaties: Hozanna ant aukštybių.

10. O kad įėjo Jerozolimon, susijudino visas miestas sakydamas: Kas tasai yra?

11. O žmonės tarė: Tas yra Jėzus pranašas iš Nazareto Galilejos.

12. Ir įėjo Jėzus bažnyčion Dievo ir išvarė visus parduodančius ir perkančius bažnyčioj, o stalus mainininkų ir kreses parduodančių karvelius išvertė.

13. Ir tarė jiems: Parašyta yra: Namai mano, bus vadinti namais maldos, o jūs padarėte anuos duobe razbaininkų.

14. Ir priėjo jop akli ir raiši bažnyčioje ir išgydė anuos.

15. O vyresnieji kunigų ir rašto mokytojai regėdami ste-

būklus, kuriuos darė, ir mažutėlius šaukiančius bažnyčioj ir sakančius: Hozanna Sūnui Dovydo, užsirūstino;

16. Ir tarė jam: Girdi, ką tie sako? O Jėzus tarė jiems: Jaugi. Niekados neskaitėte, jog iš burnos kūdikėlių ir žindančių, padarei garbę?

17. O palikęs anuos, išėjo šalyn iš miesto į Betaniją ir tenai pasiliko.

18. O rytomete pagriždamas į miestą, išalko.

19. O išvydęs vieną figos medį pagal kelio, atėjo jop, ir nieko ant jo nerado, tiktai lapus ir tarė jam: Tegul iš tavęs niekados neišeina vaisius ant amžių; ir nudžiūvo tuojaus figos medis.

20. O išvydę mokintiniai stebėjos, tardami: Kaip tai tuojaus padžiūvo?

21. O atsaikydamas Jėzus tarė jiems: Užtiesą sakau jums, jei turėtumėt tikėjimą ir neabejotumėt, ne tiktai su figos medžiu padarysite, bet jei ir tam kalnui tartumėt pasikelk, o įsimesk į marias. stosis.

22. Ir vis, ko norint prašytumėt maldoj, tikėdami, gausite.

23. O kad atėjo bažnyčion, prisiartino pas jį mokinantį vyriausi kunigai ir vyresnieji žmonių, tardami: Iš kokios val-

džios tai darai, ir kas tau davē tā galybę?

24. O atsakydamas Jezus tarē jiems: Pasiklausiu ir aš jūs apie vienā žodį, kurį jei man pasakysite, ir aš jums pasakysiu iš kokios valdžios tai darau.

25. Krikštas Jono iš kur buvo? iš dangaus, ar nuog žmonių? O anie dūmojo tarp savęs, kalbėdami:

26. Jei sakysim iš dangaus, tars mumis: Kodėlgi jam netikėjot? O jei sakysime, nuog žmonių, bijomės minios; nes visi turėjo Joną už pranašą.

27. Ir atsakydami Jezui tarē: Nežinome. Tarē ir jisai aniems: Nei aš jums pasakysiu, kokia valdžia tai darau.

28. O kas jums regisi? Turėjo nekuris žmogus du sūnų, ir priėjęs pas pirmąjį, tarē: Sūnau, eik šiandien, dirbk vinyčioj mano.

29. O anas atsakydamas tarē: Nenoriu. Bet potam gailėsiu suimtas, nuėjo.

30. O atėjęs pas antrąjį teipojėg sakē. O anas atsakydamas tarē: Einu viešpatie: o n'ėjo.

31. Kurisgi iš dviejų padarē valią tėvo? Tarē jam: Pirmasis. Jezus jiems tarē: Užtiesą sakau jums, jog muitininkai ir paleistuvės pirm jųsų įeis karalystėn Dievo.

32. Nes atėjo jųsump Jonas

keliu teisybės, o neįtikėjot jam, o muitininkai ir paleistuvės jam įtikėjo: o jūs regėdami, nei potam gailėsio neturėjot, idant jam įtikėtumėt.

33. Kito prilyginimo klausykite. Buvo žmogus gaspardorius, kuris užsodino vynyčią ir aptvėrė ją tvora, ir įkasė anoje spaustuvą, ir išstatė bokštą, ir pasamdė aną artojamą, ir toli išvažiavo.

34. O kad prisiartino laikas vaisių, nusiuntė tarnus savo pas artojus, idant atimtų vaisius jo.

35. O artojai sugavę tarnus jo, vieną sumušė, kitą užmušė, o kitą akmenimis nužudė.

36. Vėl nusiuntė daugiaus kitų tarnų, ne kaip išpirno, ir jiems teipojėg padarė.

37. O ant galo, nusiuntė pas juos sūnų savo, tardamas: Bijosis sūnaus mano;

38. O artojai regėdami sūnų, kalbėjo tarp savęs: Tas yra tėvainis. Eikite, užmuškim jį, ir apturėsime jo tėviškę.

39. Ir nutvėrę jį, išmetė iš vynyčios ir užmušė.

40. Kad tada ateis viešpats vynyčios, ką darys aniemis artojamis?

41. Tarē jam: Piktus piktai išžudys, o vynyčią savo pasamdys kitiems artojamams, kurie jam atiduos vaisių laikuose savo.

42. Tarē jiems Jezus: Neskaitēt niekados raštuose: Akmuo, kurį atmetē budavojanti, tas stojosi galva kerčios. Nuog viešpaties tai stojos, ir stebuklingu daiktu yra akyse mūsų.

43. Dėlto sakau jums, jog bus atimta nuog jūsų karalystė Dievo, o bus atiduota giminei, darančiai vaisius jos.

44. O kas parpuls ant to akmenio, bus sutrenktas, o ant kurio anas pultų, sutris jį.

45. O girdėdami vyriausi kunigai ir Farizeuškai prilyginimus jo, suprato, jog apie anuos kalbėjo.

46. O įieskodami jį sugauti, bijojos minių: nes jį už pranašą turėjo.

XXII PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie resturių eišes; Kristus įsako mokėti duoklę ciesoriui; nutildo Saducejus; parodo, kuris yra pirmas priakymas įstatyme; sumaišo Farizėjus.

1. O atsakydamas Jezus vėl kalbėjo jiems per prilyginimus, tardamas:

2. Prilyginta yra karalystė dangaus žmogui karaliui, kuris padarė svodbą sūnui savo.

3. Ir nusiuntė tarnus savo vadinti pakviestus ant svodbos; o nenorėjo ateiti.

4. Vėl nusiuntė kitus tarnus, tardamas: Pasakykit pakviestiems: Štai pietus mano

patiekiau, jaučiai mano ir penėti daiktai yra pamušti ir vis gatava: eikit ant svodbos.

5. O anie apleido ir nuėjo, vienas į kaimą savo, o kitas ant prekystės savo.

6. O kiti sugavo tarnus jo ir gėdą jiems padarę užmušė.

7. O išgirdęs Karalius užsi-rūstino ir nusiuntęs karius savo išžudė anus žmogm-šius ir miestą jų sudegino.

8. Tada tarė tarnams savo: Svodba tiesa gatava yra, bet kurie buvo pakviesti, nebuvo vertais.

9. Eikit tada ant perskyrimo kelių, o kuriuos norint rasi-
site, kvieskite ant svodbos.

10. Ir išėję tarnai jo ant kelių, surinko visus, kuriuos rado, piktus ir gerus: ir pripildyta buvo svodba sėdinčiais.

11. O įėjo karalius, idant pamatyty sėdinčius ir išvydo ten žmogų neapvilktą rūbu svodbos

12. Ir tarė jam: Prieteliau, kaip čia įėjai neturėdamas rūbo svodbos? O anas nutilo.

13. Tada tarė Karalius tarnams: Surišę rankas ir kojas jo, įmeskit jį į tamsybės viršutines: tenai bus verksmas ir griežimas dantų.

14. Nes daug yra pavadin-
tų, bet maž išrinktų.

15. Tada nuėjė Farizeuškai

susirodyjo, idant jī kalboj' sugautū.

16. Ir nusiuntē jop mokītnius savo su Herodij'nais, sakdami: Mokytojau, zinome, jog teiskus esi ir keliā Dievo tiesoj' mokai, o neatboji ant nieko; nes neveizdi ant asabos žmēniū.

17. Pasakyk tada mumis: kas tau regis, ar prigul duot donj Ciesoriui, ar ne?

18. O Jezus pažinęs piktybę jų, tarē jiems: Veidmainiai, kodēl mane gundinate?

19. Parodykit man pinigā donies. O anie jam padavē grašj.

20. Ir tarē jiems Jezus: Keno yra tas abrozas ir parašas?

21. Tarē jam: Ciesoriaus. Tada tarē jiemis: Taigi atiduokite kas yra Ciesoriaus Ciesoriui, o kas yra Dievo, Dievui.

22. O išgirdę stebėjosi ir palikę jī šalin nuėjo.

23. Anoj dienoj atėjo pas jī Saduceušai, kurie sako: nėra prisikēlimo iš numirusių; ir klausē jo.

24. Sakydami: Mokytojau, Maiziešius sakē: Jei kas numir-

tų neturēdamas sūnaus, tegul jo brolis veda moterj jo: ir teprikelia sēklj brolui savo.

25. O buvo pas mus septyni broliai: o pirmasis vedęs moterj numirē, o neturēdamas sēklos paliko moterj savo brolui savo.

26. Taipogi antras ir trečias, iki sekmojo.

27. O ant galo po visų numirē ir moteriškē.

28. Prie atsikēlimo tada iš numirusių, keno iš tų septyniū bus moterimi? nes visi jā turėjo.

29. O atsakydamas Jezus tarē jiems: Klystate neišmanydami rašto, nei galybės Dievo.

30. Nes atsikēlime iš numirusių, nei ves, nei tekēs: bet bus kaip aūiuolai Dievo danguje.

31. O apie atsikēlimā iš numirusių, neskaitēte, kas yra pasakytā nuog Dievo kalbančio jums:

32. Aš esmi Dievas Abraomo ir Dievas Izaoko ir Dievas Jokubo? Ne yrā Dievas numirusių, bet gyvųjų.

33. O girdėdamos minios stebėjosi iš pamokslo jo.

34. Bet išgirdę Farizeušai, jog nutildē Saduceušus; susirinko drauge,

35. Ir paklause jo vienas iš jų mokytojas zokono gundindamas jī.

36. Mokytojau, kuris yra didis prisakymas zokone?

22 p. 16 e. *Su Herodijonais*, t. y. su tais, kurie prigulėjo prie Erodo, ir su juomi iš vien laikē reikale duoklės mokėjimo Romos Ciesoriui. Kaikurie mano, juog žydy tarpe buvo sekta vadinama Herodijonais, kurie tvirtinę Eroda būvus lauklamu Messija.

37. Tarė jam Jezus: Mylėsi Viešpatį Dievą tavo, iš visos širdies tavo, ir visos dūšios tavo, ir iš visos dūmos tavo.

38. Tas yra didžiausis ir pirmas prisakymas.

39. O antras lygus tam yra: Mylėsi artimą tavo, kaip patysai save.

40. Ant tų dviejų prisakymų stov visas zokonas ir pranašai.

41. O kad susirinko Farizeušai, paklausė jų Jezus,

42. Sakydamas: Kas jums regis apie Kristų? keno yra sūnus? Tarė jam: Dovydo.

43. Sakė jiems: Kaipogi tada Dovydas dvasioje vadina jį viešpatim kalbėdamas:

44. Tarė viešpats viešpačiam manam, sėskis po dešinei mano, ikikoleik padėsiu neprietelius tavo suoleliu kojų tavo.

45. Jei tada Dovydas vadina jį viešpatim, kaipogi yra sūnumi jo?

46. O nei vienas negalėjo jam žodžio atsakyti, ir niekas nedrįso nuog anos dienos daugiaus jo klausti.

XXIII PERSKYRIMAS.

Kristus perserginti žmonės, idant sektų Rašto mokytojų ir Farizejų gerų mokslų, o ne piktą jų pavyzdį; perspėja mokinius, idant nepamėgdžiotų jų ambicijos; grūmoja jiems įvairiomis nelaimėmis už jų veidmainystę ir apjakiną.

1. Tada Jezus kalbėjo misionieriais ir mokintiniams savo:

2. Tardamas: Ant Sosto

Maiziešiaus atsisėdo mokytojai rašto ir Farizeušai.

3. Vis tada, ką norint jums sakys, užlaikykite ir darykite, bet pagal darbų jų nedarykite, nes kalba, o nedaro.

4. Nes naštas sunkias ir nepakeliamas riša, ir uždeda ant pečių žmonių, o pirštu savo nenor anų pajudinti.

5. O visus darbus savo daro; idant regėti būtų nuog žmonių: nes platina savo ženklus paminklo ir padidina kraštus rūbų.

6. O myl pirmas vietas ant večerių ir pirmas kreses bažnyčioje.

7. Ir pasveikinimus ant turgaus, ir būt vadintais, Rabbi, nuog žmonių.

8. Bet jūs nenorėkite vadinatis Rabbi: Nes vienas yra mokytojas jūsų, o jūs visi este broliais.

9. Ir nevadinkite sau tėvą ant žemės: nes vienas yra tėvas jūsų, kuris yra danguose.

10. Nei vadinkitės mokytojais, nes vienas yra mokytojas jūsų, Kristus.

23 p. 5 e. *Ženklus paminklo.* Iš graikiško *phylakterijas*, t. y. juosteles iš pergaminio, ant kurių Žydai rašė dešimtį Dievo prisakymų ir nešiojo jas prisirišę ant kaktos priešais savo akis. Farizejai stengėsi platesnes juosteles nešioti, kad pasirodyti uolesniais įstatymų pildyme.

9 ir 10 e. *Ne vadinkite sau tėvą, nei vadinkitės mokytojais.* Tai yra, juog mūsų dangiškas Tėvas tur būti nelyginant

11. Kas iš jūsu yra didesnis, bus tarnu jūsu.

12. O kas save išaugštinų, bus pažemintas, o kas save nužemintų, bus išaugštinatas.

13. Bēda jums mokytojai rašto ir Farizeuškai veidmainiai, jōg užrakināt karalystę dangaus žmonēms; nes jūs neieinate, nei ieinantiemis daleidziate iet.

14. Bēda jums mokytojai rašto ir Farizeuškai veidmainiai, jōg prarijate namus našliu, ilgās maldas darydami; dēlto didesnį sūdā apturēsīte.

15. Bēda jums mokytojai rašto ir Farizeuškai veidmainiai: jōg apeinat marias ir žemę, idant padarytumēt vienā naują žydā, o kad stosis, darot jī sūnumi pragaro, du kartu daugiau neg save.

16. Bēda jums vadai akli, kurie sakote: Kas norint prisiektų per bažnyčią, tai niekis yra: bet kas prisiektų per auksą bažnyčios, kaltas yra.

17. Pasvaigeliai ir akli: Nes kas yra didesnis, auksas,

daugiau gerbiamas, nei koks nors tėvas ant žemės, ir juog nereik sekti jokio mokytojaus, kuris norėtų mus nuo Kristaus atitraukti. Tas bet nedraudžia, idant mes, pagal Dievo įstatymus, godotume savo gimdytojus ir dvasiškus tėvus (1 Kor. 4 p., 13 e.), teipogi savo perdėtinius ir mokytojus.

ar bažnyčia? kuri pašvenčia auksą?

18. O kas norint prisiektų per Altorių, niekis yra: bet kas prisiektų per dovaną, kuri yra ant jo, kaltas yra.

19. Akli: Nes kas yra didesnis, dovana, ar altorius, kuris pašvenčia dovaną?

20. Kas tada prisiekia per Altorių, prisiekt ant jo ir ant viso, kas ant ano yra.

21. O kas norint prisiektų per bažnyčią, prisiekt per ją ir per tą, kuris gyvena anoje.

22. Ir kas prisiekia per dangų, prisiekia per sostą Dievo, ir per tą, kuris sēd ant jo.

23. Bēda jums mokytojai rašto ir Farizeuškai veidmainiai, kurie duodate dešimtinę iš mietrų ir iš anižių, ir iš kmynų, o palikote kas yra sunkesnio zokone: sūdā ir mielaširdystę ir tikėjimą. Tuos daiktus reikėjo daryt, o anų neapleist.

24. Vadai akli: kurie uodus perkošiate, o verbliudą prarijate.

25. Bēda jums mokytojai rašto ir Farizeuškai veidmainiai, jōg apčystijate iš viršaus kubką ir bliudą, o viduj pilni este plėšimo ir bianrybės.

26. Farizeuškai aklas: pirmiaus apčystyk, kas vidui yra kubko ir bliudo, idant tai, kas yra viršuj statųs čystu.

27. Bēda jums, mokytojai rašto ir Farizeušai veidmainiai, jog este prilyginti grabams pabaltintiems, kurie iš viršaus rodos žmonėmis gražūs, bet vidui pripildyti yra kaulais numirėlių ir visokia biauurybe.

28. Teip ir jūs, iš viršaus rodotės žmonėms teisūs, bet vidui pilni este veidmainystės ir piktybės.

29. Bēda jums rašto mokytojai ir Farizeušai veidmainiai, kurie budavojate grabus pranašų, ir dabinate grabų žymes teisiųjų.

30. Ir sakote: Kad būtumēm buvę dienose tēvų mūsų, nebūtumēm buvę jū draugininkais ant kraujo pranašų.

31. O teip sūdyjate patys prieš save, jog este sūnumis tū, kurie užmušē pranašus.

32. Ir jūs pripildykite miera tēvų jūsu.

33. Zālčiai, driežų gimine: kaipogi išbēgsite nuog sūdo peklos?

34. Dēlto štai aš siunčiu jū-

sump pranašus, ir išmintingus ir mokytojus rašto, o iš jū užmušite, ir nukryžiauosite; ir iš jū nuplaksite bažnyčiose jūsu, ir persekiosite nuog miesto, iki miesto.

35. Idant ateitū ant jūsu visas kraujas teisus, kuris yra išlietas ant zemēs, nuog kraujo Abliaus teisaus, iki kraujo Zacharijošiaus sūnaus Barachiošiaus, kurį užmušēt tarp bažnyčios ir altoriaus.

36. Uztiesā sakau jums, atcis vis tai ant tos giminēs.

37. Jeruzalem, Jeruzalem, kuri užmuši pranašus, ir akmenimis žudai tuos, kurie pas tave buvo siųsti. Kiek kartū norėjau surinkt sūnus tavo, kaipo višta surenka vištelius savo po sparnu, o nenorėjai?

38. Štai atliks jums namai jūsu apleisti.

39. Nes sakau jums, nematysite mane nuog šio laiko, iki tarsite: Pagirtas, kuris ateina vardan Viešpaties.

29 e. *Budavojate grabus* ir tt. Tai neženklina, idant statymas arba puošimas pranašų grabų būtų pats per save negeras darbas, bet čionai apkaltinama yra Farizejų veidmainystė, kurie, rods, godojo pranašų atmintį, bet persekiojo miriop pranašų Viešpatį.

35 e. *Idant ateitū ant jū* ir tt. Ne idant turėtų kentėti daugiau, nē už savo nuodėmes teisingai užsipelnijo, bet juogei Dievo teisybē kris, galutinai, ant jū su tokiu kerštu, sykį ant visados, juog talpjs savyje įvairius teismus ir bausmes, kokios kadanorins buvo uždėtos už nekalto kraujo praliejimą.

XXIV PERSKYRIMAS.

Kristus pranašauja apie bažnyčios sugriovimą, ir apie ženklus, kurie pranoks jį ir pastarąjį teismą.

1. O išėjęs Jezus iš bažnyčios, ėjo, ir prisiartinio mokintiniai jo, idant jam parodytų budavonę bažnyčios,

2. O jis atsakydamas tarė jiems: Regite vis tai? Užtiesą sakau jums, ne užliks čionai akmuo ant akmenio, kursai nebūtų išgriautas.

3. O kad jis sėdėjo ant kalno alyvos, prisiartinio jop skyriu mokintiniai tardami: Pasakyk mumis, kuomet tai bus? o koks ženklas atėjimo tavo, ir pabaigos svieto?

4. O atsakydamas Jezus tarė jiems: Ziūrėkite, idant kas jūsų neapgautų.

5. Nes daugel ateis vardan mano tardami: Aš esmi Kristus, ir daugel apjieškos.

6. Nes išgirsite kariones, ir žynius apie kares. Dabokitės, idant nenusigąstumėt; nes ta tur stotis, bet dar neyra galas.

7. Nes kelsis giminė prieš giminę, ir karalystė prieš karalystę, ir bus marai ir badas, ir sudrebėjimas žemės vietomis.

8. O tai vis yra pradžia sopulių.

9. Tada išduos jus ant varginimo, ir užmuš jus, ir būsite neapykantoj nuog visų giminių dėl vardo mano.

10. O tada daugel pasipiktins, ir kits kitą išduos, ir kits kitą neapkės.

11. Ir daugel neteisių pranašų kelsis, ir suvadžios daugel.

12. O jog pasigausino neteisybė, užšals daugiuose meilė.

13. O kas iškės iki galo, tas bus išganytas.

14. Ir bus apsakyta ta evangelija karalystės ant viso svieto, dėl liudyjimo visomis giminėmis: o tada ateis pabaiga.

15. Kad tada pamatysite biauromą išnaikinimo, kuris yra apsakytas nuog Danijeliaus pranašo, stovinti ant vietos šventos: kas skaito, tegul išmano.

16. Tada kurie yra žemėje žydų, tegul bėga ant kalnų:

17. O kas ant stogo, tegul nelipa, idant ką paimtų iš namų savo:

18. O kas ant dirvos, tegul negrįžta paimti rūbą savo.

19. O bėda neščiomis ir žindančiomis anose dienose.

20. O melskitės, idant nebūtų bėgimas jūsų žiemoj arba subatoj.

21. Nes bus tuometu suspaudimas didis, koks nebuvo nuog pradžios svieto iki šiolei, nei bus.

22. O jei nebūtų nutrumptos anos dienos, nė vienas kūnas nebūtų užlaikytas: bet

dėl išrinktų, bus nutrumpintos dienos anos.

23. Tada jei kas jums sakytų: Štai čionai yra Kristus, arba tenai: netikėkite.

24. Nes kelsis netikri Kristai ir netikri pranašai: ir darys ženklus didžius ir stebūklus, teip, idant įvesti būtų į paklydimą (jei gal būti) ir išrinkti.

25. Štai jums apsakiau.

26. Jei tada sakytų jums: štai girioj yra, neeikite, štai viduj namų, netikėkite.

27. Nes kaippo žaibas išeina nuog užtekėjimo saulės, o pasirodo iki nusileidimo: teip bus ir atėjimas Sūnaus žmogaus.

28. Kur norint būtų kūnas, tenai susirinks ir ereliai.

29. O tuojaus po suspaudimo dienų anų, saulė užtems, ir mėnuo neduos šviesybės savo, o žvaigždės iš dangaus nupuls, ir galybės dangaus bus pajudintos.

30. Ir tuomet pasirodys ženklas sūnaus žmogaus ant dangaus; ir tada raudos visos giminės žemės: ir pamatys sūnų

24. p. 28 e. *Kur norint* ir tt. Kristaus atėjimas turi būti staigus, ir visam svetui, kaip žaibas, aiškiai matomas; ir kur tik jis ateis, ten, susirinks prie jo visi žmonės, kaip susirenka ereliai prie negyvo kuno

29. e. *Žvaigždės*. Ar panašūs į žvaigždes degantieji meteorai.

30. e. *Ženklas* ir tt. Kristaus kryžius.

žmogaus ateinantį debesiuose dangaus su didžia galybe ir šlove.

31. Ir nusiųs Aniolus savo su triūba ir su balsu didžiu, ir surinks išrinktuosius jo iš keturių vėjų nuog kraštų dangaus, iki kraštų jo.

32. O nuog medžio figos mokinkitės prilyginimo: kad jau šaka jo sprogsta, ir lapai leidžias, žinote, juog arti yra vasara.

33. Teipogi ir jūs, kad vis tai išvysite, žinokite, jog arti yra durįse.

34. Užtiesą sakau jums, jog nepraeis ta giminė, iki vis tai stosis.

35. Dangus ir žemė praeis, bet žodžiai mano nepraeis.

36. Bet apie aną dieną ir valandą niekas nežino, nei Aniolai dangaus, tiktai vienas Tėvas.

37. O kaippo dienose Noe, taip bus ir atėjimas sūnaus žmogaus.

38. Nes kaippo dienose pirm paskandos valgė ir gėrė, moterės ėmė, ir išdavė už vyrų, iki anos dienos, kurioj Noe įėjo Karoblin.

39. Ir nepažino, neg paskanda užėjo, ir visus paėmė: teip bus ir atėjimas sūnaus žmogaus.

35 e. *Praeis*. Nes prie svieto pabaigos jie bus atmainyti į naują dangų ir į naują žemę. II šv. Pet. III per. 13 e.

40. Bus tada du ant dirvos; vienas bus paimtas, o antras paliktas.

41. Dvi malančios melnyčioj, viena bus paimta, o antra palikta.

42. Jauskite tada, nes nežinote, kurioj valandoj ateis Viešpats jųsų.

43. O tai žinokite; jog jei žinotų gaspadorius, kurioj valandoj vagis ateitų, užtikro jaustų, o neleistų įsikast į namus savo.

44. Dėlto ir jūs būkite gatavi, nes kurioj valandoj nežinote, sūnus žmogaus ateis.

45. Kursai dūmoji yra tarnas vienas ir išmintingas, kurį pastatė viešpats jo ant šeimos savo, idant jiemis duotų laike valgyt?

46. Palaimintas tarnas anas, kurį, kad ateis viešpats jo, atras teip darantį.

47. Užtiesą sakau jums, jog ant visų savo turtų jį pastatys.

48. O jei anas piktas tarnas tartų širdyje savo: Ilgai trunka viešpats mano pagrižti..

49. Ir pradėtų mušt draugtarnus savo, o valgytų ir gertų su girtuokliais.

50. Ateis Viešpats ano tarno, dienoj, kurioj netikiasi, ir valandoj, kurios nežino:

51. Ir atskirs jį, o dalį jo

padės su veidmainiais. Ten bus verksmas ir griezimas dantų.

XXV PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie dešimtį panų ir apie talentus. Paskutinio teismo aprašymas.

1. Tada prilyginta bus karalystė dangaus dešimtiesiems panoms, kurios paėmusios lempas savo, išėjo prieš jaunikį, ir prieš jaunąją.

2. O penkios iš anų buvo netikusios, o penkios išmintingos.

3. Bet penkios netikusios, ėmusios lempas, neėmė su savim aliejaus.

4. O išmintingos ėmė aliejų induosna savo su lempomis.

5. O kad jaunasis užtruko, užsnūdo visos ir užmigo.

6. O pusiau nakties stojosi šauksmas: Štai jaunasis eina, išeiškite prieš jį.

7. Tada kėlės anos visos panos, ir pritaisė lempas savo.

8. Bet netikusios tarė išmintingomis: Duokite mums aliejaus savo, nes gęsta lempoms mūsų.

9. Atsakė išmintingos tarnamos: Idant kartais mumis ir jums nepritruktų, eikite geriaus prie parduodančių, o pirkite sau.

10. O kad ėjo pirkti, atėjo jaunikis: o kurios buvo gata-

vos, įėjo su juomi ant svodbos, ir uždarytos buvo durys.

11. O ant galo atėjo ir kitos panos, sakydamos: Viešpatie! viešpatie, atidaryk mumis.

12. O jis atsakydamas tarė: Užtiesą sakau jums: nepažįstu jūsų.

13. Jauskite tada, nes nežinote dienos nei valandos.

14. Nes kaipo žmogus tolyn išvažiuodamas, suvadino tarnus savo, ir atidavė jiems turtus savo.

15. Ir davė vienam penkis talentus, o kitam du, o kitam vieną, kiekvienam pagal jų išgalėjimo, ir tuojaus išvažiavo.

16. O nuėjęs anas, kuris buvo ėmęs penkis talentus, vertėsi jais, ir nupelnė kitus penkis.

17. Teipogi ir kuris buvo ėmęs du, nupelnė kitu du.

18. Bet kuris ėmė vieną, nuėjęs užkasė žemėje, ir paslėpė pinigų viešpaties savo.

19. O po ilgo laiko sugrįžo viešpats anų tarnų, ir padarė skaičių su jais.

20. O priėjęs tas, kuris buvo ėmęs penkis talentus, atnešė kitus penkis tardamas: viešpatie, penkis talentus davei man, štai kitus penkis nupelniau.

21. Tarė jam viešpats jo: Gerai tarne geras ir viernas, jog ant mažo buvai viernu, ant daugio tave pastatysiu, įeik į linksmybę viešpaties tavo.

22. O priėjo teipogi kuris buvo ėmęs du talentų, ir tarė: viešpatie, du talentų davei man, štai du kitu nupelniau.

23. Tarė jam viešpats jo: Gerai tarne geras ir viernas, jog ant mažo buvai viernu, ant daugio tave pastatysiu, įeik į linksmybę viešpaties tavo.

24. O priėjęs, ir kuris buvo ėmęs vieną talentą, tarė: Viešpatie: žinau jog esi žmogus kietas, piauji, kur nesėjai, ir renki, kur neišbarstei.

25. O bijodamasi nuėjau ir paslėpiau talentą tavo į žemę, štai turi, kas yra tavo.

26. O atsakydamas viešpats jo, tarė jam: Tarne piktas ir tinginys; žinojei jog piauju, kur nesėjau, ir renku, kur nebarsčiau:

27. Reikėjo tada tau pinigų mano duoti pinigainiams, o aš atėjęs užtikro būčiau atėmęs, kas mano yra, su nuomu.

28. Atimkite tada nuog jo talentą, ir duokite tam, kuris tur dešimtį talentų.

29. Nes kiekvienam turinčiam bus duota, ir apsieiai turės, o tam, kuris netur, ir ką regis turėti, bus nuog jo atimta.

30. O tarną nenaudingą įmeskite į tamsybės paviršutines; tenai bus verksmas ir griėžimas dantų.

31. O kad ateis sūnus žmo-

gaus šlovėje savo: ir visi Aniolai su juomi, tada atsisės ant sosto šlovės savo.

32. Ir bus surinktos po akių jo visos giminės; ir atskirs juos vienus nuog kitų, kaip o atskiria piemuo avis nuog ozių.

33. Ir pastatys avis po dešinės savo, ozius po kairės.

34. Tada sakys karalius tiems, kurie bus po dešinės jo: ateikit pagirti tėvo mano, atimkite karalystę jums sugatavotą nuog pradžios svieto.

35. Nes alkanu buvau, o davėte man valgyt: troškau, o pagirdėte mane: buvau svečiu, o priėmėt mane,

36. Nuogu, o pridengėt mane; ligonių, o aplankėt mane; kalinėje buvau, o atėjot pas mane.

37. Tada atsakys jam teisieji, tardami: Viešpatie, kada regėjome tave alkaną, o pa-penėjome tave: trokštantį, o pa-girdėme tave?

38. Ir kada tave regėjome svečiu, ir priėmėm tave? arba nuogu, ir pridengėm tave?

39. Arba kada tave regėjome ligonių, arba kalinėje, ir atėjome pas tave?

40. O atsakydamas karalius tars aniems: Užtiesą sakau jums: pakolei padarėte vienam iš tų brolių mano mažiausių, man padarėte.

41. Tada sakys ir tiems, kurie po kairės bus: Eikite nuog manęs prakeikti į ugnį amžiną, kuri yra sugatavota velniui ir aniolams jo.

42. Nes alkanas buvau, o nedavėte man valgyt: troškau, o nedavėte man gerti.

43. Buvau svečiu, o nepriėmėt mane: nuogu, o nepriden-gėt mane: ligonių ir kalinėj, o neap-lankėt mane.

44. Tada atsakys jam ir anie tardami: Viešpatie, kada tave regėjome alkanu, arba trokš-tančiu, arba svečiu, arba nuo-gu, arba ligonių, arba kalinėje, o netarnavome tau?

45. Tada atsakys jiems tarda-mas: Užtiesą sakau jums: Pakolei nedarėte vienam iš tų mažiausių, nei man nedarėte.

46. Ir eis tie ant kentėjimo amžino, o teisi į gyvenimą amžiną.

XXVI PERSKYRIMAS.

Žydai nusilaria priešai Kristų. Jį patepa Marija Magdalena. Judošiaus išdarimas. Paskutinė vakarienė. Malda Alyrų Darže. Mūsų Viešpaties suėmimas. Apsiejimas su Juomi Kaijapo (Kaipošiaus) namuose.

1. Ir stojos, kad Jezus pabai-gė tąs visas kalbas, tarė mokininiams savo:

2. Žinote, jog po dviejų die-nų bus velykos (Pascha), o sūnus žmogaus bus išduotas, idant bū-tų nukryžia-votas.

3. Tada susirinko vyriausieji kunigai, ir vyresnieji žmonių į dvarą augščiausio kunigo, kuris vadinosi Kaifošium.

4. Ir susikalbėjo, idant per vylių Jėzų sugautų ir užmuštų.

5. Bet sakė: Ne šventoj die- noj, idant kartais nestotųs su- maišymas tarp žmonių.

6. O kad Jėzus buvo Beta- nijoj namuose Simono raupuo- to.

7. Priėjo jop moteriškė tu- rinti indą alabastro brangios mosties, ir išliejo ant galvos jo sėdinčio už stalo.

8. O regėdami mokintiniai papyko tardami: Kam ta pa- trota?

9. Nes galėjos tai brangiai būt parduota, ir ubagamis iš- dalinta;

10. O žinodamas Jėzus tarė jiems: Kodėl varginate mote- riškę? nes gerą darbą padarė dėl manęs.

11. Nes ubagus visados turi- te su savim, bet mane nevisa- dos turite.

12. Nes ana išliejusi tą mos- tį ant kūno mano, padarė ant palaidojimo mano.

13. Užtiesą sakau jums: kur norint bus apsakyta ta Evan-

gelija ant viso svieto, ir ką ana padarė, bus pasakyta ant at- minties jos.

14. Tada nuėjo vienas iš dvylikos, kuris vadinos Judošiu- mi Iskarijotu, pas vyriausius kunigus.

15. Ir tarė jiems: Ką man norite duot, o aš jį išduosiu jums? O anie suderėjo už trisde- šimtis sidabrininkų.

16. O nuog ano laiko jieš- kojo patogumo, idant jį išduo- tų.

17. Pirmoj tada dienoj prėskienių, atėjo mokintiniai pas Jėzų kalbėdami: Kur nori, idant pritaisytumėm valgyt paschą (avinėlių velykų).

18. O Jėzus tarė: Eikite į miestą pas nekuri, o sakykite jam: Mokytojas sako: Laikas mano arti yra, pas tave darau velykas su mokintiniais mano.

19. Ir padarė mokintiniai, kaipoj jiems įsakė Jėzus, ir pri- taisė Paschą.

20. O kad buvo vakaras, sė- dėjo su dvylika mokintinių sa- vo.

21. O kad anie valgė, tarė: Užtiesą sakau jums; jog vienas iš jūsų išduos mane.

22. Ir labai nuliūdę, pradė- jo kiekvienas sakyt: Beg ne aš esmi, Viešpatie?

26 p. 11 e. *mane ne visados turite*. Tai yra, regimu budu, kaipoj tada, kada ant žemės gyveno, ir, kaipoj turime betur- čius, kuriuos galime kasdien gelbėti ir šelpti.

17 e. *Prėskienių*. Buvo tai neraugin- tų duonų šventė.

23. O jis atsakydamas tarė: Kurisai su manim siekia ranka į bliūdą, tas mane išduos.

24. Sūnus žmogaus tiesa eina, kaipo parašyta yra apie jį; bet bėda žmogui anam, per kurį sūnus žmogaus bus išduotas; geriaus jam buvo, idant neužgimęs būtų anas žmogus.

25. O atsakydamas Judošius, kuris jį išdavė, tarė: Beg ne aš esmi, mokytojai? Tarė jam: Tu pasakei.

26. O kad anie valgė večerę, ėmė Jėzus duoną, ir pašlovino, ir laužė, ir davė mokiniams savo, ir tarė: Imkite ir valgykite: Tai yra kūnas mano.

27. O imdamas kieliką dėkavojo, ir davė jiems, sakydamas: Gerkite iš to visi;

26 e. *Tai yra kūnas mano.* Nesako: tai yra mano kuno paveikslas, bet, *tai yra kūnas mano* (2 Nicėjos Kons. 6 Akt.) Ir nesako: *tame arba su tuom yra kūnas mano*, bet visiškai: *tai yra kūnas mano*, kas aiškiai reiškia permainą duonos butybės į Kristaus kūną.

27 e. *Gerkite iš to visi.* Tai pasakyta buvo į dvyliką Apaštalų, kurie visi ten tuomet buvo, ir *gėrė iš jo visi*, kaip sako šv. Morkus, 14 p. 23 e. Bet iš šių žodžių, ištartų Apaštalams, neišeina, juog visiems tikintiems buvo prisakyta iš kieliko gerti, kaip nebuvo prisakyta visiems tikintiems konskruoti, aukauti ir dalinti šitą sakramentą, nes, Kristus, prie tos progos, ir, tame pat laike, prisakė Apaštalams tą daryti žodžiais: *Tai darykit ant atminimo mano*. Šv. Luk. 22 p. 19 e.

28. Nes tas yra kraujas mano naujo testamento, kuris bus už daugel išlietas ant atleidimo nusidėjimų.

29. O sakau jums, negersiu nuog šio laiko iš to vaisiaus vyno medžio, iki dienos anos, kad aną naują gersiu su jums karalystėj Tėvo mano.

30. Ir dėkavojimą atkalbėję išėjo ant kalno alyvos.

31. Tada tarė jiems Jėzus: Visi jūs pasipiktisite šioj naktyje iš manęs. Nes yra parašyta: Ištiksiu piemenį, ir išsi- blaškys avys iš būrio.

32. Bet kad kelsiuos iš numirusių, pranoksiu jus į Galileją

33. O atsakydamas Petras

28 e. *Kraujas naujo testamento.* Kai po Senas Instatymas buvo užmuštų aukų krauju pašvęstas šiais Maižio žodžiais: *Tasai kraujus testamento* ir tt. (pas Žydus 9 p. 20 e.). Teip, čionai yra pašventimas ir įsteigimas Naujo Instatymo Kristaus kraujuje slaptinai (mistiskai) praliejamame tais žodžiais: *tas yra kraujus mano naujo testamento*.

29 e. *Vaisiaus vyno medžio.* Tuos žodžius, pagal šv. Luk. 22 p. 18 e. nereik suprasti apie sakramento taurę (kieliką); bet, apie vyną, kurį gėrė prie valgymo Velykų Avinėlio. Nors ir sakramento taurę galima buvo pavadinti *vaisius vyno medžio*, nes ir konskruotas vynas užlaiko panašumą ir visas vyno ypatybes.

31 e. *Pasipiktinsite iš manęs* ir tt. Kaip tik mane suims, jūs visi pabėgsite ir mane apleisite.

tarė jam: Noris visi iš tavęs pasipiktintų, aš niekados nepasipiktysiu.

34. Tarė jam Jezus: Užtiesą sakau tau, jog šioj naktyj, pirm neg gaidys pragys, tris kartus mane užsigįsi.

35. Tarė jam Petras: Noris man ateitų su tavim mirti, ne užsigįsių tavęs. Teipogi ir visi mokintiniai kalbėjo.

36. Tada atėjo Jezus su jais į kaimą, kuri vadinasi: Getsemani, ir tarė mokintiniams savo: Sėdėkite čia, iki eisiu tenai ir pasimelsiu.

37. O paėmęs Petrą ir du sūnu Zebedeušo, pradėjo būti nuliūdęs ir nerimot.

38. Tada tarė jiems: Nuliūdusi yra dūšia mano iki smerties, laukite čionai ir jauskite su manim.

39. O maž ką paėjęs, puolė ant veido savo melzdamasi ir tardamas: Tėve mano, jei gali būti tegul praeina nuog manęs tas kielikas. Vienok ne kaipo aš noriu bet kaipo tu.

40. Ir atėjo pas mokintinius savo ir rado juos miegančius ir tarė Petru: Teip negalėjote vienos valandos jausti su manim?

41. Jauskite ir melskitės, idant neįteitumėt į pagundinimą. Dvasia yra tiesa stropi, bet kūnas silpnas.

42. Vėl antrą kartą nuėjo, ir meldės tardamas: Tėve ma-

no, jei negal tas kielikas praeiti, tikt idant aną gerčia, tesi-stoja valia tavo.

43. Ir atėjo antrą kartą, ir rado juos miegančius, nes akys jų buvo apsunkintos.

44. O palikęs anuos vėl nuėjo, ir tretį kartą meldės tą pačia kalbą kalbėdamas.

45. Tada atėjo pas mokintinius savo ir tarė jiems: Miegokite jau ir ilsėkite: štai prisiartino valanda, o sūnus žmogaus bus išduotas į rankas griėsnųjų.

46. Kelkitės, eikime; štai prisiartino, kuris mane išduos.

47. O anam dar bekalbant, štai Judošius vienas iš dvylikos atėjo, o su juomi didė minia su kalavijais ir vėzdais išsiųsti nuog vyriausių kunigų ir nuog vyresniųjų žmonių.

48. O kuris jį išdavė, davė jiems ženklą tardamas: Kurį norint pabučiuosiu, tas yra, gaukite jį.

49. Ir tuojaus priėjęs Jezaus tarė: Sveikas būk Rabbi. Ir pabučiavo jį.

50. O Jezus tarė jam: Prieteliau, ant ko atėjai? Tada priėjo ir užpuolė ant Jezaus, ir sugavo jį.

51. O štai vienas iš tų, kurie buvo su Jezum, ištiesęs ranką, ištraukė kalaviją savo, ir ištikęs tarną augščiausio kunigo nukirto ausį jo.

52. Tada tarė jam Jezus: A-

tīdek kalavijā tavo ī vietā savō: Nes visi, kurie ima kalavijā, prāzus nuog kalavijō.

53. Ar tiki, jog negalēčia melsti Tēvā mano, o pastatytū man dabar daugiaus, ne kaipo dvylikā pulkū Aniolū?

54. Kaipgi tada išsipildys raštas, jog teip reikē stotis?

55. Anoj valandoj tarē Jezus minioms: Išējote, kaip ant žmogūdzio su kalavijais ir su vėzdais sugaut mane: Kasdienā sēdējau pas jus mokydamas bažnyčioje, o nesugavot mane?

56. O vis tai stojos, idant išsipyldytū raštas pranašū. Tada mokintiniai visi, palikę jī, pabēgo.

57. O anie nutvērē Jezū vedē pas Kaifošiū Augščiausī Kunigā, kur buvo susīrinkē mokytojai rašto ir vyresnieji.

58. O Petras ējo paskui jo īstolo iki priangio Augščiausio kunigo. O iējēs vidun sēdējo su tarnais, idant matytū galā.

59. O vyriausi kunigai ir visa roda jīēškojo neteisaus liūdijimo priēš Jezū, idant jī ant smerties īšduotū.

60. Bet nerado, noris atējo daugel neteisiū liūdytoju. O ant galo du neteisiū liūdytoju atējo.

61. Ir tarē: Tas kalbējo: Galiu sugriaut bažnyčią Dievo, o po triju dienu anā vėl īstaityt.

62. O kēlēs augščiausias kunigas tarē jam: Nieko neatsakai ant to, kā tie priēš tave liūdyja?

63. Bet Jezus tylējo. O augščiausias kunigas tarē jam: Prisiekinu tave per Dievā gyvājī, idant mums pasakytumei, jei tu esi Kristus sūnus Dievo?

64. Tarē jam Jezus: Tu pakei. Vienok sakau jums, nuog šio laiko regēsite sūnū žmogaus sēdintī po dešinei galībēs Dievo, ir ateinantī debesiuose dangaus.

65. Tada augščiausias kunigas perplēšē rūbus savo sakydamas: Išbliuznijo. Kamgi dar reikalaujame liūdininkū? štai dabar girdējot bliuznijimą.

66. Kas jums regisi? O anie atsakydami tarē: Kaltas yra smerties.

67. Tada spiaudē ant veido jo, ir mušē jī kumščiomis, o kiti plaštakomis jo veidā daužē.

68. Sakydami: Pranašauk mums Kristau, kas yra, kuris tave īstiko?

69. O Petras sēdējo lauke priemenėje, ir priējo pas jī viena tarnaitē, sakydama: Ir tu buvai su Jezum Galiliečiu.

70. O jisai užsigynē priēš visus tardamas: Nežinau, kā sakai.

71. O jam īšeinant per duris īšvydo jī antra tarnaitē, ir ta-

rė tiems, kurie ten buvo: Ir tas buvo su Jezu Nazarenišku.

72. Ir antrą kartą užsigynė su prisiega: Jog nepažįstu žmogaus.

73. O maž ką potam priėjo, kurie stovėjo, ir tarė Petru: Tikrai ir tu esi iš anų; nes ir kalba tavo tave išduoda.

74. Tada pradėjo keiktis ir prisiegotis, jog nepažino žmogaus. O tuojaus gaidys pragydo.

75. Ir atsiminė Petras ant žodžio Jezaus, kurį buvo pasakęs: Pirm neg gaidys pragys, tris kartus mane užsigįsi. O išėjęs laukan, karčiai verkė.

XXVII PERSKYRIMAS.

*Tolimesnė Kristaus Kančios istorijos tęsą.
Jo mirtis ir palaidojimas.*

1. O kad ryto metas buvo, įėjo rodon visi vyriausi kunigai ir vyresni žmonių prieš Jėzų, idant jį smerčiu nužudytų.

2. Ir surišę atvedė jį, ir padavė Pontskam Pilotui Storas-tai.

3. Tada regėdamas Judošius, kuris jį buvo išdavęs, jog buvo apsūdytas, gailėsiu apimtas, sugražino trisdešimtis si-

dabrininkų vyriausiems kunigams ir vyresniems,

4. Tardamas: Sugriešyju, išduodamas kraują teisų. O anie sakė: Kas mums iki to; tu veizdėkis.

5. O pametęs sidabrininkus bažnyčioj, atsitolino, ir nuėjęs pasikorė.

6. O vyriausi kunigai sidabrininkus atėmę tarė: Nepriguli anuos dėti į karbonką, nes yra mokestis kraujo.

7. Ir susikalbėję, nupirko už anuos dirvą puodžiaus ant laidojimo pakeleivių.

8. Dėlto ana dirva praminta yra, Haceldama, tai yra, dirva kraujo, iki šios dienos.

9. Tada išsipildė, kas yra pasakyta per Jeremiošių pranašą, tarintį: Ir ėmė trisdešimtis sidabrininkų mokestį apvertoto, kurį apvertavo iš sūnų Izraeliaus.

10. Ir davė anuos už dirvą puodžiaus, kaipo man įsakė Viešpats.

11. O Jezus stovėjo prieš storastą; ir klausė jo storasta, tardamas: Tu esi karalius žydų? Tarė jam Jezus: Tu sakai.

12. O kad jį skundė vyriausi kunigai ir vyresnieji, nieko neatsakė.

13. Tada tarė jam Pilotas: Negirdi, kaip daugel liudyjimų prieš tave kalba.

14. Ir neatsakė jam nė ant

27 p. 6 e. Karbonka arba dėžė bažnyčiojė, į kurią žmonės dėjo savo aukas ir dovanas.

vieno žodzie, teip jog labai stebējos storasta.

15. O dienoj šventēs papra-
tēs buvo storasta išleisti žmo-
nēms vieną kalinį, kurį norētų.

16. Ir turėjo tuometu kalinį
žymų, kuris vadinosi: Barabbo-
šius.

17. Kad tada anie susirin-
ko, tarē Pilotas: Katrą norite,
išleisiu jums: Barabbošių ar
Jezų, kuris vadinasi Kristus?

18. Nes žinojo, jog jį iš pa-
vydėjimo buvo išdavę.

19. Bet kad jisai sėdėjo ant
sūdo krasės, nusiuntē jop mote-
rē jo, sakydama: Niekas tau
ir tam teisam, nes daugel šian-
dieną kentėjau dėl jo per sapną.

20. O vyriausi kunigai ir
vyresnieji perkalbino žmones,
idant prašytų Barabbošiaus, o
Jezų nužudytų.

21. O atsakydamas storas-
ta, tarē jiems: Katrą norite,
idant jums iš dviejų išleisčia?
o anie tarē: Barabbošių.

22. Tarē jiems Pilotas: Kągi
tada padarysiu su Jezumi, ku-
ris vadinasi Kristu? Tarē visi:
Tegul bus nukryžiuotas.

23. Tarē jiems stōrasta:
Ką tada pikto padarē? O anie
didžiaus šaukē, sakydami: Te-
gul bus nukryžiuotas.

24. O regēdamas Pilotas,
jog nieko neveikia, bet didesnis
darosi maištas, ėmęs vandenį
numazgojo rankas po akių žmo

nių, tardamas: Nekaltas aš
esmi kraujo to teisojo, jūs veiz-
dėkite.

25. O atsakydami visi žmo-
nės tarē: Kraujas jo ant mū-
sų, ir ant sūnų mūsų.

26. Tada išleido jiems Ba-
rabbošių, o Jezų nuplaktą pa-
davē jiems, idant būtų nukry-
žiuotas.

27. Tada kareiviai sto-
rastos, paėmę Jezų į rotušę,
surinko ant jo visą pulką.

28. O nuvilkę jį, aprėdē jį
ploščiu raudona.

29. Ir nupynę vainiką iš
erškiečių, uždėjo ant galvos jo,
ir nendrę į dešinę jo. O pri-
klaupdami prieš jį, išjuokē jį,
tardami: Sveikas būk, karaliau
žydų.

30. O spiaudami ant jo, pa-
ėmē nendrę ir mušē galvą jo.

31. O kad išjuokē jį, nuvil-
ko nuog jo ploščiu, o apvilko jį
rūbais jo, ir vedē jį, idant nu-
kryžiuotų.

32. O išaida ni rado žmogų
Cirenietį, vardu Simoną, tą
privertē, idant neštų kryžių jo.

33. Ir atėjo ant vietos, kuri
vadinasi: Golgota, kas išsigul-
do: vieta kaukolių.

34. Ir davē jam gerti vyną
su tulžia sumaišytą. O kad pa-
ragavo, nenorėjo gerti.

35. O kad nukryžiuavojo jį,
pasidalijo rūbais jo, mezdami
burtas, idant išsipildytų, kas

pasakyta yra per pranašą tariantį: Pasidalijo sau rūbais mano, o apie jųją mano burtas metė.

36. O sėdėdami sergėjo jį.

37. Ir padėjo viršui galvos jo kaltybę jo parašytą: TAS YRA JEZUS. KARALIUS ZYDU.

38. Tada buvo su juomi nukryžiuoti du piktadėjai, vienas po dešinės, o kitas po kairės.

39. O pro šalį einantieji bliuznyjo jį, krutindami galvomis savo.

40. Ir sakydami: Še tau, kuris sugriauai bažnyčią Dievo, o trimis dienomis aną vėl atstatai, išgelbėk pats save. Jei sūnus Dievo esi, nužengk nuo kryžiaus.

41. Teipog ir vyriausi kunigai su mokytojais rašto ir su vyresniais išjuokdami kalbėjo:

42. Kitus išgelbėjo, o patysai save negal išgelbėti: Jei yra karaliumi Izraėliaus, tenužengia dabar nuog kryžiaus, o tikėsime jam.

43. Turėjo viltį Dievuje, tegul jį dabar išgelba, jei nor, nes kalbėjo: Jog esmi sūnumi Dievo.

44. O ir piktadėjai, kurie buvo su juomi nukryžiuoti, teipogi išjuokė jį.

45. O nuog šeštos valandos

tamsybė stojos ant visos žemės iki devintos valandos.

46. O apie devintą valandą šaukė Jezus balsu didžiu, sakydamas: Eli, Eli, lamazabactani? Tai yra: Dieve mano, Dieve mano! kodėl mane apleidai?

47. O nekurie tenai stovinti ir girdinti, tarė: Tas šaukia Elijošų.

48. O vienas iš jų tuojaus nubėgęs pripildė kempinę paimtą uksusu, ir uždėjo ant nendrės, ir davė jam gerti.

49. O kiti tarė: Palauk, veizdėkim, ar ateis Elijošius, idant jį išgelbėtų.

50. O Jezus vėl šaukdamas balsu didžiu, išleido dvasią.

51. O štai uždanga bažnyčios perplyšo ant dviejų dalių, nuog viršaus iki apačios, ir žemė sudrebėjo, o uolos skeldėjo.

52. Ir grabai atsivėrė: ir daugel kūnų šventųjų, kurie buvo užmigę, kėlėsi,

53. Ir išėję iš grabų po atsikėlimo jo iš numirusių, atėjo į šventą miestą, ir daugiem pasirodė.

54. O šimtininkas, ir kurie su juomi buvo, sergėdami Jezų, pamatę sudrebėjimą žemės ir tai, kas stojos, labai išsigando, kalbėdami: Užtikro tas buvo Sūnumi Dievo.

55. Ir buvo tenai daugel moteriškių iš tolo, kurios sekės

paskui Jezaus nuog Galilėjos, tarnaudamos jam.

56. Tarp kurių buvo Marija Magdalena, ir Marija Jokubo, ir Juozapo motina, ir motina sūnų Zebedeuso.

57. O kad vakaras stojos, atėjo nekuris žmogus bagotas, iš Arimatėjos, vardu Juozapas, kuris teipogi buvo mokintiniu Jezaus.

58. Tas atėjo pas Pilotą ir prašė kūną Jezaus. Tada Pilotas liepė atiduot kūną.

59. O Juozapas ėmęs kūną įvyniojo aną į čystą prastirį.

60. Ir padėjo jį į naują grabą savo, kurį buvo iškalęs uoloj. Ir užrito už angos grabo akmenį didį, ir atsitolino.

61. O buvo tenai Marija Magdalena, ir kita Marija, sėdinčios prieš grabą.

62. O antroj dienoj, kuri yra po prisigatavojimo, susirinko vyriausi kunigai ir Farizeuškai pas Pilotą,

63. Kalbėdami: Pone, atsiminėm, jog anas išvadziotojas pasakė, gyvas būdams: Po trijų dienų kelsiuos iš numirusių.

64. Dėlto liepk sergėt grabą

62 e. *Kuri yra po prisigatavojimo.* Teip buvo pavadinta diena prieš Subatą, nes tą dieną, viską ką reikėjo, *parėnkavo*, nėsant Subatoje daleista nė valgio gaminti.

iki trečios dienos, idant kar-
tais neateitų mokintiniai jo ir nepavogtų jį, ir netartų žmonės: Kėlės iš numirusių: ir bus paskučiausias paklydimas piktesnis neg pirmas.

65. Pilotas tarė jiems: Turite sargus, eikite, sergėkite, kaip mokate.

66. O anie nuėję apsodino grabą sargais, užženklindami akmenį.

XXVIII PERSKYRIMAS.

Kristaus prisikėlimas. Jo įsakymai mokiniams.

1. O subatos vakare, kuris prašvinta ant pirmos dienos po subatos, atėjo Marija Magdalena, ir kita Marija paveizdėti grabą.

2. O štai stojos didis drėbėjimas žemės, nes Aniolas Viešpaties nužengė iš dangaus, ir priėjęs atrito akmenį, ir sėdėjo ant jo:

3. O veizdėjimas jo buvo kaipo žaibas, o rūbas jo, kaipo sniegas.

4. O iš baimės jo nugandinti buvo sargai, ir stojos kaipo numirę.

5. O atsakydamas Aniolas tarė moteriškėmis: Nesibijokit jūs, nes žinau, jog Jezaus, kuris yra nukryžiuotas, jieškote.

6. Nėra jo čionai: Nes kėlės, kaip pasakė: eikite ir apveiz-

dēkite vietā, kur buvo padētas viešpats.

7. O skubiai eidamos, apsa-kykite mokintiniams jo, jog kē-lēs: o štai, pirm jūsu nueis Ga-lilejon, ten jį pamatysit. Štai apsakiau jums.

8. O išėjo greitai iš grabo su baime ir su džiaugsmu di-džiu, bėgdamos pasakyt mokin-tiniams jo.

9. O štai Jezus susitiko su anomis, tardamas: Būkite pa-sveikintos. O anos priėjo ir nutvērē jam už kojų, ir pasiklo-niojo jam.

10. Tada tarē joms Jezus: Nesibijokit. Eikite pasakykit broliams mano, idant eitų į Galilėją, ten mane pamatys.

11. Kurios kad nuėjo, štai nekurie iš sargų atėjo miestam, ir apsakē vis, kas stojis, vy-riausiemis kunigams.

12. O susirinkę su vyres-niais, susirodyję, davē daug pi-nigų kareiviams,

13. Tardami: Sakykit: jog mokintiniai jo naktyje atėjo, ir mums bemiegant pavogē jį.

14. O jei tai išgirstų Storas-ta, mēs jį perkalbėsime, o jūs be baimės padarysim.

15. O anie ėmę pinigus, pa-darē kaip pamokinti buvo. Ir

išsiplatino ta kalba tarp žydų iki šios dienos.

16. Bet vienuolika mokin-tinių nuėjo į Galilėją ant kal-no, kur jiems buvo įsakęs Jezus.

17. O išvydę jį, pasiklonio-jo: o nekurie abejojo.

18. O priėjęs Jezus sakē jiems, tardamas: Duota yra man visokia galybē ant dan-gaus ir ant žemės.

19. Eidami tada mokykite visas gimines: krikštydami anuos: Vardan Tėvo, ir Sūnaus, ir Dvasios Šventos.

20. Mokydami anuos užlai-kyt vis, ką tikėtai įsakiau jums. O štai aš su jumis esmi per vi-sas dienas iki pabaigos svieto.

28 e. 18 e. *Visokia galybė* ir tt- Čion yra įgaliojimas ir užtvirtinimas Apaš-talų ir jų įpėdinių, t. y. Vyskupų ir Ku-nigų jų pašaukime. Kristus apturėjo nuo savo Tėvo *visokią galybę ant dan-gaus ir ant žemės* ir ta galybe Jis siunčia juos (kaip Jį siuntė Tėvas, šv. Jon. 20 p., 21 e.) *mokinti* ne vieną, bet *visas gimines* ir lavinti jas visose dorybėse. Ir, kad, suteikti pagalbą savo pasiuntiniams, pa-sekmingam išpildymui Jo įsakymų. Jis prižada būti su jais (ne kokius tris ar keturis šimtus metų), bet, *per visas die-nas* ir, net, *iki pabaigos svieto*. Kaip-gi galėtų Katalikų Bažnyčia kada nors iš-klysti, turėdama visada su savo gany-tojais, kaip čion yra prižadėta, patį Kri-stų, kuris yra *keltas ir tiesa ir gyvenimas?* Šv. Jono 14 p., 6 e.

Šventa Jēzaus Kristaus Evangelija pagal šv. Morku.

Šventas Morkus (anot šv. Jieronimo), šv. Petro mokinyš ir išguldinētojas, pagal tā, kā nuo paties šv. Petro girdējo, susašē ityme, Broliams reikalaujant, trumpā Evangelijā, apie i dešimtj metj, po mūsų Viešpaties i Dangų užžengimui. Šv. Petras, tā Evangelijā išklausęs, patvirtino ir padavē Bažnyčiai skaityti. Baronijus ir kiti sako, juog pradžioje ji buvo parašyta lotyniskai, bet, daugumos nuomonē yra, juog Evangelistas jā rašē graikiškai.

I PERSKYRIMAS.

Jono Krikštytojo pamokslas. Kristus jo apkrikštytus. Viešpats pašaukia savo mokinius ir daro daug stebuklų.

1. Pradžia Evangelijos Jēzaus Kristaus, Sūnaus Dievo.

2. Kaip parašyta yra pas Izaijošių pranašą: Stai aš siunčiu Aniolā mano pirm veido tavo, kursai pataisys keliā tavo pirm tavęs.

3. Balsas šaukiančio girioj. Taisykit keliā viešpaties, dāykite tiesus takus jo.

4. Buvo Jonas girioj krikštydamas, ir apsakydamas krikštā pakūts ant atleidimo nusidėjimū.

5. Ir išejo jop visa šalis žydū žemēs, ir Jeruzolimitai -isi, ir buvo nuog jo krikštyti upėje Jordano, išpažindami nusidėjimus savo.

6. O Jonas buvo apvilktas

plaukais verbliudo, o juosta šikšnos aplink strēnas jo; o valgydavo žiogus ir miško medj.

7. Ir apsakinējo, tardamas: Eina paskui manēs stipresnis už mane: kurio nevertas esmi puolēs išrišti šikšnā kurpių jo.

8. Aš jus krikštijau vandēniu, bet anas jus krikštys Dvasia šventa.

9. Ir stojos: atējo JĖZUS anose dienose iš Nazareto, Galilējos: ir buvo apkrikštytas nuog Jono Jordane.

10. O tuojaus išējēs iš vandenio, išvydo dangū atvertā, ir Dvasiā kaip karvelj nužengiančią ir laikančiąsi ant jo.

11. Ir stojos balsas iš dangaus: Tu esi Sūnus mano mēlas, tavyje aš pamēgau.

12. O tuojaus Dvasia pavarrē jį i giria.

13. Ir buvo girioj per keturias dešimtis dienų ir keturias dešimtis naktų: ir buvo gundintas nuog šėtono: ir buvo su žvėrimis, o Aniolai tarnavo jam.

14. O potam kada išduotas buvo Jonas, atėjo Jezus Galilėjon, apsakymas Evangeliją Karalystės Dievo,

15. Ir tardamas: Jog išsi-pildo laikas, ir prisiartino Karalystė Dievo; pakutavokite ir tikėkite Evangelijai.

16. O vaikščiodamas pagal marių Galilėjos, išvydo Simoną ir Andriejų brolių jo, užleidžiančius tinklus į marias (nes buvo žvejais).

17. Ir tarė jiems Jezus: Eikite paskui manęs, o padarysiu jus, jog būsite žvejais žmonių.

18. O tuojaus palikę tinklus, ėjo paskui jo.

19. O iš ten maž paėjęs, išvydo Jokubą Zebedeuš, ir jo brolių Joną, o anuos sudekančius tinklus laive.

20. Ir tuojaus anuos pašaukė. O palikę tėvą savo Zebedeušą laive su samdininkais, ėjo paskui jo.

21. Ir įėjo į Kafarnaum: o tuojaus subatose įėjęs bažnyčion, mokė anuos.

22. Ir stebėjos iš pamokslų jo: nes mokė anuos, kaip valdžią turįs, o ne kaip mokytojai rašto.

23. O buvo bažnyčioj jų

žmogus, kuriame buvo dvasia biauři: ir sušuko,

24. Tardamas: Kas mums ir tau, Jezau Nazarenskas? atėjęi mus naikinti? Pažistu kas esi, šventas Dievo.

25. Ir sudraudė jį Jezus, tardamas: Tylėk, o išeik iš žmogaus

26. Ir tąsindama jį dvasia biauři, ir šaukdama didžiū balsu, išėjo iš jo.

27. Ir stebėjos visi, taip, jog tarp savęs klausinėjo, sakydami: Kas tai yra? koks tai naujas mokslas? jog su galybe ir biauromis dvasiomis prisako, ir jo klauso.

28. O tuojaus išėjo šlovė jo po visą šalį Galilėjos.

29. Ir tuojaus išėję iš bažnyčios, atėjo į namas Simono ir Andriejaus, su Jokybu ir su Jonu.

30. O uošvė Simono gulėjo karščiais sirgdama: o tuojaus jam apie ją pasakė.

31. Ir priėjęs pakėlė ją, nutvėręs jos ranką: O tuojaus karštis pametė ją, ir tarnavo jiems.

32. O kad vakaras buvo, kad saulė užsileido, atnešė jop visus negalinčius, ir nuog velnių apsėstus.

33. O miestas visas susirinko pas duris

34. Ir išgydė daug, kurie įvairiomis ligomis varginti

buvo: ir velnių daugel išvarė, ir užgynė aniems kalbėti, nes pažino jį.

35 O labai anksti atsikėlęs, išėjęs nuėjo ant dykos vietos, ir tenai meldės.

36. Ir sekė jį Simonas, ir tie, kurie su juimi buvo.

37. O atradę jį, pasakė anam: Jog tavęs visi jieško.

38. Ir tarė jiems: Eikime į artesnius sodžius, ir miestus, idant ir tenai apsakychiau: nes dėlto atėjau.

39. Ir apsakinėjo bažnyčiose anų, ir po visą Galilėją: ir velnius išvarinėjo.

40. Ir atėjo jop raupuotas, melzdamas jį, ir puolęs ant kelių tarė jam: Jei nori, gali mane apčystyti.

41. O Jezus pasigailėjęs jo, ištiesė ranką savo: ir dasilytėdamas jo, tarė jam: Noriu; būk apčystytas.

42. O kad ištārė, tuojaus atstojo nuog jo raupai, ir buvo apčystytas.

43. Ir uždraudė jį, ir tuojaus jį atleido;

44. Ir tarė jam: Veizdėk, idant niekam nesakytumei, bet eik, pasircdyk vyriausiam kunigui, ir apierāvok už apčystinimą tavo, ką prisakė Maitiešius ant liūdyjimo aniems.

45. Bet jisai išėjęs pradėjo apsakinėti ir išplatinti kalbą: teip, jog jau negalėjo regimai

eiti miestan: bet buvo nuošaliai po dykas vietas, o iš visur jop susiėjo.

II PERSKYRIMAS.

Kristus gydo stabu ištiktą, Pašaukia Mateušą ir išteisina savo mokinius.

1. Ir vėl atėjo į Kafarnaum po dienų.

2. Ir išgirdo, jog buvo namuose, o daug anų susėjo, teip, jog negalėjo sutilpti nei pas duris: ir tarė jiems žodį.

3. Ir atėjo pas jį nešdami ištiktą stabu, kurį keturi nešė.

4. O kad jo negalėjo dėl minios padėti prieš jį, praplėšė stogą, kur buvo: ir atidenę nuleido lovą, ant kurios gulėjo stabu ištiktas.

5. O Jezus regėdamas tikėjimą anų, tarė stabu ištiktam: Sūnau, atsileidžia tau nusidėjimai tavo.

6. O buvo tenai nekurie iš mokytų rašte, sėdinti ir dūmianti širdyse savo.

7. Kodėl tas teip kalba? bliuznija. Kas gal nusidėjimus atleisti, tikt vienas Dievas?

8. Ką tuojaus pažinęs Jezus dvasioje savo, jog teip sa-vyje dūmojo, tarė jiems: Kodėl tai dūmojat širdyse jūsų?

9. Kas yra pigiaus, tarti stabu ištiktam: atsileidžia tau nusidėjimai: arba sakyt: Kelkis, imk lovą tavo, ir vaikščiok?

10. O idant zinotumēt, jog sūnus žmogaus tur valdžią atleisti nusidėjimus ant žemės, (tarė stabu ištiktam:)

11. Tau sakau; Kelkis, imk lovą savo, o eik į namus tavo.

12. O anas tuojaus kėlės: o paėmęs lovą išėjo po akių visų, teip, jog visi stebėjos ir garbino Dievą, tardami: Jog niekad os teip neregėjome.

13. Ir išėjo vėl pas marias: o visa minia ėjo pas jį, ir mokė anuos.

14. O eidamas pro šalį, išvydo Levį Alfeušo sėdintį ant maito, ir tarė jam: eik paskui manęs. O kėlęs ėjo paskui jo.

15. Ir stojos: kad sėdėjo už stalo namuose jo, daug muitininkų ir griešninkų sėdėjo drauge su Jėzum, ir su mokintiniais jo; Nes daug buvo kurie ir vaikščiojo paskui jo.

16. O regėdami mokytojai rašto ir Farizeušai, jog valgė su muitininkais ir griešninkais, sakė mokintiniams jo: Kodėl su muitininkais ir griešninkais valgo ir geria mokytojas jų?

17. Tai išgirdęs Jėzus tarė: sveikti nereikalauja gydytojo, bet kurie ne įgali: Nes neatėjau vadinti teisųjų, bet nusidėjusių.

18. O mokintiniai Jono ir Farizeušai pasninkavo: ir atėjo ir tarė jam: Kodėlgi mokinti-

niai Jono ir Farizeušų pasninkauja, o tavo mokintiniai nepasninkauja?

19. Ir tarė jiems Jėzus: Ar gal sūnūs svodbos pasninkaut, kolei su jais yra jaunikis? Kaip ilgai tur su savim jaunikį, negal pasninkaut.

20. Bet ateis dienos, kada bus nuog anų atimtas jaunikis: o tada pasninkaus tose dienose.

21. Niekas neprisiuova lopą gelumbės naujos prie rūbo palaikio, kitaip lopas naujas atima pilnumą nuog seno, ir stojas didesnis praplėšimas.

22. Ir niekas nepila jauno vyno į senus indus: nes kitaip vynas perplėš indus, ir ištekęs vynas, ir indai pages: bet vyną jauną reikia pilt į naujus indus.

23. Ir vėl stojos, kad Viešpats ėjo subatoj per javus, o mokintiniai jo pradėjo eiti ir skabyti varpas.

24. O Farizeušai kalbėjo jam: Štai ką daro subatoj, kas neprigul?

25. Ir tarė jiems: Niekados neskaitėt, ką darė Dovidas, kad prireikė ir išalko patsai, ir kurie su juomi buvo?

26. Kaip o įėjo į namus Dievo už Abijataro vyriausio Kunigų, ir valgė duoną paguldymo, kurios neprigulėjo valgyt, tik tai Kunigams: ir davė tiems, kurie su juomi buvo?

27. Ir tarē jiems: Subata yra dėl žmogaus padaryta, o ne žmogus dėl subatos.

28. O teip sūnus žmogaus yra Ponu ir ant subatos

III PERSKYRIMAS.

Kristus išgydo nudžiūvusią ranką. Išrenka dvyliką. Užgėdina Pariziejų bedievybę.

1. Ir vėl įėjo bažnyčion: o tenai buvo žmogus turįs ranką padžiūvusią.

2. Ir tykojo jo bei subatoj gydytų, idant jį apskęstų

3. Ir tarē žmogui turinčiam ranką padžiūvusią: Štokis viduj

4. Ir tarē jiems: Ar prigul subatoj gerai daryt, arba piktai? dūšią išgydyt, arba užmušt? O anie tylėjo.

5. O paveizdėjęs ant jų rūšiai, nuhiūdęs dėl aklumo širdies jų tarē žmogui: Ištiesk ranką savo. Ir ištiesė, ir sugražinta buvo jam ranka

6. O išėję Farizeušai tuojaus susikalbėjo su Herodionais prieš jį, kaip jo užmuštų.

7. O Jezus su mokintiniais savo atsitolino pas marias; o didė minia iš Galilėjos ir iš žydų žemės ėjo paskui jo.

8. Ir iš Jerczolimos, ir iš Idumėjos, ir iš anos šalies Jordano, ir kurie apie Tyrą ir Sy-

dona, daugybė didė, girdėdami, ką darė, atėjo pas jį.

9. Ir tarē mokintiniams savo, idant laivelį jam parėdytą turėtų dėl minios, idant jį nespauštų.

10. Nes daug jų gydė, teip, jog prie jo spaudės, idant jo dasilytėtų, kurietiktai turėjo ligas.

11. O dvasios biaurios, kad jį pamatė, puldinėjo prieš jį, ir šaukė, tardamos:

12. Tu esi Sūnus Dievo. Ir lahai ias draudė, idant jo neapreikštų.

13. Ir užžengęs ant kalno, pavadino pas save, kuriuos pats norėjo: ir atėjo pas jį.

14. Ir išstatė dvyliką, idant su juomi būtų: o idant anuos siųstų apsakynti.

15. Ir davė jiems galybę ant gydymo ligų ir išvarinėjimo velnių.

16. Ir davė Simonui vardą Petras.

17. Ir Jokubą Zebedeušo, ir Joną brolių Jokubo: ir davė jiems vardus Boanerges, tai yra: sūnų perkūno.

18. Ir Andriejų, ir Filypą, ir Baltramiejų, ir Mateušą, ir Tamošių, ir Jokubą Alfeušo, ir Tadeušą, ir Simoną Kananietį.

19. Ir Judošių Iskariotą, kuris ir išdavė jį.

20. Ir atėjo į namus: ir vėl

susirinko minia, teip jog negalėjo nė duonos valgyt.

21. O kad išgirdo savieji, išėjo, idant jį sugautų: nes sakė; Jog iš proto išėjo.

22. O rašto mokytojai, kurie buvo atėję iš Jeruzalem, sakė: Jog tur Beelzebubą: o jog per kunigaikštį velnių išvaro velnius.

23. Ir suvadinęs anuos, sakė jiems per prilyginimus: Kaipgi gal šėtonas šėtoną išvaryti?

24. Ir karalystė jei tarp savęs būtų nesutinkanti, negal karalystė ana stovėt.

25. Ir namai, jei tarp savęs būtų nesutinkanti, negal namai anie stovėt.

26. Šėtonas jei pats prieš save keltųs, yra parskirtas ir negalės užsiturėt, bet tur pabai-gą.

27. Niekas negal galiūno šarvus namuosna įėjęs išplėsti, jei pirmiaus galiūną ncsurištų, o tuomet namus jo išplėš.

28. Užtiesą sakau jums, jog visi nusidėjimai bus atleisti sūnums žmonių; ir bliuznyjimai, kuriais bliuznytų.

29. Bet kas bliuznytų prieš Dvasią šventąją, neturės atleidimo ant amžių, bet bus kaltas grieko amžino.

30. Nes kalbėjo: Tur dvasią biauria.

31. Ir atėjo motina jo, ir

broliai: o stovėdami lauke nusuntė pas jį vadindami aną.

32. O minia sėdėjo aplinkui, ir pasakė jam: Štai tavo motina, ir broliai tavo jieško tave lauke.

33. Ir atsakydamas aniems tarė: Kas gi yra motina mano, ir broliai mano?

34. O paveizdėjęs ant tų, kurie aplink jį sėdėjo, tarė: Štai motina mano, ir broliai mano.

35. Nes kas darytų valią Dievo, tas brolis mano, ir sesuo mano, ir motina yra.

IV PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie sėjiką. Kristus nutil-do audrą ant jūrų.

1. Ir vėl pradėjo mokyti prie marių: ir susirinko pas jį minia didė, teip jog įžengęs laivan sėdėjo ant marių, o visa minia buvo pagal marių ant žemės.

2. Ir mokė juos daug per prilyginimus, ir sakė aniems savo pamoksle:

3. Klausykite, štai išėjo sėjėjas sėti.

4. O kad sėjo, viena puolė prie keliū, o paukščiai dangaus atėjo, ir sulesė aną.

5. O kita puolė ant uolotos vietos, kur neturėjo daug žemės: ir tuojaus išdygo, jog neturėjo gilumo žemės.

6. O kad saulė užtekėjo, iš-

degino: o dėlto, jog neturėjo šaknies, padžiūvo.

7. O kita puolė tarp erškiečių, ir išaugo erškiečiai, ir nustumelkė ją, ir neišdavė vaisiaus.

8. O kita puolė ant žemės gercs: ir išdavė vaisių dygsiantį ir augantį; o viena atnešė trisdešimtis, kita šimtą.

9. Ir tarė: Kas tur ausis ant klausymo, tegul klauso.

10. O kad pats vienas buvo, klausė jo tie, kurie su juomi buvo dvylika, apie prilyginimą.

11. Ir tarė jiems: Jumis duota yra išmanyti paslėptines Karalystės Dievo: bet tiems, kurie yra lauکه vis yra per prilyginimus.

12. Idant veizdėdami veizdėtų, o neregėtų: o klausydami girdėtų, o neišmanytų: idant kuomet neatsigręštų, o būtų jiems atleisti nusidėjimai.

13. Ir tarė jiems: Neišmanot to prilyginimo? o kaipogi išmanysite visus prilyginimus?

14. Kursai sėjo, žodį sėjo.

15. O tie yra kurie pagal kelio, kur sėtas yra žodis, o kad išgirsta, tuojaus ateina šėfonas, ir atima žodį, kuris buvo įsėtas širdyse anų.

4. p. 12. e. *Idant veizdėdami veizdėtų ir tt. Ant pabaudimo jų iš liuosos raliuos akių užmerkimo*, (šv. Mat. 13. p. 15. e.). Dievas teisingai atėmė jiems tą šviesą ir tą malonę, kurią, būtų suteikęs jų tikram atsivertimui.

16. Teipogi ir tie yra, kurie ant uolotos vietos yra pasėti: kurie kad išgirsta žodį, tuojaus aną su džiaugsmu priima.

17. O netur savyje šaknies, bet yra iki laiko: potam kad ateina suspaudimas ir persekiojimas dėl žodžio, tuojaus pasipiktina.

18. O kiti yra, kurie tarp erškiečių yra pasėti: tie yra, kurie žodžio klauso.

19. O rūpesčiai svieto, ir vilnius bagotysčių, ir geiduliai kitų daiktų išdygę užtroškina žodį, ir stojas be vaisiaus.

20. O tie yra, kurie ant geros žemės yra pasėti, kurie klauso žodžio, ir priima, ir atneša vaisių, viena trisdešimtis, kita šešiasdešimtis, o kita šimtą.

21. Ir tarė jiems: Argi žvakę įneša idant ją pastatytų po ketvirčio, arba po lovos? ar ne idant būtų pastatyta ant liktoriaus?

22. Nes nėra nieko paslėpto; kas neapsireikštų: nei stojos uždengta, bet idant ant šviesumo išeitų.

23. Jei kas tur ausis ant klausymo, tegul klauso.

24. Ir tarė jiems: Veizdėkite ką klausote. Kokių saikų seikėsitate, bus jums atseikėta, ir bus jums pridėta.

25. Nes kas tur, bus jam

duota: o kas netur, ir tai, ką tur, bus jam atimta.

26. Ir tarė: Teip yra Karalystė Dievo, kaipo kad žmogus įbertų sėklą į žemę.

27. O miegotų ir keltųs naktį ir dieną, o sėkla išdygtų, ir augtų, kad jis nežino.

28. Nes žemė pati iš savęs išduoda vaisių, pirm žolę, o potam varpą, o potam pilną grūdą varpoj.

29. O kad atneša vaisius, tuojaus užleidžia piautuvą, nes piūtis atėjo.

30. Ir tarė: Kam prilygšime Karalystę Dievo? arba kokiam priežodžiui aną palygšim?

31. Kaip grūdas garstyčios, kuris kad yra įsėtas į žemę, mažesnis yra už visas sėklas, kurios yra žemėj:

32. O kad bus įsėtas, auga ir stojas didesniumi už visas daržo žoles; ir daro šakas didžias, teip jog uksmėje jo gal gyventi paukščiai dangaus.

33. Ir per daug tokių prilyginimų kalbėjo aniems žodį, kai po galėjo klausyt.

34. O be prilyginimo nekalbėjo jiems: O mokintiniams savo skyriu vis išguldė.

35. Ir tarė jiems anoj dievoj, kad jau buvo vakaras: persiirkim ant kitos šalies.

36. O paleidę minią paėmė jį teip, kaipo buvo laive: o kiti laivai buvo su juomi.

37. Ir stojos didis sujudinimas nuog vėjo, ir vilnis mušė ant laivo, teip jog prisipildė laivas.

38. O jis buvo užpakalyje laivo miegęs ant priegalvio: ir pabudino jį, ir sakė jam: Mokytojau, tau nerūp, jog žūstame?

39. O atsibudęs sudraudė vėją, ir tarė marioms: Tylėkite, nutilkite; Ir paliovė vėjas, ir stojos didis nutilimas.

40. Ir tarė jiems: Kodėl jūs baugi este? dar neturit tikėjimo?

Ir nusigando baime didžia: ir tarė vienas kitam: Kasgi tari, tasai yra, jog ir vėjas, ir marios jo klauso?

V PERSKYRIMAS.

Kristus išmeta velnių legijoną. Išgydo kraujo plūdimą ir prikelia iš numirusių jų Jairo dukterį.

1. Ir persiyrė anašal marių į žemę Gerazenu.

2. O kad jisai išėjo iš laivo, tuojaus jam užtekėjo žmogus iš kapų dvasioje biauorioj.

3. Kuris gyveno grabuose, o jau negalėjo jo niekas ir lenciūgais surišť.

4. Dėlto jog tankiai būdamas surišťas pančiais ir lenciūgais, lenciūgus sutraukė, o pančius sulaužė, ir negalėjo jį niekas nuvaldyť.

5. O visados dieną ir naktį grabuose ir kalnuose buvo, šaukdamas ir mušdamas save akmenimis.

6. Ir pamatęs Jėzų ištolo, atbėgo, ir jam pasikloniojo.

7. O šaukdamas balsu didžiu tarė: Kas man ir tau Jezau Sūnau Dievo augščiausio? prisiekinu tave per Dievą, idant mane nevargintumei.

8. Nes jam sakė: Išeik dvasia biauri iš žmogaus.

9. Ir klausė jo: Koks yra vardas tavo? Ir tarė jam: Vardas mano yra: Pulkas; nes mūsų yra daug.

10. Ir meldė jį labai, idant anų nevarytų iš tos šalies.

11. O buvo ten aplink kalną didis būris kiaulių ant ganyklos.

12. Ir prašė jį dvasios sakydamos: Leisk mus į paršus, idant į anuos įeitimėm.

13. Ir tuojaus joms daleido Jėzus; O išėjusios dvasios baurios, įėjo į paršus: ir įsimetė su didžiu bėgimu būris iš augšto į marias, apie du tūkstančių, ir paskendo mariose.

14. O kurie anuos ganė, pabėgo, ir pasakė mieste ir ant laukų. Ir išėjo idant paregėtų kas stojos.

15. Ir atėjo pas Jėzų: ir pamatė aną kursai buvo apsėstas, besėdintį, apvilktą, ir su gera išmintimi: ir pabūgo.

16. Ir pasakė aniems, kurie regėjo, kaip stojos su tuomi, kursai velnią turėjo, ir apie paršus.

17. Ir pradėjo jį melsti, idant išeitų iš jų rubežių.

18. O kad įžengė laivan, pradėjo jį melsti, kursai buvo nuog velnio vargintas, idant su juomi būtų.

19. Ir neprileido jo, bet tarė jam: Eik į namus savo pas tavuosius ir apsakyk aniems, kaipo didžius daiktus tau Viešpats padarė ir susimylė ant tavęs.

20. Ir nuėjo ir pradėjo apsakinti Dekapoliuje, kaip jam didžius daiktus padarė Jėzus: o visi stebėjos.

21. O kad Jėzus persikėlė laive už marių, susirinko pas jį didė minia, o buvo prieg marių.

22. Ir atėjo vienas iš vyresniųjų bažnyčios vardu Jairus: o išvydęs jį puolė po kojų jo.

23. Ir meldė jį didei, tardamas: Jog duktė mano miršta. Eik uždėk ant jos ranką, idant išgydyta būtų ir gyva.

24. Ir ėjo su juomi: o pasakui ano ėjo didė minia, ir spaudė jį.

25. O moteriškė, kuri turėjo pludiną kraujo per dvyliką metų,

26. Ir daug buvo iškentėjusi nuog daug gydytojų, o visus sa-

vo daiktus buvo išdavusi, ir niekur nepasigelbėjo, bet dar labiaus blogyn ėjo.

27. Išgirdusi apie Jėzų, atėjo iš užpakalio tarp minios, ir dasilytėjo rūbo jo.

28. Nes sakė: Jog jei tikt dasilytėsiu rūbo jo, būsiu sveika.

29. Ir tuojaus išdžiūvo versmė kraujo jos: ir pasijuto ant kūno, jog stojos išgydyta nuog ligos.

30. O pažinęs tuojaus Jezus savyje galybę, kuri iš jo išėjo, atsigręžęs ant minios tarė: kas dasilytėjo rūbo mano?

31. O mokintiniai jo tarė jam: Regi minią spaudantę tavę, o sakai; kas manęs dasilytėjo?

32. Ir apsisivalgė aplinkui, idant pamatytų tą, kuri tai padarė.

33. O moteriškė bijodama ir drebėdama, žinodama, kas su ja stojos: priėjo ir puolė prieš jį, o pasakė jam visą teisybę.

34. O jis jai tarė: Dukte, tikėjimas tavo tave išgydė: eik sau pakajuj, o būk sveika nuog ligos tavo.

35. O dar jam bekalbant, atėjo nuog vyresnio bažnyčios, sakydami: Jog duktė tavo numirė: ką dar bevargini mokytoji?

36. O Jezus išgirdęs žodžius, kurie buvo kalbėti, tarė vyres-

niamjam bažnyčios: Nesibijok: tiktai tikėk.

37. Ir neleido niekam eiti paskui savęs tiktai Petruui ir Jokūbui, ir Jonui broliui Jokūbo.

38. Ir atėjo į namus vyresnio bažnyčios ir išvydo tranksmą ir verkiančius, ir didei raudojančius.

39. Ir įėjęs, tarė jiems: Kodėl tranksmą darote ir verkiate: mergaitė nemirė, bet miegt.

40. Ir išjuokė jį. O jis išvaręs visus, paėmė tėvą ir motiną mergaitės ir kurie su juo mi buvo ir įėjo kur mergaitė gulėjo.

41. O nutvėręs už ranką mergaitės tarė jai: Talita Kumi: Kas išsiguldo: Mergaite (tau sakau) kelkis.

42. Ir tuojaus mergaitė kėlės ir vaikščiojo: o buvo metų dvylikos: ir stebėjos didžiu stebėjimu.

43. Ir prisakė anienis didei, idant niekas to nežinotų: ir tarė, idant jai duotų valgyt.

VI PERSKYRIMAS.

Kristus mokina Nazaretė. Išsiunčia dvyliką Apaštalų. Peni penkis tukstančius penkiomis duonomis ir vaikščioja ant jūrų.

1. O iš ten išėjęs nuėjo į tėviškę savo: o paskui jo ėjo mokintiniai jo.

2. O kad atėjo subata, pra-

dējo bažnyčioj mokinti: o daugel anų klausydami, stebējos iš pamokslo jo, tardami: Iš kur jam tai vis? o kas tai do išmintis, kuri jam duota yra, ir tokios galybės, kurios stojasi per jo rankas.

3. Argi tas neest dailidė? sūnus Marijos, brolis Jokūbo, ir Jozapo, ir Jūdo, ir Simono? ar nēra ir jo seserų čionai su mumis? ir piktinosi iš jo.

4. O Jezus jiems sakē: Jog neyra pranašas be garbės, tik tai savo tėviškėj, ir savo namuose, ir tarp giminiečių savo.

5. Ir negalėjo tenai padaryt nē jokio stebūklo, tiktai ne daug ligonių, uždėdamas rankas, išgydē.

6. O stebējos dėl netikėjimo anų: ir apvaikščiojo miestelius aplinkui mokindamas.

7. Ir suvadino dvyliką: ir pradėjo anuos po du siųsti, ir davė jiems galybę ant dvasių nečystų.

8. Ir prisakē jiems, idant ant kelio nieko neimtų, kaip tik tai lazda, nei maišelio, nei duonos, nei pinigų čerasle.

9. Bet idant apsiautų čeverykais, o nevilkėtųsi dviem rūbais.

6 p., 5 e. *Ir negalėjo.* Ne dėl galybės stokos, bet jogei nenorėjo daryti stebuklų atkakliems ir netikintiems žmonėms, tokios malonės nevertiems.

10. Ir tarē jiems: Kur norint įeitis į namus, tenai pasilikit, kolei iš ten išeitis.

11. O kurie norint jų nepriimtų, nei jų klausytų: išėję iš tenai nukratykit dulkes nuog kojų jų ant liūdyjimo aniems.

12. O išėję apsakinėjo, idant pakūtą darytų.

13. Ir išvarinėjo daug velnių, ir daug ligonių aliejum patepė ir išgydē.

14. Ir išgirdo karalius Herodas (nes vardas jo buvo apgarsintas) ir tarē: Jog Jonas Krikštytojas kėlės iš numirusių: ir todėl stebūklai per aną stojas.

15. O kiti sakē: Jog yra Elijošium: Bet kiti tarē: Jog pranašas yra, kaip vienas iš pranašų.

16. Ką išgirdęs Herodas tarē: Jonas, kurį aš nukirtau, tas kėlės iš numirusių.

17. Nes tas Herodas nu siuntē ir sugavo Joną, ir surišo jį kalinėj dėl Herodijados moteries Filipo brolio savo, jog aną buvo vedęs.

18. Nes Jonas sakē Herodui: Nadera tau turēt moterį brolio tavo.

19. O Herodienē tykojo ant jo: ir norėjo jį užmušt, bet negalėjo.

20. Nes Herodas bijojos Jo no, zinodamas jį esantį vyrų

teisu ir šventu: ir sergējo jī, o klausydams jo, daug darē, ir su noru klausydavo jo.

21. O kad diena patogi atsitiko, Herodas dienot użgimimo savo pritaisē večiarijā kuni-gaikščiāms, ir šimtininkāms, ir vyresniems Galilējos.

22. O kad iējo duktē anos Herodijados ir šokinējo, ir pamēgo Herodui ir drauge sēdintiems: tarē Karalius mergaitei: Prašyk nuog manēs, ko nori, o duosiu tau.

23. Ir prisiekē jai: Jog kā tikt prašysi, duosiu tau, norint pusē karalystēs mano.

24. Kuri išējusi, tarē motinai savo: Ko prašysiu? O ana tarē: Galvos Jono Krikštytojo.

25. Ir kad tuojaus pas Karaliū skubindamasi iējo, prašē tardama: Noriu idant tuojaus man duotumei ant bliudo galvā Jono Krikštytojo.

26. Ir nuliudo Karalius: dēl prisiegos, ir dēl drauge sēdinčių, nenorējo jos nuliudinti.

27. Bet nusiuntēs budelį, liepē atnešt galvā jo ant bliudo. Ir nukirto jī kalinēje.

28. Ir atnešē galvā jo ant bliudo: ir atidavē jā mergaitei,

o mergaitē atidavē jā motinai savo.

29. Kā išgirdē mokintiniai jo, atējo ir paēmē kūnā jo: ir padējo anā jī grabā.

30. Ir susiējē Apaštalai pas Jezū, apsakē jam vis, kā padarē ir kā mokino.

31. Ir tarē jiems: Eikite nuošaliai. ant vietas pūstos, o atsilsēkit truputį. Nes daug buvo kurie ateidavo, ir atgalios eidavo, jog neturējo laiko valgyt.

32. Ir ižengē laivan atsitolino jī vietā pūstā nuošaliai.

33. Ir regējo anuos atsitolinančius, ir daug pažino, ir susibēgo tenai pēsti iš visų miestų, ir pralenkē juos.

34. O išējēs Jezus išvydo didziā minią: ir pasigailējo anų, jog buvo kaip avīs neturinčios piemenies, ir pradējo anuos daug daiktų mokinti.

35. O kad jau buvo vēla valanda, prisiartino mokintiniai jo, tardami: Tuščia ta vieta yra, o valanda jau praējo.

36. Atleisk anuos, idant nuējē jī artimus sodžius ir miestelius, pirktų sau valgius, kuriuos valgyt.

37. O atsakydamas tarē jiems: Duokite jūš aniems valgyt. Ir tarē jam: Nuējē pirkime uż du šimtu grašiū duonos: o duosim aniems valgyt.

20. e. *Ir sergējo jī.* Gynē nuo Erodijados žabangų; žmoniū bijodams nenorējo jī nužudyti. Erodijada bet nesiliovė persekiojus pranašą ir savo kerštą per dukterį įvykdė.

38. Ir tarē jiems: Kiek turit duonos? Eikit ir paveizdēkit. O dasizinojē pasakē: Penkiatā ir dvi žuvi.

39. Ir liepē jiems pasodint visus eiliomis ant žalios žolēs.

40. Ir sēdcs eiliomis, po šimtā, ir po penkias dešimtis.

41. O ēmēs penkiatā duonos, ir dvi žuvi: paveizdējēs ī dangū, pašlovino, ir laužē duonā, ir davē mokintiniams savo, idant padētū priēš anuos: ir žuvi dvi visiems padalino.

42. Ir valgē visi, ir pasisotino.

43. Ir surinko atlaikus, trupučių dvylika pintinių pilnų, ir išžuvių.

44. O buvo, kurie valgē, penki tūkstančiai vyrų.

45. Ir tuojaus liepē mokintiniams savo sēsti ī laivā, idant pirm jo pasiskubintų ī Betsaidā už marių, iki kolei jisai atleistų žmones.

46. O atleidēs anuos, nuėjo melstis ant kalno.

47. O kad vėlu buvo, viduj marių buvo laivas, o jis pats vienas ant žemēs.

48. O regēdamas, jog anie nuvargo irklais dirbdami (nes vėjas buvo priešingas aniems), o apie ketvirtā sargybā nakties, atėjo pas anuos vaikščiodamas viršu marių, ir norėjo juos pralenkti.

49. O anie pamatē jį vaikš-

čiojantį viršu marių, dūmojo, jog baidyklē yra, ir sušuko.

50. Nes visi regėjo jį, ir nusigando. O tuojaus kalbėjo su jais, ir tarē jiems: Turėkit vilčių, aš esmi: nesibijokit.

51. Ir įžengė pas anuos ī laivā, ir nutilo vėjas. Ir tuodidžiaus patįs terp savēs stebėjosi.

52. Nes neišmanē apie duoną: jog širdis anų buvo apjaukusi.

53. O kad persiyrē, atėjo ī žemę Genezaret: ir kraštop privažiavo.

54. O kad išėjo iš laivo, tuojaus jį pažino.

55. Ir apibėgę visā aną šalį, pradėjo nešti neįgalinčius su lovomis, kur girdėjo jį esantį.

56. O kur tiktai atėjo ī miestelius, arba ī sodžius, arba miestus, dėjo lignonius ant ulyčių, ir meldē jį, idant norint krašto rūbo jo dasilytētų: o kurie tik dasilytėjo jo, sveiki stojis.

VII PERSKYRIMAS.

Kristus išbara farizejus, Išgydo Kananielės dukterį, telpgi kurčią ir nebylį žmogų.

1. Ir susiėjo pas jį Farizeušai, ir nekurie mokytojai rašto, kurie buvo atėję iš Jeruzalem.

2. O regėdami nekuriuos iš mokintinių jo valgančius duoną

rankomis visotimėmis. tai yra nemazgotomis, išpeikė.

3. Nes Farizeušai ir visi žydai nevalgo, jei tankiai neprastų rankų; užaikydami įstatymą vyresniųjų

4. Ir iš turgaus, jei nenusi-praustų, nevalgo: ir kitų daug daiktų yra, kurie aniems yra paduoti ant užlaikymo, plovimai kubkų ir taurelių, ir indų varinių, ir lovų.

5. Ir klausė jį Farizeušai ir rašto mokytojai: Kodėl mokintiniai tavo neapsieina pagal įstatymo senųjų, bet valgo duoną visotimėmis rankomis?

6. O jisai atsakydamas tarė jiems: Gerai apie jus veidmainius pranašavo Izajošius, kaip yra parašyta: Žmonės tie lūpomis mane garbina, bet širdis jų tolima yra nuog manęs.

7. Bet dovanai mane garbina, mokydami pamokslus ir įstatymus žmonių.

8. Nes apleizdami prisakymą Dievo, laikote įstatymus žmonių, plovimą kruželių: ir kitų daug daiktų tiems lygių darote.

9. Ir tarė jiems: Labai niekinat prisakymą Dievo, idant įstatymą jūsų užlaikytumėt.

10. Nes Maiziešius tarė: šėnavok tėvą tavo, ir motiną

tavo. Ir: Kas keiktų tėvą arba motiną, tegul smerčiu miršta.

11. O jūs sakote: Jei žmogus tartų tėvui arba motinai, korban (kas išsimano dovana): kokia norint bus nuog manęs, naudinga bus tau.

12. Ir neleidžiate jam daugiau nieko daryt tėvui savo arba motinai.

13. Paniekindami žodį Dievo per savo įstatymą, kurį pramanėt: ir kitų tokių daug daiktų tiems lygių darote.

14. O suvadinęs atgal minią, tarė jiems: Klausykite manęs visi, o išmanykit.

15. Nėra nėjokio daikto paviršiais žmogaus įeinančio į ją, kursai jį galėtų sutepti; bet daiktai, kurie išeina iš žmogaus, anie yra, kurie sutepa žmogų.

16. Jei kas tur ausis ant klausymo, tegul klauso.

17. O kad į namus įėjo nuog minios, klausė jį mokintiniai jo apie prilyginimą.

18. Ir tarė jiems: Teipogi ir jūs neišmintingi este? Neišmanote; jog kas iš viršaus į žmogų įeina, negal jo sustepti?

19. Nes neįeina į jo širdį, bet į pilvą eina, ir išėigon išeina iškuopdamas visus valgius?

20. Ir tarė: kas išeina iš žmogaus, tai sutepa žmogų.

7 p. 7 e. *Pamokslus ir įstatymus.* Žiurėk patėmijimus šv. Mat. 16, p. 8, 11 e.

21. Nes iš vidaus iš širdies žmonių išeina piktos dūmos, svetmoterystės, paleistuvystės, žmogžudystės.

22. Vagystės, gobėjimai, piktybės, apjieškojimas, begėda, akis pikta, bliuznyjimas, puikybė, neišmintis.

23. Visi tie pikti daiktai iš vidaus išeina, ir sutepa žmogų.

24. O kėlęs iš tenai, nuėjo ant rubežių Tyro ir Sydono: o įėjęs namuosna nenorėjo, idant kas žinotų, o užsislėpt negalėjo.

25. Nes tuojaus kaip išgirdo apie jį moteriškė, kurios duktė turėjo dvasią nečystą, įėjo ir puolė po kojų jo.

26. Nes buvo moteriškė iš pagonų gimimo iš Syrofenicijos: ir meldė jį, idant velnią išvartų iš dukterės jos.

27. Kursai jai atsakė: Leisk pirmiaus pasisotinti sūnums: Nes negeras yra daiktas, atimt nuog sūnų duoną, o pamest šunims.

28. O ana atsakė, ir tarė jam: Teip yra, Viešpatie, nes ir šunyčiai ėda po stało truputį sūnų.

29. Ir tarė jai: Dėl tos kalbos, eik, išėjo velnias iš dukterės tavo.

30. O kad nuėjo į namus savo: rado dukterį gulinią ant lovos, o velnią išėjusį.

31. O vėl išėjęs iš rubežių Tyro, atėjo per Sydoną pas ma-

rias Galilėjos, per vidurį rubežių Dekapoleos.

32. Ir atvedė pas jį kurtinį ir nebylį: o meldė jį, idant ant ano uždėtų ranką.

33. O paėmęs jį nuošaliai nuog minios, idėjo pirštus savo į ausis jo: o nuspiovęs dasilytėjo liežuvio jo.

34. O paveizdėjęs į dangų, atsidūksėjo, ir tarė jam: Efe-ta, tai yra: atsidaryk.

35. Ir tuojaus atsidarė ausis jo, ir atsirišo ryšis liežuvio jo, ir kalbėjo gerai.

36. Ir prisakė aniems, idant niekam nesakytų. Bet kuo daugiau jisai uždraudinėjo, tuo toli daugiau apsakinėjo.

37. Ir tuo didžiaus stebėjos, tarydami: Gerai vis padarė: ir kurtinius padarė, jog girdi, ir nebylius, jog kalba.

VIII PERSKYRIMAS.

Kristus peni keturis tukstančius. Sugrąžina regėjimą aklam žmogui. Pra-neša apie savo kančią.

1. Anose dienose teipogi kad minia didė buvo, o neturėjo ką valgytų, suvadinęs mokintinius savo, tarė jiems:

2. Gailu man minios: nes štai tris dienas jau pasiliekt su manim, o netur ką valgyt.

3. O jei atleisiu anuos alkamus į namus jų, pails ant kelio: nes nekurie iš jų ištolo atėjo.

4. Ir atsakē jam mokītnīai jo: Iš kur kas anuos galēs duona pasotinti čionai girioj?

5. Ir klausē jū: Kiek turite duonų? Kurie pasakē: Septynetą.

6. Ir liepē miniai sēstis ant zemēs. O ēmēs septynetą duonų, dēkavojimą darydamas, laužē ir davē mokītnīiams savo, idant padētų jiems: ir padējo miniai.

7. Turējo ir žuvelių maž kā, ir anas pašlovino, ir liepē padēti jiems.

8. Ir valgē, ir buvo pasotīti, ir surinko, kas liko, trupučių septynis pintīnius.

9. O buvo tų, kurie valgē, apie keturius tūkstančius ir atleido anuos.

10. O tuojaus įžengęs į laivą su mokītnīiais savo, atējo į šalis Dalmanuta.

11. Ir išējo Farizeušai, ir pradējo su juomi susiklausinēt, geizdami nuog jo ženkle iš dangaus, gundindami jį.

12. O atsidūksējęs dvasioje tarē: Kodėl ta gimīnē jieško ženkle? Užtiesą sakau jums, jei bus duotas ženklas tai gimīnei.

13. O atleidęs anuos, vėl įžengē į laivą, ir persiyrē už marių.

14. Ir užmiršo paimti duoną: ir neturējo su savim laive, kaip tikt vieną duoną.

15. Ir įsakē aniems tarda-

mas: Dabokitės, ir saugokitės, nuog raugo Farizeušų ir rūkšties Herodo.

16. Ir dūmojo sakydami vienas kitam: Jog duonos neturim.

17. Ką pažinęs tarē jiems Jezus: Ką dūmojat, jog duonos neturit? Dar nepažįstat, nei išmanot? dar turit širdį jų są apjakusią?

18. Akis turėdami neregīt, ir ausis turėdami negirdīt? Nei atmenat?

19. Kad penketą duonų laužiau ant penkių tūkstančių: Kiek surinkot pintinių pilnų truputiais? Tarē jam, dvyliką.

20. O kad septynias duonas ant keturių tūkstančių: Kiek surinkote pintinių truputį? Ir tarē jam, septynis.

21. Ir tarē jiems: Kaipogi dar neišmanote?

22. Ir atējo į Betsajidą: ir atvedē pas jį aklą, ir meldē, idant jo dasilytėtų.

23. O nutvėręs ranką aklojo, išvedē jį už miestelio: o spiovęs ant akių jo, kad uždējo rankas savo, klausē jo, jei kiek tiek regėtų?

24. O jisai veizdėdamas tarē: Matau žmones, kaipio mēdžius vaikščiojančius.

25. Potam vėl uždējo rankas ant akių jo: ir pradējo regėti, ir išgydytas buvo, teip, jog regėjo vis aiškiai.

26 Ir pasiuntė jį į namus jo, tardamas: Eik namuosna savo: o jei užėisi į miestelį, niekam nesakyk.

27. Ir išėjo Jėzus ir mokintiniai jo į miestelius Cezarejos Pilypo: o keliuje klausė mokintinių savo, tardamas jiems: Kuomi sako mane esantį žmonės?

28. Kurie jam atsakė, tardami: Jonu Krikštytoju, kiti Elijošium, o kiti kaipo vienu iš pranašų.

29. Tada jiems tarė: O jūs kuomi sakot mane esant? Atsakydamas Petras tarė jam: Tu esi Kristus.

30. Ir uždraudė anuos, idant apie jį niekam nesakytų.

31. Ir pradėjo anuos mokinti, jog reikia, idant sūnus žmogaus daug kentėtų: ir būtų paniekintas nuog vyresniųjų kunigų, ir nuog mokytojų rašto, ir būtų užmuštas, o po trijų dienų keltų iš numirusių.

32. O kalbėjo aiškiai žodį. Ir paėmęs jį Petras. pradėjo bart jį.

33. O jisai atsigręžęs, o paveizdėjęs ant mokintinių savo, sudraudė Petrą, tardamas: Eik paskui manęs šėtone, nes neišmanai kas yra Dievo, bet kas yra žmonių.

34. O suvadinęs minią su mokintiniais savo, tarė jiems: jei kas nor paskui manęs eiti,

tegul pats savęs užsigina, o tegul ima kryžių savo, ir tegul seka mane.

35. Nes kas norėtų užlaikyti dūšią savo; prazudys ją. O kas prazudytų dūšią savo dėl manęs ir Evangelijos, užlaikys aną.

36. Nes ką padės žmogui, norint visą srietą nupelnytą, o patiotą dūšiai savo apturėtų?

37. Arba kokią duos žmogus atmainą už dūšią savo?

38. Nes kas užsigėdėtų manęs ir žodžių mano tarp tos giminės svetmoteraujančios ir griėnos: užsigėdės jo ir sūnus žmogaus, kad ateis šlovėje tėvo savo su Aniolais šventais.

39. Ir tarė jiems: Užtiesą sakau jums: jog yra nekurie iš tų, kurie čionai stov, kurie neragaus smerties, iki kolei išvys karalystę Dievo ateinant galybėje.

IX PERSKYRIMAS.

Kristaus persmainymas. Jis išmeta niebylę dvasį, mokina nusižeminimo ir sągajimosi papiktinimo.

1. O po šešių dienų paėmė Jėzus Petrą, ir Jokūbą, ir Joną, ir užvedė anuos vienus ant kalno augšto nuošaliai, ir persimainė po akių jų.

2. O rūbai jo stojos skaištūs, ir labai balti kaipo sniegas, kokių negal dažytojas ant žemės išbaltinti.

3. Ir pasirodė jiems Elijošius su Maižiešiumi; Ir kalbėjo su Jezu.

4. O atsakydamas Petras, tarė Jezui: Rabbī, gerai mums čionai būti; ir padarykim tris gyvenimus, tau vieną, o Maižiešiui vieną, ir Elijošiui vieną.

5. Nes nežinojo ką kalbėjo; nes buvo išsigandę baimėje.

6. Ir stojos debesis, kursai anuos uždengė; ir atėjo iš debesis balsas, tardamas: Tas yra sūnus mano mieliausis, klausykit jo.

7. O tuojaus apsižvalgę neregėjo nieko daugiaus, tiktai Jėzų su savim.

8. O kad nužengė nuog kalno, prisakė aniems, idant niekam nesakytų, ką regėjo; iki kada kelsis iš numirusių sūnus žmogaus.

9. Ir užlaikė žodį savyje, klauzdami tarp savęs, kas būtų, kad iš numirusių kelsis?

10. Ir klausė jo tardami: Ką tada Farizeušai ir rašto mokytojai sako, jog pirmiaus tur ateiti Elijčsius?

11. Kursai atsakydamas, tarė jiems: Elijošius atėjęs pirmiaus vis pataisys: o kaip yra parašyta apie sūnų žmogaus, idant daug nukentėtų, ir būtų paniekintas.

12. Bet sakau jums: jog ir Elijošius atėjo (ir padarė jam ką tikt norėjo), kaipo yra apie

aną parašyta.

13. O kad atėjo pas savo mokintinius, išvydo didę minią aplink anuos, ir mokytojus rašto besiklausinėjančius tarp savęs.

14. O tuojaus išvydę visi žmonės Jėzų, stebėjos ir išsigando, o pribėgę sveikino jį.

15. Ir klausė jų: Apie ką tarp savęs klausinėjate?

16. O atsakydamas vienas iš minios, tarė: Mokytojau, atvedžiau pas tave sūnų mano, kursai tur dvasią nebylę:

17. Kuri, kur tikt jį užpuola, daužo jį, o jis seilėjasi, ir griežia dantimis, o džiūsta. Ir sakiau mokintiniams tavo, idant ją išvartytų, o negalėjo.

18. Kursai jiems atsakydamas, tarė: O gimine netikinti, koleigi su jumis būsiu? kolei jus kėsiu? atneškit jį pas mane.

19. Ir atnešė jį: O kad jį pamatė, tuojaus pradėjo dvasią jį tąsyti; o parpuolęs ant žemės, voliojos seiliodamasi.

20. Ir pasiklausė tėvą jo: Kaip senas laikas yra, nuog kurio jam teip prisitiko? O anas tarė: Nuog jaunystės.

21. Ir tankiai blaškydavo jį į ugnį ir į vandenį, idant jį nužudytų. Bet jei gali, gelbėk mus pasigailėjęs mūsų.

22. O Jezus tarė jam: Jei gali tikėti, visi daiktai yra ga-

limi ticinčiam.

23. O tuojaus pavadinęs tėvas vaiką, su ašaromis tarė: Tikiu, Viešpatie; gelbėk netikėsimą mano.

24. O regėdamas Jezus, jog minia susibėgo, sudraudė dvasią nečystą, tardamas jai: Kurtine ir nebyle dvasia, aš tau liepiu, išeik iš jo; o daugiaus neįeik į aną.

25. O sušukusi ir didei jį suplėšusi, išėjo iš ano, ir stojos kaipo numiręs, taip, jog daug iš jų kalbėjo: Jog numirė.

26. O Jezus nutvėręs ranką jo, pakėlė jį, ir kėlės.

27. O kad įėjo į namus, mokintiniai jo klausė jį nuošaliai: Kodėl mes išvartojome anos negalėjimą?

28. Ir tarė jiems: Ta veislė nėjokių būdu išeiti negal, kaip tikt per maldą ir pasnikavimą.

29. Ir iš ten išėję,ėjo per Galilėją, o nenorėjo idant kas žinotų.

30. O savo mokintinius mokė ir tarė jiems: Jog sūnus žmogaus bus išduotas į rankas žmonių, ir užmuš jį, o užmuštas kelsis trečiojoje dienoje.

31. Bet anie neišmanė žodžio; o bijojos jo pasiklausti.

32. Ir atėjo į Kafarnaum. Kurie kad namuose buvo, klausė jų: Ką kalbėjote keliuje?

33. Bet anie tylėjo; nes keliuje buvo kalbėję, kas iš anų

būtų didesnis?

34. O sėdęs pavadino dvyliką, ir tarė jiems: Jei kas nori būti pirmiausiu, bus iš visų paskučiausiu, ir tarnu visų.

35. Ir paėmęs vaikėlį, pastatė jį tarp anų, kurį apkabinęs, tarė jiems:

36. Kas norint iš tokių mažutėlių vieną priims vardan mano, mane priima; o kas norint mane priima, ne mane priima, bet tą, kursai mane siuntė.

37. Atsakė jam Jonas; tardamas: Mokytojaui, regėjome nekuri vardan tavo išvarinėjantį velnius, kursai nevaikščioja paskui mūsų, ir užgynėm jam.

38. O Jezus tarė: Nedrauskite jį. Nes nei vieno nėra, kuris darytų stebuklus vardan mano, o galėtų veikiai piktai kalbėti apie mane.

39. Nes kas norint neyra prieš jus, su jumis yra.

40. Nes kas norint jums duotų gerti kubką vandenio, vardan mano, jog este Kristaus, užtiesą sakau jums, nenustos mokesčio savo.

41. O kas norint papiktintų vieną iš tų mažutėlių ticinčių į mane; geriaus jam, idant būtų užkabintas akmuo girnų ant kaklo jo, ir būtų įmestas į marias.

42. O jei ranka tavo piktintų tave, atkirsk aną, geriaus

yra tau įeiti į gyvenimą lušam, ne kaip turint abi ranki, eit į pragarą, į ugnį neužgesamą.

43. Kur kirminas anų nemiršta, o ugnis negęsta.

44. O jei tave piktina koja tavo, atkirsk aną; geriaus tau yra įeit raišam į gyvenimą amžiną, ne kaip turint abi koji, būt įmestam į pragarą ugnies neužgesamos.

45. Kur kirminas anų nemiršta, o ugnis negęsta.

46. O jei tave piktina akis tavo, išlupk aną: geriaus yra tau vienakiam įeit į Karalystę Dievo, neg abi aki turint, būt įmestu į pragarą ugnies.

47. Kur kirminas anų nemiršta, o ugnis negęsta.

48. Nes kiekvienas bus ugnimi sūdytas: o kiekviena apiera bus druska apsūdyta.

49. Gera yra druska; bet jei druska nebus sūra, kuomi aną pasūdysit? Turėkit savyje druską, o tarp savęs turėkit pakajų.

X PERSKYRIMAS.

Moterystė yra nepaardoma. Turtiniųjų pavojus. Zebedėjaus sūnų išdidys norai. Aklam žmogui sugrąžintas regėjimas.

1. O iš ten kėlęs, atėjo ant rubežių žydų žemės, už Jordano, ir susiėjo vėl pas jį minios; ir mokė anas vėl kaip buvo paratęs.

2. O priėję Farizeuškai klausė jo: Jei dera vyruai apleist moterį? gundindami jį.

3. O jisai atsakydamas, tarė jiems: Ką jums prisakė Maižiešius?

4. Kurie tarė: Maižiešius daleido gromatą atiskirimo parašyt, ir apleisti.

5. Kuriems atsakydamas Jezus tarė: Dėl kietumo širdies jūsų parašė jums tą prisakymą.

6. Bet nuog pradžios sutvėrimo, vyriškį ir moteriškę sutvėrė anuos Dievas.

7. Todėl apleis žmogus tėvą savo ir motiną, o glausis prie moteries savo.

8. Ir bus du viename kūne. O taip jau ne du yra, bet vienas kūnas.

9. Ką tada Dievas suglaudė, tegul žmogus neskiria.

10. O namuose vėl mokintiniai jo klausė jį apie tą patį daiktą.

11. Ir tarė jiems: Kas norint apleistų moterį savo, o kitą paimtų, svetmoterystės dasileidžia prieš aną.

12. O jei moteriškė apleistų vyrą savo, o už kito nutekėtų, svetmoterauja.

13. Ir atnešė pas jį mažutėlius, idant jų dasilytėtų. O mokintiniai draudė atnešančius

14. Kuriuos kad išvydo Jezus, pasirūstavo, ir tarė jiems:

Leiskite kūdikėliams eiti pas mane, o neužginkite aniems, nes tokių yra karalystė Dievo.

15. Užtiesą sakau jums: Kas norint nepriims Karalystės Dievo, kaip mažutėlis, neįeis į aną.

16. O apkabindamas anuos. ir dėdamas ant jų rankas. šlovino anuos.

17. O kad išėjo ant kelio, pribėgęs nekursai. puolęs ant kelių prieš jį, klausė jo: Mokytojau geras, ką darysiu, idant apturėčiau gyvenimą amžiną.

18. O Jezus jam tarė: Koks mane vadini geru? niekas negeras, tiktai vienas Dievas.

19. Prisakymus moki? Nesveimoterauk; Neužnušk; Nevogk; Nekalbėk neteiso liūdijimo; Nedaryk apgavimo; Šėnavok tėvą tavo ir motiną.

20. O anas atsakydamas tarė jam: Mokytojau, vis tai užlaikiau nuog jaunystės mano.

21. O Jezus paveizdėjęs ant ano. numylėjo jį. ir tarė jam: Vieno tau netenka: Eik, ką tik-tai turi, parduok, o duok ubagams, o turėsi skarbą danguje: o ateik, sek mane.

22. Kursai užsismūtijęs, iš

10. p. 18. e. *Niekas negeras.* Pats iš savęs ir savo butybėje, tik vienas Dievas yra geras; žmogus teipgi gal buti geras, bet, vien tik dalyvaudamas iš Dievo gerumo.

žodžio, paėjo nuliūdęs, nes turėjo daug turtų.

23. O apsizvelgęs Jezus, tarė mokintiniams savo: Kaip vargiai, kurie turi pinigų, įeis karalystėn Dievo?

24. O mokintiniai nusigan-do iš žodžių jo. Bet Jezus vėl atsakydamas, tarė jiems: Vaikeliai, kaip yra sunku, kure viltį tur piniguose, įeit karalystėn Dievo!

25. Pigiaus yra verbliūdui pereit per adatos ausį, neg turtingam įeiti karalystėn Dievo.

26. Kurie tuo daugiaus stebėjos, kalbėdami patys tarp savęs: Ir kas gi gal būt išganytas?

27. O Jezus paveizdėjęs ant anų, tarė: Pas žmones yra negalimas daiktas, bet ne pas Dievą: nes pas Dievą, vis yra galima.

28. Ir pradėjo jam Petras kalbėti: Štai mes vis palikom, o nuėjom paskui tavęs.

29. O Jezus atsakydamas, tarė: Užtiesą sakau jums; nei vieno nėra. kursai apleistų namus, arba brolius. arba seseris, arba tėvą, arba motiną, arba vaikus, arba dirvas dėl manęs ir dėl Evangelijos,

30. Kursai šimteropai tiek negautų dabar šiame laike, namų, ir brolių, ir seserų, ir motinų, ir vaikų, ir dirvų, su persekiojimais, o būsiančiame amžiuje, gyvenimo amžino.

31. O daug pirmųjų bus paskutiniai, o paskutinių pirmais.

32. Ir buvo keliuje eidami į Jeruzalem, o Jezus ėjo pirmą, ir stebėjosi: o paskui eidami bijojosi. Ir paėmęs vėl dvyliką, pradėjo aniems sakyti, kas ant jo ateiti turėjo.

33. Jog štai einam į Jeruzalem, o sūnus žmogaus bus išduotas vyriausiems kunigų, ir mokytojams rašto, ir vyresniems, ir apsūdys jį ant smerties, ir išduos jį pagonims.

34. Ir apjuoks jį, ir spiaudys ant jo, ir plaks jį, ir užmuš jį, o trečiojo dienoj kelsis iš numirusių.

35. Ir atėjo jop Jokūbas ir Jonas sūnus Zebedeušo, tardami: Mokytojau, norime, idant ko tikt prašysim, padarytumei mums.

36. O jis aniems tarė: Ko norite, idant jums padaryčia?

37. Ir tarė: Duok mums, idant sėdėtumėm vienas po dešinės tavo, o antras po kairės tavo, garbėj tavo.

38. O Jezus jiems tarė: Nežinote, ko prašote. Galite gerti kieliką, kurį aš geriu? arba būti apkrikštytais krikštu, kuriuomi aš esmi krikštytas?

39. O anie jam atsakė: Galime. O Jezus jiems tarė: Kieliką tiesa, kurį aš geriu, gersite, ir krikštu, kuriuomi aš esmi krikštytas, būsit krikštyti:

40. Bet sėdėti po dešinės mano, arba po kairės, ne mano yra daiktas duot jums, bet kuriems yra sugatavota.

41. O išgirdę dešimtis, pradėjo rūstauti ant Jokūbo, ir ant Jono.

42. O Jezus suvadinęs anuos, pasakė jiems: žinote, jog tie, kurie regiasi turėti valdžią ant giminių, viešpatuoja ant jų: o vyriausieji anų, tur galybę ant jų.

43. Bet ne taip yra tarp jūsų; bet kas norint norėtų būti didesniu, bus tarnu jūsų:

44. O kas norint tarp jūsų norėtų būti pirmu, bus tarnu visų.

45. Nes ir sūnus žmogaus, neatėjo, idant jam būtų tarnauta, bet idant tarnautų, ir duotų dūšią savo ant atpirkimo už daugio.

46. Ir atėjo į Jerichą; o kad jisai išėjo iš Jericho, ir mokintiniai jo, ir minia didė; sūnus ėimeušo Bartimeušas aklas, sėdėjo pagal kelio elgėtaudamas.

47. Kursai išgirdęs, jog yra Jezus Nazarenskas, pradėjo šaukt ir sakyti: Jezau, sūnau Dovidu, susimilk ant manęs.

48. Ir daug jų draudė jį, idant tylėtų. O anas tuo daugiaus šaukė: Sūnau Dovidu, susimilk ant manęs.

49. O Jezus apsistojęs liepė jį pavadinti. Ir pavadino aklą,

kalbēdami jam: Būk geros dūmos, kelkis, vadīna tave.

50. Kursai pametēs rūbā savo, kēlēš atējo pas jī.

51. Ir atsakydamas Jezus, tarē jam: Ko nori, idant tau padaryčia? o aklas tarē jam: Mokytojau, idant regēčia.

52. O Jezus jam tarē: Eik, tikējimas tavo tave sveiku padarē. O tuojaus praregējo, ir ējo keliuje paskui jo.

XI PERSKYRIMAS.

Kristus iēja i Jeruzalem ant osilyčios. Prakeikta nevaisingā fygos medī. Išmeta iš bažnyčios perkančius ir parduodančius.

1. O kad arti buvo Jerozolimos, ir Betanijos, pagal kalno Alyvos, nusiuntē du mokintiniu savo,

2. Ir tarē jiems: eikit i miestēlī, kuris yra priēš jus, o tuojaus tenai jējē rasite asilaitī priērištā, ant kurio dar nē vienas nesēdējo žmogus; atriškit anā, ir atveskite.

3. O jei kas jums tartū: Kā darote? Pasakykit, jōgreika lauja jo viešpats, o tuojaus jī atleis čionai.

4. O nuējē rado asilaitī priērištā pas vartus, lauke ant dvīkelio, ir atrišo jī.

5. O nekurie iš anų, kurie tenai stovējo, sakē jiems: Kā darote atrišdami asilaitī?

6. Kurie tarē jiems, kaipo buvo įsakęs jiems Jezus; ir atleido jiems.

7. Ir atvedē asilaitī pas Jēzū; ir uždējo ant jo rūbus savo, ir užsēdo ant jo.

8. O daug iš jų klojo rūbus savo ant kelio; o kiti šakas kirtu nuog medžių, ir klojo ant keliū.

9. O kurie pirmu ējo, ir kurie paskui sekē, šaukē tardami: Hozanna;

10. Pagirtas kuris eina vardan Viešpaties: Pagirta, kuri eina, karalystē tēvo mūsų Dovi-do: Hozanna ant augštybių.

11. Ir iējo Jerozolimon i bažnyčią; o vis apveizdējēs, kad jau buvo vakaro valanda, išējo i Betaniją su dvilyku.

12. O antroj dienoj, kad išējo iš Betanijos, išalko.

13. O išvydēs ištolo fygos medī turintī lapus, atējo, jei kā kartais rastū ant jos. O atējēs prie jos, nieko nerado, tikt lapus; nes nebuvo laikas fygomis.

14. O atsakydamas tarē jiems: Tegul jau daugiaus ant amžių niekas iš tavēs nevalgo vaisiaus. Ir girdējo mokintiniai jo.

15. Ir atējo i Jeruzalem. O iējēs Bažnyčion, pradējo varyt parduodančius bažnyčioj; ir stalus pinigmainių, ir krases tų, kurie karvelius pardavinējo,

išvertē.

16. Ir neleido idant kas neš-tu indā per bažnyčią.

17. O mokē, tardamas jiems: Argi neyra parašyta, jog namai mano, namai maldos bus vadinti visomis giminēms? O jūs padarēt anuos lindyne razbainiņķu.

18. Kā išgirdē vyriausi kunigai, ir rašto mokytojai, jieškojo, kaip jį užmuštų. Nes bijojos jo: ir visa minia stebējos iš pamokslo jo.

19. O kad buvo vakaras, išeidavo iš miesto.

20. O anksti praeidami išvydo, fygos medį nudžiūvusį iš šakniņ.

21. O Petras atminēs, tarē jam: Rabbi, štai fygos medis, kurį prakeikei, padžiūvo.

22. O Jezus atsakydamas tarē jiems: Turēkit tikējimą Dievo.

23. Uztiesā sakau jums, jog kursai norint tartų tam kalnui: Pasikelk, o įsimesk ī marias, o neabejotų širdyje savo, bet tikētų, jog stosis, kā tikt sakytų, stosis jam.

24. Dēlto sakau jums, viskā tikt melzdamiesi prašote, tikēkit, jog apturēsit, ir stosis jums.

25. O kad atsistosit ant maldos, atleiskit, jei kā turit

prieš kā, idant ir tēvas jūsų, kuris yra danguose, atleistu jums nusidējimus jūsų.

26. Bet jei jūs neatleisit: nei Tēvas jūsų, kursai danguje yra, atleis jums nusidējimus jūsų.

27. Ir atgal atējo Jerozolimā. O kad vaikščiojo po bažnyčią, prisiartino jop vyriausieji kunigai, ir rašto mokytojai, ir vyresni;

28. Ir tarē jam: Iš kokios tai galybēs darai? ir kas tau davē tā valdžią, idant tai darytumei?

29. O Jezus atsakydamas, tarē jiems: Pasiklausiu ir aš jūs vieno žodžio, o atsakykite man; o pasakysiu jums iš kokios valdžios tai darau.

30. Krikštas Jono, iš dangaus, ar iš žmonių buvo? atsakykit man.

31. O anie dūmojo savyje, tardami: Jei pasakysim: Iš dangaus, tars: Kodēl tada netikējot anam?

32. Jei pasakysim: iš žmonių, bijomēs žmonių. Nes visi turējo Jonā, jog buvo tikrai pranašas.

33. O atsakydami tarē Jezui: Nežinome. O Jezus atsakydamas tarē jiems: Nei aš jums pasakysiu, kokia galybe tai darau.

XII PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie vyndarį ir ūkininką. Ciesoriaus tiesos ant mokesčių. Saducejai užgėdinti. Pirmas prisakymas. Našlės pinigėliai.

1. Ir pradėjo jiems kalbėti per prilyginimus: Žmogus įsodino vynyčią, ir aptvėrė tvorą, ir įkasė spaustuvus, o išbudo vojo bokštą, ir pasamdė ją artojams, ir toli išvažiavo.

2. O ant laiko nusiuntė tarną pas artojus, idant nuog artojų imtų iš vaisiaus vynyčios.

3. Kurie nutvėrę jį sumušė, ir atleido tuščią.

4. Ir vėl nusiuntė pas anuos kitą tarną: ir tam galvą pramušo, ir išgėdino.

5. Ir vėl kitą nusiuntė, ir tą užmušė: ir kitų daug; nekurios sumušdami, o kitus užmušdami.

6. Dar tada turėdamas vieną sūnų mieliausį; ir tą paskučiausį nusiuntė pas anuos, tardamas: Jog bijosis sūnaus mano.

7. O artojai tarė viens kitam: Tasai yra tėvainis; Eikit, užmuškim jį; o tėviškė bus mūsų.

8. Ir sugavę jį, užmušė: ir išmetė iš vynyčios.

9. Ką gi tada viešpats vynyčios padarys? Ateis, ir išžudys artojus, o vynyčią atduos kitiems.

10. Nei rašto to skaitėt: Akmuo, karį atmetė budavojanti, tas stijos galva kampo.

11. Nuog Viešpaties tai stijos, o yra stebūklingu daiktų akys mūsų.

12. Ir jieškojo jį sugaut: bet bijojos minios; nes suprat, jog apie anuos tą prilyginimą pasakė. Ir palikę jį, nuėjo.

13. Ir nusiuntė pas jį nekurios iš Farizeušių, ir iš Herodionų, idant jį kalboje sugautų.

14. Kurie atėję tarė jam: Mokytojai, žinome, jog teisus esi, o nė ant vieno neatboji, nes neveizdi ant žmonių veido, bet tiesoj kelią Dievo mokai; dera duoti mokestį Ciesoriui, ar ne duosim?

15. Kursai pažinęs kytrybę anų, tarė jiems: Kodėl mane gundinate? Atneškite man pinigą, idant paregėčia.

16. O anie jam atnešė. Ir tarė jiems: Keno tai yra veidas, ir parašas? Tarė jam: Ciesoriaus

17. Ir atsakydamas Jezus tarė jiems: Atiduokit tada, kas yra Ciesoriaus, Ciesoriui; o kas yra Dievo, Dievui. Ir stebėjos iš to.

18. Ir atėjo pas jį Seducejai, kurie sako jog nėra prisi-
kėlimo iš numirusių; ir klausė jo tardami:

19. Mokytojai, Maiziešius mums parašė, jog jei keno bro

lis numirtų, ir paliktų moterį, o vaikų nepaliktų, idant brolis jo paimtų moterį jo, ir prikeltų sėklą broliui savo.

20. Buvo tada septyni broliai; o pirmas paėmė moterį, ir numirė nepalikęs sėklos.

21. Ir paėmė aną antras, ir numirė: O nei tas nepaliko sėklos: teipo-gi ir trečias.

22. Ir teip aną paėmė septyni: o nepaliko sėklos, paskučiausiai po visų numirė ir moteriškė.

23. Ant atsikėlimo tada, kad prisikels iš numirusių, kurio iš tų bus moteriškė? nes septyni aną turėjo už moterį?

24. O Jezus atsakydamas tarė jiems: Beg ne dėlto klystat, jog neišmanote rašto, nei galybės Dievo?

25. Nes kad kelsis iš numirusių, nei ves, nei už vyro tekės, bet yra kaip Aniolai Danguose.

26. O ape numirusius, jog tur keltis iš numirusių, neskaitėt knygoje Maiziešiaus, kaip o jam Dievas prie krūmo sakė tardamas: Aš esmi Dievas Abraomo, ir Dievas Izaoko, ir Dievas Jokūbo.

27. Ne numirėlių yra Dievas, bet gyvųjų. Jūs tada labai klystate.

28. Ir priėjo vienas iš Mokytojų rašto, kuris girdėjo anuos kalbančius, o regėdamas,

jog aniems gerai atsakė, pasiklausė jo, kuris yra iš visų pirmiausias prisakymas?

29. O Jezus jam atsakė: Jog iš visų pirmiausias yra prisakymas: Klausyk Izraeliau, Viešpats Dievo tavo, vienas yra Dievas.

30. O mylėsi Viešpatį Dievą tavo, iš visos širdies tavo, ir visos dūšios tavo, ir iš visos dūmos tavo, ir iš visos sylos tavo. Tas yra pirmas prisakymas.

31. O antras yra lygus tam: Mylėsi artimą savo, kaip o pats save. Ant to nėra kito didesnio prisakymo.

32. Ir tarė jam mokytojas rašto: Gerai mokytojai, tiesą pasakei, jog vienas yra Dievas, o nėra kito prieš jį.

33. O idant būtų mylėtas iš visos širdies, ir iš visos dūmos, ir iš visos dūšios, ir iš visos sylos: ir mylėti artimą, kaip o pats save: daugiau yra už visas deginamas dovanas ir apieras.

34. O regėdamas Jezus, jog išmintingai atsakė, tarė jam: Netoli esi nuog karalystės Dievo. Ir nedrįso jau daugiau niekas jo klausti.

35. O Jezus atsakydamas tarė, mokydamas bažnyčioj: Kaip sako Rašto mokytojai, jog Kristus yra sūnumi Dovidui?

36. Nes pats Dovidas sako

per Dvasiā šventā: Tarē Viešpats Viešpačiam mano, sēskis po dešinēs mano, kolei padēsiu neprietelius tavo suolēliu kojū tavo.

37. Pats tada Dovidas, vadina jī Viešpačiu: O išķur-gi yra sūnumi jo? O didē minia nuoširdžiai klausē jo.

38. Ir sakē jiems pamoksle savo: Sergēkitēs nuog mokyto-jū rašto, kurie nor ilguose rūbuose vaikšciot, ir būti sveikinti ant turgaus.

39. Ir sēdēt ant pirmūjū krasiū bažnyčiose, ir pirmas vietas ant večeriū.

40. Kurie prarija namus našliū, po uždanga ilgos maldos: Tie apturēs sunkesnī sūdā.

41. O sēdēdamas Jezus priēš skarbnyčią, veizdējo kaip minia metē pinigus skarbnyčion: o daug bagočiū daugel metē,

42. O atējusi viena našlē ubagē, įmetē du smulkiu pini-gēliu, kurie daro ketvirtį.

43. „O suvadinęs mokintinius savo tarē jiems: Užtiesą sakau jums, jog ta našlē ubagē daugiaus įmetē už visus, kurie metē skarbnyčion.

44. Nes visi iš to, kas jiems atliko, metē, o ta iš savo neturtēs, vis ką turējo įmetē, visą pasipenėjimą savo.

XIII PERSKYRIMAS.

Kristus pranašauja apie bažnyčios sugriovimą ir apie ženklus, kurie pranoks sūdo dieną.

1. O kad ējo iš bažnyčios, tarē jam vienas iš mokintinių jo: Mokytojai, veizdēk koki akmenįs ir kokios budavonēs?

2. O atsakydamas Jezus tarē jam: Matai tuos visus didžius pastatymus? Nepaliks akmuo ant akmenio, kursai nebūtų išgriautas.

3. O kad sēdējo ant kalno alyvos priēš bažnyčią, klausē jo skyriu Petras ir Jokūbas, ir Jonas, ir Andriejus;

4. Pasakyk mums, kada tai stosis? ir koksai ženklas bus, kad tai vis prasidēs pildytis?

5. O atsakydamas Jezus, pradējo jiems kalbēt: Veizdēkit, idant kas jus neapgautų.

6. Nes daug ateis vardan mano tardami, jog aš esmi: ir daugel apjieškos.

7. O kad išgirsite kariones ir paskelbimą, apie kariones nenusigąskit. Nes reikē idant tai stotųs, bet dar ne galas.

8. Nes kelsis giminē priēš giminę, ir karalystē priēš karalystę; ir bus vietomis sudrebėjimai žemēs, ir badai: Tai pradžia sopulių.

9. O jus dabokit patįs save. Nes jus išduos į rodas, ir muš jus bažnyčiose, o priēš vyres-

nus, ir prieš karalius dėl manęs statyti būsit, dėl liūdjimo aniems.

10. O reikia, idant pirmiaus visoms giminėms būtų apsakytą Evangeliją.

11. O kad jus vadžios išduodami, nedūmokit pirmu, ką kalbėtumėt, bet kas jums bus duota anoj valandoj, tai kalbėkit: Nes ne jūs este kurie kalbate, bet Dvasia šventa.

12. Ir išduos brolis broį ant smerties, o tėvas sūnų; ir kelsis sūnys prieš gimdytojus, ir užmuš anuos.

13. Ir būsite pas visus neapykantoj dėl vardo mano. Bet kas iškės iki galo, tas bus išganytas.

14. O kad išvysit biaurumą išnaikinimo stovintį, kur nepridera, kas skaito tegul išmano, tada kurie yra žydų žemėje, tegul bėga ant kalnų.

15. O kas bus ant stogo, tegul nežengia į namus, nei eina, idant ką paimtų iš namų savo.

16. O kursai bus ant lauko, tegul atgalios negrižta paimt rūbą savo.

17. Bet bėda neščioms ir žindančioms anose dienose.

18. O melskitės, idant nebūtų žiemoj.

19. Nes dienos anos tokiais bus suspaudimais, kokių nebuvo nuog pradžios sutvėrimo,

kurį sutvėrė Dievas, iki šiolei, nei bus.

20. Ir jeigu Viešpats nebūtų patrupinęs dienų; nėjoks kūnas nebūtų užlaikytas; bet dėl išrinktųjų, kuriuos paskyrė. patrupino dienas.

21. O tuomet jei kas jums sakytų: Štai čionai yra Kristus, štai tenai; netikėkite.

22. Nes kelsis neteisi Kristus; ir neteisi pranašai; ir darys ženklus, ir prajovus ant apjėškojimo, jei galėtų būti, ir išrinktųjų.

23. Jūs tada veizdėkit: Štai jums vis apsakiau.

24. Bet anose dienose po suspaudimo ano, užtems saulė ir mėnuo neišduos šviesybės savo.

25. Ir žvaigždės iš dangaus nupuls, o galybės, kurios yra ant dangų, pasikrutis.

26. O tuomet išvys sūnų žmogaus ateinantį debesise su didžia galybe, ir su šlove.

27. O tuomet nusiųs aniolus savo, ir surinks išrinktuosius savo nuog keturių vėjų, nuog viršaus žemės, iki viršaus dangaus.

28. O nuog fygos medžio mokinkitės prilyginimo. Kad jau šaka jos sprogsta, ir lapus išleidžia, pažįstate jog arti yra vasara.

29. Taip ir jūs, kad išvysi-

te, jog tai stosis, zinokit, jog arti yra durise.

30. Uztiesą sakau jums, jog nepraeis ta giminė, pakol vis tai stosis.

31. Dangus ir žemė praeis, bet žodžiai mano nepraeis.

32. O apie dieną aną arba valandą, nė vienas nežino, nei Aniolai danguj, nei sūnus, tik tai Tėvas.

33. Veizdėkit, jauskit, o melskitės, nes nežinot kada laikas bus.

34. Kaip žmogus, kuris tolyn išvažiavęs, paliko namus savo; ir davė tarnams savo valdžią ant kiekvieno darbo, ir vartininkui įsakė idant jaustų.

35. Jauskite tadą (nes nežinot, kuomet Viešpats namų pareis: iš vakaro, arba pusiau nakties, arba kad gaidžiai gieda, arba rytmete).

36. Idant staigu atėjęs nerastų jus miegančius.

37. O ką jums sakau, visiems sakau: Jauskite.

13.p. 32. *Nei sūnus.* Ne dėlto, idant Dievo Sūnus visiškai sūdo dienos nežinotų, bet, teip pasakė, juogei jis jos nežino kaip mūsų mokintojas, tai yra nežino teip, idant mus apie tai galėtų mokinti, nesant mums reikalo apie ją žinoti, kada bus.

XIV PERSKYRIMAS.

Kristaus kentėjimo istorijos pirma dalis.

1. O po dviejų dienų buvo Pascha (velykos) ir prieskienios, ir jieškojo vyriausieji kunigai ir mokytojai rašto, kaip jį vyliumi sugautų ir užmuštų.

2. Nes kalbėjo: Ne ant šventės, idant kartais nestotųs maištas tarp žmonių.

3. O kad buvo Betanijoje namuose Simono raupuoto, ir už stalo sėdėjo, atėjo moteriškė turinti indelį iš aliabastro su mostimi spikonardo brangio: o sukūlusi aliabastrą išliejo ant jo galvos.

4. Ir buvo nekurie, kurie rūstinos patį savyje, ir sakė: Kam-gi tas išgaišinimas mosties stojos?

5. Nes galėjo ta mostis būt parduota brangiaus ne kaip už tris šimtus grašių, ir atduota ubagams. Ir murmėjo ant jos.

6. O Jezus tarė: Duokit jai pakajų, kodėl jai darot nuobodą? gerą darbą padarė ant mūsų.

7. Nes ubagus visados pasavęs turite; ir kada norėsit, galite jiems gerai daryt; bet mane ne visados turite.

8. Ką turėjo tą padarė: pasiskubino patepti kūną mano ant palaidojimo.

14.p. 1e. *Prėskienės*, t.y. neraugintų duonų šventė.

9. Uztiesą sakau jums: Kur norint bus apsakyta Evangelija ta ant viso svieto, ir ką ta padarė, bus apsakyta, dėl atminimo jos.

10. O Judošius Iskarijotas, vienas iš dvylikos, nuėjo pas vyriausius kunigus, idant ji aniems išduotų.

11. Kurie išgirdę prasidžiugo: ir pažadėjo jam duoti pinigų, ir jieškojo kaip jo pato- gio meto išduotų.

12. Ir pirmoj dienoj prieškienių, kad Pascha apieravojo, tarė jam mokiūniniai: Kur nori idant eitumėm, ir pritaisytumėm, idant valgytumei Paschą?

13. Ir nusiuntė du iš mokintinių savo, ir tarė jiems: Eikite į miestą: ir susitiks su jumis žmogus nešąs indą su vandeniu, eikit paskui jo.

14. O kur norint teis, pasa kykit vyresniam namų, jog mokytojas sako. Kur yra mano atilsis, kur valgyčiau Paschą su mokintiniais mano?

15. O jisai parodys jums didį vakarininką parėdytą: Ir tenai pritaisykit mumis.

16. Ir nuėjo mokintiniai jo, ir atėjo į miestą, ir atrado kaip jiems apsakė, ir parėdė Paschą.

17. O kad vakaras buvo, atėjo su dvyliku.

18. O kad anie sėdėjo, ir valgė, tarė Jezus: Uztiesą sakau jums, jog vienas iš jūsų iš-

duos mane, kuris valgo su manim.

19. O anie pradėjo smūtytis, ir sakyt jam kiekvienas, begne aš?

20. Kuris tarė jiems: vienas iš dvylikos, kursai su manim pamirkia ranką į bliūdą.

21. O sūnus žmogaus tiesa eina, kaip yra apie aną parašyta: bet bėda tam žmogui, per kurį sūnus žmogaus bus išduotas; geriaus buvo jam, idant būtų neužgimęs anas žmogus.

22. O kad anie valgė, paėmė Jezus duoną; ir pašlovinęs laužė, ir davė jiems, ir tarė: Imkite, tai yra kūnas mano.

23. O paėmęs kieliką, dėkavojimą padaręs, davė jiems, ir gėrė iš jo visi,

24. Ir tarė jiems: Tas yra kraujas mano naujo įstatymo, kuris už daugel bus išlietas.

25. Uztiesą sakau jums, jog jau negersiu iš to vaisiaus vyno medžio, iki anos dienos, kad aną gėrsiu naują karalystęj Dievo.

26. O padėkavojimą atkalbėję išėjo ant kalno alyvos.

27. Ir tarė jiems Jezus: Visi pasipiktysit iš manęs šią naktį; jog parašyta yra: Išstiksiu piemenį, o išsiblaškęs avįs.

28. Bet kad kelsiuos iš numirusių, pasiskubėsiu pirmųjų į Galilėją.

29. O Petras jam tarē: Norint visi pasipiktintų iš tavęs, bet ne aš.

30. Ir tarē jam Jezus: Užtiesą sakau tau, jog tu šiandieną šioje naktyje, pirm neg gaidys du kartu pragys, tris kartus manęs užsigįsi.

31. O anas daugiaus kalbėjo: Norint reiktų man ir numirti su tavim, neužsigįsiu tavęs. Teipogi ir visi kalbėjo.

32. Ir atėjo į sodžių, kurio vardas Getsemani. Ir tarē mokintiniams savo: Sėdėkit čionai, pakol pasimelsiu.

33. Ir paėmė su savim Petrą, ir Jokubą, ir Joną, ir pradėjo gąstyti ir silvartauti.

34. Ir tarē jiems: Nuliūdusi yra dūšia mano iki smerties. Pasilikit čionai, ir klausite.

35. O mažai ką paėjęs, puolė ant žemės; ir meldės, idant valanda, jei gal būti, praeitų nuog jo.

36. Ir tarē: Abba, Tėve, tau visi daiktai yra galimi, perkelnuog manęs tą kieliką. Bet ne ką aš noriu, bet ką tu.

37. Ir atėjo, ir rado anuos miegančius, ir tarē Petru: Si-

monai, miegti? negalėjai jausti vieną valandą?

38. Jauskite, o melskitės, idant neįseitumėt į pagundinimą. Dvasia tiesa yra stropi, bet kūnas silpnas.

39. Ir vėl paėjęs meldės, tuos pačius žodžius kalbėdamas.

40. O sugrįžęs, rado anuos vėl bemiegančius (nes akys jų buvo apsunkintos) o nežinojo, ką jam atsakyti.

41. Ir atėjo trečią kartą, o tarē jiems: Miegokite jau, ir ilsėkite. Gana; atėjo valanda: Štai bus išduotas sūnus žmogaus į rankas griėšninkų.

42. Kelkitės, eikime: Štai kuris mane išduos, arti yra.

43. O dar jam bekalbant, atėjo Judošius Iskarijotas, vienas iš dvylikos, o su juomi didėminia su kalavijais, ir su vėzdais, nuog vyriausiųjų kunigų, ir nuog mokytojų rašto, ir vyresniųjų.

44. O buvo davęs jiems išduotojas jo ženklą, tardamas: Kurį tiktai pabučiuosiu, tasai yra, imkite jį, o veskite apvaizdei.

45. O kad atėjo, tuojaus jop priėjęs, tarē: Sveikas būk, mokytojau: ir pabučiavo jį.

46. O anie rankomis jį nutvėrė, ir sugavo jį.

47. O vienas nekursai iš jų, kurie stovėjo, ištraukęs kalavi-

30. e. *Du kartu pragys*, Gaidys gieda du kartu per naktį: pirmą kartą apie pusiaunaktį ir antrą kartą vėliaus, laike *gaidžiogystė* vadinama. Apie šią *gaidžiogystę* kalbėjo Jezas ir delto kiti evangelistai apie pirmą nepaminėjo.

jā, ištiko tarnā augščiausio kunigo, ir nukirto jam ausī.

48. O Jezus atsakydamas tarē jiems: Kaip ant piktadējo išejot su kalavijais, ir su vezdais, sugaut mane?

49. Kasdienā būdavau pas jus bažnyčioj mokydamas, o nenutvērēt mane. Bet idant išsipildytų raštas.

50. Tada mokintiniai jo, apleidę jī, visi pabēgo.

51. O nekuris jaunikaits ējo paskui jo, apdengtas prastyra ant nuogo kūno, ir nutvērē jī.

52. Bet jisai numetęs prastyrā, nuogas pabēgo nuogan.

53. Ir atvedē Jezū pas vyriausī kunigā; o susiējo visi kunigai, ir mokytojai rašto ir vyresni.

54. O Petras ējo paskui jo īstolo, iki vīdaus priangio augščiausio kunigo, ir sēdējo su tarnais pas ugnī, ir šildēsi.

55. Bet vyriausieji kunigai, ir visa roda jīeškojo priēs Jezū liūdījimo, idant jī ant smerties īšduotų, o nerado.

56. Nes daug priēs jī neteisiai liūdījo; bet liūdījimai buvo nesutinkanti.

57. O nekurie kēlę neteisiai liūdījo priēs jī, tardami:

58. Jog girdējom mēs jī kalbantī: Aš sugriansiu bažnyčią tā padarytā rankomis, o už tri-

jū dienu kitā ne rankomis padarytā pastatysiu.

59. Ir nebuvo sutinkās jū liūdījimas.

60. O kēlēs viduj aukščiausis kunigas klausē Jezaus tardamas: Nieko neatsakai ant to, kā tau anie ūzmētīnēja?

61. Bet jisai tylējo, ir nieko neatsakē. Vēl jo klausē aukščiausis kunigas, ir tarē jam: Tu esi Kristus sūnus Dievo pašlovinto?

62. O Jezus jam tarē: Aš esmi; ir īšvysite sūnų žmogaus sēdintī po dešinēs galybēs Dievo, ir ateinantī su debesimis dangaus.

63. O aukščiausis kunigas perlēšs rūbus savo tarē: Kamgi dar reikalaujam liūdininkų?

64. Girdējote bliuznījimą, kas jums regiasi? kurie visi apsūdījo jī, kaltu būti smerties.

65. Ir pradējo nekurie ant jo spiaudyti, ir ūzdengti veidā jo, ir mušti jī kumščiomis, ir kalbējo: Pranašauk: o tarnai plaštakomis mušē jī.

66. O kad Petras buvo priangēj žemai, atējo viena īš tarnaičių aukščiausio kunigo.

67. O regēdama jog Petras šildēsi, paveizdējusi ant jo tarē: Ir tu buvai su Jezu Nazarensku?

68. O anas ūzsīgynē tardamas: Nei žinau, nei īšmanau, kā sakai. Ir īšējo laukan priēs priangī, o gaidys pragydo.

69. O vēl kad jī pareģējo tarnaitē, pradējo sakyt tiems, kurie aplinkui stovējo: Jog tas iš anų yra.

70. O anas vēl užsigynē. O vēl po mažos valandos tie kurie tenai stovējo, sakē Petrui: Tikrai iš anų esi: Nes ir Galilietis esi.

71. O anas pradējo keiktis ir prisiegotis: Jog nepažīstu to žmogaus, apie kurį sakote.

72. O tuojaus antrą kartą gaidys pragydo. O atminęs Petras ant žodžio, kurį jam buvo sakęs Jezus: Primiaus negaidys du kartu pragys, užsigīsī manęs tris kartus. Ir pradējo verkti.

XV PERSKYRIMAS.

Kančios istorijos tolymesnė tsa.

1. Ir tuojaus anksti susikalbėję vyriausieji kunigai, su vyresniais ir su mokytojais rašto, ir su visu susirinkimu, surišę Jezų nuvedē, ir padavē Pilotui.

2. Ir klausē jo Pilotas: Tu esi Karalius žydų? O jisai atsakydamas, tarē jam: Tu sakai.

3. Ir skundē ant jo vyriausieji kunigai dėl daug daiktų.

4. O Pilotas vēl klausē jo tardamas: Nieko neatsakai? veizdėk kaip didžiuosē daiktuose tave skundžia.

5. O Jezus nieko daugiaus

neatsakē; teip jog Pilotas stebėjos.

6. O ant šventės buvo pratęs jiems vieną kalinį išleisti, kurio norint prašytų.

7. Ir buvo kuris vadinosi Barabošiumi; kursai su vaidininkais buvo kalinėj, kursai maište užmušē žmogų.

8. O kad įėjo minia, pradējo prašyti, kaip jiems visados darydavo.

9. O Pilotas jiems atsakē, ir tarē: Norite, išleisiu jums karalių žydų?

10. Nes žinojo, jog jī vyriausī kunigai buvo išdavę iš neapykantos.

11. Bet vyresnieji kunigai perkalbėjo minią, idant jiems geriaus išleistų Barabošių.

12. O Pilotas vēl atsakydamas, tarē jiems: Ką tada norit padarysiu karaliui žydų?

13. O anie vēl šaukē: Nukryžiuok jī.

14. O Pilotas aniems sakē: Ką tečiaus piktą padarē? O anie tuo didžiaus šaukē: Nukryžiuok jī.

15. O Pilotas norėdamas žmonėms įtikti, išleido aniems Barabošių, o Jezų nuplaktą padavē, idant būtų nukryžiuotas.

16. O kareiviai įvedē jī į priangį rotušios, ir suvadino visą pulką.

17. Ir apvilko jī purpura, ir

uzdējo ant jo nupynę erškiečū vainikā.

18. Ir pradējo sveikinti jī: Būk sveikas Karaliau žydu.

19. Ir mušē nendre galvā jo; ir spiaudē ant jo; o klaupdami ant keliu, kloniojos jam.

20. O kad jī išjuokē, nuvilko purpurā nuog jo, ir apvilko jī rūbais jo, ir išvedē jī, idant nukryžiavotū jī.

21. Ir privertē nekurī prošalī einantī Simonā Cirenietī, iš sodžiaus einantī, tēvā Aleksandro ir Rufo, idant neštū kryžiu jo.

22. Ir atvedē jī ant vietas Golgota: Kas išsiguldo vieta kaukuoliu.

23. Ir davē jam gerti vynu su mirra, ir nepriēmē.

24. O kad nukryžiavojo jī, pasidalijo rūbais jo, mezdami apie anuos burtas, kas kā turējo imti.

25. O buvo trečia valanda; ir nukryžiavojo jī.

26. Ir buvo aprašas kaltēs jo parašytas: Karalius Žydu.

27. O su juomi nukryžiavo-

15 p. 25 e. *Trečia valanda.* Pagal senajī skaičių diena skirstosi ī keturias dalis; kiekviena dalis turējo vardā nuo tos valandos, nuo kurios prasidēdavo: pirma, trečia, šešta ir devinta. Mūsų Viešpats buvo nukryžiavotas maž kiek prieš vidudienī, neišėjus da *trečiai valandai*, bet, prisiartinant jau *šeštai*.

jo du piktadēju, vienā po dešinēs, o kitā po kairēs jo.

28. Ir išsipildē raštas, kuršai sako: ir su piktadējais yra paskaitytas.

29. O prošalī einanti bliuznijo ant jo, judindami galvas savo, ir tardami: štai tau! kuris sugriauni bažnyčią Dievo, ir trijose dienose vėl išstatai.

30. Išgelbēk patsai save nužengdamas nuog kryžiaus.

31. Teipo-gi ir vyriausieji kunigai apjuokdami, vienas kitam su mokytojais rašto kalbėjo: kitus išgelbėjo, o patsai save išgelbēt negal.

32. Tegul dabar Kristus Karalius Izraeliaus nužengia nuog kryžiaus, idant regētumēm ir ītikētumēm. Ir kurie su juomi buvo nukryžiavoti, išjuokē jī.

33. O kad buvo valanda šešta, stojos tamsybē, ant visos zemēs, iki valandos devintos.

34. O devintoj valandoj, sūško Jezus balsu didžiu tardamas: Eloī, Eloī, lammazabachtani: kas išsiguldo: Dieve mano, Dieve mano, kodēl mane apleidai?

35. O girdēdami, nekurie aplinkui stovinti, tarē: Štai, Elijošiū vadina.

36. O atbēgęs vienas, ir pripildęs kempinę uksusu, ir uzdējēs ant nendrēs, padavē jam gerti, tardamas: Ieiskite, veiz-

dēkim, jei ateis Elijošius, idant jį nuimtų.

37. O Jezus šaukdamas balsu didžiu, numirė.

38. Ir uždanga bažnyčios pusiau perplyšo nuog viršaus iki apačios.

39. O šimtininkas, kursai prieš stovėjo, jog teip šaukdamas numirė, tarė: Tikrai tas žmogus buvo Sūnumi Dievo.

40. Buvo teipo-gi ir moteriškės ištolo veizdinčios, tarp kurių buvo Marija Magdalena, ir Marija Jokūbo mažesnio, ir Jozapo motina, ir Saliomė.

41. Ir kad buvo Galilėjoj, paskui jo vaikščiojo, ir tarnavo jam; ir kitų daug, kurios vienu kartu su juomi atėjo į Jeruzalem.

42. O kad jau vakaras stojos, (nes buvo diena prirėdimo, kuri yra prieš Subatą).

43. Atėjo Jozapas iš Arimatejos viežlyvas rodos ponas, kursai teipo-gi laukė karalystės Dievo. Ir drąsiai įėjo pas Pilotą, ir prašė kūną Jezaus.

44. O Pilotas stebėjos, jei būtų jau numiręs. O pavadinęs šimtininką, klausė jo, jei būtų jau numiręs.

45. Ir ištyręs nuog šimtininko, dovanuoja kūną Jozapui.

46. O Jozapas nusipirkęs prastyrę, ir nuėmęs jį įvyniojo į prastyrę, ir padėjo jį į grabą, kursai buvo iškaltas uolaj, ir

užrito akmenį ant durių grabo.

47. O Marija Magdalena, ir Marija Jozapo veizdėjo, kur buvo padėtas.

XVI PERSKYRIMAS.

Kristaus prisikėlimas ir užžengimas į dangų

1. O kad praėjo subata, Marija Magdalena, ir Marija Jokūbo, ir Salomė nusipirko kvėpiančių mostių, idant atėjusios pateptų Jėzų.

2. O labai anksti vienoj dienoj subatų atėjo prie grabo, saulei jau užtekėjus.

3. Ir kalbėjo tarp savęs: Kas mums atris akmenį nuog durių grabo?

4. O pažvelgusios išvydo atristą akmenį. Nes buvo labai didis.

5. O įėjusios į grabą, išvydo jaunikaitį sėdintį po dešinės, apvilktą rūbu baltu, ir nusigando.

6. Kursai tarė joms: Nenusigąskit: Jieškote Jezaus Nazarensko nukryžiuoto; kėlės, nėra čionai, štai vieta, kur buvo jis padėtas.

16. p. 2.e. *Saulei jau užtekėjus.* Jos da prieš šviesą kėlėsi, pas grabą eitų, bet saulė jau buvo užtekėjus, kada ten atėjo. Arba, tą išsireškimą imant kaipo prilyginimą, saulė čion žeklintų mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, saulę teisybės, kuris prieš jų atėjimą buvo jau prisikėlęs.

7. Bet eikite, pasakykit mokinītiņiem jō, ir Petruī, jōg pirm jūsu nūeis ī Galilejā; tēnai jī pamatysite, kaip jums pasakē.

8. O anos išėjusios, nuog grabo pabēgo, nēs apēmē anas drebējimas, ir išgāstis; o nē vienam nieko nesakē, nēs bijojos.

9. O kēlēs anksti pirmoj dienōj subatos, pasirodē Marijai Magdalēnai, iš kurios buvo išvarēs septynis velnius.

10. Ana nuėjusi apsakē tiems, kurie su juomi būdavo, verkiantiems ir raudojantiems.

11. O anie išgirdē, jōg gyvas yra, ir jōg buvo nuog jos regētas, netikējo.

12. O potam pasirodē dviem iš anų einantiems, kitoniškame paveiksle, einantiems ī sodžiū.

13. O anie atējē apsakē kitiems; nei jiems tikējo.

14. Paskučiausia aniems vienuolikui sēdintiems už stalo

pasirodē ir pabarē netikėjimą anų, ir užkietėjimą širdies; jōg tiems, kurie jī regējo iš numirusių prisikėlusį, netikējo.

15. Ir tarē jiems: Eidamī po visā svieta, apsakinēkit Evangelijā visokiam sutvērimui.

16. Kas įtikēs ir bus apkrikštytas, bus išganytas; o kas neįtikēs, bus paskandintas.

17. O kurie įtikēs, tuos seks tie ženklai: Vardan mūsų velnius išvays; naujais liežuviais kalbės.

18. Žalčius ims, ir norint ką marinantį gertų, jiems neiškadīs. Ant negalinčių uždės rankas, o bus jiems gerai.

19. O Viešpats Jezus potam kaip aniems pasakē, paimtas yra į dangų, ir sēd' po dešinēs Dievo.

20. O anie išėję apsakinėjo visur; o Viešpats padėjo ir patvirtino žodį per ženklus sekančius.

Šventa Jezaus Kristaus Evangelija pagal šv. Lukošiū.

Šventas Lukošius gimė Antijokijoje, Sirijos sostapilėje. Pagal užsiėmimą jis buvo gydytojas; kaip kurie senieji raštininkai mini jį taipgi buvus gabiu teplioriumi. Jį atvertė šv. Paulius. Jis pastojo jo mokiniu, jo kelionių draugu ir Evangelijos apsakiniėjime jo sandarbininku. Jis parašė Evangeliją graikiškai apie į dvidešimt ketvirtus metus po mūsų Viešpaties į Dangų Užžengimui.

I PERSKYRIMAS.

Pradėjimas išėjoje Jono Krikštytojo ir Kristaus. Apsilankymas ir giesmė Palaimintuos Mergelės. Krikštytojo užgimimas ir Zakarijo giesmė.

1. Kadangi daug tokių norėjo aprašyti historiją apie daiktus, kurie pas mus išsipildė:

2. Kaip padavė mumis, kurie nuog pradžios patįs regėjo, ir buvo tarnais kalbos.

3. Regėjos ir man, kursai nuog pradžios visus daiktus rūpiai ištyriau, patogiai tau aprašyti, geriausias Teofiliau,

4. Idant pažintumei teisybę tų žodžių, kurių esi išmokintas.

5. Buvo dienosė Herodo Karaliaus žydų žemės, kunigas nekursai vardu Zacharijošius, iš eilios Abijošiaus, o moterė jo iš

1 p. 5 e. Iš eilės Abijošiaus, t.y. iš tarnavimo bažnyčioje eilės; kuri tuomet išpuolė Abijos šeimynai. Iš Dovidio surėdymo (I Paral. 24 p.) Aaronogiminė bu-

dukterų Aarono, o vardas jos Elzbieta.

6. O buvo abudu teisiais akyse Dievo, vaikščiojanti visuose prisakymuose, ir nusiteisinimuose Viešpaties be papeikimo.

7. O neturėjo anie sūnaus, dėlto jog Elzbieta buvo nevaisinga, o abu buvo paėjusiu dienose savo.

8. O stojos, kad tarnavo kunigystei iš prigulėjimo eilios savo akyse Dievo,

9. Pagal būdo kunigystės, išėjo per burtas, idant darytų rūkymą, įėjęs į bažnyčią Viešpaties.

10. O visa daugybė žmonių

vo padalyta į dvidešimt keturias šeimynas, iš kurių aštunta buvo Abijos; nuo jo paėjo Zakarijas ir jam tada išpuolė jo tarnavimo savaitė. *Eilė* iš graikiško paprastai dedasi vietoje tarnavimo dienos, bet čionai ji reiškia visos savaitės tarnavimą.

buvo lauke besimeldanti valandoj rūkymo.

11. Ir pasirodė jam Aniolas Viešpaties, stovįs po dešinei altoriaus rūkymo.

12. Ir nusigando Zacharijo šius išvydęs, ir puolė ant jo baimė.

13. Ir tarė jam Aniolas: Nesibijok, Zacharijošiau, nes išklaudyta yra malda tavo; o moterė tavo Elzbieta pagimdys tau sūnų, ir pramįsi vardą ano Jonas:

14. O turėsi tu linksmybę ir džiaugsmą, ir daugel jų linksmis iš užgimimo jo.

15. Nes bus didis po akių Viešpaties, ir vyno ir gėrymo stiprio negers, ir bus Dvasia šventa pripildytas dar žyvate motinos savo.

16. O daug sūnų Izraeliaus atvers pas Viešpatį Dievą jų.

17. O jisai pirmiaus ateis pirm jo, dvasėj ir galybėj Elijošiaus; idant atgręžtų širdis tėvų sūnump, o netikinčius ant išminties teisųjų, idant sutaisytų Viešpačiam žmones tobulus.

18. Ir tarė Zacharijošius Aniolui: Iš kur tai žinosiu? nes aš esmi senas, o moterė mano paėjusi yra dienose savo.

19. O atsakydamas Aniolas, tarė jam: Aš esmi Gabrielius, kursai stoviu prieš Dievą; o esmi siųstas, idant tau pasaky-

čiau, ir tą gerą naujieną tau praneščiau.

20. O štai būsi tylis, nei galėsi kalbėt iki dienos, kurioj tai stosis, dėlto, jog netikėjai žodžiams mano, kurie išsipildys laike savo.

21. O žmonės laukė Zacharijošiaus; ir stebėjos, jog jis užtruko bažnyčioj.

22. O kad išėjo, negalėjo jiems kalbėti; ir pažino, jog regėjimą buvo matęs bažnyčioj.

O jisai pamojo aniems, ir pasiliko nebyliu.

23. Ir stojos, kad išsipildė dienos tarnavimo jo, nuėjo į namus savo.

24. O po tų dienų pastojo Elzbieta motė jo, ir slėpės per penkis mėnesius tardama:

25. Jog man teip Viešpats padarė dienose, kuriose paveizdėjo, idant atimtų užgėdinimą mano tarp žmonių.

26. O šeštame mėnesyje nu-siųstas buvo nuog Dievo Aniolas Gabrielius į miestą Galilėjos, kuriam vardas Nazaret,

27. Pas Pana pavinčiavotą vyrui, kurio vardas buvo Jozapas, iš namų Dovid, o vardas Panos Marija.

28. Ir įėjęs pas ją Aniolas tarė: Būk pasveikinta mylistos pilna, Viešpats su tavim, pagirta tu tarp moterų.

29. Kuri, kad išgirdo, išsi-

gando iš jo kalbos, ir dūmojo koksai tai būtų pasveikinimas.

30. Ir tarė jai Aniolas: Nesibijok Marija, nes atradai malonę pas Dievą.

31. Štai pradėsi žyvatę, ir pagimdysi sūnų, o pramėsi vardą jo Jezus.

32. Tasai bus didis, o sūnumi Aukščiausio bus vadinamas; Ir duos jam Viešpats Dievas sostą Dovidio tėvo jo; Ir karaliaus namuose Jokūbo ant amžių,

33. O karalystės jo nebus galo.

34. O Marija tarė Aniolui: Kaip tai stosis, jog vyro nepažįstų.

35. O Aniolas atsakydamas tarė jai: Dvasia šventa nužengs ant tavęs, o galybė Augščiausio užtėms tave. Dėlto ir kas iš tavęs užgims šventas, bus vadinamas sūnumi Dievo.

36. O štai Elzbieta giminietė tavo, ir ana pradėjo sūnų senatvę savo; o tasai mėnuo yra šeštas anai, kurią vadina nevaisinga.

37. Nes pas Dievą nebūs nei vienas žodis negalimas.

38. Ir tarė Marija: Štai tarnaitė Viešpaties, tegul man stojas pagal žodžio tavo. Ir atstojo nuog jos Aniolas.

39. O kėlusi Marija anose dieuose nuėjo į kalnuotas šalis su pasiskubinimu į miestą Judo.

40. Ir įėjo namuosna Zacharijošiaus, ir pasveikino Elzbieta.

41. Ir stojos, kad išgirdo Elzbieta pasveikinimą Marijos, šokterėjo kūdikėlis žyvatę jos; ir buvo pripildyta Elzbieta šventąja Dvasia.

42. Ir sušuko balsu didžiu, ir tarė: Pagirta tu terp moterų, ir pagirtas vaisius žyvato tavo.

43. O iš kur man tai, jog motina Viešpaties mano, atėjo pas mane?

44. Nes štai kaip stojos balsas pasveikinimo tavo, ausyse mano, šokterėjo iš džiaugsmo kūdikėlis žyvatę mano.

45. O pagirta, kuri įtikėjėi, nes išsipildys tai, kas yra tau pasakyta nuog Viešpaties.

46. Ir tarė Marija: Garbina dūšia mano Viešpatį.

47. Ir prasidžiugo dvasia mano Dievuje Išganytojuje mano.

48. Jog paveizdėjo ant nusižeminimo tarnaitės savo: nes štai nuog to (laiko) pašlovinta mane vadys visos giminės.

49. Nes padarė man didžius daiktus, kursai galingas yra, ir šventas vardas jo.

48 e. *Pašlovinta mane vadys.* Šie žodžiai yra tos garbės pranašavimas, kurią Bažnyčia per visus amžius reikš Palaimintai Mergelei. Teištiria protestonai ar jų mokslas sutinka su ta pranašyste.

50. O mielaširdystē jo nuog giminēs iki giminių bijantiemīs jo.

51. Padarē galybę petimi savo, išblaškē didžiaujančius dūmoje širdies anų.

52. Nustūmē galingus nuog sosto, o išaukštino nužemintus.

53. Alkstančius pripildē gėrybėmis, o bagočius tuščius atleido.

54. Priēmē Izraelių tarną savo, atsiminēs ant mielaširdystės savo.

55. Kaip pasakē tėvams mūsų, Abraomui, ir sėklai jo ant amžių.

56. Ir pasiliko Marija su ja apie tris mėnesius; ir sugrižo į namus savo.

57. O Elzbietai išsipildē laikas pagimdymo, ir pagimdē sūnų.

58. Ir išgirdo susiedai ir gentys jos, jog padidino Viešpats mielaširdystę savo su ja.

59. O stojosi dienoj ašmoj, atėjo apipiaustyti kūdikėlį, ir praminē jam vardą tėvo jo, Zacharijošius.

60. O atsakydama motina jo tarē: Ne teip, bet bus vadintas Jonu.

61. Ir tarē jai: Jog nevieno nėra giminėj tavo, kursai būtų vadintas tuo vardu.

62. Ir pamojo tėvui jo, kai po jį norėtų vadinti.

63. O paprašęs toblyčelės,

parašē, tardamas: Jonas yra vardas jo. Ir stebėjos visi.

64. O tuojaus atsivērē burną jo, ir liežuvis jo, ir kalbėjo šlovindamas Dievą.

65. Ir užėjo baimē ant visų susiedų jų; ir po visus kalnus žydų žemės apsiereiškē visi tie žodžiai.

66. O visi kurie girdėjo, dėjo sau į širdį, tardami: Kas, tiki, bus tai do vaikas? nes ranka Viešpaties buvo su juo mi.

67. O Zacharijošius tėvas jo pripildytas buvo Dvasia šventąja ir pranašavo, tardamas:

68. Pašlovintas Viešpas Dievas Izraeliaus: jog aplankē, ir padarē atpirkimą žmonių savo.

69. Ir pakėlē ragą išganymo dėl mūsų, namuose Dovidio tarno savo.

70. Kaip pasakē per burną šventųjų pranašų savo, kurie nuog amžių buvo,

71. Išgelbėjimą nuog neprietelių mūsų, ir iš rankų visų, kurie mus neapkenčia.

72. Idant padarytų mielaširdystę su tėvais mūsų, ir atmintų ant suderėjimo savo švento,

73. Ant prisiegos, per kurią prisiekē Abraomui tėvui mūsų, jog turėjo mums duoti.

69 e. *Ragą išganymo t. y. galingą išganymą. Ragą Rašte paprastai reiškia stiprumą ir galybę.*

74. Idant iš rankų neprieti-
lių mūsų išliuosuoti, be baimės
jam tarnautumėm.

75. Šventybėj ir teisybėj,
po akių jo, per visas dienas
mūsų.

76. O tu, vaikeli, būsi va-
dintas pranašu Augščiausiojo:
nes eisi pirm veido Viešpaties,
idant pataisytumei kelius jo.

77. Idant duotumei mokslą
išganymo žmonėms jo: ant at-
leidimo nusidėjimų jų.

78. Per vidurius mielašir-
dystės Dievo mūsų, per kuriuos
mus aplankė užtekėjimas iš
augšto.

79. Idant apšviestų tuos,
kurie tamsybėse ir šešėlyje smer-
ties sėd' ant pataisymo kojų
mūsų, ant kelio pakajaus.

80. O vaikelis augo, ir pasi-
tvirtino dvasėj; ir buvo girioj
iki dienos pasirodymo savo Iz-
raeliui.

II PERSKYRIMAS.

*Kristaus Užgimimas. Jo bažnyčioje per-
statymas. Simeono pranašystė. Dvylikos
metų Kristus Dakтары tarpe.*

1. Ir stoji anose dienose,
išėjo įsakymas nuo Ciesoriaus
Augusto, idant būtų surašytas
visas svietas.

2. Tas parašas pirmas sto-

78 e. *Užtekėjimas iš augšto.* Yra tai
vienas iš Messijos vardų, tikros svieto
šviesybės ir teisybės saulės.

jos nuog užveizdėtojo Syrijos
Cirino.

3. Ir ėjo visi, idant užsira-
šytų kiekvienas į savo miestą.

4. Ejo teipo-gi ir Jozapas
nuog Galilėjos iš miesto Naza-
ret į žydų žemę, į miestą Dovi-
do, kursai vadinas Betlejem;
todėl, jog buvo iš namų, ir iš
giminės Dovidido.

5. Idant būtų užrašytas su
Marija suvinčiavota sau mote-
rimi neščia.

6. Ir stoji, kad tenai buvo,
išsipildė dienos, idant pagim-
dytų.

7. Ir pagimdė sūnų savo
pirmgimusį, o suvystė jį vystik-
lais, ir padėjo jį prakartėj. jog
nebuvo aniems vietos gspadoj.

8. O buvo piemenys toje ša-
lyje jaučianti ir serginti sargy-
bą nakties ant būrio savo.

9. O štai Aniolas Viešpaties
stoji pas juos, o šviesybė Die-
vo apšvietė anuos, ir nusigando
didžia baime,

10. Ir tarė jiems Aniolas:
Nebijokitės: nes štai apsakau
jums linksmybę didę, kur bus
visiems žmonėms.

11. Jog šiandieną užgimė
jums išganytojas, kursai yra

7 e. *Sūnų savo pirmgimusį.* Prasmė
yra ne toji, kad ji būtų turėjusi ir paskui
vaikus, bet juogei pagal žydų išsitarimą
tasai vadinosi *pirmgimusiū*, kursai buvo
vienturčiu. Žrk. Mat. I p., 25 e.

Kristus Viešpats, mieste Dovid.

12. O tas jums ženklas: rāsīte kūdikēļī suvystytā vystiklāis, ir padētā prakartēj.

13. O tuojaus stojis su Aniolu daugybē pulkų dangiškų garbinančių Dievā ir sakančių:

14. Garbē ant augštybių Dievui, o ant zemēs pakajus žmonēms geros valios.

15. Ir stojis: Kad Aniolai atsitolino nuog anų ī dangų, piemenys kalbējo vienas kitam: Eikime ī Betlejem, o paveizdēkim to žodžio, kursai stojis, kurį mums Viešpats parodē.

16. Ir atējo pasiskubindami, ir rado Marijā ir Jozapā ir kūdikēļī paguldytā prakartēj.

17. O išvydę pažino žodį, kursai jiems buvo pasakytas, apie tā kūdikēļī.

18. O visi kurie girdējo, stebējos iš to, ir kā jiems piemenys pasakē.

19. Bet Marija visus tuos žodžius užlaikē vartodama širdyje savo.

20. Ir sugrįžo piemenys šlovindami ir garbindami Dievā už vis, kā girdējo ir regējo, kaip jiems buvo pasakyta.

21. O kad išsipildē aštuonios dienos, idant apipiaustyty vaikēļī; pramintas yra vardas jo Jezus, kursai pramintas buvo nuog Aniolo, pirm neg žyvate prasidējo.

22. O kad išsipildē dienos apčystijimo jos, pagal zokono Maiziešiaus, atnešē jī ī Jeruzalem, idant jī statytų Viešpačiam.

23. Kaip yra parašyta zokone Viešpaties: Jōg kiekvienas vyriškas atverās žyvata, bus vadintas šventas Viešpačiam.

24. O idant aduotų afierā pagal to, kas yra pasakyta zokone Viešpaties, porā purplelių, arba dvejetā karvelaičių.

25. O štai buvo žmogus Jerolimoj, kurio vardas Simeonas; o tas žmogus teišus, ir Dievo baimingas laukias palinksminimo Izraeliaus; O Dvasia šventoji buvo aname.

26. Ir atsakymā buvo gavęs nuog Dvasios šventosios, jōg neregēs smerties, kolei nepamatytų Kristų Viešpaties.

27. Ir atējo Dvasioje ī bažnyčią. O kad įnešē Vaikelį Jezų gimdytojai jo, idant už aną padaryty pagal būdo Zokono,

28. O jisai paēmē jī ant rankų savo, ir šlovino Dievā ir tarē:

29. Dabar išleidi tarnā tavo, Viešpatie, pakajuje pagal žodžio tavo.

30. Nes akys mano regējo išganymā tavo.

31. Kurį parēdei po akių visų giminių.

32. Šviesybę ant apreiškimo pagonims, ir ant garbēs žmonių tavo Izraeliaus.

33. O tēvas jo ir motina stebējos iš to, kā apie jį kalbējo.

34. Ir šlovījo jiem Simeonas; ir tarē Marijai motinai jo: Štai tas yra padētas ant nupuolimo, ir ant atsikēlīmo daugio Izraeliuj; ir ant ženklā, kuriam priēstaraus.

35. Ir tavo pačios dūšiā pervers kalavijas, idant būtū apreikštos dūmos iš daugio širdžiū.

36. Ir buvo Ona pranašienē duktē Fanueliaus iš giminēs Aser; ta buvo labai metuose paējusi, o septynērius metus gveno su vīru savo nuog mergystēs savo.

37. O ta našlē iki aštuoniū dešimtū ir ketveriū metū, kuri neatsitolino nuog bažnyčios, tarnaudama pasnikuose ir maldose dienā ir naktī.

38. O ta anoj valandoj atējusi, išpažino Viešpatī, ir visiems apie jī apsakinējo, kurie laukē atpirkimo Izraeliaus.

39. O kad vis išpildē pagal

34 e. *Ant nupuolimo, ir tt.* Kristus atējo kad visus žmones išganytū; Simeomas bet pranašauja čion, kas paskui īvyks, nes daugelis per savo liuosavalinģāpjakimā ir atkaklumā netikēs ī Kristū ir nepriims Jo mokslo, kas jiem īšeis *ant nupuolimo*; kitiems bet per jū tikējimā ī Kristū ir klausymā Jo prisakymū *ant atsikēlīmo*.

zokono Viešpaties, sugriģo ī Galilejā, ī Nazaretā miestā savo.

40. O vaikelis augo, ir tvertinosi pilnas išminties, o malonē Dievo buvo su juomi.

41. O Gimdytojai jo eidavo kiekvienā metā ī Jeruzalem ant šventēs dienōj (Velykū) Paschos.

42. O kad jau buvo dvylikos metū, kad anie pagal prapratimo ējo ī Jeruzalem dienōje šventēs.

43. O po pasibaigimo dieņū, kad griģo, pasiliko vaikelis Jezus Jerozolimoj; o nepasergējo gimdytojai jo.

44. O betikēdami jog jis yra draugystēj, nuējo dienos keliā, ir jieškojo tarp genčiū, ir pažīstamū.

45. O neradē, sugriģo ī Jeruzalem jieškodami jo.

46. Ir stojos, po trijū dienū atrado jī bažnyčioje sēdintī viduj mokytojū, klausantī jū, ir klausinējantī anuos.

47. O stebējos visi, kurie jo klausē, iš išminties, ir iš jo atsakymū.

48. O pamatē, stebējos; Ir tarē jam Motina jo: Sūnau, kā tai mums padarei? štai tēvas tavo ir aš gailesingi jieškojome tavēs.

49. Ir tarē jiem: Kas yra jog manēs jieškojot? Nezinojote, jog tuose daiktuose, kurie yra tēvo mano, reikia man būti?

50. O anie neišmanē žodžio, kurį jiems sakē.

51. Ir čjo su jais, ir atējo ī Nazaret; o buvo jiems paklusnus. O motina jo visus tuos žodžius užlaikē širdyje savo.

52. O Jezus augo išmintyje, ir metuose, ir malonēj pas Dievą, ir pas žmones.

III PERSKYRIMAS.

Pasiuntinytē ir mokinimas Jono. Kristus jo apkrikštytas.

1. O penkioliktuose metuose viešpatavimo Tiberijušo Ciesoriaus, kad Pontskas Pilotas buvo Storastu Judejos, o Herodas Tetrarchu Galilėjos, o Filipas brolis jo Tetrarchu Iturejos ir Trachonidos šalies, o Lizanijas Tetrarchu Abilinos.

2. Už vyriausių kunigų Anošiaus ir Kaifošiaus: stojos žodis Viešpaties. Jonop sūnausp Zacharijošiaus girioje.

3. Ir atējo ī visą šalį Jordano, apsakinėdamas krikštą pakūtos ant atleidimo griekų.

4. Kaip yra parašyta knygoje kalbų Izaijošiaus pranašo: balsas šaukiančio girioje, taisykit kelią Viešpaties, darykit tiesius takus jo.

5. Visokis klonis bus išpildytas; o visokis kalnas ir kalnelis bus pažemintas; ir kreivos vietos bus tiesios, o nelygios bus keliais sumintais.

6. Ir išvys visokis kūnas išganymą Dievo.

7. Kalbėjo tada minioms, kurios ateidavo, idant būtų nuog jo apkrikštytos: Gimine driežų, kas jums parodē, idant bėgtumēt nuog ateisiančios rūstybės.

8. Darykit tada vaisius vertus pakūtos, o nepradėkite sakyti: Turime tėvą Abraomą. Nes sakau jums, jog galingas yra Dievas, iš tų akmenų prikelti sūnus Abraomui.

9. Nes kirvis prie šaknies medžio yra pridėtas. O dėlto visokis medis neišduodąs gero vaisiaus, bus iškirstas ir į ugnį įmestas.

10. Ir klausē jo minios sakydamos: Ką tada darysim?

11. O atsakydamas tarē jiems: Kas tur du rūbu, tegul duoda neturinčiam; O kas tur valgius, tegul teipojieg daro.

12. Atējo teipo-gi ir muitininkai, idant būtų apkrikštyti, ir tarē jam: Mokytojau, ką darysim?

13. O jisai tarē jiems: Nieko daugiau nedarykit, kaip kas jums yra įstatyta.

14. Klausē jo teipo-gi ir kareiviai tarydami: ką darysim ir mės? Ir tarē jiems: Nė vieną nemuškite, nei apmeluokite, bet parstokit ant savo algy.

15. O kad žmonės tikėjo, ir

visi dūmojo širdyse savo apie Jonā, beg ne jisai būtų kartais Kristus:

16. Atsakē Jonas tardamas visiems: aš tiesa jus krikštiju vandeniu, bet ateis stipresnis už mane, kurio nevertas esmi išrišti šikšnelę kurpių jo; tas jus krikštys Dvasia šventaja, ir ugnimi.

17. Kurio vėtyklē rankoj jo, ir iššluos klojimą savo, ir surinks kviečius į klėtį savo, o pelus sulegis ugnimi neužgesančia.

18. Daug teipogi ir kitų daiktų gaudindamas apsakinėjo žmonėms.

19. O Herodas Tetrarcha, kad buvo pabartas nuog jo dėl Herodijados moters brolio savo, ir dėl visų piktybių, kurias darė Herodas.

20. Pridėjo ir tai viršun viso, ir įsodino Jonā kalinėn.

21. Ir stojos, kad žmonės visi buvo krikštyti, ir kad Jezus apkrikštytas buvo, ir maldės, jog dangus atsivėrė:.

22. Ir nužengė ant jo Dvasia šventoji paveiksle kūno kaip karvelis, ir stojos balsas iš dangaus: Tu esi sūnus mano mielas; tavyje aš pamėgau.

23. O tas Jezus pradėjo būt kaip trijų dešimtų metų, kaipo

regėjos sūnus Jozapo, kursai buvo Heli, kuris buvo Matat,

24. Kuris buvo Levi, kuris buvo Melchi, kuris buvo Janne, kuris buvo Jozapo,

25. Kuris buvo Matatijo, kuris buvo Amos, kuris buvo Naham, kuris buvo Hesli, kuris buvo Nagge,

26. Kuris buvo Mahat, kuris buvo Matatijo, kuris buvo Semei, kuris buvo Jozapo, kuris buvo Juda,

27. Kuris buvo Joanna, kuris buvo Resa, kuris buvo Zorobabel, kuris buvo Salatijel, kuris buvo Neri,

28. Kuris buvo Melchi, kuris buvo Addi, kuris buvo Kosan, kuris buvo Elmadan, kuris buvo Her,

29. Kuris buvo Jesn, kuris buvo Eliezer, kuris buvo Jorim, kuris buvo Mattat, kuris buvo Levi,

30. Kuris buvo Simeon, kuris buvo Juda, kuris buvo Jozapo, kuris buvo Jona, kuris buvo Elijakim,

31. Kuris buvo Melea, kuris

23 e. * *Kursai buvo Heli.* Šventas Juozupas, kuris pagal gimimą buvo Jokūbo sūnus (šv. Mat. I p., 16 e.) pagal įstatymų prasmę buvo teip-gi sūnus *Helį*. Nes *Heli* ir *Jokūbas*, buvo vienos motinos broliai: *Heli* vyresnysis mirė be vaikų, *Jokūbas*, sulyg įstatymo tiesų, paėmė jo pačią ir, gimęs iš jos sūnus *Juozupas*, buvo paskaitytas įstatyme už sūnų *Heli*.

buvo Menna, kuris buvo Mata-ta, kuris buvo Natan, kuris buvo Dovidu,

32. Kuris buvo Jesse, kuris buvo Obed, kuris buvo Bo-oz, kuris buvo Salmon, kuris buvo Naasson,

33. Kuris buvo Aminadab, kuris buvo Aram, kuris buvo Ezron, kuris buvo Fares, kuris buvo Judo,

34. Kuris buvo Jokūbo, kuris buvo Izaoko, kuris buvo Abraomo, kuris buvo Tare, kuris buvo Nachor,

35. Kuris buvo Sarug, kuris buvo Ragau, kuris buvo Fa-leg, kuris buvo Heber, kuris buvo Sale,

36. Kuris buvo Kainan, kuris buvo Arfaxad, kuris buvo Sem, kuris buvo Noe, kuris buvo Liamech,

37. Kuris buvo Matuzale, kuris buvo Henoch, kuris buvo Jared, kuris buvo Malaleel, kuris buvo Kainan,

38. Kuris buvo Henos, kuris buvo Set, kuris buvo Ado-mo, kuris buvo Dievo.

IV PERSKYRIMAS.

Paslinkas ir gundymas Kristaus. Jo persekiojimas Nazarete ir Jo stebūklai Kaparnaume.

1. O Jezus pilnas, Dvasios šventosios sugrįžo nuog Jordano ir nuvestas buvo nuog Dvasios į girią.

2. Buvo per keturias dešimtis dienų, ir buvo gundintas nuog velnio. O nieko nevalgė per tą dieną: o kad anos pasibaigė, išalko;

3. Ir tarė jam velnias: Jei esi Sūnus Dievo, tark tam akmeniui, idant stotųs duona.

4. Ir atsakė jam Jezus: Parašyta yra: Jog ne viena duona gyvas yra žmogus, bet visokių žodžių Dievo.

5. Ir nuvedė jį velnias ant kalno augšto, ir parodė jam visas karalystes viso svieto akies mirkterėjime.

6. Ir tarė jam: duosiu tau tą visą valdžią ir šlovę anų; nes man yra paduota, o kuriam noriu, anas duodu.

7. Tu tada jei prieš mane pasikloniosi, vis tavo bus.

8. O atsakydamas Jezus tarė jam: Parašyta yra; Viešpačiam Dievui tavo kloniosies, ir jam vienam tarnausi.

9. Ir nuvedė jį Jerozolimon, o pastatė jį ant viršaus bažnyčios, ir tarė jam: Jei esi Sūnu mi Dievo, nusileisk iš čia žemyn.

10. Nes parašyta yra, jog Aniolams savo prisakė apie tavę, idant tave sergėtų.

11. O jog tave ant rankų nešios, idant kartais nepažeistumei ant akmenų kojos tavo.

12. O atsakydamas Jezus

tarē jam: Pasakyta yra: Negundysi Viešpaties Dievo tavo.

13. O pabaigęs velnias visą gundinimą, atstojo nuog jo iki laiko.

14. O Jezus galybėje Dvasios sugrįžo į Galileją, o šlovė apie jį išėjo ant visos šalies.

15. O jisai mokė bažnyčiose jų, ir buvo šlovintas nuog visų.

16. Ir atėjo į Nazaret, kur buvo augintas, ir įėjo subatos dienų pagal papratimo savo į bažnyčią, ir kėlėsi skaityti.

17. Ir padavė jam knygas Izaijošiaus pranašo. O atvėręs knygas, rado vietą, kur buvo parašyta:

18. Dvasia Viešpaties ant manęs; todėl mane patepė, idant apsa kyčiau Evangeliją pavargėliams; siuntė mane, idant išgydyčiau sutrintus širdyje.

19. Idant apsa kyčiau kaliniams išliuosavimą, ir akliems regėjimą, idant išleisčiau suspaustus ant liuosybės; idant apsa kyčiau metą Viešpaties maloningą, ir dieną užmokesnio.

20. O užvėręs knygas, atidavė tarnui ir sėdos. O akys visų bažnyčioj buvo apvėrstos ant jo.

21. Ir pradėjo jiems kalbėti: Jog šiandieną tas raštas išsipildė ausyse jūsų.

22. O visi jam davė liūdįimą; ir stebėjosi iš žodžių mei-

lingų, kurie iš burnos jo išėjo, ir sakė: Ar-gi tas neyra sūnus Jozapo?

23. Ir tarė jiems: Užtikro tarsite man tą priežodį: Gydytojau, išgydyk patsai save; kaip daug daiktų padarytų girdėjome Kafarnaume, padaryk ir čionai tėviškėje savo.

24. Ir tarė: Užtiesą sakau jums, jog nė vienas pranašas neyra mylimas tėviškėje savo.

25. Po teisybės sakau jums: buvo daug našlių Izraeliuj, dienose Elijošiaus, kada buvo uždarytas dangus per trejus metus ir šešis mėnesius, kad buvo badas didis per visą žemę:

26. O nė prie vienos iš jų nebuvo siųstas Elijošius, kaip tiktai į Sareptą Sydono pas moteriškę našlę.

27. Ir daug buvo Izraeliuj raupuotų už Elizeušo pranašo; o nė vienas iš jų nebuvo apčystytas, kaip tikt Naamanas Syrijonis.

28. Ir visi pripildyti buvo rūstybe bažnyčioj tai girdėdami.

29. Ir kėlės ir ištūmė jį iš miesto, ir užvedė jį ant viršaus kalno, ant kurio jų miestas buvo išstatytas, idant jį nustumtų.

30. O jisai perėjęs per vidų jų, nuėjo.

31. Ir nuėjo į Kafarnaum, miestą Galileos; ir tenai anuos mokė subatomis.

32. Ir stebėjosi iš jo mokslai; nes buvo su galybe kalbą jo.

33. O bažnyčioj buvo žmogus turįs velnią biauŗų; ir sušuko didžiū balsu,

34. Kalbėdamas: Leisk, kas mums ir tau, Jezau Nazarenskas? atėjai žudyti mus? pažįstu tave kas esi, Šventas Dievo.

35. Ir sudraudė jį Jezus, tardamas: Nutilk, o išeik iš jo. O velnias metęs jį viduj, išėjo iš jo, ir nieku jo nepažeidė.

36. Ir užėjo baimė ant visų, ir kalbėjo vienas kitam, tardami: Kas tai do žodis, jog su galybe, ir valdžia, prisako dvasioms nečystomis, o išeina?

37. Ir išėjo apie jį garsas po visą vietą šalies.

38. O kėlęs Jezus iš bažnyčios įėjo į namus Simono. O uošvė Simono suimta sunkiai buvo karščiaia; ir meldė jį už ją.

39. O stovėdamas pagal anos, įsakė karščiui, ir apleido ją. O tuojaus kėlusi tarnavo jiems.

40. O kad saulė užsileido, visi, kurie turėjo įvairiomis ligomis sergančius, vedė anuos pas jį. O jisai ant kiekvieno uždėdamas rankas, išgydė anuos.

41. O iš daugio jų išeidavo velniai, šaukdami ir sakydami: Jog tu esi sūnus Dievo. O drauzdamas neleido jiems sakyt,

nes žinojo, jog jisai yra Kristus.

42. O kad diena įstojo, išėjęs ėjo į vietą tuščią; o minios jo jieškojo, ir atėjo pas jį, ir užturėjo jį, idant nuog anų nepaieitų.

43. Kuriems jisai sakė: jog ir kitiems miestams reikia, idant apsakyčiau karalystę Dievo; nes dėl to siųstas esmi.

44. Ir apsakinėjo bažnyčiose Galilėjos.

V PERSKYRIMAS.

Stebuklingas žuvų gaudymas. Raupuoto ir stabu ištikto išgydymas. Mateušo pasakymas.

1. Ir stojosi, kad minios ant jo spaudės, idant klausytų žodžio Dievo, o jisai stovėjo pas ežerą Genezaret,

2. Ir išvydo du laivų stovinčių prie ežero: o žvejai buvo išėję ir plovę tinklus.

3. O įėjęs į vieną laivą, kuris buvo Simono, prašė jo, idant truputį atsiirtų nuog žemės. O sėdęs mokė minias iš laivo.

4. O kad perstojo kalbėt, tarė Simonui: Pavažiuk į gilmumą, o užleiskit tinklus savo ant gaudymo žuvų.

5. O Simonas atsakydamas tarė jam: Mokytojau, per visą naktį dirbdami nieko negavome; vienok ant žodžio tavo užleisiu tinklą.

6. O kad tai padarē, užgriebē žuvių didę daugybę, ir plyšo tinklas jų.

7. Ir pamoję ant draugininkų, kurie buvo kitame laive, idant ateitų ir padėtų aniams. Ir atėjo, ir pripildė abu laivu, taip jog mažne grimzdo.

8. Ką regėdamas Simonas Petras, puolė prie kelių Jezaus, tardamas: Išėik nuog manęs, nes esmi žmogus griešnas, Viešpatie.

9. Nes baimė ji buvo apėmusi, ir visus, kurie su juomi buvo, iš laimos žuvių, kurias užgriebė.

10. O teipojęg Jokūbą ir Joną, sūnus Zebedeušo, kurie buvo draugininkais Simono. Ir tarė Jezus Simonui: Nesibijok: nuog to laiko jau žmones gaudysi.

11. O ištraukę laivus ant žemės, vis apleidę, ėjo paskui jo.

12. Ir stojos, kad buvo viename mieste; o štai, vyras aptektas raupais, o išvydęs Jėzų, ir puolęs ant veido, prašė jį, tardamas: Viešpatie, jei nori, gali mane apčystyti.

13. O ištiesęs ranką, dasilytėjo jo, tardamas: Noriu, būk apčystytas. O tuojaus raupai atstojo nuog jo.

14. O jisai prisakė jam, idant niekam nesakytų; bet eik pasirodyk kunigui, ir apieravok

už apčystijimą savo, kaip įsakė Maiziešius, ant liudyjimo aniams.

15. Ir labiaus išsiplatino apie jį kalba; ir susiėjo didžios minios, idant klausytų, ir būtų išgydyti nuog ligų savo.

16. O jisai nuėjo į pūstą vietą, ir meldėsi.

17. Ir stojos dienoj vienoj, o jisai sėdėjo mokindamas. Ir sėdėjo Farizeušai ir rašto mokytojai, kurie buvo susiėję iš visų miestelių Galileos, ir Judeos, ir iš Jeruzalem, o galybė Viešpaties buvo ant išgydymo anų.

18. O štai vyrai nešanti lovoj žmogų, kursai buvo stabu ištiktas; ir jieškojo, idant jį neštų ir padėtų po akių jo.

19. O neatrazdami, kuriuo daiktu jį įneštų dėl minios, užlipo ant stogo, ir per plyteles dangtines nuleido jį su lova, į vidų prieš Jėzų.

20. Kurių tikėjimą išvydęs, tarė: žmogau, atsileidžia tau nusidėjimai tavo.

21. Ir pradėjo dūmoti Mokytojai rašto ir Farizeušai, tardami: Kas yra tas, kursai kalba bliužnyjimą? kas gal atleisti nusidėjimus, tikt vienas Dievas?

22. O Jezus pažinęs dūmas jų, atsakydamas tarė jiems: Ką dūmojat širdyse jūsų?

23. Kas yra pigiaus tarti: Atsileidžia tau griekai; arba tarti: kelkis, o vaikščiok?

24. Bet idant žinotumėt, jog sūnus žmogaus tur valdžią ant žemės atleisti griekus (tarė stabu ištiktam): Tau sakau, kelkis, o imk lovą savo, o eik į namus savo.

25. O tuojaus kėlęs akysė jų, paėmė lovą, ant kurios gulėjo, ir ėjo į namus savo, garbindamas Dievą.

26. Ir užėjo nusiminimas ant visų, ir šlovino Dievą. Ir pilni buvo baimės, tardami: jog šiandien regėjome stebūklus.

27. O potam išėjo, ir paregėjo muitininką, vardu Levi, sėdintį ant muito, ir tarė jam: Eik paskui manęs.

28. O apleidęs vis, kėlęs ėjo paskui jo.

29. Ir pakėlė jam Levi didelę puotą namuose savo; ir buvo didelė minia muitininkų, ir kitų, kurie su jais už stalo sėdėjo.

30. Ir murmėjo Farizeušai, ir mokytojai rašto jų, sakydami mokintiniams jo: Kodėl su muitininkais ir su griešninkais valgote ir geriate?

31. O Jezus atsakydamas tarė jiems: Nereikalauja, kurie sveiki yra, gydytojo, bet kurie serga.

32. Neatėjau vadinti teisiųjų, bet nusidėjusiųjų ant pakūtų.

33. O anie jam tarė: Kodėl mokintiniai Jono tankiai pasnikauja, ir maldas daro, teipoję ir Farizeušų; o tavo valgo ir geria?

34. Kuriems jisai tarė: Ar galite padaryt, idant sūnų jaunikio pasnikautų, pakolei su jais yra jaunikis?

35. Bet ateis dienos, kad jaunikis bus atimtas nuog anų, tada anose dienose pasnikaus.

36. O pasakė jiems teipogi prilyginimą: Jog nė vienas lopą iš naujo rūbo neprisiuva prie seno rūbo; nes ir naują plėša, ir nepritinka prie seno lopas iš raujo.

37. Niekas nepila vyno jau no į senus indus; nes vynas jaunas parplėš indus, ir pats ištekės, ir indai suges.

38. Bet jauną vyną reikia pilt į naujus indus; o abieji užsilaiko.

39. O niekas gerdamas seną vyną nenor tuojaus jauno, nes sako: Geresnis yra senas.

VI PERSKYRIMAS.

Kristus išteisina savo mokinius. Gydo subatos dienoje. Išrenka devyliką ir mokiina juos.

1. Ir stojos subatoj antroj po pirmos, kad ėjo per javus, mokintiniai skynė varpas, ir valgė, sutrindami rankomis.

2. O nekurie iš Farizeušų

sakē jiems: Kā darote, kas neprigul subatoj?

3. O Jezus atsakydamas, tarē jiems: Meskaitēt to, kā Dovydas darē, kad jis išalko, ir kurie su juomi buvo;

4. Kaip iējo ī namus Dievo, ir ēnē duonas paguldymo, ir valgē, ir davē tiems, kurie su juomi buvo: kurių neprigulējo valgyt, tiktai kunigams?

5. Ir tarē jiems: Jog sūnus žmogaus yra ponu ir ant subatos.

6. Stojos teipo-gi ir kitoj subatoj, jog iējo ī bažnyčią, ir mokē. O buvo tenai žmogus, o ranka jo dešinē buvo padziūvusi.

7. Ir tykojo mokytojai rašto ir Farizeusai, jeigu subatoje gydytų; idant rastų, už kā jī apskųstų.

8. O jisai žinojo dūmas jų: ir tarē žmogui, kuris turējo rankā padziūvusią: kelkis, ir stokis vidun. Ir kēlēs stojos.

9. Ir tarē jiems Jezus: Klausiu jus, jei dera subatoj gerai daryt, arba piktai? dūšiā užlaikyt, arba prāzudyt?

10. O ant visų paveizdējēs, tarē žmogui: Ištiesk rankā sa-

vo. Ir ištiesē; ir buvo sugrāžinta jam ranka jo.

11. O anie buvo pripildyti padūkimo; o tarp savēs susikalbinējo, kā padaryt Jezui.

12. Ir stojos anose dienose, nuējo ant kalno melstis; ir buvo per naktį ant maldos Dievo.

13. O kad diena pastojo, suvadino mokintinius savo, ir išrinko iš jų dvylikā, (kuriuos ir Apaštolais praminē).

14. Simonā kurį praminē Petru, ir Andriejū brolį jo, Jokūbā ir Jonā; Filypā ir Baltramejū.

15. Mateušā ir Tamošiū, Jokūbā Alfeušo ir Simonā, kursai vadinasi Zeliotes.

16. Ir Judā Jokūbo, ir Judošū Iskarijotā, kursai buvo išdavēju.

17. O su anais eidamas apsisistojo ant lauko, ir minia mokintinių jo, ir didē daugybē žmonių iš visos žydų zemēs, ir iš Jeruzalem, ir iš pamario, ir nuog Tyro ir Sydono.

18. Kurie buvo atējē, idant klausytų jo, ir būtų išgydyti iš negalių savo. Ir kurie buvo varginti nuog dvasių nečystų, stojos išgydyti.

19. Ir visa minia norējo jo dasilytėti, nes galybē iš jo ējo ir visus gydē.

20. O jisai pakēlēs akis ant mokintinių savo, tarē: Palai-

1 e. *Subatoj antroj po pirmos.* Kai kurie čia supranta Sekminių subatā, kuri didelių švenčių eilėje buvo antra. Kiti — subatā, kuri tuojaus sekē kokiā nors didelę šventę.

minti ubagai, nes jūsu yra karalystē Dievo.

21. Palaiminti kurie dabar alkstate: nes būsite pasotinti. Palaiminti kurie dabar verkiate: nes juoksitės.

22. Palaiminti būsite, kad jus žmonės neapkęs, ir kad jus atskirs, ir užgėdīs, o vardą jūsu išmėtinės kaipo piktą dėl sūnaus žmogaus.

23. Džiaugkitės anoje dienoje, ir linksminkitės: nes štai užmokesnis jūsų yra didis danguje. Nes lygiai taip darė tėvai jų pranašams.

24. Bet vienok bėda jums turtingiems; jog turite palinksimimą jūsų.

25. Bėda jums, kurie pasotinti este: nes alkanais būsit. Bėda jums kurie dabar juokiatės; nes verksite ir raudosite.

26. Bėda, kad žmonės apie jus gerai kalbės; nes lygiai taip darė tėvai jų neteisiems pranašams.

27. Bet sakau jums, kurie klausot: Mylėkite neprietelius jūsų. Darykite gerai tiems, kurie neapkenčia jūsų.

28. Šlovinkit tuos, kurie jus keikia, o melskitės už tuos, kurie jus apmeluoja.

29. O kas tave užgauna į veidą, pastatyk ir antrą; o tam, kursai imtų tau apdangą, ir rūbo negink.

30. Ir kiekvienam, kursai

tavęs prašytų, duok: o kuris atima, kas yra tavo, nepajieškok.

31. O kaipo norite, idant jums žmonės darytų, teipo ir jūs aniems darykite.

32. O jei mylite tuos, kurie jus myl, kokį dėkavojimą turite? nes ir griešninkai mylinčius save myl.

33. O jei gerai darote tiems, kurie jums gerai daro, kokį dėkavojimą turit? nes ir griešninkai tai darė.

34. O jei pažičiojat tiems, nuog kurių tikitės atimt, kokį dėkavojimą turit? nes ir griešninkai griešninkams pažičioja, idant lygiai tiek atimtų.

35. Bet taip mylėkite neprietelius jūsų: darykite gerai, ir pažiokiokit: nieko už tai nesivildami; o bus didis užmokesnis jūsų, ir būsite sūnumis Augščiausiojo, nes jisai malonus yra ant nedėkavojančių, ir piktų.

36. Būkite tada mielaširdingais; kaipo ir tėvas jūsų yra mielaširdingas.

37. Nesūdykit, o nebūsite sūdyti. Neskandinkite, o nebūsite paskandinti. Atleiskite, o bus jums atleista.

38. Duokite, o bus jums duota: saiką gerą ir primurdy-

ta, ir pakratytą, ir kupiną duos į priglobstį jūsų. Nes tuomi saiku, kuriuo. saikėsitė, bus jums atsaikėta.

39. Pasakė teipogi jiems ir prilyginimą: Ar gal aklas akla vesti? begne abudu į duobę įpuola?

40. Neest mokintinis ant mokytojo; bet bus kiekvienas tobulas; jei bus kaip mokytojas jo.

41. O kodėl regi krislą akyje brolio tavo, o rąsto, kuris akyje tavo yra, nematai?

42. Arba kaip gali sakyti broliui tavo: Brolau leisk, išimsiu krislą iš akies tavo: pat-sai neregėdamas rąstą akyje savo? Veidmainy, išmesk pirmiaus rąstą iš akies savo, o tada išvysi, idant išmestumei krislą iš akies brolio tavo.

43. Nes neyra geras medis, kursai piktus atneša vaisius; nei piktas medis, kursai gerą atneša vaisių.

44. Nes kiekvienas medis iš vaisiaus savo yra pažįstamas. Nes iš erškėčių nerenka figų, nei iš usnių renka vyno uogų.

45. Geras žmogus iš gero skarbo širdies savo išneša gerą daiktą; o piktas žmogus iš pikto skarbo išneša piktus daiktus. Nes iš gausumo širdies burna kalba.

46. O kodėl mane vadinate

Viešpatie, Viešpatie: o nedarote, ką sakau?

47. Kiekvienas, kuris ateina pas mane, o klauso žodžių mano, ir daro anuos, parodysiu jums kam yra lygus.

48. Prilygintas yra žmogui budavojančiam namus, kur-sai iškasė giliai ir uždėjo pamatą ant uolos; o kad atėjo tvanas, ištiko apie tuos namus, o negalėjo anų pakrutinti: nes buvo pastatyti ant uolos.

49. Bet tas kuris klauso, o nedaro, lygus yra žmogui budavojančiam namus ant žemės be grunto: ant kurių ištiko upė, ir tuojaus pagriuvo: ir stojos pagriuvimas namų anų didis.

VII PERSKYRIMAS.

Kristus išgydo šimtininko tarną. Prikelia iš numirusių jų našlės sūnų. Atsako Jono pasiuntiniais ir atleidžia metavojančiai kal-tininkei.

1. O kad pabaigė visus žodžius savo į ausis žmonių, įėjo į Kafarnaum.

2. O nekurio šimtininkų tarnas sergąs marinamas buvo, kurs jam buvo brangus.

3. O išgirdęs apie Jėzų nu-siuntė pas jį vyresnius žydų melzdamas jį, idant ateitų, ir išgydytų tarną jo.

4. O anie atėję pas Jėzų prašė jo didei, tardami jam: Jog vertas yra, idant jam tai padarytumei.

5. Nes giminę mūsų myl, ir dėl mūsų jisai išstatė bažnyčią.

6. O Jezus ėjo su jais. O kad jau netoli buvo nuog namų, nusiuntė šimtininkas pas jį prietelius, tardamas: Viešpatie nesivargink, nes neesmi vertas, idant įeitumei po stogu mano.

7. Dėlto ir aš pats save už nevertą paskaičiau, idant ateičiau pas tave: bet ištark žodį, o bus išgydytas tarnas mano.

8. Nes ir aš esmi žmogus, po valdžios pastatytas, turįs po savim kareivius: ir sakau tam: eik, o eina: o kitam: ateik, ir ateina: o tarnui mano: daryk tai, ir daro.

9. Ką išgirdęs Jezus stebėjosi, ir atsigręžęs ant minių pasakui savęs einančių tarė: Užtiesą sakau jums, neatradau teip didžio tikėjimo nei Izraeliuje.

10. O sugrįžę, kurie buvo nusiųsti, į namus, rado tarną, kursai sirgo, pagijusį.

11. Ir stojos: potam ėjo į miestą, kursai vadinasi Nain; ir ėjo su juomi mokintiniai jo, ir minia didė.

12. O kad prisiartino pas vartus miesto, šitai nešė numirėlį, sūnų vienaitį motinos jo: o ta buvo našlė: o minia miestodidė su ja.

13. Kurią išvydęs Viešpats, pasigailėjo jos, ir tarė jai: Neverk.

14. Ir prisiartino ir dasilytėjo grabo (O tie kurie nešė, apsisistojo). Ir tarė: Jaunikaiti, tau sakau: kelkis.

15. Ir sėdosi kursai buvo numiręs, ir pradėjo kalbėt: Ir atidavė jį motinai jo.

16. Ir apėmė visus baimė: ir garbino Dievą, tardami: Jog pranašas didis kėlėsi tarp mūsų: ir jog Dievas aplankė žmones savo.

17. Ir išėjo apie jį ta kalba po visą žydų žemę, ir po visą aplinkuj šalį.

18. Ir pasakė Jonui mokintiniai jo apie vis tai.

19. O Jonas pavadino du iš savo mokintinių, ir nusiuntė pas Jėzų sakydamas: Tu esi, kursai turi ateiti, arba kito laukiame?

20. O kad atėjo pas jį vyrai tarė: Jonas Krikštytojas siuntė mus pas tave sakydamas: Tu esi, kursai turi ateiti, arba kitą laukiame.

21. (O anoj valandoj daug išgydė nuog ligų ir negalėjimų, ir nuog piktų dvasių, o daug akliems regėjimą dovanojo).

22. O atsakydamas tarė jiems: Nuėję apsakykit Jonui ką girdėjot ir regėjot: Jog akli mato, raiši vaikščioja, rau-puoti stojas apcystyti, kur-tiniai gird: numirėliai keliasi, ubagai Evangeliją priima:

23. O palaimintas yra, kuris nepasipiktis iš manęs.

24. O kad nuėjo pasiuntiniai Jono, pradėjo minioms kalbėti apie Joną: Ką išėjot giron regėti? nendrę siūbuota nuog vėjo?

25. Bet ką išėjot regėti? žmogų švelniais rūbais apvilktą? Štai, kurie brangiuose rūbuose ir linksmybėse yra, namuose karalių yra.

26. Bet ką išėjot regėti? Pranašą? užtikro sakau jums, ir daugiau neg Pranašą.

27. Tasai yra apie kurį parašyta yra: Štai siunčiu Aniolą mano pirmo veido tavo: kuris pataisys kelią tavo prieš tave.

28. Nes sakau jums: Didesnio pranašo tarp užgimusių iš moterų už Joną Krikštytoją nė vieno nėra. Bet kursai mažesnis yra karalystėj Dievo, didesnis yra už auą.

29. O girdėdami visi žmonės ir muitininkai garbino Dievą, apkrikštyti krikštu Jono.

30. Bet Farizeušai ir mokytojai Zokono paniekino rodą Dievo patį prieš save neapkrikštyti nuog ano.

31. Ir tarė Viešpats: kam tada, sakau, palygįsiu žmones tos giminės? o kam yra lygus?

29 e. *Garbino Dievą* t. y. garbino Dievo teisybę, bijojosi ir laimino Jį, kaip teisy ir mielaširdingą.

32. Lygus yra vaikams ant turgaus sėdintiems, ir tarp savęs kalbantiems, ir sakantiems: Vamzdijom jums ant vamzdžių, o nešokinėjot: raudojom, o neverkėte.

33. Nes atėjo Jonas Krikštytojas, nei valgas duonos, nei gerias vyno: o sakote velnią tur.

34. Atėjo sūnus žmogaus valgas ir gerias, o sakot: Štai žmogus rijūnas ir girtuoklė vyno, prietelius muitininkų, ir griešninkų.

35. Ir išteisinta yra išmin-tis nuog visų sūnų savo.

36. O nekuris iš Farizeušų prašė jį, idant su juomi valgytų. Ir įėjęs į namus Farizeušo, sėdosi už stalo.

37. O štai moteriškė, kuri buvo mieste, griešninkė, kaip tikt ištyrė, jog sėdosi už stalo namuose Farizeušo, atnešė alabastrą su mostimi.

38. Ir stovėdama iš užpakalio pas kojas jo, pradėjo ašarotis laistyti kojas jo, o plaukais galvos savo šluostė, ir bučiavo kojas jo, ir mostimi tepė.

39. O regėdamas Farizeušas, kursai jį buvo pakvietęs, kalbėjo pats savyje tardamas: Kad tas būtų pranašu, užtikro žinotų, kurį, ir kokia yra mote-

36 e. *Nekuris iš Farizeušų* t. y. Simonas.

riškē, kuri jo dasilyti: nes yra griešnikē.

40. O Jezus atsakydamas tarē jam: Simonai turiu tau ką pasakyti. O anas tarē: Mokytojai sakyk:

41. Turējo nekuris nuomininkas du skolininku: vienas kaltas buvo penkis šimtus grašių, o antras penkias dešimtis.

42. O kad anie neturėjo kuomi užmokēt, dovanojo abiem. Katras tada daugiau jį myl?

43. O atsakydamas Simonas tarē: Betikiu jog tas, kuriam daugiau dovanojo. O jisai jam tarē: Gerai apsūdijai.

44. Ir atsigręžęs ant moteriškės, tarē Simonui: Regi tą moteriškę? Iėjau į namus tavo: nedavei vandens kojoms mano: o ta ašaromis sulaistė kojas mano, ir plaukais savo apšluostė.

45. Nedavei man pabučiavimo: o ta kaip tikt įėjo, neperstojo bučiuoti kojų mano.

46. Nepatepei alyva galvos mano: o ta kojas mano patepė mostimi.

47. Todėl sakau tau: Atsileidžia jai daug nusidėjimų, nes daug numylėjo. O kuriam mažiaus atsileidžia; mažiaus myl.

47 e. *Atsileidžia jai daug nusidėjimų, nes daug numylėjo.* Raštas kaip kada tik vienai priežasčiai pasekmę pripažįsta, kuomet prie jos įvykdinimo ir kitų daug

48. Ir tarē jai: Atsileidžia tau nusidėjimai.

49. Ir pradėjo, kurie drauge už stalo sėdėjo, kalbėti tarp savęs: Kas yra tas, kursai ir griekus atleidžia?

50. Ir tarē moteriškei: Tikėjimas tavo, tave išganė, eik pakajuje.

VIII PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie sėją. Kristus apmalšo audrą ant jūrų. Išmeta velnių legijoną iš apsėstojo. Gydo kraujo plūdimą ir priekšlaikiai mirusiuosius.

1. Ir stojos potam, o jisai vaikščiojo per miestus ir miestelius, mokydamas, ir apsakinėdamas Karalystę Dievo: ir su juomi dvylika.

2. O nekurios moterys, kurių buvo išgydytos nuog pikty dvasių, ir nuog ligų, Marija, kuri vadinasi Magdalena, iš kurių septyni velniai buvo išėję.

3. Ir Joanna moterė Chuzo užveizdėtojo Herodo, ir Zuzanna, ir kitų daug kurios jam tarnavo iš savo turtų.

4. O kad didė minia susiėjo, ir iš miestų skubinosi pas jį, tarē per prilyginimą.

priežasčių susitelkia. Taip žmonai tos žmonos griekai buvo atleisti, nes ji daug numylėjo, bet 50 e. Kristus jai sako: *tikėjimas tavo tave išganė.* Tai-gi prie tikro atsivertimo susieina tikėjimas, viltis, meilė, gailestis už griekus ir kiti dori prisitaismai.

5. Išėjo kursai sēja, sēti sēklā savo: O kad sējo, viena puolē pas keliā, ir buvo sumyniota, o paukščiai dangaus suselē anā.

6. O kita puolē ant uolos: o išdygusi padziūvo, nes neturējo drēgnumo.

7. O kita puolē tarp erškiečių: o erškiečiai drauge išdygē nusmelkē anā.

8. O kita puolē ant geros zemēs; o išdygusi, padarē vaisių šimteriokā. Tai sakydamas, šaukē: Kas tur ausis ant klausimo, tegul klauso.

9. Ir klausē jį mokintiniai ano, kas tai būtų do prilyginimas?

10. Kuriems jis tarē: Jums duota yra žinot paslėptines karalystēs Dievo, o kitiems per prilyginimus, idant regēdami neregētų, o girdēdami neišmanytų.

11. Yra tada tas prilyginimas: Sēkla yra žodis Dievo.

12. O kurie pas keliā, tie yra, kurie klauso, o potam ateina velnias, ir išima žodį iš širdies jų, idant tikēdami nebūtų išganyti.

13. Nes kurie ant uolos: kurie kad išgirsta su džiaugsmu priima žodį; o tie šaknies netur, kurie iki valandos tiki, o laike pagundinimo atstoja.

10 e. *Idant regēdami neregētų.*, Žrk. patėmijimus Mork. IV p., 12 e.

14. O kurie puolē tarp erškiečių; tie yra, kurie klausē, o nuėję nuog rūpesčių, ir turtų, ir raskašių gyvenimo užtroškinti yra, ir neatneša vaisiaus.

15. O kurie ant geros zemēs: tie yra, kurie širdyje geroj ir geriausioj išgirdę žodį užlaiko, ir atneša vaisių kantrybėje.

16. O niekas uždegęs žvakę neapdengia jos indu, arba deda po lovos; bet ant liktoriaus stato, idant kurie įeina, regētų šviesybę.

17. Nes nėra nieko užslėpta, kas neišsireikštų, nei uždengta, kas nebūtų žinoma, ir regimas nepasidarytų.

18. Veizdėkite tada, kaip turit klausyti. Nes kas tur, bus jam duota; o kas norint netur, ir tai, ką regis turėti, bus nuog jo atimta.

19. Ir atėjo pas jį motina ir broliai jo: bet pas jį prieit negalėjo dėl minios.

20. Ir pasakė jam: Motina tavo ir broliai tavo stov lauke, geizdami tave regėti.

21. Kuris atsakydamas, tarē jiems: Motina mano ir broliai mano yra tie, kurie žodžio Dievo klauso, ir daro.

22. Ir stojos vienoj dienoj: o jisai įžengė į laivą, ir mokintiniai jo, ir tarē jiems: Persiyrkim per ežerą. Ir leidos.

23. O kad anie yrėsi, užmigo; ir užėjo sujudinimas vėjo

ant ežero, ir užsiliejo, ir prazuvoj buvo.

24. O priėję pabudino jį, tardami: Mokytojau, žystame. O jisai kėlęs sudraudė vėją, ir sujudinimą vandenio, ir nutilo, ir stojos nusiramimas.

25. Ir tarė jiems: Kurgi yra tikėjimas jūsų? Kurie bijodamies stebėjos, vienas kitam sakydami: Kas, tiki, yra tas, jog ir vėjams ir marioms prisako, ir klauso jo?

26. Ir persiyrė į šalį Gerazenų, kuri yra prieš Galilėą.

27. O kad išžengė ant žemės, užtekėjo jam nekuris vyras, kursai turėjo velnią jau nuog ilgo laiko, ir nesivilkio rūbais, ir negyveno namuose, bet grabuose.

28. Tas kaip pamatė Jėzų parpuolė prieš aną: ir sušukęs didžiū balsu, sakė: Kas man ir tau yra, Jezau, sūnau Dievo augščiausio? meldžiu tave, nevargink mane.

29. Nes liepė dvasiai nečystai, idant išeitų iš žmogaus. Nes nuog daugio laiko jį pagaudavo, ir raišiotas buvo lenciūgais, ir pančiuose laikytas, o pančius sudaužęs, į girias būdavo varytas nuog velnio.

30. Ir klausė jį Jezus, tardamas: Koks tavo yra vardas? O anas atsakė: Pulkas; nes daug velnių buvo įję į aną.

31. Ir prašė jį, idant nelieptų aniems eiti į prapultį.

32. O buvo tenai būris didis kiaulių besiganančių ant kalno, ir prašė jį, idant aniems daleistų įeiti į anas. Ir daleido jiems.

33. Išėjo tada velniai iš žmogaus, ir įėjo į kiaules: o būris ūmai nušoko nuo skardžio į ežerą, ir nuskendo.

34. Ką kad paregėjo, jog stojos, kurie ganė, pabėgo; ir apsakė mieste, ir sodžiuose.

35. Ir išėjo, idant paregėtų, kas stojos; o atėjo pas Jėzų; ir rado žmogų, iš kurio buvo išėję velniai, besėdintį, apvilktą ir geroj išmintėj, prie kojų jo, ir bijojos.

36. Ir apsakė jiems teipogitie, kurie matė, kaip buvo išgydytas nuog pulko.

37. Ir prašė jo visas surinkimas šalies Gerazenų, idant nuog anų atsitolintų; nes apimti buvo didžia baime. O jisai įsėdęs į laivą, sugrįžo.

38. Ir meldė jį vyras, iš kurio buvo išėję velniai, idant su juomi būtų. Bet Jezus atstatė aną tardamas.

39. Grįšk į namus savo; o apsakyk kaip didžius daiktus tau Dievas padarė. Ir ėjo per visą miestą apsakydamas, kaip didžius daiktus padarė jam Jezus.

40. Ir stojos, kad sugrįžo

Jezus, priēmē jī minia. Nes visi jo laukē.

41. O štai atējo vyras vardu Jairas; o tas buvo vyriausis bažnyčios; ir puolē po kojų Jezaus melzdamas jī, idant įeītų į namus jo.

42. Nes turėjo anas dukterį vienatę, be maž dvylikos metų, o ta mirštanti buvo. Ir nusi-davē, kad ējo, minios jī spaudē.

43. O nekuri moteriškē turėjo plūdimą kraujo nuog dvylikos metų, kuri išdavusi buvo ant gydytojų visą savo turtą, o negalėjo būt išgydyta nei nuog vieno.

44. Priėjo iš užpakalio, ir dasilytėjo krašto rūbo jo; o tuojaus nusistatdē plūdimas kraujo jos.

45. Ir tarē Jezus: Kas yra, kas manęs dasilytėjo? O kad visi užsigynē, tarē Petras ir kurie su juom buvo: Mokytojai, minios tave spaudžia ir stumdo, o sakai: kas manęs dasilytėjo?

46. O Jezus tarē: Dasilytėjo manęs kas norint. Nes aš pažinau, jog iš manęs išėjo galybė.

47. O regėdama moteriškē, jog neužsislėpē drebėdama atėjo, ir puolē po kojų jo, ir dėl kurios priežasties dasilytėjo jo, pasakē prieš visus žmones; ir kaipo buvo tuojaus išgydyta.

48. O jisai tarē anai: Dukte, tikėjimas tavo sveika tave padarē, eik pakajuje.

49. Jam dar bekalbant, atėjo nekursai pas vyriausį bažnyčios tardamas jam: Jog numirē duktė tavo, nevargink jo.

50. O Jezus išgirdęs tą žodį, atsakē tėvui mergaitės: Nebijokis, tikėk tiktai, o bus išgydyta.

51. O įėjęs į namus, neleido nė vienam su savim įeiti tiktai Petru, ir Jokūbui, ir Jonui, ir tėvui, ir motinai mergaitės.

52. O verkē visi, ir apraudojo ją; Bet anas tarē: Neverkite; nemirē mergaitė, bet miegt.

53. Ir apjuokē jī; žinodami, jog buvo numirusi.

54. O jisai nutvėręs jos ranką, sušuko tardamas: Mergaite kelkis.

55. Ir sugrižo dvasia jos, ir tuojaus kėlės. Ir liepē, idant jai duotų valgyt.

56. Ir stebėjos gimdytojai jos; kuriems prisakē, idant niekam nesakytų, kas stojosi.

IX PERSKYRIMAS.

Kristus išsiunčia savo Apaštalus; peni penkis tūkstančius penkiomis duonomis; persimaino ant kalno; išmeta velnių iš apsėstojo.

1. Osuvadinęs dvyliką Apaštolų davē jiems galybę ir valdžią ant visų velnių, ir idant ligas gydytų.

2. Ir nusiuntē anuos apsakyti karalystē Dievo, ir gydyt negalinčius.

3. Ir tarē jiems: Neimkite nieko ī keliā, nei lazdos, nei maišelio, nei duonos, nei pini-gu, nei dviejų rūbų turēkit.

4. O ī kuriuos norint namus īeīsīte, tenai pasīlikit, ir īš tenai neišeikit:

5. O kurie norint jūsu nepri-imtų, īšeidami īš ano miesto, ir dulkes nuog kojų jūsu nukra-tykit ant liūdijimo priēš anuos.

6. O īšējē apvaikšēiojo mies-telius, apsakydami Evangelijā, o visur gydydami.

7. Ir īšgirdo Herodas Tetrar-cha vis, kas stojos per jī: ir abejojo, todēl, jog kalbējo.

8. Nekurie: Jog Jonas kēlēs īš numirusių: o nekurie: Jog Elijošius pasirodē; o kiti vėl: jog pranašas vienas īš senųjų kēlēs.

9. Ir sakē Herodas: Jonā aš nukirtau. O kas yra tas, apie kurį aš tokius daiktus gir-džiu? ir geidē jī regēti.

10. O Apaštolai sugrįžē, ap-sakē jam kā tikt darē: ir pā-mēš anuos nuējo nuošaliai ant vietos dykos, kuri yra Betsai-dos.

11. Apie kā dasīzinojusios minios, ējo paskui jo: ir priē-mē anuos, ir kalbējo jiems apie karalystē Dievo: o tuos kurie sveikatos reikalavo, īšgydē.

12. O diena buvo pradējusi vakarop lenktis. Ir priējē dvy-lika, tarē jam: Atleisk minias, idant nuējusios ī miestelius, ir sodžius, kurie yra aplinkui, gaspadā turētų, ir rastų valgy-mus: nes esime ēia tuščioj vietoj.

13. Ir tarē jiems: Duokite jūs aniems valgyt. O anie ta-rē: Neturim daugiaus, tiktai penketā duonų ir dvi žuvi. ne-gu eitumēm mēs ir pīrtumēm ant visos tos minios valgyt.

14. O buvo vyrų, apie pen-kis tūkstančius. Ir tarē mo-kintiniams savo: Liepkite aniems sētīs eiliomis po pen-kias dešimtis.

15. Ir padarē teip, ir paso-dino visus.

16. O pā-mēs penkias duo-nas ir dvi žuvi, paveizdējo ī dangų, ir pašlovino anas: ir laužē, ir davē mokintiniams sa-vo, idant dētų minioms.

17. Ir valgē visi ir pasisoti-no. Ir surinko, kas jiems tru-pučių liko, dvylikā pintinių.

18. Ir stojos, kad anas vie-nas meldēs, buvo su juomi ir mokintiniai, ir klausē anų tar-damas: Kuomi mane sako esan-tį minios?

19. O anie atsakē ir tarē: Jonu Krikštytoju; kiti vėl Eli-jošiumi; o kiti jog pranašas vienas īš pirmųjų kēlēs.

20. Ir tarē jiems: O jūs kuomi mane sakot esantį? Atsakydamas Simonas Petras tarē: Kristumi Dievo.

21. O jisai anuos uždraudęs prisakē, idant to niekam nesykytų.

22. Tardamas: Jog reikia idant sūnus žmogaus daug kentētų, o būtų paniekintas nuog vyresniųjų, ir nuog vyriausių kunigų ir mokytojų rašto, ir idant būtų užmuštas, o trečioje dienoje keltųs.

23. Ir sakē visiems: Jei kas nor eiti paskui manęs, tegul užsigina patsai save, o tegul ima kryžių savo kasdieną, ir tegul seka mane.

24. Nes kas norėtų užlaikyti dūšią savo, prazūdys aną. Nes kas prazudytų dūšią savo dėl manęs, užlaikys aną.

25. Nes ką padēs žmogui, norint visą svietą nupelnytų, o pats save prazudytų, ir pats sau iškadą darytų?

26. Nes kas manęs užsigėdētų ir mano žodžių, tą užsigėdēs sūnus žmogaus, kad ateis garbėje savo ir Tėvo, ir šventųjų Aniolų.

27. O sakau jums po tiesos, yra nekurie čionai stovinti, kurie neragaus smerties, neg išvys karalystę Dievo.

28. Ir stojos paskui tų žodžių maž aštuonios dienos, ir paēmē Petrą ir Jokūbą, ir Jo-

ną, ir užžengē ant kalno, idant melstųs.

29. O kad meldēs, stojos kitoks paveikslas veido jo; ir rūbai jo balti ir šviesūs.

30. O štai du vyrų kalbėjo su juomi: O buvo Maiziešius ir Elijošius.

31. Regēti šlovėje: ir apsakē apie išėjimą jo, kurį išpildyt turėjo Jerozolimoj.

32. Petras ir tie, kurie su juomi buvo, miegu apsunkyti buvo. O atsibudę, išvydo, šlovę jo, ir du vyrų, kurie su juomi stovėjo.

33. Ir stojos, kad nuog jo atsitolino, tarē Petras Jezui: Mokytojau, gerai yra mums čionai būt; o padarykim tris gyvenimus; vieną tau, o vieną Maiziešiui, ir vieną Elijošiui; nežinodamas ką kalbėjo.

34. O jam tai bekalbant, stojos debesis, ir aptemo anuos; ir bijojos, kad anie debesin įėjo.

35. Ir stojos balsas iš debesis sakąs: Tas yra Sūnus mano mielas, jo klausykite.

36. O kad stojos balsas, at-rastas buvo pats vienas Jezus. O anie tylėjo ir nė vienam anose dienose nepasakē nieko iš tų daiktų, kuriuos regėjo.

37. Ir stojosi ateinančioj dienoj, kad anie nužengē nuog kalno, užtekėjo jam didē minia.

38. O štai vyras iš minios sušuko tardamas: Mokytojau,

meldziū tave, paveizdēk ant sūnaus mano; nes vienatī turīu.

39. O štai dvasia jī suima, ir tuojaus rēkia, o daužo ir drasko aną su apseilējimu ir vos atstoja sutāšiusi jī.

40. Ir prašiau mokintinių tavo, idant jā išvartyt, bet negalėjo.

41. O Jezus atsakydamas tarē: O gimine netikinti ir perversa, pakolei pas jus būsiu, ir jus kęsiu? Atvesk čionai sūnų tavo.

42. O kad atėjo, metė jī velnias ir draskė.

43. Bet Jezus sudraudė dvasią nečystą, ir išgydė vaiką, ir atdavė jī tėvui jo.

44. Ir stebėjos visi iš didumo Dievo. O kad visi stebėjos iš visų daiktų, kuriuos darė, tarė mokintiniams savo. Dėkitės jūs į širdis jūsų tuos žodžius; nes stosis, jog sūnus žmogaus bus išduotas į rankas žmonių.

45. Bet anie neišmanė to žodžio, ir buvo paslėptas nuog jų, jog ano nesuprato ir bijojos jo klausti apie tą žodį.

46. O įėjo dūma į anuos, kursai iš jų būtų didesnis.

47. O Jezus regėdamas dūmas širdies jų, ėmė mažą vaikelį, ir pastatė jī pas save.

48. Ir tarė jiems: Kas norint priimtų tą vaikelį vardan mano, mane priima; o kas no-

rint mane priima, priima tą, kursai mane siuntė: Nes kas yra tarp jūsų visų mažesnis, tas yra didesnis.

49. O atsakydamas Jonas tarė: Mokytojai regėjome nekurių vardu tavo velnius išvarinėjantį, ir uždraudėm aną, nes neseka su mumis.

50. Ir tarė jam Jezus: Neginkit, nes kas neyra prieš jus, yra su jumis.

51. Ir stojos: kad išsipildė dienos paėmimo jo, o jisai patvirtino veidą savo, idant eitų į Jeruzalem.

52. Ir nusiuntė pasiuntinius pirm veido savo: o eidami užėjo į miestą Samaritonų, idant jam prirėdytų.

53. Bet jo nepriėmė, jog veidas jo buvo einančio į Jeruzalem.

54. O regėdami mokintiniai jo Jokūbas ir Jonas tarė: Viešpatie, nori tarsime, idant ugnis nusileistų iš dangaus, ir sugintų anuos?

55. O atsigręžęs subarė anuos, tardamas; Nežinot kokios este dvasios.

56. Sūnus žmogaus neatėjo dūšių žudyti, bet užlaikyti. Ir ėjo į kitą miestelį.

57. Ir atsitiko, kad anie ėjo keliu, tarė nekursai jam: Eisiu paskui tavęs, kur tikt eisi.

58. Tarė jam Jezus: Lapės tur urvus, o paukščiai dangaus

līdzus; bet sūnus žmogaus netur kur galvā priglāustų.

59. O kitam tarē: Eik pas-kui manēs. O anas tarē: Viešpatie, leisk man pirmu eiti ir palaidoti tēvā mano.

60. O Jezus jam tarē: leisk idant numirēliai laidotų savo numirēlius; o tu eik ir apsakinēk karalystē Dievo.

61. Ir tarē kitas: Eisiu pas-kui tavēs Viešpatie, bet pirm leisk man parēdyt tuos daiktus, kurie yra namuose.

62. Tarē jam Jezus: Nē vienas, kuris priededa rankā savo prie arklo, o atsižvelgia atgal, neyra įtinkus karalystei Dievo.

X PERSKYRIMAS.

Kristus siunčia ir mokina savo septynius-dešimt du mokinius. Geras Samaritonas.

1. O potam paskyrē Viešpats ir kitus septynias dešimtis ir du; ir išsiuntē anuos po du pirm veido savo, į visus miestus, ir vietas, kur patsai eiti turējo.

2. Ir tarē jiems: Piūtis, tiesa, didē, bet darbininkų mažai; melskite tada viešpatį piūties, idant atsiųstų darbininkus ant piūties savo.

3. Eikite, štai aš jus siunčiu kaip avinēlius tarp vilkų.

4. Nenešiokit maišelio, nei tarbos, nei autuvų: o nei vienas ant kelio nesveikinkit.

5. In kuriuos norint namus įeisite, pirmiaus sakykit: Pakajus tiems namams.

6. O jei tenai būtų sūnus pakajaus, atilsēs ant jo pakajus jūsų; o jei ne, sugriš pas jus.

7. O tuose namuose pasilikit, valgydami ir gerdami tai, kas pas anuos yra: nes vertas yra darbininkas užmokesnio savo. Nevaikščiokit iš namų į namus.

8. O į kuri norint miestą įeisit, o priims jus, valgykit ką jums padēs.

9. Ir gydykit negalinčius, kurie aname yra, o sakykit aniems: Prisiartino pas jus karalystē Dievo.

10. O į kuri norint miestą įeisite, o jūsų nepriimtų, išėję ant jo ulyčių tarkit:

11. Ir dulkes, kurios prilipo prie mūsų iš miesto jūsų, nu-kratom ant jūsų. Vienok tai žinokit, jog prisiartino karalystē Dievo.

12. Sakau jums: jog Sodomai anoj dienoj lengviaus bus, neg anam miestui.

13. Bēda tau Korozain, bēda tau Betsaida; nes kad Tyre ir Sydone būtų daryti stebūk-lai, kurie pas jus stojos, seniai būtų pakūtavoję, sėdėdami ašutinėje ir pelenuose.

14. Užtikro lengviaus bus ant sūdo Tyrai ir Sydonui, neg jums.

15. Ir tu Kafarnaum, iki dangaus išaugštintas, būsi peklon nugramzdintas.

16. Kas jūsų klauso, manęs klauso; o kas jus paniekina, mane paniekina. O kas mane paniekina, paniekina aną, kurisai mane atsiuntė.

17. Ir sugrįžo septynios dešimtys ir du su džiaugsmu, tardami: Viešpatie, ir velniai mums pasiduoda vardan tavo.

18. Ir tarė jiems: Regėjau šėtoną kaipo žaibą iš dangaus nukrintantį.

19. Štai daviau jums galybę mynioti ant žalčių ir kurklių, ir ant visos galybės nepriešliaus: o nieko jūsų neižeis

20. Vienok iš to nedžiaugkitės, jog jums dvasios pasiduoda; bet linksminkitės, jog vardai jūsų yra parašyti danguose.

21. Toj valandoj prasidžiugo dvasioje šventojo, ir tarė: Išpažistu tau, Tėve, Viešpatie dangaus ir žemės, jog tai užslėpei nuog išmintingų, ir protingų, o apreiškei tai mažutėliams. Teip Tėve: Jog teipo po akių tavo pasimėgo.

22. Vis man yra paduota, nuog Tėvo mano. O nė vienas

nepažįsta, kas yra sūnus, tikt Tėvas: ir kas yra Tėvas, tikt sūnus, ir kam sūnus norėtų apreikšti.

23. O atsigręžęs ant mokintinių savo, tarė: Palaimintos akys, kurios mato, ką jūs regite.

24. Nes sakau jums, jog daug pranašų ir karalių norėjo regėti, ką jūs matote, o neregėjo, ir išgirst, ką jūs girdite, o negirdėjo.

25. O štai nekuris rašte mokyta kėlės gundindamas jį, o tardamas: Mokytojai, ką darydamas apturėsiu gyvenimą amžiną?

26. O jisai tarė jam: Zokone kas yra parašyta? kaip skaitai?

27. Anas atsakydamas tarė: Mylėsi Viešpatį Dievą tavo, iš visos širdies tavo, ir iš visos dūšios tavo, ir iš visų sylų tavo, ir iš visos dūmos tavo, o artimą savo kaipo pats save.

28. Tarė jam: Gerai atsa-kei; tai daryk, o gyvėsi.

29. O anas norėdamas pats save nuteisinti, tarė Jezui: O kas yra mano artimas?

30. O atsakydamas Jezus tarė: žmogus nekursai ėjo iš Jeruzalės į Jerichą, ir įpuolė tarp razbaininkų, kurie aną ir nuplėšė, o ronas padarę, paėjo pusgyvą palikę.

21 e. *Prasidžiugo Dvasioje šventoje* t. y. sulyg savo žmogiškam prigimimui Jis prasidžiugo dvasioje šventoje ir dėkavojo savo amžinam Tėvui.

31. Ir atsitiko: jog nekursai kunigas ėjo tuomi keliu; o paregėjęs aną, praėjo.

32. Teipog ir Levita, būdamas arti vietos, ir regėdamas aną, praėjo.

33. O Samaritonas nekursai keliaudamas, atėjo pas aną, ir paregėjęs jį, pasigailėjo.

34. O prisiartinęs užrišo ronas jo, užpylęs alyvos ir vyno; o užsodinęs jį ant savo galvijo, nuvedė aną į gaspadą, ir turėjo rūpestį apie jį.

35. O ant rytojaus, išėmė du grašius, ir davė gaspadoriui ir tarė: Turėk rūpestį apie aną, o ką tikt viršiaus išduosi, aš tau sugrįžęs atiduosiu.

36. Kursai tau iš tų trijų regisi būti artimu anam, kursai įpuolė tarp razbaininkų?

37. O anas tarė: kursai padarė mielaširdystę ant jo. Ir tarė jam Jezus: Eik ir tu padaryk teipogi.

38. Ir atsitiko, kad ėjo, o jisai įėjo į nekuri miestelį; o moteriškė nekuri vardu Morta priėmė jį į namus savo.

39. O ta turėjo seserį, vardu Mariją: kuri teipog prie kojų Viešpaties sėdėdama klausė žodžio jo.

40. Bet Morta rūpinos apie tūlą tarnavimą; kuri stojos ir tarė: Viešpatie, tu neatboji, jog sesuo mano paliko mane, idant pati viena tarnaučiau?

sakyk tada jai, idant man padėtų.

41. O atsakydamas tarė jai Viešpats: Morta, Morta: rūpinies ir sielojies apie labai daug.

42. Bet vieno daikto reikia. Marija geriausią dalį aprinko, kuri nuog anos nebus atimta.

XI PERSKYRIMAS.

Jezus savo mokinius melstis mokina. Išmeta nebylę dvasių. Užgėdina Farizejus ir grūmoja juos už jų veidmainystę.

1. Ir stojos kad buvo ant nekurių vietos melzdamasi, kaip paliovė, tarė vienas iš mokintinių ano jam: Viešpatie, pamokink mus melstis, kaipo išmokė ir Jonas savo mokintinius.

2. Ir tarė jiems: Kad meldžiatės, kalbėkite: Tėve, švęskis vardas tavo. Ateik karalystė tavo.

3. Duonos mūsų visų dienų, duok mums šiandieną.

4. Ir atleisk mums nusidėjimus mūsų. Nes ir mes atleidiame kiekvienam mums kaltam. Ir nevesk mus į pagundinimą.

5. Ir tarė jiems: Kas iš jūsų turės prietelių, ir eis pas jį pusiau nakties, ir sakys anam: prieteliau, pažičiok man tris duonas.

6. Nes prietelius mano iš

kelio atėjo pas mane, o neturiu ką jam padėti.

7. O jis iš vidaus atsakydamas, tartų: nevargink mane; jau durys yra uždarytos, o vėl aš man su manim yra lovoj, negaliu keltis ir tau duoti.

8. O jei anas nepaliaus dunksnėti: sakau jums, norint neduos kėlęs todėl, jog yra jo prietelius, vienok dėl bodo prašymo jo kelsis, ir duos jam, kiek jam reikia.

9. Ir aš sakau jums: Prašykite, o bus jums duota: jieškokit, o atrasite: dunksnokite, o bus jums adaryta.

10. Nes kiekvienas, kursai prašo, gauna: o kursai jieško, atranda: o dunksnojančiam bus atidaryta.

11. O kas iš jūsų prašo tėvą duonos, ar gi duos jam akmenį? arba žuvies, beg paduos jam už žuvį žaltį?

12. Arba jei prašytų kiaušinio: beg paduos jam kurklį?

13. Jei tada jūs būdami piktais, mokate duot geras dovanas vaikams savo: kaip toli labiaus Tėvas jūsų iš dangaus duos dvasią gerą prašantiems save.

14. Ir išvarinėjo velnią, o tas buvo nebylys: o kad išvarė velnią, prakalbėjo nebylys, ir stebėjos minios.

15. O nekurie iš anų sakė:

per Beelzebubą vyriausį velnių, išvaro velnius.

16. O kiti gundindami reikalavo uuog jo ženkle iš dangaus.

17. O jisai kad išvydo dumas anų, tarė jiems: kiekviena karalystė savyje nesutinkanti, bus išnaikinta, ir namai ant namų sugrius.

18. O jei ir šėtonas su savim yra nesutinkąs, kaip gi stovės karalystė jo? nes sakote, jog aš per Beelzebubą išmetu velnius.

19. O jei aš per Beelzebubą išmetu velnius: sūnūs jūsų per ką išmeta? todėl anie bus sūdziomis jūsų.

20. Bet jei pirštu Dievo išmetu velnius; užtiesą atėjo pas jus karalystė Dievo.

21. Kad stipras šarvininkas sergsta namus savo, pakajuje yra tai ką tur.

22. Bet jei stipresnis už jį atėjęs, pergalės jį; atims visus šarvus jo, kuriuose viltį turėjo ir naudą jo išdalys.

23. Kas nėra su manim, prieš mane yra: o kas nerenka su manim, barsto.

24. O kad dvasia nečysta išeis iš žmogaus, vaikščioja per vietas sausas, jieškodama atilsio, o neradusi, sako: sugrįšiu į namus savo, iš kur išėjau.

25. O atėjusi randa anuos iššluotus ir išsveistus.

26. Tada eina ir paima su

savim septynias kitas dvasias piktesnes už save, o įėjusios gyvena tenai. Ir stojas paskučiausi daiktai žmogaus ano piktesni už pirmuosius.

27. Ir stojos: kad tai kalbėjo, pakėlusi balsą nekuri moteriškė iš minios, tarė jam: pagirtas žyvas, kuris tave nėsiojo, ir krūtįs, kurias žindai.

28. O jisai tarė: Bet labiausiai pagirti, kurie klauso žodžio Dievo, ir saugoja aną.

29. O kad minios susirinko, pradėjo sakyti: Ta giminė yra nelaba giminė; reikalauja ženklų, o ženklas nebus anai duotas, tik ženklas Jonošiaus pranašo.

30. Nes kaipo Jonošius buvo ženklų Ninivitams, taip bus ir sūnus žmogaus giminei tai.

31. Karalienė nuog pusiau dienio kelsis ant sūdo su vyrais tos giminės, ir paskandys anuos; jog atėjo nuog kraštų žemės klausyti išminties Saliamono: o štai čionai daugiausiai neg Saliamonas.

32. Vyrai Ninivitai kelsis ant sūdo su ta gimine, ir paskandys aną, jog darė pakūtą ant apsakymo Jonošiaus; o štai čionai daugiausiai ne kaip Jonošius.

33. Nė vienas žvakės neuždega, ir nestato slapčioj, nei po kietvirčio, bet ant žibintuvo; i-

dant, kurie įeina, regėtų šviesybę.

34. Žvakė kūno tavo, yra akis tavo. Jei akis tavo būtų gera, visaskūnas tavo bus šviesus; bet jei būtų pikta, ir kūnas tavo bus tamsus.

35. Veizdėk tada, idant šviesybė, kuri tavyje yra, nebūtų tamsybė.

36. Jei tada visas kūnas tavo būtų šviesus, neturįs nė jokios dalies tamsybės, bus visas šviesus, ir kaip žvakė žibėjimu apšvies tave.

37. O kad kalbėjo, prašė jį nekursai Farizeušas, idant pas jį valgytų pietus. O įėjęs sėdos už stalo.

38. O Farizeušas pradėjo pats savyje dūmodamas kalbėti, kodėl nenusiprausė pirm pietų?

39. Ir tarė jam Viešpats: Dabar jūs Farizeušai, kas yra iš viršaus taurės, ir bliūdo šveitėte, bet kas yra viduje jūsų, pilna yra išplėšimo, ir piktybės.

40. Pasvaigėliai, ar tas, kuris padarė tai, kas yra iš viršaus, nepadarė ir tai, kas yra viduje?

41. Vienok kas atsiliko, duokite jalmužną, o štai visi daiktai yra jums čysti.

42. Bet bėda jums Farizeušams, jog duodate dešimtinę iš mietrų, ir iš rūtų, ir iš visų daržo žolių, o apleidžiate sūdą ir

meilę Dievo. Bet reikėjo tuos daiktus daryt, o anų neapleisti.

43. Bėda jums Farizeušams, jog mylite pirmas krases bažnyčiose, ir pasveikinimus ant turgovietos.

44. Bėda jums, jog este kaip grabai, kurie nematomi yra, o žmonės, kurie ant anų vaikščioja, nežino.

45. O atsakydamas nekursai Zokone mokytas, tarė jam: Mokytojau, tai kalbėdamas, ir mus užgėdini.

46. O jisai tarė: Ir jums zokone mokytiems bėda: nes apsunkinat žmones naštomis, kurias pakelti negal, o patys neg vienu pirštu savo nepakru-tinat naštų.

47. O bėda jums, kurie statote grabus pranašams: o tėvai jūsų užmušė anuos.

48. Užtikrą liūdyjate, jog mėgstate darbais tėvų jūsų: nes anie užmušė anuos, o jūs statote grabus jiems.

49. Dėlto ir išmintis Dievo tarė: Siųsiu pas anuos prana-

šus, ir Apaštalus, o iš anų užmuš ir persekios.

50. Idant pajieškotas būtų visų pranašų kraujas, kurį išliejo ta giminė nuog pradžios svieto.

51. Nuog kraujo Abliaus, iki kraujo Zacharijošiaus, kursai prazuvo tarp Altoriaus, ir tarp bažnyčios. Teip jums sakau, bus pajieškotas nuog tos giminės.

52. Bėda jums Zokone mokytiems, jog ėmėte raktą išmanymo, patys neįėjot, o tuos, kurie ėjo, neleidote.

53. O kad tai jiems sakė, pradėjo Farizeušai ir rašte mokyti labai spausti, ir daugiais daiktais jam burną uždarinėt.

54. Tykodami ant jo, ir jieškodami, idant iš jo burnos ką išgautų, kad jį apskųstų.

XII PERSKYRIMAS.

Kristus persergsti mus prieš veidmainystę, svieto baimę ir godulystę ir ragina visus būdėti (jausti).

1. O kad daug minių aplinkui stovėjo, teip, jog vieni kitus myniojo, pradėjo sakyt mokintiniams savo: saugokitės nuog raugo Farizeušų, kuriuomi yra veidmainystė.

2. O nieko neyra uždengta, kas neišsireikštų: nei užslėpta, kas nebūtų žinomu.

3. Nes ką tamsybėse kalbė-

46 e. *Ir jums zokono mokintiems bėda.* Kalba Jezus apie mokintus Moižės zokono, paprastai vadinamus Rašto Mokintais.

47 e. *Bėda jums kurie statote.* Paminklų statymas pranašams, pats savyje, nebuvo papeiktinas, tik atkaklumas tų nelaimingų žmonių, kurie paviršutiniiais tikėjimo ir dorybės darbais prisi-dengdami ėjo priešai pranašų kunigaikštį.

jote, šviesybėje bus sakyta: o ką į ausį sakėt kamarose, bus ant stogų apsakyta.

4. O sakau jums prieteliams mano: nesibijokite tų, kurie užmuša kūną, o potam netur daugiaus ką darytų.

5. Bet parodysiu jums, ko turite bijotis: bijokitės ano, kursai kad užmuš, tur valdžią įmesti į peklą. Teip sakau jums, to bijokitės.

6. Beg ne parduodami yra penki žvirbliai už du pinigėlius, o vienas iš jų neyra užmirštas pas Dievą?

7. Bet ir plaukai ant galvos jūsų visi yra suskaityti. Nebijokitės tada: jūs este brangesni už daug žvirblių.

8. O sakau jums: kiekvienas, kuris mane išpažįs prieš žmones, ir sūnus žmogaus išpažįs aną prieš Aniulus Dievo.

9. Ir kas manęs užsigis prieš žmones, bus užgintas prieš Aniulus Dievo.

10. Ir kiekvienas, kursai sako žodį prieš sūnų žmogaus, bus jam atleista: o tam, kursai bliuzyntų prieš Dvasią šventą, nebus atleista.

11. O kad jus vadžios į bažnyčias, ir pas vyresnybes, ir pas valdytojus, nerūpinkitės, kaip, arba ką atsakytumėt, arba ką kalbėtumėt.

12. Nes Dvasia šventa pamo-

kis jus anoj valandoj, ką reiktų jums sakyt.

13. Ir tarė jam nekursai išminios: Mokytojau, sakyk broliui mano, idant su manim pasidalintų tėviškę.

14. O jisai tarė jam: žmogau, kas mane pastatė už sūdžią, arba dalytoją tarp jūsų?

15. Ir tarė jiems: Veizdėkit, o saugokitės visokio gobėjimo: nes ne gausume kieno yra gyvenimas jo, iš to, ką tur.

16. Ir pasakė jiems prilyginimą, tardamas: žmogaus nekurio turtingo dirva atnešė vaisių apstingą.

17. Ir dūmojo pats savyje, tardamas: ką darysiu, jog neturiu, kur sukrauti mano vaisius?

18. Ir tarė: Tai padarysiu: suardysiu mano kluonus; o didesnius išstatysiu, ir tenai sukrausiu vis, kas man užderėjo, ir turtus mano.

19. Ir tarsių dūšiai mano: Dūšia, turi daug turtų sukrautų ant daug metų, atilsėkis, valgyk, gerk, puotauk.

20. Ir tarė jam Dievas: Padūkėli, šią naktį atima tau dūšią tavo: o ką sutiekei, kieno bus?

21. Teip yra, kursai sau krauna skarbą, o dėl Dievo yra neturtingu.

22. Ir tarė mokintiniams savo: Dėlto sakau jums: nesirū-

pinkit apie dūšią jūsu, ką valgytumēt, nei apie kūnā, kuomi apsidengtumēt.

23. Dūšia yra daugiau, neg valgis, o kūnas daugiau, neg rūbas.

24. Prisiveisdēkit varnams, jog ne sēja, nei piauja, kurie netur klēties, nei kluono, o Dievas pena anuos. Kaip toli brangesni este jūs neg anie?

25. O kas iš jūsų dūmodamas gal pridėti vieną uolaktį prie stomenio savo?

26. Jei tada nei to, kas yra mažiausio negalite, kodėl apie kitus daiktus rūpinatės?

27. Prisiveisdēkit lelijoms, kaip auga, nei dirba; nei verpia; o sakau jums, nei Saliamonas visoj savo šlovėj nebuvo ap-rėdytas, kaip viena iš tų.

28. O jei žolę, kuri šiandien yra ant lauko, o rytoj į pečių bus įmesta, teip Dievas priden-gia; kaipo daugiau jus, mažatikiai?

29. Ir jūs neklauskitės, ką valgytumēt, arba ką gertumēt: o augstyn nekelkitės.

30. Nes to viso giminės svieto jieško. O Tėvas jūsų žino, jog to reikalaujate.

31. Bet jieškokit pirmiaus karalystės Dievo ir teisybės jo: o tai vis bus jums priduo-ta.

32. Nebijokis, mažas būreli: nes pasimėgo Tėvui jūsų, duot jums karalystę.

33. Parduokite, ką turite, o duokit elmužną. Padarykit sau maišelius, kurie nepasęsta, skarbą nesimažinantį danguje, kur vagis neprisiartina, o kan-dis negadina.

34. Nes kur yra skarbas jūsų, tenai bus ir širdis jūsų.

35. Tegul bus perjuostos strienos jūsų, ir žvakės uždeg-tos rankose jūsų.

36. O jūs lygūs žmonėms laukiantiems pino savo, kuomet iš svodbos sugrįžtų: idant, kad ateis ir dunksnos, tuojaus jam atidarytų.

37. Palaiminti anie tarnai, kuriuos, parėjęs ponas, atras jaustančius. Užtiesą sakau jums jog parsijuos, o lieps aniems sėstis, o vaikščiodamas aniems tarnaus.

38. O jei pareitų antroj sargyboj, ir jei trečioj sargyboj pareitų, o teip rastų: palaiminti yra tarnai anie.

39. O tai žinokit, jog kad žinotų gaspadorius, kurioj valantoj vagis turėtų ateiti, jaustų užtikrą, o neleistų įsikast į namus savo.

40. Ir jūs būkit gatavi, nes kurioj valandoj netikitės, sūnus žmogaus ateis.

41. Ir tarė jam Petras: Viešpatie, mums sakai tą prilyginimą, ar ir visiems?

42. O Viešpats tarė: Kursai, tari, yra tikras ir išmintingas

užveisdėtojas, kurį poñas pastatė ant savo šeimynos: idant aniems laike duotų saiką kviečių?

43. Palaimintas anas tarnas, kurį atėjęs Viešpats, atras teip darantį.

44. Tikrai sakau jums: jog ant viso, ką tur, pastatys aną.

45. O jei tartų anas tarnas širdyje savo: ponas mano trunka ateit: o pradėtų mušt tarnus ir tarnaites, ir valgyt, ir gert, ir apsigerti.

46. Ateis ponas ano tarno dienoj, kurioj netikisi, ir valandoje, kurios nežino: ir atsikirs aną, o dalį jo su netikinčiais padės.

47. O tarnas anas, kursai pažino valią, pono savo, o nepritaisė, nei padarė pagal valios jo, labai bus korotas.

48. Bet kursai nežinojo, o padarė daiktus vertus koronės, mažai bus korotas. O nuog kiekvieno, kuriam daug yra duota, daug nuog ano jieškos: o kuriam daug yra prisakyta, daugiaus nuog aną norės.

49. Atėjau užleisti ugnį ant žemės: o ko noriu, tiktai idant užsidegtų?

50. Bet turiu būt apkrikštytas krikštu: o kaip esmi suspaustas, pakol išsipildys?

51. Tikite, jog atėjau pakąjti duoti ant žemės? Ne, sakau jums: bet atskyrimą.

52. Nes nuog šio laiko bus penki vienuose namuose perskirti, tris prieš du, o du prieš tris.

53. Atsiskirs tėvas prieš sūnų, o sūnus prieš tėvą: motina prieš dukterį, o duktė prieš motiną: uošvė prieš marčią, o mąrti prieš uošvę savo.

54. Sakė teipogi ir miaioms: Kad regite debesį pasikeliantį nuog saulės užsileidimo, tuojaus sakot: Bus lietus; ir teip stojas.

55. O kad vėją pučiantį nuog pusiaudienio, sakote: Jog bus karšta; ir stojas:

56. Veidmainiai, veidą dangaus ir žemės mokate pažinti, o to laiko kodėl nepažįstate.

57. Kodėlgi teipog. ir patįs per save nesūdyjate, kas yra teisu.

58. O kad eini su priešinin-ku savo pas vyresnį, rūpinkis kelionėj, kaipo būtumei liuosas nuog ano: idant kartais nevestų tave pas sūdzia, o sūdzia neatduotų tave vartauninkui, vartauninkas neįmestų tave kalien.

59. Sakau tau: neišeisi iš ten, pakol ir paskučiausį pinigėlį neatiduosi.

XIII PERSKYRIMAS.

Metavonės rėkalas. Netaisingas fygos medis. Sergančios moteriškės išgydymas ir tt.

1. O buvo nekurie aname laike apsakydami jam, apie Gali-

liečius, kurių kraują sumaišė Pilotas su apieromis anų.

2. O atsakydamas tarė aniems: Betikite, jog tie Galiliečiai už visus kitus Galiliečius buvo griešnesni, jog tokius daiktus nukentėjo?

3. Ne: sakau jums: bet jei nepakūtavosite, visi teipogi prapulsite.

4. Kaip anie aštuoniolika, ant kurių užgriuvo bokštas Siloje, ir užmušė anuos: tarėte, jog ir anie kaltesni buvo už visus žmones gyvenančius Jerolimoj?

5. Ne: sakau jums: bet jei nepakūtavosite, visi teipogi prapulsite.

6. Ir pasakė tą prilyginimą. Turėjo nekuris fygos medį įsodintą vynyčioj savo: ir atėjo jieškodamas ant ano vaisiaus, o nerado.

7. Ir tarė užveizdėtojai vynyčios: Štai tris metai yra, kaip ateinu jieškodamas vaisiaus ant tos fygos, o nerandu: Iškirsk tada aną: kodėl ir žemę užima?

8. O anas atsakydamas, tarė jam: Viešpatie, palik aną ir šį metą iki kolei aną apkasiu, ir apdėsiu mėšlais.

9. O gal bene išduotų vaisių: o jei ne, potam iškirsi aną.

10. Ir mokė bažnyčiose anų subatomis.

11. O štai moteriškė, kuri

turėjo dvasią ligos per aštuonioliką metų, o buvo sutraukta, ir negalėjo nėkoku būdu augstyn paveizdėt.

12. Kurią pamatęs Jezus, pavadino aną pas save, ir tarė jai: Moteriške, išliuosuota esi nuo ligos tavo.

13. Ir uždėjo ant anos rankas: o tuojaus atsitiesė ir garbino Dievą.

14. O atsakydamas vyresnis bažnyčios, užsirūstinęs, jog Jezus subatoj išgydė, tarė minioms: Šešios dienos yra, kuriose reik dirbti: tose tada atėikite, ir gydykitės: o ne subatos dienoj.

15. O atsakydamas jam Viešpats tarė: Veidmainiai, kiekvienas iš jūsų ar neatriša jautį savo, arba asilą nuo prakarto, ir veda pagirdyt?

16. O tą dukterį Abraomo, kurią šetonas buvo štai per aštuoniolika metų surišęs, argi nereikėjo išrišti iš tų pančių dienoj subatos?

17. Ir kad tai sakė, gėdėjos visi jam priešingi: o visi žmonės džiaugės iš viso, ką jis garbingai darė.

18. Tarė tada: kam prilyginta yra karalystė Dievo, o į ką aną prilygisiu?

19. Prilyginta yra grūdai garstyčios: kurį paėmęs žmogus įmetė į daržą savo, ir užaugo, ir stojos didžiui medžiui, o paukš-

čiai dangaus ilsėjo ant šakų jo.

20. O vėl tarė: kam prilygįsiu karalystę Dievo?

21. Prilyginta yra raugui, kurį paėmusi moteriškė paslėpė į miltų tris saikus, kolei vis surūgtų.

22. Ir vaikščiojo po miestus ir miestelius, mokydamas, o keliaudamas į Jeruzalem.

23. Ir tarė jam nekursai: Viešpatie, jei maž tų yra, kurie bus išganyti? O jisai tarė aniems:

24. Rūpinkitės, idant įeitu mėt per ankštus vartus. Nes sakau jums: jog daug norės įeiti, o negalės.

25. O kad įeis gaspadorius, ir duris uždarys, pradėsit lauke stovėt ir dunksnot į duris, tardami: Viešpatie, atidaryk mums: o atsakydamas tars jums: Nepažįstu jūsų, iškur este.

26. Tuomet pradėsit sakyti: Valgėm po akių tavo, ir gėrėm, ir ant mūsų ulyčių mokindavai.

27. Ir tars jums: Nepažįstu jūsų iš kur este: Atstokit nuog manęs visi darytojai piktybės.

28. Tenai bus verksmas ir griežimas dantų, kad išvysit Abraomą ir Izaoką, ir Jokūbą, ir visus pranašus karalystėj Dievo, o jus laukan išmestus.

29. Ir ateis nuog saulės užtekėjimo, ir užsileidimo, nuog

pusiaunakties ir pusiaudienio, ir sėsis karalystėj Dievo,

30. O štai yra paskučiausi, kurie bus pirmiausiais, o yra pirmiausi, kurie bus paskučiausiais.

31. Toj dienoj prisiartino nekurie iš Farizeušių, tardami jam: Išeik, ir eik iš čionai: nes Herodas nor tavo užmušt.

32. Ir tarė aniems: eikit ir pasakykit lapei anai: Štai išvarau velnius ir gydau šiandien ir rytoj, ir trečioj dienoj imsiu pabaigą.

33. O vienok reikia man šiandien, ir rytoj ir porytoj vaikščiout: nes negal būti, idant pranašas kur kitur prazūtų, kaip tiktai Jerozolimoj.

34. Jeruzalem, Jeruzalem, kuri užmuši pranašus ir akmenimis žudai tuos, kurie pas tave yra siųsti: kiek kartų norėjau surinkt vaikus tavo, kaip po paukštis savo lizdą po sparnu, o nenorėjai?

35. Štai pasiliks jums namai jūsų apleisti. O sakau jums: jog manęs neišvysite, pakol ateis, kad sakysit: pagirtas, kursai eina vardan Viešpaties.

XIV PERSKYRIMAS.

Kristus išgydo vandens ligą sergantį žmogų. Pokiūio prilyginimas. Vistisko atsižadėjimo reikalus, kad sekti Kristų.

1. Ir atsitiko: Kad Jezus įėjo į namus nekurio vyriausio

Farizeušo subatoj valgyt duonos, o anie ant jo tykojo.

2. O štai nekursai žmogus sutinęs buvo po akių jo.

3. O Jezus atsakydamas tarė Mokytojams Žokono ir Farizeušams, sakydamas: Jei dera subatoje gydyt?

4. Bet anie tylėjo. O jisai nutvėręs išgydė aną ir paleido.

5. O atsakydamas tarė jiems: kieno iš jūsų asilas arba jautis įpuls į šulinį; ar ne tuojaus aną ištrauks dienoj subatos?

6. Ir negalėjo jam ant to atsakyti,

7. Ir pasakė teipogi prilyginimą pakviestiems, regėdamas, kaip pirmas vietas už stalo aprenka, tardamas aniems:

8. Kad būsi pakviestas ant svodbos, nesėskis ant pirmos vietos, idant kartais nebūtų garbingesnis už tave pakviestas nuog jo.

9. O atėjęs tasai, kuris tave ir aną pakvietė, netartų tau: Duok tam vietą, o tada pradėtumei su gėda sėdėt ant paskučiausios vietos.

10. Bet kad būsi pakviestas, eik sėskis ant paskučiausios vietos: idant kad ateis tas, kursai tave pakvietė, tartų tau: Prieteliau, sėskis augščiau. Tada bus tau garbė prieš drauge sėdinčius.

11. Nes kiekvienas, kursai save išaugština, bus nužemin-

tas: O kas nusizemina, bus išaugštintas.

12. Kalbėjo teipogi ir tam, kursai jį buvo pakvietęs: Kad pritaisyysi pietus, arba vakarienę, nekiesk prietelių tavo, nei brolių tavo, nei genčių, nei susiedų bagotų: idant kartais ir anie tave teipogi nepakviestų, ir nestotųs tau atidavimas.

13. Bet kad darai puotą, sukviesk pavargėlius, lušus, raišus, ir aklus,

14. O būsi palaimintas, jog negal tau atiduoti: nes bus tau atiduota prisikėlime iš numirusių teisų.

15. Tai išgirdęs nekursai iš sėdinčių drauge, tarė jam: Palaimintas, kursai valgys duoną karalystėj Dievo.

16. O jisai jam tarė: Nekursai žmogus padarė večerę didelę, ir pakvietė daug.

17. Ir nusiuntė tarną savo valandoj večerios, pasakyti pakviestiems, idant ateitų, nes jau vis yra garava.

18. Ir pradėjo visi drauge išsikabinėti. Pirmas jam tarė: Pirkau sodžių, ir reikia man eiti ir apveizdėti aną: prašau tave turėk mane už iškalbėtą.

19. O kitas tarė: Pirkau penkis jungus jaučių, ir einu anų pamėginti: meldžiu tave turėk mane už iškalbėtą.

20. O kitas tarė: Moterį vedžiau, ir dėlto negaliu ateiti.

21. O sugrįžęs tarnas, pasakė tai Ponui savo. Tada užsirištinęs gaspadorius, tarė tarnui savo: Eik greitai ant ulčių, ir takų miesto: o ubagus ir lušus, ir raišus įvesk čionai.

22. Ir tarė tarnas: Viešpatie, stojos, kaip įsakei, o dar yra vieta.

23. Ir tarė Ponas tarnui: Eik ant kelių ir patvorių: o priversk jeiti, idant namai mano būtų pilni.

24. O sakau jums: jog nė vienas iš anų vyrų, kurie buvo pakviesti, neragaus večerios mano.

25. Ir ėjo su juomi minios didės: o atsigręžęs, tarė jiems:

26. Jei kas eina pas mane, o netur neapikantoj tėvą savo, ir motiną, ir moterį, ir vaikus, ir brolius, ir seseris, o dar ir dūšią savo, negal būti mano mokintiniu.

27. O kas neneša kryžiaus savo, o eina paskui manęs, negal būti mano mokintiniu.

28. Nes kas iš jūsų norėdamas bokštą pastatyt, neškaito

atsisėdęs pirmu išdėjimus, kurių reikia, jei tur ant pabaigimo?

29. Idant kad gruntą uždės, o negalės pabaigti, nepradėtų visi regėdami iš ano juoktis.

30. Tardami: Jog tas žmogus statyt pradėjo, o pabaigti negalėjo.

31. Arba kursai karalius, eidamas karionę vesti su kitu karaliu, nedūmoja pirmiaus atsisėdęs, jei gal su dešimti tūkstančių susitikt su anuo, kuris su dvidešimt tūkstančiais ateina prieš jį.

32. Bet jei ne, kad anas dar toli yra, siųzdamas pasiuntinius, prašo to, ką pakajaus yra.

33. Teip tada kiekvienas iš jūsų, kursai neišsizada viso, ką tur, negal būti mokintiniu mano.

34. Gera yra druska. Bet jei druska pagestų, kuomi bus sūdyta?

35. Nedera nei į žemę, nei į mėsą: bet laukan ją išmes. Kas tur ausis ant klausymo, tegul klausio.

XV PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie pragaišintą atį ir veltklaidį sūnų,

1. Ir artinosi pas jį maitininkai ir griešniukai, idant jo klausytų.

2. Ir murmėjo Farizeušai ir

26 e. *Netur neapykantoj.* Kristaus įstatymas nevelija mums neapkęsti kornors, net ir mūsų priešų, o tuom labiaus mūsų gimdytojų. Žodžių prasmė yra, jog mums dūšioje reik būti pasirįžusiems atsižadėti kiekvieno daikto, kad ir artimiausio ir brangiausio, jei jis mus sulaikytų nuo Kristaus sekimo.

mokytojai rašto, tardami: Jcgo tasai priima nusidėjusius, ir su anais valgo

3. Ir tarē aniems tą prilyginimą, sakydamas:

4. Kursai iš jūsų žmogus, kuris tur šimtą avių, o jei prazudytų vieną iš anų, ar nepaliekt devynių dešimtų ir devynių ant girios, o ne eina paskui anos, kuri prazuvo, kolei ją atrastų?

5. O kad ją atras, uždeda ant pečių savo džiaugdamasi.

6. O parėjęs namon suvadiną prietelius ir susiedus, tardamas jiems: Džiaugkities su manim, jog atradau avį mano, kuri buvo prazuvusi.

7. Sakau jums, jog teip bus džiaugsmas danguje, iš vieno nusidėjusio pakūtą darančio, ne kaip iš devynių dešimtų ir devynių teisųjų, kurie nereikalauja pakūtos.

8. Arba kuri moteriškė, turėdama dešimtį pinigėlių, jei pamestų vieną pinigėlį, ar neuždega žvakės, ir nešluoja namus; ir nejieško labai, kolei atrastų?

9. O atradusi, suvadiną prietelkas ir susiedkas, tardama: Džiaugkitės su manim, nes atradau pinigėlį, kurį buvau pametusi.

10. Teip sakau jums, bus džiaugsmas prieš Aniolus Dievo

iš vieno griešninko pakūtą darančio.

11. Ir tarē: Žmogus nekuris turėjo du sūnus.

12. Ir tarē iš anų jaunesnis tėvui: Tėve, duok man dalį turtų, kuri man pripo. Ir padalijo tarp anų turtą

13. O po ne daugy dēnų, vis surinkęs jaunesnis sūnus iškeliavo į tolimą šalį; ir išgaišino tenai turtą savo, gyvendamas palisturystėj.

14. O kad vis išgaišino, stojos didis badas anoje šalyje, ir anas pradėjo stokti.

15. O nuėjo, ir pristojo pas vieną gyventojį anos šalies. Ir nusiuntė aną į sodžių savo, idant kiaules ganytų.

16. Ir norėjo pilvą savo pripildyt salodinomis, kurias kiaulės ėdė, o niekas jam nedavė.

17. O susidūmojęs savyje tarē: Kaip daug samdininkų namuose tėvo mano tur apsčiai duonos: o aš čia badu mirštu.

18. Kelsiuos ir eisiu pas tėvą mano, ir tarsiu jam: Tėve! nusidėjau prieš dangų, ir prieš tavę.

19. Jau nevertas esmi vadin-tis sūnumi tavo: padaryk mane kaipo vieną iš samdininkų tavo.

—
pestį apie mus, ant žemės gyvenančius, žino mūsų darbus ir džiaugiasi iš mūsų metavonės.

10 e. *Prieš aniolus Dievo.* Iš šių žodžių matyti, jog dangaus aniolai tur rū-

20. O kēlēš ējo pas tēvą savo. O kad dar iš tolo buvo, pamatē aną tēvas jo, ir mielaširdyste sukrutintas buvo, o pribėgęs puolē ant kaklo jo, ir pabučiavo jį.

21. Ir tarē jam sūnus: Tēve! nusidējau prieš dangų ir prieš tave; jau ne esmi ver-tas vadintis sūnumi tavo.

22. Ir tarē tēvas tarnams savo: Veikiai atneškit pirmąjį rūbą, o apvilkite jį: ir duokit žiedą ant rankos jo, ir autuvus ant kojų jo.

23. Ir atveskite teliuką penētinį, ir užmuškite; o valgykim ir puotaukim.

24. Nes tas sūnus mano miręs buvo, o atgijo: prapuolęs buvo: o atsirado. Ir pradėjo linksmintis.

25. O vyresnis jo sūnus dirvoj buvo. O kad grįžo, ir artinos namuosna, išgirdo giedojimą, ir šokinėjimą.

26. O pavadino vieną iš tarnų, ir paklausē, kas tai būtų.

27. O jis jam tarē: Brolis tavo parėjo; ir tēvas tavo pamušē teliuką penėtinį, jog sveiką jį atgavo.

28. Ir užsirūstino, ir nenorėjo vidun eiti. Tėvas tada jo išėjęs, pradėjo aną prašyti.

29. Bet jis atsakydamas, tarē tėvui savo: Štai per tiek metų tau tarnauju, ir niekados neperžengiau tavo įsakymą: o

niekados man nei oželio nedavei, idant su mano prieteliais pasi-linksminčiau.

30. Bet kada tas sūnus tavo, kursai prarijo turtą savo su paleistuvėms, parėjo: užmušei dėl jo teliuką nupenėtą.

31. O jis tarē anam: Sū-nau, tu visados esi su manim, ir visi daiktai mano, yra tavo.

32. Bet reikėjo linksmintis, ir džiaugtis, jog tas brolis tavo buvo numiręs, o atgijo: buvo pražuvęs, o atsirado.

XVI PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie neteisų užveizdą, apie turčių ir Lozorijų.

1. Kalbėjo teipogi ir mokin-tiniams savo: Buvo nekuris žmogus, turtingas, kursai turėjo užveizdėtojų, o tas buvo prieš jį apskūstas, kaip būtų išgaišinęs turtus jo.

2. Ir pavadino aną, ir tarē jam: Ką tai girdžiu apie tave, atiduok rokundą iš užveizdėji-mo tavo; nes jau užveizdėtoju būt negalėsi.

3. Ir tarē užveizdėtojas pats savyje: Ką veiksiu, jog vieš-pats mano atima nuog manęs užveizdėjimą, kasti negaliu, elgėtauti gėdžiuos.

4. Zinau ką darysiu: idant, kad būsiu atitolintas nuog urė-dystės, priimtų mane į savo na-mus.

5. Suvadinęs tada kiekvieną

iš skolininkų viešpaties savo, tarė pirmam: Kiek kaltas esi ponui mano?

6. O anas atsakė: Šimtą kodžių alyvos. Ir tarė jam: Imk užrašą tavo, o tuojaus sėskis, parašyk penkias dešimtis.

7. Potam tarė kitam: O tu kiek kaltas esi? Kursai tarė: Šimtą saikų kviečių. Ir tarė jam: Imk užrašą tavo, o parašyk aštuonias dešimtis.

8. Ir pagyrė viešpats užveidėtoją neteisų, jog išmintingai padarė: nes sūnys to svieto giminėje savo yra išmintingesnis už sūnus šviesybės.

9. O aš jums sakau: Darykit sau prietelius iš mamonos neteisios: idant kad pavargsite, priimtų jus į amžinų gyvenimus.

10. Kursai viernas yra mažiausiame daikte, yra viernas ir didesniame: o kas mažame daikte yra neteisis, ir didesniame yra neteisis.

11. Jei tada neteisingoj mamonoj nebuvote viernais: Ku-

9 e. *Mammonos neteisisios*. Mammona ženklina turtus. Jie čion pavadinti *mammona neteisybės*, nes tankiai jie tur savyje kęnorint pikto, arba būna jo proga; geriausiam net atvejyje mammona yra žemiškais ir nykstančiais turtais. *Priimtų jus*. Iš tų žodžių regime, jog, mūsų sušelpiti neturtingi Dievo tarnai, gal paskui mūsų dūšias per savo užtarymą įvesti į dangų.

ri teisinga yra, kas jums aną patikės?

12. O jei svetimame daikte nebuvote viernais, kas jums duos, kas jūsų yra?

13. Nėjokis tarnas dviem ponams tarnaut negal: nes arba vieną neapkęs, o antrą mylės: arba prie vieno turėsis, o antrą paniekys: Negalite Dievui tarnauti ir mamonai.

14. O tų visų daiktų klausė Farizeušai, kurie buvo turto gėidulingi: ir apjuokė jį.

15. Ir tarė jiems: Jūs este, kurie patįs save teisiniate prieš žmones. Bet Dievas pažįsta širdis jūsų: nes kas yra pas žmones iškelta, tai pas Dievą yra biauromas.

16. Zokonas ir pranašai iki Jono: nuog to laiko karalystė Dievo apsakoma yra, o kiekvienas per syla į aną veržiasi.

17. O pigiaus yra dangui ir žemei praeiti, neg vienai žymelei iš Zokono prapulti.

18. Kiekvienas, kursai apleidžia moterį savo, o kitą paima svetmoterauja: ir kas nuog vyro apleistą paima, svetmoterauja.

19. Buvo nekursai žmogus bagotas, kuris apsilvildavo purpura ir brangiais rūbais: ir kasdieną valgė apstingai.

20. Ir buvo nekursai pavar-gėlis vardu Lazaras, kuris gulė-

jo pas jo vartus skauduliais aptektas.

21. Norēdamas būti pasotintas trupučiais, kurie puolē nuog stalo bagočiais; o niekas jam nedavē; bet ir šūnjs ateidavo ir laižydavo votis jo.

22. Ir stojos jog numirē pavargēlis, ir buvo nuneštas per Aniolus ant prieglobsties Abraomo. Numirē teipogi ir bagočius, ir palaidotas buvo pragarē.

23. O pakēļs akis savo, kad buvo mūkose, išvydo Abraomā ištolo, ir Lazarā prieglobstyje jo.

24. O šaukdamas anas tarē: Tēve Abraomai susimilk ant manēs, o atsiųsk Lazarā, idant pamirkytų galā piršto savo vandenyje, idant atvēsintų liežuvi mano: nes mūkas kenčiu toj liepsnoj.

25. Ir tarē jam Abraomas: Sūnau atmink, jog per gyvenimą savo atēmei gerā: o Lazaras teipogi blogā: o dabar jis linksminas, o tu mūkas kenti.

26. O ant to viso, tarp mūsų ir tarp jūsu patvirtintas yra didis tarpas: idant tie kurie nor iš čia nūciti pas jus negalētų, nei iš ten čionai ateiti.

27. Ir tarē: prašau tada ta-

22 e. *Prieglobsties Abraomo, t. y. atsilisio vietas, kur gyveno Senojo Instatymo šventųjų dūšios, kol Kristus per savo mirtį joms dangaus neatidarē.*

ve tēve, idant anā nusiųstumei į namus tēvo mano.

28. Nes turiu penkis brolius. Idant aniems liūdytų, kad ir anie neateitų ant tos kentėjimo vietas.

29. Ir tarē jam Abraomas: Tur Maižiešių ir Pranašus: tegul anų klaso.

30. O jis tarē: Ne, Tēve Abraomai; bet jei kas iš numirusių neitų pas anuos, darys pakūtą.

31. Ir tarē jam: Jei Maižiesiaus ir Pranašų neklauso, kad norint kas ir iš numirusių keltų, netikēs.

XVII PERSKYRIMAS.

Pamokinimai kaip išsisergėti papiktinimo, apie tikėjimo galybę ir kiti. Dešimtis raupuotų. Apie antrą Kristaus atėjimą.

1. Ir tarē Mokintiniams savo: Negalimas yra daiktas, idant papiktinimai neateitų: bet bėda tam, per kurį ateina.

2. Geriaus jam yra, idant akmuo girnų būtų užkabintas ant kaklo jo, ir būtų į marias įmestas, neg idant vieną iš tų mažutėlių papiktintų.

3. Dabokitės patįs: Jei brolis tavo nusidėtų prieš tave: subark jį: o jei pakūtą darytų, atleisk jam.

4. Ir jei septynis kartus nusidėtų ant dienos, prieš tave, ir septynis kartus ant dienos atsiverstų pas tave, sakydamas: gailu man; atleisk jam.

5. Ir tarē Apaštalai Viešpačiam: Padaugink mums tikėjimą.

6. O Viešpats tarē: jei turētumēt tikėjimą, kāipo grūda garstyčių, tarsite tam moros medžiui: Išsirauk iš šaknų, o persisodink į marias: o klausys jūsų.

7. O kas iš jūsų, kuris turētų tarną ariantį arba ganantį, kursai kad iš dirvos sugrīštų, tartų jam: Eik tuojaus sēskis uz stalo.

8. O nesakytų jam: prитайsyk kā valgyčiau ant vēčerios, o persijuosk, ir tarnauk man, pa kol pavalgysiu, ir atsigersiu: o potam tu valgysi ir gersi?

9. Ar-gi dėkavoja tarnui anam, jog padarē tai, kā jam įsakē?

10. Netikiu: Teip ir jūs, kad padarysite vis, kas jums įsakyta yra, tarkite: Tarnai esme niekam nederanti, kas mums prigulējo daryt, padarēme.

10 a. *Tarnai esam niekam nederantys, t. y. jog mūsų tarnavimas neatneša mūsų Viešpačiui naudos, ir Jis nuo mūsų reikalauja vien tik kaip tikros mūsų pačių priedermės Jam tarnauti. Bet, nors mes Jam nenaudingi, mūsų tarnavimas Jam mums yra naudingas, nes Jis mūsų geriems darbams suteikia savo malone didelę vertę ir tokie mūsų darbai, kaip Jis prižadėjo, duoda mums amžino užmokesnio tiesą.*

11. Ir atsitiko, kad ējo į Jeruzalem, ējo per vidų Samarijos ir Galilėjos.

12. O kad įėjo į nekurį miestelį, užtekėjo jam dešimtis vyrų raupuotų, kurie ištolo apsistoję.

13. Ir balsą pakėlė tardami: Jezau mokytojas, susimilk ant mūsų.

14. Kuriuos kad pamatē, tarē: Eikite pasirodykit kuni-gams. Ir stojos kad ējo, buvo apcystyti.

15. O vienas iš jų, kad re-gėjo, jog buvo apcystytas: sugrįžo balsu didžiu garbindamas Dievą.

16. Ir puolē ant veido po kojų jo dėkavodamas: o tas buvo Samaritonas.

17. O atsakydamas Jezus tarē: Begne dešimtis yra apcystytų? o devyni kur yra?

18. Neatsirado, kursai sugrīštų ir duotų garbę Dievui, tiktai tas svetimos šalies.

19. Ir tarē jam: Kelkis, eik nes tikėjimas tavo, tave sveiku padarē.

20. O klausas nuog Farizeušu: Kada ateis karalystė Dievo? Atsakydamas jiems tarē: Neateis karalystė Dievo regimu būdu,

21. Nei sakys: Štai čionai; arba štai tenai. Nes karalystė Dievo štai viduj jūsų yra.

22. Ir tarē mokintiniams savo: Ateis dienos, kada geisite regēt vieną dieną Sūnaus žmogaus, o neregēsite.

23. Ir sakys jums: Štai čionai, ir štai tenai. Neeikit ir paskui jų ne sekitės.

24. Nes kaipo žaibas žibėdamas iš padangio apšviečia tuos daiktus, kurie yra padangėms, taip bus sūnus žmogaus dienoje savo.

25. Bet pirmiaus reikia jam daug nukentėti, ir būt paniekinu nuog tos giminės.

26. O kaip stojos dienosė Noe, taip bus ir dienosė sūnaus žmogaus.

27. Valgė ir gērė: moteres vedė, ir už vyro tekėjo, iki dienos, kurioj įėjo Noe Kōrablin: ir užėjo tvanai, ir paskandino visus.

28. Teipo-gi kaip stojos dienosė Loto: valgė ir gērė: pirkō ir pardavinėjo: sodino ir budavojo.

29. O kurioj dienoj išėjo Lotas iš Sodomos, nulijo iš dangaus lietus ugnimi ir siera, ir visus pražudė.

30. Pagal tō bus diena, kurioj sūnus žmogaus apsireikš.

31. Anoj valandoj, kursai bus ant stogo, o indai jo namuose: tegul nenužengia paimt anuos: o kas ant dirvos, tegul teipo-gi atgal negrįšta.

32. Atminkite ant moteries Loto.

33. Kas tiktai norėtų užlaikyt dūšią savo, pražudys aną: O kas aną pražudytų, užlaikys ją.

34. Sakau jums: Anoj naktyj bus du ant vienos lovos: vienas bus paimtas, o antras paliktas.

35. Dvi mals vienu kurtu: viena bus paimta, o antra palikta: Du ant dirvos: vienas bus paimtas, o antras paliktas.

36. Atsakydami tarē jam: Viešpatie kur?

37. Kursai tarē jiems: Kur tiktai bus kūnas, tenai susirinks ir ereliai.

XVIII PERSKYRIMAS.

Privalo mums visada melstis. Farizejus ir Mūtininkas. Turtingų pavojus. Regėjimas sugrąžintas aklam.

1. Pasakė jiems teipo-gi ir prilyginimą; jog visados reikia melstis, o neperstoti.

2. Tardamas: Buvo nekursai sūdzia viename mieste, kuris Dievo nebijojos, o žmogaus negėdėjos.

3. O aname mieste, buvo viena našlė; ir vaikščiodavo pas jį tardama: Gelbėk mane nuog mano priešininko.

3 e. *Gelbėk*, — žydiškas išsireiškimas, ženklina — padaryk teisybę su manim.

4. O per ilgą laiką nenorėjo. O potam tarė pats savyje. Noris Dievo nebijaus, ir žmogaus negėdžiuos.

5. Vienok jog man ta našlė nuobodą daro, gelbėsiu ją, idant ant galo atėjusi neišlojotų mane.

6. Ir tarė Viešpats: Klausykite ką sako sūdzia neteiskus.

7. O Dievas ar-gi neišgelbės išrinktuosius savo šaukiančius pas save dieną ir naktį, o bus kantrūs dėl anų?

8. Sakau jums, jog greitai gelbės anuos. Bet vienok atėjęs sūnus žmogaus, ar, tari, atras tikėjimą ant žemės?

9. Tarė teipo-gi ir nekurie, kurie patį savyje tikėjosi, kaip būtų teisūs, o kitus paniekino, tą prilyginimą.

10. Du žmogų užėjo į bažnyčią, idant pasimelstų: vienas Farizeušas, o antras muitininkas.

11. Farizeušas stovėdamas, teip patsai savyje meldė: Dieve, dėkavoju tau, jog neesmi, kaip kiti žmonės, plėštojai, neteisūs, svetmoteraujanti; kaip o ir tas muitininkas.

12. Pasnikauju du kartu per nedėlią, duodu dešimtines iš viso, ką turiu.

13. O muitininkas stovėdamas išto, nenorėjo nei akių pakelti į dangų: bet mušė krū-

tinę savo tardamas: Dieve susimylėk ant manęs nusidėjusio.

14. Sakau jums, išėjo tas nuteisintas į namus savo, neganas; nes kiekvienas, kursai save išaukština, bus nužemintas; o kas save nužemina, bus išaukštintas.

15. O nešė pas jį ir kūdikėlius, idant jų dasilytėtų: ką regėdami mokintiniai barė anuos.

16. Bet Jezus pavadinęs juos tarė: Leiskite vaikeliams eiti pas mane, o neginkite aniems: nes tokių yra karalystė Dievo.

17. Užtiesą sakau jums: kas norint nepriimtų karalystės Dievo kaip o mažas vaikelis, neįeis į aną.

18. Ir klausė jo nekuris kunigaikštis tardamas: Mokytojau geras, ką darydamas apturėsiu gyvenimą amžiną?

19. O Jezus jam tarė: Kodėl mane vadini geru? niekas aeyra geras, tik tai vienas Dievas.

20. Moki prisakymus? Ne-užmušk. Nesvetmoterauk. Nevogk. Neliūdyk neteisčiai. Šėnavok tėvą tavo ir motiną.

21. Kursai tarė: Vis tai užlaikau nuo jaunystės mano.

22. Ką išgirdęs Jezus tarė jam: Dar tau vieno daikto netenka: Parduok vis, ką turi, o duok ubagams, o turėsi skarbą danguje; o ateik sekis mane.

23. Ir tai išgirdęs nuliūdo: nes buvo labai turtingas.

24. O Jezus regėdamas jį nuliūdusį, tarė: Kaip sunku, kurie tur pinigus, karalystėn Dievo įeiti.

25. Nes lengviaus yra verbliūdui per ausį adatos pereiti, neg turtingam įeit karalystėn Dievo.

26. Ir tarė kurie girdėjo; O kas gal būti išganytas?

27. Tarė aniems: Kas yra negalimas pas žmones, yra galimas pas Dievą.

28. Ir tarė jam Petras: Štai mūsų vis palikome, ir ėjome pas-kui tavęs.

29. Kursai tarė jiems: Užtiesą sakau jums: jog nė vie-no nėra, kursai apleidęs būtų namus, arba gimdytojus, arba brolius, arba moterį, arba vaikus, dėl karalystės Dievo.

30. O neatimtų toli daugiaus šiame laike, o ateisiančiame amžiuje gyvenimą amžiną.

31. Ir paėmė Jezus dvyliką, ir tarė jiems: Štai einam į Jeruzalem, ir išsipildys vis, kas yra parašyta per Pranašus apie sūnų žmogaus.

32. Nes bus išduotas pagonims, ir bus apjuoktas ir nu-plaktas, ir suspiaudytas.

33. O nuplakę užmuš jį, o trečiojo dienoj kelsis iš numirusių.

34. O anie iš tų daiktų nieko nesuprato, ir buvo tas žodis nuog jų uždengtas; ir neįsmanė apie ką kalbėjo.

35. Ir stojos kad prisiartino prie Jericho, sėdėjo nekuris aklas pagal kelio elgėtaudamas.

36. O kad išgirdo minią praeinančią klausė, kas tai būtų.

37. Ir pasakė jam, jog Jezus Nazarenskas praeina.

38. Ir sušuko tardamas: Jezau sūnau Dovid, susimilk ant manęs.

39. O kurie pirmu ėjo, barė jį, idant tylėtų. Bet jis tuo didžiaus šaukė: Sūnau, Dovid, susimilk ant manęs.

40. O Jezus apsistojęs liepė jį atvesti pas save. O kad prisiartino, klausės jo.

41. Tarydamas: Ką nori, idant tau padaryčiau? O jisai atsakė: Viešpatie idant regėčiau.

42. O Jezus jam tarė: Regėk, tikėjimas tavo tave sveiku padarė.

43. Ir tuojaus praregėjo, ir ėjo paskui garbindamas Dievą.

O žmonės visi regėdami, davė garbę Dievui.

XIX PERSKYRIMAS.

Zakejus priima ir vaišina Kristų. Prilyginimus apie svarus. Kristus apverčia Jeruzalem.

1. O įėjęs vaikščiojo po Jerichą.

2. O štai vyras vardu Zacheušas, kursai buvo vyriausias maitininkų: o jisai turtingas.

3. Ir geidė regėti Jėzų, kas jis būtų: o negalėjo dėl minios, nes mažo buvo augumo.

4. O pirmiaus nubėgęs užlipo ant medžio fygos tuščios, idant jį pamatytų: nes tuo daiktą turėjo eiti.

5. O kad atėjo ant vietos, aukštyti pažiūrėjęs Jėzus išvydo jį, ir tarė jam: Zacheuškai nužengk veikiai; nes šiandien reikia man būti namuose tavo.

6. Ir veikiai nužengė, ir priėmė jį su džiaugsmu.

7. O kad visi regėjo, murmėjo tardami, jog užėjo pas žmogų nusidėjusį.

8. O Zacheušas stojęs, tarė Viešpačiam. Štai, Viešpatie, pusę turtų mano duomi ubagams: o jei kurį kuomi apjieskojau, atiduodu ketveropai.

9. Tarė jam Jėzus: Jog šią dieną stojos tiems namams išganymas: todėl jog ir jis yra sūnumi Abraomo.

10. Nes sūnus žmogaus atėjo jį ieškoti ir išganyti, kas prajuvo.

11. Jiems tai beklausant,

pridėdamas pasakė prilyginimą, todėl jog arti buvo Jeruzalės: o jog tikėjo, jog karalystė Dievo tuojaus pasirodys.

12. Tarė tada; Žmogus nekuris didžios giminės garbinas keliavo į tolimą šalį, apimt karalystę ir sugrįžt.

13. Ir pavadinęs dešimtį tarnų savo, davė jiems dešimtį svarų, ir tarė jiems: Prekiaukite, kolei sugrįšiu.

14. O gyventojai jo turėjo jį neapykantoj; ir išsiuntė pasakui jo pasiuntinius, tardami: Nenorim idant tas karaliautų ant mūsų.

15. Ir stojos, jog apėmęs karalystę sugrįžo; ir liepė pavadinti tarnus, kuriems buvo davęs pinigų, idant dasižinotų, kursai kiek nupelnė,

16. Ir atėjo pirmas, tardamas: Viešpatie, svaras tavo uždirdo dešimtį svarų.

17. Ir tarė jam: Gerai tarne geras: jog ant mažo buvai vienas, turėsi valdžią ant dešimties miestų.

18. Ir atėjo antras sakdamas: Viešpatie, svaras tavo užpelnė penkis svarus.

13 e. *Davė jiems dešimtį svarų.* Svaras — pinigų vardas, graikiškai yra pavadinamas *mna*, o lotyniškai *mina*; angliškai pinigais jis yra vertas trijų svarų, dviejų šilingų ir šešių pensų, amerikoniškai — penkiolikos dolerių arba rusiškai 28 rublių ir pusės.

19. Tarē ir tam: Ir tu būk ant penkių miestų.

20. O kitas atėjo tardamas: Viešpatie, štai svaras tavo, kurį turėjau užlaikytą skaroje.

21. Nes bijojaus tavęs, jog esi žmogus smarkus, imi, ko nepadėjai, o piauji, ko nesėjai.

22. Tarē jam: Iš tavo burnos tave sūdiu tarne piktas. Žinojai, jog aš esmi žmogus smarkus, imąs ko nepadėjau, ir piaująs, ko nesėjau.

23. O kodėl nedavei pinigų mano ant nuomos, idant aš atėjęs poteisiai su palukoms anuos būčiau atėmęs?

24. Ir tarē ten stovintiems: Atimkit nuog jo svarą: o duokit tam, kuris tur dešimtį svarų.

25. Ir tarē jam: Viešpatie, tur dešimtį svarų.

26. O sakau jums, jog kiekvienam, kursai tur, bus duota; ir apščiai turės; o nuog to, kuris netur, ir ką turi, bus nuog jo atimta.

27. Vienok neprietelius mano anuos, kurie nenorėjo, idant ant jų karaliaučiau, atveskit čionai, ir užmuškite po akių mano.

28. O tai pasakęs, pirmuėjo keliaudamas į Jeruzalem.

29. Ir stojosi kad prisiartino prie Betfages ir Betanijos pas kalną, kursai šaukias Aly-

vos, nusiuntė du mokintinių savo.

30. Sakydamas: eikit į miestelį, kursai prieš yra, į kurį įėję rasite asilaitį pririštą, ant kurio nė vienas žmogus niekad nesėdėjo: atriškite aną ir atveskite.

31. O jei kas jūsų klausų: Kodėl atriškate? teip jam sakykite: Jog Viešpats reikalauja jo.

32. Ir nuėjo kurie siųsti buvo, ir rado, kaip jiems buvo pasakęs, asilaitį bestovintį.

33. Aniems tada atriškant asilaitį, valdytojai jo tarē jiems: kodėl atriškate asilaitį?

34. O anie tarē: Jog Viešpats jo reikalauja.

35. Ir nuvedė jį pas Jėzų, ir uždėję ant asilaičio rūbus savo, užsodino Jėzų.

36. O anam bejojant, klojo rūbus savo ant kelio.

37. O kad jau prisiartino tenai kur nusileidžia nuog kalno Alyvos, pradėjo visos minios mokintinių linksmindamosi garbinti Dievą, balsu didžiu už visus stebūklus, kuriuos regėjo.

38. Sakydamas: palaimintas, kursai eina karalius vardan Viešpaties. Pakajus ant dangaus, o garbė ant aukštybių.

39. O nekurie Farizeušai, iš

minios sakē jam: Mokytojai, sudrausk mokintinius tavo.

40. Kuriems anas tarē: Sakau jums, jog jeigu tie tylētū, akmenis šaus.

41. O kad prisiartino, išvydęs miestą, vorkē ant jo tardamas:

42. Jog kad ir tu pažintumei, o tai toj dienoj tavo, kas tau ant pakajaus, bet dabar uždengti yra daiktai nuog akių tavo.

43. Nes ateis ant tavęs dienos, ir apkas tave tavo neprieteliai pylimu, ir apguls tave, ir iš visų šalių suspaus tave.

44. Ir aut žemės išvers tave, ir sūnus tavo, kurie tavyje yra, o nepaliks tavyje akmenis ant akmenio: dėlto, jog nepažinai laiko aplankymo tavo.

45. O įėjęs į bažnyčią pradėjo išvarinėti parduodančius ir perkančius anoje.

46. Sakydamas jiems: Parašyta yra, jog namai mano, namai maldos yra. O jūs padarėte anuos lindyne razbaininkų.

47. Ir mokė kasdieną bažnyčioj. Bet vyriausi kunigai ir mokytojai rašto ir vyresnieji žmonių jieškojo jį pražudyt.

48. Bet nerado, ką jam padarytų. Nes visi žmonės labai didei jo klausė.

XX PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie vyndartio viešpatį. Apie duoklės mokėjimą cėсорiui ir apie prisikėlimą iš numirusiųjų.

1. Ir atsitiko vienoj dienoj, kad jis mokė žmones bažnyčioj, ir apsakinėjo Evangeliją, susiėjo vyriausi kunigų, ir mokytojai rašto su vyresniais.

2. Ir tarė jam, sakydami: Pasakyk mums, iš kokios valdžios tai darai? arba kas yra, kursai tau davė tą galybę?

3. O atsakydamas Jezus tarė jiems: Paklausiu ir aš jūsų vieną žodį: atsakykit man.

4. Krikštas Jono iš dangaus buvo, ar nuog žmonių?

5. O anie gūmojo savyje, kalbėdami: Jog jei sakysim: iš dangaus, tars: Kodėl tada jam netikėjot?

6. O jei sakysim, nuog žmonių: visi žmonės akmenimis užmuš mus, nes anie užtikrą turėjo, jog Jonas yra pranašas.

7. Ir atsakė, jog nežino, iškur būtų.

8. O Jezus tarė jiems: Nei aš jums nesakysiu, iš kokios valdžios tai darau.

9. Ir pradėjo žmonėms sakyti tą prilyginimą: Žmogus užsodino vynyčią, ir pasamdė aną artojams: o pats ant ilgo laiko atsitolino.

10. O savo laike nusiuntė tarną pas artojus, idant jam

duotų iš vaisių vynyčios. Kurie aną sumušę, tuščią išleido.

11. Ir antrą teipogi nusiuntė tarną. O anie ir tą sumušę, ir išgėdinę tuščią išleido.

12. Ir nusiuntė dar tretį: Kurie ir tą sukruvinę išmetė.

13. Ir tarė viešpats vynyčios: ką veiksiu, siųsiu sūnų mano mielą: gal jį pamatę bijosis.

14. Kurį išvydę artojai dūmojo patįs savyje, tardami: Tas yra tėvainis, užmuškim jį, idant tėviškė mums tektų.

15. Ir išmestą jį iš vynyčios, užmušė. Ką tada darys jiems viešpats vynyčios?

16. Ateis, ir išžudys anuos artojus, o vynyčią kitiems aduos. Ką išgirdę, tarė jam: apsaugok Dieve.

17. O anas paveizdėjęs ant jų tarė: Kas tada yra tai, kas yra parašyta: Akmuo, kurį budavojanti atmetė, tas stojos galva kierčios:

18. Kiekvienas, kursai parpuls ant to akmenio, susikuls, o ant kurio užkristų, sutrupis jį.

19. Ir norėjo anoj valandoj vyriausi kunigų ir mokytojai rašto rankas užmest ant jo, bet bijojos žmonių. Nes pažino, jog tą prilyginimą ant jų pasakė.

20. O tykodami nusiuntė prigautojus, kurie prasimanytų

teisiais, idant jį prigautų kalboje, o paduotų jį vyresnybei, ir valdžiai vyriausiai.

21. Ir klausė jo, tardami: Mokytojau, žinome, jog gerai kalbi ir mokai, o neveizdi ant asabos, bet kelią Dievo teisybėj mokai.

22. Ar dera mums duoti donį ciecoriui, arba ne?

23. Bet matydamas jų vylių, tarė jiems: Kodėl mane gundinate?

24. Parodykit man pinigą. Kieno tur paveikslą ir parašą? Atsakydami tarė jam: ciecoriaus.

25. Ir tarė jiems: Atiduo- kit tada, kas yra ciecoriaus, ciecoriui, o kas yra Dievo, Dievui.

26. Ir negalėjo žodžio jo pa- peikti prieš žmones: o stebėda- miesi iš jo atsakymo, nutilo.

27. O prisiartino nekurie iš Saduceušių, kurie sako, jog nėra atsikėlimo iš numirusių: ir klausinėjo jo.

28. Tardami: Mokytojau, parašė mums Maiziešius: Jei kieno brolis numirtų, turėda- mas pačią, o tas būtų be vaikų, idant jo brolis paimtų ją už pa- čią, o prikeltų sėklą broliui sa- vo.

29. Buvo tada septyni bro- liai: o pirmas paėmė pačią, ir numirė be vaikų.

30. Ir paēmē jā antras, ir tas numirē be sūnaus.

31. Ir trečias jā paēmē: Teipogi ir visi septyni, o nepaliko sēklos, ir išmirē.

32. Ant galo po visų numirē ir moteriškē.

33. Prie atsikēlimo tada iš numirusių, kurio iš jų bus moterē? nes septyni turējo jā už pačią.

34. Ir tarē jiems Jezus: Sūnų to amžiaus veda moteres ir išteka.

35. Bet anie, kurie verti bus ano amžiaus, ir prisikēlimo iš numirusių, nei tekēs, nei ves moterų.

36. Nes mirti daugiaus negalēs: nes lygų yra Aniolams, ir yra sūnumis Dievo, būdami sūnumis prisikēlimo iš numirusių.

37. O jog numirēliai kelias iš numirusių, ir Maiziešius parodē pas krūmą, kaipo vadina Viešpatį Dievumi Abraomo, ir Dievu Izaoko, ir Dievu Jokūbo

38. O Dievas yra ne numirusių, bet gyvųjų, nes visi jam yra gyvi.

39. O nekurie iš mokytojų rašto atsakydami, tarē jam: Mokytojau, gerai pasakei.

40. Ir nedrįso jo daugiaus nieko klausti.

41. Ir tarē jiems: Kaipogi sako, jog Kristus yra sūnumi Dovidu?

42. O pats Dovidas knygoose Psalmų sako: Tarē Viešpats Viešpačiam mano, sėskis po dešinēs mano.

43. Pakolei padėsiu neprietelius tavo už pakoją kojų tavo.

44. Dovidas tada vadina jį Viešpatim: o kaipgi yra sūnumi jo?

45. O kad visi žmonēs klausē, tarē mokintiniams savo:

46. Sergėkitēs mokytojų rašto, kurie geidžia vaikščiout ilguose rūbuose, ir myl pasveikimus ant turgų vietos, ir pirmas krases bažnyčiose, ir pirmas vietas ant svodbų.

47. Kurie praryja namus našlių, apgaudami per ilgą maldą. Tie atims didesnį paskandinimą.

XXI PERSKYRIMAS.

Našlės pinigais. Ženkilai, kurie pranoks išgriovimą Jeruzalem ir svieto pabaigą.

1. O paveizdējės išvydo tuos turtingus, kurie metē dovanas į skarbnyčią,

2. Pamatē teipogi ir nekuria našlę pavargėlę, įmetantę du smulkiu pinigėliu.

3. Ir tarē: Tikrai jums sakau: jog našlė ta pavargėlė daugiaus nei kaip visi įmetē.

4. Nes tie vis, iš to, kas jie mis atliko, metē Dievui ant dovanos, o ta iš neturto savo, vi-

są pasipenėjimą savo, kurį tu-
rėjo, įmetė.

5. O nekuriems kalbantiems
apie bažnyčią, jog gražiais ak-
menimis ir dovanomis buvo iš-
dabinta, tarė:

6. Iš to, ką regite, ateis
dienos, kuriose neliks akmuo
ant akmenio, kursai nebūtų iš-
griautas.

7. Ir klausės jo, tardami:
Mokytojau, kada tai bus, o
koksai ženklas, kad pildytis
prasidės?

8. Kuris tarė: Veizdėkit,
idant neapsigautumėt, nes daug
tokių ateis vardan mano tarda-
mi, jog aš esmi: o laikas prisi-
artino: nenorėkit tada eiti pas-
kui anų.

9. O kad išgirsite apie ka-
riones, ir sumaišymus, neišsi-
gąskit: reikia, idant pirm tai
stotųs, bet ne tuojaus galas.

10. Sakė tada jiems: Kel-
sis giminė prieš giminę, ir kara-
lystė prieš karalystę.

11. Ir bus vietomis žemės
didi sudrebėjimai, ir marai, ir
badai, ir išgąščiai iš dangaus,
ir bus ženklai didi.

12. Bet pirm tų visų daik-
tų, užmes ant jūsų rankas savo,
ir persekios paduodami į bažny-
čias, ir į kalines, vadžiodami
pas karalius, ir pas vyresnius
dėl vardo mano.

13. O atsitiks jums ant liu-
dyjimo.

14. Dėkit tada į širdis jūsų,
nedūmoti pirmiaus, kaip turė-
tumėt atsakyti.

15. Nes aš jums duosiu bur-
ną, ir išmintį, kuriai negalės
atsisipirti, nei prieštarauti visi
jūsų priešingininkai.

16. O būsit išduoti nuog
gimdytojų, ir nuog brolių, ir
genčių ir prietelių: o nekuriuos
iš jūsų smerčiu nuzudys.

17. Ir būsite neapikantoj
tarp visų dėl vardo mano.

18. O plaukas nuog galvos
jūsų nepražūs.

19. Kantrybėje jūsų apturė-
site dūšias jūsų.

20. O kad išvysite Jeruzalem
nuog karių apgultą, tada žino-
kit, jog prisiartino išnaikini-
mas jos.

21. Tada kurie yra žydų žė-
mėj, tegul bėga ant kalnų: o ku-
rie yra viduj anos, tegul išeina:
o kurie yra šalyse, tegul neeina
į aną

22. Nes tos dienos yra at-
keršymo, idant išsipildytų vis,
kas yra parašyta.

23. Bet bėda nėsčioms ir žin-
dančioms anose dienose, nes
bus didis suspaudimas ant žė-
mės, ir rūstybė ant tų žmonių.

24. Ir puls nuog asmenio
kalavijo, ir bus vesti nevalion
į visas gimines: o Jeruzalem
bus sumyniota nuog pagonų:
kolei išsipildys laikas pagonų.

25. Ir bus ženklai ant saulės, ir ant mėnesio, ir ant žvaigždžių, o ant žemės suspaudimas giminių dėl susimaišymo iš žemi-
mo marių, ir vilnių.

26. Kad žmonės džiūs nuog baimės, ir laukimo tų daiktų, kurie ateis ant viso svieto: nes galybės dangaus susijudįs.

27. O tada išvys sūnų žmogaus ateinantį debesyje su galybe didžia ir šlove.

28. O tai stotis prasidedant, veizdėkit, o pakelkite galvas jūsų, nes prisiartino atpirkimas jūsų.

29. Ir pasakė jiems prilyginimą: paveizdėkit ant fygos ir ant visų medžių.

30. Kad jau išduoda iš savės vaisių, žinote jog arti yra vasara.

31. Teip ir jūs, kad išvysite, jog tai prasideda, žinokit, jog arti yra karalystė Dievo.

32. Užtiesą, sakau jums: jog nepraeis ta giminė, pakol vis stosis.

33. Dangus ir žemė praeis, bet žodžiai mano nepraeis.

34. O sergėkitės, idant širdis jūsų nebūtų kuomet apsunkintos apsirijimu ir girtybe, ir rūpesčiais šio gyvenimo, o idant ūmai ant jūsų neateitų ta diena.

35. Nes kaipo žabangai užeis ant visų, kurie sėd' paviršiu visos žemės.

36. O jauskite tada, melzdamies visokiame laike, idant būtumėt vertais išbėgti nuog tų visų daiktų, kurie tur ateit ir stotis po akių sūnaus žmogaus.

37. Ir mokė dienomis bažnyčioj, o naktimis išeidamas, būdavo ant kalno, kuris vadinasi Alyvos.

38. O visi žmonės anksti susieidavo pas jį į bažnyčią, idant jo klausytų.

XXII PERSKYRIMAS.

Judošiaus išdavimas. Paskutinė vakarinė. Pirmą kančios istorijos dalis.

1. Ir artinosi diena šventa prieskienių, kuri vadinasi Pascha.

2. O jieškojo vyriausi kunigai ir mokytojai rašto, kaip užmuštų Jėzų, bet bijojos žmonių.

3. Ir įėjo šetonas į Judošių, kursai vadinosi Iskariotas, vieną iš dvylikos.

4. Ir nuėjo ir susikalbėjo su vyriausiais kunigais, ir su vyresnybėms, kaip auą jiems išduotų.

5. Ir prasidžiugo, ir suderėjo duot jam pinigus.

6. Ir pažadėjo. Ir jieškojo tam tikro laiko, idant jį išduotų be minios.

7. Ir atėjo diena prieskienių, kurioj reikėjo užmušti Paschą (avinėlį velykų).

8. Ir nusiuntė Petrą ir Joną,

tardamas: nuėję parėdykit jums Pasčą, idant valgytumėm.

9. O anie tarė: Kur nori, idant pritaisytumėm?

10. Ir tarė jiems: Štai kad jūs įeisite į miestą, susitiks su jumis žmogus nekursai nešąs sūdą su vandeniu, eikit paskui ano į namus, į kuriuos įeis.

11. O pasakysit gaspadoriui namų: Sako tau mokytojas: kur yra gaspada, kur valgyčiau Pasčą su mokintiniais mano?

12. O anas jums parodys varkininką didį pridengtą; ir ten pritaisykite.

13. O nuėję rado, kaipojams buvo pasakęs, ir parėdė Pasčą.

14. O kad atėjo valanda, atsisėdo už stalo, ir dvylika su juomi Apaštolų.

15. Ir tarė jiems: Geizdamas geidžiau tą Pasčą valgyti su jumis, pirm neg kentėčiau.

16. Nes sakau jums: jog nuo šio laiko nevalgysiu to, kolei išsipildys karalystė Dievo.

17. O paėmęs kieliką, dėkavojo, ir tarė: Imkite ir pasidalinkite tarp savęs.

18. Nes sakau jums: jog nebersiu iš vaisiaus vynomedžio, iki ateis karalystė Dievo.

19. O paėmęs duoną, dėkavojo ir laužė, ir davė jiems, tardamas: Tai yra kūnas mano,

kursai už jus duodasi: tai darykit ant atminimo mano.

20. Teipogi ir kieliką po vakaros, tardamas: Tas yra kielikas naujas testamentas, kraujuje mano, kursai už jus bus pralietas.

21. Bet vienok štai, ranka ta, kuris mane išduoda, su manim yra ant stalo.

22. O tiesa sūnus žmogaus eina pagal to, kas yra įstatyta: vienok bėda žmogui anam, per kurį bus išduotas.

23. O anie pradėjo tarp savęs klaustis, kursai iš jų būtų, kuris tai turėtų padaryt?

24. O atsitiko tarp jų ir vaidas, kuris iš jų regėtus būti didesnis?

25. Ir tarė jiems: Karaliai giminių viešpatauja ant jų; o kurie tur ant jų valdžią, vadinasi anie geradėjais.

26. Bet jūs ne teip: bet kursai yra tarp jūsų didesnis, tegul bus kaip mažesnis: o kursai yra vyresnis, bus kaipojarnas.

19 e. *Tai darykit ant atminimo mano.* Ši Auka ir šis Sakramentas tur tėsėti Bažnyčioje Kristaus mirties atminimui iki svieto pabaigai, kada Jis vėl ateis. Bet atminimas visai nėra priešingas tikram Jo Kūno ir Kraujo buvimui po Sakramento pavydalais, kurie Jo mirtį primena. Priešingai yra tai būdas, Jo pačio įstatytas, Jo mirties atminimui ir apvaikščiojimui: aukaujant ir priimant Sakramentą, tą Kūną ir Kraują, kuriuomi esam atpirkti.

27. Nes kas yra didesnis, ar tas, kuris sėdi už stalo, arba kas tarnauja? ar ne tas, kuris sėd? o aš esmi tarp jūsų, kaippo kuris tarnauja.

28. Bet jūs este, kurie išbuvote su manim pagundinimuose mano.

29. O aš jums paskiriu karalystę, kaip man paskyrė Tėvas mano.

30. Idant valgytumėt ir gerumėt už stalo mano, karalystėj mano: ir idant sėdėtumėt ant sostų, sūdydami dvyliką giminių Izraeliaus.

31. Ir tarė Viešpats: Simonai, Simonai: štai šetonas geidė jūsų, idant persijotų kaip kviečius.

32. Bet aš meldžiau už tave, idant tikėjimas tavo nesiliautų, ir tu savo laike atsivertęs patvirtink brolius savo.

33. Kursai tarė jam: Viešpatie, gatavas esmi su tavim ir kalinėn, ir ant smerties eiti.

34. O anas tarė: Sakau tau, Petrai, nepragys šiandien gaidys, neg tris kartus užsigįsi, jog mane nepažįsti. Ir tarė jiems:

35. Kad aš jus siunčiau be maišelio, ir be tarbos, ir be atuvų: ar ko jums neteko?

36. O anie tarė: Nieko. Tada sakė jiems: Bet dabar kas tur maišelį, tegul teipogi paima ir tarbą; o kas netur, te-

gul parduoda rūbą savo, o tenusiperka kalaviją.

37. Nes sakau jums, jog dar reikia, idant ant manęs tai išsipildytų, kas yra parašyta. Ir paskaitytas yra tarp piktadėjų. Nes tie daiktai, kurie apie mane yra, tur galą.

38. O anie tarė: Viešpatie, štai čia du kalavijai. O jisai jiems tarė: Gana.

39. O išėjęs, ėjo pagal būdo ant kalno Alyvos. O paskui ano ėjo ir mokintiniai.

40. O kad atėjo ant vietos, tarė jiems: Melskitės, idant neįeitumėt į pagundinimą.

41. O jis atsitolino nuog jų, kaip gal numesti akmenį: o klaupęs ant kelių meldės.

42. Tardamas: Tėve! jei nori, parkelk nuog manęs tą kieliką. O vienok ne mano noras, bet tavo tegul stoja.

43. Ir pasirodė jam iš dangaus Aniolas pastiprindamas aną. O būdamas suspaudime ilgiaus meldės.

44. Ir stojos prakaitas jo kaip lašai kraujo tekančio ant žemės.

45. O kad kėlės nuog maldos, ir atėjo pas mokintinius savo, rado anuos bemiegančius iš nuliūdimo.

46. Ir tarė jiems: Kodėl miegate? kelkitės, melskitės, idant neįeitumėt į pagundinimą.

47. O jam dar bekalbant, štai minia: ir kuris vadinosi Judošiumi, vienas iš dvylikos ėjo pirm jų, ir prisiartinio pas Jėzų, idant aną pabučiuotų.

48. O Jėzus tarė jam: Judošiau par bučiavimą išduodi sūnų žmogaus?

49. O regėdami tie kurie su juomi buvo, kas turėjo stotis, tarė jam: Viešpatie! ar mušim kalaviju?

50. Ir ištiko vienas iš jų tarną kunigo augščiausio: ir nukirto jam ausį dešinę.

51. O Jėzus atsakydamas tarė: Leiskit iki šiolei. O dailytėjęs ausies jo, išgydė jį.

52. Ir tarė Jėzus tiems, kurie buvo pas jį atėję vyriausiems kunigams, ir vyresnybei bažnyčios ir vyresniems. Išėjot kaip ant piktadėjo su kalavijais ir su vezdais?

53. Kad buvau su jumis kasdieną bažnyčioj, neištiesėt rankų ant manęs; bet ta yra valanda jūsų ir galybės tamsybių.

54. O suėmę jį vedė į namus vyriausiojo kunigų: o Petras ėjo paskui jo ištolo.

55. O kad anie sukūrė vidui prieangio ugnį, ir susėdo aplinkui, Petras buvo tarp jų.

56. Kurį paregėjusi nekuri tarnaitė seditį pas ugnį, ir jam prisiveisdėjusi, tarė: Ir tas su juomi buvo.

57. O anas jo užsigynė, tarė: Moteriške, nepažistu jo.

58. O maž potam, kitas išvydęs aną tarė: Ir tu iš anų esi. O Petras tarė: O žmogau, neesmi.

59. O kad laikas išėjo kaip būtų vienos valandos, kitas nekuris patvirtino, tardamas: Tikrai ir tas su juomi buvo: nes ir Galilietis yra.

60. O Petras tarė: žmogau nežinau, ką kalbi. O tuojaus jam bekalbant, pragydo gaidys.

61. O Viešpats atsigręžęs paveždėjo ant Petro. Ir atsiminė Petras ant žodžių Viešpaties, kaip buvo pasakęs: Jog pirmiaus, neg gaidys pragys, tris kartus manęs užsigįsi.

62. O Petras laukan išėjęs karčiai verkė.

63. Bėt vyrai, kurie jį turėjo, išjuokė jį mušdami.

64. Ir uždengė jį, ir mušė veidą jo: ir klausė jo tarėdami:

58 e. *Kitas išvydęs.* Kad sutaikinti keturis Evangelistus, aprašančius Petro nupulimą, reik patėmyti, juog keletas ypatų jį kaltino esant Kristaus mokiniu: 1. Tarnaitė prie durių, kuri jį įleido, ir paskui, prie ugnies išvydus, pirma jį užklausė, ir toliaus stačiai tvirtino, juog jis buvo su Kristumi. 2. Kita tarnaitė apskundė Petrą prieš stovinčius ir davė progą paminėtam čion vyrui atnaujinti priešai jį skundą, kas buvo priešas čia antro užsigynimo. 3. Kiti iš draugystės patėmijo Petrą esant Galiliečiu, tam pritarė ir Malkaus giminaitis, jį mažius darže. Ir tas buvo Petrui proga jo trečio užsigynimo.

pranašauk, kas yra, kursai tave ištiko?

65. Ir kitų daug daiktų bliužnydami kalbėjo prieš jį.

66. O kad išaušo diena susiję vyresnieji žmonių, ir vyriausieji kunigai, ir mokytojai rašto, ir atvedė jį į susirinkimą savo, tardami: Jei tu esi Kristus, pasakyk mums?

67. Ir tarė jiems: Jei pasakyčiau jums, netikėsit man.

68. O jei ir pasiklausiu, neatsakysit man, nei išleisit.

69. Bet nuo to laiko sėdės sūnus žmogaus po dešinei galvės Dievo.

70. Ir tarė visi: Tu tada esi Sūnumi Dievo? kursai tarė: Jūs sakote, jog aš esmi.

71. O anie tarė: kamgi dar reikalaujame liudyjimo? nes patys iš jo burnos girdėjome.

XXIII PERSKYRIMAS.

Tolimesnė kančios istorijos tęsia.

1. O atsikėlusį visa daugybę jų, vedė jį pas Pilotą.

2. Ir pradėjo jį skųsti, tardami: Radome tą atverčiantį giminę mūsų, ir uždraudantį duoti Čiesoriui donį: ir sakantį jog jis yra Kristus karalius.

3. Ir klausė jo Pilotas, tardamas: Tu esi žydų karalius? O jis atsakydamas tarė: Tu sakai.

4. O Pilotas tarė vyresniems

kunigų ir minioms: Nei jokios nerandu kaltės tame žmogui.

5. Bet anie labiaus skundė tardami: Sujudina žmones mokydamas po visą žydų žemę, nuog Galilėjos pradėjęs iki čionai.

6. O Pilotas išgirdęs Galilėja, klausės, jei būtų žmogus Galilietis.

7. O kad dasizinojo, jog buvo po Herodo valdžios, nusiuntė jį pas Herodą, kursai teipogi buvo par tas dienas Jeruzolimoj.

8. O Herodas išvydęs Jėzų labai prasidžiugo. Nes nuo seno laiko geidė jį regėt: todėl, jog daug apie aną buvo girdėjęs, ir tikėjos, jog išvys ženklą kokį nuo jo padarytą.

9. Ir klausinėjo jo ilgomis kalbomis. O jis jam nieko neatsakė.

10. Bet vyriausi kunigų ir mokytojai rašto stovėjo labai ant jo skųždami.

11. O Herodas paniekino jį su kareiviais savo: ir išjuokė apvilktą rūbu baltu, ir atgal nusiuntė pas Pilotą.

12. Ir stcijos prieteliais Herodas ir Pilotas toj pačioj dienoj: nes pirmiaus buvo neprieteliais tarp savęs.

13. O Pilotas suvadinęs vyriausius kunigus ir vyresnybes, ir žmones.

14. Tarē jiems: Atvedēt pas mane tą žmogų, kaipo žmones atverčiantį. O štai aš po jūsų akių klausdamas, neradau tame žmoguje jokios kaltybės tuose daiktuose, dėl kurių jį skundžiate.

15. Bet nei Herodas: nes pas jį nusiunčiau jus, o štai niekas smerties vertas jam nesistojo.

16. Dėlto nuplakęs jį, išleisiu.

17. O reikėjo ant šventės jiems vieną išleisti.

18. Ir sušuko vienu kartu visa minia tardama: Nužudyk jį, o išleisk mums Barabosį.

19. Kursai dėl nekokio maišto mieste padaryto, ir dėl žmogų žudystės kalinėn įsodintas buvo.

20. Ir vėl Pilotas kalbėjo jiems, norėdamas išleisti Jėzų.

21. Bet anie šaukė tardami: Nukryžiuok, nukryžiuok jį.

22. O anas tretį kartą tarė jiems: Ką tečiaus pikto jis padarė? nė jokios priežasties smerties nerandu jame, tada nuplaksiu jį, ir išleisiu.

23. O anie užguldinėjo šauksmais didžiais geizdami, idant būtų nukryžiuotas: ir įsigalėjo balsai jų.

24. O Pilotas apsūdijo, idant stotų jų geidimas.

25. Ir išleido jiems aną, kur-
sai dėl žmogų žudystės ir dėl

maišto įmestas buvo kalinėn, kurio prašė: o Jėzų padavė jų valiai.

26. O kad jį vedė, nutvėrė nekoki Simoną Cyrenietį einantį iš sodžiaus: ir uždėjo ant jo kryžių, idant neštų paskui Jėzų,

27. Ir sekė jį didė minia žmonių ir moteriškių, kurios verkė ir raudėjo jo.

28. O Jezus atsigręžęs ant jų tarė: Dukteris Jeruzalem, neverkit manęs, bet pačios save apverkit, ir sūnus jūsų.

29. Nes štai ateis dienos, kuriose sakys: Palaimintos nevaisingos ir žyvatai, kurie negimdė ir krūtįs, kurios nežindė.

30. Tada pradės sakyt kalnams: Pulkite ant mūsų, o kalneliams: Apdenkit mus.

31. Nes jei ant žalio medžio tai daros, kas bus su padžiūvusiu?

32. Vedė teipo-gi su juomi ir kitu du piktadėju, idant anuos nužudytų.

33. O kad atėjo ant vietos, kuri vadinasi kaukuolių vieta, tenai jį nukryžiuvojo, ir piktadėjus, vieną po dešinės, o antrą po kairės.

34. O Jezus tarė: Tėve atleisk aniems, nes nežino, ką daro. O rūbais jo pasidalindami, metė burtas.

35. Ir stovėjo žmonės žiūrėdami, o su jais apjuokė jį vy-

resnieji tardami: Kitus gelbėjo, tegul pats save išgelba, jei tas yra Kristus Dievo išrinktas.

36. Išjuokė jį teipogi ir kariviai, ateidami ir uksusą jam paduodami.

37. Ir tardami: Jei tu esi karalius žydų, gelbėk pats save.

38. O buvo raštas viršui jo parašytas, Grekišku, Lotynišku, ir Žydišku raštu: Tas yra Karalius Žydų.

39. O vienas iš tų piktadėjų, kurie kybojo, bliužnijo jį, kalbėdamas: Jei tu esi Kristus, gelbėk pats save ir mus.

40. O atsakydamas antras draudė jį, tardamas: Nei tu Dievo bijais, jog po tuo pačiu apsūdijimu esi.

41. O męs, tiesa, teisingai: nes už darbus vertą užmokesnį atimam, bet tas nieko pikto nepadarė.

42. Ir tarė Jezui: Viešpatie, atmink ant manęs, kad ateisi į karalystę tavo.

43. O Jezus tarė jam: Užtiesą sakau tau: šiandien būsi su manim rojuje.

43 e. *Rojuje*, t. y. laimingame atilsio, džiaugsmo ir amžinos ramybės padėjime. Kristui patiko, Jo ypatingoje malonėje, atmokėti metavojančio vagies tikėjimą ir išpažintį pilnu visų jo nusidėjimų atleidimu, teip iš pusės kaltės kaip ir bausmės, ir įvesti jį tuojaus po jo mirimui į laimingą šventųjų drau-

44. O buvo apie šeštą valandą. Ir stojos tamsybės ant visos žemės, iki devintos valandos.

45. Ir aptemo saulė, o uždanga bažnyčios pusiau perplyšo.

46. O Jezus šaukdamas balsu didžiu tarė: Tėve, į rankas tavo atiduodu dūšią mano. O tai ištaręs, numirė.

47. O regėdamas šimtininkas, kas stojos, garbino Dievą tardamas: Užtikro tas žmogus teisus buvo.

48. Ir visa minia anų, kurie vienu kartu buvo prie tos regyklos, ir matė kas stojos, grįžo mušdami krūtines savo.

49. O visi jo pažįstami ištolo stovėjo: ir moteriškės, kurios buvo paskui jo atėjusios, nuog Galilėjos, tai matančios.

50. O štai vyras vardu Juozapas, kursai buvo Senatorius, vyras geras ir teisus:

51. Tas nebuvo pritaręs susitarimui ir darbams jų, iš Arimatejos miesto žydų žemės, kursai ir pats laukė karalystės Dievo.

52. Tas atėjo pas Pilotą, ir prašė kūno Jezaus.

53. Ir nuėmęs suvyniojo į gystę, kurių *lūmbo*, t. y. jų kalėjimo vieta, persimainė, atėjus ten Viešpačiui, į linksma rojų.

prastyrę, o padėjo jį grabe iškaltame, kuriame dar niekas nebuvo paguldytas. ●

54. O buvo diena prirėdymo ir subata praaušo.

55. O nuėjusios moteriškės, kurios buvo su juomi atėjusios iš Galilejos, apžvelgė grabą, ir kaip buvo paguldytas kūnas jo.

56. O sugrįžusios pritaisė kvepiančių daiktų ir mosčių: o subatoj ilsėjo pagal įstatymo.

XXIV PERSKYRIMAS.

Kristaus iš numirusių jų prisikėlimas ir Jo apsiųsiškimas savo mokiniams.

1. O vieną dieną Subatų labai anksti atėjo pas grabą, nešdamos kvepiančius daiktus, kuriuos buvo pasitiekusios.

2. Ir rado akmenį atristą nuog grabo.

3. O įėjusios nerado kūno Viešpaties Jėzaus.

4. Ir atsitiko, kad iš to dūmų savo buvo nusigandusios, štai du vyru stovėjo prie jų rūbuose šviesiuose.

5. O kad bijojos, ir veidą nulenkė žemėn, tarė joms: Ko jieškot gyvą tarp numirusių.

6. Nėra jo čionai, bet atsi-
kėlė: Atsiminkit, kaip jums sakė, kad dar buvote Galilejoj.

54 e. *Prirėdymo, t. y. prisitaisymo subata, vakaras arba diena.*

7. Tardamas: Jog reikia, idant Sūnus žmogaus būtų išduotas į rankas žmonių griėsnų, ir būtų nukryžiuotas; o trečiojo dienoj idant keltų iš numirusių.

8. Ir atsiminė ant žodžių jo.

9. O sugrįžusios nuog grabo, apsakė vis tai aniems vienuolikai, ir kitiems visiems.

10. O buvo Marija Magdale-
na, ir Joanna, ir Marija Jokūbo, ir kitos, kurios su juomi buvo, kurios tai pasakė Apaštalams.

11. Ir regėjosi jiems žodžiai tie kaip pramanymas, ir netikėjo joms.

12. O Petras kėlęs nubėgo pas grabą, o pasilenkęs išvydo tikt vienas prastyrės padėtas, ir paėjo pats savyje stebėdamasi, iš to, kas stojos.

13. O štai du iš jų tą pačią dieną ėjo į miestelį, kursai buvo per šešias dešimtis varstų nuog Jeruzalem, vardu Emaus.

14. O tie kalbėjo tarp savęs apie vis tai, kas atsitiko.

15. Ir stojos, aniems bekalbant, ir tarp savęs besiklausinėjant: jog ir pats Jėzus prisitartinęs ėjo su jais.

16. Bet akys jų buvo užtūrėtos, idant jo nepažintų.

17. Ir tarė jiems: kokios tai yra kalbos, kurią tarp savęs eidami turite, o este nuliūdę?

18. O atsakydamas vienas; kuriam vardas Kleofas, tarė jam: Tu patsai esi ateivys Jeruzalėj, o nežinai kas anoje tomis dienomis stojos.

19. Kuriems jisai tarė: Kas? Ir sakė: Apie Jezų Nazarenską, kursai buvo vyras pranašas, galingas darbuose ir kalboj pas Dievą, ir pas visus žmones:

20. O kaip jį aukščiausi kunigai ir vyresnieji mūsų išdavė, idant būtų apsūdytas ant smerties, ir nukryžiuvojo jį.

21. O męs tikėjomės, jog jisai turėjo atpirkti Izraelių: o dabar tam visam šiandien yra trečia diena, kaipo tai stojos.

22. Bet ir moteriškės nekurios iš mūsų išgandino mus, kurios pirm aušros buvo pas grabą.

23. O neradusios kūną jo, atėjo sakydamos, jog ir regėjimą Aniolų matė, kurie sakė gyvą jį esantį.

24. Ir nuėjo nekurie iš mūsų pas grabą, ir teip rado, kaip moteriškės sakė: bet paties nerado.

25. O jis tarė jiems: o neišmintingi, ir tingios širdies ant tikėjimo visų tų daiktų, kuriuos apsakė pranašai!

26. Ar nereikėjo, idant tai būtų kentėjęs Kristus, ir teip įeitų į garbę savo?

27. O pradėjęs nuog Maiziesiaus ir visų Pranašų išguld-

nėjo jiems iš visų raštų, kas apie jį buvo.

28. Ir prisiartino miesteliop, į kurį ėjo: o jisai regėjos toliaus einąs.

29. Ir privertė jį tardami: pasilik su mumis, nes vakarop eina, ir diena jau nusilenkė: ir ėjo su jais.

30. Ir stojos, kad su jais sėdėjo už stalo, paėmė duoną, ir pašlovino, ir laužė ir davė jiems.

31. Ir atsivėrė akis jų, ir pažino aną: o jis išnyko iš akių jų.

32. Ir kalbėjo tarp savęs: Ar nedegė širdis mūsų mummyse, kad kalbėjo keliuje, ir kad išguldė mums raštą?

33. O kėliasi toj pačioj valandoj sugrižo į Jeruzalem, ir rado susirinkusius vienuoliką, ir tuos, kurie su jais buvo,

34. Sakančius: jog užtikrą kėlės Viešpats, ir pasirodė Simonui.

35. O anie apsakė, kas atsitiko keliuje; ir kaipo jį pažino prie laužymo duonos.

36. O kad tai kalbėjo, stojosi Jezus viduj jų, ir tarė jiems: Pakajus jums: aš esmi nebijo kitės.

37. O išsigandę ir nusimine tikėjos, jog dvasią regėjo.

38. Ir tarė jiems: kodėl nusigandot, o dūmos įeina širdys-na jūsų?

39. Veizdėkit ant rankų mano, ir ant kojų, jog aš pats esmi; dasilytėkit ir prisiveizdėkit, nes dvasia netur kūno nei kaulų, kaipo regite mane turintį.

40. O tai pasakęs, parodė jiems rankas ir kojas.

41. O kad dar anie netikėjo, ir iš džiaugsmo stebėjos, tarė: Turite ką čia valgyt?

42. O anie davė jam dalį žuvies keptos, ir medaus korį.

43. O kad valgė po jų akių, atlaikus paėmęs atidavė jiems.

44. Ir tarė jiems: Tie yra žodžiai, kuriuos sakiau jums, būdamas dar su jumis: jog turėjo vis išsipildyt, kas yra parašyta zokone Maižiešiaus, ir Pranašuose, ir Psalmuose apie mane.

45. Tada atvėrė jiems išmintį, idant išmanytų raštą.

46. Ir tarė jiems: Jog taip yra parašyta, ir taip reikėjo, idant Kristus kentėtų, ir keltų iš numirusių trečiojo dienoj.

47. Ir idant būtų apsakytą vardan jo pakuta, ir atleidimas nusidėjimų tarp visų giminių, pradedant nuo Jeruzalem.

48. O jūs este liudytojai tų daigtų.

49. O aš siunčiu prižadėjimą Tėvo mano ant jūsų: O jūs pasilikit mieste, iki kolei busite apvilkti galybe iš augšto.

50. Ir išvedė anuos iš miesto į Betaniją: o pakėlęs rankas savo šlovino jiems.

51. Ir stojos, kad jiems šlovino, atsiskyrė nuog jų: *ir buvo neštas į dangų.

52. O anie pagarbinę, sugrižo į Jeruzalem su džiaugsmu didžiu.

53. Ir buvo visados bažnyčioj, garbindami ir šlovindami Dievą. Amen.

49 e. *Prižadėjimą tėvo mano*, t. y. Šv. Dvasią, kurią Kristus prižadėjo ir kurią Jo Tėvas ir Jis atsiųs. Šv. Jon. 14 p., 26 e.; 17 p., 7 e.

Šventa Jēzaus Kristaus Evangelija pagal šv. Jona.

Šv. Jonas Apaštals ir Evangelistas buvo Zebedejaus ir Salimės sūnus ir Jokubo Didesniojo brolis. Jis buvo vadinamas mylimu Kristaus mokintiniu ir buvo prie Jo nukryžiuojimo. Jis parašė Evangeliją vėliaus už kitus Evangelistus apie į šešiasdešimts trejus metus po mūsų Viešpaties į dangų užžengimui. Daug dalyku, kuriuos kiti Evangelistai buvo apleidę, jis papildė. Rašė graikiškai ir Graikai jį vadina dievišku. Šv. Jeronimas paduoda, juog kuomet jis brolių buvo karštai meldžiamas, idant Evangeliją parašytų, atsakė, juog jis norėtų tą daryti, jei užsakius visatinį pasninką, visi kartu melstų visagalinčio Dievo; ką atlikus, šv. Jonas, aiškiausio ir pilniausio iš dangaus apreiškimo pripildytas, tais prabilo žodžiais: *Iš pradžios buvo Žodis ir tt.*

I PERSKYRIMAS.

Kristaus Dievystė ir Jo Insikūnijimas. Jonas liūdija apie Jį. Viešpats pradeda rinkti savo mokinius,

1. Iš pradžios buvo žodis, o žodis buvo pas Dievą, o Dievu buvo žodis.

2. Tai buvo iš pradžios pas Dievą.

3. Visi daiktai par jį stojos, o be ano niekas nestojos, kas tikt stojos.

4. Jame buvo gyvenimas, o gyvenimas buvo šviesybė žmonių:

5. O šviesybė tamsybėse šviečia, o tamsybės jos neapėmė.

6. Buvo žmogus siųstas nuog Devo, kurio vardas buvo Jonas.

7. Tasai atėjo ant liūdijimo, idant duotų liudijimą apie šviesybę, idant visi tikėtų par aną.

8. Jis nebuvo šviesybė, bet idant duotų liūdijimą apie šviesybę.

9. Buvo šviesybė tikra, kuri apšviečia kiekvieną žmogų ateinantį ant to svieta.

10. Buvo ant svieta, ir svieta par jį stojos, o svieta jo nepažino.

11. Savump atėjo, o savieji jo nepriėmė.

12. O kurie tikt priėmė jį, davė jiems galybę, idant stotų sūnumis Dievo, tiems, kurie tik vardan jo.

13. Kurie ne iš kraujo, nė iš noro kūno, nė iš noro vyro, bet iš Dievo užgimė.

14. O žodis stojosi kūnu, ir gyveno tarp mūsu (ir regējome garbē jo, garbē kaipo vienaičio nuog Tēvo) pilnā malonēs ir tiesos.

15. Jonas liūdijimą išduoda apie jį, ir šaukiā, tarydamas: Tasai buvo, apie kurį sakiau: kuris po manęs tur ateiti, pirm manęs stojos: nes buvo pirmesnis, neg aš.

16. O iš pilnumo jo mēs visi ēmēm, ir malonē už malonē.

17. Nes Zokonas par Maižiešių duotas yra, malonē ir tiesa par Jēzū Kristū stojos.

18. Dievo nē vienas niekas dos neregējo: vienaitis sūnus, kuris yra prieglobstyje tėvo, jįsai apsakē.

19. O tas yra liūdijimas Jono, kad nusiuntē žydai iš Jeruzalės kunigus, ir Levitas pas aną, idant klaustų jo: Tu kas esi?

20. Ir išpažino, o neužsi-gynē: o išpažino: Jog aš neesmi Kristus.

21. Ir klausēs jo: kas tada? Elijošius esi tu? ir tarē: neesmi. Pranašas esi tu? ir atsakē: Ne.

22. Sakē tada jam: kas-gi esi, idant duotumēm atsakymą tiems, kurie mus siuntē? ką sakai pats apie save?

23. Tarē: Aš balsas šaukiančio girioj: Taisykite kelią

Viešpaties, kaipo pasakē Izaijošius Pranašas.

24. O kurie buvo siųsti iš Farizeušių buvo.

25. Ir klausē jo: o tarē jam: Kodėl tada krikštiji, jei tu neesi Kritsus, nei Elijošius, ne? Pranašas?

26. Atsakē jiems Jonas, tarydamas: Aš krikštiju vandeniu: bet viduj jųsi stojos, kurio jųsi nepažįstat.

27. Tas yra kuris paskui manęs ateis, kuris pirm manęs stojos: kurio aš neesmi vertas, idant išriščiau šikšnelę kurpių jo.

28. Tai stojosi Betanijoj už Jordano, kur Jonas krikštijo.

29. Ant rytojaus išvydo Jonas Jēzū ateinantį pas save, ir tarē: štai avinėlis Dievo, šitai kuris naikina nusidėjimą svieto.

30. Tasai yra, apie kurį sakiau: Eina paskui manęs vy-ras, kursai stojos pirm manęs: jog pirmiaus buvo, nekaip aš.

31. O aš jo nepažinau: Bet idant būtų apreikštas Izraeliuje, dėlto aš atėjau krikštydamas vandeniu.

32. Ir davē Jonas liūdijimą, tardamas: Jog regėjau dvasią nužengiančią, kaipo karvelį iš dangaus, ir pasiliko ant jo.

33. O aš jo nepažinau: bet kuris mane siuntē krikštyti vandeniu, tas man pasakē; Ant kurio regēsi dvasią nužengian-

čią ir ant jo pasiliekančią, tas yra kuris krikštija Dvasia Šventąja.

34. O aš regėjau, ir daviau liūdimą: jog tas yra Sūnus Dievo.

35. O antrą dieną vėl stovėjo Jonas, ir du iš jo mokintinių.

36. O pamatęs Jėzų einantį tarė: štai avinėlis Dievo.

37. Ir išgirdo jį kalbantį du mokintinių, ir ėjo paskui Jėzaus.

38. O atsigręžęs Jėzus, ir išvydęs anuos paskui savęs einančius, tarė jiems: ko jieškot? kurie jam sakė: Rabbi (ką išguldant, išsimano: mokytoją) kur gyveni?

39. Tarė jiems: Eikit, o paveizdėkit. Atėjo ir pamatė, kur gyveno ir pasiliko pas jį a-noj dienų: o buvo apie dešimtą valandą.

40. O buvo Andriejus brolis Simono Petro vienas iš dviejų, kurie buvo girdėję nuog Jono, ir ėjo paskui jo.

41. Tas pirmiaus rado Simoną brolį savo, ir tarė jam: atradome Mesijošių, kas išsiguldo: Kristus.

42. Ir atvedė jį pas Jėzų: O paveizdėjęs Jėzus ant jo tarė: Tu esi Simonas, sūnus Jono: tu būsi vadintas Cefas, kas išsiguldo Uola.

43. Ant rytojaus norėjo išei-

ti į Galileją, ir rado Filipą. Ir tarė jam Jėzus: eik paskui manęs.

44. O Filipas buvo iš Betsaidos iš miesto Andriejaus ir Petro.

45. Rado Filipas Natanaelių, ir tarė jam; apie kurį rašė Maiziešius Zokone, ir Pranašai, radome Jėzų sūnų Jozapo iš Nazaret.

46. Ir tarė jam Natanaelius: ar gal kas gero būti iš Nazaret? Tarė jam Filipas: eik o paveizdėk.

47. Paregėjo Jėzus Natanaelių ateinantį pas savęs, ir sakė apie jį: štai tikras Izraelita, kuriame nėra viliaus.

48. Tarė jam Natanaelius: Iškur mane pažįsti? Atsakė Jėzus, ir tarė jam: pirmiaus negtave Filipas pavadino, kad būvai po fygos, regėjau tave.

49. Atsakė jam Natanaelius ir tarė: Rabbi, tu esi Sūnus Dievo, tu esi Karalius Izraeliaus.

50. Atsakė Jėzus ir tarė jam: jog tau pasakiau: regėjau tave po fygos, tiki: didesnius už tuos daiktus išvysi.

51. Ir tarė jam: užtiesą, užtiesą, sakau jums: išvysit dangų atdarytą ir Aniolus Dievo užžengiančius ir nužengiančius ant sūnaus žmogaus.

II PERSKYRIMAS.

Kristus permaino vandenį į vyną. Išveja iš bažnyčios pardavėjus.

1. O dienų trečioj buvo svodba Kanoje Galilejos: ir buvo ten Jezaus Motina.

2. Buvo teipo-gi pakviestas ir Jezus, ir jo mokintiniai ant svodbos.

3. O kad neteko vyno, tarė Jezaus motina jam: vyno netur.

4. Ir tarė jai Jezus: kas man ir tau moteriške? dar neatėjo valanda mano.

5. Tarė jo motina tarnams: ką tiktai jums sakys darykit.

6. Ir buvo tenai šeši sūdai iš akmenio pastatyti pagal apčystijimo žydų, kuriuosna tilpo du arba trys viedrai.

7. Tarė jiems Jezus: pripilkit indus vandeniu. Ir pripylė anuos sklidinūs.

8. Ir tarė jiems Jezus: sem-

4 e. *Kas man ir tau.* Šiuos Išganytojaus žodžius, į Šv. Motiną ištartus, kaip kurie išguldinėtojai palaikė už šiurkščius, nepaisindami žodžių, kurie seka: *Ką tiktai jums sakys, darykite.*; šie žodžiai reiškia, juog Jo Motina žinojo apie stebuklą, kurį jis padarys, ir juog jį padarys ant jos prašymo. Teip-gi tų žodžių ištartimo būdas, Išganytojaus veidas ir balsas naikino tų žodžių rūstumą, ką patėmyt galėjo tik tie, kurie prie to buvo, arba ką paskui įvykstant regėjo; nes žodžiai reiškiantys rūstumą vienaip ištarti, gal jo visai nereikšti, kitaip ištarti.

kite dabar, ir nuneškite užveizdėtojui svodbos. Ir nunešė.

9. O kad paragavo užveizdėtojas svodbos vandenį, kuris stojos vynu, o nežinojo, iš kur būtų, bet tarnai žinojo, kurie sėmė vandenį: pavadino užveizdėtojas svodbos jaunikį,

10. Ir tarė jam: kekvienas žmogus pirmiaus padeda gerą vyną: o kad atsigeria tada tą, kuris yra lėtesnis. O tu gerą vyną užlaikei ikišiolei.

11. Tą pradžią stebuklų padarė Jezus Kanoje Galilejos, ir parodė garbę savo, ir įtikėjo į aną mokintiniai jo.

12. Potam nuėjo į Kafarnaum jisai ir motina jo, ir broliai jo ir mokintiniai jo: o nedaug dienų pabuvo tenai.

13. O buvo arti Pascha Žydų, ir užėjo Jezus į Jeruzalem.

14. Ir rado bažnyčioje parduoančius jaučius, ir avis, ir karvelius, ir pinigmainius besėdinčius.

15. O padaręs lyg botagą iš virvelių išvarė visus iš bažnyčios, teipo-gi avis ir jaučius: o pinigus pinigmainių išbarstė, ir skomes išvertė.

16. O tiems kurie karvelius pardavinėjo tarė: išmeskite tuos daiktus iš čion, o nedarykit namų Tėvo mano namais prekiaavimo.

17. Ir atsiminė mokintiniai

jo, jog yra parašyta: karšta meilē namų tavo ēdē mane.

18. Žydai tada atsakē ir tarē jam: Kokį mums rodai ženklą, jog tai darai?

19. Atsakē Jezus ir tarē jiems: Sugriaukite tą bažnyčią, o trejose dienose pastatysiu aną.

20. Tarē tada žydai: keturias dešimtis ir šešis metus budavota buvo ta bažnyčia, o tu aną trimis dienomis išstatysi?

21. Bet jisai kalbėjo apie bažnyčią kūno savo.

22. Kad tada atsikėlē iš numirusių, atsiminē mokintiniai jo, jog tai kalbėjo: o įtikėjo raštui ir kalbai, kurią ištarē Jezus.

23. O kad buvo Jeruzalėj ant Paschos dienų šventoj, daug anų tikėjo vardan jo regėdami stebūklus jo, kuriuos darē.

24. Bet pats Jezus nepatikėjo pats save aniems, todėl, jog jisai pažino visus:

25. O nereikalavo, idant kas duotų liūdijimą apie žmogų: nes jisai žinojo, kas yra žmoguje.

III PERSKYRIMAS.

Kristus kalba su Nikodemu. Jono liūdijimas.

1. O buvo žmogus iš Farizeušų vardu Nikodemas, vyriausis žydų.

2. Tas atėjo pas Jezų naktį,

ir tarē jam: Rabbi, žinome, jog atėjai nuoš Dievo mokytoju: Nes nei vienas tų stebūklų daryti negal, kuriuos tu darai, jei su juomi Dievas nebūtų.

3. Atsakē Jezus ir tarē jam: užtiesą, užtiesą sakau tau, jei kas išnaujo neužgimtų, negal regēt Karalystės Dievo.

4. Tarē jam Nikodemas: Kaip gal žmogus gimti, būdamas senu? ar gal antrą kartą žyvatan motinos įeiti ir atgimti?

5. Atsakē Jezus: užtiesą, užtiesą sakau tau, jei kas neatsigimtų iš vandens ir iš Dvasios Šventosios, negal įeiti Karalystėn Dievo.

6. Kas užgimē iš kūno, kūnas yra, o kas užgimē iš dvasios, dvasia yra.

7. Nestebėkis jog tau pasakiau, reikia jums išnaujo užgimti.

8. Vėjas kur nor pučia ir balsą jo girdi, bet nežinai iš kur ateina, ir kur eina: taip yra kiekvienas, kuris užgimē iš dvasios.

9. Atsakē Nikodemas ir tarē jam: kaip tai gal būti?

10. Atsakē Jezus, ir tarē

5 e. *Jei kas neatgimtų.* Šiais žodžiais Kristus išreiškē būtiną Krikšto reikalą; iš žodžio *vanduo*, aišku, juog jo pritaikymas Krikšte yra reikalingas sykiu su žodžiais. Žiūrėk Mat. 28 p., 19 e.

jam: Tu esi Mokytoju Izraeliuj, o to nežinai?

11. Užtiesą. užtiesą, sakau tau, jog ką žinom sakome, o ką regėjom liūdiame, o mūsų liūdyjimo nepriimat.

12. Jei daiktus žemiškus pasakiau jums, o netikit: kaip tikėsit, jei pasakyčiau jums dangiskus.

13. O niekas neužžengia dangun, kaip tiktai kuris nužengia iš dangaus, sūnus žmogaus, kuris yra danguje.

14. O kaip Maiziešius iškėlė žaltį girioj, taip reikia išaukštinti Sūnų žmogaus.

15. Idant kiekvienas, kuris į aną tiki, nepražūtų, bet turėtų gyvenimą amžiną.

16. Nes teipo Dievas numylėjo svieta, jog Sūnų savo viena-tį davė: idant kiekvienas, kuris į aną tiki, nepražūtų, bet turėtų gyvenimą amžiną.

17. Nes nesiuntė Dievas Sūnų savo ant svieto, idant sūdytų svieta, bet idant svietas būtų per jį išganytas.

18. Kas į aną tiki, nebus sūdytas: o kas netiki, jau yra

apsūdytas: jog netik vardan vienaičio Sūnaus Dievo.

19. O tasai yra sūdas; jog šviesybė atėjo ant svieto o žmonės didžiaus mylėjo tamsybes, nekaip šviesybę, nes pikti buvo darbai jų.

20. Nes kiekvienas, kuris piktai daro, neapkenčia šviesybės ir neeina į šviesą, idant nebūtų papeikti darbai jo.

21. Bet kas daro tiesą, ateina į šviesybę, idant būtų regimi darbai jo, jog Dievuje yra daryti.

22. Potam atėjo Jezus ir mokintiniai jo į žydų žemę: ir tenai su jais gyveno, ir krikštijo,

23. Krikštijo teipo-gi ir Jonas Ennone arti Salim, jog tenai daugel vandenio buvo: ir ateidavo ir buvo krikštyti.

24. Nes Jonas dar nebuvo įmestas į kalinę.

25. Ir prasidėjo kalba mokintinių Jono su žydais apie nusiplovimo.

26. Ir atėjo pas Joną ir tarė jam: Rabbi, kuris buvo su tavim už Jordano, kuriam tu davei liūdyjimą, tas štai krikštija, o visi pas jį eina.

27. Atsakė Jonas, ir tarė: Negal žmogus nieko imti, jei anam nebūtų duota iš dangaus.

28. Jūs patis este man liūdytojais, jog pasakiau: Ne-

18 e. *Nebus sūdytas.* Kas tiki, t. y. tikėjimu veikiančiu meile, nebus sūdytas, t. y. nebus pasmerkta. Bet atkaklus *netikėlis jau yra apsūdytas*, t. y. pasmerkta nuo to laiko, kada pats atsisikiria nuo Kristaus draugystės ir Jo Bažnyčios.

esmi aš Kristus, bet jog esmi siųstas pirm jo.

29. Kas tur pasavintinę, yra jaunikis: bet prietelius jaunikio, kuris stov' ir klauso jo, džiaugsmu džiaugiasi dėl balso jaunikio. Tas tada džiaugsmas mano išsipildė.

30. Jam reikia augti, o man mažyn eiti.

31. Kuris išaugšto ateina, ant visų yra. Kas yra iš žemės, žemiškas yra, ir apie žemę kalba: kuris iš dangaus atėjo, ant visų yra.

32. O ką regėjo ir girdėjo tai liūdiya; o jo liūdyjimo niekas nepriima.

33. Kas jo liūdyjimą priėmė, užtenklino, jog Dievas tikras yra.

34. Nes kurį Dievas nusiuntė, žodžius Dievo kalba: nes ne pagal miero duoda Dievas dvasią.

35. Tėvas myl' Sūnų; ir vis atidavė į jo ranką.

36. Kas tiki į Sūnų, tur gyvenimą amžiną: o kas netiki Sūnui, neregės gyvenimo, bet rūstybė Dievo pasiliekt ant jo.

IV PERSKYRIMAS.

Kristus kalba su Samaritonka. Gydo valdono sūnų.

1 Kad tada pažino Jezus, jog išgirdo Farizeušai, kaipo Jezus daugiaus mokintinių daro, ir krikštija, neg Jonas.

2. (Norint Jezus nekrikštijo, bet mokintiniai jo).

3. Apleido žydų žemę, ir atgal nuėjo Galilėjon.

4. O reikėjo jam eiti per Samariją.

5. Atėjo tada į miestą Samarijos, kuris vadinasi Sichar, pagal sodžiaus, kurį davė Jokūbas sūnui savo Jozapui.

6. O buvo tenai šulinys Jokūbo. Jezus tada pailsęs iš kelio sėdos teip ant šulinio. Valanda buvo kaip būt šešta.

7. Atėjo moteriškė iš Samarijos semti vandenį. Tarė jai Jezus: Duok man gerti.

8. Nes mokintiniai jo buvo nuėję į miestą, idant nupirktų valgių.

9. Tarė jam tada ana moteriškė Samaritonka: Kaipo tu žydu būdamas, prašai gerti nuog manęs, kuri esmi moteriškė Samaritonka? nes žydai su samaritonais netur draugystės.

10. Atsakė Jezus ir tarė jai: Kad žinotumei dovaną Dievo, ir kas yra, kuris sako tau: Duok man gerti; tu užtiesą būtumei prašiusi jo, o būtų davęs tau gyvą vandenį.

11. Tarė jam moteriškė: Viešpatie, neturi kuomi semti: o šulinys yra gilus: iškurgi turi gyvą vandenį?

12. Ar tu didesnis esi už tėvą mūsų Jokūbą? kuris mums

šulinį davė, ir pats iš jo gērė, ir sūnūs jo, ir galvijai jo?

13. Atsakē Jezus ir tarē jai: Kiekvienas, kuris geria tą vandenį, vėl trokš; bet kas gertų iš vandeniū, kurį aš jam duosiu, netrokš ant amžių.

14. Bet vanduo, kurį aš jam duosiu, stosis aname šaltiniu vandeniū ištrykstančio ant gyvenimo amžino.

15. Tarē jam moteriškē: Viešpatie, duok man to vandeniū, idant netrokščiau, nei čion semti eičiau.

16. Tarē jai Jezus: eik, pavadink vyrą savo, o ateik čionai.

17. Atsakē moteriškē ir tarē: neturiu vyro. Tarē jai Jezus: Gerai pasakei, jog neturiu vyro.

18. Nes penkis vyrus turėjai: o dabar, kurį turi, ne tavo yra vyras. Tai tiesą pasakei.

19. Tarē jam moteriškē: Viešpatie, regiu jog tu esi pranašu.

20. Tėvai mūsų garbino ant to kalno: o jūs sakote, jog Jeruzalėj yra vieta, kur reikia garbinti.

21. Tarē jai Jezus: Moteriške, tikėk, man, jog ateis valanda, kada nei ant to kalno, nei Jeruzalėj garbīsīt Tėvą.

20 e. Ant to kalno, t. y. Garizim, ant kurio Samaritonai turėjo savo atskalos bažnyčią.

22. Jūs garbinat ko nežinote, mės garbinam, ką zinome, nes išganymas iš žydų yra,

23. Bet ateina valanda, ir dabar yra, kad tikri garbintojai garbīs Tėvą dvasioje ir tiesoje. Nes ir Tėvas tokių jieško, kurie aną garbintų.

24. Dvasia yra Dievas: o tie, kurie aną garbina, reikia, idant garbintų dvasioje ir tiesoje.

25. Tarē jam moteriškē: Zinau jog ateis Messijošius (kuris vadinasi Kristus) kad tada aunas ateis, vis mums apreikš.

26. Tarē jai Jezus: Aš esmi, kuris su tavim kalbū.

27. O tuojaus atėjo mokintiniai jo: ir stebėjos, jog kalbėjo su moteriške. Vienok nei vienas netarē: ko klausi, arba ką su ja kalbi.

28. Paliko tada moteriškē viedrą savo, ir nuėjo į miestą, ir kalbėjo aniems žmonėms:

29. Eikit ir regėkit žmogų, kuris vis man pasakē, ką tikt dariau: beg ne jisai yra Kristus?

30. Išėjo tada iš miesto ir atėjo pas aną.

31. O tuo tarpu prašė jo mokintiniai, tarydami: Rabbi valgyk.

32. O jisai jiems tarē: Turiu aš valgį ant valgymo, apie kurį jūs nežinot.

33. Kalbėjo tada mokinti-

niai tarp savęs: Beg neatnešė jam kas valgyt?

34. Tarė jiems Jezus: mano valgymas yra, idant daryčiau valią to, kuris mane siuntė, idant išpildyčiau darbą jo.

35. Ar jūs nesakot: jog dar keturi yra mėnesiai, o piūtis ateis? Štai sakau jums: Pakelkit akis jūsų, o prisiveizdėkit laukams, jog jau pabalo ant piūties.

36. O kas piauna, atima užmokesnį, ir renka vaisių ant gyvenimo amžino: idant ir kuris sėja, ir kuris piauja drauge džiaugtųs.

37. Nes tame daikte yra žodis teisus: jog kitas yra kuris sėja, o kitas kuris piauja.

38. Aš jus nusiunčiau piau-ti, ko jūs nedirbote: kiti dirbo, o jūs įėjot į jų darbus.

39. O iš ano miesto daug Samaritonų į aną įtikėjo: dėl žodžio moteriškės liudyjančios: Jog man vis pasakė, ką tikt dariau.

40. Kad tada atėjo pas jį Samaritonai, prašė jį, idant tenai pasiliktų. Ir buvo tenai dvi dieni.

41. Ir toli daugiaus įtikėjo į aną dėl kalbos jo.

42. O moteriškė sakė: Jog jau ne dėl tavo pasakymo tiki-me; nes pátys girdėjome ir ži-nome, jog tas yra tikrai Išga-nytojas svieto.

43. O po dviejų dienų išėjo iš ten, ir nuėjo Galilėjon.

44. Nes patsai Jezus liudy-jimą išdavė, jog pranašas netur šlovės savo tėviškėje.

45. Kad tada atėjo Galilie-jon, priėmė jį Galilėčiai, nes vis buvo regėję, ką padarė Jeruza-lėj dienų šventoj: nes ir anie patys buvo atėję ant šventės.

46. Atėjo tada vėl į Kaną Galilėjos, kur buvo iš vandenio vyną padaręs. Ir buvo nekuris Karalėlius, kurio sūnus sirgo Kafarnaume.

47. Tas kad išgirdo, jog Je-zus atėjo iš žydų žemės į Gali-lėją, nuėjo pas jį, ir prašė jį, idant užeitų, o išgydytų sūnų jo: nes pradėjo mirti.

48. Tarė tada jam Jezus: Jei ženklų ir stebuklų neregėsit, ne-tikit.

49. Tarė jam Karalėlius: Viešpatie, užeik pirmiaus pakol nenumirs sūnus mano.

50. Tarė jam Jezus: Eik, sū-nus tavo gyvas yra. Intikėjo žmogus kalbai, kurią jam pasa-kė Jezus, ir ėjo.

51. O kad jis jau ėjo, užte-kėjo jam tarnai, ir pasakė tary-dami, jog sūnus jo gyvas yra.

52. Klausė tada nuog anų apie valandą, kurioj jam ge-riauis stojis. Ir tarė jam: Jog vakar sekmoj valandoj apleido jį karštis.

53. Pažino tada tėvas, jog

ana valanda buvo, kurioj jam sakē Jezus: Sūnus tavo gyvas yra; ir ģitikējo pats ir visi naimai jo.

54. O tā antrā ženklā padarē Jezus, kad atējo iš žydu zemēs Galilējon.

V PERSKYRIMAS.

Kristus išgydo ligoņ trisdešimts aštuonis metus sergantį. Viešpaties pamokslus prieto progos.

1. Potam buvo diena šventą žydu, ir nuėjo Jezus į Jeruzalem.

2. O yra Jeruzalėj sodžiauka avių, kuri žydiškai vadinasi Bethsaida, turinti penkis priangius.

3. Tuose gulėjo didė daugybė sergančių, aklų, raišų, nudžiūvusių, laukiančių pajudinimo vandens.

4. O Aniolas Viešpaties nužengdavo pagal laiko į sodžiauką: ir susijudindavo vanduo: O kas pirmesnis įžengė į sodžiauką po susijudinimo van-

2 e. *Avių* — graikiškai *Probatika*; tasai prūdas ar *sodžiauka* taip vadinosi ar dėlto, juog trinko joje avis prieš padarymą iš jų aukų Bažnyčioje, ar dėlto, juog ji buvo netoli avių vartų. To prūdo vanduo neturėjo prigimtos gydymo galybės, nes tik po jo sujudėjimui kas į jį įėjo buvo išgydytas; jeigu toji ypatybė vėl būtų prigimta buvus, tai sujudėjus vandeniui ir kiti ligoņiai, tame pačiame laike į prūdą įleisti, būtų sveikata įgiję.

dens, tapo sveikas, kokianorint būtų apimtas liga.

5. O buvo ten nekuris žmogus per trisdešimtis aštuonis metus turįs ligą savo.

6. Tą kad pamatė Jezus gulintį, ir pažino, jog jau ilgą turėjo laiką, tarė jam: Nori būti sveiku?

7. Atsakė jam ligonis: Viešpatie, neturiu žmogaus, idant mane įleistų į sodžiauką, kad pajudintas yra vanduo: Nes kad aš ateinu, kitas pirm manęs įžengia.

8. Tarė jam Jezus: kelkis, imk lovą tavo, o vaikščiok.

9. Ir tuojaus sveiku stojosi anas žmogus: Ir paėmė lovą savo, ir vaikščiojo. O buvo diena ana Subatos.

10. Sakė tada žydai anam, kursai buvo išgydytas: Subata yra, nedera tau nešiot lovą tavo.

11. Atsakė jiems: Kuris mane sveiku padarė, jis man sakė: Imk lovą tavo, o vaikščiok.

12. Klausė tada jo: kuris yra tas žmogus, kuris tau sakė: Imk lovą savo o vaikščiok.

13. O anas, kuris sveiku buvo padarytas, nežinojo, kas buvo. Nes Jezus nusilenkė nuog minios, kuri buvo ant vietos.

14. Potam rado jį Jezus bažnyčioj ir tarė jam: Štai sveiku

stojais, jau nebgriešyk, idant tau nenusiduotų kas piktesnio.

15. Nuėjo anas žmogus, ir pasakė žydams, jog Jezus yra, kursai jį sveiku padarė.

16. Dėlto žydai persekiojo Jėzų, jog tai padarė subatoj.

17. Bet Jezus jiems atsakė: Tėvas mano iki šio laiko daro, ir aš darau.

18. Dėlto tada labiaus jieškojo žydai užmušti jį: jog ne tiktai peržengė subatą, bet ir Dievą sakė esant Tėvu savo, darydamas save lygiu Dievui. Atsakė tada Jezus ir tarė jiems:

19. Užtiesą, užtiesą sakau jums: negal sūnus patsai nuog savęs nieko daryt, kaip tik ką reg' Tėvą darantį: nes ką tik-tai jis daro, tai teipo-gi ir Sū-nus daro.

20. Nes Tėvas myl' sūnų, ir vis jam rodo, ką patsai daro: ir didesnius už tuos darbus pa-rodys anam, idant jūs stebėtu-mėtės.

21. Nes kaippo Tėvas prike-lia numirusius ir atgaivina: teipo ir Sūnus, kuriuos nor, at-gaivina.

22. Nes Tėvas nieko nesūdi-ja: bet visą sūdą padavė Sū-nui.

23. Idant visi garbitų Sū-nų, kaip garbina Tėvą. Kas negarbina Sūnų, negarbina Tė-vą, kursai jį nusiuntė.

24. Užtiesą, užtiesą sakau

jums, jog kas žodžio mano klau-so, o tik' anam kuris mane siun-tė, tur gyvenimą amžiną: ir ne-ateis ant sūdo, bet iš smerties parėjo į gyvenimą.

25. Užtiesą, užtiesą sakau jums, jog eina valanda, ir da-bar yra, kad numirėliai išgirs balsą Sūnaus Dievo, o kurie iš-girs bus gyvi.

26. Nes kaippo Tėvas tur gy-venimą patsai savyje, teip da-vė ir Sūnui, idant turėtų gyve-nimą patsai savyje.

27. Ir davė jam valdžią da-ryt sūdą, jog yra Sūnumi žmo-gaus.

28. Nestebėkitės iš to, nes ateina valanda, kurioj visi ku-rie yra grabuose, išgirs balsą Sūnaus Dievo.

29. Ir išeis, kurie gerai da-rė, ant prisikėlimo į gyvenimą: o kurie piktai darė, ant prisikė-limo ant sūdo.

30. Negaliu aš pats nuog savęs nieko daryt, kaippo gir-džiu, sūdiuju: o sūdas mano yra teisus, nes nejieškau valios ma-no, bet valios to, kuris mane siuntė.

31. Jei aš pats apie save liū-diju, mano liūdyjimas neyra tikras.

32. Kitas yra, kuris apie mane liūdiuja, ir žinau, jog tik-

29 e. *Ant prisikėlimo ant sūdo, t. y. pasmerkimo.*

ras yra liūdyjimas, kurį išduod' apie mane.

33. Jūs siuntėt pas Joną ir davė liūdyjimą apie tiesą.

34. O aš ne nuog žmogaus imu liūdyjimą: bet tai kalbu, idant jūs būtumėt išganyti.

35. Jisai buvo žvakė deganti ir žibanti. O jūs norėjote ant valandos pasilinksmint jo šviesybę.

36. Bet aš turin liūdyjimą didesnį, ne kaip Jono. Nes darbai, kuriuos man Tėvas davė, idant anuos išpildyčiau, patįs darbai, kuriuos aš darau, liūdią apie mane, jog mane Tėvas siuntė.

37. O Tėvas, kuris mane siuntė, jisai davė apie mane liūdyjimą: ir niekados negirdėjęs balso jo, nei veidą jo regėjęs.

38. Ir žodžio jo savyje gyvenančio neturit: nes kurį jisai nusiuntė, tam jūs netikit.

39. Jieškokite raštuose, nes jūs tikitės, jog anuose turite gyvenimą amžiną, o anie yra, kurie apie mane išduoda liūdyjimą.

39 e. *Jieškokite raštuose.* Čion nėra duoto visiems prisakymo skaityti šv. Raštą, yra tik papeikimas Parizejų, kurie skaitydami Raštą ir tikėdamiesi rasti jame amžiną gyvenimą, nenorėjo priimti To, apie Kurį visas Raštas liūdyjimą duoda, ir per Kurį tik vieną jie galėjo turėti tą tikrą gyvenimą.

40. O pas mane ateiti nenorite, idant gyvenimą turėtumėt.

41. Garbės nuog žmonių nepriimu.

42. Bet pažinau jus, jog meilės Dievo savyje neturit.

43. Aš atėjau vardan Tėvo mano, o mane nepriimat: jei kitas ateis vardan savo, aną priimsite.

44. Kaip jūs galite tikėt, kurie garbę vienas nuog kito priimate: o garbės, kuri nuog paties Dievo yra, nejieškote?

45. Nedūmokit, idant aš jus turėčiau apskusti Tėvui: yra kuris ant jūsų skundžia, Maižiešius, kuriame jūs viltį turit.

46. Nes kad tikėtumėt Maižiešiui, gal ir man tikėtumėt: nes jisai apie mane rašė.

47. Bet jei jo raštams netikit: kaip mano žodžiams tikėsit?

VI PERSKYRIMAS.

Kristus peni penkis tūkstančius penkiomis duonomis; vaikščiojo viršum jurių ir kalba apie gyvenimo duoną.

1. Potam nuėjo Jezus už marių Galilėjos, kurios yra Tiberijados.

2. Ir ėjo paskui jo minia didė, jog regėjo stebūklus, kuriuos darė ant jų, kurie sirgo.

3. Užėjo tada Jezus ant kalno, ir sėdėjo tenai su mokintiniais savo.

4. O buvo arti Pascha diena šventa žydų.

5. Pakēļš tada Jezus akis, ir išvydēš, jog didē minia ateina pas jī, tarē Filipui: Iškur pirkšime duonos, idant tie valgytų?

6. O tai sakē gundindamas anā: nes jisai žinojo, kā turējo daryt.

7. Atsakē jam Filipas: Už du šimtų grašių nebus gana jiems duonos, idant kiekvienas maž-kā gautų.

8. Tarē jam vienas iš mokintinių jo, Andriejus brolis Simonas Petro.

9. Yra čia vienas vaikelis, kuris tur penkias duonas miežių, ir dvi žuvi, bet dėl teip daugio, kas tai yra?

10. Tarē tada Jezus: Liepkite žmonėms atsisėsti. O buvo daug žolės ant vietos. O atsisėdo tada vyrų skaičius apie penkis tūkstančius.

11. Paėmē tada Jezus duoną: o padaręs padėkavojimą, išdalijo sėdintiems: teipo-gi ir iš žuvių, kiek norėjo.

12. O kad pavalgē, tarē savo mokintiniams: Surinkit trupučius, kurie pasiliko, idant neprazūtų.

13. Surinko tada ir pripildė dvyliką pintinių trupučių iš penkių duonų miežių, kurie užsiliko nuog tų, kurie valgē.

14. Anie tada žmonės išvydę stebūklą, kurį Jezus padarē, sakē: Jog tas tikrai yra Pra-

našas, kuris turėjo ateiti ant svieto.

15. Jezus tada pažinęs, jog turėjo ateit, idant jį pagautų, ir karalium padarytų, nuėjo vėl ant kalno pats vienas.

16. O kad vakaras buvo, mokintiniai jo nuėjo pas marias.

17. O įėję laivan persiyrė per marias į Kafarnaum, o jau buvo tamsu: o Jezus buvo neatėjęs pas anuos.

18. O marios dėl pasikėlimo didžio vėjo pradėjo judintis.

19. Kad tada nusiyrė kaip dvidešimti penkis arba trisdešimts varstų, pamatē Jezų vaikščiojantį ant jurių, o prisiartinantį pas laivą, ir persigando.

20. Bet jis tarē jiems: Aš esmi, nebijokitės.

21. Norėjo tada jį paimti į laivą: o tuojaus laivas priplaukē prie krašto, į kurį ėjo.

22. Ant rytojaus minia, kuri stovėjo už marių, regėdama jog tenai nebuvo kito laivo, bet tiktai vienas; o jog Jezus nebuvo įsėdęs į laivą su mokintiniais savo, bet patįs mokintiniai jo nuėjo.

23. O kiti laivai atėjo nuog Tiberijados, netoli vietos, kur valgē duoną, kad dėkavojo Viešpats.

24. Kad tada pamatē minia, jog tenai nebuvo Jezaus, nei mokintinių jo, įžengē į laive-

lius, ir persiyrė į Kafarnaum jieškodami Jezaus.

25. O kad atrado jį už marių, tarė jam: Rabbi, kada čion atėjai?

26. Atsakė jiems Jezus ir tarė: Užtiesą, užtiesą sakau jums: jieškote manęs, ne jog regėjot stebuklus, bet jog duoną valgėt, ir pasisotinot.

27. Dirbkite ant peno, ne kuris pragaišta, bet kursai patenka ant gyvenimo amžino, kurį jums duos Sūnus žmogaus. Nes tą Dievas Tėvas paženklino.

28. Tarė tada jam: ką veiksim, idant darbus Dievo darytumėm?

29. Atsakė Jezus ir tarė jiems: Tas yra darbas Dievo, idant tikėtumėt į tą, kurį jisai siuntė.

30. Tarė jam tada: kokį tada tu ženklą darai, idant regėtumėm ir tau tikėtumėm? ką gi darai?

31. Tėvai mūsų valgė maoną girioj, kaip yra parašyta: duoną iš dangaus davė jiems ant valgymo.

32. Tarė tada jiems Jezus: Užtiesą, užtiesą sakau jums: Ne Maižiešius davė jums duoną iš dangaus, bet Tėvas mano duoda jums duoną tikrą iš dangaus.

33. Nes duona Dievo yra, kuri nužengė iš dangaus, ir duoda gyvenimą svetui.

34. Tarė tada jam: Viešpatie, duok mums visuomet tos duonos. O Jezus tarė jiems:

35. Aš esmi duona gyvenimo: kas pas mane ateina, nebus alkanas, o kas į mane tik', niekados netroks.

36. Bet pasakiau jums: jog mane ir regėjot, o netikite.

37. Vis ką man Tėvas duoda, pas mane ateis: o tą, kuris pas mane ateina, neišmesiu laukan.

38. Nes nužengiau iš dangaus, ne idant mano valią daryčiau, bet valią ano, kuris mane nusiuntė.

39. O ta valia vra to, kuris mane nusiuntė, Tėvo: idant iš to viso, ką man davė, nieko neprazudyčiau; bet idant tai prikelčiau paskučiausioj dienoj.

40. O ta yra valia Tėvo mano, kuris mane siuntė: idant kiekvienas, kuris mato sūnų ir į jį tik, turėtų gyvenimą amžiną, o aš aną prikelsiu paskučiausioj dienoj.

41. Murmėjo tada prieš jį žydai, jog buvo pasakęs: Aš esmi duona gyva, kuri iš dangaus nužengiau.

42. Ir kalbėjo: Ar ne tas yra Jezus sūnus Jozapo, kurio mės tėvą ir motiną pažįstame? kaip tada tas sako: jog iš dangaus nužengiau?

43. Atsakė tada Jezus, ir ta-

rē jiems: Nemurmēkite tarp savęs.

44. Niekas pas mane ateit negal, jei Tēvas, kuris mane siuntē, nepatrauks jo: o aš anā priekelsiu paskučiausioj dienoj.

45. Parašyta yra Pranašuose: Ir bus visi išmokyti nuog Dievo. Kiekvienas, kuris girdejo nuo Tēvo, ir išmoko, atcina pas mane.

46. Ne jog kas Tēvā regējo, neg tiktai tas, kuris yra nuog Dievo: tas regējo Tēvā.

47. Uztiesā, uztiesā sakau jums: kas tik' ī mane, tur gyvenimā amžinā.

48. Aš esmi duona gyvenimo.

49. Tēvai jūsu valgē manā giroj ir išmirē

50. Ta yra duona iš dangaus nūzengianti: idant, jei kas jā valgytū, nenumirtū.

51. Aš esmi duona gyva, kuri iš dangaus nūzengiau.

52. Jei kas valgytū tū duonā, gyvas bus ant amžiu. O duona, kuriā aš duosiu, yra mano kūnas už gyvenimā sviesto.

53. Vaidijos tada tarp savęs žydai tardami: Kaip tas

44 e. *Nepatrauks jo.* Ne prievarta, arba smurto darymu valiai, bet stipriau ir saldžiu Jo dangiškos malonės patrautimu.

gal mums duoti kūną savo ant valgymo?

54. Tarē tada jiems Jezus: Uztiesā, uztiesā sakau jums: Jei nevalgytumēt kūną Sūnaus žmogaus, ir negertumēt jo kraują, neturēsit gyvenimā savyje.

55. Kas valgo kūną mano, ir geria kraują mano, tur gyvenimā amžinā; o aš jį priekelsiu paskučiausioj dienoj.

56. Nes kūnas mano tikrai yra valgis; o kraujas mano tikrai yra gėrimas.

57. Kas valgo kūną mano, ir geria kraują mano, manyje gyvena, o aš jame.

58. Kaip o mane siuntē gyvas Tēvas, ir aš gyvas esmi dėl Tēvo; o kas mane valgo, ir jisai gyvas bus dėl manęs.

59. Ta yra duona, kuri iš dangaus nūzengē. Ne kaip o tėvai jūsų valgē manā ir išmirē.

54 e. *Jei nevalgytumēt — ir negertumēt.* Priimti Kristaus Kūną ir Kraują yra, čion primintas, Dievo prisakymas. Tū prisakymā tikintis išpildo priimdamas ir po vienu pavidalu: nes ir po vienu pavidalu jis priima abu, ir Kūną ir Kraują, kurie negal būti vienas nuo kito atskirti. Todėl amžinas gyvenimas yra čion prižadėtas vertai priimantiems nors ir po vienu pavidalu; 52 e. *Jei kas valgytū tū duonā, gyvas bus ant amžiu, o duona, kuriā aš duosiu, yra mano kūnas už gyvenimā sviesto.* 58. *O kas mane valgo, ir jisai gyvas bus dėl manęs.* 59. *Kas valgys tū duonā, gyvas bus ant amžiu.*

Kas valgo tą duoną, gyvas bus ant amžių.

60. Tai sakė bažnyčioj mokydamas Kafarnaume.

61. Daug tada iš jo mokintinių girdėdami tarė: kieta yra ta kalba, ir kas gal jos klausyti?

62. O žinodamas Jezus pats savyje, juog apie tai murmėjo mokintiniai jo, tarė jiems: Tai jus piktina?

63. Jei tada išvysit sūnų žmogaus įžengiantį, kur pirmiaus buvo?

64. Dvasia yra, kuri gaivina; kūnas; niekam nederą: Žodžiai kuriuos aš jums pasakiau, dvasia ir gyvastis yra.

65. Bet yra iš jūsų nekurie, kurie netiki. Nes nuog pradžios žinojo Jezus kurie buvo, netikint, ir kas jį išduot turėjo.

63 e. *Jei tada išvysit.* Kristus primindamas savo dangun žengimą, nor tuomi savo galybės ir dievytės paveizdu patvirtinti teisybę to, ką pirmiaus kalbėjo, ir sykiu pataisyti žiaurų, kūniškoje prasmėje, supratimą apie valgymą Jo kūno ir gėrimą Jo Kraujo, duodamas jiems suprasti, juog paims visą savo gyvą kūną į dangų ir teipos nedaleis, kaip jie mislijo, jį dalyti, kapoti ir suvalgyti ant žemės.

64 e. *Kūnas niekam nederą.* Valgyti atskirtą nuo dvasios numirusį kūną, kaip žiaurai suprato Kristaus mokiniai valgymą Jo Kūno, *niekam nederą.* Anei žmogaus kūnas, t. y. prigimtas ir kū-

66. Ir tarė: Todėl jums pasakiau, jog nė vienas negal pas mane ateit, jei jam nebūtų duota nuog Tėvo mano.

67. Nuog to laiko daug mokintinių jo nuėjo šalyn: ir jau su juo nevaikščiojo.

68. Tarė tada Jezus dvylikai: Ar ir jūs norite paciti?

69. Atsakė tada jam Simonas Petras: Viešpatie, pas ką gi eisim? žodžius amžino gyvenimo turi?

70. O mes įtikėjom, ir patinom, juog tu esi Kristus, Sūnus Dievo. Atsakė jiems Jezus:

71. Ar aš ne dvyliką jūsų išrinkau: o vienas iš jūsų yra velnias.

72. O sakė apie Judošių Simoną Iskarijotą: Nes tas jį išduot turėjo, būdamas vienu iš dvylikos.

niškas supratimas (kuris atmeta pasidavimą dvasiai ir žodžiams Kristaus), kam norint dera. Bet didžiausias blusnymas būtų sakyti, juog gyvas Kristaus Kūnas (kurį mes priimame šv. Sakramente, su Jo Dvasia, t. y. su Jo Dūša ir Dievyste) nieko nepadeda. Nes jeigu Kristaus Kūnas nieko mums būtų nepadėjęs, niekad Jis nebūtų priėmęs kūno dėl mūsų, anei kūne būtų miręs už mus. — *Dvasia ir gyvastis yra,* [t. y. palieku jums dangišką Sakramentą, kuriame jūs priimate stebėtinu būdu dvasią, malonę ir gyvenimą pačiame jų šaltinyje]

VII PERSKYRIMAS.

*Kristus eina ī Jernuzalem ant šetru šarmē.
Mokina bašnycioje.*

1. O potam vaikščiojo Jezus per Galilėjā: nes nenorėjo vaikščiot žydų zemėje, jog žydai norėjo jį užmušti.

2. O buvo arti diena šventa žydų, šetru.

3. Kalbėjo tada jam broliai jo: išeik iš čia, o eik į žydų zemę: idant ir mokintinai tavo regėtų darbus tavo, kuriuos darai.

4. Nes nė vienas slapčiai nieko nedaro, bet pats nor būti regimas; jei tuos daiktus darai, apreikšk patsai save svietui.

5. Nes ir broliai jo netikėjo į aną.

6. Tarė tada jiems Jezus: Laikas mano dar neatėjo, bet laikas jūsų visados yra gatavas.

7. Negal svietas neapkęsti jūsų: bet mane tur neapykantoj: jog aš liūdyju apie jį, jog jo darbai yra pikti.

8. Jūs eikit ant tos dienos šventos, o aš neisiu ant tos dienos šventos, nes dar laikas mano neišsipildė.

9. Tai pasakęs, patsai pasiliko Galilėjoj.

10. O kad nuėjo broliai jo, tada ir jisėjo ant dienos šventos neregimai, bet kaip būt paslapčiomis.

11. Žydai tada jieškojo jo dienoj šentoj, ir kalbėjo: kur jis yra?

12. Ir buvo didis apie jį murmėjimas tarp minios. Nes vieni sakė: Jog yra geras. O kiti kalbėjo: Ne, bet suvadžioja minias.

13. Niekas vienok aiškiai apie jį nekalbėjo, dėl baimės žydų.

14. O kad jau buvo pasiaū šventės, įėjo Jezus į bažnyčią ir mokė.

15. Ir stebėjos žydai, tarydami: kaip tas moka raštą, kad nesimokė?

16. Atsakė jiems Jezus, ir tarė: mokslas mano neyra mano, bet to, kuris mane siuntė.

17. Jei kas norės slaryt jo valią, dasizinos apie mokslą, ar iš Dievo yra, ar aš pats nuog savęs kalbu.

18. Kas pats iš savęs kalba, garbės savo jieško. Bet kas jieško garbės to, kuris jį siuntė, tas yra tikras, o neteisybės aname nėra.

19. Ar nedavė Maiziešius jums zokono: o niekas iš jūsų nelaiko zokono?

20. Kodėl mane jieškot užmušti? Atsakė minia ir tarė: Velniją turi: kas tave jieško užmušt?

21. Atsakė Jezus ir tarė jiems: Vieną darbą padariau, o visi stebiatės.

22. Dēlto Maiziešius davē jums apipiaustymā (ne jog yra iš Maiziešiaus, bet iš tēvų) ir apipiaustote žmogų subatoj.

23. Jei žmogus priima apipiaustymā subatoj, idant nebūtų peržengtas zokonas Maiziešiaus; ant manęs rūstinatės, jog subatoj visą žmogų sveiku padariau?

24. Nesūdykit pagal regėjimo, bet teisingu sūdu sūdykit.

25. Sakē tada nekurie iš Jeruzalės: Beg ne tas yra, kurį jieško užmušt?

26. O štai aiškiai kalba, o nieko jam nesako. Ar tikrai pažino kunigaikščiai, jog tas yra Kristus?

27. Bet apie tą žinome iš kur yra, o kad Kristus ateis, niekas nežino, iš kur būtų?

28. Šaukē tada Jezus bažnyčioj mokindamas ir sakydamas: ir mane pažįstat, ir iš kur esmi žinot: o neatėjau pats nuog savęs, bet yra tikras, kuris mane siuntė, kurio jūs ne pažįstat.

29. Aš jį pažįstu: nes nuog jo esmi, o jis mane nusiuntė.

30. Norėjo tada jį sugaut: o nė vienas ant jo rankos nepakėlė: nes dar valanda jo buvo neatėjusi.

31. O daug iš minios į aną įtikėjo ir tarė: kad Kristus ateis, ar daugiaus stebuklų padarys, kaip kuriuos tas daro?

32. Išgirdo Farizenšai, jog tai apie jį minia murmėjo: ir nusiuntė kunigaikščiai ir Farizeušai tarnus, idant jį sugautų.

33. Tarė tada jiems Jezus: dar per mažą laiką esmi su jumis: o einu pas tą, kuris mane nusiuntė.

34. Jieškosit manęs, o nerasit: o kur aš esmi, jūs ateit negalite.

35. Kalbėjo tada žydai tarp savęs: kur tas eis, jog mes anerasime? Beg neeis pas išblaškytus pagonus, ir mokys pagonus?

36. Kas ta do kalba, kurią pasakė: jieškosit manęs, o nerasit: o kur aš esmi, jūs ateit negalite?

37. O paskutiniøj dienøj didžioj šventės stovėjo Jezus, ir šaukē tardamas: jei kas trokšta, tegul pas mane ateina, o tegul geria.

38. Kas į mane tiki, kaip sako raštas, tekės upis vandenio gyvo iš vidurių jo.

39. (O tai sakē apie Dvasią, kurią turėjo imti tikintieji į aną. Nes dar Dvasia nebuvo duota: nes Jezus nebuvo dar pagarbintas).

40. Iš minios tada anos kad išgirdo tuos jo žodžius, sakē: tas tikrai yra pranašas.

41. Kiti tarė: tas yra Kristus. O kiti sakē: Ar Kristus iš Galilėjos ateis?

42. Begne sako raštas: jog Kristus ateis iš sēklos Dovid, o iš Betleem miestelio, kur buvo Dovidas?

43. Stojos tada nesutarimas tarp minios dēl jo.

44. O nekurie iš jū norējo jī sugauti: bet niekas neištiesē ant jo rankū.

45. Atējo tada tarnai pas vyriausius kunigus ir Farizeušus, o anie jiems tarē: kodēl jo neatvedēt.

46. Atsakē tarnai: Niekad os taip os žmogus nekalbējo, kaipo tas žmogus.

47. Atsakē tada jiems Farizeušai: Begne este ir jūs suvesti?

48. Ar kuris iš vyriausių arba iš Farizeušū įtikējo ī aną?

49. Bet ta minia, kuri nepažįsta zokono, prakeikti yra.

50. Tarē jiems Nikodemas, anas, kuris naktį atējęs buvo, kuris vienas buvo iš jū:

51. Ar sūdyja zokonas mūsų žmogū, jei pirmiaus nuog jo neišgirstū, ir nepažintū ką daro?

52. Atsakē ir tarē jam: Beg ir tu neesi Galilietis? Paveizdēk raštą, o regēk, jog iš Galilėjos nekeliasi pranašas.

53. Ir sugrįžo kiekvienas į namus savo.

VIII PERSKYRIMAS.

Moteriškē ant svetmoterystės sugauta. Kristus teisina savo mokslū.

1. O Jezus nuējo ant kalno Alyvū.

2. Anksti atgal atējo ī bažnyčią: o visi žmonės pas jī atējo, o sēdēdamas mokino anuos.

3. Ir atvedē mokytojai rašto ir Farizeušai moteriškē ant svetmoterystės sugautą: ir pastatē aną viduie.

4. Ir tarē jam mokytojau, ta moteriškē dabar sugauta yra ant svetmoterystės.

5. O zokone įsakē mums Maiziešius tokias akmenimis užmušt. Tu tada ką sakai?

6. O tai sakē gundindami aną: idant jī galētū apskūsti. O Jezus žemyn pasilenkęs rašē pirštu ant žemės.

7. Kad tada neperstojo jo klausti, atsitiesē ir tarē jiems: kas iš jūsų be grieko yra. tegul ant jos pirmas meta akmenį.

8. O vėl pasilenkęs rašē ant žemės.

9. O išgirdę, vienas po vieno išėjo, pradēję nuog vyresniųjų: ir pasiliko vienas pats Jezus, o moteriškē stovinti viduj.

10. O atsakydamas Jezus tarē jai: Moteriške, kur yra kurie ant tavęs skundē? niekas tavęs nepaskandino?

11. Kuri sakē: Niekas Viešpatie. O Jezus tarē: Nei aš ta-

vęs nepaskandīsiu. Eik, o daugiāus jau negriešyk.

12. Vēl tada sakē jiems Jezus: Aš esmi šviesybē svieta. Kas mane seka, nevaikščioja tamsybēje, bet turēs šviesybē gyvenimo.

13. Sakē tada jam Farizeuši: Tu pats apie save liū tyjīmā duodi; tavo liūdījimas neyra tikras.

14. Atsakē Jezus ir tarē jiems: Noris aš duodu liūdījīmā pats apie save, tikras yra liūdījimas mano: nes zinau iš kur atējau, ir kur einu, bet jūs nezinote, iš kur ateinu, arba kur einu.

15. Jūs pagal kūno sūdyjate, aš nieko nesūdyju.

16. O jei aš sūdyju, sūdas mano yra teisus, nes ne esmi vienas, bet aš, ir kuris mane siuntē, Tēvas.

17. O zolone jūs yra parāšyta: jog dviejū žmoniū liūdījimas yra tikras.

18. Aš esmi, kuris pats apie save duomi liūdījīmā: ir duoda liūdījīmā apie mane Tēvas, kuris mane siuntē.

19. Sakē jam tada: Kur yra tavo Tēvas? Atsakē Jezus: nei manēs pazīstat, nei Tēvo mano: Jei mane pažintumēt, ūztikro ir Tēva mano pažintumēt.

20. Tuos žodžius kalbējo Je-

zus prie skarbinyčios, mokindamas bažnyčioj, o niekas jo nesugavo, nes dar neatējusi buvo valanda jo.

21. Tarē tada vėl jiems Jezus: Aš einu, ir jieškosit manēs, ir griekuose jūs numīrsit. Kur aš einu, jūs ateit negalite?

22. Kalbējo tada žydai: Ar pats save užmuš, jog tarē: Kur aš einu, jūs ateit negalite?

23. Ir tarē jiems: Jūs iš žemybės este, aš iš augšto esmi. Jūs iš to svieta este, aš neesmi iš to svieta.

24. Dėlto tariau jums: jog numīrsite griekuose jūs. Nes jei netikēsit, juog aš emsi, numīrsite griekie jūs.

25. Sakē tada jam: Tu kas esi? Tarē jiems Jezus: Pradžia, kursai ir kalbu jums.

26. Daug turiu apie jus sakyt ir sūdyt. Bet tas, kuris mane siuntē, yra teisus: o aš ką nuog jo girdėjau, tai kalbu ant svieta.

27. O nesuprato, jog Tėvu savo vadino Dievą.

28. Tarē jiems tada Jezus: Kad išaugštīsīt sūnų žmogaus, tada pažīsīt, jog aš esmi ir nieko pats iš saveš nedarau; bet kaip mane pamokē Tėvas, tai kalbu.

29. O kuris mane nusiuntē, su manim yra, ir nepaliko mane patį: nes aš, kas jam mėgsta, darau visados.

30. Tai jam kalbant, daug įtikėjo į aną.

31. Sakė tada Jezus tiems, kurie į aną įtikėjo žydams: Jei jūs pateksite toj kalboj mano, tikrai mokintiniais mano būsite.

32. Ir pažįsite tiesą, o tiesa išliuosuos jus.

33. Atsakė jam: Esame sėkla Abraomo, ir niekad os niekam netarnavom: Kaip-gi tu kalbi: liوسي būsite.

34. Atsakė jiems Jezus: Užtiesą, užtiesą sakau jums: jog kiekvienas, kas daro grieką, yra tarnu grieko.

35. Bet tarnas negyvena namuose, ant amžių: o Sūnus gyvena ant amžių.

36. Jei tada jūs būsite nuog sūnais išliuosuoti, tikrai liوسي būsite.

37. Žinau, jog este sūnais Abraomo: bet jieškot, idant mane užinuštumėt, jog kalba mano netur pas jus vietas.

38. Aš ką regėjau pas Tėvą mano, kalbu: O jūs, ką regėjot pas tėvą jūsų, darot.

39. Atsakė ir tarė jam: Tėvas mūsų yra Abraomas. Tarė jiems Jezus: Jei este sūnumis Abraomo, darykit darbus Abraomo.

40. Bet dabar jieškote užmušt mane, žmogų, kursai jums teisybę kalbėjau, kurią girdėjau nuog Dievo: to Abraomas nedarė.

41. Jūs darote darbus tėvo jūsų. Tarė tada jam: Męs ne iš draugalavimo užgimėm vieną tėvą turime Dievą.

42. Tarė tada jiems Jezus: Jei Dievas būtų Tėvas jūsų, užtikro mylėtumėt mane. Nes aš nuog Dievo išėjau, ir atėjau: nes ne nuog savęs atėjau, bet jis mane siuntė.

43. Kodėl mano kalbos neišmanote? Jog negalite klausyt kalbos mano.

44. Jūs iš Tėvo velnio este, ir geidimus tėvo jūsų daryt norite. Anas buvo žmogžudys nuog pradžios ir tiesoj nestovėjo: nes jame nėra tiesos: Kad kalba melą, iš savo kalba, ne melagis yra, ir jo tėvu.

45. O aš jei tiesą kalbu, netikite man.

46. Kas iš jūsų parodys manyje kaltybę? Jei tiesą kalbu, kodėl man netikit?

47. Kas yra iš Dievo, žodžių Dievo klauso. Dėlto jus neklausote, jog iš Dievo neeste.

48. Atsakė tada žydai ir tarė jam: Ar męs negerai sakome, jog tu esi Samaritonas ir velnią turi.

49. Atsakė Jezus: Aš velnio neturiu: bet garbinu Tėvą mano, o jūs mane nepagarbinot.

50. O aš nejieškau garbės mano: yra kuris jieško ir sadyja.

51. Uztiesā, uztiesā sakau jums; jei kas kalbā mano uzlaikys, smerties neregēs ant amzių.

52. Sakē tada žydai: Dabar pažinom, jog velniā turi. Abraomas numirē ir Pranašai: o tu sakai: Jei kas kalbā mano uzlaikys, neragaus smerties ant amzių.

53. Ar-gi tu esi didesnis už tėvą mūsų Abraomą? kursai numirē? ir Pranašai išmirē. Kuomi pats save darai?

54. Atsakē Jezus: Jei aš pats save garbinu: garbē mano nieku yra: Yra tėvas mano, kuris mane garbina, kurį jęs sakot, jog yra Dievu jūsų.

55. O nepažinot jo; bet aš jį pažįstu. Ir jei sakyčiau, jog ano nepažįstu, būsiu jums lygus melagis. Bet pažįstu jį ir kalbą jo užlaikau.

56. Abraomas tėvas jūsų linksmi laukē, idant regėtų dieną mano: regėjo ir linksmi mos.

57. Tarē tada jam žydai: Penkių dešimtų metų dar neturi, o Abraomą regėjai?

58. Tarē jiems Jezus: uztiesā, uztiesā sakau jums: pirmiaus neg Abraomas stojos, aš esmi.

59. Pagavo tada akmenis, idant ant jo mestų: Bet Jezus nusilenkē, ir išėjo iš bažnyčios.

IX PERSKYRIMAS.

Sugrąžina regėjimą akiai gimusiam.

1. O eidamas Jezus pro šalį, pamatē žmogų aklą nuog užgimimo.

2. Ir klausē ano Mokiniai jo: Rabbi, kas nusidėjo, tas, argimdytojai ano, jog aklas užgimē?

3. Atsakē Jezus: Nei tas nusidėjo, nei gimdytojai jo: bet idant darbai Dievo aname pasirodytų.

4. Man reikia daryt darbus to, kursai mane siuntē, pakol diena yra: ateina naktis, kad niekas negalēs daryt.

5. Kolei esmi ant svieto, esmi šviesybē svieto.

6. Tai ištars, spiovē ant žemės, ir padarē purvą iš spiaudalo, ir patepē purvais akis jo.

7. Ir tarē jam: Eik, nusiprausk sodželkoj Syloe; (kas išsimano siųstas). Nuėjo tada ir apsimazgojo: ir atėjo regėdamas.

8. Susiedai tada, ir kurie aną pirm to buvo regėję, jog buvo elgėtojas, kalbėjo: Bg ne tas yra, kursai sėdėdavo ir elgėtavo? Vieni kabėjo, jog tas yra.

9. O kiti: Ne, bet jam yra lygus. O anas tarē: Jog aš esmi.

10. Sakē jam tada: kaipgi tau akys atsivėrē?

11. Atsakē: žmogus anas, kuris vadinasi Jezus, padarė purvą: ir patepė akis mano, o tarė man: Eik į sođdelką Syloe, • nusiprausk. Ir ėjau, nusi-
 prausiau, ir matau.

12. Ir tarė jam: kur anas yra? Tarė: Nežinau.

13. Atvedė tą, kuris buvo aklas pas Farizeušus.

14. O buvo Subata, kad Jezus padarė purvą, ir atvėrė akis jo.

15. Vėl jo tada klausė Farizeušai, kaip praziūrėjo? O jisai aniems atsakė: Uždėjo man purvą ant akių, ir apsimazgo jau, ir matau.

16. Tarė tada nekurie iš Farizeušų: Tasai žmogus neest nuog Dievo: kursai neužlaiko subatos. O kiti kalbėjo: kaip gal žmogus griešnas tokius ženklus daryt? ir buvo resutarimas tarp anų.

17. Kalbėjo vėl aklam: tu ką sakai apie aną, kursai atvėrė akis tavo? O anas tarė: jog yra Pranašas.

18. Nėtikėjo tada žydai jam, jog buvo aklas, ir juog prarėgėjo, iki kolei pavadino gimdytojus ano, kursai atako.

19. Ir klausė anų aklbėdami: Ar tas yra sūnus jūsų, apie kuri jūs sakote, jog aklas užgimė? Kaip tada dabar mato?

20. Atsakė aniems gimdyto-

jai jo, ir tarė: žinome, jog tas yra sūnus mūsų, ir jog aklas užgimė.

21. Bet kaip dabar mato, nežinom. Arba kas atvėrė akis jo, mes nežinome. Jo paties klauskitės, tur metus, tegul pats apie save pasako.

22. Tai kalbėjo gimdytojai jo, jog bijojos žydu. Nes jau buvo susikalbėję žydai: jei kas aną išpažintų būti Kristumi, idant būtų iš hažnyčios išmestas.

23. Dėlto pasakė gimdytojai jo: jog tur metus, klauskitės paties.

24. Pavadino tada antrą kartą žmogų, kursai buvo aklas, ir tarė jam: Duok garbę Dievui, mes žinome, jog tas žmogus griešninkas yra.

25. Tarė tada jis aniems: jei yra griešninkas, nežinau: tai tiktai žinau, jog buvęs aklų, dabar matau.

26. Tarė jam tada: Ką tau padarė? Kaip tau atvėrė akis?

27. Atsakė aniems: Jam jums pasakiau, ir girdėjot: Kodėl vėl girdėt norite? ar ir jūs norite būt mokintiniais jo?

28. Tada keikė jį, ir tarė: Tu būk jo mokintiniu: O mes esame Maiziešiaus mokintiniai.

29. Mes žinome, jog Dievas Maiziešiui kalbėjo, bet tas, iš kur būtų, nežinom.

30. Atsakė anas žmogus, ir

tarē aniems: Tai uztikro stebūklīngas yra daiktas, jog jūs nezinot, iš kur yra, o atvērē akis mano.

31. O zinom, jog nusidėjusių Dievas neišklauso: bet jei kas yra garbintojas Tēvo, o jo valią daro, to išklauso.

32. Nuog amžio negirdētas daiktas, idant kas atvertų akis aklai užgimusio.

33. Kad tas nebūtų nuog Dievo, negalētų nieko padaryt.

34. Atsakē ir tarē jam: Grieķuose užgimei visas, o tu mus mokini? ir laukan aną išmetē.

35. Ir išgirdo Jezus, jog aną laukan išvarē, o atradēs aną, tarē jam: Tu tiki į sūnų Dievo?

36. Atsakē anas ir tarē: Kuris tasai yra Viešpatie, idant tikēčiau į aną.

37. Ir tarē jam Jezus: ir matei aną ir kursai kalba su tavim, jisai yra.

38. O anas tarē: Tikiu Viešpatie: Ir puolēs garbino jį.

39. Ir tarē Jezus: Aš sūdyt atėjau ant to svieto, idant tie, kurie nereg', matytų: o kurie regia, aklaiss stotųs.

40. Ir išgirdo nekurie iš Fa

rizenšų, kurie buvo su juomi, ir tarē jam: Ar ir mēs akli esame?

41. Tarē aniems Jezus: Kad aklaiss būtumēt, neturētumēt grieko. Bet dabar sakot Jog regim, griekas jūsų pasiliekt.

X PERSKYRIMAS.

*Kristus yra durimis ir geru piomentu
Jis ir Jo tėcas vienu yr.*

1. Uztiesą, uztiesą sakau jums: Kas neina per duris į avinyčią avių, bet įeina kitur, tas yra vagis ir užmušėjas.

2. Bet kursai įeina per duris, yra piemuo avių.

3. Tam vartininkas atveria, ir avys klauso balso jo: ir vadiną avis savo vardais, ir anas išveda.

4. O kad išleidžia avis savo eina pirm anų: O avys eina paskui ano, nes pažįsta balsą jo.

5. O paskui svetimo neina: bet bēga nuog jo: nes nepažįsta balso svetimųjų.

6. Tą prilyginimą pasakē aniems Jezus. Bet anie neišmanē, ką aniems kalbėjo.

7. Tarē tada vėl aniems Jezus: Uztiesą, uztiesą sakau jums, jog aš esmi durimis avių.

39 e. Aš atėjau ir tt. Tai nereiškia, juog Kristus atėjo dėlto, kad kiekvienas pastotų aklu, bet tą, juog žydai, apverždami Jo atėjimą ir Jo nepriimdami, patys ant savęs užtraukē tą aklumo teis-

41 e Kad aklaiss būtumēt. Jei būtumēt tikrai nežinančiais ir Rašto nebūtumēt skaitę, anei mano stebuklus regėję, nebūtumēt netikėjimo nuodėmės kalti, bet dabar, kadangi giriatės žinojimu Rašto, jūs neišteisomi esat.

8. Visi kiek tiktai atējo, vāgimis yra ir užmušējais ir avys neklausē anų.

9. Aš esmi durimis. Per mane jei kas ieis, bus išganytas; ir ieis ir išeis, ir ganyklas atras.

10. Vāgis neateina, tiktai idaut vogtų, ir išmuštų, ir žudytų. Aš atējan, idant gyvenimā turētų, ir apsčiaus turētų.

11. Aš esmi geras piemuo. Geras piemuo duoda dūšiā savo už avis savo.

12. Bet samdininkas, ir kuršai neyra piemuo, kurio ne savos yra avys, reg' vilkā ateinantį, ir apleidžia avis, ir pabēga, o vilkas gauda ir išblaško avis.

13. O samdininkas pabēga, jog yra samdininku, ir netur rūpesties apie avis.

14. Aš esmi piemuo geras, ir pažįstu manāšias, ir mane pažįsta manosios.

15. Kaip mane pažįsta Tēvas ir aš pažįstu Tēvā, ir dūšiā mano guldau už avis mano.

16. Ir kitas avis turiu, kuriuos neyra iš tos avinyčios, ir anas reikia man atvest, ir klausys balsā mano, ir stosis viena avinyčia, ir vienas piemuo.

10 p., 30 e. *Aš ir Tēvas vienu esme, t. y. vienas dieviškas prigimimas, bet, dvi atskiri ypati.*

17. Dēlto mane myl' Tēvas: jog aš guldau dūšiā mano, idant vėl anā imčiau.

18. Niekas neima anos nuog manęs: bet aš guldau anā pats nuog savęs, ir turiu galybę guldėti anā, o turiu valdžią vėl imti anā. Tā prisakymā ėmiau nuog Tēvo mano.

19. Perskyrimas vėl stojos tarp žydų dėl tų kalbų.

20. Ir daug iš anų kalbėjo: velniā tur ir dūksta: Kodėl gi jo klausote.

21. Kiti tarė: tie žodžiai neyra velniā turinčio: Ar gal velnias aklo akis atverti?

22. O buvo Jeruzalėj pašventymas bažnyčios, ir buvo žiema.

23. O vaikščiojo Jezus bažnyčioj prieangyje Salemono.

24. Apstojo tada anā žydai, ir tarė jam: iki kolei dūšiā mūsų abejojime laikai? jei tu esi Kristus, pasakyk mums aiškiai.

25. Atsakė aniems Jezus: sakau jums, o netikite, darbai, kuriuos aš darau vardan Tēvo mano, tie apie mane duoda liūdyjimā.

26. Bet jūs netikite, jog neeste iš avių mano.

27. Avys mano balsā mano klauso: ir aš anas pažįstu, ir eina paskui manęs.

28. O aš gyvenimą amžinā duodu anoms: ir nežūs ant am-

ziņ, o niekas neišplēš iš rankų mano.

29. Tēvas mano kā man davē, didesnis daiktas yra už vis, o niekas negal išplēšt iš rankų Tēvo mano.

30. Aš ir Tēvas vienu esme.

31. Paēmē tada žydai akmenis, idant aną užmuštų;

32. Atsakē aniems Jezus: daug gerų darbų parodžiau jums iš Tēvo mano, dēl kurio iš tų darbų mane akmenimis mušate?

33. Atsakē jam žydai: už gerą darbą nemušam akmenimis tave, bet dēl bliuznyjimo: O jog tu būdamas žmogū, darai pats save Dievū.

34. Atsakē aniems Jezus: Beg neyra parašyta zokone jų: jog aš pasakiau, Dievai este?

35. Jei anuos pavadinō dievais, pas kuriuos žodis Dievo stojos, o negal būt perlaužtas raštas:

36. Kurį Tēvas pašventē, ir atsiuntē ant svieto, jų sakot, jog tu bliuznyji: jog pasakiau sūnus Dievo esmi?

37. Jei nedarau darbus Tēvo mano, nenorēkite tikēt man.

38. O jei darau: ir jei man nenorite tikēt, darbanis tikēkite, idant pažintumēt, ir tikētu nēt, jog Tēvas manyje yra, o aš Tėvuje.

39. Jieškojo tada aną smgauti, ir išėjo iš rankų anų.

40. Ir atsitolino, vėl už Jordonano, ant anos vietos, kur pirmu Jonas krikštyjo, ir tenai gyvenō.

41. Ir daug jų atėjo pas jį, ir kalbėjo, jog Jonas tiesa ženklas nē jokio nepadarē.

42. Vis kā tikt kalbėjo Jonas apie tai, tiesa buvo. Ir daug įtikėjo į aną.

XI PERSKYRIMAS.

Kristus prikelia Lazorių iš numirusių jų. Žydų vyriausieji nutarē idant Jį užmuštų.

1. O buvo nekuris sergas Lazaras nuog Betanijos, iš miestelio Marijos ir Mortos series io.

2. (O buvo Marija, kuri patepē Viešpatį mostimi, ir nušluostē plaukais savo kojas jo: kurios brolis Lazaras sirgo).

3. Nusiuntē tada seseres jo pas aną, kalbėdamos: Viešpatie, štai, kurį myli, serga.

4. O išgirdęs Jezus tarē jiems: ta liga neyra ant smerties, bet dēl garbės Dievo, idant būtų pagarbintas sūnus Dievo per ją.

5. O mylėjo Jezus Mortą ir seserį jos Mariją, ir Lazarą.

6. Kad tada išgirdo, jog sirgo, tada pasiliko dvi dieni ant tos vietos.

7. O potam tarē mokinti-

niams savo: Bīkime vēl ī žydu zēmē.

8. Kalbējo jam mokintinīai: Rabbi, dabar jieškojo žydaī tave akmenīmīs nžnušt, o vēl ten einī.

9. Atsakē Jezus: Ar nedvy lika yra valandų dienos? jei kas vaikščioja dienoj, nepasižeis, nes reg' šviesyhę to svieto.

10. O jei vaikščioja naktyje, pasīzeidžia, jog jame nēra sviestos.

11. Tai pasakē, ir potam tarē jiems: Lazaras prietelius mūsų miegt: bet einu, idant jī iš miego pabudinčiau.

12. Tarē tada mokintinīai jo: Viešpatie, jei miegt bus sveikas.

13. O Jezus kalbējo apie smertī jo: bet anie dūmojo, jog apie užmigimą miegu kalbējo.

14. Tada tarē jiems Jezus aiškiāi: Lazaras numirē:

15. Ir džiaugiuosi dėl jūsų, idant tikētumēt, jog tenai nebuvau. Bet eikim pas jī.

16. Tarē tada Tamošius, kuris vadinasi Didimus draugmokintinīams: Bīkim ir mēs idant su jao numirtumēm.

17. Atējo tada Jezus, ir rado jī keturias dienas jau grabegulintj.

18. (O buvo Betanija arti Jeruzalem kaipu penkiolika varstų).

19. O daug buvo atėjusių

žydu pas Mortą ir Mariją, idant jas linksmintų dėlei brolio jų.

20. Morta tada išgirdusi, jog Jezus ateina, bėgo prieš jī: o Marija namuose sēdėjo.

21. Tarē tada Morta Jezui: Viešpatie: Kad čionai būtumei buvęs, brolis mano nebūtų miręs.

22. Bet ir dabar žinau, jog apie ką tiktai Dievą melsi, duos tau Dievas.

23. Tarē jai Jezus: Kelsis brolis tavo.

24. Sakē jam Morta: žinau, jog kelsis prisikēlime iš numirusių paskučiausioj dienoj.

25. Tarē jai Jezus: Aš esmi prisikēlimas iš numirusių ir gyvenimas: Kas tik' ī mane, norint ir numirtų, bus gyvas.

26. O kiekvienas, kuris yra gyvas, o tik' ī mane, nemirs ant amžių. Ar tiki tam?

27. Tarē jam: Ir labai, Viešpatie, aš įtikėjau, jog tu esi Kristus, sūnus Dievo gyvojo, kuris ant to svieto atėjai.

28. O tai pasakiusi nuėjo, ir tylomis pavadino Mariją seserį savo, kalbėdama: yra čia Mokytojas ir tave vadina.

29. Ana kaip tikt išgirdo, greitai kėlės, ir jop atėjo.

30. O Jezus dar buvo neatėjęs ī miestelį: bet dar buvo toje vietoje, kur Morta buvo išėjusi prieš jī.

31. Žydaī tada, kurie su ja

buvo namie ir linksmino jā, pamatē Marijā, jog veikiai kēlēs ir išejo, ējo paskui jos kalbēdami: Jog eina pas grabā idant tenai verktu.

32. Kad tada Marija atējo, kur buvo Jezus, išvydusi jī, puolē kojump jo, ir tarē jam: Viešpatie, kad čia būtumei buvēs, nebūtū numirēs brolis mano.

33. Išvydēs tada Jezus jā verkiančią ir žydus, kurie su ja buvo atēję, verkiančius, pasikrutino dvasioje ir nuliūdo.

34. Ir tarē: kur jī pagulēt? Tarē jam: Viešpatie, eik o paveizdēk.

35. Ir apsiverkē Jezus.

36. Tarē tada žydai: Stai kaipo jī mylėjo.

37. O nekurie iš jų kalbėjo: Ar negalėjo tasai, kuris atvērē akis aklai gimusio, padaryt, idant tas nebūt numirēs.

38. Jezus tada vėl gailyste pasijudinēs pats savyje atējo grabop. O buvo duobē: ir akmuo buvo užristas ant jos.

39. Kalbėjo Jezus: Atimkit akmenį: Tarē jam Morta, sesuo ano, kuris buvo mifēs: Viešpatie, jau pakvipo, nes jam jau ketvirta diena.

40. Tarē jai Jezus: Ar neskia tau, jog, jei įtikēsi, išvysi šlovę Dievo?

41. Nurito tada akmenį: O Jezus pakėlēs akis savo augš-

tyn, tarē: Tēve dėkavoju tau, jog mane išklausei.

42. O aš žinojau, jog mane visados išklausiai: bet pasakiau dėl žmonių aplink stovinčių: idant tikėtų, jog tu mane siuntei.

43. O tai ištarēs, sušuko didžiu balsu: Lazarai, išeik laukan.

44. Ir tuojaus išėjo, kuris buvo numirēs, turėdamas rankas ir kojas skaromis surištas, o veidas jo buvo skara aprištas. Tarē jiems Jezus: Išrinkite jī ir leiskite eiti.

45. Daug tada žydų, kurie buvo atēję pas Mariją ir Mortą, o matē, ką padarē Jezus, įtikėjo į aną.

46. O nekurie iš jų nuėjo pas Farizeušus ir pasakē jiems: ką padarē Jezus.

47. Susirinko tada vyriausi kunigai ir Farizeušai ant rodos ir kalbėjo: ką gi darome, nes tas žmogus daug stebūklų daro.

48. Jei jī teipo paliksim, visi į aną įtikēs: ir ateis Rymionys, ir atims mūsų vietą ir giminę.

49. O vienas iš jų, Kaifosius vardu, būdamas augščiausiu kunigu tą metą, tarē jiems: Jūs nieko nežinote.

50. Nei dūmojat, jog geriaus jumis yra, idant vienas žmogus mirtų už žmones, o ne visa giminė pražūtų.

51. O to nekalbējo pats nuog savęs, bet būdamas augš-
čiausiu kunigu tā metā, prana-
šavo, jog Jezus turējo mirt uz
giminē.

52. O ne tiktai uz giminē,
bet idant sūnus Dievā, kurie
buvo išbarstyti, vienybēn su-
rinktų.

53. Nuog tos tada dienos
susitarē, idant jī užmuštų.

54. Jezus tada jau nevaikš-
dīojo regimai tarp žydų: bet
auējo ī šalī arti girios, ī mies-
tā, kuris vadinasi Efrem, ir
tenai gyvena su mokintiniais
savo.

55. O buvo arti (velykos
žydų) Pascha: o daug jų ējo ī
Jeruzalem iš šalies pirm velykų,
idant pasišvęstų.

56. Jieškojo tada Jezaus, ir
kalbējo tarp savęs stovėdami
bažnyčioj: ką dūmojat, jog ne-
atējo ant dienos šventos? O
vyriausi kunigai ir Farizeušai
buvo išdavę įsakymā, jei kas
žinotų, kur būtų, idant duotų
žiniā, idant jī sugautų.

XII PERSKYRIMAS.

*Kristaus kojų patepimas. Jo įėjimas į Je-
ruzalem ant asilaičio. Balaas iš dangaus.*

1. Jezus tada šešiomis dienom-
is pirm Paschos atējo ī Beta-
nijā, kur buvo Lazaras numi-
ręs, kurį Jezus prikėlė iš numi-
rusių.

2. Ir pritaisē jam tenai ve-
čerę, o Morta tarnavo: o Laza-
ras buvo vienas iš drauge sė-
dinčių su juomi prie stalo.

3. Marija tada paēmē sva-
rą mosties brangios špikanar-
do, ir patepē kojas Jezaus, ir
nušluostē plaukais savo kojas
jo: Ir namai prisipildē kvapu
mosties.

4. Tarē tada vienas iš mo-
kintinių jo, Judošius Iskarijo-
tas, kuris turējo jī išduot.

5. Kodėl ta mostis nebuvo
parduota už tris šimtus grašių.
ir neduota pavargėliams?

6. O tai pasakē, ne jog tu-
rējo jis rūpestį apie pavargė-
lius, bet jog buvo vagis, ir
maišelius turējo; ką įdėdavo,
nešiojo.

7. Tarē tada Jezus: daleis-
kit jai, idant ant dienos palai-
dojimo mano tai užlaikytų,

8. Nes ubagus visados pae-
save turite, o mane ne visados
turite.

9. Ištyrē tada didē minia
iš žydų, jog tenai yra: ir atējo
ne tiktai dėlei Jezaus, bet idant
pamatytų Lazarą, kurį buvo
prikėlęs iš numirusių.

10. Ir susitarē vyriausi ku-
nigai, idant ir Lazarą užmuš-
tų.

11. Nes daugel žydų dėl jo
atstojo ir įtikėjo į Jėzų.

12. O ant rytojaus didē mi-
nia, kuri buvo atėjusi ant šven-

tēs, išgirdusi, jog Jezus eina į Jeruzalem,

13. Paėmė šakeles palmų, ir išėjo prieš jį, ir šaukė: Hožana, pašlovintas, kuris ateina vardan Viešpaties, Karalius Izraeliaus.

14. Ir rado Jezus asilaitį, ir užsėdo ant jo, kaip parašyta yra.

15. Nebijokis duktė Siono, štai karalius tavo ateina sėdėdamas ant asilaičio.

16. To iš pirmo nesuprato mokintiniai jo: bet kad buvo Jezus pagarbintas, tada atsiminė, jog tai buvo apie jį parašyta: ir tai jam padarė.

17. Liūdyjo tada minia, kuri su juomi buvo, kad Lazarą pavadino iš grabo, ir prikėlė jį iš numirusių.

18. Dėlto tada išėjo prieš jį minia, jog girdėjo, kad jisai tą stebuklą padarė.

19. Kalbėjo tada Farizeušai tarp savęs: Regit, jog nieką nepadarom? Štai visas svietas paskui jo nuėjo.

20. O buvo nekurie pagonai iš tų, kurie buvo atėję, idant garbę atduotų dienoj šventės.

21. Tie tada atėjo pas Filipą, kuris buvo iš Betsaidos Galilėjos, ir meldė jį tardami: Viešpatie, norime regėti Jėzų.

22. Nuėjo Filipas ir pasakė Andriejui: O Andriejus vėl ir Filipas pasakė Jėzui.

23. O Jezus atsakė jiems, kalbėdamas: Atėjo valanda, idant būtų pagarbintas sūnus žmogaus.

24. Užtiesą, užtiesą sakau jums: Jei grūdas kviečių įpuolęs į žemę neapmirs:

25. Pats vienas pasiliekt. Bet jei apmirs, didį vaisių atneša. Kas myl' dūšią savo, prazudys aną; o kas neapkenčia dūšios savo ant to svieto, ant amžino gyvenimo užlaiko aną.

26. Jei kas man tarnauja, teseka mane: o kur aš esmi, tenai bus ir tarnas mano. Jei kas man tarnaus, pagarbis jį Tėvas mano.

27. Dabar dūšia mano sielvartinga yra. Ir ką tarsiu? Tėve, gelbėk mane nuog tos valandos. Bet dėlto atėjau ant tos valandos.

28. Tėve, pagarbink vardą tavo. Atėjo tada balsas iš dangaus: Ir pagarbinau ir dar pagarbišiu.

29. Minia tada, kuri stovėjo ir girdėjo, sakė: jog gaudimas stijos. O kiti tarė: Aniošas jam kalbėjo.

30. Atsakė Jezus ir tarė: Ne dėl manęs tas balsas atėjo, bet dėl jūsų.

31. Dabar yra sūdas svie-

to: dabar kunigaikštis to svieta bus laukan išmestas.

32. O aš jei būsiu paaugštintas nuog žemės, patrauksiu vis pas save.

33. (O kalbėjo tai duodamas žinią, kokių smerčių turėjo mirti).

34. Atsakė jam minia: Męs girdėjom iš zokono, jog Kristus patenka ant amžių; o kai po-gi tu kalbi: Jog reikia, idant sūnus žmogaus būtų paaugštintas? Kuris-gi yra tas sūnus žmogaus?

35. Tarė tada jiems Jėzus: Dar ant mažo laiko yra su jumis šviesybė. Vaikščiokit, kolei šviesybę turite, idant jūsų tamsybės neapimtų: o kas tamsybėj vaikščioja, nežino kur eina.

36. Kolei šviesybę turite, tikėkite į šviesybę, idant būtumėt sūnais šviesybės. Tai pasakė Jėzus, ir nuėjo, ir pasislėpė nuog jų.

37. O kad teip daug stebuklų padarė po akimis jų, netikėjo į jį.

38. Idant išsipildytų kalba Izaijošiaus pranašo, kurią pasakė: Viešpatie, kas įtikėjo girdėjimui mūsų? o petis Viešpaties kam yra apreikštas?

39. Dėlto tikėti negalėjo, jog vėl Izaijošius pasakė:

40. Apjokino akis jų, ir užkietino širdis jų, idant akimis

neregėtų, ir širdimi neišmanytų, ir atsiverstų ir anuos išgydyčiau.

41. Tai pasakė Izaijošius, kad regėjo garbę jo, ir kalbėjo apie jį.

42. Bet vienok ir iš kunigaikščių daug jų į aną įtikėjo: bet dėl Farizeuų neišpažino, idant iš bažnyčios nebūtų išmesti.

43. Nes labiaus numylėjo garbę žmonių, ne kaip garbę Dievo.

44. O Jėzus šaukė ir kalbėjo: kas tik' į mane, ne į mane tik', bet į tą, kuris mane siuntė.

45. Ir kas reg' mane, reg' tą, kuris mane siuntė.

46. Aš šviesybė atėjau ant svieta; idant kiekvienas, kuris tik' į mane, tamsybėje nepasiliktų.

47. O jei kas klausytų žodžių mano, o neužlaikytų, aš jo nesūdyju, nes neatėjau, idant sūdyčiau svieta, bet idant išganyčiau svieta.

48. Kas mane paniekina, o nepriima žodžių mano, tur, kuris jį sūdi. Žodžiai, kuriuos kalbėjau, tie sūdys aną paskučiausioj dienoj.

49. Nes aš pats iš savęs ne-

39 e. *Tikėti negalėjo*, nes nenorėjo, kaip sako šv. Augustinas, tr. 33 in Joan. Žrk. patėm. šv. Mork. 4 p. 12 e.

kalbėjau, bet Tėvas, kuris mane siuntė, jisai man įsakymą davė, ką turėčiau kalbėt ir apsakyti.

50. Ir žinau, jog įsakymas jo yra gyvenimu amžinu. O dėlto, ką aš kalbu, kaipo man tėvas pasakė, taip kalbu.

XIII PERSKYRIMAS.

Jezus numazgoja savo mokinių kojas. Judošiaus išdarimas. Naujas įsakymas mazgojimo kojų.

1. Pirm dienos šventos Pascha (velykų) žinodamas Jezus, jog atėjo valanda jo, idant iš to svieto eitų pas Tėvą: Numylėjęs savuosius, kurie buvo ant svieto, iki galo numylėjo auuos.

2. O pabaigęs večerią (kad velnias jau buvo įmetęs į širdį Judošiaus Simono Iskarijoto, idant jį išduotų).

3. Žinodamas, jog Tėvas vis jam padavė į rankas, o jog nuog Dievo išėjo, ir pas Dievą eina.

4. Kėlės nuo večerios, ir nu vilko rūbus savo, o ėmęs prastyrę apsijuosė.

5. Potam įpylė vandenį į praustuvę, ir pradėjo mazgot kojas mokintinių, ir šluostyt prastyre, kuria buvo apsijuosęs.

6. Atėjo tada pas Simoną Petrą. O tarė jam Petras: Viešpatie, tu man mazgoji kojas?

7. Atsakė Jezus ir tarė jam:

Ką aš darau, tu dabar nežinai, bet potam žinosi.

8. Tarė jam Petras: Nemazgosi tu man kojų ant amžių. Atsakė jam Jezus: Jei tavo nenumazgosiu, neturėsi dalies su manim.

9. Tarė jam Simonas Petras: Viešpatie, ne tiktai kojas mano, bet ir rankas, ir galvą.

10. Tarė jam Jezus: Kas yra numazgotas, nereikalauja, tiktai idant kojas numazgotų, bet visas yra čystas. Ir jūs este čysti, bet ne visi.

11. Nes žinojo, kuris jį turėjo išduoti: dėlto tarė: ne visi este čysti.

12. Kad tada numazgojo kojas jų, ir paėmė rūbus savo, vėl atsisėdęs tarė jiems: Zinote, ką jums padariau?

13. Jūs mane vadinate: Mokytojau ir Viešpatie, ir gerai sakote: nes esmi:

14. Jei tada aš numazgojau kojas jūsų Viešpats ir Mokytojas: ir jūs turite vienas kitam kojas mazgot.

15. Nes daviau jums paveikslą, idant kaipo aš jums padariau, taip ir jūs darytumėt.

16. Užtiesą, užtiesą sakau jums: Ne yra tarnas didesnis už Viešpatį savo; nei pasiuntinys yra didesnis už tą, kuris jį siuntė.

17. Jei tai žinote, palaiminti būsite, jei tai padarysite.

18. Ne apie visus jus kalbu; aš žinau, kuriuos aprinkau: bet idant išsipildytų raštas: Kuris su manim valgo duoną, pakels prieš mane kulnį savo.

19. Dabar jums sakau, pirmo, neg stosis: idant kad stosis, įtikėtumėt, jog aš esmi.

20. Užtiesą, užtiesą sakau jums: Kas priima, jei ką siunčia, mane priima: o kas mane priima, priima tą, kuris mane siuntė.

21. Tai pasakęs Jėzus susikrutino dvasioje ir apsisakė, ir tarė: Užtiesą, užtiesą sakau jums, jog vienas iš jūsų išduos mane.

22. Paziūrėjo tada mokintiniai viens ant kito, abejodami, apie kurį kalbėtų.

23. Buvo tada vienas iš mokintinių jo atsigulęs prie globstyje Jezaus, kurį mylėjo Jėzus.

24. Pamojo tada ant jo Simonas Petras ir tarė jam: kas yra, apie kurį sako?

25. Anas tada atsigulęs ant krūtinės Jezaus tarė jam: Viešpatie, kuris yra?

26. Atsakė Jėzus: Tas yra, kuriam aš pamirkytą duoną paduosiu. O pamirkęs duoną padavė Judošiui Simono Iskarijoto.

27. O po kashnio, įėjo į jį

velnias. Ir tarė jam Jėzus: Ką darai, daryk greičiau.

28. O to niekas nesuprato iš drauge sėdinčių, kodėl jam kalbėtų.

29. Nes nekurie dūmojo, kadangi Judošius turėjo maišelius, jog pasakė jam Jėzus: Pripirk to, ko reikalaujam ant dienos šventės, arba idant ką duotų ubagams.

30. Anas tada ėmęs kashnį, tuojaus išėjo. O buvo naktis.

31. Kad tada išėjo, tarė Jėzus: Dabar yra pagarbintas sūnus žmogaus: O Dievas yra jame pagarbintas.

32. O jeigu Dievas pagarbintas yra jame, ir Dievas pagarbįs jį pats savyje; ir tuojaus jį pagarbįs.

33. Sūneliai, dar ant mažo laiko esmi su jumis. Jieškosit manęs: o kaip pasakiau žydams: Kur aš einu, jūs ateit negalite; ir jumis dabar sakau.

34. Prisakymą naują duomi jums: idant tarp savęs mylėtumėtės, kaip jus numylėjau, idant ir jūs tarp savęs mylėtumėtės.

27 e. Ką darai, daryk greičiau. Tas nėra daleidimas, o da mažiau liepimas išduoti Kristų, bet ženklas Judošiui, juog Viešpats nenori jį kludyti arba priešintis atlikti kuoveikias tą, prie ko jis rengės; Kristus buvo pasiryžęs ir troško kentėti dėl mūsų išganymo.

35. Iš to pazīš visi, jog mokintinieais mano este, jei meilē turēsite vienas priēš kitā.

36. Tarē jam Simonas Petras: Viešpatie, kur-gi eim? Atsakē jam Jezus: Kur aš einu, dabar paskui manēs eiti negali, bet potam paskui manēs eisi.

37. Kalbējo jam Petras: kodēl dabar paskui tavēs eit negaliu? Dūšīā mano už tave paguldysiu.

38. Atsakē jam Jezus: Dū šīā tavo už mane paguldysi? Uztiesā, uztiesā sakau tau: Nepragys gaidys, neg manēs trīs kartus už-igjisi.

XIV PERSKYRIMAS.

Kristaus kalba po paskutinēi vakarienei.

1. Tegul nenusigāsta širdis jūsu. Tikit, Dievā, ir ī mane tikēkit.

2. Namuose tēvo mano daug yra gyvenimū. Kad kitaip būtū, būčīau pasakēs jums: Jog einu pataisyt jums vietā.

3. O kad nueisiu ir pataisysiu jums vietā; vēl atēisiu ir paimsiu jūs pas save patī, idant ikur aš esmi, ir jūs būtumēt.

4. O kur aš einu, zinote, ir keliā zinote.

5. Tarē jam Tamošius: Viešpatie, nežinome kur eim, o kaip gi keliā galime zinot?

6. Tarē jam Jezus: Aš esmi

kelias, ir tiesa ir gyvenimas. Niekas neateina pas Tēvā, neg tiktai per mane.

7. Kad mane būtumēt pazīnē, tikrai pazintumēt ir Tēvā mano: o nuog to laiko pazīsīte jī, ir regējot jī.

8. Kalbējo jam Filypas: Viešpatie, parodyk mums Tēvā, o gana mums.

9. Tarē jam Jezus: Teip ilgā laikā su jums esmi: O nepazīnot mane. Filypai, kas mane regi, reg' ir Tēvā: Kai-po gi tu kalbi: parodyk mums Tēvā?

10. Netikite, jog aš Tēvuje, o Tēvas manyje yra? Zodžius, kuriuos aš jums kalbu, ne pats nuog savēs kalbu. Bet Tēvas, kuris manyje gyvena, jīs daro darbus.

11. Netikite, jog aš Tēvuje, o Tēvas manyje yra?

12. Ben dēl pačū darbū tikēkite. Uztiesā, uztiesā sakau jums, kas tik' ī mane, darbus, kuriuos aš darau, ir pats darys, ir didesnius už tuos darys, nes aš pas Tēvā einu.

13. O ko tiktai prašysit Tēvā vardan mano, tai padarysiu, idant būtū pagarbintas Tēvas Sūnuje.

14. Jei ko nuog manēs prašysit vardan mano, tai padarysiu.

15. Jei mane mylit, prisakymus mano užlaikykīt.

16. O aš melsiu Tēvā, o kitā

palinksmintoji duos jums, idant su jums pasiliktų amžinai:

17. Dvasiā tiesos, kurios svietas priimt negal, nes jos nereg', nei pažįsta jos. Bet jūs pažįsīte, jog prie jūsų pašiliks ir jumyse bus.

18. Nepaliksiu jūs siratomis: ateisiu pas jūs.

19. Dar mažā valandā, o svietas mane jau nemato. Bet jūs mane regīte: nes aš gyvas esmi, ir jūs gyvi būsīte.

20. Anoj dienoj jūs pažįsīte, jog aš esmi Tēvuje mano, ir jūs manyje, o aš jumyse.

21. Kas tur prisakymus mano, ir użlaiko juos, tas yra, kuris mane myli. O kas mane myl', bus mylētas nuog Tēvo mano: ir aš jī mylēsiu, ir apreibīšu jam patsai save.

22. Pasakē jam Judas, ne anasai Iskarijotas. Viešpatie, kas gi stojis, jog mums turi apsireikst, o ne svietui?

23. Atsakē Jezus ir tarē jam: Jei kas mane myl', użlaiks žodžius mano, ir Tēvas ma-

no mylēš jī, ir pas jī ateisime, ir gyvešimā jame padarysime.

24. Kas mane nemyl', žodžių mano neużlaiko. O kalba, kuriā girdējot, ne yra mano, bet to, kuris mane siuntē, Tēvo.

25. Tai jums pasakiau pas jus būdamas.

26. Bet palinksmintojas Dvasia Šventoji, kuriā Tēvas atsiųs vardan mano, tas jūs išmokys viso, ir primīs jums vis, ką tik-tai jums pasakyčiau.

27. Pakajų palieku jums, pakajų mano duomi jums: ne kaip duoda svietas, aš jums duomi. Tegul neišsigąsta širdis jūsų, ir tenesibijo.

28. Girdējot, jog aš jums pasakiau: Nueimi ir ateimi pas jus. Kad mane mylētumēt, užtiesā džiaugtumētės, jog eimi pas Tēvą: nes Tēvas didesnis yra už mane.

26 e. *Jūs išmokys viso.* Čion Šv. Dvasia yra pažadēta Apaštalams ir jų įpėdiniams. ypatingai jų pamokinimui visokios teisybės ir jų apsaugojimui nuo suklydimo.

28 e. *Nes Tēvas didesnis yra už mane.* Aišku, juog Kristus viešpats kalba čion apie save kaipo apie žmogų: nes kaipo Dievas Jis yra lygus Tėvui (Žrk. Grom. pas Filip. 2). Jei apsvarstyti aplinkybes, prie kokių tie žodžiai buvo ištarti, neiškumas jų visas išuys: Kristus neužilgo turėjo kentėti ir mirti ir dėlto išreiškia Apaštalams savo žmogišką prigimimą: nes kaipo Dievas negalė-

16 e. *Palinksmintoji.* Tai yra patiprintoji arba užtarēja: kadangi kaipo įkvėpamas malda jis, taip sakant, meldžiasi mumyse ir giua mus. - *Amžinai.* Iš to matyt aiškiai, juog toji teisybės Dvasia buvo netik Apaštalių ypatoms pažadēta, bet taipgi ir jų įpėdiniams viso-je jų gentkartėse.

29. Ir dabar jums pasakiau, pirm neg stosis: idant kada stosis tikētumēt.

30. Jau su jums daugel nekalbēsiu. Nes ateina kunigaikštis to svieta, o maniej nieko netur.

31. Bet idant pažintu svieta, jog myliu Tēvu, o kaipo man īsakē Tēvas, teip darau Kelkitēs, o eikim īš čia.

XV PERSKYRIMAS.

Kristaus kalbos ī Jo mokinius tīsu.

1. Aš esmi tikras vynomēdis: o Tēvas mano yra artojas.

2. Kiekvienā vynošakā, neatnešančią manyje vaisiaus, atkirs jā; o kiekvienā, kuri atneša vaisi, apikuops jā, idant daugiaus atneštu vaisiaus.

3. Jau jūs este čysti dēl kalbos, kuriā jums sakiau.

4. Pasilikite manyje, o aš jumyse. Kaipo vynošaka negal atnešti vaisiaus pati īš savēs, jei nepasiliks vynomēdyje: teipo nei jūs, jei manyje nepasiliks.

5. Aš esmi vynomēdis, jūs šakos: Kas pasiliekt manyje o aš jame, tas atnešā daug vai-

jo mirti. Ir dēlto būdamas Dievu ir žmogum, sulyg savo žmogyste galējo mirti, kā Apaštalai neužilgio galējo regēti ir ītikēti, kaip pranešā jiem Jezus: 29 e. *Ir dabar jums pasakiau, pirm neg stosis: idant kada stosis tikētumēt.*

siaus: nes be manęs nieko padaryt negalite.

6. Jei kas manyje nepasiliktu, išmestas bus laukan, kaip šaka, ir padžius, ir surinks aną, ir į ugnį įmes, ir dega.

7. Jei manyje pasiliks, o žodžiai manō jumyse pasiliks, ko tiktai norēs, prašys ir stosis jums.

8. Tame yra pagarbintas Tēvas mano, idant apsčiausį vaisi atneštumēt, ir stotumētės mokintiniais manō.

9. Kaipo mane numylėjo Tēvas, ir aš jus numylėjau. Pasilikit meilėj manō.

10. Jei prisakymus mano užlaikysite, pasiliks meilėj manō; kaip ir aš prisakymus Tēvo mano užlaikiau, ir pasiliektu meilėje jo.

11. Tai jums pasakiau, idant linksmybē manō jumyse būtu, o linksmybē jūsų būtu pilna.

12. Tas yra prisakymas manō, idant tarp savēs mylētumētės, kaipo jus numylėjau.

13. Didesnēs meilēs už tą, niekas netur idant kas dūšiā savo guldytu už prietelius savo.

14. Jūs este prieteliai manō, jei darysit, kā aš jums prisakau.

15. Jau nevadysiu jus tarnais; nes tarnas nežino, kā daro Viešpats jo. Bet jus pavadi-

nau prieteliais, nes vis, kŅ gir-
dŅjau nuog TŅvo mano, apsa-
kiau jums.

16. Ne jŅs mane aprinkot,
bet aŅs jŅs aprinkau, ir pasky-
riau jŅs, idant eitumŅt, ir vai-
siŅ atneŅtumŅt, o vaisius jŅsŅ
idant pasiliktŅ: idant, ko no-
rint praŅytumŅt TŅvŅ vardan
mano, duotŅ jums.

17. Tai jums prisakau,
idant vienas kitŅ mylŅtumŅt.

18. Jei svietas jŅsŅ neap-
kenŅia, Ņinokite, jog manŅs pir-
miaus ne kaip jŅsŅ nekenŅt.

19. Kad bŅtumŅt iŅ svieto,
svietas kas jo buvo, mylŅtŅ:
bet jog neeste iŅ svieto, bet aŅs
jŅs iŅrinkau iŅ svieto, togidŅl
jŅsŅ nekenŅia svietas.

20. Atsiminkit ant mano
kalbos, kuriŅ aŅs jums pasa-
kiau: neyra tarnas didesnis uŅ
ponŅ savo: Jei mane persekio-
jo, ir jŅs persekios. Jei kalbŅ
mano uŅlaikŅ, ir jŅsŅ uŅlaikys.

21. Bet jums tai vis darys
dŅl vardo mano: nes nepaŅŅsta
to, kuris mane siuntŅ.

22. Jei bŅŅiau neatŅjŅs ir
nekalbŅjŅs jiems, neturŅtŅ grie-
ko: bet dabar netur iŅsikalbŅnŅ-
jimo iŅ grieko savo.

23. Kas mane neapkenŅia,
ir TŅvŅ mano neapkenŅia.

24. Kad bŅŅiau nedarŅs
darbŅ tarp jŅ, kuriŅ niekas ki-
tas nedarŅ, grieko neturŅtŅ: bet

dabar ir regŅjo, ir neapkenŅŅ
ir manŅs ir TŅvo mano.

25. Bet idant iŅsipildytŅ
kalba, kuri yra paraŅyta jŅ zo-
kone: Jog be prieŅasties mane
neapkenŅt.

26. O kad ateis Palinksmin-
tojas, kuriŅ aŅs jums atsiŅsiu
nuog TŅvo, DvasiŅ tiesos, kuri
nuog TŅvo paeina; ana apie
maue duos liŅdyjimŅ.

27. Ir jŅs liŅdysit, nes su
manim este nuog pradŅios.

XVI PERSKYRIMAS.

*PaskutinŅs Kristaus kalbos Ņ Jo mokinŅus
pabaiga.*

1. Tai jums pasakiau,
idant nepiktintumŅtŅs.

2. Atskirs jŅs iŅ surinkimŅ:
bet ateina valanda, jog kiek-
vienas, kuris jŅs uŅmuŅa, tarsis
Dievui tarnavimŅ darŅs.

3. Ir tai jums padarys, jog
nepaŅŅsta TŅvo, nei manŅs.

4. Bet tai pasakiau jums:
idant, kad ateis valanda, at-
mintumŅt ant to, jog aŅs jums
pasakiau.

5. O to iŅ pradŅios jums ne-
sakiau, nes su jums buvau: O
dabar eimi pas tŅ, kuris mane
siuntŅ: o niekas iŅ jŅsŅ neklau-
sia mane, kur eimi.

26 e. *KuriŅ aŅs jums atsiŅsiu.* Ņie Ņo-
dŅiai darodo prieŅai Ņiandieninius Grai-
kus juog Ņv. DvasiŅ paeina teip nuo
ŅŅnaus, kaip ir nuo TŅvo, nes kitaip Ji
nebŅtŅ galŅjŅs bŅti siŅsta.

6. Bet jog jums tai pasakiau, nuliūdīmas pripildē širdi jūsu.

7. Bet aš tiesā jums kalbu: naidinga jums, idant aš nuičīau: nes jei nenuēisiu, Palinks-mintojas neateis pas jus; o jei nuēisiu, atsiņsiu jī pas jus.

8. O anas atējēs kaltis svietaš iš grieko ir iš teisybēs ir iš sūdo.

9. Iš grieko sakau: jog ne-ītikējo ī mane:

10. O iš teisybēs: jog pas Tēvā einu; o jau mane neregēsīt:

11. O iš sūdo, jog kuni-gaikštis to svieta jau yra ap-sūdytas.

12. Turiu dar jums daug kalbēt: bet dabar pakelt negalīte:

13. Bet kad ateis ana Dvasia tiesos, išmokīs jus visokios tiesos; nes ne pati nuog savēs kalbēs, bet kā tiktai išgirs, pasakys, ir ateinančius daiktus jums apsakys.

8 e. *Kaltis svietaš iš grieko.* Šv. Dvasia ateidama patraukē daug tūkstančių. 1) prie supratimo kaltēs netikint ī Kristū; 2) prie persitikrinimo apie Kristaus teisybę, dabar sēdinčio po dešīnei savo Tēvo; 3) prie tikro supratimo teismo, parengto tam, kuris aprinko sektī šetonaš ir kuris yra jau apsūdytas ir pamērktas.

13 e. *Išmokys jus visokios tiesos.* Žrk. patēm. šv. Jono 14 p., 26 e.

14. Ana mane pagarbīs, nes iš mano īms, o jums apsakys.

15. Vis kā tiktai tur Tēvas, mano yra. Dēlto pasakiau: jog iš mano īms, o jums apsakys.

16. Nepoilgo, o jau neregēsīt manēs, ir vēl nepoilgo, o pamatysīt mane: jog einu pas Tēvā.

17. Kalbējo tada nekurie iš mokintinių jo vienas kitam: kas tai yra, kā mums kalba: Nepoilgo, o neregēsīt manēs: ir vēl nepoilgo, o pamatysīt mane, ir jog einu Tēvop.

18. Kalbējo tada: Kas tai yra, kā kalba: Nepoilgo? nežīnome, kā kālba.

19. O pažino Jezus, jog jī klausti norējo, ir tarē jiems: Apie tai klausinējat tarp savēs, jog pasakiau: nepoilgo, o neregēsīt manēs: ir vēl nepoilgo, o pamatysīt mane.

20. Uztiesā, uztiesā sakau jums: jog jūs verksite ir raudosite, o svietas linksmīsīs: o jūs nuliūdē būsite, bet nuliūdīmas jūsų pavirs ī džiaugsmā.

21. Moteriškē kad gimdo, tur nuliūdīmā, nes atējo jos valanda: bet kad pagimdys vaikelį, jau neatmena ant sopolio dēl džiaugsmo: jog užgīmē žmogus ant svieta.

22. Ir jūs tada dabar, tiesa, turite nuliūdīmā, bet vēl regēsīs jūs, ir linksmīsīs širdis jūsų.

o linksmybēs jūsu niekas neatims noug jūsu.

23. O dienoj anoj neklausīte nieko manēs. Uztiesā, uztiesā sakau jums: Jei ko prasysite Tēvā vardan mano, duos jums.

24. Iki šiolei nieko neprašīte vardan mano: Prašykite, o imsite, idant linksmybē jūsu būtu tobula.

25. Tai jums kalbējau per prilyginimus: ateina valanda, kad jau ne per prilyginimus jums kalbēsiu, bet aišķiai apie Tēvā mano apsakysiu jums.

26. Anoj dienoj vardan mano prasysite; o nesakau jums, jog aš prasysiu Tēvā mano uz jus:

27. Nes pats Tēvas myl' jus, jog jūs mane mylējot ir ītikējot, jog aš nuog Dievā išējau.

28. Išējau nuog Tēvo, o atējau ant svieta: vēl paliekmi svieta, o eimi Tēvop.

29. Tarē jam mokintinieai jo: štai dabar aišķiai kalbi, ir nējokio piezodžio nesakai.

30. Dabar zinome, jog vis zinai, o nereikalauji, idant kas tave klausūs: todēl tikime, jog nuog Dievā išējai.

31. Atsakē jiems Jezus: dabar tikite?

32. Stai ateina valanda, ir jau atējo, idant būtumēt išskaidyti kiekvienas ī savo, o mane vienā paliktumēt: o ne

esmi vienas, nes yra Tēvas su manimi.

33. Tai jums pasakiau, idant manyje pakajū turētumēt. Ant svieta suspaudimā turēsīte: bet tikēkite, aš pergalējau svieta.

XVII PERSKYRIMAS.

Kristaus malda uz Jo mokinius.

1. Tai pasakē Jezus ir pakēlēs akis dangun tarē: Tēve, atējo valanda, pašlovink sūnū tavo, idant sūnus tavo pašlovinātu tave.

2. Kaipo davei jam galybē ant viso kūno, idant visiemis, kuriuos jam davei, duotū jiems amžinā gyvenimā.

3. O tas yra amžinas gyvenimas: Idant pažintū tave vienā tikrā Dievā, ir kurį siuntei, Jēzū Kristū.

4. Aš tave pagarbinau ant zemēs: pabaigiau darbā, kurį man davei, idant dātīčiau:

5. O dabar pagarbink mane tu Tēve pats savyje šlove, kurīā turējau tavyje, pirm negsvietas buvo.

6. Apreišķiau vardā tavo žmonēms, kuriuos man davei ī svieta: Tavieji buvo, ir juos man davei: ir užlaikē kalbā tavo.

7. Dabar pažino, jog vis, kā man davei, nuog tavēs yra:

8. Nes žodžius, kuriuos man davei, jiems dāvīau, o anie pri-

ēmē, ir pazīno tikrai, jog nuog tavēs išeĵau, ir ģtikējo, jog tu mane siuntei.

9. Aš ūz juos meldziu: Ne ūz svietaĵ meldziu, bet ūz tuos, kuriuos man davei, nes tavieji yra.

10. Ir visi daiktai mano yra tavo, o tavo yra mano: ir paġarbintas esmi juose.

11. O jau neesmi ant svieta, bet anie yra ant svieta, o aš tavēsp eimi. Tēve šventas, ūzlaikyĵ anuos vardan tavo, kuriuos man davei, idant bŭtŭ vienu, kaipo ir mēš.

12. Kad buvau su jais, aš juos ūzlaikiau vardan tavo. Kuriuos man davei, saugoĵau: ir nei vienas iš jŭ nepražuvo, tiktai sŭnus prapulties, idant raštas iissipildytŭ.

13. O dabar pas tave einu: ir tai kalbu ant svieta, idant turētŭ linksmybē mano pilnā patys savyje.

14. Aš ĵiems daviau kalbā tavo, o svietas jŭ neapġkentē, jog neyra iš svieta kaipo ir aš neesmi iš svieta.

15. Nemeldziu, idant juos atimtumei iš svieta, bet idant anuos apsaugotumei nuog piktoto.

16. Ne yra iš svieta, kaipo ir aš neesmi iš svieta.

17. Pašvēšĵ juos tiesoj. Kalba tavo yra tiesa.

18. Kaipo tu mane siuntei ant svieta, ir aš juos siunĵiau ant svieta.

19. O ūz juos aš pats save pašvenĵiau, idant ir anie bŭtŭ pašvēsti tiesoje.

20. O netiktai ūz anuos meldziu, bet ir ūz tuos, kurie per ųodĵ jŭ ģtikēs ĵ mane:

21. Idant visi bŭtŭ vienu, kaipo tu Tēve manyje, o aš tavyje, idant ir anie mummyse vienu bŭtŭ; idant ģtikētŭ svietas, jog tu mane siuntei.

22. O aš garbē, kuriā man davei, daviau ĵiems: idant vienu bŭtŭ, kaipo ir mēš vienu esme.

23. Aš juose, o tu manyje, idant bŭtŭ tobulais vienybēje: o idant paġintŭ svietas, jog tu mane siuntei, ir juos numylēĵai: kaipo ir mane numylēĵai.

24. Tēve, kuriuos man davei, noriu, idant kur aš esmi, ir anie bŭtŭ su manim: idant regētŭ garbē mano, kuriā man davei, nes numylēĵai mane pirm sutvērĵmo svieta.

25. Tēve teĵsus, svietas tavēs nepaġino, o aš tave paġinau: ir tie paġino, jog tu mane siuntei.

26. Ir padariau ĵiemis paġĵistamā vardaĵ tavo, ir duosiu paġint, idant meilē, kuria mane mylēĵai, bŭtŭ anuose, ir aš juose.

XVIII PERSKYRIMAS.

Kristaus kančios istorija.

1. Tai pasakęs Jezus išėjo su mokintiniais savo už upės Cedrono, kur buvo daržas, į kurį įėjo jis ir mokintiniai jo.

2. O žinojo ir Judošius, kur sai jį išdavė, vietą: jog tenai tankiai susieidavo Jezus su mokintiniais savo.

3. Judošius tada paėmęs pulką ir tarnus nuog vyriausių kunigų ir Farizeušių, atėjo tenai su žibintuvėmis su žiburiais ir ginklais.

4. O Jezus tada žinodamas vis, kas ant jo turėjo ateit, išėjo ir tarė jiems: ko jieškote?

5. Atsakė jam: Jezaus Nazareno. Tarė jiems Jezus: Aš esmi; o stovėjo su jais ir Judošius, kursai jį išdavė.

6. Kaip tada jiems pasakė: Aš esmi: ėjo atgalios, ir puolė ant žemės.

7. Vėl tada juos paklausė: ko jieškote? O anie tarė: Jezaus Nazareno.

8. Atsakė Jezus: sakiau jums, jog aš esmi: jei tada manęs jieškote, leiskite tiems atstot.

9. Idant išsipildytų kalba, kurią buvau pasakęs: Jog ne pražudžiau nei vieno iš tų, kuriuos man davei.

10. Simonas tada Petras turėdamas kalaviją ištraukė jį.

ir ištiko tarną vyriausio kunigo ir nukirto dešinę jo ausį. O buvo vardas tarnui Malchus.

11. Tarė tada Jezus Petru: Indėk kalaviją tavo į makštis. Ar negersiu to kieliko, kurį man davė Tėvas?

12. Pulkas tada ir šimtininkas ir tarnai žydų sugavo Jėzų ir surišo jį.

13. Ir atvedė jį pirmiaus pas Anošių, nes buvo uošvis Kaifošius, kuris buvo augščiausiu kunigu tuo metu.

14. O Kaifošius buvo, kuris buvo davęs rodą žydams: Jog naudinga yra, idant vienas žmogus numirtų už žmones.

15. Ir ėjo paskui Jezaus Simonas Petras, ir kitas mokintinis. O tas mokintinis buvo pažįstamas augščiausiam kunigui, ir įėjo su Jėzu į prieangį vyriausio kunigo.

16. O Petras stovėjo pas duris lauke. Išėjo tada antras mokintinis, kursai buvo pažįstamas augščiausiam kunigui, ir tarė vartininkei, ir įvedė Petrą.

17. Tarė tada Petrui tarnaitė vartininkė: Ar ir tu neesi iš mokintinių to žmogaus? Anas atsakė: Neesmi.

18. Ir stovėjo šeimyna ir tarnai prie žarijų, nes buvo šalta, ir šildėsi: o buvo su jais ir Petras stovėdamas ir besišildydamas:

19. Augščiausias tada kuni-

gas klausē Jēzū apie jo mokin-tinius, ir apie mokslā jo.

20. Atsakē jam Jēzuss: Aš aišķiai kalbēju svietui: aš visados mokiau susirinkime ir bažnyčioj, kur visi žydai susieina, o slapčioje nieko nekalbēju.

21. Ko mane klausī? klausktu, kurie girdējo, kā jiems kalbēju: šitai tie žino, kā aš kalbēju.

22. O kad tai pasakē, vinas iš tarnu ten stovinēju ištiko Jēzui ī veidā tardamas: Teip gi atsakai vyriausiam kunigui.

23. Atsakē jam Jēzuss. Jei piktai pasakiau, duok liūdyimā apie pikta: o jei gerai, ko dēl mane muši?

24. Ir nusiuntē jī Anošius suristā pas Kaifošiu augščiausī kunigā.

25. O Simonas Petras stovējo ir šildēs. Kalbējo jam tada: Ar ir tu neesī iš jo mokin-tinju? Anas užsigynē, ir tarē: Neesmi.

26. Tarē jam vienas iš tar-nu vyriausio kunigo, gentis to, kuriam Petras buvo nukirtēsausī: Ar gi aš tave neregēju darže su juomi?

27. Užsigynē vėl Petras: O tuojaus gaidys pragydo.

28. Nuvedē tada Jēzū nuog Kaifošiaus ī namus sūdo. O buvo anksti: o patīs neijējo ī namus sūdo, idant nesusiteptu,

bet idant valgytū Paschā (Avinēlī velykū).

29. Išējo tada Pilotas pas juos laukan, ir tarē: kokī apskundimā atnešat priēš tū žmogū.

30. Atsakē ir tarē jam: Jei nebūtū tas piktadēju, nebūtūmēm jī tau padavē.

31. Tarē tada jiems Pilotas: Imkite jūs anā, o pagal zokono jūsu apsūdykite jī. Tarē tada jam žydai: Mums nedera užmušt niekā.

32. Idant išsipildytū kalba Jēzaus, kuriā pasakē apsakydamas, kokiū smerčiu mirti turējo.

33. Vēl tada iējo Pilotas ī namus sūdo, ir pavadino Jēzū, ir tarē jam: Tu gi esi Karalius žydu?

34. Atsakē Jēzuss: Patsai nuog savēs tai kalbi, ar kiti tau pasakē apie mane?

35. Atsakē Pilotas: Ar aš esmi žydas? Giminē tavo ir vyriausi kunigai padavē tave man, kā padarei?

36. Atsakē Jēzuss: Karalystē mano neyra iš to svieto: jei karalystē mano iš to svieto būtū, užtikro tarnai mano priešintūs, idant nebūčiau išduotas žydams: bet dabar Karalystē mano neest iš čia.

37. Tarē tada jam Pilotas: Tai gi tu esi Karalius? Atsakē Jēzuss: Tu sakai, jog aš esmi

karalius. Aš dėlto užgimiau, ir dėlto atėjau ant svieto, idant liūdyjimą duččiau tiesai: kiekvienas, kuris yra iš tiesos, klauso balso mano.

38. Tarė jam Pilotas: Kas tai yra tiesa? O tai pasakęs, išėjo vėl pas žydus, ir tarė jiems: aš jame nerandu. nėjokios kaltybės.

39. Bet jūs turite paprati-
mą, idant jums vieną išleisčiau ant Paschos: Norite, tada išleis-
siu jums Karalių žydų? Sušuko tada vėl visi, sakydami: Ne tą, bet Barabošių. O Barabošius buvo žmogžudys.

XIX PERSKYRIMAS.

Kristaus kančios istorijos tęsimas.

1. Tada ėmė Pilotas Jezų ir nuplakė.

2. O kareiviai nupynę vainiką iš erškėčių uždėjo ant galvos jo ir rūbu raudonu apvilko jį.

3. Ir priėjo pas jį, o kalbėjo: Būk pasveikintas Karaliau žydų: ir mušė jį per veidą.

4. Vėl tada išėjo Pilotas laukan, ir tarė jiems: Štai išvedu jums jį laukan, idant pažintumėt, jog jame nerandu nėjokios kaltybės.

5. (Išėjo tada Jezus nešdamas erškėčių vainiką ir raudoną rūbą). Ir tarė jiems: Štai žmogus.

6. Kad tada išvydo jį vy-

riausi kunigai ir tarnai sušuko kalbėdami: Nukryžiuok, nukryžiuok jį. Tarė jiems Pilotas: Imkite jį aną, o nukryžiuokite. Nes aš jame nerandu kaltybės.

7. Atsakė jam žydai: mes zokoną turime, ir pagal zokono tur mirti, jog pasidarė Sūnumi Dievo.

8. Kad tada Pilotas išgirdo tuos žodžius, labiaus nusigando.

9. Ir vėl įėjo į sūdo namus, ir tarė Jezui: Iš kur tu esi? Bet Jezus jam neatsakė.

10. Tarė tada jam Pilotas: Nekalbi su manim? ar nežinai, jog turiu valdžią nukryžiuoti tave, ir turiu valdžią išleisti tave?

11. Atsakė Jezus: Neturėtu-
mei nėjokios valdžios ant ma-
nės, jei nebūtų duota iš augšto: Dėlto, kuris mane tau išdavė, didesnį tur grieką.

12. Ir nuog to laiko geidė Pilotas, idant jį išleistų. Bet žydai šaukė sakydami: Jei jį išleisi, neesi prietelius Ciesoriaus. Nes kiekvienas, kursai darosi Karaliu, priešingu yra Ciesoriui.

13. O Pilotas išgirdęs tą kalbą išvedė Jezų laukan, ir sėdos ant sūdo krasės, ant vietos vadinamos Litostratos, o žydiškai: Gabbata.

14. O buvo diena prisitaisy-

mo prieš Paschą, kaip ant šės-
tos valandos, ir tarē žydams:
Štai karalius jūsų.

15. O anie šaukē: Nužudyk,
nužudyk, nukryžiuok jį. Tarē
jiems Pilotas: Karalių jūsų nu-
kryžiuosiu? Atsakē vyriausi
kunigai. Neturime karaliaus,
tiktai Ciesorių.

16. Tuomet tada jiems jį
padavē, idant būtų nukryžiuo-
tas. Ir paėmē Jezų ir išvedē.

17. O nešdamas kryžių savo
išėjo ant anos vietos, kuri va-
dinasi: Kaukuolių vieta, o žy-
diškai Golgotha:

18. Kur jį nukryžiuojo, o
su juomi kitu du, iš vienos ir
kitos šalies, o Jezų viduje.

19. O parašē Pilotas ir pa-
rašą, ir padėjo viršų kryžiaus.
O buvo parašyta: JĖZUS NA-
ZARENAS KARALIUS ŽYDU.

20. Tą tada parašą skaitē
daug žydų: nes arti miesto buvo
vieta, kur buvo nukryžiuotas
Jezus. O buvo parašyta žydiš-
kai, graikiškai, ir lotyniškai.

21. Kalbėjo tada Pilotui
vyriausi kunigai žydų: Nerašyk
Karalius žydų, bet jog jisai ša-
kē: Esmi karalius žydų.

14 e. *Diena pristatymo prieš Pas-
chą, t. y. diena prieš Velykų subatą.*
Pirmas kiekvienos subatos vakaras va-
dinosi pristatysmu. Bet šis vakaras bu-
vo prieš Didžiąją Subatą, t. y. tą, kuri
pripuolē Velykų savaitėje.

22. Atsakē Pilotas: ką pa-
rašiau, parašiau.

23. Kareiviai tada, kad jį
nukryžiuojo, ėmē rūbus jo (ir
padarē keturias dalis, kiekvie-
nam kareiviui dalį) ir jupą. O
jupa buvo nesiūta, nuog viršaus
visa megsta.

24. Kalbėjo tada viens ki-
tam: neraizinkim jos, bet mes-
kim apie ją burtas, keno tur bū-
ti. Idant išsipildytų raštas,
kursai sako: Pasidalijo tarp
savęs rūbus mano, o apie jupą
mano burtas metē. O karei-
viai tai teip ir padarē.

25. Ir stovėjo prie kryžiaus
Jezaus motina jo, ir sesuo mo-
tinos jo Marija Kleofa, ir Ma-
rija Magdalena.

26. Kad tada pamatē Jezus
motiną ir mokintinį, kurį my-
lėjo, stovintį, tarē motinai sa-
vo: Moteriške, štai sūnus tavo.

27. Potam tarē mokinti-
niui: Štai motina tavo. O nuog
tos valandos paėmē ją mokinti-
nis savęsp.

28. Potam žinodamas Je-
zus, jog jau vis išsipildē, idant
išsipildytų raštas tarē: Trokš-
tu.

29. Buvo tada indas pasta-
tytas uksuso pilnas. O anie
kempinę pilną uksuso, apdėję
izopu, padavē jam į burną.

30. Jezus tada paragavęs
uksuso, tarē: Išsipildē. O nu-
lenkęs galvą atidavē dvasią.

31. Žydai tada (kadangi buvo diena prisigatavojimo) idant Subatoj nepasiliktų kūnai ant kryžiaus (nes buvo didē ana diena Subatos) meldē Pilotā, idant jiems sulaužytų blauzdas ir nuimtų juos.

32. Atējo tada kareiviai: o tiesa pirmam sulaužē blauzdas, ir antram, kursai buvo su jao nukryžiatotas.

33. Bet atējē pas Jezū, kad jī pamatē jau numirusj, nelaužē jo blauzdu.

34. Bet vienas iš kareivių ragotinė atvērē šonā jo, o tuojaus išteķējo kraujas ir vanduo.

35. O kursai regējo, išdavē liūdyjimā: ir tikras yra jo liūdyjimas. O žino jisai jog tiesā kalba, idant ir jūs tikētumēt.

36. Nes tai stojos, idant išsipildytų raštas: Kaulas jo nebus sulaužytas.

37. Ir vėl kitas raštas kalba: Išvys, kurj perdūrē.

38. O potam Meldē Pilotā Jozapas iš Arimateos, (dēlto, jog buvo mokintiniu Jezaus, bet slapčiai, dēl baimēs nuog žydų) idant nuimtų kūnā Jezaus. Ir daleido Pilotas. Ejo tada, ir nuēmē kūnā Jezaus.

39. Atējo teipogi ir Nikodemās, kuris pirmiaus buvo atējēš naktj pas Jezū, nešdamas sumaišytos mirros ir aloes apie šimtā svarų.

40. Emē tada kūnā Jezaus, ir įvyniojo jī į prastyrę su kvepiančiais daiktais, kaipo yra būdas žydams laidoti.

41. O toje vietoje, kur buvo nukryžiatotas, buvo daržas: o darže naujas grabas, kuriame dar niekas nebuvo padētas.

42. Tenai tada, dēl prisigatavojimo žydų, jog grabas buvo arti, padējo Jezū.

XX PERSKYRIMAS.

Kristaus prisikēlimas ir apsireikimas Jo mokiniams.

1. O vienoj dienoj Subatos atējo Marija Magdalena anksti prie grabo, kad dar buvo tamsu, ir pamatē akmenj nuristā nuog grabo.

2. Nubēgo tada, ir atējo pas Simonā Petrā, ir pas kitā mokintinj, kurj mylėjo Jezus, o sakē jiems: Atēmē Viešpatj iš grabo, o nežinome, kur jī padējo.

3. Išėjo tada Petras ir anas antras mokintinis, ir atējo grabop.

4. O bēgo abudu drauge, o anas antras mokintinis prano ko Petrā, ir pirmiaus atējo grabop.

5. O pasilenkęs pamatē prastyrias padētas, bet, vienok neįėjo.

6. Atējo tada Simonas Petras eidamas paskui jo, ir įėjo

graban, ir pamatē prastyrias padētas.

7. Ir skarā, kuri buvo ant galvos jo, ne su prastyriomis padēta, bet skyriu suvyniotā ant vienos vietas.

8. Tada teipogi iējo ir anas mokintinis, kuris buvo pirmiaus atējes pas grabā: ir pamatē ir itikējo.

9. Nes dar neišmanē rašto, jog reikējo, idant Jis keltys iš numirusiū.

10. Pagrižo tada vēl mokintiniai savēsp.

11. O Marija stovējo prie grabo lauke, verkdamā. Kad tada verkē, pasilenkē, ir paveizdējo ī grabā.

12. Ir pamatē du Aniolu baltuose rūbuose sēdinēiu, vienā prie galvos antrā prie kojų, kur buvo padētas kūnas Jezaus.

13. Tarē jai anie: Moteriške, ko verki? Pasakē jiems: Jog atēmē Viešpatī mano, o nežināu kur jī padējo.

14. O tai pasakiusi atsigrēžē atgalios, ir išvydo Jezu stovintī: O nežinojo, jog Jezus buvo.

15. Tarē jai Jezus: Moteriške, ko verki, ko jieskai? Ana dūmodama jog buvo dar žinīnkas, sakē jam: Viešpatie, jei tu jī paēmei, pasakyk man, kur jī padējai: o aš jī atimsiu.

16. Tarē jai Jezus: Marija. Atsigrēžusi ana tarē jam: Rab-

boni, (kas išsiguldo mokytojau).

17. Tarē jai Jezus: Nedasi-lytēk manēs, nes dar neužžengiau pas Tēvą mano. Bet eik pas brolius mano, o pasakyk jiems: žengiu pas Tēvą mano ir Tēvą jūsų, pas Dievą mano ir Dievą jūsų.

18. Atējo Marija Magdalena pranešdama mokintiniams: jog regējau Viešpatī, ir tai man pasakē.

19. Kad tada buvo vakaras toje dienoje, vienoj iš subatų, o durys buvo uždarytos, kur buvo mokintiniai susirinkę dėl baimės žydų: atējo Jezus ir stojos viduj, ir tarē jiems: Pakajus jumis.

20. O tai pasakęs, parodē jiems rankas ir šonā. Prasi-džiugo tada mokintiniai išvydę Viešpatī.

21. Tarē vēl tada jiems: Pakajus jumis. Kaip mane siuntē Tēvas, teip ir aš jus siunčiu.

22. O tai ištars kvēpē ant jų, ir tarē jiems: Imkite Dvasią Šventąją.

19 e. *Durys buvo uždarytos.* Toji pati galybė, kuri galējo Kristaus kūną visame jo didume pervest per uždarytas duris, gal be mažiausios abejonės padaryti, idant tas pats kūnas būtų tikrai iš Š. Sakramente, nors vienas ir kitas buvimo būdas peraugština mūsų supratimą.

23. Kuriems griekus atleisite, tiems yra atleisti, o kuriems užturėsite, yra užturėti.

24. O Tamošius vienas iš dvylikos, kuris vadinasi Didimus, nebuvo su jais, kad atėjo Jezus.

25. Kalbėjo tada jam kiti mokintiniai: Regėjom Viešpatį. O jisai aniems sakė: Jei neišvysiu rankose jį, perdūrimą vinių, o neįdėsiu piršto mano į vinių vietą, ir jei neįdėsiu rankos mano į šoną jo, neįtikėsiu.

26. O po aštuonių dienų buvo vėl mokintiniai jo namuose, ir Tamošius su jais. Atėjo Jezus per duris uždarytas, ir stojos viduj, ir tarė: Pakajus jumis.

27. Potam tarė Tamošiui: Indėk čionai pirštą tavo, o apžiūrėk rankas mano, ir ištiesk ranką tavo, o įdėk į šoną mano: o nebūk netikinčiu, bet tikinčiu.

28. Ątsakė Tamošius ir tarė jam: Viešpats mano, ir Dievas mano.

29. Pasakė jam Jezus: Jog mane pamatei Tamošiau, įtikėjai: palaiminti, kurie neregėjo, o įtikėjo.

30. Daug teipo-gi ir kitų stebūklų padarė Jezus po aki-

mis mokintinių savo, kurie ne-esti parašyti tose knygosė.

31. O tie yra pa ašyti, idant tikėtumėt, jog Jezus yra Kristus sūnus Dievo: o idant tikėdami turėtumėt gyvenimą vardan jo.

XXI PERSKYRIMAS.

Kristus apsiėreiskia savo mokiniams ant ežero kranto ir paveda Petruį savo avių ganyką.

1. Potam vėl pasirodė Jezus mokintiniams pas marias Tiberijados. O pasirodė teipo.

2. Buvo drauge Simonas Petras ir Tamošius kuris vadinasi Didimus, ir Natanaelius, kuris buvo iš Kanos Galilėjos, ir sūnų Zebedeušo, ir kitu du mokintiniu jo.

3. Tarė jiems Simonas Petras: Einu žvejot. Tarė jam: Einame ir mes su tavim. Ir išėjo ir įžengė laivan: O toje naktyje nieko negavo.

4. O kad praaušo, stojosi Jezus ant krašto: nepažino vienok mokintiniai, jog buvo Jezus.

5. Tarė tada jiems Jezus: Vaikai, ar turite ką valgyt? atsakė jam: Ne.

6. Tarė jiems: Užmeskite tinklą po dešinės laivo, o rasite. Užmetė tada, o jau negalėjo jį traukti dėl daugumo žuvų.

23. *Kuriems griekus atleisite.* Čia yra suteiktas daleidimas plačiu dangaus pečviečiu pažymėtas, kurio galybe Kristaus Bažnyčios ganytojai išriša, po jų išpažinti, metavojančius kaltininkus.

7. Tarē tada anas mokintinis, kurį Jezus mylėjo, Petru: Viešpats yra. Simonas Petras išgirdęs, jog Viešpats yra, apsijuosė rūbu, (nes buvo nuogas), ir įsimetė mariosna.

8. Bet kiti mokintiniai atplaukė laive (nes netoli buvo nuog krašto, bet kaip ant dviejų šimtų uolaktų) traukdami tinklą su žuvimis.

9. Kad tada išėjo ant krašto, išvydo anglis padėtas ir žuvį ant jų uždėtą, ir duoną.

10. Tarē jiems Jezus: Atneškite žuvių, kurias dabar sugavote.

11. Inžengė Simonas Petras, ir ištraukė tinklą ant žemės pilną didžių žuvių, šimtą penkias dešimtis ir tris. O noris jų teip daug buvo, neplyšo tinklas.

12. Tarē jiems Jezus: Eikite, valgykite pietus. O nei vienas iš valgančių nedrįso jo klausti: Tu kas esi? žinodami: jog Viešpats yra.

13. Ir atėjo Jezus, ir ėmė duoną, o davė jiems, teipogi ir žuvį.

14. Tai jau trečią kartą pasirodė Jezus mokintiniams savo po prisikėlimo iš numirusių.

15. Kad tada pavalgė pietus, tarē Jezus Simonui Petru: Simonai Jono, ar myli mane daugiau, ne kaip tie? Tarē jam: Teip Viešpatie, tu žinai,

jog myliu tave. Tarē jam: Ganyk avinėlius mano.

16. Vėl jam tarē: Simonai Jono, ar myli mane? Tarē jam: Teip Viešpatie, tu žinai, jog myliu tave. Tarē jam: Ganyk avinėlius mano.

17. Tarē jam trečią kartą: Simonai Jono, ar myli mane? Nuliūdo Petras, jog jam trečią kartą kalbėjo: ar myli mane? ir sakė jam: Viešpatie, tu vis žinai. Tu žinai, jog myliu tave. Pasakė jam: Ganyk avis mano.

18. Užtiesą, užtiesą sakau tau: kad buvai jaunesnis, apsijuosdavai ir vaikščiodavai, kur norėjai, bet kad pasensi, ištiesi rankas tavo, o kitas tave apjuos, ir nuves, kur tu nenori.

19. O tai pasakė duodamas pažint, kokių smerčių turėjo pagarbinti Dievą. O tai pasakęs tarē jam: Eik paskui manę.

20. Atsigręžęs Petras pamatė aną mokintinį, kurį mylėjo Jezus, paskui einantį, kursai teipogi gulėjo ant krūtinės jo prie večiarios, ir sakė: Viešpa-

17 e. *Ganyk avis mano.* Mūsų Viešpats prižadėjo šv. Petru: aukščiausią dvasišką valdžią, šv. Mat. XVI p. 19 e., o čion tą prižadėjimą išpildo suteikdamas jam vyriausią valdžią ant visų Jėzų be išskyrimo ir, pagalios ant visos savo avinčių, t. y. visos savo Bažnyčios.

tie, kursai-gi yra, kuris tave išduos?

21. Tą tada išvydęs Petras, tarė Jezui: Viešpatie, o tas ką?

22. Pasakė jam Jezus: Teip noriu, idant pasilikytų iki kolei ateisiu, kas tau ik to? Tu eik paskui manęs.

23. Išėjo tada ta kalba tarp brolių, jog tas mokintinis nemirs. O nesakė jam Jezus: Nemirs; Bet teip noriu jį palik-

ti, iki kolei ateisiu, kas tau ik to.

24. Tas yra anas mokintinis, kuris duoda liūdyjimą apie tai, ir tai parašė: O žinome, jog tiesas yra jo liūdyjimas.

25. O yra ir kitų daug daiktų, kuriuos darė Jezus: kurie kad po vieną būtų surašyti, tikiuos, jog ir visas svietas nepimtų knygų, kurios būtų rašytos.

Apaštalų Darbai.

Ši knyga, kuri nuo pirmųjų amžių buvo vadinama *Apaštalų Darbai*, negal būti laikoma už istoriją to, ką visi Apaštalai, po įvairias tautas iškrikę, savo gyvenime atliko, ji yra trumpa pradžios įsteigimo Krikščionių Bažnyčios peržvalga. Dvylikoje pirmųjų perskyrimų yra paduota šv. Petro pamokslų ir darbų dalis, o sekančiuose iki galui perskyrimuose yra aprašyti su smulkmėnomis šv. Povilo Apaštališki Darbai. *Apaštalų Darbai* buvo parašyti šv. Lukos Evangelisto graikiškai. Ši trumpa Bažnyčios pirmojo amžiaus istorija apima tarpą apie trisdešimčio metų; prasideda nuo Viešpaties Dangun Užžengimo ir baigiasi ant šiašiasdešimts trečių metų gimus Kristui.

I PERSKYRIMAS.

Kristaus Dangun Užžengimas. Motiejus vėrė rinktą į Judėjų vietų.

1. Pirmą kalbą tiesa padariau, o Teofiliau, apie vis, ką pradėjo Jezus daryt ir mokyt,

2. Iki dienos, kurioje isakydamas Apaštolams per Dvasią Šventąją, kuriuos išrinko, paimtas yra;

3. Kuriems teipogi pasirodė po kentėjimo savo, pats save gyvu daugybėje ženklų, per keturias dešimtis dienų pasirodydamas jiems, ir kalbėdamas apie Karalystę Dievo,

4. O valgydamas su jais liepė jiems, idant neišeitų iš Jeruzalės, bet idant lauktų pažadėjimo Tėvo, apie kurį (tarė) girdėjote iš burnos mano.

5. Nes Jonas tiesa krikštijo vandeniu, o jūs būsite apkrikš-

tyti Dvasia Šventąja ne podaugiau tų dienų,

6. Ir dėlto, kurie buvo susiję, klausės jo, sakydami: Viešpatie, ar tame laike pagražysi Karalystę Izraeliui?

7. Ir tarė jiems: Ne jūsų yra daiktas žinoti laikus nei valandas, kuriuos Tėvas valdžioj savo paliko;

8. O gausite galybę Dvasios Šventosios ant jūsų ateinančios, ir būsite man liudininkais Jeruzalėje, ir visoj žydų žemėj, ir Samarijoje, ir iki paskutinio krašto žemės.

9. O tai pasakęs aniems be-regint, pakeltas yra aukšty: o debesys paėmė jį nuog akių jų.

10. O kad žiūrėjo ant jo dangun žengiančio, štai du vyrų stojosi pas juos rūbuose baltuose,

11. Kurie ir tarė: Vyrai

Galiliečiai, ko stovite veizdēdami Dangun? tasai Jezus, kuris paimtas yra nuog jūsu ī dangū, teip ateis, kaipo regējot Jī einantī dangun.

12. Sugrīžo tada ī Jeruzalem nuog kalno, kuris vadinasi Alyvū, kursai yra arti Jeruzalem, turīs keliā subatos.

13. O kad jējo ī vēčerninkā, uzzēngē kur buvo Petras, ir Jōnas, Jokūbas, ir Andriejus, Filipas, ir Tamošius, Baltramiejus, ir Mateušas, Jokūbas Alfeušo, ir Simonas Zelotes, ir Judas Jokūbo.

14. Tie visi viensirdžiai laikēsi ant maldos su moteriškėmis ir su Marija, Motina Jezaus, ir broļiais jo.

15. Anose dienose kēļs Petras viduj broļiū tarē: (o buvo surinkimas žmoniū drauge, apie šimtā dvidešimtj.)

16. Vyrai broļiai, tur išsīpildyt raštas, kurī pranašavo Dvasia Šventoji per burnā Dovid, apie Judošiū, kursai buvo vadas anū, kurie sugavo Jezū.

17. Kursai buvo paskaitytas tarp mūsū, ir buvo gavęs dalī to tarnavimo.

18. Ir tas, tieša, apturējo dirvā, už algā neteisybēs, ir pasikorēs perplyšo pusiau: ir išplūdo visi viduriai jo.

19. Ir buvo žinoma visiems

gyventojams Jeruzalēs, teipo, jog vadinta buvo ana dirva, jū liežuviu Haceldama, tai yra, dirva kraujo.

20. Nes parašyta yra Knygose Psalmū: Tegul bus gyvenimas jū apleistas, ir tenebus, kursai jame gyventų: O Vyskupystę jo tegul atima kitas.

21. Reikia tada, iš tų vyrų, kurie susirinkdavo su mumis per visą laikā, kuriame Viešpats Jezus įeidavo ir išeidavo tarp mūsū,

22. Pradējēs nuog Krikšto Jono, iki dienos, kurioje yra paimtas nuog mūsū, idant vienas iš jū būtų su mumis liūdīninku prisīkēlimo jo iš numirusiū.

23. Ir pastatē du, Jozapā, kursai vadinosi Barsabas, kurī teipog vadindavo Justumi, ir Motiejū.

24. O melzdamies tarē: Tu Viešpatie, kursai pažįsti širdis visų, parodyk kurī iš tų dviejū vienā išrinkai.

25. Idant priimtų vietą tarnavimo to ir Apaštolystēs, iš kurios išpuolē Judošius, idant nueitų ant vietos savo:

26. Ir davē jiems burtas, ir puolē burta ant Motiejaus, ir paskaitytas yra su vienuolika Apaštolais.

II PERSKYRIMAS.

Mokīnāi aptur Šventājo Dvasi. Petro pamokslas ī žmones. Pirmoju tīkīnīju padarumas.

1. Ir kad īssīpildē penkios dešimtys dienu (Sekminēs), buvo visi drauge vienoj vietoj:

2. Ir stojosi ūmai īš Dangaus ūzīmas, kaipo ūzpuolančio didžio vējo, ir pripildē visus namus, kur sēdējo.

3. Ir pasīrodē jīemis perdalinti liežuviai kaipo ugnies ir sēdosi ant kiekvieno īš jū:

4. Ir pripildyti buvo visi Dvasia Šventāja, ir pradējo kalbēt visokiais liežuviais, kaipo jīemis Dvasia Šventoji davē īskalbēt.

5. O buvo žydai, Jeruzalēj gyvenanti, vyrai Dievo baimīngi, īš visokių gīminių, kurios yra po dangum.

6. O kad stojos tasai balsas, susīējo daugumas ir īssīgando dūmoj, jog gīrdējo kiekvienas juos savo liežuvių kalbančius.

7. O nusiminē visi ir stebējos kalbēdami: Ar-gi štai me visi tie, kurie kalba, galīlēčiai yra?

8. O kaipo-gi mēs gīrdējom kiekvienas liežuvi mūsų, kurīme ūzgīmēm?

9. Partai, ir Medāi, ir Elamītai, ir kurie gyvena Mezopotamījoj, Žydu žemēj, ir Kapadocījoj, Ponte, ir Azījoj.

10. Frigījoj, ir Pamfilījoj, Egipte, ir šalyse Libījos, kuri yra aplīnk Cyrenā, ir atēiviai Rymionys.

11. Žydai teipo-gi, ir naujātikīiai: Kretai ir Arabījonys: gīrdējom juos kalbančius liežuviais mūsų darbus didžius Dievo.

12. Ir visi nusiminē, ir stebējos, tarp savēs kalbēdami: Kas tai bus?

13. O kiti apjuokdami tarē: Jog tie jaunu vynu pasīgērē.

14. O stojēs Petras su Vieņuolika, pakēlē balsā savo, ir kalbējo jīems: Vyrai Judējos, ir visi, kurie gyvenate Jeruzalėje, tai žīnokite, o priimkite ī ausis žodžius mano.

15. Nes tie neyra girti, kaipo jūs dūmojate, kadangi dabar trečia valanda dienos:

16. Bet tai yra, kas yra pasakyta per Joelių Pranašā:

17. Ir bus paskučiausiose dienose (sako Viešpats) īšliesiu īš Dvasios mano ant visokio Kūno: ir pranašaus sūņųs jūsų, ir dukteres jūsų: O jaunīkaičiai jūsų regējīmus regēs, ir senīēji jūsų sapņus sapņuos.

18. Ir ūztiesā anose dienose, ant tarnų mano, ir ant tarnų, čīų mano, īšliesiu īš Dvasios mano, ir pranašaus.

19. Ir duosiu stebūklus ant dangaus aukštai, ir žemai ant žemēs ženklus, kraujā, ir ugnī,

ir rūksmā dūmo.

20. Saulē pavirs ī tamsybes, ir mēnuo ī kraujā, pirm ne, at- eis diena Viešpaties didē ir aiš- ki:

21. Ir bus kiekvienas, ku- ris tiktaī šauktūsi vardan Vieš- paties, bus išganytas.

22. Vyrai Izraielečiai, klau- sykit tū žodžiū: Jezū Nazare- nā, vyrā nuog Diēvo pašlovin- tā tarp jūšū, galybėmis, ir ste- būklais, ir ženklais ir kuriuos darē Dievas per jī viduj jūšū, kaipo ir jūš žinot:

23. Tā iš padūmos rodos ir per žvelgimo Diēvo išduotā, per rankas bedieviū nukryžia- voję, užmušēt:

24. Kurī Dievas prikēlē iš- rišēs sopulius peklos: Kadan- gi negalimas buvo daiktas, idant nuog jos galētū būt užturētas.

25. Nes apie jī kalba Dovi-

23 e. *Iš padūmos rodos.* Dievas atidavē savo Sūnū, o Jo Sūnus iš mūsū meilēs ir išganymo pats save atidavē; ir teip, Kristaus atsidavimas buvo šventas ir pačio Diēvo roda. Bet tie, kurie Jī iš- davē ir nukryžiovojo, piktaī darē, sekda- mi savo pačių piktumā ir šētono pakursty- mā, bet ne Diēvo valią ir rodā, kurs jo- kiū būdu nebuvo jū nelabystēs priežas- tis. Nors Dievas jā daleido, nes Jis galē- jo ir išvedē iš jos teip didelį gerā, kaip žmogaus išganymas.

24 e. *Išrišēs* ir tt. Pergalējēs smar- kius mirties kentėjimus ir visā pragaro galybę.

das: Visados turėjau Viešpatį po akimis mano: nes yra po dešinēs mano: idant nebūčiau pajudintas.

26. To-gi dėl prasidžiugo širdis mano, ir linksminosi lie- žuvis mano: o dar ir kūnas ma- no atsiilsēs viltijē.

27. Nes nepaliksi dūšios ma- no pekloje, nei daleisi šventam tavo regėti supuvimą:

28. Apreiškei man kelius gy- venimo: ir pripildysi mane džiaugsmu su veidu tavo.

29. Vyrai broliai, daleiskit drąsiai kalbēt jums apie Patri- jarchā Dovidā, jog mirē, ir pa- laidotas yra: O grabas jo yra pas mus, iki šios dienos.

30. Būdamas tada Pranašu, ir zinodamas jog prisiega pri- siekē jam Dievas, jog iš vai- siaus strėnū jo turėjo sēdēt ant sosto jo:

31. Pirmregėdamas pasakē apie prisikēlimā iš numirusiū Kristaus, jog nei paliktas yra pekloj, nei kūnas jo regėjo su- puvimą.

32. Tā Jezū prikēlē Dievas, apie ką mēs visi esme liūdyto- jais.

33. Per dešinę tada Diēvo išaukštintas, ir nuog Tēvo ēmēs pažadėjimą Dvasios Šventosios, išliejo tā, kuriā jūš regite ir girdite.

34. Nes Dovidas neužzengē dangun: bet patsai sako: Kal-

bējo Viešpats Viešpačiui mano, sēskis po dešinēs mano:

35. Iki kolei paguldysiu neprietelius tavo uz pakoja koju tavo.

36. Tegul tada žino tikrai visi namai Izraeliaus, jog jī Dievas ir Viešpatim ir Kristumi padarē, tā Jezū, kurī jūs nukryžiaovojot.

37. O kad tai išgirdo, susigraudino širdys jū: ir tarē Petruī ir kitiems Apaštolams: Kā darysim, vyrai broļiai?

38. O Petras jiems: Pakūtā, tarē, darykit, ir tegul apskriktīja kiekvienas iš jūsu vardan Jezaus Kristaus ant atleidimo nusidējimų jūsu. O imsite dovanā Dvasios Šventosios.

39. Nes jumis yra pažādējimas, ir vaikams jūsu, ir visiems kurie toli yra, kuriuos tiktai Viešpats Dievas mūsu pavadīs:

40. Ir daug kitais žodžiais liūdijo ir graudino juos, kalbēdamas: Gelbēkitēs nuog tos giminēs neteisios.

41. Kurie tada priēmē žodžius jo, apkrikštyti vīra: ir pristojo toj dienoj dūšių apie trīs tūkstančius.

42. Ir turējos pamoksle Apaštolų, ir draugybėje laužymo duonos, ir maldose.

43. Ir ateidavo baimē ant kiekvienos dūšios: daug teipogi ženklų ir stebūklų stojis per

Apaštolus Jeruzalėje: ir buvo didē baimē visuose.

44. Visi teipogi, kurie įtikėjo, buvo drauge: ir visus daiktus už vieno turėjo.

45. Lobius ir turtus parduvinėjo, ir dalijo tai visiems, kaipo kuriam buvo reikalas.

46. Kiekvienā dieną teipogi bažnyčioj viensirdžiai būdami, o duoną lauždami namuose, ēmē valgymus su džiaugsmu: ir nekaltybe širdies.

47. Drauge garbindami Dievą ir turēdami meilę pas visus žmones: O Viešpats daugino įsurinkimą, kas dieną tuos, kurie turėjo būt išganyti.

III PERSKYRIMAS.

Stebūklingas raišo žmogaus išgydymas, kurį išgydę, daugelis atsivertė.

1. O Petras ir Jonas ējo į bažnyčią, ant valandos maldų devintos.

2. O nekursai vyras, kuris buvo raišas iš žyvato motinos savo, buvo nešiojamas: kurī kasdieną sodindavo pas duris bažnyčios, kurios vadinosi Gražios, idant melstų elmužnos nuog įeinančių į bažnyčią.

3. Tas išvydęs Petrą ir Joną pradedančius įžengti bažnyčion, meldē idant gautų elmužną.

4. O Petras su Jonu jam prisiveizdēdamas, tarē: Žiūrėk ant mūsų.

5. O jis ziūrēja ant jū, tikēdamasi kā gauti nuog jū.

6. O Petras tarē: Sidabro ir aukso neturiu: o kā turī, tai tau duodu: Vardan Jēzaus Kristaus Nazareno kelkis, o vaikščiok.

7. Ir nutvērēs dešinę rankā jo, pakēlē jī: ir tuojaus pasistiprino blauzdos jo ir kojos.

8. Ir šokēs stojosi ir vaikščiojo: ir iējo su jais bažnyčion, vaikščiodamas ir šokinēdamas, ir garbindamas Dievā.

9. Ir regēja jī visi žmonēs vaikščiojantī, ir garbinantī Dievā.

10. O pažino jī, jog tas buvo, kuris dēl elmužnos sēdēdavo prie Gražīų durių bažnyčios: ir pilni stojis nusiminimo ir nuostebos, iš to kas jam tikos.

11. O kad turēja Petrā ir Jonā, susibēgo pas juos visi žmonės ī prieangī, kuris vadinosi Saliamono, stebēdamiesi.

12. O matydamas Petras, kalbēja žmonēms: Vyrai Izraelitai; ko stebiatēs iš to? arba ko ant mūsų žiūrīte, kaipo būtumēm per mūsų galybę arba valdžią padarę, jog tas vaikščioja?

13. Dievas Abraomo, ir Dievas Izaoko, ir Dievas Jokūbo, Dievas tēvų mūsų pašlovino sūnų savo Jėzų, kurį jūs išdavēt, ir užsigynēt po akių Piloto, kursai jī sūdiyo būti vertu išleidimo.

14. O jūs šventojo ir teisojo užsigynēt, o prašēte, idant vyras žmogžudys būtų jums dovanotas:

15. O davēja gyvenimo užmušēt: kurį Dievas prikēlē iš numirusių, ko mēs liūdininkais esme.

16. O par įtikėjimą į vardą jo, tą kurį jūs regite ir pažįstate, pastiprino vardas jo: ir tikėjimas, kuris par jį yra, davė tą visą sveikatą po akimis jūsų visų.

17. O dabar broliai žinau, jog iš nežinios padarēt, kaipo ir kunigaikščiai jūsų.

18. O Dievas, kā par burną visų Pranašų pirmpasakē, jog Kristus jo turėjo kentēt, taip išpildē.

19. Togi dēl pakūtavokit, ir atsiverskit, idant nusidėjimai jūsų būtų išnaikinti:

20. Idant, kad ateis laikas atgaivinimo nuog veido Viešpaties, ir kad atsiųs tą, kuris jums apsakytas yra, Jėzų Kristų,

21. Kurį tikrai turėjo priimt dangus, iki laiko pataisymo visų daiktų: kuriuos buvo apsakęs Dievas par burną šventų savo Pranašų nuog amžio.

22. Nes Maižiesius kalbėjo: Jog Pranašą jumis prikels Viešpats Dievas jūsų iš brolių jūsų, kaipo mane: Ano klausysit vi-

suose daiktuose, kā tiktai jums kalbēs.

23. Ir stosis: jog kiekviena dūšia, kuri neklausytų to Pranašo, bus išnaikinta iš žmonių.

24. Ir visi Pranašai nuog Samuelio, ir po anų, kurie kalbėjo, apsakē tas dienas.

25. Jūs este sūnai Pranašu, ir sandaros, kuriā padarē Dievas su tēvais mūsu, sakydamas Abraomui: Ir sēkloj tavo bus pašlovintos visas giminēs zemēs.

26. Jums pirmiausiai Dievas, prikēlēs sūnų savo, siuntē jī, idant jus pašlovintų: idant kiekvienas atsigrēštų nuog piktībēs savo.

IV PERSKYRIMAS.

Petras ir Jonas suimti. Jų tvirtumas. Bažnyčia didinās.

1. O kad anie kalbėjo žmonēms, atējo kunigai ir vyresnieji bažnyčios ir Šaduceuši.

2. Nekeždami, jog mokino žmones, ir apsakinėjo Jezuje prisikēlimā iš numirusių:

3. Ir suēmē juos, ir įsodino juos kalinēn iki rytojaus: nes jau buvo vakaras.

4. O daug iš tų, kurie žodį girdējo, i tikējo ir radosi skaitlius vyrų penki tūkstančiai.

5. Ir stojos ant rytojaus, jog vyriausi jų ir vyresnieji, ir mokyti rašte, susiējo Jerozoli-moje;

6. Ir Anošius vyriausis kunigas, ir Kaifošius, ir Jonas, ir Aleksandras, ir kiek tiktai jų buvo iš giminēs kunigų.

7. O pastatę juos viduje, klausinėjo: par kokiā galybę arba keno vardu jūs tai padarēt?

8. Tada Petras pripildytas Dvasia Šventąja, tarē jiems: Vyriausieji žmonių, ir vyresnieji klausykit.

9. Jei mēs šiandien esme sūdyti dėl geradējystēs žmogui negalinčiam padarytos, par kuriā tas tapo išgydytas.

10. Tegul bus jums visiems žinoma, ir visiems žmonēms Izraeliaus: jog vardan Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus Nazareno, kurį jūs nukryžijavojot, kurį Dievas prikēlē iš numirusių, par tą tasai stov po akimis jų sų sveikas.

11. Tas yra akmuo, kuris atmetas yra nuog jūsų budavojančių, kuris stojos galva sąs-paros:

12. Ir nėra nė viename kitame išganymo. Nes nėra kito vardo po Dangumi duoto žmonēms, par kurį galētumēm būt išganyti.

13. Regėdami tada drąsumą Petro ir Jono, supratę, jog žmonēs buvo nemokyti ir praščiokai, stebėjos ir pažino juos, juog buvo su Jezumi:

14. Regėdami teipogi žmogų stovintį su jais, kursai išgydy-

tas buvo, negalējo nieko priēštaraut.

15. O prisakē aniems laukan išeit īš surinkimo; ir rodijos tarp savēš.

16. Tarydami: Kā padarysim tiems žmonēms? nes uztikro stebūklas par juos padarytas, zinomas yra visiems Jeruzalēje gyvenantiems, regimas daiktas o uzgint negalim.

17. Bet idant daugiaus ne-siplatintū tarp žmoniū, uždrauskim juos, idant daugiaus tame varde nei vienam žmogui nekalbētū.

18. Pavadinē juos uzsakē, idant visiškai nekalbētū nei moky-tū vardan Jezaus.

19. Bet Petras ir Jonas atsakydami, tarē jiems: Ar-gi tei-sus daiktas yra po akimis Dievo, jūšū labiaus klausyt neg Dievo? sūdykite.

20. Nes negalim kā regējom ir girdējom nekalbēt.

21. O anie uždraudē īšleido juos, neatrazdami kaipo juos pakorotū dēl žmoniū: jog visi garbino tai, kas nusidavē tame daikte, kuris stojis.

22. Nes žmogus buvo daugiaus neg keturiū dešimtū metū, ant kurio tas ženklas īšgy-dymo nusidavē.

23. O īšleisti, parējo pas savus; ir apsakē jiems kā tik-tai aniems Vyriausieji kunigai ir vyresnieji kalbējo.

24. Kurie īšgirdē, vienširdžiai pakēlē balsā savo Dievop ir tarē: Viešpatie, tu esi, kur-sai padarei dangū ir zemē, ma-rias ir vis, kas anose yra:

25. Kuris Dvasia Šventāja per burnā tēvo mūšū Dovidō tarno tavo pasakei: Kodēlgi susigrumzdē giminēs ir žmonēs dūmojo niekus?

26. Sustojō Karaliai zemēs, ir kunigaikščiai susirinko drau-ge priēš Viešpatī, ir priēš Patep-tinī jo?

27. Nes tikrai susirinko ta-me mieste priēš šventājī sūnū tavo Jēzū, kurī patepei, Hero-das ir Pontskas Pilotas, su pa-gonimis ir su žmonėmis Izrae-liaus,

28. Idant padarytū kā ran-ka tavo ir roda tavo įstatē, idant tai stotūs.

29. O dabar Viešpatie pavei-zdēk ant grumzdimo jų: o duok tarnams tavo su visokiu drāsu-mu apsakyt žodī tavo,

30. Tame, idant īštiestumei rankā tavo ant īšgydymo, ir idant ženklai ir stebūklai stotūs par vardā šventā Sūnaus tavo Jezaus.

31. O kād meldēs pasikru-tino vieta, ant kurios buvo susi-rinkē: ir pripildyti yra visi Dvasia Šventāja, ir kalbējo žodī Dievo su drāsumu.

32. O tulybēs tikinčių buvo širdis viena ir dūšia viena: ir

nei vienas iš jų nesavinot turtu savo: bet turēja anie visus daiktus bendrus.

33. O su didžią galybę Apaštolai davē liūdyjimā apie prisikēlimā iš numirusių Viešpaties mūsu Jēzaus Kristaus: ir buvo didē malonē ant jų visų.

34. Nes nei vieno nebūvo tarp jų neturtingojo. Nes kurie tik tai turēja dirvas, arba namus, pardavę atnešdavo pinigus už tai, kā pardavē,

35. Ir dējo prie kojų Apaštolų. Ir dalījo kiekvienam, kiek kuriam reikėjo.

36. O Jūozapas, kuris vadintas buvo nuog Apaštolų, Barnabas (kas išsiguldo, sūnus palinksminimo) Levita, iš Cipro gimimu.

37. Turēdamas dirvā, pardavē ją ir atnešē pinigus, ir padējo prie kojų Apaštolų.

V PERSKYRIMAS.

Dievo teismas su Ananija ir Safira. Apaštalai kalinēn ģmestī.

1. O vyrs nekūris, vardu Ananijošius, su moterimi savo Safira pardavē dirvā,

2. Ir užslēpē daļi pinigu gautų už dirvā, su zinia moteries savo: ir atnešēs nekokiā daļi. padējo prie kojų Apaštolų.

3. Ir tarē Petras: Ananijošiau kogidēl šetonas pagundino širdī tavo, idant meluotumei

Dvasiai Šventajai, ir nutrauktumei iš užmokesnio už dirvā?

4. Ar gi, kā turēji ne tavo, ir kā pardavei ne tavo valdžioj buvo? Kogidēl dasileidai to daikto ī širdī tavo? Ne pamelavai žmonēms, bet Dievui.

5. O išgirdēs tuos žodžius Ananijošius, puolē ir numirē; ir užējo didē baimē ant visų, kurie tai girdējo.

6. O kēlę jaunikaičiai panešē jī šalin, ir išnešē palaidojo.

7. O stojis, kaipo po trijų valandų, ir moterē teipogi jo, nežinodama kas nusidavē jējo.

8. Ir tarē jai Petras: Pasakyk man moteriške, ar už tiek dirvā pardavēt? O ana pasakē, jaugi už tiek.

9. O Petras jai: Kogidēl susitarēt, idant gundintumēt Dvasiā Viešpaties? Štai kojos tų, kurie palaidojo vyrā tavo pasduris, ir tave išneš.

10. Tuojaus puolē prie kojų jo, ir numirē. O jējē jaunikaičiai rado ją numirusiā: ir išnešē ir palaidojo šalip vyro jos.

11. Ir užējo didē baimē ant viso susirinkimo ir ant visų, kurie tai girdējo.

12. O par rankas Apaštolų stojis daug ženklų ir stebūklų tarp žmonių. O buvo visi vienširdžiai priangije Saliamono.

13. O iš kitų niekas nedrīso prisidrauginti su jais: bet žmonės juos šlovino.

14. O dauginos labiaus tulībē tikiņiņū ī Viešpatī, vuru ir moteru,

15. Taip, jog ant ulyčiņū nešē ligonius ir dējo ant lovu ir patalū, idant Petro einančio ben šešēlis jo užtemtū ant kiekvieno iš jų: ir išgydyti būtu nuog ligū savo.

16. Susibēginējo teipogi daugybē iš artimū miestū ī Jeruzalem, atnešdami ligonius ir varģintus nuog biauŗiŗ dvasiŗ: kurie visi buvo išgydyti.

17. O kēļs vyŗiaŗsis kunigas ir visi, kurie su juomi buvo, (tai yra atsiskyrimas Saduceuŗŗ) pripildyti yra pavydējimu:

18. Ir suēmē Apaŗtolus ir īŗodino anuos ī kalinē prastā.

19. Bet Aniŗlas Vieŗpaties naktyje atidarŗ duris kalinēŗ ir īŗvedēŗ juos tarē:

20. Eikite ir stovēdami ap-sakinēkite ųmonēms baŗnyŗioje visus ųodŗius to gyvenimo.

21. Kurie īŗgirdē, īŗjo baŗnyŗion auŗtant ir mokē. O atēŗŗ aukŗŗiaŗsis kunigas, ir kurie su juomi buvo, suvadino rodā ir visus vyŗresnius sūnu Izraeliaŗ: ir nusiuntē kalinēŗ, idant būtu atvesti.

22. O kad tarnai atēŗjo, ir atidarē kalinē nerado jų: sugŗiŗŗ, pasakē,

23. Kalbēdami: Kalinē, tiesa, radom ųzrakintā su visu

saŗgojimu, ir sarŗus pas duris bestovinŗius: bet atidarē nei vieno viduje neradome.

24. O kad tuos ųodŗius īŗgirdo vyŗresnybē baŗnyŗcios, ir vyŗiaŗsi kunigai, abejojo apie juos, kas tai būtu.

25. O atēŗŗ nekuriŗ pasakē jiems: Jog ųtai vyŗai, kuriuos īŗodinoŗ kalinēŗ, yra baŗnyŗcioŗ stovēdami ir mokydami ųmones.

26. Nuēŗo tada vyŗresnybē su tarnaiŗ, ir atvedē juos geruoŗu: nes ųmoniŗ bijojos, idant akmenimis nebūtu ųzmuŗti.

27. O kad atvedē juos, pastatē priēŗ surinkimā. Ir klausē jų vyŗiaŗsis kunigas,

28. Sakydamas: Prisakydami prisakēŗ jums, idant tame varde nemokytumēŗ; o ųtai pripildēŗ Jeruzalem pamokslu jųŗū ir norite ant mūŗū atvest kraujā to ųmogaus.

29. O atsakydamas Petras ir Apaŗtolai tarē: Reikia daugiaŗ klausyt Dievo neg ųmoniŗ.

30. Dievas tēŗū mūŗū priekēŗ Jezū, kurį jūs ųzmuŗēŗ, pakabinē ant medŗio.

31. Tā kunigaikŗtī ir īŗģanytoŗī īŗauŗŗtino Dievas deŗine savo, idant duotū Izraeliui pakūtā ir atleidimā nusidēŗimū,

32. O mēŗ es-ne liŗ lininkais tū ųodŗiŗ: ir Dvasia ųventoŗi, kuriā Dievas davē visiems ųam paklusniems.

33. Tai girdėdami, plyšo, ir dūmojo juos nužūdyt.

34. Bet kėlęs surinkime nekuris Farizeušas, vardu Gamalielis, mokytojas zokono, šlovin-tas nuog visų žmonių, liepė ant mažos valandos išeit žmonėms laukan.

35. Ir tarė jiems: Vyrai Izraeliaus, dabokyt save dėl tų žmonių, ką turėtumėt daryt,

36. Nes pirm tų dienų kėlės Teodas, sakydamas save esantį kuomi, kuriop prisiskyrė skaitlius vyrų apie keturius šimtus: kuris užmuštas yra: ir visi kurie jam patikėjo, išgainioti yra, ir nieku pavirto.

37. Po to kėlės Judas Galilietis dienose parašo, ir atvertė žmones savięp; ir tasai prapuolė: ir visi, kiek tiktai pas jį pristoję, išbarstyti yra.

38. Dėlto ir dabar sakau jums, atstokit nuog tų žmonių, ir leiskit juos: nes jei nuog žmonių yra ta roda, arba darbas, suirs.

39. Bet jei yra iš Dievo, negalėsit to suardyt: idant kar-tais ir Dievui priešingais nerastumėtės. Ir paklausė jo.

40. O pavadinę Apaštolus, nuplakę juos, užgynė, idant vardan Jezaus visiškai nekalbėtų. Ir išleido anuos.

41. O taip anie ėjo iš akių susirinkimo, džiaugdamies jog

stojos vertais kentėt išgėdinimą dėl vardo Jezaus.

42. Ir nepaliovė kas dieną bažnyčioj ir namuose mokyt ir apsakinėt Ježų Kristų.

VI PERSKYRIMAS.

Septynių Dijakonų išventimas. Stepono uo-lumas.

1. O anose dienose, kad pasidaugino mokintinių skaitlius, prasidėjo murmėjimas tarp Grekų prieš žydus dėl to: jog buvo paniekintos našlės jų kas dieną tarnavime.

2. O dvylika suvadinę daugybę mokintinių, tarė: Nedera mums apleist žodį Dievo, o tarnaut prie skomių.

3. Apveizdėkit tada, broliai, tarp savęs septynius vyrus, gerą liūdyjimą turinčius, pilnus Dvasios Šventosios ir išminties, kuriuos pastatytumėm ant to darbo.

4. O mes nuog maldos ir tarnavimo žodžio neparstosim.

5. Ir įtiko kalba visai tulybei. Ir išrinko Staponą, vyrą pilną tikėjimo ir Dvasios Šventosios, ir Filypą, ir Prokorą, ir Nikanorą, ir Timoną, ir Parmeną, ir Mikalojų, atėvį iš Antiochijos.

1 e. *Grekų.* Teip vadino žydus, kurie Graikijoje gimė arba ten buvo nuvesti.

6. Tuos pastatē po akių Apaštolų: ir pasimeldę uždėjo ant jų rankas.

7. O augo žodis Viešpaties, ir labai dauginosi skaitlius mokintinių Jeruzalėj: didė teipogi daugybė kunigų buvo paklusna tikėjimui.

8. O Staponas pilnas malonės ir galybės darė stebūklus ir ženklus didžius tarp žmonių.

9. O kėlės nekurie iš susirinkimo, kuris vadinasi Libertinių, ir Cyreniečių, ir Aleksandrinių, ir tų, kurie buvo iš Cilicijos ir Azijos, vaidingai kalbėdami su Staponu:

10. Ir negalėjo atsispirt išminčiai ir Dvasiai, per kurią kalbėjo.

11. Inmokė tada vyrus, kurie sakytų, jog girdėjo jį kalbantį žodžius piktžodžiavimo prieš Maiziešių ir prieš Dievą.

12. O teip sujūdino žmones ir vyresnius ir mokytus rašte: O susibėgę pagavo jį ir atvedė rodon,

13. Ir pastatė neteisius liudininkus, kurie kalbėjo: Tasai žmogus nepaliauja kalbėt žodžius prieš šventą vietą, ir zononą,

14. Nes girdėjom jį kalbantį: Jog tasai Jezus Nazarenas išardys tą vietą, ir atmainys padavimus, kuriuos mums padavė Maiziešius.

15. O veizdėdami ant jo vi-

si, kurie sėdėjo susirinkime, regėjo veidą jo, kaip veidą Anioło.

VII PERSKYRIMAS.

Stepono kalba į Žydų Rodą; jo užmušimas.

1. O tarė vyriausias kunigas: ar tai teipo yra?

2. Kursai tarė: Vyrai broliai ir tėvai klausykit: Dievas šlovės pasirodė tėvui mūsų Abraomui, kada buvo Mezopotamijoje, pirm neg gyveno Charone,

3. Ir tarė jam: Išeik iš žemės tavo, ir iš tavo giminės, o eik į žemę, kurią tau parodysiu.

4. Išėjo tada iš žemės Chaldejiečių, ir gyveno Charone: O iš ten, kad numirė tėvas jo, perkėlė jį į žemę tą, kurioj jūs dabar gyvenate.

5. Ir nedavė jamui anoj tėvainystės nei ant pėdos kojos: bet pažadėjo jam duot aną ant valdymo, ir jo sėklai po jo, kad neturėjo sūnaus.

6. Ir kalbėjo jam Dievas: jog sėkla jo bus ateivė svetimoj žemėj: ir pavers anuos nevalion, ir vargis juos per keturis šimtus metų.

7. O giminę, kuriai tarnaus, aš sūdysiu, tarė Viešpats: o po tam išeis, ir tarnaus man toje vietoje.

8. Ir davė jamsandarą apipliaustymo: ir teip pagimdė

Izaoką, ir apipiaustė jį ašmoj dienų: o Izaokas Jokūbą: o Jokūbas dvyliką Patriarchų.

9. O Patriarchai neapkęzdami Jozapą, pardavė Egiptan: o Dievas buvo su juomi:

10. Ir ištraukė jį iš visų jo vargų: ir davė jam meilę ir išmintį po akių Faraono, Karaliaus Egipto, ir pastatė jį kunigaikščių ant Egipto, ir ant visų namų savo.

11. O atėjo badas ant viso Egipto, ir Chanaan, ir suspaudimas didis: ir nerado peno tėvai mūsų.

12. O kad išgirdo Jokūbas, jog buvo javai Egipte, nusiuntė tėvus mūsų pirmą kartą:

13. O antru kartu pažintas yra Jozapas nuog brolių savo, ir apreikšta yra Faraonui giminė jo.

14. O Jozapas nusiuntęs atvadino tėvą savo Jokūbą, ir visą savo giminę, septynias dešimtis dūšių ir penkias.

15. Ir nuėjo Jokūbas į Egiptą: ir numirė jis ir tėvai mūsų.

16. Ir perkelti yra į Sichem, ir padėti yra grabe, kurį Abromas pirko už pinigų nuog sūnų Hemoro, sūnaus Sichem.

17. O kad prisiartinio metas pažadėjimo, kurį Dievas Abramui buvo prisiekęs: dauginosi žmonės ir platinos Egipte,

18. Pakolei įstojo kitas ka-

ralius Egipte, kursai nepažino Jozapo.

19. Tas apgavęs mūsų giminę, vargino tėvus mūsų, idant išmestų kūdikius savo, kad ne liktų gyvi.

20. Tame patim laike gimė Maiziešius, ir buvo meilus Dievui, kuris buvo išlaikytas per tris mėnesius namuose tėvo savo.

21. O kad buvo išmestas, paėmė jį duktė Faraono ir užaugino jį sau už sūnų.

22. Ir buvo išmokytas Maiziešius visokioj išminty j Egiptijonų ir buvo galingas žodžiuose ir darbuose savo.

23. O kai išsipildė jam laikas keturių dešimtų metų, atėjo jam ant dūmos, idant aplanų kytų brolius savo sūnus Izraeliaus.

24. O matydamas nekuri abidą kenčiantį, išgelbėjo jį ir atkeršijo už tą, kuris abidą kentėjo, užmušęs Egiptijoną.

25. O tikėjos, jog broliai išmanė, jog Dievas per ranką jo duoda jiems išgelbėjimą: bet anie nesuprato.

26. O ant rytojaus pasirodė jiems vaidijantiems, ir vedė juos į susiderėjimą kalbėdamas: Vyrai, broliai este, kodėl kits kitą varginate?

27. Bet kuris darė abidą artimam, pavarė jį kalbėdamas:

Kas tave pastatē kunigaikščiū ir sūdzia ant mūsu?

28. Ar tu nori mane užmušt, kaipo vakar užmušei Egiptijonā?

29. Ir pabēgo Maiziešius dėl tų žodžių: ir buvo ateivys zemėje Madijanitų, kur pagimdė du sūnu.

30. O kad išsipildė keturios dešimtys metų, pasirodė jam girioje ant kalno Sinai Aniolas ugnyje liepsnos krūmo.

31. O Maiziešius išvydęs stebėjos iš regėjimo. Ir besitartinant jam, idant prisiveizdėtų, stojos jamui balsas Viešpaties sakas:

32. Aš esmi Dievas tėvų tavo, Dievas Abraomo, Dievas Izaoko, ir Dievas Jokūbo. O nusigandęs Maiziešius nedrįso prisiveizdėt.

33. Ir tarė jam Viešpats: Nuauk autuvus nuog kojų tavo: nes vieta ant kurios stovi yra žemė šventa.

34. Regėdamas regėjau suspaudimą žmonių mano, kurie yra Egipte, ir girdėjau dūsavimą jų, ir nužengiau, idant juos išgelbėčiau. O dabar eik šian, o siųsiu tave Egiptan.

35. Tą Maiziešių, kurio buvo užsigynę sakydami: Kas tave pastatē kunigaikščiū ir sūdzia? tą Dievas kunigaikščiū ir atpirkėju siuntė, su ranka Anio-
lo, kursai jam pasirodė krūme.

36. Tas juos išvedė darydamas stebūklus ir ženklus zemėje Egipto, ir ant marių Raudonų, ir girioje per keturias dešimtis metų.

37. Tas yra Maiziešius, kuris kalbėjo sūnums Izraeliaus: Prikels jums Dievas Pranašą iš brolių jūsų, kaipo mane, ano klausysite.

38. Tas yra kursai buvo surinkime girioj, su Aniolu, kuris kalbėjo jam ant kalno Sinai, ir su tėvais mūsų, kuris gavo žodžius gyvenimo, idant mums duotų.

39. Kuriam nenorėjo būt paklusnųs tėvai mūsų: bet atmetė ir atsigrėžė širdimis savo Egiptan,

40. Sakydami Aaronui: Padaryk mums dievus, kurie eitų pirm mūsų: nes Maiziešius, kuris mus išvedė iš žemės Egipto, nežinome, kas jam stojos.

41. Ir padarė anose dienose telą, ir darė afierą balvonui, ir linksminos darbuose rankų savo.

42. O Dievas atvertė ir padavė juos tarnauti kariui dangaus: Kaipo parašyta yra knygoje Pranašų: ar-gi davėte man afieras ir dovanas girioje per keturias dešimtis metų, namai Izraeliaus?

43. Ir priėmėte šetrą Moloch, ir žvaizdę Dievo jūsų Rem-fam, paveikslus, kuriuos pada-

rėte, idant jiems klioniotumėtes. Ir parkelsiu jus už Babilono.

44. Šetra liūdyjimo buvo su tėvais mūsų girioje, kaip buvo prisakęs jiems Dievas kalbėdamas Maiziešiui: idant jį padarytų pagal paveikslo, kurį regėjo:

45. Kurį ir įnešė priėmę tėvai mūsų su Jezumi į valdymą pagonų, kuriuos Dievas išvarė nuog veido tėvų mūsų, iki dienų Dovo.

46. Kursai atrado malonę pas Dievą, ir meldė, idant at rastų šetrą Dievui Jokūbo.

47. O Salemonas pastatė jam namus:

48. Bet Aukščiausias negyvena ranka padarytuose, kaip Pranašas sako:

49. Dangus yra sostas mano, o žemė pasparu kojų mano. Kokius gi man namus išstatysit, kalba Viešpats? arba kuri yra vieta atsilsėjimo mano?

50. Ar gi ne mano ranka tai vis padarė?

51. Kieto sprando ir neapipliaustyti širdžių ir ausų, jūs

45 e. *Jezus t. y. Jozue, žydų vadas.*

48 e. *Negyvena ranka padarytuose.* Nereikalauja žemiškų namų taip, kad juose tilptų arba būtų jais apybotas. Nors kitokių būdu savo neapimtoje Dievybėje Jis yra mūsų namuose ir kiekvienoje vietoje ir Kristus savo žmogystėje gyvena namuose ir dabar yra ant mūsų altorių:

visados prieštaraujate prieš Dvasią šventąją: Kaipotėvai jūsų, taip ir jūs.

52. Kurio iš Pranašų nepersekiojo tėvai jūsų? ir užmušė tuos, kurie pirm apsakinėjo apie atėjimą Teisiojo, kurio jūs dabar stojotės išdavėjais ir užmušėjais.

53. Kurie ėmėt Zokoną par ištaisymą Aniolų, o neužlaikėt.

54. O kad tai girdėjo, plyšo širdys jų, griežė dantimis ant jo.

55. O būdamas pilnas Dvasios Šventosios, veizdėdamas dangun, išvydo garbę Dievo ir Jėzų stovintį po dešinės Dievo. Ir tarė: Štai regiu dangų atvirą ir Sūnų žmogaus stovintį po dešinės Dievo.

56. O šaukdami didžiū balsu užkimšo ausis savo, ir metėsi vienu kartu ant jo.

57. Ir išstumę jį iš Miesto, mušė akmenimis: o liūdininkai sudėjo savo rūbus prie kojų jaunikaičio, kuris vadinos Sauliu.

58. Ir mušė akmenimis Staponą besimeldžiantį ir sakantį: Viešpatie Jezau priimk dvasią mano.

59. O atsiklaupęs ant kelių sušuko didžiū balsu sakdamas: Viešpatie, nepaskaityk jiems užkaltybę. O tai ištaręs, užmigo Viešpatyje. O Saulius pritarė ant užmušimo jo.

VIII PERSKYRIMAS.

Pilīpas atverēu samarītonus ir krikštīju romytinij.

1. Ir prasidējo anoj dienoj didis persekiojimas prieš susirinkimā, kuris buvo Jeruzalēje, ir išsiskyrē visi po šalis žydu zemēs, ir Samarijos, išēmus Apaštolus.

2. Ir palaidojo Staponā vyrai Dievo baimingi, ir padarē ant jo didį raudojimā.

3. O Saulius pūstijo surinkimā: vaikščiodamas per namus ir traukdāmas vyrus ir moteres, padavinējo kalinēn.

4. Kurie tada išgainioti buvo, vaikščiojo apsakinēdami žodį Dievo.

5. O Filypas nuējēs miestā Samarijos, apsakē jiems Kristų.

6. O miniomis pamēgo tai, kā Filypas kalbējo, viensirdžiai klausydamos ir matydamos stebūklus, kuriuos darē.

7. Nes daug dvasių biau-rių išējo iš tų, kurie anās turējo, šaukdamos didžiu balsu.

8. O daug stabu ištiktų ir raišų išgydytų buvo.

9. Ir stojos tada didis džiaugsmas aname mieste; O vyras nekuris, vardu Simonas, kursai pirmiaus tame mieste buvo žynis, suvadžiodamas žmones Samarijos, sakydamas save kuo didžiu esantį.

10. Kurio visi klausē nuog mažiausio, iki didžiausio saky-

dami: Tasai yra galybē Dievo, kuri vadinasi didē.

11. O klausē jo dēlto, jog anuos nuog seno laiko savo žynyste apmonijo.

12. O kad įtikējo Filypui apsakančiam karalystę Dievo, vardan Jezaus Kristaus krikštijos vyrai ir moterēs.

13. Tada ir pats Simonas įtikējo: ir kad apkrikštytas buvo laikēs prie Filypo. Matydamas teipogi ženklus ir galybes labai didžias, kurios stojos, nusiminēs stebējos.

14. O išgirdę Apaštolai, kurie buvo Jeruzolimoj, jog Samarija priēmē žodį Dievo, nusiuntē pas juos Petrą ir Joną.

15. Kurie tada atējē maldēs už juos, idant priimtų Dvasią Šventąją.

16. Nes dar nebuvo nei ant vieno iš jų nužengusi, bet tiktai pakrikštyti buvo vardan Viešpaties Jezaus.

17. Tada dējo rankas ant jų ir priēmē Dvasią Šventąją

17 e. *Tada dējo rankas ant jų.* Apaštalai suteikdavo Padrūtinimo Sakramentą per rankų uždėjimą ir maldą ir tuomi tikintieji apturēdavo šv. Dvasią. Ne dēlto, kad jie nebūtų apturēję Šv. Dvasios malonēs ant krikšto, bet ne tokią malonēs pilnybę ir tokias dvasiškas dovanas, kokias jie paskui priēmē nuo vyskupų Padrūtinimo Sakramente, kuris jiems stiprybę suteikē išpažinti savo tikėjimą viešai.

18. O išvydęs Simonas jog per uždėjimą rankų Apaštolų buvo duota Dvasia Šventoji darvinėjo jiems pinigų.

19. Sakydamas: Duokit ir man tą galybę, idant ant kurio tiktai rankas uždėčiau, apturėtų Dvasią Šventąją. O Petras jam tarė:

20. Pinigai tavo tegul bus su tavim ant prapuolimo: jog tikėjai, kad dovana Dievo už pinigus gaunama yra.

21. Neturi daļes nei dalyko toj kalboj: nes širdis tavo nees. ti tikra po veidu Dievo.

22. Daryk tada pakūtą už tą tavo piktybę: ir melsk Dievą, jei kartais nebūtų tau atleistas tas dūmojimas širdies tavo.

23. Nes regiu, jog esi tulžyje kartybės ir surišime neteisybės.

24. O atsakydamas Simonas tarė: Melskitės jūs už mane prie Viešpaties, idant ant manęs nieko neateitų iš tų daiktų, kuriuos pasakėt.

25. O teip anie apliūdiję ir apsakę žodį Viešpaties, grįžo Jerozolimon, ir daugieše šalyse Samaritonų apsakinėjo Evangeliją.

26. O Aniolas Viešpaties tarė Filypui sakydamas: Kelkis o eik į šalį pietu. ant kelio, kur sai nuog Jeruzalės eina į Gazą; ta yra pūsta.

27. O atsikėlęs ėjo. O štai vyras Etiopas romytinis valdonas Kandacės Karalienės Etiopijos, kuris buvo ant visų skarbų jos, buvo atėjęs Jerozolimon pasikloniot:

28. Ir grįžo sėdėdamas ant vežimo savo ir skaitydamas Izaijošių Pranašą.

29. Ir tarė Dvasia Filypui: Priek ir prisiartink prie to vežimo.

30. O pribėgęs Filypas, išgirdo jį skaitantį Izaijošių Pranašą, ir tarė: ar tiki, išmanai, ką skaitai?

31. Kuris atsakė: o kaip galiu, jei kas man neišguldys? Ir meldė Filypą, idant įžengtų ir sėdėtų su juomi.

32. O vieta rašto, kurią skaitė, buvo ta: Kaip o avis ant užmušimo vesta yra, o kaip o avinėlis prieš kerpantį save be balso, taip o neatvėrė burnos savo.

33. Nusižeminime jo sūdas iškeltas yra. O gimimą jo kas išsakys, nes bus atimtas nuog žemės gyvenimas jo?

34. O atsakydamas romytinis Filypui tarė: Meldžiu tave, apie ką tai Pranašas kalba? apie save, ar apie ką kitą?

35. O Filypas atvėręs burną savo ir pradėjęs nuog rašto apsakė jam Jezų.

36. O keliaudami atėjo pas nekuri vandenį, ir tarė romyti-

nis: Štai vanduo. Kas užgina, idant būčiau apkrikštytas?

37. Ir tarė Filypas, jei tiki iš visos širdies? dera: Ir atsakydamas tarė: Tikiu, jog Jezus Kristus yra sūnus Dievo.

38. Ir liepė apsistoti vežimui: ir nužengė abudu į vandenį, Filypas ir romytinis: ir apkrikštijo jį.

39. O kad išžengė iš vandenio, Dvasia Viešpaties pagavo Filypą, ir neregėjo daugiaus jo romytinis: bet važiavo keliu savo džiaugdamosi.

40. O Filypas atrastas yra Azote: o vaikščiodamas apsakinėjo Evangeliją po visus miestus, iki atėjo į Cezarėją.

IX PERSKYRIMAS.

Porilo atsišertimas ir uolumas. Petras išgydo Eneją ir prikelia Tabitą iš numirusių.

1. O Saulius dar kvėpuodamas grumzdimais ir užmušimu prieš mokintinius Viešpaties, Atėjo pas Aukščiausį Kunigą.

2. Ir meldė nuog jo gromatų į Damašką pas susirinkimus,

37 e. *Jei tiki iš visos širdies.* Raštas tankiai vertam Sakramento priėmimui tik vieną išlygą, kaip čion, tikėjimą mini, kuomet kitos lygiai reikalingos nebūna išreikštos, kaip va: galestis už griekus, tvirta viltis ir Dievo meilė. Be to, tikėjimas iš visos širdies ženklina tikėjimą į viską prie išganymo reikalingą.

idant jeigu tenai rastų to kelio nekuriuos vyrus arba moteres, surištus atvestų Jerozolimon.

3. O kad keliavo: nusidavė, jog prisiartino prie Damaško; ir ūmai apšvietė jį šviesybė iš Dangaus.

4. Ir puolęs ant žemės išgirdo balsą savęsp kalbantį: Sauliau, Sauliau, kodėl mane persekioji?

5. Kursai tarė: Kas esi Viešpatie? O anas: Aš esmi Jezus, kurį tu persekioji; sunku yra tau prieš akšinę spardyti.

6. O drebėdamas ir stebėdamosi tarė: Viešpatie, ko nori, idant aš padaryčiau?

7. O Viešpats jam: Kelkis, o eik miestan, o tenai bus tau pasakyta, ką tau reikia daryt. O vyrai anie, kurie su juomi buvo drauge, stovėjo nusigandę: balsą tiktai girdėdami, bet nieko neregėdami.

8. Ir atsikėlė Saulius nuog žemės, ir atvėręs akis, nieko nematė. O nutvėrę jį už rankų, įvedė į Damašką.

9. Ir buvo tenai tris dienas neregėdamas, ir nei valgė, nei gėrė.

10. O buvo nekuris mokintinis Damaške, vardu Ananijošius ir tarė jam regėjime Viešpats: Ananijošiau. O anas tarė: Štai aš, Viešpatie.

11. O Viešpats jam: Kelkis, o eik ant ūlyčios, kuri va-

dinasi Tiesa: o namuose Judo jieškok Saulio, vardu Tarsaniečio: nes štai meldžiasi.

12. (O išvydo vyrą, vardu Ananijošių, įeinantį ir rankas ant savęs uždėdantį, idant vēl pražiūrėtų.)

13. Ir atsakė Ananijošius: Viešpatie, girdėjau nuog daugio apie tą vyrą, kaipo daug pikto darė šventiems tavo Jeruzalėje.

14. Ir čia tur valdžią nuog vyriausių kunigų risti visus, kurie šaukias vardan tavo.

15. O Viešpats tarė jam: Eik, nes tasai man yra indas išrinkimo, idant nešiotų vardą mano po akimis giminių, ir karalių, ir sūnų Izraeliaus.

16. Nes aš jam parodysiu, kaipo daug jis tur kentėti dėl vardo mano.

17. Ir nuėjo Ananijošius, ir iėjo į namus: O uždėjęs ant jo rankas tarė: Sauliau brolau, Viešpats mane siuntė Jėzus, kursai tau pasirodė ant kelio, kuriuomiėjai, idant pražiūrėtumei, o būtumei pripildytas Dvasia Šventąja.

18. O tuojaus nupuolė nuo akių jo, kaipo žvynas, ir vēl pražiūrėjo: o kad atsikėlė, apkrikštytas yra.

19. O ėmęs valgymą pasiştirino. Ir buvo su mokintiniais, kurie buvo Damaške per keletą dienų.

20. O tuojaus apšakinėjo

bažnyčiose Jėzų, jog tas yra sūnus Dievo.

21. Ir stebėjos visi, kurie klausė, ir sakė: Ar ne tas yra, kuris naikino Jeruzalėje tuos, kurie šaukės prie to vardo, ir čionai dėlto atėjo, idant juos surišęs vestų pas vyriausius kunigus?

22. O Saulius tuo daugiaus stiprinosi ir gėdino žydus, kurie gyveno Damaške tvirtindamas, jog tas yra Kristus.

23. O kad praėjo daug dienų, susikalbėjo žydai viensirdžiai, idant jį užmuštų.

24. Bet ištyrė Saulius, jog anie tykojo ant jo: O sergėjo prie vartų dieną ir naktį, idant jį užmuštų.

25. Bet mokintiniai ėmę jį naktyje nuleido jį per mūrą, įdėję į pintinį.

26. O kad atėjo Jerozolimon ir geidė prisiskirti prie mokintinių: O visi jo bijojos netikėdami jį esanti mokintiniu.

27. Bet Barnabas ėmęs jį atvedė pas Apaštolus, ir apsakė jiems, kaipo ant kelio regėjo Viešpatį, o jog kalbėjo su juo: ir kaipo Damaške drąsiai apsiėjo vardan Jėzaus.

28. Ir buvo su jais įeidamas ir išeidamas Jeruzalėje ir drąsiai apsieidamas vardan Viešpaties.

29. Kalbėjo teipo gi su pa-

gonimis, ir spyrēs su Grekaiš: o anie jieškojo užmušt jį.

30. Ką ištyrę broliai nuvedė jį į Cezarėją, ir nusiuntė Tar-san.

31. O bažnyčia per visą žy-dų žemę ir Galilėją, ir Samariją turėjo pakajų, ir augo laikyda-mosi baimėje Viešpaties, o pa-linksmėnimų Dvasios Šventosios prisipildė.

32. Ir nusidavė, jog Petras, kad apvaikštinėjo visus, atėjo pas šventus, kurie gyveno Li-doje,

33. Ir tenai rado žmogų ne-kurį, vardu Eneošių per aštuo-nis metus ant lovos gulintį, ku-ris buvo stabu ištiktas.

34. Ir tarė jam Petras: Ene-ošiau, išgydžia tave Viešpats Jezus Kristus: kelkis, o paklok sau. Ir tuojaus atsikėlė.

35. Ir regėjo jį visi, kurie gyveno Liddoje ir Sarone: ku-rie atsivertė pas Viešpatį.

36. O buvo Joppoje nekuri mokintinė, vardu Tabita, kuri pagal išguldymo, Dorkas, va-dinasi. Ta buvo pilna gerų darbų ir almužnų, kuriąs darė.

37. Ir nusidavė anose die-nose, jog susirgusi numirė. Kurią numazgoję padėjo ją va-karininke.

38. O jog buvo Lidda arti Joppos, mokintiui išgirdę te-nai esantį Petrą, nusiuntė pas

jį du vyrų, melzdami: Nepatin-gėk ateiti pas mus.

39. O kėlęs Petras, ėjo su jais. O kad atėjo, įvedė jį į vakarininką: ir apstojo jį visos našlės raudodamos ir rodyda-mos jam rūbus ir apdarus, ku-riuos joms darė Dorkas.

40. O Petras išvaręs laukan visus, atsiklaupęs ant kelių mel-dės: ir atsigręžęs ant kūno tarė: Tabita, kelkis. O ana atvėrė akis savo: ir išvydusi Petrą, sė-dos.

41. O padavęs jai ranką, pa-kėlė ją. O pavadinęs Šventuo-sius, ir našles, atidavė ją gyvą.

42. O išsireiškė po visą Jop-pą: ir daug jų įtikėjo į Vieš-patį.

43. Ir stojos, jog per daug dienų gyveno Joppoje pas ne-kurį Simoną kažemieką.

X PERSKYRIMAS.

Kornelijus į Bažnyčią priimtas. Petro regėjimas.

1. O buvo Cezarejoj vyras nekuris vardu Korneliušas, šim-tininkas pulko kuris vadinasi valakiškas:

2. Dievą garbinąs, ir die-vobaimingas su visais namais savo, darąs almužnas didžias žmonėms, o visados Dievui melzdamasi;

3. Tasai matė regėjime aiš-kliai, apie devintą dienos valan-

dą, Anioloč Dievo pas save įeinantį, ir sakantį jam: Korneliušai:

4. O jis ant jo labai žiūrėdamas, būdamas išgandintas tarė: kas yra, Viešpatie? ir atsakė jam: tavo maldos ir almužnos tavo užžengė ant atminties po akimis Dievo.

5. O dabar siųsk vyrus į Joppę, ir atvadink Simoną nekuri, kursai vadinasi Petras.

6. Tasai tur gaspadą pas nekuri Simoną odininką, kurio namai yra arti marių: tas tau pasakys, ką reikia tau daryt.

7. O kad paėjo Aniolas, kursai jam kalbėjo, pavadino du namiškiu savo ir kareivį bijantį Viešpaties iš tų, kurie jo priklaušė.

8. Kuriemis vis pasakęs nu siuntė juos į Joppę.

9. O ant rytojaus aniems bekeliaujant, ir prisiartinant pas miesto, užžengė Petras ant augšto, idant melstųs apie šeštą valandą.

10. O kad išalko, norėjo valgyt: O kad anie valgyt taisė, užpuolė ant jo dūšios pagavimas.

11. Ir išvydo dangų atvertą, ir nusileidantį nekoki indą, kaipo prastyrią didę keturiais kampais nuleistą iš dangaus ant žemės.

12. Kurioj buvo visokie ke-

turkojai ir ant žemės slankiojantieji ir paukščiai dangaus.

13. Ir stojos balsas jop: Kelkis, Petrai, užmušk, o valgyk.

14. O Petras tarė: Apsaugok, Viešpatie: nes niekados nevalgiau nieko visotimio, ir nečysto.

15. O balsas vėl antrą kartą jop: Ką Dievas apčystyjo, tu nevadink visuotimiu.

16. O tai stojosi tris kartus: ir tuojaus indas buvo atimtas dangun.

17. O kad Petras savyje abejojo, kas tai būtų do regėjimas, kurį matė: štai vyrai, kurie siųsti buvo nuog Korneliušo, klauzdami namų Simono, stojos pas duris.

18. O pavadinę klausė. jei Simonas, kurį vadina Petru, ten turėtų gaspadą?

19. O kad Petras dūmojo apie regėjimą, tarė jam Dvasia: Štai tavęs tris vyrai jieško.

20. Kelkis tada, nužengk, o eik su jais, nieko neabejodamas, nes aš juos siunčiau.

21. O Petras nužengęs pas vyrus, tarė: Štai aš esmi, kurio jieškote, kokia yra priežastis, dėl kurios atėjote?

22. O anie tarė: Korneliušas šimtininkas, vyras teisus ir Dievo baimingas, ir turįs liūdyimą nuog visos giminės žydų, atsakymą gavo nuog Aniolo

švento, idant tave pavadintu ī namus savo, o klausytu žodžu nuog tavęs.

23. Invesdamas tada anuos priēmē gaspadon. O antroj dienoj atsikēlēš, ējo su jais; ir nekurie iš broliū iš Joppe ējo su juomi.

24. O ant rytojaus iējo Cezarejon. O Korneliušas laukē jų suvadinęs gentis savo, ir artimus prietelius.

25. Ir stojos kad iējo Petras, sutiko jį Korneliušas ir puolęs prieg kojų jo pasikloniojo.

26. O Petras pakēlē jį, tar-damas: Kelkis, ir aš pats esmi žmogus.

27. O kalbėdamas su juomi iējo, ir rado daug, kurie buvo susiēję:

28. Ir tarē jiems: Jūs žinote kaip biauras daiktas yra, vyrui žydui prisiskirti arba susieiti su svetimu: bet man Dievas parodē, idant nei vieno žmogaus nevadinčiau visotimiu arba nečystu.

29. Togi dėl be abejojimo atėjau pavadintas. Klausiu tada, dėl kokios priežasties pavadinot mane?

30. O Korneliušas tarē: Nuog keturių dienų iki tos valandos, meldžiausi devintoj valandoj namuose mano: O štai vyras stojos prieš mane rūbuose šviesuose ir tarē:

31. Korneliušai, išklaudyta yra malda tavo, ir almužnos tavo atmintos yra po veidu Dievo.

32. Nusiųsk tada ī Joppę, o atvadink Simoną, kurį vadina Petru: tas tur gaspadą namuose Simono odininko pas marias.

33. Tuojaus tada nusiunčiau pas tave: o tu gerai padarei, jog atėjai. Dabar tada esme mēs visi po akimis tavo, idant klausytumēm vis, kas tiktai yra tau prisakyta nuog Viešpaties.

34. O Petras atvēręs burną savo tarē: Tikrai supratau, jog Dievas neveizd ant asabų:

35. Bet visokioj giminėj, kuris jo bijos ir daro teisybę, yra jam meilus.

36. Žodį Dievas siuntē sūnums Izraėliaus, apsakydamas pakajų per Jezų Kristų (tas yra visų Viešpats).

37. Jūs žinot kursai stojosi žodis po visą žydų žemę: Nes

35 e. *Visokioj giminėj.* Tai yra, netiktai žydai, bet ir stabmeldžiai kokios nors giminės yra malonūs Dievui, jei Jo bijosi is teisybė daro. Bet tikras tikėjimas vis yra reikalaujamas, be jo (sako šv. Povil. pas Žyd. 11 p., 6 e.) negalima patikėti. Reik sergėtis tų klaidos, kurie nor iš šių žodžių išvesti, juog kiekvieno tikėjimo žmogus gal patikėti Dievui. Vien tikras tikėjimas gal būti nuo Dievo, visi kiti tikėjimai tur būti nuo melo tėvo, ir dėlto Dievui teisybės labai nepatinkantys.

pradējus nuog Galilējos, po krikšto, kurį Jonas apsakē,

38. Jezū iš Nazaret, kaipo patēpē jį Dievas Dvasia Šventāja, ir galybe, kursai apvaikščiojo gerai darydamas, ir gydydamas visus apsēstus nuog velnio: nes Dievas buvo su juomi.

39. () mēs esme liūdininkais viso, kā darē šalyje žydų Jeruzalėje, kūrį užmušē pakabinę ant medžio.

40. Tą Dievas prikēlē trečioje dienoje, ir davē jį, idant sto-
tųs apreikštas,

41. Ne visiems žmonēms, bet liūdininkams pirm paskirtiems nuog Dievo: mums, kurie valgēm, ir gērēm su juomi, po prisikēlimo iš numirusių.

42. Ir prisakē mums, idant apsakytumēm žmonēms ir liūdytumēm, jog tasai yra kuris pastatytas yra nuog Dievo sūdzia gyvųjų ir numirusių.

43. Tam visi Pranašai liūdyjimā duoda, jog per vardą jo ima atleidimā griekų visi, kurie į aną tik'.

44. Petru dar tuos žodžius bekalbant, puolē Dvasia Šventoji ant visų, kurie klausē žodžių.

45. Ir stebējos, tikintieji iš apipiaustymo, kurie buvo. su Petru atēję, jog ir ant pagonų dovana Dvasios Šventosios išlieta buvo.

46. Nes girdējo juos kalban-

čius liežuviais, ir garbinančius Dievą.

47. Tada atsakē Petras: Ar gal kas užginti vandenio, idant tie nebūtų apkrikštyti, kurie ėmē Dvasią Šventąją kaipo ir mēs?

48. Ir liepē anuos apkrikštyti vardan Viešpaties Jėzaus Kristaus. Tada meldē jį, idant pas juos pasiliktų ant keleto dienų.

XI PERSKYRIMAS.

Petras išsiteisina iš pagonų priėmimo į Bažnyčią. Atsivertusių daugybė Antijokijėje.

1. Ir išgirdo Apaštolai ir broliai, kurie buvo žydų žemėj, jog ir pagonis priėmē žodį Dievo.

2. O kad Petras atėjo Jerolimon, spyrēs prieš jį, kurie buvo iš apipiaustymo,

3. Tarydami: Kodėl įėjai pas vyrus neapipiaustytus ir valgei su jais?

4. O pradējęs Petras išguldinėjo jiems paeiliu kalbėdamas.

5. Aš buvau mieste Joppe melzdamasi, ir regėjau Dvasios pagavime regėjimą indą nekoki nusileidžiantį kaipo prastyrią didę, ant keturių kampų nuleistą iš dangaus, ir atėjo iki manęs.

6 In kurią pažiūrējęs, pamaciau, ir regėjau keturkojus

žemēs, ir bestijas, ir slankiojoņus, ir paukšņus dangaus.

7. O išgirdau ir balsā kalbanti man: Kelkis, Petrai, mušk ir valgyk.

8. Ir sakiau: Apsaugok, Viešpatie, nes niekados nieko visotimio arba nečysto neįėjo į burnā mano.

9. Ir atsakē antru kartu iš dangaus balsas: Kā Dievas apčystyjo, tu nevadink visotimiu.

10. O tai stojos po triskartus: Ir vis tai vēl atimta yra dangun.

11. O štai tuojaus trīs vyrai stojosi namuose, kuriuose buvau, siūsti pas maue iš Cezarejos.

12. Ir tarē man Dvasia, idant su jais eičiau nieko neabejodamas. Ejo teipogi su manim, ir tie šeši broļiai, ir įėjom namuosna vyro.

13. Ir apsakē mums, kaipo regējo Aniolā namuose savo stovintī ir kalbanti jam: Nusiūsk į Joppē, o atvadink Simonā, kurį vadina Petru,

14. Kursai tau pasakys žodžius, per kuriuos būsi išganytas tu, ir visi namai tavo.

15. O kad pradėjau kalbėti, nupuolē Dvasia Šventoji ant jų, kaipo ir ant mūsų iš pradžios.

16. Ir atminiau ant žodžio Viešpaties, kaipo pasakē: Jonas tiesa krikštyjo vandenimi;

bet jūs būsite apkrikštyti Dvasia Šventąja.

17. Jei tada Dievas jiems davē tą pačią dovanā, kaip ir mumis, kurie įtikėjom į Viešpatį Jėzų Kristų, kasgi aš buvau, idant galėčiau užgint Dievui?

18. O tai išgirdē, nutilo: ir garbino Dievą sakydami: Tai gi ir pagonims davē Dievas pakūtā ant gyvenimo.

19. O anie, kurie buvo išsiskyre nuog suspaudimo, kuris stojos už Stapono, nuėjo iki Fenicijos ir Cypro, ir Antiochijos, niekam nesakydami žodžio, tiktai vieniems žydoms.

20. O buvo iš jų nekurie vyrai iš Cypro, ir Cyreneos, kurie: kad įėjo Antiochijon, kalbėjo, ir Grekams apsakydami Viešpatį Jėzų.

21. Ir buvo su jais ranka Viešpaties: Ir didis skaitlius tikinčių prisivertē pas Viešpatį.

22. Ir atėjo apie anuos žinia į ausis sūsirinkimo kuris buvo Jeruzalėje: ir nusiuntē Barnabą iki Antiochijos.

23. Kuris atėjęs ir išvydęs malonę Dievo, prasidžiugo: ir perkalbinėjo visus, idant su stipru širdies noru pasiliiktų Viešpačiuje.

24. Nes buvo vyras geras, ir pilnas Dvasios Šventosios, ir tikėjimo. Ir didē minia prisiskyrē prie Viešpaties.

25. Ir keliavo Barnabas Tar-

san. idant jieškotų Saulio, kurį atradęs atvedė į Antijochiją.

26. Ir pasiliko ten per visus metus prieg bažnyčios: ir mokino didelę minią teip, jog mokininiai Antijochijos pirmiausiai krikščionimis buvo vadinti.

27. O tose dienose atėjo Pranašai iš Jeruzalem į Antijochiją.

28. O kėlęs vienas iš jų, vardu Agabus, pranašavo per Dvasią, jog turėjo būti didis badas po visą aprubę žemės, kursai atsitiko už Kliaudijušo.

29. O mokintiniai kaipo kuris išgalėjo, apsiėmė kiekvienas siųsti ant pagalbos broliams gyvenantiems žydų žemėje.

30. Ką ir padarė siųzdami pas vyresnius per rankas Barnabą ir Saulio.

XII PERSKYRIMAS.

Erodo persekiojimas. Petras aniolo išliuostas. Erodo nubaudimas.

1. O tuo pačiu laiku paleido rankas karalius Herodas, idant vargintų nekuriuos iš susirinkimo.

2. Ir užmušė Jokūbą, brolių Jono, kalaviju.

3. O regėdamas jog įtiko žydams, pridėjo idant sugautų ir Petrą. O buvo dienos Prieskienių.

3 e. *Preskienių.* Nerūgintų duonų šventė arba Pascha, mūsų Velykos.

4. Kurį sugavęs įsodino kalinėn, paduodams keturiems ketvirtainiams kareivių, ant sergėjimo, norėdamas jį po Paschos išvest žmonėms.

5. O sergėjo Petrą kalinėje. Bet malda be paliovimo buvo daryta už jį pas Dievą nuog susirinkimo.

6. O kad jį turėjo Herodas išvesti, toje naktyje miegojo Petras tarp dviejų kareivių surištas dviem lenciūgais: o sargai sergėjo pas duris kalinės.

7. O štai Aniolas Viešpaties stojos prieg jo, ir šviesybė prازیbo trioboje: ir ištikęs į šoną Petro, pabudino jį tarydamas: Kelkis veikiai. Ir nupuolė lenciūgai nuog rankų jo.

8. Ir tarė jam Aniolas: Apsijuosk ir apsiauk autuvais savo. Ir padarė teip. Ir tarė jam: Apsivilk rūbu tavo, o eik paskui manęs.

9. O išėjęsėjo paskui jo: o nežinojo jog tikrai yra, kas dėjos per Aniolą: bet tarėsi, jog regėjimą matė.

10. O kad praėjo pro pirmą ir antrą sargybą, atėjo pas vartus geležinius, kurie vedė miestą, kurie patį jiems atsivėrė. O išėję perėjo vieną ulyčią, ir tuojaus atstojo Aniolas nuog jo.

11. O Petras atsigavęs tarė: dabar pažistu tikrai, jog atsiuntė Viešpats Aniolą savo, ir iš-

traukē mane iš rankos Herodo, ir iš viso laukimo žmonių žydu.

12. O kad susidūmojo. atė jo namuosna Marijos Motinos Jono, kuris vadinos Morkumi, kur buvo daug susirinkusių ir besimeldančių.

13. O kad jis tunskeno var-tus durių, išėjo mergaitė, vardu Rode, idant pasiklausytų.

14. O pažinusi balsą Petro, nuog džiaugsmo neatidarė du-rių: bet įbėgusi pasakė, jog Petras stovi pas duris.

15. O anie tarė jai: Padū-kai. Bet ana tvirtino, jog taip yra. O anie tarė: Aniolas jo yra:

16. O Petras nepaliovė tun-skenti: O kad atdarė, išvydo jį ir stebėjosi.

17. O pamojęs ant jų ranka, idant nutiltų: apsakė, kaip jo Viešpats išvedė iš kalinės ir ta-rė: Pasakykite tai Jokūbui ir broliams. O išėjęs nuėjo į kitą vietą.

18. O kad išaušo, nemažas sumišimas buvo tarp kareivių, kas stijos su Petrumi.

19. O Herodas jieškodamas jo, ir neatrazdamas, padaręs išsiklausinėjimą apie sargus, liepė juos vesti: O išvažiavęs iš žydu žemės į Cezareją, tenai gy-veno.

20. O buvo užsirūstinęs ant Tyroniečių ir Sydonų. Bet anie vieniširdžiai atėjo pas jį, ir per-

kalbėję Blastą, kursai buvo už-veizdu triobos karaliaus, meldė pakajaus: dėl to jog šalis jų tu-rėjo peną nuog jo.

21. O dienų paskirtoį apsi-rėdęs Herodas rūbu karališku, sėdos ant sosto, ir kalbėjo jiems.

22. O žmonės šaukė: Bal-sas Dievo o ne žmogaus.

23. O tuojaus ištiko jį A-niolas Viešpaties, todėl jog ne-davė garbės Dievui: o būdamas nuog kirmėlių suėstas, išleido dvasią.

24. O žodis Dievo augo ir gausinosi.

25. O Barnabas ir Saulius sugrižo iš Jeruzalės išpildę tar-navimą, paėmę Joną, kurį va-dino Morkumi.

XIII PERSKYRIMAS.

Saulius ir Barnabas, Šv. Dvasios išsiųsti, mokiina ant Cipro salos ir Pisidijos, Anti-jokiųje.

1. O buvo bažnyčioje, kuri buvo Antijochijoje, Pranašai ir Mokytojai, tarp kurių Barna-bas, ir Simonas, kurį vadino Niger, ir Liucijus Cyrenietis, ir Manahen, kursai užaugintas buvo su Herodu Tetrarchu, ir Saulius.

2. O kad anie Viešpačiui tarnavo, ir pasninkavo, tarė jiems Dvasia Šventoji: Atskir-kite man Saulių ir Barnabą ant

darbo, ant kurio anuos paėmiau.

3. Tada pasninkaudami, ir melzdamies, ir uždėdami ant jų rankas, išleido juos.

4. O taip anie išsiųsti nuog Dvasios Šventosios, nuėjo į Seleuciją: o iš ten nuplaukė į Cyparą.

5. O kad atėjo į Salaminą, apsakinėjo žodį Dievo bažnyčiose žydų. O turėjo ir Joną ant tarnavimo.

6. O kad apvaikščiojo visą salą, iki Pafo, atrado nekuri vyrą žynį, neteisų pranašą, žydą, kurio vardas buvo Barježus:

7. Kursai buvo pas storastą Sergijušą Povilą, vyrą išmintingą. Tasai atvadinęs Barnabą ir Saulių norėjo klausyti žodžio Dievo.

8. Bet jiems prieštaravo Elimas juodknygininkas (nes teipo išsiguldo vardas jo) jieškodamas kaip storastą atverstų nuo tikėjimo.

9. Saulius tada, kursai yr Povilas, pripildytas Dvasia Šventąja, paveizdėjęs ant jo,

10. Tarė: O pilnas visokio viliaus, ir visokio apgavimė, sūnau velnio, neprieteliau visokios teisybės, nepaliauni perversti tiesius kelius Viešpaties.

11. O štai dabar ranka Viešpaties ant tavęs, ir būsi aklas neregėdamas saulės, iki laiko. O tuojaus užpuolė ant jo ap-

temimas ir tamsybė: o aplinkui vaikščiodamas jieškojo, kas jam ranką paduotų.

12. Storasta tada regėdamas kas stojis, įtikėjo, stebėdamosi iš pamokslo Viešpaties.

13. O kad iš Pafo yrėsi Povilas, ir tie kurie su juomi buvo, atėjo Pergon Pamfilijos. O Jonas atstojęs nuog jų, sugrižo Jerozolimon.

14. Bet anie perėję Pergą, atėjo į Antijochiją Pisidijos: O įėję bažnyčion dienoje subatos, sėdosi.

15. O po perskaitymo Zokono ir Pranašų, nusiuntė vyresnį bažnyčios pas juos sakydami: Vyrai broliai, jei turite savyje kokią kalbą ant graudinimo žmonių, kalbėkite.

16. O atsikėlęs Povilas, ir ranka pamojęs ant nutilimo, tarė: Vyrai Izraelitai, ir kurie bijotės Dievo, klausykite:

17. Dievas žmonių Izraeliaus išrinko tėvus mūsų, ir paaukštino žmones, kad gyveno žemėje Egipto, ir petimi iškeltu išvedė anuos iš jos,

18. Ir per laiką keturių dešimtų metų kentėjo papročius jų girioje.

19. O išnaikinęs septynias gimines žemėje Chanaan, per burtas išdalijo jiems žemę anų,

20. Kaip būtų po keturių šimtų ir penkių dešimtų metų:

o potam davė Sūdzias iki Samueliaus Pranašo.

21. O nuog to laiko geidė karaliaus: ir davė jiems Dievas Saulių sūnų Ciso, vyrą iš giminės Benjaminio, per keturias dešimtis metų.

22. Ir atolinęs aną, prikėlė jiems Dovidą už karalių: kuriam liūdijimą duodamas pasakė: Radau Dovidą sūnų Jesse, vyrą pagal širdies mano, kursai darys visus norus mano.

23. Iš tos sėklos Dievas, pagal prižadėjimo išvedė Izraeliui Išganytoją Jėzų.

24. Kad Jonas prieš veidą atėjimo jo apsakinėjo krikštą pakūtos visiems žmonėms Izraeliaus.

25. O kad Jonas pabaigė tekinėjimą savo, tarė: Kuomi mane būti dūmojate? neesmi aš: bet štai eina paskui manęs, kurio kojų autuvą neesmi vertas išrišti.

26. Vyrai broliai, sūnūs giminės Abraomo, ir kurie tarp jų sū bijos Dievo, jums žodis išganyto to siųstas yra.

27. Nes, kurie gyveno Jeruzalėj, ir kunigaikščiai jos nepažindami to, ir balsų Pranašų, kurie kiekvienoj savaitų skaitomi yra, atsūdię išpildė:

28. O nėjokios priežasties smerties aname neradę, meldė Pilotą, idant jį užmuštų.

29. O kad vis pabaigė, kas

apie jį buvo parašyta, nuėmę jį nuog medžio, idėjo jį į grabą.

30. Bet Dievas jį prikėlė iš numirusių trečioj dienoj: kursai buvo regėtas per daug dienų nuog tų,

31. Kurie su juomi drauge buvo atėję iš Galilėjos į Jeruzalem, kurie iki šiolei liūdytojaus jo yra žmoniump.

32. Ir męs jums apsakome tą pažadėjimą, kursai tėvams mūsų stojosi.

33. Jog tą Dievas išpildė vaikams mūsų, prikėlęs Jėzų, kaipo ir Psalme antrame parašyta yra: Sūnus maro tu esi, aš tave šiandieną pagimdžiau.

34. O jog jį prikėlė iš numirusių, jog jau daugiaus netur pagrįžti pagendimop, teipo pasako: Jog duosiu jums šventus Dovidą tiesus.

35. Togi dėl ir kitur sako: Neduosiu Šventamui tavo regėti pagendimo.

36. Nes Dovidą per amžių savo ištarnavęs valioje Dievo, užmigo, ir prieg savo tėvų pridėtas yra, ir regėjo pagendimo.

37. Bet kurį Dievas prikėlė iš numirusių, nematė pagendimo.

38. Tegul bus jums tada ži-

34 e. *Jog duosiu jums šventus.* Šie žodžiai yra Izajijos pranašo 55 p., 3 e.; pagal septyniadesimtį vertėjų jų prasmė yra: *Noriu ištikimai išpildyti pažadėjimus, kokius aš Dovidui padariau.*

noma, vyrai broļi, jōg jums per tā apsisako atleidimas nusidējimū, ir nuog viso, nuog ko negalējote per īstatymā Maižiesiaus nusiteisinti,

39. Per tā kiekvienas, kuris ītikia, nuteisintas yra.

40. Veizdēkite tada, idant ant jūsu neateitū, kas yra pasakyta Pranašuose.

41. Veizdēkite paniekintojai ir stebēkitēs, o īšgaišķite: Nes aš darau darbā dienose jūsu, darbā, kuriam netikēsīte, jei kas jums sakytū.

42. O kad anie īšējo, mēdē, idant ateinančioje subatoje kalbētū jiems tuos žodžius.

43. O kad īšējo susirinkimas, nuējo daug žydu, ir Dievā garbinačnū naujai ītikējusī paskui Povilo, ir Barnabo: Kurie kalbēdami rodījo aniems, idant užsilaikytū malonēj Dievo.

44. O ateinančioje subatoje maž-ne visas miestas susirinko ant klausymo žodžio Dievo.

45. Bet žydai regēdami minias, pripildyti buvo pavydējīmu, ir priēstaravo tam, kā Povilas sakē, piktžodžiaudami priēš Dievā.

46. Tada Povilas ir Barnabas drāsiai tarē: Jums pirmiausiai reikējo apsakyti žodī Dievo: bet kādangi tā atmetate, o pripažīstate save nevertais

būt amžino gyvenimo, štai gi atisgrēžīame pas pagonis.

47. Nes mums teipo prisakē Viešpats: Pastačiau tave už šviesybę pagonims, idant būtu meī ant īšganymo iki krašto žemēs.

48. O pagonis girdēdami prasidziugo, ir garbino žodī Viešpaties: ir ītikējo kiek tik-tai jū buvo paskirtū ant amžino gyvenimo.

49. Ir išsiplatino žodis Viešpaties po visā šalī.

50. Bet žydai sujudino moteres Dievo bijančias ir viežlyvas, ir vyresnius miesto: ir pakēlē persekiojimā priēš Povilā, ir Barnabā: ir išmetē juos iš rubežīų savo.

51. O anie nukratę dulkes nuog kojų ant jū, atējo ī Ikonijum.

52. O mokintiniai prisipildē džiaugsmu ir Dvasia Svētajā.

XIV RERSKYRIMAS.

Povilas ir Barnabas mokina Ikonijoje ir Listroje. Povilas išgydo raišų. Stabmeldžiai juodu už dievus laiko. Povilą muša akmenimis. Abu mokina Derbe ir Pergė.

1. Ir stojos Ikonijoj jōg jēto drauge bažnyčion žydu: ir kalbējo teip, jōg didē daugybē žydu ir Grekū ītikējo.

2. Bet žydai, kurie ītikējo, sujudino ir supykino širdis pagonų priēš brolius.

3. Per ilgā tādā laikā buvo tenai drāšiai darydami Viešpatyje: kuris davē liūdyjimą žodžiui malonēs savo ir darē, jog ženklai ir stebūkļai per rankas jū stojosi.

4. Ir persiskyrē daugybē miesto: ir teip buvo vieni su žydais, o nekurie su Apaštolais.

5. O kad stojos sujudinimas pagonų, ir žydų su jū kunigaikščiais, idant išgēdintų, ir akmenimis užmuštų anuos,

6. Supratę, nubēgo ī miestus Likaonijos ī Listrā, ir Derben, ir ī visā aplinkui šalī: ir tenai apsakinējo Evangelijā.

7. O vyras nekuris Listroj kōjomis sergāš sēdējo raišas īš žyvato motinos savo, kursai niekada nevaikščiojo.

8. Tas klausē Povilo kalbančio. Kuris ant ano žiūrēdamas ir regēdamas, jog tur tikėjimą, idant būtų išgydytas,

9. Tarē didžiu balsu: Stokis tiesiai ant kojų tavo. Ir pašoko ir vaikščiojo.

10. O minios regēdamos ką padarē Povilas, pakēlē balsā savo kalbēdamos likaoniškai: Dievai stojēsi lygūs žmonēms, nužengē pas mus.

11. Ir praminē Barnabā Jupitru, o Povilā Meikurijušum: nes jis išvedē kalbā.

12. O kunigas Jupitro, kursai buvo priemiestyje, jaučius ir vainikus pas vartus atnešęs,

norējo su žmonėmis afierā daryt.

13. Kā išgirdę Apaštolai Barnabas ir Povilas, parplēšę rūbus savo šoko tarp minių šaukdami.

14. Ir sakydami: Vyrai, ką tai darote? ir mēs esme smertelni jums lygūs žmonēs: kurie jums apsakome, idant nuogtų niekų sugrįžtumēt pas Dievą gyvā, kursai padarē dangų ir žemę, ir jūres, ir vis, kas jose yra.

15. Kursai praėjusiuose laikuose parleido visoms giminėms, idant vaikščiotų keliais savo.

16. O užtikro nepaliko pat-sai savęs be liūdyjimo, darydamas gerai īš dangaus, duodamas lietus ir metus vaisingus, pripildydamas penu ir džiaugsmu širdis mūsų.

17. O tai kalbēdami vos ne vos nuramdē minias, idant jiems ne afieravotų.

18. Ir atējo nekurie īš Antiochijos ir Ikonijos žydai: o parkalbēję minias, ir akmenimis mušdami Povilā, išvilko jį īš miesto, tikēdamies jog numirē.

19. Bet kad jį mokintiniai apstojō, atsikēlęs jējo miestā: o ant rytojaus nuējo ī Derben su Barnabu.

20. O kad apsakē Evangelijā anam miestui ir daug išmokē,

sugrįžo į Listrą, ir Ikonium, ir į Antiochiją:

21. Stiprindami širdis mokininių: ir gaudendami, idant laikytųsi tikėjime: o jog per daug suspaudimų reikia mums įeiti karalystėn Dievo.

22. O kad jiems įstatė kuni-gus į kiekvieną bažnyčią ir maldės su pasnikavimais, atidavė juos Viešpačiui, į kurį įtikėjo.

23. Ir perėję Pizidiją atėjo į Pamfiliją,

24. Ir apsakę žodį Dievo Pergoje, nuėjo į Ataliją.

25. O iš ten persiyrė į Antiochiją, iš kur buvo paskirti malonei Dievo ant darbo, kurį išpildė.

26. O atėję, ir surinkimą surinkę apsakė, ką Dievas su jais padarė, ir jog pagonims atdarė duris tikėjimo.

27. Ir gyveno ne mažą laiką su mokininiais.

XV PERSKYRIMAS.

Apipiaustymo dalyke nesutikimas. Susirinkimo Jeruzalėje nutarimas ir raštas.

1. O nekurie atėję iš žydų žemės, mokė brolius: Jog jei neapsipiaustysite pagal būdo Maiziešiaus, negalite būti išganyti.

2. Kad tada stijos nemažas maištas Povilui ir Barnabui prieš juos: sudūmojo, idant eitų Povilas ir Barnabas ir ne-

kurie kiti iš jų pas Apaštolus ir vyresnius į Jeruzalem, dėl to nesutarimo.

3. Anie tada būdami palydėti nuog susirinkimo, perėjo Feniciją ir Samariją apsakdami apie prisivertimą pagonų: ir padarė didį džiaugsmą visiems broliams.

4. O kad atėjo Jerozolimon, priimti buvo nuog susirinkimo, ir nuog Apaštolų ir vyresniųjų, apsakdami, ką Dievas su jais padarė.

5. O kėlėsi nekurie iš atskyrimo Farizeusų, kurie buvo įtikėję tardami: Jog reikia juos apipiaustyti, ir prisakyt, idant užlaikytų Instatymą Maiziešiaus.

6. Ir susirinko Apaštolai ir vyresnieji, idant pervartotų tą žodį.

7. O kad buvo didi barnė, kėlęs Petras tarė jiems: Vyrai broliai, jūs žinote, jog iš senų dienų Dievas aprinko tarp mūsų, idant per burną mano pagonis klausytų žodžio Evangelijos, ir įtikėtų.

8. O Dievas, kursai pažįsta širdis, davė liūdyimą duodamas jiems Dvasią Šventąją, kaipo ir mums,

9. Ir nepadarė nėjokio perskyrimo tarp mūsų ir tarp jų apčystydams tikėjimų širdis jų.

10. Dabar tadą dėlko gundinate Dievą norėdami uždėt,

jungā ant kaklo mokintinių, kurio nei tēvai mūsu, nei mēs pakelti negalējome?

11. Bet per malonē Viešpaties Jēzaus Kristaus tikime, jog būsime išgānti, kaipo ir anie.

12. Ir nutilo visas susiējimas: o klausē Barnabā ir Povilā, kurie apsakē, kaipo Dievas didžius ženklus ir stebūklus darē per anuos tarp pagonų.

13. O kad nutilo, atsakē Jokūbas tardamas: Vyrai broļiai, klausykite manēs.

14. Simonas apsakē, kaipo Dievas pirmu aplankē, idant iš pagonų imtų žmones vardui savo.

15. O su tuo sudera žodžiai Pranašų, kaipo yra parašyta:

16. Potam sugrišiu, ir vėl pastatysiu šētrā Dovidō, kuri sugriuvo, ir pagriuvimus jos vėl atstatysiu, ir jā pataisysiu.

17. Idant kiti žmonēs jieskotų Viešpaties: ir visos giminēs, ant kurių vadintas yra vardas mano, sako Viešpats, kursai tai daro.

18. Žinomas yra Viešpačiui nuog amžių darbas jo.

19. Togidēl man regisi, nedaryt nuobodōs tiems, kurie iš pagonų pas Dievā prisiverčia.

20. Bet reik rašyti aniems, idant užsiturētų nuog susibaurinimų pagonų dievaičių, ir pa-

leistuvystēs, ir nuog pasmaugtų, ir nuog kraujo.

21. Nes Maižiešius nuog senų laikų tur visuose miestuose tuos, kurie ir apsako bažnyčiose, kur kiekvienoj subatoj skaitosi.

22. Tada patiko Apaštolams, ir vyresniems su visu susirinkimu, idant išrinktų iš savēs vyrus, ir siųstų į Antijochiją su Povilu, ir Barnabu, Judā, kuris yadinosi Barsabas, ir Silā, vyrus pirmus tarp brolių.

23. Rašydami per rankas jų. Apaštolai ir vyresni broļiai, tiems, kurie yra Antijochijoje, ir Sirijoje, ir Cilicijoje, broliams iš pagonų pasveikinimą.

24. Kadangi girdējom, jog nekurie išėję nuog mūsų, sumaišē jus žodžiais, perverzdami dūšias jūsų, kuriems neprisakēme.

25. Regējos mums drauge susirinkusiems, išrinkti vyrus ir siųsti pas jus su mieliausiais mūsų Barnabu ir Povilu.

26. Žmonėmis, kurie išdavē dūšias savo dėl vardo Viešpaties mūsų Jēzaus Kristaus.

27. O dėlto išsiuntēm Judā ir Silā, kurie ir patįs žodžiais tai pasakys jums.

28. Nes pasimēgo Dvasiai Šventājai ir mums, idant neuždētumēm ant jūsų daugiaus apsunkinimo, kaip tiktai daiktus tuos reikalingus:

29. Idant užsiturētumēt nuog

daiktu afieravotų dievaičiams pagonų, ir nuog kraujo, ir nuog pasmaugto, ir nuog paleistuvystės, nuog kurių daiktų saugodamies, gerai darysite. Būkite sveiki.

30. O teip anie būdami išleisti, atējo Antijochijon: O surinkę tūlybę, atidavē gromatā.

31. Kuriā kad perskaitē, džiaugēs iš palinksmnimo.

32. O Judas ir Silas būdami ir patīs pranašais, daugiais žodžiais linksmino brolius ir stiprino.

33. O užtrukę tenai nekoki laiką, buvo išleisti su pakaju mi nuog brolių pas tuos, kurie buvo atsiuntę anuos.

34. O Silui pasimėgo tenai pasilikti: o Judas pats vienas nuėjo Jerozolimon.

35. O Povilas ir Barnabas gyveno Antijochijoj mokindami ir apsakydami su daug kitais žodį Dievo.

36. O po keleta dienų tarė Povilas Barnabui: Sugrižę aplankykime brolius, po visus miestus, kuriuose apsakēm žodį Viešpaties, kaip anie besiveikia

37. O Barnabas norėjo su savim imti ir Joną, kurį vadino Morkumi.

38. O Povilas mekdė jį, idant nebūtų imtas kaipo tas, kuris atsiskyrė nuog jų iš Pamfilijos, ir nevaikščiojo su jais ant darbo.

39. O stojosi tada nesuderėjimas, teip, jog atsiskyrė vienas nuog kito: Ir teip Barnabas paėmęs su savim Morkų persiyrė į Ciprą.

40. O Povilas išrinkęs Sula išėjo, būdamas nuog brolių paduotas malonei Dievo.

41. Ir apėjo Siriją ir Ciliciją patvirtindamas bažnyčias: prisakydamas užlaikyti prisakymus Apaštolų ir vyresniųjų.

XVI PERSKYRIMAS.

Povilas lanko bažnyčias. Jį kviečia mokyti Makedonijoje. Nuplaku rykštėmis Pilippuose.

1. Ir atėjo į Derben ir Listrą. O štai buvo tenai mokintinis nekuris vardu Timoteušas, sūnus moteriškės žydėlės tikinčios, iš tėvo pagono.

2. Tamui gerą liūdijimą davė broliai, kurie buvo Listroje, ir Ikonijoje:

3. Tą norėjo Povilas, idant su juomi eitų: ir ėmęs apipiaustė jį dėl žydų, kurie buvo anose vietose. Nes visi žinojo, jog tėvas jo buvo pagonis.

29 e. *Nuo kraujo ir nuo pasmaugto.* Šių daiktų vartojimas, nors savyje abejutiškas, bet uždraustas buvo tuomet, kad žydai lengviaus priimtų pagonus į savo draugystę, o pagonai kad lengviaus mokintųsi paklusnumo. Bet šis uždraudimas buvo tik iki laikui ir jau seniai išnyko, ypatingai vakarinėje Bažnyčioje.

4. O kad vaikščiojo po miestus, padavinėjo jiems ant užlaikymo mokslus, kurie buvo nuog Apaštolų ir vyresniųjų įstatyti, kurie buvo Jeruzalėje.

5. O bažnyčios pasitvirtino tikėjime, ir kasdieną skaičius dauginosi.

6. O perėjo Frigiją ir šalį Galiaciją, uždrausti buvo nuog Dvasios Šventosios, idant neapsakinėtų žodį Dievo Azijoje.

7. O kad atėjo į Misiją, norėjo eiti į Bitiniją: ir neleido jų Dvasia Jezaus.

8. O kad perėjo Misiją užsėgė į Troadą:

9. Ir pasirodė Povilui nakty regėjimas: Vyras nekuris Macedonas stovėjo ir meldė jį, ir tarė: Atėjęs į Macedoniją. gelbėk mus.

10. O kad išvydo regėjimą, tuojaus troškom eiti į Macedoniją žinodami tikrai, jog mus Dievas pašaukė ant apsakymo jiems Evangelijos.

11. O yrdamiesi iš Troados tiesiu keliu, nuėjome į Samotraciją, o ant rytojaus į Neapolį.

12. O iš ten į Filippus, kuriai yra pirmas miestas dalies Macedonijos naujai apsodintas: o buvome tame mieste per keletą dienų kalbėdami.

13. O dienoje subatos išėjome už vartų pas upę, kur regėjo jos jog būdavo maldą: ir atsi-

sėdę kalbėjom moteriškėms, kurių buvo susijęsios.

14. O nekuri moteriškė, vardu Lidija, iš miesto Tijatiro, kuri raudonus rūbus pardavinėjo, garbinanti Dievą, klausė: kurios širdį Viešpats atvėrė, idant klausytų tai, ką Povilas kalbėjo.

15. O kad apkrikštyta buvo ir namai jos, meldė sakydama: Jei mane apsūdi jot būt tikinčia Viešpačiui, įeikite namuosna mano ir būkite. Ir privertė mus.

16. Ir nusidavė mums ant maldos beeinant, jog nekuri mergaitė turinti dvasią Pitono, sutiko mus, kuri didį pelną darė dėl savo pono per žinavimą.

17. Ta eidama paskui Povilą ir paskui mūsų šaukė sakydama: Tie žmonės yra tarnai Dievo augščiausio, kurie jums apsako kelią išganymo.

18. O tai darė per daug dienų. Bet Povilas sopulingas ir atsigręžęs tarė dvasiai: Liepiu tau vardan Jezaus Kristaus, idant išeitumei iš jos. Ir išėjo toj pačioj valandoj.

19. O regėdami ponai jos, jog praėjo viltis nuopelnos dėl jų, sugavę Povilą, ir Silą, traukė ant turgavietės pas vyresnius.

20. O padavę anuos vyres-

16 e. *Dvasia Pitono*, t. y. dvasia nuoduodanti pranašavimą.

nybei, tarė: Tie žmonės daro sumaišymą mieste mūsų būdami žydais.

21. Ir apsakė būdą, kurio mums nedera priimti, nei daryti, nes esame Rymionis.

22. Ir susibėgo žmonės prieš juos: o vyresnybė perplėšusi rūbus jų, liepė anuos plakti rykštėmis.

23. O kada jiems daug mūsų uždayė, įmetė juos kalinėn, prisakydami sargui, idant labai juos sergėtų.

24. Kursai tokį gavęs įsakymą įsodino juos į vidutinę kalinę, o kojas jų užrakino į šėkštą.

25. Bet pusiau nakties, Povilas ir Silas melzdamiesi, garbino Dievą ir girdėjo juos, kurie buvo kalinėje.

26. O ūmai stojosi didis žemės drebėjimas teipo, jog pasijudino pamatai kalinės. Ir tuojaus atsivėrė visos durys: ir visų pačiai išsirišo.

27. O pabudęs sargas kalinės ir išvydęs atviras duris kalinės, ištraukęs kalaviją, norėjo pats save užmušt, tikėdama si juog kaliniai išbėgo.

28. Bet Povilas sušuko didžiu balsu sakydamas: Nedaryk sau nieko pikto: nes visi esame čionai.

29. O liepęs apšviesti vidun įėjo ir drebėdamas pripuolė kump Povilo ir Silo.

30. Ir išvedęs juos iš kalinės tarė: Viešpačiai, ką turiu daryti, idant būčiau išganytas?

31. O anie tarė: Tikėk į Viešpatį Jėzų, o būsi išganytas tu, ir namai tavo.

32. Ir apsakė jam žodį Viešpaties, ir visiems, kurie buvo namuose jo.

33. O ėmęs juos toį pačioj valandoj nakties, numazgojo pažeidas jų: ir apkrikštytas buvo jis, ir visa šeimyna jo tuojaus.

34. O įvedęs juos namuosua savo, pritaisė jiems stalą ir linksminosi su visais namais savo, jog įtikėjo Dievui.

35. O kad buvo diena, nušuntė vyresnybė tarnus miesto sakydama: Išleisk tuos žmones.

36. Ir apsakė sargas kalinės tuos žodžius Povilui: Jog vyresnybė atsiuntė, idant būtumėt išleisti: dabar tada išėję, eikite pakajų.

37. O Povilas tarė jiems: Nuplakę mus regimai neapsūdytus žmones Rymionis įmetė į kalinę, o dabar mus slapčiai išmeta? Ne teip, bet tegul ateina,

38. Ir tegul mus išveda. Ir pasakė tarnai miesto tuos žodžius vyresnybei. Ir išsigando išgirdę, jog buvo Rymionis,

39. O atėję maldavo juos, ir išvezdami prašė, idant išeitų iš miesto.

40. O išėję iš kalinės įėjo į

Lidiją: o išvydę brolius, palinksmينو juos ir nuėjo.

XVII PERSKYRIMAS.

*Povilas mokina Tessalonikoje ir Berejoje.
Jo pamokslas į Ateniečius.*

1. O perėję per Amfipolį ir Apolioniją, atėjo į Tesalioniką, kur buvo bažnyčia žydų.

2. O Povilas pagal papratimo įėjo pas juos, ir per tris subatas kalbėjo su jais iš rašto.

3. Atverdamas ir rodydamas, jog Kristui reikėjo kentėti ir keltis iš numirusių: O jog tasai Jezus yra Kristus, kurį aš jums apsakau.

4. O nekurie iš jų įtikėjo, ir prisiskyrė prie Povilo ir Silo, ir didė minia Dievo baimingų ir pagonų ir nemaž moterų viežlyvų.

5. Bet žydai užvydėdami, ir surinkę su savim nekuriuos vyrus iš minios nelabus, ir surinkę pulką padarė maištą mieste: O užpuolę ant namų Jazono, jieškojo jų, idant juos išvestų prieš žmones.

6. O neatradę jų, traukė Jazoną ir nekuriuos brolius pas vyriausius miesto šaukdami: Jog tie, kurie miestą sujudina, ir čionai atėjo,

7. Kuriuos priėmė Jazon:

6 e. *Miesto.* Graikiškai *oikoumenen* svieto.

o tie visi daro prieš prisakymą ciecoriaus sakydami: jog yra kitas karalius Jezus.

8. Ir sujudino žmones ir vyresnius miesto, kurie tai girdėjo.

9. O gavę tikrą atsakymą nuog Jazono, ir nuog kitų, palaido juos,

10. O broliai tuojaus naktį išleido Povilą ir Silą, į Bereją. Kurie kad atėjo, įžengė į bažnyčią žydų.

11. O tie buvo geresni už anuos, kurie buvo Tesalionikoje, kurie priėmė žodį su visu troškimu, kasdieną vartuodami raštus, ai tai teipo būtų.

12. O daug tada iš jų įtikėjo, ir moterų pagonų viežlyvų, ir nemaž vyrų.

13. O kad ištyrė Tesalionikoje žydai, jog ir Berejoj buvo apsakytas žodis Dievo nuog Povilo, atėjo ir tenai sujudindami ir maišydami minią.

14. O tuojaus tada broliai išsiuntė Povilą, idant eitų iki marių: o Silas ir Timoteušas tenai pasiliko.

11e. *Geresni.* Žydai iš Berea buvo išgirti už jų skubų tikėjimo priėmimą ir Rašto tyrinėjimą, idant surasti žodžius Apaštalų paminėtus; šis jų pasielgimas buvo daug prakilnesnis už jų tautiečių iš Tesalionikos, kurie apsakinėtojus Evangelijos persekiojo neperkratinėdami jų mokinamų teisybių pamatų.

15. O tie, kurie lydėjo Povilą, nuvedė jį iki Atenų: o pirmę įsakymą, nuog jo pas Silą ir Timoteušą, idant kuogreičiaus ateitų pas jį, atsitolino.

16. O kad Povilas Atenuose jų laukė, krutinosi jame Dvasia jo, jog regėjo miestą pasidavusį ant garbinimo dievaičių.

17. O todėl kalbėjo bažnyčioj su žydais ir Dievo garbintojais, ir ant turgavietos, kasdien su tais, kurie tenai buvo.

18. O nekurie iš Epikurų ir Stojikų filiozofų spyrėsi su juo: ir vieni kalbėjo: Ką tas niekosakis nor kalbėt? O kiti: Regisi būt apsakytoju naujų dievų: jog Jėzų ir prisikėlimą iš numirusių apsakinėjo jiems.

19. Ir pagavę jį vedė į Areopagą sakydami: Ar galime žinot, kas tai yra do naujas pamokslas, kurį tu apsakai?

20. Nes nekokių naujų daiktus atneši į ausis mūsų: Norime tada žinoti, kas tai tur būti?

21. O visi Ateniečiai ir ateiviai svečiai, nieko kito nedirbo, kaip tikt arba apsakė, arba klausė nekokių naujienų.

22. O Povilas stovėdamas viduj Areopago tarė: Vyrai Ateniečiai, visai matau jus jėškančius labiaus ne kaip garbint dievus.

23. Nes praeidamas, ir regėdamas dievainius jūsų, radau ir

Altorių, ant kurio buvo parašyta: Nepažįstamam Dievui. Kurį tada nepažindami garbinate, tą jums apsakau.

24. Dievas, kursai padarė svieta, ir vis, kas yra ant jo, tas būdamas Viešpatim dangaus ir žemės, negyvena bažnyčiose rankomis padarytose.

25. Nei rankomis žmonių garbinamas yra, kaip ko reikalauj, nes pats duoda visiems gyvastį ir kvapą, ir vis.

26. Ir padarė iš vieno visą žmonių giminę, idant gyventų ant viršaus visos žemės, pažymėdamas paskirtus laikus, ir rubežius gyvenimo jų.

27. Idant jėškotų Dievo, beg kartais nedasilytėtų jo arba neatrastų, norint nuog kiekvieno iš mūsų netoli yra.

28. Nes aname gyvename, ir krutame ir esame: kaip o nekurie iš jūsų Poetų pasakė: Nes jo paties ir giminė esame.

29. Būdami tada gimine Dievo, neturim dūmoti, idant dievystė auksui, arba šidabru, arba akmeniui išdrožtam darbui, ir žmogaus pramanymui turėtų būti prilyginta.

30. O Dievas užtikro nekęz-

24 e. *Negyvena bažnyčiose.* Bažnyčios neapryboja Dievo teip, idant Jis jų reikalauj sau ant gyvenimo arba kito ko, kaip mislijo stabmeldžiai. Savo visurbiu Jis yra ten ir kiekvienoje vietoje.

damas laiku tos nežinios, dabar apsako žmonēms, idant visi visur pakūtā darytū,

31. Todēl jog paskyrē diēnā, kurioj sūdsys sviētā teisybēje, per vyřā, per kurį įstatē tikējimą visiems duodamas, prikēlēs jī iš numirusiū.

32. O kad išgirdo apie prisikēlimā iš numirusiū, nekurie tiesa apjuokē, o kiti kalbējo: Klausysime tave vėl apie tai.

33. Teipo Povilas išējo iš vidaus jų.

34. O nekurie vyrai priskyřę jop įtikējo: tarp kuriū ir Dijonizijušas Areopagita, ir moteriškē, vardu Damaris, ir kiti su jais.

XVIII PERSKYRIMAS.

Povilas įsteigia bažnyčią Korinte, kalba į Efeziečius ir tt. Appollio eina Korintan.

1. Potam išējęs iš Atenų, atējo į Korintą

2. O atradęs nekurį žydą, vardu Akvilą, gimimu iš Ponto, kuris neseniai buvo atējęs iš Valakų zemės, ir Priscillą moterį jo, dėl to jog buvo prisakęs Kliaudijušas, idant visi žydai iš Rymo išeitų, atējo pas juos.

3 O jog buvo to paties remeslo, pasiliko pas juos ir dirbo o buvo dirbtojais šėtrų.

4 Ir mokino bažnyčij kiekvieną subatą primindamas var-

dą Viešpaties Jezaus, ir perkabinėjo žydus ir Grekus.

5. O kad atējo iš Macedonijos Silas ir Timoteušas, ragino žodžiu Povilas, liūdydamas žydams, jog Jezus yra Kristumi.

6. O kad anie prieštaravo ir piktžodžiavo, iškratęs rūbus savo, tarē jiems: Kraujas jūsų ant galvos jūsų: aš čystas nuog šio laiko eisiu pas pagonus.

7. O atsitolinęs iš ten, įėjo į namus nekurio vardu Tito Justo, tarnaujančio Dievui, kurio namai buvo arti bažnyčios.

8. O Krispus, vyresnysis bažnyčios, įtikėjo Viešpačiui su visais namais savo: ir daug Korintijonų klausydami įtikėjo ir apkrikštyti buvo.

9. Ir tarē Viešpats naktį gegėjime Povilui: Nebijokis, bet kalbėk, o netylėk.

10. Dėlto jog aš esmi su tavim: ir niekas ant tavęs neužpuls, idant tau ką piktą padarytų, nes aš daug žmonių turiu tame mieste.

11. O gyveno tenai per metus, ir šešis mėnesius, mokindamas pas juos žodžio Dievo.

12. O kad Gallio buvo storasta Achaijoj, kėlėsi žydai viensirdžiai prieš Povilą, ir atvedē jį į sūdą,

13. Kalbėdami: jog tas perkalba žmones, Dievą garbinti priešingai zokonui.

14. O kad Povilas norėjo

burnā atverti, tarē Gallio žydams: Jei uztiesā būtū kas neteisingo, arba piktadējystē visu bīauriausia, o vyrai žyda, uztikro jus ķeščiau.

15. Bet jeigu yra klausimai apie žodį ir yardus ir apie zokoną jūsu, veizdēkite jūs patīs, aš nenoriu tų daiktų būti sūdzia.

16. Ir pavarē juos nuog sūdo krasēs.

17. O nutvērē visi Sostenā, vyresnī bažnyčios, mušē jī ties krasēs sūdo: O Gallio apie tai nieko nesirūpino.

18. O Povilas, kad dar per daug dienų truko, atsisveikinęs su broliais, persiyrē į Syriją, o su juo Priscilla ir Akvilla, kursai sau buvo apskutęs galvą Kenchroje, nes turējo apsižadėjimą.

19. Ir atējo į Efezā, ir ten juos paliko. O patsai iējēs į bažnyčią, kalbėjo su žydais.

20. O kad anie meldē, idant per ilgesnį laiką pasiliktų, neapsiēmē ant to.

21. Bet atsisveikinęs, ir pāsakęs, vėl sugrįšiu pas jus, jei Dievas daleis, išėjo iš Efezo.

22. O kad atējo į Cezarējā, užžengē ir pasveikino surinkimą, ir nuėjo į Antijochiją.

23. Ir pabuvęs tenai per nekokį laiką, išėjo apeidamas paleiliu šalį Galiatų, ir Frigiją,

pastiprindamas visus mokintinius.

24. O nekuris žydas, vardu Apollio, gimimu iš Aleksandrijos, vyras galīs kalboje, atējo į Efezā būdams galīs raštuose.

25. Tasai buvo išmokytas kelią Viešpaties, o uždegtas Dvasia, kalbėjo ir mokē rūpiai, to kas yra Jezaus, žinodamas. tik-tai apie krikštą Jono.

26. Tasai tada pradėjo drąsiai kalbėti bažnyčioj, kurį išgirdę Priscilla ir Akvilla, priēmē jī ir geriaus jam išguldė kelią Viešpaties.

27. O kad norėjo keliauti į Achaiją, graudindami brolius rašē pas mokintinius, idant jī priimtų, kursai kad atējo, daug padėjo tiems, kurie įtikėjo.

28. Nes stipriai žyodus pergalėjo, regimai parodydamas iš rašto, jog Jezus Kristumi yra.

XIX PERSKYRIMAS.

Povilas įsteigia bažnyčią Efeze. Sidabrinkalvių sumišimas.

1. Ir stojos, kad Apollo buvo Korinte, jog Povilas apėjęs augštesnes vietas, atējo į Efezā ir atrado nekuriuos mokintinius.

2. Ir tarē jiems: Ar ėmėte Dvasią Šventąją, kad įtikėjot? O anie jam tarē: Bet negirdėjom, ar yra Dvasia Šventoji.

3. O jis tarē: Kuomi tada

este apkrikštyti? Kurie tarė: krikštų Jono.

4. Ir tarė Povilas: Jonas krikštijo žmones krikštu pakūtos, kalbėdamas: Idant įtikėtų į aną, kuris turėjo ateit pas-kui jo, tai yra į Jėzų.

5. Tai išgirdę apkrikštyti yra vardan Viešpaties Jėzaus.

6. O kad ant jų Povilas už-dėjo rankas, atėjo ant jų Dva-sia Šventoji, ir kalbėjo liežu-viais ir pranašavo.

7. O buvo visų vyrų apie dvyliką.

8. O įėjęs į bažnyčią kalbėjo drąsiai per tris mėnesius mo-kindamas ir perkalbėdamas apie karalystę Dievo.

9. O kad nekurie užsikieti-no, ir netikėjo, piktai kalbėda-mi apie kelią Viešpaties po akių žmonių, atstojęs nuog jų, at-skyrė mokintinius, kasdieną mokindamas škaloj nekurio Ty-ranno.

10. O tai buvo per dvejetą metų, taip, jog visi kurie gyve-no Azijoje, klausė žodžio Vieš-paties, žydai ir pagonai.

11. Ir nemažus stebūklus da-rė Dievas per ranką Povilo.

12. Teipo, jog ir ant ligo-nių atnešdavo skaras arba juos-tas nuog kūno jo, ir atstodavo nuog jų ligos, ir dvasios piktos išeidavo.

13. O gundinosi nekurie ir iš žydų besivalkiojančių, už-

keiktojų velnių, minėti vardą Viešpaties Jėzaus ant tų, kurie piktas dvasias turėjo sakyda-mi: Prisiekiu jus per Jėzų, ku-rį Povilas apsako.

14. O buvo nekurie septyni sūnūs žydo Scevo, vyresnio ku-nigo, kurie tai darė.

15. O atsakydama pikta dvasia tarė jiems: Jėzų pažis-tų ir Povilą žinau, bet jūs kas este?

16. Ir užsokęs ant jų žmo-gus, kuriame buvo dvasia biau-riausia, ir apsėdęs abudu, per-galėjo juos taip, jog nuogi, ir pažeisti išbėgo iš namų anų.

17. O buvo tai žinoma vi-siems žydams, ir pagonams, kurie gyveno Efeze, ir užpuolė baimė ant jų visų, ir vardas Viešpaties Jėzaus buvo didei pagarbintas.

18. O daug tikinčių atėjo išpažindami, ir apsakydami darbus savo.

19. O daug iš tų, kurie pa-mokslus naujus sekė sunešė kny-gas, ir sudegino, po akimis vi-sų, ir suskaitę vertumą jų, rado pinigų penkias dešimtis tūks-tančius sidabrininkų.

20. Teipo didei augo žodis Dievo, ir tvirtinosi.

21. O kad tai išsipildė, pa-dūmojo Povilas dvasioje, idant perėjęs Macedoniją ir Achają, eitų į Jeruzalem, sakydamas:

Jog potam, kad tenai būsiu, reikia man ir Rymą regėti.

22. Ir nusiuntęs Macedonijon du iš tų, kurie jam tarnavo, Timoteušą ir Erastą, pats koki laiką pasiliko Azijoje.

23. O tuo laiku stojosi ne-mažas maištas apie kelią Viešpaties.

24. Nes nekuris, vardu Demetriušas Auksakalis, kuris dirbo bažnyčiales sidabrinės Dianos, darė remesninkams nemažą uždarbę.

25. Kuriuos suvadinęs, ir tuos, kurie tokiaisgi remesninkais buvo, tarė: Vyrai žinote, jog iš to remeslo turime uždarbę.

26. O regite ir girdite, jog netiktai Efeze, bet maž ne visoje Azijoje, tas Povilas parkalbinėdamas, didę minią atvertė, sakydamas: jog neyra Dievais, kurie rankomis darosi.

27. O netiktai mums bijotis reikia, idant ta dalis į pa-peikimą neateitų, bet idant ir bažnyčia didžios Dianos nebūtų paniekinta, bet pradės naikintis iškėlimas tos, kurią visa Azija, ir visas svietas garbina.

28. Tai išgirdę prisipildė rūstybe ir sušuko kalbėdami: Didė Diana Efezionų.

29. Ir buvo pilnas miestas visas maišto, ir įpuolė vienširdžiai į rodyklų vietą, pagavę

Gają ir Aristarchą Macedoniečius draugkeleivius Povilo.

30. O kad Povilas norėjo eiti į vidų žmonių, nedaleido mokintiniai.

31. O nekurie tada iš vyresniųjų Azijos, būdami jo prieteliais, nusiuntė jop melzdami, idant neeitų ant rodyklų vietos.

32. O kiti kitaip šaukė: Nes susirinkime buvo sumišimas, o daugiau jų nežinojo dėlko susibėgo.

33. O iš minios išvilko Aleksandrą, o žydai stumdė jį. O Aleksandras pamojęs ranka ant nutilimo, norėjo prieš žmones nusiteisinti.

34. Kurį kad pažino, jog buvo žydas, stojos balsas vienas visų, kaipo per dvi valandis šaukiančių: Didė Diana Efezionų.

35. O raštininkas nutildęs minią, tarė: Vyrai Efezionai, kuris-gi yra žmogus, kuris nežinotų, jog miestas Efezo yra garbintojas didžios Dianos ir duktės Jupitro?

36. Kad tada tam negal būtų prieštarauta, reikia jums nusiramdyt, ir nieko be dūmojimo nedaryt.

37. Nes atvedėt tuos žmones, nei šventvagių, nei piktžodžiaujančius prieš Deivę jųsų.

38. O jeigu Demetriušas, ir tie, kurie su juo yra remesninkai, tur reikalą prieš kurį, tada

yra sūdai, yra teipogi storas-tai, teskundžia kits kitą.

39. O jeigu ko kito jieško-te: tai galės būt tikrame surin-kime pabaigta.

40. Nes reikia bijotis, idant nebūtumēm apskūsti dėl maišto šios dienos, nes nėra nei vieno kalto dėl kurio galētumēm išsi-teisint dėl šio susibėgimo. O tai pasakęs paleido susirinkimą.

XX PERSKYRIMAS.

Povilas eina per Makedoniją ir Graikiją; prikelia Troadoje žmogų iš numirusių jų kalba į Efezo kunigus.

1. O kad tranksmas liovėsi, Povilas suvadinęs Mokintinius, ir graudindamas juos atsisvei-kino, ir atsitolino, idant eitų Macedonijon.

2. O perėjęs anas šalis, ir pagraudinęs juos ilga kalba, atėjo į Greciją:

3. Kur, kad pargyveno tris mėnesius, žydai tykojo ant jo norinėio į Syriją irtis: ir su-dūmojo sugrįžti per Macedo-niją.

4. O ėjo su juomi Sopater Pirro Bereenietis, o iš Tessalo niečių Aristarchus, ir Sekundus, ir Gajus Dorbejetis ir Timoteu-šas: o iš Azioniečių Tychikus, ir Trofimus,

5. Tie pirm nuėję laukė mū-sų Troadoje.

6. O mės po dienų prieskie-

nių yrēmės nuog Filippos, ir at-ėjom pas juos į Troadą pen-kiomis dienomis, kur patrukom septynias dienas.

7. O pirmoje dienoj po Su-batos, kad susirinkome ant lau-žimo duonos, Povilas kalbėjo su jais, norėdamas iškelti aut ant rytojaus, ir prailgino kal-bą, iki pusiau nakties.

8. O buvo daug liampų vie-tvakarinėje, kur buvome susi-rinkę.

9. O sėdėdamas nekuris jau-nikaitis, vardu Eutychus lange, būdamas sunkiu miegu apim-tas, kad ilgai Povilas kalbėjo, apsnūdęs nupuolė žemyn nuog trečios augštybės vakarvietės, ir pakeltas buvo numiręs.

10. Pas kurį Povilas nužen-gęs, puolė ant jo, ir apkabinęs tarė: Nenusigąskit, nes yra jame dūšia jo. •

11. O kad vėl užžengė, ir laužė duoną, ir ragavo, ir labai ilgai iki aušros apsakinėjo: ši-teip iškeliavo.

12. O atvedė jaunikaitį gy-vą, ir nemažai buvo palinks-minti.

7 e. *Pirmoje dienoje po Subatos.* Čion šv. Jonas Krizostomas su daugeliu kitų Rašto išguldinėtojų, aiškina jog krikš-čionys jau tame laike buvo permainę subatos šventimą ant pirmosios savaitės dienos, ką dabar visi krikščionys užlaiko. Ši permaina, be abejonės, įvyko valdžia Kristaus Bažnyčiai suteikta, nes Jis yra Viešpats subatos.

13. O mēs īsēdē ing eldiajā leidomēs ī Asson, idant īš ten paimtumēm Povilā; nes teip buvo īsakēs patsai norēdamas zemēs keliu eiti.

14. O kad su mumis susiējo Assone, paēmē jī, atsiyrēm ī Mitylenā.

15. Ir īš ten plaukdami ant-roj dienoj atējom pas Chijā: o kitoj prisiyrēm ī Samos, ir ant rytojaus atējom ī Miletā.

16. Nes Povilas buvo padūmojēs irtis pro šalī Efezo: idant neužtruktū Azijoje. Nes skubi nosī, jei jam galima būtū, idant dienā Sekminiū švēstū Jeruzalēje.

17. O īš Mileto nusiuntēs Efezan, atvadino vyresnius Bažnyčios.

18. Kurie kad pas jī atējo, ir drauge buvō, tarē jiems: Jūs zinote nuog pirmos dienos, kurioj atējau ī Azijā, kaip su jums per visā laikā buvau,

19. Tarnaudamas Viešpačiui su visokiu nusizeminimu, ir su ašaromis, ir gundinimais, kurie man prisitiko īš tykojimo žydu:

20. Kaipo nieko neapleidau naudingo, idant jums būčiau neapsakēs, ir nemokinēs jus regimai ir po namus,

21. Apsakydamas žydams ir pagonams. pakūtā Dievop,

ir tikējimā ī Viešpatī mūsu Jezū Kristū.

22. O štai dabar aš būdamas surištās Dvasioje, einu Jeruzolimon, nežinodamas, kas anoj ant manēs ateis.

23. Tiktai, juog Dvasia šventa visuose miestuose liudija man, sakydama: jog pančiai ir suspaudimai Jeruzalēje manęs laukia:

24. Bet nieko to nebijaus: nei darau brangesnēs sveikatos mano už mane, idant tiktai pabaigčiau tekinėjimą mano, ir apsakinėjimą žodžio, kurį ėmiau nuog Viešpaties Jezaus liudyti Evangelijā malonēs Dievo.

25. O dabar štai aš žinau, jog daugiaus neregėsite veido mano jūs visi, tarp kuriū vaikščiojau, apsakydamas Karalystę Dievo.

26. Togidėl apsisakau jums šiandienā, jog esmi čystas nuog kraujo visų.

27. Nes neatsitraukiau, idant jums neapsakyčiau visokiā valią Dievo.

28. Dabokite patįs save, ir visā būrį, ant kurio jūs Dvasia šventoji pastatē Vyskupais, idant valdytumēt Bažnyčią Dievo, kuriā nupelnē krauju savo.

29. Aš žinau, jog po mano atsitolinimo įeis tarp jūsų vilkai smarkūs, kurie nepraleis gardui.

30. Ir iš jūsu' pačių kelsis vyrai, kurie kalbės daiktus perverstus, idant mokintinius pasave patrauktų.

31. Todėl jauskite, atmindami: jog per trejus metus, dieną ir naktį nepalioviau graudenti su ašaromis kiekvieną iš jūsų.

32. O dabar paduodu jus Dievui ir žodžiui malonės joksursai galingas yra išstatyt ir duot tėvainystę tarp visų pašvęstųjų.

33. Sidabro ir Aukso arba rūbo nei nuog vieno negeidžiau kaipo

34. Patį žinote, jog ant to, ko pats reikalavau, ir tie, kurie su manim yra, uždirbo tos rankos.

35. Vis jums parodžiau, jog teipo dirbant, reikia silpnuosius gelbėti, o atminti ant žodžio Viešpaties Jėzaus, jog jis pasakė: Laimingesnis yra daiktas duoti, ne kaipo imti.

36. O tai pasakęs, klaupęs ant kelių savo, meldėsi su jais visais.

37. Ir stojęs didis raudojimas visų: O puldami ant kaklo Povilo bučiavo jį.

38. Būdami didžiausiai gailingi dėl žodžio, kurį pasakė, jog daugiaus neregės veido jo. Ir palydėjo jį į laivą.

XXI PERSKYRIMAS.

Povilas eina į Jeruzalem. Žydai jį bažnyčioje suima.

1. O kad nusidavė, jog nuog jų atsiskyrę yrėmės tiesiu keliu, atėjome į Koum, o ant rytojaus į Rodą, o iš ten į Patarą.

2. O radę laivą, kuris turėjo plaukti į Feniciją, įžengę yrėmėsi.

3. O kad pasirodėm Cyprui, palikę jį po kairei, plaukėm į Syriją, ir atėjom į Tyrą: nes tenai iš laivo našta turėjo iškraut.

4. O atradę mokintinius, trukom tenai septynias dienas: kurie Povilui kalbėjo per Dvasią, idant neitų į Jeruzalem.

5. O kad išbuvome dienas, išėję, ėjom, o visi mus palydėjo su moterimis ir vaikais iki už miesto: o suklaupę ant kelių ant krašto meldėmėsi.

6. O atsisveikinę vienas su kitu, įžengėm laivan: o anie sugrįžo namuosna.

7. O męs pabaigę plaukimą iš Tyro, priplaukėm į Ptolemaidą: o pasveikinę brolius pasilikom pas juos per vieną dieną.

8. O ant rytojaus išėję atėjom į Cezareją. O įėję į namus Filippo Evangelistos, kur

8 e. *Evangelistos.* Tai yra Evangelijos skelbėjo, to pačio, kuris pirmiaus

sai buvo vienas iš septynių, pasilikom pas jį.

9. O tas turėjo keturias dukteres mergas, kurios pranašavo.

10. O kad per keletą dienų trukom, atėjo nekuriš iš žydų žemės pranašas, vardu Agabus.

11. Tasai atėjęs pas mus, ėmė juostą Povilo: ir surišęs sau kojas ir rankas, tarė: Tai kalba Dvasia Šventoji: Vyra, kurio yra ta juosta, teip suriš Jeruzalėj žydai, ir paduos rankosna pagonų.

12. Tai kad išgirdom, meldėme męs, ir tie, kurie toj vietoj buvo, idant neeity į Jeruzalem.

13. Atsakė tada Povilas ir tarė: Ką darote verkdami ir širdį mano spauzdami? nes aš netiktai surištas būt, bet ir mirti esmi gatavas Jeruzalėj, dėl vardo Viešpaties Jėzaus.

14. O kad jį perkalbėt negalėjom, paliovėm kalbėdami: Tegul stojas valia Viešpaties.

15. O po tų dienų prisitaisę, ėjom į Jeruzalem.

16. O ėjo su mumis ir Mokintiniai iš Cezarejos, vezdami su savim (pas kurį gaspadoj būti turėjom) Mnazoną nekuri Cyprietį seną mokintinį.

atvertė samaritonus ir apkrikštyjo romytinį, 8 p.; jis buvo vienas iš pirmųjų septynių djonų.

17. O kad atėjom į Jeruzalem, meilėgai broliai mus priėmė.

18. O ant rytojaus įėjo su mumis Povilas pas Jokubą, ir visi vyrsnieji susirinko.

19. Kuriuos pasveikinęs, apsakė vis po vienam, ką Dievas padarė tarp pagonų, per jo tarnavimą.

20. O anie išgirdę, garbino Dievą, ir tarė jam: Regi brolau, kaipo daug tūkstančių yra tarp žydų, kurie įtikėjo: o visi yra karštais sekiotojais zokono.

21. O girdėjo apie tave, jog mokini atsitraukimo nuog Mairiešiaus: tuos žydus, kurie yra tarp pagonų. Sakydamas, jog netur apiapiaustyti sūnus savo, nei vaikščioti pagal būdo.

22. Kasgi tada yra? be atmainos tur žmonės susieiti: nes išgirs, jog tu atėjai.

23. Togidėl daryk tai, ką tau sakome: Turime męs keturis vyrus, kurie tur ant savęs apsižadėjimą.

24. Tuos priėmęs, apčystyk save su jais; ir susidėk su jais, idant nuskustų galvas: o pažįs visi, jog tai, ką apie tave girdėjo, neteisybė yra, bet vaikš-

24 e. *Laikydamas Instatymą.* Nors Senasis Instatymas daugiaus dabar nerišo, buvo bet koki laiką užlaikomas krikščioniškų žydų, idant taipos, kaip pridėrėjo, palaidoti synagogą su garbe.

čioji ir pats laikydamas Instatymą.

25. Bet apie tuos, kurie įtikėjo iš pagonų, mes rašėm įsakdami, idant užsilaikytų nuog paveikslų dievaičių, nuog daiktų jiems apieravotų, ir kraujo, ir nuog daiktų pasmaugtų, ir paleistuvystės.

26. Povilas tada paėmęs vyrus ant rytojaus, apčystytas būdamas su jais, įėjo Bažnyčion, apsakdamas išpildymą dienų apčystymo, pakol už kiekvieną iš jų buvo atnešta apiera..

27. O kad baigėsi septynios dienos, žydai tie, kurie iš Azijos buvo išvydę jį bažnyčioj, sujūdino visus žmones, ir metė ant jo rankas, šaukdami:

28. Vyrai Izraelitai, padėkite: Tas yra žmogus, kursai prieš žmones, ir zokoną, ir tą vietą, visus visur mokydamas, dar ir pagonus įvedė bažnyčion, ir tą šventą vietą subiaurino.

29. Nes regėjo su juomi mieste Trofimą Efezietį, kurį betikėjo, jog Povilas įvedė bažnyčion

30. Ir susijūdino visas mietas, ir susibėgo žmonės. O nutvėrę Povilą, išvilko jį iš bažnyčios: ir tuojaus duris uždarė.

31. O kad jieškojo, idant jį užmuštų, davė žinią pulkavedžiui kareivių; Jog susijūdino visa Jerozolima.

32. Kursai tuojaus paėmęs kareivius, ir šimtininkus pribėgo pas juos. Kurie kad išvydo pulkavedį ir kareivius, paliovė Povilą mušti.

33. Pulkavedis tada kareivių prisiartinęs nutvėrė jį, ir liepė dviem lencūgais surišti: ir klausinėjo, kas būtų? ir ką būtų padaręs.

34. O kiti kitaip šaukė tarp minios. O kad nieko tikro dėl tranksmo dasizint negalėjo, liepė jį vesti į abazą.

35. O kad atėjo pas lipines, atsitiko, jog neštas buvo nuog kareivių, dėl užpuolimo žmonių.

36. Nes daugybė žmonių ėjo paskui jo, šaukdami nužudyk jį.

37. O kad pradėjo Povilą vesti į abazą, tarė pulkavedžiui kareivių: Ar galiu aš tau ką kalbėt? kursai tarė: ar moki greikiškai?

38. Ar ne tu esi Egipcijonas, kursai pirm tų dienų padarei sujudinimą; ir išvedei girion keturis tūkstančius vyrų žmogžudžių?

39. Ir tarė jam Povilas: Aš esmi, tiesa, žmogus žydas iš Tarso Cilicijos, miesčionis didžio miesto. Bet meldžiu tave, daleisk man kalbėti žmonėms.

40. O kad anas daleido, Povilas stovėdamas ant lipinių pamono ranka ant žmonių: o kad stojos didis nutilimas, pradėjo

kalbēt liežuviu žydišku, sakydamas:

XXII PERSKYRIMAS.

Povilas pasakoja žmonėms savo atsisvertimo istoriją. Apsigina nuo plaktimo atsisaukdamas ant Rymiečio tiesų.

1. Vyrai broliai ir tėvai, klausykit, koki dabar jums duodu išsiteisinimą.

2. O kad išgirdo, juog žydišku liežuviu jiems kalbėjo, tuo labiau nutilo.

3. Ir tarė: Aš esmi vyras žydas, gimęs Tarse Cilicijos, bet užaugintas tame mieste, priegkojų Gamalielio, išmokytas pagal tiesos tėviško zokono, būdamas karštu mylėtoju įstatymo, kaip ir jūs visi este šiandieną:

4. Kursai persekiojau tą kelią iki smerties, raišiodamas ir paduodamas į kalines vyrus ir moteres,

5. Kaip man duoda liūdyjimą Augščiausias kunigas, ir visi vyresni, nuog kurių teipogi paėmęs gromatas pas brolius, idant išlavau Damašką, idant surištus atvesčiau išten į Jerozolimą, idant būtų kankinti.

6. O nusidavė, kad keliavau, ir prisiartinau į Damašką apie pusiaudienį, umai apšvietė mane didė šviesybė iš dangaus.

7. Ir parpuolęs ant žemės, išgirdau balsą kalbantį ma-

nešp: Sauliau, Sauliau, kodėl mane persekioji?

8. O aš atsakiau: Kas esi, Viešpatie? ir tarė manėsp: Aš esmi Jezus Nazarenas, kurį tu persekioji.

9. O kurie buvo su manim, regėjo, tiesa, šviesybę: bet balso negirdėjo to, kursai su manim kalbėjo.

10. Ir tariau: Kągi darysiu, Viešpatie? O Viešpats man tarė: Kėlęs eik Damašką: o tenai tau pasakys apie vis, ką tau reikia daryti.

11. O kad neregėjau dėl šviesumo šviesybės anos, būdamas už rankų vestas nuog draugų, atėjau Damašką.

12. O nekursai Ananijošius, vyras pagal zokono turįs liūdyjimą nuog visų žydų drauge gyvenančių,

13. Priėjęs manėsp, ir prisiartinęs tarė man: Sauliau, brolau, pražiūrėk. O aš toj pačioj valandoj paveizdėjau ant jo.

14. O jis tarė: Dievas tėvų mūsų paskyrė tave, idant pažintumei valią jo, ir idant pamatytiumei teisųjį, ir klausytiumei balsą iš burnos jo.

15. Nes būsi jo liūdytoju,

9 e. *Balso negirdėjo.* Tai yra negalėjo atskirti žodžių, nors balsą girdėjo.

14 e. *Tiesųjį.* Mūsų Išganytoją, kuris apsirėiškė šv. Povilui. Drb. IX p. 17e.

tarp visų žmonių, apie tai, ką regėjai ir girdėjai.

16. O dabar ko trunki? Kelkis o apsikrikštyk, ir numazgok nusidėjimus tavo, šaukdamasi vardop jo.

17. O nusidavė, kad sugrižau Jerozolimon, ir meldžiaus bažnyčioje, jog buvau pagavime Dvasios.

18. Ir regėjau jį kalbantį man: Skubinkis o išeik veikiai iš Jeruzalem: nes liūdyjimo tavo apie mane nepriims.

19. O aš tariau: Viešpatie, anie žino, jog aš paduodavau kalinėn, ir mušdavau bažnyčiose tuos, kurie į tave įtikėjo.

20. Ir kad praliejo kraują Stapono liūdininko tavo, aš teipogi stovėjau, ir pritariau, ir sergėjau rūbus tų, kurie jį užmušė.

21. Ir tarė man: Eik, nes aš tave toli pas pagonus siysiu.

22. Ir klausė jo iki to žodžio: ir pakėlė balsą savo sakydami: Išnaikink tokį iš žemės, nes nederą, idant tas gyvas būtų.

23. O kad anie šaukė, ir blaškė rūbus savo, ir mėčiojo dulkes ant oro,

24. Liepė jį vesti pulkavedis kareivių abazan, ir botagais plakti, ir kankinti jį, idant dasižinotų, dėl kokios priežasties teip ant jo šaukė.

25. O kad jį šikšnomis rai-

šiojo: tarė Povilas šimtininkui, prie savęs stovinčiam: Ar jums pridera žmogų Rymionį neapsūdytą plakti botagais?

26. Ką išgirdęs šimtininkas: priėjo pas pulkavedį, ir pasakė jam, tarydamas: Ką nori daryt? nes tasai žmogus yra miesčionis Rymo.

27. O priėjęs pulkavedis, tarė jam: Pasakyk man, jei tu esi rymionis? O anas tarė: Teip yra.

28. Ir atsakė pulkavedis: Aš už didžius pinigus tą miesčionystę gavau. O Povilas tarė: O aš ir gimiau.

29. Tuojaus tada atstojo nuog jo tie, kurie jį turėjo kankinti, pulkavedis teipogi nusi-gando, kaip dasižinojo, juog miesčionių Rymo buvo, o jog jį buvo surišęs.

30. O norėdamas ant rytojaus tikrai ištirti, dėl kokio daikto apskūstas buvo nuog žydų, išrišo jį, ir liepė susieiti kunigams, ir visai rodai: o išvedęs Povilą pastatė tarp anų.

XXIII PERSKYRIMAS.

Povilas stovi prieš žydų susirinkimą, kuris nusprendžia jo mirtį; išsiunčia jį į Cezarėją.

1. O Povilas, veizdėdamas ant rodos, tarė: Vyrai broliai, aš visoj saužinėj geroj vaikščiojau po akimis Dievo iki šios dienos.

2. O Ananijošius augščiausias kunigas liepė tiems, kurie prie jo stovėjo, ištikti jam į burną.

3. Tada Povilas tarė jam: Ištiks tave Dievas siena pabalinta. O tu sėdėdamas sūdyji mane pagal zokono, o liepi mane mušti prieš zokoną?

4. O kurie prie jo stovėjo, tarė: prieš Augščiausį kunigą Dievo piktazodžiauji?

5. O Povilas pasakė: Nežinojau, broliai, jog yra augščiausias kunigas. Nes parašyta yra: Kunigaikšį žmonių tavo nekeiksi.

6. O žinodamas Povilas, jog viena dalis buvo Saduceušių, o antra Farizeušių, sušuko suriukime: Vyrai broliai, aš esmi Farizeušas, sūnus Farizeušių, dėl vilties ir prisikėlimo iš numirusių mane sūdyja.

7. O kad tai pasakė, stojosi nesutikimas tarp Farizeušių ir Saduceušių, ir persiskyrė susiėjimas.

8. Nes Saduceušai sako, jog nėr prisikėlimo iš numirusių, nei Aniolo, nei dvasios, o Farizeušai abejėtą išpažįsta.

9. Ir stojos didis šauksmas. Ir pasikėlę nekurie iš Farizeušių spyrėsi, sakydami: Nieko pikto nerandame tame žmoguje, o jeigu jam pasakė Dvasia arba Aniolas?

10. Ir kada prasidėjo didis

maištas, bijodamas pulkavedis, idant Povilą anie nesudraskytų, liepė kareiviams eiti ir išplėsti jį iš vidaus jų, ir nuvesti jį į abazą.

11. O ateinančioje naktyje atsistojęs prie jo Viešpats tarė: Būk stiprus: nes kaipo apie mane liūdyjai Jeruzalėje, taip reikia tau liūdyti ir Ryme

12. O kad išaušo diena, susiėjo nekurie iš žydų, ir susirišo su prasikeikimu, kalbėdami: jog nei valgys, nei gers, pakol Povilą neužmuštų.

13. O buvo jų daugiau ne kaipo keturios dešimtys vyrų, kurie tą prisiekimą buvo padarę.

14. Kurie atėjo pas augščiausius kunigus ir vyresnius, ir tarė: Su keiksmu užprisiekiam, jog mes neragausim nieko, pakol Povilą neužmušime.

15. O dėlto gi jūs dabar duokite žinot pulkavedžiui ir rodai, idant jį pas jus išvestų, kaipo norėtumėt ką geriaus dasižinot apie jį. O mes pirm neg prisiartįs, gatavi esme jį užmušti.

16. O kad išgirdo seserietis Povilo apie tykojimą, atėjo ir įėjo abazan, ir pasakė Povilui.

17. O Povilas pavadinęs sąvesp vieną iš šimtininkų, tarė: Nuvesk tą jaunikaitį pas pulkavedį, nes jam tur ką pasakyti.

18. O teip anas ėmęs jį nuvedė pas pulkavedį ir tarė: Povilas kalinis meldė mane, idant tą jaunikaitį tavęsp atvesčiau, kursai turi tau ką pasakyti.

19. O pulkavedis paėmęs jį už rankų, nuėjo su juo nuošaliai ir klausė jo: Kas yra, ką turi man pasakyt?

20. O anas tarė: Susikalbėjo žydai melsti tave, idant rytoj iš vestumei Povilą prieš susirinkimą, kaip kad norėtų ko aiškiaus išsiklausti nuog jo.

21. Bet tu netikėk jiems, nes ant jo tykoja daugiaus iš jų, ne kaip keturios dešimtys vyrų, kurie užsikeikė prisiega, nei valgyt nei gert, pakolei neužmuštų jo, ir dabar yra gatavi laukdami tavo prižadėjimo.

22. Pulkavedis tada išleido jaunikaitį, prisakydamas, idant niekam nesakytų, jog jam tai apreiškė.

23. Ir pavadinęs du šimtininku tarė jiems: Pritaisykite du šimtu kareivių, idant eitų iki Cezarėjos, ir septynios dešimtys raitininkų, ir du šimtu draužininkų, nuog trečios valandos nakties.

24. O parėdykit galvijas, idant užsodinę Povilą sveiką nuvestų pas Feliksą Storastą.

25. (Nes bijojos, idant kar-
tais nepagautų jį žydai ir neužmuštų, o patsai potam nebūtų

apmeluotas, kaip būtų norėjęs imti pinigų.)

26. Parašęs gromatą išreiskiančią tai: Klaudijus Lizijas geriausiam Storastai Feliksui sveikatą.

27. Tą vyrą sugautą nuog žydų, kad jau nuog jų turėjo būti užmuštas, atėjęs su kareiviais ištraukiau jį; ištyręs, jog yra Rymionis.

28. O norėdamas žinot priežastį, dėl kurios ant jo skundė, išvedžiau jį prieš jų susirinkimą.

29. Kurį atradau, jog jį kaltina apie klausimus zokono jų: bet neturintį nėjokios kaltės, dėl kurios vertas būtų smerties arba ryšių.

30. O kad man pasakė apie tykojimą, kurį jam padarė, nu-
siunčiau jį pas tave apsakęs ir tiems, kurie ant jo skundė, idant pas tave kalbėtų. Būk sveikas.

31. Kareiviai tada teipo, kaip jiemis buvo prisakyta, paėmę Povilą, vedė nakčia į Antipatridą.

32. Ir ant rytojaus palikę raitininkus, idant su juomi jo-
tų, sugrižo abazan.

33. Kurie kad atėjo į Cezarėją ir atidavė gromatą Storastai, pastatė prieš jį ir Povilą.

34. O perskaitęs, iš kurios būtų šalies; ir supratęs jog iš C.licijos,

35. Tarē: klausysiu tavęs, kad ateis tie, kurie tur tave skūsti. Ir liepē ji sergēt sūdo namuose Herodo.

XXIV. PERSKYRIMAS.

Povilas gina savo nekaltību prieš gubernatoru Feliksu; aišķina jam tikējimu.

1. O po penkiu dienu atvažiavo augščiausias kunigas Ananijošius su nekuriais vyresniešiem, ir su Tertulliu nekoku kalbētoju, kurie atējo pas Storastu pirms Povila.

2. O kad buvo pavadintas Povilas, pradējo ant jo skūsti Tertullius, sakūdams: Kada didziame pakajuje gyvenam per tave, ir daug daiktu taisosi per tavo priveizdu.

3. Visados ir visur išpažīstam su visoku dēkavojimu, gēriais Feliksai.

4. O idant tave ilgāus netrukināciu, meldziu, idant mus trumpai paklausytumei, pagal tavo malonystēs.

5. Radom tu žmogū piktā sējanti, ir daranti sumaišynu tarp visu žydu po visu svieta, ir vadā maišto atsiskyrimo Nazarenu.

6. Kursai teipog norējo subiaurinti bažnyčia, kurį sugavę pagal įstatymo mūsu norėjom apsūdyti.

7. Bet atējēs pulkavedis Li-

zijušas su didzia stiprybe atēmē ji iš ranku mūsų,

8. Liepēs tiems, kurie ant jo skundzia, eiti pas tave: nuog kurio galēsi patsai sūdydamas apie vis tai pažinti, dēl ko mēs ji skundziame.

9. O pritarē ir žydai, sakūdami, jog tai teipo yra.

10. O Povilas atsakē (kad jam Storasta kalbēti daleido): Zinodamas tave esanti nuog daug metu sūdzia tos giminēs, tuo drāsesne širdzia išteisīsiu save.

11. Nes gali žinoti, jog nēra daugiaus dienu, kaip tiktai dvylika, kaipo atėjau į Jeruzalem melstis.

12. Ir nerado mane nei bažnyčioj su kuo kalbantį, arba susibėgima žmonių daranti, nei škalose.

13. Nei mieste, ir negal tau parodyt, dēlko dabar ant manęs skundzia.

14. Bet tai pirms tave išpažīstu, jog pagal susirinkimo, kurį vadina atsiskyrimu, teip tarnauju Tėvui ir Dievui mano, tikēdamas visamui, kas zokone ir pranašuose yra parašyta.

15. Turēdamas viltį Dievop, jog bus prisikēlimas iš numirusių teisųjų, ir neteisųjų, kurio ir anie patīs laukia.

16. Apie tai ir aš pats rūpiuos, idant visados turēčiau

sauzinē be pažeidimo pas Dievu ir pas žmones.

17. O po daugio metu atējau, idant daryčiau elmužnas giminei mano, ir apieras, ir apžadus.

18. Kuriose rado mane bažnyčioj apčystytā ne su minia, nei su maištu.

19. O nekurie iš Azijos žydai, kuriems reikėjo čionai stoti prieš tave ir apskūsti, jei kā turētu prieš mane,

20. Arba tie patīs tegul pasako, jei manyje rado kokiā neteisybę, kada stoviu susirinkime,

21. Tiktai dėl to vieno balso, kuriuomi šaukiau, stovėdamas tarp jų: Jog dėl prisikėlimo iš numirusių jūs mane šandien sūdyjate.

22. O Feliksas atstatė anuos, tikrai žinodamas apie tą keliā, sakydamas: Kad pulkavedis Lizijušas atvažiuos, klausysiu jus.

23. Ir prisakė šimtininkui sergėti jį, ir duoti jam atilsį, ir idant neužgintų nei vienam iš prietelių jo tarnauti jam.

24. O po keletą dienų atvažiavęs Feliksas su Druzillia motere savo, kuri buvo žydelka, atvadino Povilą, ir girdėjo nuog jo apie įtikėjimą, kuris yra į Kristų Jėzų,

25. O bekalbant jam, apie teisybę, ir čystatą, ir apie atei-

nantį sūdą, išsigandęs Feliksas atsakė: Kas dabar priguli eik: o patogu laiku pavadėsiu tave,

26. Ir vienu kartu vildamosi, jog Povilas jam turėjo duoti pinigūs: togidėl ir tankiai pavadindamas jį kalbėjo su juomi.

27. O kad išsipildė dveji metai, gavo Feliksas įstojeį į vietą Porciušą Festą. O norėdamas Feliksas meilę parodyti, žydams, paliko Povilą kalinėje.

XXV PERSKYRIMAS.

Povilas šaukiasi prie Cezario. Karalius Agrippa nor jį klausyti.

1. Festas tada atėjęs į tą šalį, po trijų dienų įžengė Jerolimon nuog Cezarėjos.

2. Ir atėjo pas jį augščiausi kunigai ir vyresni žydų prieš Povilą: ir meldė jį,

3. Prašydami malonės prieš jį, idant jį lieptų atvesti į Jeruzalem, tykodami, idant ant kelio jį užmuštų.

4. O Festas atsakė: jog Povilas sergėtas yra Cezarėjoj: o jog patsai ne užilgo turėjo važiuot.

5. Kurie tada tarp jų (tārė) galingi yra, nuėję su manim, jei yra kokia vyruje kaltybė, tegul jį skundžia.

6. O pabuvęs pas juos ne daugiau, kaip aštuonias dienas, arba dešimts, nukeliavo į Cezarėją ir antrą dieną sėdosi

ant sūdo krasēs ir liepē Povilā atvesti.

7. Kuris kada buvo atvestas, apstojo jī žydai, kurie buvo atējē iš Jeruzalem, daugius ir sunkius apskundimus užmētinēdami, kurių dvesti nezaļējo.

8. Nes Povilas išsikalbinējo: Jog nē prieš žydų įstatymą, nē prieš bažnyčią, nē prieš Ciesorių nieko nenusidējo.

9. Bet Festas norēdamas žydams malonę parodyt, atsakydamas Povilui tarē: Ar nori eiti į Jeruzalem ir tenai apie tuos daiktus būti sūdytas nuogmanęs?

10. O Povilas tarē: Prieš sūdą Ciesoriaus stoviu, tenai aš turiu būti sūdytas: Žydams nieko pikto nepadariau, kaipotu pats geriaus žinai.

11. Nes jei ką pikto padariau, arba ką vertą smerties padirbau, neginuosi mirti: o jei to nieko nėra, apie ką tie mane skundžia, niekas maue negaljiems išduoti. Atsišaukiu pas Ciesoriaus.

12. Festas tada pasikalbējęs su roda atsakē: Pas Ciesoriaus atsišaukei? pas Ciesorių eisi.

13. O kad praėjo keleta dienų, Karalius Agrippa ir Berenice atkeliavo į Cezarėją pasveikint Festą.

14. O kad tenai nemaž dienų užtruko, Festas pasakē Ka-

raliui apie Povilą tarydamas: Vyras nekuris paliktas yra nuog Felikso kalinėje.

15. Ant kurio, kad buvau Jeruzalėje, atėjo pas mane augščiausi kunigai ir vyresni žydai melzdami ant jo dekreto.

16. Kuriems atsakiau: jog Rymionis netur būdo, idant kokinorint žmogų apsūdytų pirm, neg tas, kurį skundžia, turėtų prieš save apskųstojus ir gautų vietą ant apsiginimo dėl išsisteisinimo iš kaltybės.

17. Kad tada čionai susiėjo, be jokio gaišymo antrą dieną sėdęs ant sūdo krasēs, liepiau atvesti vyrą.

18. Prieš kurį sustoję apskųstojai nējokios priežasties neatnešē to pikto, apie kurį aš dūmojau.

19. Bet nekuriuos klausimus turėjo prieš jį, apie savo pramanytą garbinimą Dievo, ir apie nekurį Jėzų numirusį, kurį Povilas tvirtino, jog gyvas yra.

20. O aš abejodamas apie tą klausimą sakiau; jei norėtų eiti į Jeruzalem ir tenai apie tai būti sūdytas?

21. Bet jog Povilas atsišaukē, idant būtų užlaikytas ant parveždėjimo per Augustą, liepiau jį laikyt iki kolei jį nusiųsiu pas Ciesorių.

22. O Agrippas tarē Festui: Norėjau ir aš pats žmogaus

klausyti: Rytoj, tarė, klausysi jį.

23. O ant rytojaus, kad atėjo Agrippas ir Bernice su didžia puikyste, ir įėjo namuosna sūdo su Pulkavedžiais, ir su vyresniais vyrais miesto: ant prisakymo Festo atvestas yra Povilas.

24. Ir tarė Festas: Agrippai karaliau, ir visi vyrai, kurie este drauge su mumis, regite tą, kurio visa minia žydų geidė nuog manęs Jeruzalėje šaukdami ir melzdami, jog neprigul jam daugiau gyvam būti.

25. O aš supratau, jog jis nieko verto smerties nepadarė. Bet jog jis pats atsišaukė pas Augustą, apdūmojau jį siųsti.

26. Apie kurį, ką pas Viešpatį tikrai rašyčiau, neturiu: Togidėl atvedžiau jį pas jus, o labiaus pas tave, karaliau Agrippai, idant išsiklausęs, turėčiau ką parašyti.

27. Nes man regis, neišminingas daiktas kalinį nušūsti, o nepranešti apkaltinimo jo.

XXVI PERSKYRIMAS.

Povilas apsakė Agrippai savo gyvenimą, atsitiktumą ir pašaukimą.

1. O Agrippas tarė Povilui: dasileidžia tau kalbėt už save patį. Povilas tada ištiesęs ranką pradėjo teisintis.

2. Iš visų daiktų, kuriuose kaltina mane žydai, karaliau Agrippai, paskaitau save už palaimintą, jog prieš tave šian dieną turiu mane teisinti.

3. O labiausiai, jog tu žinai vis, ir kurie pas žydus yra būdai, ir klausimai: Togidėl tave meldžiu, idant mane kantriai paklausytumei.

4. O užtiesą gyvenimą mano nuog jaunystės, koksai buvo nuog pradžios tarp mano giminės Jeruzalėje, visi žydai žino.

5. Pažindami mane iš pradžios (jei norėtų liūdyjimą duoti) jog pagal tikriausio skyriaus mūsų tikėjimo gyvenau Farizeušumi.

6. O dabar dėl vilties prižadėjimo, kurią tėvams mūsų padarė Dievas, stoviu paduotas sūdui.

7. Kuriop dvylika mūsų giminių, dieną ir naktį tarnaudami, tikis daeiti. Dėl kurios vilties apskūstas esmi nuog žydų, karaliau.

8. Kągi jums regis netikimas daiktas, jei Dievas numirusius prikelia?

9. Ir man tiesa regėjosi jog prieš vardą Jezaus Nazareno reikia daug priešingų daiktų daryt.

10. Ką ir dariau Jeruzalėj, ir daug šventųjų aš įsodinau į kalinę, ėmęs valdžią nuog vy-

riausių kunigų; ir kad turėjo būt užmušti, padėjau sūdyt.

11. Ir po visas iškālas tautā vargindamas, juos priverčia blūznytī: O par daug būdamas pasiutēs ant jū, persekiojau ir iki svetīmū miestū.

12. Dēl ko kad keliavau Damaškan su valdzia ir daleidimu vyriausīū kunigū,

13. Viduje dienos ant kelio regėjau, karaliau, šviesybē iš dangaus, skaistesnē už šviesumā saulēs, kuri apšvietē mane ir tuos, kurie su manim drauge buvo.

14. O kad visi puolēm ant zemēs, išgirdau balsā kalbantī manēsp žydišku liežuviu: Sauliau, Sauliau! kodēl mane persekioji? sunku tau yra priēš aktinā spardyti.

15. O aš tariau: Kas esi Viešpatie? o Viešpats tarē: Aš esmi Jezus, kurī tu persekioji.

16. Bet kelkis ir stokis ant kojų tavo: nes dēl to tau pasirodziau, idant tave padaryčiaū tarnu ir liūdytoju tū daiktū, kuriuos regėjai, ir tū kuriuose tau pasirodziau,

17. Ištraukdamas tave iš žmoniū ir pagonū, pas kuriuos aš tave dabar siunčiu,

18. Idant atvertumei akis jū, idant atsiverstū iš tamsybīū ī šviesybē, o iš valdzios šētono pas Dievā, idant apturētū atlei-

dimā nusidėjimū ir dalī tarp šventūjū par tikėjimā, kuris yra ī mane.

19. Togidēl, karaliau Agripai, nebuvaū netikinčiu dangiškam regėjimui.

20. Bet pirmiaus tiems, kurie yra Damaške ir Jeruzalēje ir visoj šalyje žydū zemēs, ir pagonams apsakinėjau, idant pakūtavotū ir atsiverstū pas Dievā darydami darbus vertus pakūtos.

21. Dēl tos priezasties sugavę mane žydaī bažnyčioje norėjo užmušti.

22. Bet par Dievo pagelbā apgintas stoviu iki šios dienos liūdydamas mažam ir didžiam, nieko kito nekalbēdamas, kaip tikt tai, kā pranašai ir Maižiesius apsakē, jog turėjo ateit.

23. Jei Kristus galīs kentėti, jei pirmas iš prisikēlīmo iš numirusīū, apskyt turēs šviesybē žmonēms ir pagonams.

24. Tai jam bekalbant ir besiteisinant, Festas balsu didziū tarē: Dūksti Povilai, didžias mokslas priverčia tave pasiutimop.

25. O Povilas: Nesiuntu (tarē) geriausias Festai, bet žodžius tiesos ir negirtybēs kalbu.

26. Nes žino karalius apie tuos daiktus, kuriam ir drąsiai kalbu: nes tikiu, jog iš tū daiktū nieko nėra priēš jī už-

slēpta. Nes nieko iš tų daiktų po užkampius nebuvo daryto.

27. Ar tiki, karaliau Agripai pranašams? Zinan, jog tiki.

28. O Agrippas Povilui: Be mažo mane neparkalbėsi, idant būčia krikščionimi.

29. O Povilas tarė: Trokštu nuog Dievo, idant ir mažume ir didume, ne tiktai tu, bet ir visi, kurie klauso šiandieną, stojus tokiais, koksai aš esmi, išemus tuos ryšius.

30. Ir kelėsi karalius, ir storasta, ir Bernice, ir tie, kurie sėdėjo su jais.

31. Ir nuėję šalyn, bylojo tarp savęs sakydami: Jog nieko verto smerties arba kalinės nepadarė tas žmogus.

32. O Agrippas tarė Festui. Galėjo tas žmogus būt paleistas, kad nebūtų pas Ciesorių atsišaukęs.

XXVII PERSKYRIMAS.

Povilą išsiunčia ant laivo Ryman. Jo susinešimai su žydais.

1. O kad sudūmota buvo, jog turėjo yrtis jisai į Valakų žemę, ir paduotas būti Povilas su kitais kaliniais šimtininkui vardu Julijušui pulko Augusto,

2. Inžengę į laivą Adrumetiniška turėdami plaukti pro šalis Azijos, leidomės, o buvo su mu-

mis Aristarchus Macedonietis iš Tessalonikos.

3. Ir prisiyrēm antrą dieną į Sydoną. O Julijušas žmoniškai apsieidamas su Povilu, daleido eit pas prietelius, idant apsi-veizdėtų.

4. Ir iš ten, kad leidomės, prisiyrēm pas Cyprą dėl to, jog buvo vėjai priešingi.

5. Ir perplaukę marias Cilicijos ir Pamfilijos, atėjom į Listrą, kuri yra Licijoj:

6. O tenai šimtininkas radęs laivą iš Aleksandrijos, kuris plaukė į Valakų žemę, parsodino mus į aną.

7. O per daug dienų išlengvo yrdamies, ir vos atėjom prieš Gnida dėl priešingo mums vėjo, priplaukēm Kretosp pas Salmoną.

8. O vos pralenkę atėjom ant nekurių vietos, kuri vadinasi Boniportus, nuog kurio netoli buvo miestas Talassa.

9. O kad nemažas laikas praėjo, ir kad jau baikštus buvo plaukimas, todėl jog ir pasninkas jau buvo praėjęs, linksmino juos Povilas.

10. Kalbėdamas jiems: Vyrai, matau, jog su pažeidimu ir nuterone didžia, netiktai sukrautų daiktų ir laivo, bet ir dūšių mūsų, prasideda būt tas plaukimas.

11. Bet šimtininkas daugiaus tikėjo užveizdai laivo ir stirnin-

kui, neg tam, kā Povilas kalbēja.

12. O kad nebūvo patogios priplaukos ant² ziemavojimo, daug jų sutarē plaukti iš ten: jei kaipo² galētų, priplaukē i Feniceu perziemavoti pas kraštā Kretos, ²gulintį prieš Afrikā ir Korā.

13. O kad vējas pūtē nuog pusiaudienio, dūmodami, jog savo sutarimā tebsitur, leidēs iš Assono, yrēs arti Kretos.

14. Bet nepoīlgo potam kēlēs priēš jā vējas sylingas, kuris vadinasi Euroakvila.

15. O kad būvo laivas pagautas, o negalējo atsispirti priēš vējā, paleidē laivā pavējui plaukēme.

16. O kad atējom pās nekuriā salā, kuri vadinasi Kauda, vos eldijēlē sugriebti galējome.

17. Tā paēmē darē pagelbā pririšdami prie laivo, bijodamies, idant ant Syrtos neužpultų, nuleidē indā teipo plaukē.

18. O kad mus sylingas sujudinimas marių mēčiojo, ant rytojaus išmetimā padarē:

19. O trečioje dienoje: rānkomis savo, indus laivo išmetē.

20. Bet kad nei saulē, nei zvaigždēs per daug dienu nepasirodē, o nemažas sujudinimas oro artinosi, jau prapuolusi būvo visiems viltis išsigelbējimo mūsu.

21. O kad būvo didis pasnin-

kavimas, tada Povilas vīdai jų stovēdamās tarē: O vyrai, užtiesā reikējo, idant manēs paklausē būtumēt nesileidē nuog Kretos, ir išvēngē nuog to prišpaudimo ir nuteronēs.

22. O dabar sakau jums, idant būtumēt geros dūmos: nes neprazūs iš jūsų nei viena dūšia, tiktai laivas,

23. Nes stojos pas mane šią naktį Aniolas Dievo, kurio aš esmi, ir kuriam tarnauju.

24. Sakydamas: Nesibijok, Povilai, reikia tau stoti priēš ciecorių. O štai Dievas tau padovanojo visus, kurie su tavim plaukia.

25. Togidēl nesibijokit, vyrai: nes tikm Dievui, jog teipobus, kaipo man yra pasakyta.

26. Bet reikia mums išeiti ant nekurius salas.

27. O kad atējo naktis keturiolikta, kad mēs plaukēm po Adrijā apie pusiaunakties, regējos styrninkams, jog pasirodē jiems nekuri šalis.

28. Kurie ir nuleidē virvē su švinu, rado dvidešimti sieksnių: O maž iš ten paplaukē rado penkiolika sieksnių.

29. Bet bijodamies ant vietų kietų neužbēgtumēm, išmetē keturis inkarus nuog užpakaliū laivo, geidē idant diena būtų.

30. O kad laivininkai norējo išbēgti iš akruto, ir nuleido valtį ant jūrių, kaipo būt norē-

dami iš pirmgalio laivo inkarus užmesti,

31. Tarė Povilas šimtininkui, ir kareiviams: Jei tie nepasiliks laive, negalite jų būt užlaikyti.

32. Kareiviai tada pakirto virves nuog valties, ir daleido ją nupult.

33. O kad pradėjo aušti, meldė Povilas visus, idant valgytų, tardamas: Šiandien keturiolikta diena laukdami kenčia te alkani, nieko nevalgydami.

34. Todėl meldžiu jus, idant valgytumėt dėl sveikatos jūsų, nes nė vienam iš jūsų plaukas nuog galvos nenupuls.

35. O tai pasakęs imdamas duoną padėkavojo Dievui po akimis visų: ir sulaužęs pradėjo valgyt.

36. O visi būdami geresnės dūmos, ir patįs priėmė valgį.

37. O buvo mūsų visų dūšių laive du šimtu septynios dešimtys šešios.

38. O būdami valgymu pasotinti, lengvino laivą išmezdami kviečius į jūrias.

39. O kad buvo diena, nepažino žemės: vienok pamatė nekurią įlanką marių, turinčią kraštą, prie kurios dūmojo, jei galėtų, privaryti laivą.

40. Ir kad ištraukė inkarus, leidėsi ant marių, atrišdami vienu kartu rudelio ryšius, ir pakėlę mažą drobę ant pirmga-

lio laivo, pavėjui plaukė kraštop.

41. O kad įpuolėm į vietą, kuri turėjo iš abiejų šalių marias, užkliuvo laivas: o pirmgalis laivo įkliuvęs, tiesa, stovėjo nepajudinamas, bet antras galas plyšo nuog mušimo marių.

42. Ir susikalbėjo kareiviai, idant kalinius užmuštų: idant kuris išplaukęs nepabėgtų.

43. Bet šimtininkas norėdamas užlaikyti Povilą, nedaleido daryt: ir liepė tiems, kurie galėjo plaukti, idant pirmiaus išsileistų ir išplauktų, ir ant krašto išeitų.

44. O kitus nekuriuos ant lentų, o nekuriuos ant tų daiktų, kurie iš laivo buvo, išnešiojo. Ir teip stojos, jog visos dūšios išėjo ant žemės.

XXVIII PERSKYRIMAS.

Povilas po trijų mėnesių gyvenimo ant salos Melita, keliauja toliaus ir atvyksta Ryman. Jo susisėsimai su žydais.

1. O kad sveiki išėjome, tuomet ištyrėm, jog sala vadinosi Melita: o barbārai parodė mums nemažą žmonystę.

2. Nes uždegę laužą malkų atgaivino mus visus, dėl lietaus užėinančio ir dėl šalčio.

3. O kad Povilas surinko nemažą krūvą šakų, ir dėjo ant ugnies, iššokusi gyvatė nuog karščio įsikando į ranką jo.

4. O kad išvydo barbarai bestiją kybančią prie rankos jo, sakė kits kitam: užtikro tasai žmogus yra žmogžudis, kursai norint iš marių sveikas išėjo, atkeršymas nedaleido, idant būtų gyvas.

5. O jis nukratęs bestiją į ugnį nieko pikto nekeitė.

6. Bet anie dūmojo, jog sustinti turėjo, ir staigiai parpulti, ir numirti. O kad ilgai laukė, ir regėjo, jog jam neko pikto nestojos, kitaip dūmodami tarė: jog Dievas yra.

7. O anose vietose buvo dvarčius, vyriausio salos, vardu Publiušo, kuris priėmęs mus, per tris dienas meilingai išlaikė.

8. Ir nusidavė, jog tėvas Publiušo karščiais ir žyvato ligą suimtas gulėjo. Pas kurį Povilas įėjo; ir kad pasimeldė ir uždėjo ant jo rankas, išgydė jį.

9. Tai kad stojos, visi kurie ligas turėjo ant salos, atėjo ir buvo išgydyti.

10. Kurie teipojėg mums didelę šlovę darė, o išvažiuojantiems įkrovė, ko buvo reikalas.

11. O po trijų mėnesių leidomės laive Aleksandrijos, kuris žiemavojo ant salos, ant kurio buvo ženklas Kastorų.

12. O prisiyrę į Syrakuzą, trukom tenai tris dienas.

13. Iš ten plaukdami aplinkui atėjom į Regium: o po vie-

nai dienai, kad kėlės vėjas pietų, antrojo dienoj prisiyrėm į Puteolus.

14. Kur atradę brolius, melsti buvom, idant pasiliktumėm pas juos per septynias dienas: ir teipėjom į Rymą.

15. O iš ten, kada išgirdo broliai, išėjo prieš mus, iki turgavietės Apiušo, ir trejų Tabernų, kuriuos kad Povilas išvydo, padėkavojęs Dievui gavo drąsumą.

16. O kad atėjom į Rymą, daleista buvo Povilui būti pačiam vienam, su kareiviu, kurisai jį sergėjo.

17. O po trečios dienos suvadino vyresnius žydus. O kad susiėjo, tarė jiems: Vyrai broliai, aš nieko nepadaręs prieš žmones, arba prieš būdus tėviškus, surištas iš Jerolimos paduotas esmi rankospa Rymionų:

18. Kurie išklausinėję apie mane, norėjo mane išleisti, todėl jog manyje nėjokios priežasties smerties nebuvo,

19. Bet kad prieštaravo žydai, turėjau atsišaukti pas cecorių, ne idant turėčiau maño giminę apie ką skųsti.

20. Dėl tos tada priežasties meldžiau, idant jus regėčiau ir su jumis pasikalbėčiau: nes dėl vilties Izraeliaus tuomi lencūgu esmi surištas.

21. O anie tarė jam: Męs

nei gromatų negavom apie tave iš žydų žemės: nei kas iš brolių atėjęs apsakė, arba kalbėjo ką pikta apie tave.

22. O norime girdėti nuog tavęs, ką išmanai: Nes apie tą atskyrimą mūsų žinome, jog visur jam preštarauja.

23. O kad paskyrė jam dieną, atėjo pas jį į gospadą labai daug, kuriems liūdydamas apie karalystę Dievo išguldinėjo, ir perkalbėdamas anuos apie Jėzų, iš zokono Maiziešiaus, ir Pranašų nuog ryto iki vakaro.

24. O nekurie tikėjo tam, ką kalbėjo: o kiti netikėjo.

25. O kad nesutiko tarp savęs, ėjo šalin, bekalbant Povilui vieną žodį: Jog gerai Dvasia Šventoji pasakė per Izaiošių Pranašą tėvams mūsų.

26. Sakydama: Eik pas tuos žmones, o kalbėk jiems:

Girdėsite ausia, o neišmanysite, ir regėdami regėsite, o neišvysite.

27. Nes užtukusi yra širdis tų žmonių, o ausimis sunkiai girdėjo, ir užmerkė akis savo: idant kartais akimis neišvystų, ir ausimis neišgirstų, ir širdžia neišmanytų, ir neatsiverstų, o išgydyčiau juos.

28. Tegul tada jums bus žinoma, jog pagonams nusiųstas yra tas išganymas Dievo, o anie klausys.

29. O kad tai sakė, išėjo nuog jo žydai, turėdami tarp savęs didį susispyrimą.

30. Ir gyveno Povilas per dvejus ištikus metus pasamdytoj gospadoj savo, ir priimdavo visus, kurie pas jį ateidavo.

31. Apsakydamas karalystę Dievo, ir mokydamas, kas yra apie Viešpatį Jėzų Kristų, su visu drąsumu be uždraudimo.

Šv. Apaštalo Povilo Raštas pas Rymiečius.

Šv. Povilas parašė šį Raštą būdamas Korinto, kada rengėsi keliauti į Jeruzalem su mielaširdinga pašalpa surinkta Akajoje ir Makedonijoje dėl pagelbėjimo Judėjos krikščionių. Tas įvyko apie dvidešimts ketvirtuose metuose po Mūsų Viešpaties į Dangų užžengimui. Raštas buvo parašytas graikiškai, bet tame pačiame laike buvo išverstas ir į lotynų kalbą, dėl naudos tų, kurie graikiškai nesuprato. Nors šis Raštas, laiko eilėje, nebuvo Apaštalo pirmutinis, bet ant pirmos žion yra padėtas vietos dėlei savo įtalpos prakilnumo, dėlei augštumo vietos, kur buvo siųstas ir Bažnyčios garbės.

I PERSKYRIMAS.

Giria Rymiečių tikėjimą. Pagonų piliozo-pija be tikėjimo ir nusizėminimo tik skandina juos gėdinguose nusidėjimuose.

1. Povilas tarnas Jezaus Kristaus, pavadintas Apaštolas, paskirtas ant Evangelijos Dievo.

2. Kurią pirmu buvo pažadėjęs per savo Pranašus raštuose šventuose.

3. Apie sūnų savo, kursai gimė iš sėklos Dovidio pagal kūno,

4. Kuris yra pražymėtas sūnumi Dievo galybėje, pagal Dvasios pašventimo iš prikėlimo iš numirusių Jezaus Kristaus Viešpaties mūsų:

5. Per kurį apturėjom malonę ir Apaštolystę ant paklusnumo tikėjimui tarp visų giminių dėl vardo jo.

6. Tarp kurių ir jūs este pavadinti Jezaus Kristaus.

7. Visiems, kurie yra Ryme nuog Dievo numylėtiems pavadintiems, šventiems. Malonė jums ir pakajus, nuog Dievo Tėvo mūsų, ir Viešpaties Jezaus Kristaus.

8. Pirmiausiai tada dėkavojau Dievui mano per Jėzų Kristų, už jus visus; jog tikėjimas jūsų apsisako po visą svieta.

9. Nes liūdytoju yra man Dievas, kuriam tarnauju Dvasioje mano Evangelijoje sūnaus jo, jog be paliovimo atmenu ant jūsų,

10. Visados maldose mano prašydamas, jei kaip norint kuomet man atsitiktų laimingas kelias su daleidimu Dievo ateiti pas jus.

1. Nes trokštu regėti jus, idant jums duočiau kiek tiek

malonės dvasiškos dėl patvirtinimo jūsų:

12. Tai yra, idant jusimp drauge pasilinksmintumėm per tą, kurį tarp savęs turime, tikėjimą jūsų, ir mano.

13. O nenoriu, idant jūs nežinotumėt broliai, jog tankiai dūmojau ateiti jusump (ir ik šiolei buvau apstabdytas) idant turėčiau kokią naudą ir iš jūsų, kaip ir iš kitų giminių.

14. Grekams ir Barbarams. išmintingiems ir neišmintingiems, kaltas esmi.

15. Teipo jog (kiek iš manęs yra) gatavas esmi ir jums, kurie este Ryme, apsakyt Evangeliją.

16. Nes nesigėdžiu Evangelijos. Nes yra galybė Dievo ant išganymo kiekvienam tikinčiam žydui pirmiau ir grekui.

17. Nes teisybė Dievo per aną apsireiškia iš tikėjimo į tikėjimą: Kaip yra parašyta: O teisus iš tikėjimo gyvas yra.

18. Nes rūstybė Dievo apsireiškia iš dangaus, prieš visokią bedievystę, ir neteisybę žmonių tų, kurie tiesą Dievo užtur neteisybėje.

19. Nes kas yra žinoma apie Dievą: jiems yra apreikšta. Nes Dievas jiems apreiskė.

20. Nes neregimi jo daiktai, nuog sutvėrimo svieto, per tuos daiktus, kurie padaryti yra išmanomi, stojas pažįstami: tei-

pogi amžina jo galybė ir Dievystė: teip jog negal būti išsi-kalbami.

21. Nes pažinę Dievą, negarbino kaipo Dievą, nei dėkavojo, bet į nieką pavirto dūmose savo, ir aptemo širdis jų netikusi.

22. Nes sakydamiesi būt išmintingais, durnais tapo.

23. Ir parkreipė garbę nesmirtelno Dievo į prilyginimą paveiklo žmogaus mirštančio, ir paukščių, ir keturkojų, ir slankiojančių.

24. Todėl padavė juos Dievas pageidimams širdies jų, ant nečistatos: idant tarp savęs kūnus savo apdergtų.

25. Kurie permainė tiesą Dievo į melagystę, ir garbino ir tarnavo labiaus sutvėrimui, ne kaip sutvėtojui, kursai yra pašlovintas ant amžių. Amen.

26. Todėl padavė juos Dievas, į pageidimus biaurybės. Nes moterės jų permainė prigimtą apsėjimą į tą apsėjimą kursai yra prieš prigimimą.

27. Lygiai teipojiegi ir vyriškiai, pametę prigimtą apsėjimą moteries, užsidedę su kits kitu pageidimuose savo, vyriški su vyriškiais biaurybę pildy-

26 e. *Padavė juos Dievas.* Dievas nebuvo jų nusidėjimų priežastis; bet, savo malonę nuo jų atitraukdamas, daleido jiems, ant pabaudimo jų puikybės, įpultį į tuos gėdingus nusidėjimus.

dami: O užmokesnį, kuris buvo prigulįs, paklydimo savo ant savęs atimdami.

28. O kaipo jie nenorėjo, idant turėtų pažinimą Dievo, padavė juos Dievas piktam dūmojimui. Idant tai darytų, kas nepridera,

29. Pripildytus visokia neteisybe, piktybe, paleistuvyste, godulyste, piktadėjyste, pilnus pavydėjimo, žmogžudystės, barnies, viliaus, nelabumo, kušetojus,

30. Apkalbėtojus, Dievui neapkentamus, apmeluotojus, didžiaujančius, išsikeliančius, išrastojus pikto, neklausančius gimdytojų.

31. Bepročius, nesutinkančius, be prigimtos meilės, neuomaldomus, nemielaširdingus.

32. Kurie pažinę teisybę Dievo, neišmanė, jog tie, kurie tokius daiktus daro, verti yra smerties, o netiktai tie, kurie anuos daro, bet ir kurie pritaria darantiems.

II PERSKYRIMAS.

Apakaltas peikia žyklus, kurie giriiasi žinomų Įstatymų, bet jų neužlaiko. Nurodo, kurie yra teisingi žydai.

1. Togidėl negali išsiteisinti o žmogau visokis, kursai sūdyji, nes kokiame daikte, sūdyjį kitą, pats save apkaltini, nes

tuos pačius daiktus, darai, kuriuos kaltini.

2. Nes žinome, jog sūdas Dievo yra pagal tiesos ant tų, kurie tokius daiktus daro.

3. Ar-gi tai dūmoji, o žmogau, kursai sūdyji tuos, kurie tokius daiktus daro, o anuos pats darai, jog tu išbėgsi nuog sūdo Dievo?

4. Ar bagotystę gerybės jo, ir kantrybės, ir neskubumo paniekinį? nežinai, jog gerybė Dievo ant pakūtos tave veda.

5. Bet pagal užkietėjimo tavo ir nepakūtavojančios širdies padaugini tau rūstybę ant dienos rūstybės ir apreiškimu teisingo sūdo Dievo,

6. Kursai kiekvienam atiduos pagal darbų jo:

7. Tiems užtikro, kurie per iškentėjimą gerame darbe jieško šlovės ir garbės ir nemirtybės amžiną gyvenimą.

8. O tiems, kurie yra barnin-gi ir kurie nekenčia tiesos, bet tik neteisybė, rustybė ir narsas.

9. Vargas ir suspaudimas ant visokios dūšios žmogaus piktadarančio, pirmiaus žydo ir greko.

10. O garbė ir šlovė, ir pakajus visiems gerai darantiems, pirmiaus žydui ir grekui.

11. Nes nėra pas Dievą skyriaus asabų.

12. Nes kurie norint be zokono sugriešijo, be zokono pra-

puls. O kurie norint zokone sugriešijo, per zokoną bus sūdyti.

13. Nes ne klausytojai zokono teisingi yra pas Dievą, bet išpildytojai zokono bus nuteisinti.

14. Nes kad pagonai, kurie netur zokono, pagal prigimimo daro tuos daiktus, kurie yra zokono, tokie zokono neturėdami, patį sau yra zokonu:

15. Kurie rodo darbą zokono parašytą širdyse savo, kad aniems duoda liūdyjimą sąžinė jų, ir dūmos tarp savęs kitoniškos, arba įs apskundžiančios arba ir išteisinančios.

16. Dienoj, kada Dievas sūdys paslėptus daiktus žmonių, pagal Evangelijos mano per Jėzų Kristų.

17. O jei tu vadinies žydu ir parstoji ant zokono ir giries iš Dievo.

18. Ir pažįsti valią jo, ir numanai, kas yra geresnio, išmokytas per zokoną;

19. Ir tikiesi, jog tu pats esi vadovu akliųjų, šviesybe tų, kurie yra tamsybėse.

20. Mokytoju neišmintinųjų, rodytoju mokslo mažiutėliams, turinčiu paveikslą pažinties, ir tiesos zokone.

21. Kursai tada mokai kitą, pats savęs nemokai: kuris saikai, idant nevogtų, vagi.

22. Kursai kalbi, idant nesvetmoteriautų, svetmoteriauji:

kursai baidais paveikslais dievaikių, šventvagystę pildai.

23. Kursai iš zokono giriesi per peržengimą zokono Dievą negarbini.

24. (Nes vardas Dievo dėl jūsų bliuznijamas yra tarp pagonų, kaip parašyta yra).

25. Apipiaustymas tiesa naudingas yra, jei užlaikytumei zokoną: o jei būtumei peržengtoju zokono, apipiaustymas tavo stojosi ne apipiaustymu.

26. Jei tada neapipiaustytas žmogus užlaikytų teisybę zokono: ar-gi jo neapipiaustymas nebus už apipiaustymą paskaiytas?

27. Ir apsūdys tave kas neapipiaustytas iš prigimimo užlaiko zokoną, kursai per raštą ir apipiaustymą esi peržengtoju zokonu.

28. Nes ne tasai yra žydu, kursai yra paviršutiniai, tai yra apipiaustymu, kas ant kūno iš viršaus yra.

29. Bet kuris viduje, žydu mi yra: ir širdies apipiaustymas Dvasėje, ne rašte, kurio garbė, ne iš žmonių, bet iš Dievo yra.

III PERSKYRIMAS.

Žydų privilegijos. Visi žmonės yra nusidėjėliai ir nei viens negal būti išteisintas Instatymo darbais, bet vien tik Kristaus malone.

1. Ką tada tur daugiau žydas? arba kokia nauda apipiaustymo?

2. Didelė visokių būdų. Pirmiausiai, jog jiems yra patikėti žodžiai Dievo.

3. Nes ką gi, jei nekurie iš jų neįtikėjo? ar-gi jų netikėjimas suniekis tikėjimą Dievo? apsaugok Dieve.

4. Nes Dievas yra teišus, o kiekvienas žmogus melagingas, kaip yra parašyta: idant išsisteisintumei žodžiuose tavo, ir pergaltumei kad esi sūdytas.

5. Bet ieigu neteisybė mūsų, teisybę Dievo pagiria, ką gi sakysime? Ar-gi neteišus yra Dievas, kursai rustybę atveda?

6. (Kalbu būdų žmonių) apsaugok Dieve: Nes kaip kitaip Dievas sūdydys šį svetą?

7. Nes jei tiesa Dievo per mano melą pasigausino ant garbės jo: ko gi dėl dar ir aš sūdytas esmi kaip griešninkas?

8. O neturim (kaipo apie mus piktžodžiauja, ir kaip nekurie sako, jog mes kalbame) daryt piktus daiktus, idant geri ateitų? kurių paskandinimas yra teišus.

9. Ką-gi tada? ar turime viršų prieš juos? nieku būdu.

4 e. *Dievas yra teišus*, t. y. tik vienas Dievas savo esybėje yra teišus, o žmogus kiekvienas, pats iš savęs, yra palinkęs į klaidas ir melą: neveizinti ant to, Dievas, kuris yra teisybė, nor išpildyti savo prižadėjimą: užlaikyti savo Bažnyčių visoje teisybėje. Žrk. šv. Jon. 16 p. 13 e.

Nes parodėm, jog žydai ir greekai, visi yra po grieku.

10. Kaip parašyta yra: Jog nėra teisus nei vieno:

11. Nėra išmanančio, nėra įieškančio Dievo.

12. Visi atsikreipė, drauge stojos nederančiais, nėra kursai gerai darytų, nėra iki vieno.

13. Gerklė jų yra grahas atviras, liežuviais savo prigavimą darė, nuodas gyvačių po lūpomis jų.

14. Kurių burna pilna yra keikimo ir kartumo.

15. Kojos jų greitos ant išliejimo kraujo.

16. Suspaudimas ir nelaimė keliuose jų.

17. O kelio pakajaus nepažino.

18. Nėra baimės Dievo akysė jų.

19. O žinome, jog ką tik tai įstatimas sako, tiems, kurie zokone, yra, sako: idant visų nasrai būtų užkimšti, o idant visas svietas paduotas būtų Dievui.

20. Nes iš darbų zokono nebus nuteisintas nei vienas kūnas po akimis jo. Nes per zokoną yra pažinimas nusidėjimo.

21. O dabar be zokono teisybė Dievo apreikšta yra: tu-

10 e. *Nėra teisus nei vieno*, t. y. gamtos tiesų ar Maižio Įstatymų galybė, bet galima būti teišu tik per tikėjimą ir malonę.

rinti liūdyjimą, iš zokono ir pranašų

22. O teisybė Dievo per tikėjimą Jėzaus Kristaus dėl visų ir ant visų, kurie tik' į aną nes nėra skyriaus:

23. Nes visi sugriešyjo, ir garbės Dievo reikalauja.

24. Nuteisinti dovanai per jo malonę, per atpirkimą, kuriai yra Kristuje Jezuje,

25. Kurį Dievas pastatė numaldymu per tikėjimą kraujuje jo, dėl parodymo teisybės savo, ant atleidimo praėjusių nusidėjimų.

26. Kantrybėje Dievo, dėl parodymo teisybės jo tame laike; idant jis būtų teisus, ir teisinąs tą, kuris yra iš tikėjimo Jėzaus Kristaus.

27. Kur tada yra gyrius tavo: Atmestas yra: Per kurį-gi zokoną? Ar darbu? Ne: bet per zokoną tikėjimo.

28. Nes dūmojame, jog žmo-

28 e. *Žmogus nusiteisina per tikėjimą.* Tikėjimas, kuriam čion Apaštalas pripažįsta žmogaus išteisinimą, tai nėra koks išdidus pasitikėjimas ant mūsų išteisinimo, atpirkimo, bet tvirtas ir gyvas tikėjimas į tą viską, ką Dievas apreiškė ar prižadėjo; pas *Žyd.* 11 p. *Viera, kuri per meilę daro į Jėzų Kristų, pas Gal.* 5 p. 6 e. Žodžiu, toks tikėjimas išteisina, kuris apima viltį, meilę, meta vonę ir Sakramentų priėmimą. Ir darbai, kuriuos jis čion išskiria, yra vien tik *įstatymo darbai*, t. y. darbai padaryti sulys gantos ar Mažio įstatymais, da prieš Kristaus tikėjimą, bet ne tokius, kurie tą tikėjimą seka ir iš jo eina.

gus nusiteisina per tikėjimą be darbų zokono.

29. Ar Dievas tiktai žydų? Ar ne ir pagonų? užtikro ir pagonų. Kadangi yra vienas Dievas, kursai nuteisina apipiaustymą iš tikėjimo, ir neapipiaustymą per tikėjimą.

31. Ar zokoną tada gadiname per tikėjimą? Apsaugok Dieve: bet zokoną įstatome.

IV PERSKYRIMAS.

Abraomas buvo išteisintas ne įstatymo darbais, bet tikėjimu į Dievą da prieš apipiaustymą. Stabmeldžiai per tikėjimą tapo jo caikais.

1. Ką-gi tada sakysim, jog rado Abraomas tėvas mūsų pagal kūno?

2. Nes jei Abraomas iš darbų yra nuteisintas: tur gyriu, bet ne pas Dievą.

3. Nes ką raštas sako? Intikėjo Abraomas Dievui: ir buvo jam paskaityta už teisybę.

2 e. *Iš darbų, padarytų savo paties pajiegn, be' Dievo malonės ir tikėjimo į Jį. Ne pas Dievą.* Kokią norint garbę tokie darbai pelnytų pas žmones, bet jie neturėtų vertės Dievo akyse.

3 e. *Paskaityta* Dievo, kuris nepaskaito nieko kitaip kaip yra. Iš to žodžio galime suprasti, juog jeigu esame išteisinti. mūsų išteisinimas paeina iš liuosos Dievo malonės ir gerumo, o ne iš mūsų darbų gerumo arba jųjų pačių vertės, jeigu jie buvo atlikti be Dievo malonės.

4. O tam, kuris dirba, užmo-
kestis nerokuojamas yra pagal
malonės, bet pagal prigulėjimo.

5. O tam kuris nedirba, bet
tikinčiam į tą kursai nuteisina
nebijantį Dievo, paskaitomas
yra tikėjimas jo, ant nusiteisi-
nimo pagal pastatymo malonės
Dievo.

6. Kaip ir Dovidas apsakė
pašlovinimą žmogaus, kuriam
Dievas paskaito teisybę be dar-
bų.

7. Pašlovinti, kuriems atleis-
tos yra neteisybės, o kurių už-
dengti yra nusidėjimai.

8. Pašlovintas yra vyras,

4 e. *O tam, kuris dirba*, t. y. iš savo
paties ir savo pajiegomis. Toks žmogus,
sako Apaštalas, pajieško savo užmokes-
nio, kaip skolos vertos už jo darbą.
Kuomet tas, *kuris nedirba*, kuris nepasi-
tiki ant jokių darbų savo pajiegomis dar-
ytų, bet per tikėjimą ir malonę jieško
teisybės, yra dovanai išteisintas Dievo
malone.

7 e. *Pašlovinti, kuriems atleistos yra
neteisybės o kurių uždengti yra nusidėji-
mai*. Tai yra, palaiminti, kurie dary-
dami metavonę apturėjo dovanojimą ir
atleidimą savo nusidėjimų ir taip yra
uždengti, t. y. naujai apvilkti malonės
dovana ir aprėdyti meilės rūbu.

8 p. *Pašlovintas yra vyras, kuriam
Viešpats nepaskaitė grieko*. Tai yra, pa-
laimintas vyras užlaikė krikšto nekai-
tybę, taip jog negalima jį iš sunkaus nu-
sidėjimo apkaltinti. Taipgi, palaimin-
tas yra vyras, kuris į griekų įpuolęs me-
tavonę darė ir padoriai gyveno, priimda-
mas Sakramentus, apturėjimui Dievo
malonės reikalingus, kad atpuolimo ap-
sisaugoti; taip juog griekas jau daugiaus
nebūna jam paskaitytas.

kuriame Viešpats nepaskaitė
grieko.

9. Tas tada pašlovinimas
ar tiktai apipiaustyme yra, ar
ir neapipiaustyme? Nes sako-
me, jog tikėjimas Abraomui y-
ra paskaitytas už teisybę.

10. Kaipogi tada yra pa-
skaitytas? apipiaustyme, ar
neapipiaustyme? Ne apipiaus-
tyme, bet neapipiaustyme

11. Ir gavo ženklą apipiau-
stymo, paženklinimą teisybės
tikėjimo, kuris yra neapipiaus-
tyme; idant būtų Tėvu visų ti-
kinčių neapipiaustyme, idant ir
jiems būtų paskaityta už teisy-
bę.

12. Ir būtų Tėvu apipiaus-
tymo, ne tiktai tiems, kurie y-
ra iš apipiaustymo, bet ir tiems
kurie vaikščioja pėdomis tikėji-
mo, kuris yra neapipiaustyme
Tėvo mūsų Abraomo.

13. Nes ne per zokoną priža-
dėjimas Abraomui, arba sėklai
jo, idant būtų tėvainiu svieto;
bet per teisybę tikėjimo.

14. Nes jei kurie iš zokono,
tėvainiais yra: išnyko tikėji-

9 e. *Apipiaustyme*, t. y. ar jis yra
tiktai dėl žydų, kurie apipiausti yra?
Ne, sako Apaštalas, bet taipogi dėl neapi-
piaustyty, stambeldžių, kurie per tikėji-
mą ir malonę gal ateiti į teisybę, kaip
Abraomas, da prieš savo apipiaustymą.

14 e. *Tėvainiais yra*. Tai yra, *jei tik
tie yra tėvainiais pažadėtų Abraomui pa-
laiminimų, kurie įstatymo apeigas seka,*

mas, į nieką pavirto pažadėjimas.

15. Nes zokonas rūstybę daro. Nes kur zokono nėra: nei peržengimo.

16. Todėl iš tikėjimo, idant pagal malonės stipras būtų pažadėjimas visai sėklai, netikt, tai, kuri yra iš zokono, bet ir tai, kuri iš tikėjimo Abraomo, kuris yra Tėvas mūsų visų.

17. (Kaipo parašyta yra: Jog tave tėvu daugio giminių pastačiau) po akimis Dievo, kuriam įtikėjo, kuris atgaivina numirusius, ir atšaukia tai, ko nėra, kaipo tai, kas yra.

18. Kursai prieš viltį į viltį įtikėjo, jog turėjo būti tėvu daugio giminių, pagal to, kas jam buvo pasakyta: Teipo bus sėkla tavo.

19. Ir nepasilpo tikėjime, nei veizdėjo ant kūno savo apmirusio, kad jau turėjo apie šimtą metų, ir ant apmirusio žyvato Saros.

20. O pažadėjime teipogi Dievo, neabejojo per netikėjimą.

tokiu būdu teip daug giriamas Abraomo tikėjimas būtų mažos vertės, ir pats prižadėjimas padaryti jį tėvu netik žydy, bet ir visų tikinčiųjų tautų, būtų tuščias.

15 e. Nes zokonas rūstybę daro. Instatymas, be tikėjimo ir malonės, rūstybę daro netyčiomis, būdamas proga daugelio peržengimų, kurie užtraukia Dievo rūstybę.

mą, bet pasistiprino tikėjimu, duodamas garbę Dievui.

21. Tikriausiai žinodamas, jog ką tiktai prižadėjo, galin-gas yra ir padaryti.

22. To-gi dėl ir paskaityta yra jam už teisybę.

23. O ne tiktai dėl jo parašyta yra, jog jam paskaityta yra už teisybę.

24. Bet ir dėl mūsų, kuriems tur būti paskaityta, kurie tikime į tą, kursai prikėlė Jėzų Kristų Viešpatį mūsų iš numirusių.

25. Kursai išduotas yra dėl nusidėjimų mūsų, ir kėlės iš numirusių, dėl nuteisinimo mūsų.

V FERSKYRIMAS.

Mūsų tikėjimo į Kristų pamatai. Nuo-dėmė ir mirtis atėjo per Adomą, malonė ir gyvenimas per Kristų.

1. Būdami tada nuteisinti iš tikėjimo, pakajų turėkim su Dievu per Viešpatį mūsų Jėzų Kristų.

2. Per kurį teipojieg per tikėjimą turime priėjimą, prie tos malonės, kurioje stovime, ir giriamės viltyje garbės Sūnu Dievo.

3. O ne tiktai, bet ir giriamės varguose, žinodami, jog vargas kantrybę daro.

4. O kantrybė datirimą, datirimas viltį,

5. O viltis neužgėdina: todėl, jog meilė Dievo išlieta yra

širdyse mūsų, per Dvasią šventą, kuri mums duota yra.

6. Nes kodėl Kristus, kada dar buvome silpnais, pagal laiką, numirė už griešnus?

7. Nes vos kas miršta už teisingą: nes už gerą rasi kas mirti drįstų.

8. Bet Dievas giria meilę savo prieš mus, jog kad mes dar buvom griešniais pagal laiką,

9. Kristus už mus numirė: Toli tada labiausiai dabar nuteisinti kraujuje jo, būsim užlaikyti per jį nuo rūstybės.

10. Nes jei būdami neprietaisytas suderinti esame su Dievu, per smertį sūnaus jo: toli labiausiai suderinti būsim užlaikyti gyvenime jo.

11. O netiktai: bet ir giriamės Dievuje, per Viešpatį mūsų Jėzų Kristų, per kurį dabar suderinimą apturėjome.

12. Todėl kaip per vieną žmogų, griekas atėjo ant svieto, o per grieką smertis, taip ir ant visų žmonių smertis užėjo, kuriame visi sugriėjo.

13. Nes iki zokono griekas buvo ant svieto: o griekas ne-

12 e. *Per vieną žmogų.* Adomą, per kurį mes visi pradžiogriekį užtraukėm.

13 e. *Nebuvo paskaitomas.* Tai yra, žmonės nežinojo, arba neskaitė už nuodėmę taip, kaip paskui, kada jie peržengė žinomą rašytą Dievo įstatymą.

buvo paskaitomas: kad zokono nebuvo.

14. Bet smertis viešpatavo nuog Adomo iki Maiziesiaus, ir ant tų, kurie nesugriėjo, lygiu peržengimu kaip Adomas, kursai yra paveikslu ateinančio.

15. Bet nekaipo nusidėjimas teipo ir dovana, nes jei per kaltbę vieno daug jų numirė: toli daugiausiai malonė Dievo, ir dovana ant daugio jų išsiliejo, iš malonės vieno žmogaus Jėzaus Kristaus.

16. O nekaipo per vieną nusidėjimą, teipo ir per dovana, nes sūdas užtikro už vieną ant prapulties: O malonė už daug nusidėjimų ant nuteisinimo.

17. Nes jei vieno peržengimu smertis karaliavo per vieną, toli daugiausiai tie, kurie gauna apstumą malonės ir dovanos, ir teisybės, karaliaus gyvenime, per vieną Jėzų Kristų.

18. Togidėl kaip per nusidėjimą vieno, ant visų žmonių paskandinimas: teipo ir per nuteisinimą, vieno, ant visų žmonių apteisinimas ant gyvenimo.

19. Nes kaip per nepaklusnumą vieno žmogaus, daugel jų stijos griešniais, taip ir per paklusnumą vieno, daugel jų stosis teisiais.

20. O zokonas atėjo, idant

20 e. *Idant pasigausintų nusidėjimas.* Ne dėl to įstatymas buvo duotas, idant pasigausintų nusidėjimas, bet taip atsi-

pasigausintų nusidėjimas, o kur pasigausino nusidėjimas, malonė daugiau pasigausino.

21. Idant kaipo nusidėjimas karaliavo ant smerties: teipo ir malonė karaliautų per teisybę ant gyvenimo amžino per Jėzų Kristų Viešpatį mūsų.

VI PERSKYRIMAS.

Krikščionis privalo numirti nuodėmei o gyventi Dievui.

1. Ką-gi tada darysime? ar pasiliksime griekė, idant malonė pasigausintų?

2. Apsaugok Dieve. Nes kurie numirėm griekui, kaipo-gi toliaus jame gyvėsime.

3. Ar nežinote, jog kurie tik apkrikštyti esme Jėzuje Kristuje, smertyje jo apkrikštyti esme.

4. Nes palaidoti esme drauge su juo, per krikštą ant smerties; idant kaipo Kristus kėlės iš numirusių per garbę Tėvo, teipo ir mes idant naujame gyvenime vaikščirotumėm.

5. Nes jei stojomės įciepyti ant prilyginimo smerties jo: lygiai ir prisikėlimo būsime.

6. Tai žinodami, jog senas mūsų žmogus drauge yra nukry-

žiaivotas, idant kūnas grieko būtų sugaišintas, ir toliaus netarnautumėm griekui.

7. Nes kas numirė, yra nuteisintas nuog grieko.

8. O jeigu su Kristu numirėm: tikime jog drauge teipogi gyvėsime su Kristumi.

9. Žinodami, jog Kristus kėlės iš numirusių, daugiaus nemiršta, smertis ant jo daugiaus neponavos.

10. Nes jog numirė griekų' vieną kartą numirė: o jog gyvas yra, Dievuje gyvas yra.

11. Teipo ir jūs dūmokite, jog este užtikro numirę griekuje, o gyvi Dievuje Kristuje Jėzuje Viešpatyje mūsų.

12. Tegul tada neviešpatauja griekas kūne jūsų smertingame, idant paklusni būtų pageidimams jo.

13. Bet ne paduokit sąnarius jūsų griekui už ginklą ne-teisybės, bet paduokit save Dievui, kaipo iš numirusių gyvus: ir sąnarius jūsų už ginklus teisybės Dievui.

14. Nes griekas ant jūsų neviešpataus: nes neeste po zokonu, bet po malone.

15. Ką-gi tada ar griešy-

tiko per žmogaus ištvirkimą, juog peržengdamas duotą įstatymą padauginą savo nusidėjimus.

6 e. *Senas mūsų žmogus — kūnas grieko.* Mūsų pradžiogriekių pagadintas padėjimas, griekui ir pageidimui pa-

duotas, yra pavadintas *senas mūsų žmogus*, kaip vėl pataisytas Kristuje ir per Kristų mūsų naujas padėjimas, yra pavadintas *naujas žmogus*. O ydos ir nuodėmės, kurios pirma mummyse viešpatauvo, yra pavadintos kūnas grieko.

sim, jog neesme po zokonu, bet po malone? Apsaugok Dieve.

16. Ar nežinote, jog kam pasiduodate už tarnus ant paklusnumo, to este tarnais, kurio klausote, arba grieko ant smerties, arba paklusnumo ant teisybės.

17. O garbė Dievui, jog buvote tarnais nusidėjimo, bet paklusni buvote iš širdies anam paveikslui pamokslo, kuriam pasidavėte.

18. O būdami išliuosuoti nog grieko, stojotės tarnais teisybės.

19. Žmogišku būdu sakau, dėl silpnybės kūno jūsų: nes kaipo išdavinėjot sąnarius jūsų, ant tarnavimo blaurybei, ir neteisybei ant neteisybės, teipo dabar išduokit sąnarius savo, ant tarnavimo teisybei dėl pašventinimo.

20. Nes kada buvote, tarnais grieko, buvote liuosi nuog teisybės.

21. Kokį-gi tada tuo laiku turėjote pelną, iš anų daiktų, iš kurių dabar gėditės? Nes galas jų yra smertis.

22. O dabar būdami išliuosuoti nuog nusidėjimo, o pastoję tarnais Dievo, turite pelną savo, ant pašventimo, o galą, amžiną gyvenimą.

23. Nes alga už grieką yra smertis. O malonė Dievo, am-

žinas gyvenimas Kristuje Jezuje Viešpatyje mūsų.

VII PERSKYRIMAS.

Mēs esame Kristaus atliuosuoti nuo įstatymo ir nuo grieko kaltės, nors palinkimas prie jo da mus gūndo.

1. Argi nežinot broliai (nes žinautiems įstatymą kalbu) jog įstatymas viešpatauja ant žmogaus, kolei gyvas yra.

2. Nes moteriškė, kuri yra po valdžios vyro, kolei gyvas yra vyras pririšta yra įstatymui¹: bet jei vyras jos numirtų, liuosa yra nuog įstatymo vyro.

3. Togidėl, kolei vyras gyvas yra, bus vadinta svetmoteriaujanti, jei būtų su kitu vyru: bet jei vyras jos numirtų, liuosa yra nuog įstatymo vyro: idant nebūtų svetmoteriaujanti, jei būtų su kitu vyru.

4. O teip broliai mano ir jūs este numarinti įstatymui per kūną Kristaus: idant būtų mėt kito, kursai iš numirusių prisikėlė, idant vaisių atneštumėm Dievui.

5. Nes kada buvom kūne, pageidimai griekų, kurie per zoną buvo, įsigalėjo sąnariuose mūsų idant atneštų vaisių smerčiui,

6. Bet dabar liuosi esame nuog zokono smerties, kuriame

¹ e. Kolei gyvas yra, arba teip ilgai, kolei jis gyvas.

buvom užturėti, teipo, idant tarnautumėm naujybėje Dvasės, o nesenybėje rašto.

7. Ką-gi tada tarsime? Ar zokonas yra grieku? Apsaugok Dieve. Bet grieko nepažinau, tiktai per zokoną: nes pageidimo nepažindčiau, kad zokonas nesakytų: Nepageisi.

8. Bet griekas ėmęs priežastį per prisakymą, padarė manyje visoki pageidimą. Nes be zokono griekas buvo apmiręs.

9. Ir aš gyvenau kitą kartą be zokono. Bet kad atėjo prisakymas, griekas atgijo.

10. Ir aš buvau numiręs, ir radosi man prisakymas tas, kursai buvo ant gyvenimo, jog buvo ant smerties.

11. Nes griekas ėmęs priežastį per prisakymą, apgavo mane, ir per aną užmušė.

12. O teip zokonas tiesa šventas, ir prisakymas šventas, ir teisus ir geras.

13. Kas tada yra geru, ar stojos man smerčiu? Apsaugok Dieve. Bet nusidėjimas, idant pasirodytų grieku, padarė man

8 e. *Griekas ėmęs priežastį.* Griekas ar pageidimas, kuris mummyse miegojo, kol nebuvo uždraudimu išbudintas, yra pavadintas grieku, nes jis iš grieko yra ir į grieką veda; įstatymas jį uždraudžiantis nėra jo priežastis, anei progą tiesiog neduoda griekui, bet jis gema iš ištvirkusio mūsų prigimimo, priešintis duotam įstatymui.

13 e. *Idant pasirodytų grieku ar*

smertį per gerą, idant griekas būtų be mios kaltingas per prisakymą.

14. Nes žinome, jog zokonas yra drasiškas: o aš esmi kuaiškas, parduotas po grieku.

15. Nes ką darau neišmanau: Nes ne tai darau, ką gerą noriu, bet ko nekenčiu pikto, tai darau.

16. O jei ko nenoriu, tai darau: pritariu zokonui, juog geras yra.

17. O dabar jau ne aš tai darau, bet griekas, kuris manyje gyvena.

18. Nes žinau, jog negyvena manyje, tai yra maname kūne, kas yra gero. Nes norėti pats galiu: bet gerai padaryt nerandu.

19. Nes nelarau to gero, kurio noriu, bet pikta, kurio nenoriu, tą darau.

kad pasirodytų griekas, t. y. kad baisi biauzybė yra, idant kas galėtų imti progą iš to, kas yra gera, idant daryti mirtį.

15 e. *Ne tai darau, ką gerą noriu.* Apaštalas čion aprašo ištvirkusius pageidimų judėjimus, kurie tankiai aptemdo mūsų protą ir nuo kurių net ir geras žmogus kenčia savo žemesnėje dalyje tą, nuo ko jo valia kratosi ir daug būna tramdoma išpildyme savo dvasios ir mislių troškimų. Bet, tie blogi jausmai (nors jie vadinasi *zokonu grieko* [23 e.], nes jie pareina iš pirmojo grieko ir smarkiai traukia ir gundo į grieką) nėra grieku, kolei valia nesutinka ant jų, nes neesti iš liuosos valios.

20. O jeigu ko nenoriu, tai darau, jau ne aš darau tai, bet griekas, kuris manyje gyvena:

21. Atrandu tada zokoną, jog man norinčiam gerą daryti, kas yra pikto manęsp prisikabiną.

22. Nes mėgstu zokonu Dievo, pagal vidurinio žmogaus.

23. Bet matau kitą zokoną sąnariuose mano prieš taraujantį prieš zokoną išmonios mano, ir priverčiantį mane nevalion po zokonu grieko, kursai yra sąnariuose mano.

24. Nelaimingas aš žmogus, kas mane išgelbės iš kūno tos smerties?

25. Malonė Dievo per Jėzų Kristų Viešpatį mūsų. Aš pats tada išmonia tarnauju zokonui Dievo, bet kūnu zokonui grieko.

VIII PERSKYRIMAS

Nėra pasmerkimo tiems, kurie išteisinti per Kristų neraikščioja pagal kūną, bet pagal dvasią. Jų stipri riltis ir Dievo meilė.

1. Nėra tada dabar neįtikio paskandinimo tiems, kurie yra Kristuje Jėzuje, kurie ne pagal kūno vaikščioja.

2. Nes zokonas dvasės gyvenimo Kristuje Jėzuje išgelbėjo mane nuog zokono grieko ir smerties.

3. Nes kas buvo negalima zokonui, kuriame daikte buvo silpnas dėl kūno: Dievas nu-

siuntęs sūnų savo prilyginime griešno kūno, ir per grieką pradžė grieką kūne,

4. Idant nuteisinimas zokono būtų išpildytas mumyse, kurie ne pagal kūno vaikščiojame, bet pagal Dvasės.

5. Nes kurie yra pagal kūno kas yra kūniško, išmano: Bet, kurie yra pagal dvasės, kas yra Dvasiško išmano..

6. Nes išmintis kūno, yra smertis, o išmintis Dvasės gyvenimas ir pakajus:

7. Todėl, jog išmintis kūno yra neprietelka Dievui: Nes zokonui Dievo nepasiduoda: nes ir negal.

8. O kurie yra kūne, Dievų pamėgti negal.

9. Bet jūs nceste kūne, bet Dvasėje: jei tiktai Dvasė Dievo gyvena jusimp. O jei kas Dvasės Kristaus netur, tasai neyra jo.

10. Bet jei Kristus jusimp yra: Kūnas užtikro yra apmiręs dėl grieko, bet Dvasė yra gyva dėl nuteisinimo.

11. O jei Dvasė to, kuris Jėzų prikėlė iš numirusių, gyvena jusimp: kursai prikėlė Jėzų Kristų iš numirusių, atgaivys ir kūnus jūsų smertėlus, dėl gyvenančios jusimp Dvasės jo.

12. Todėl broliai skolininkas esme, ne kūnui, idant pagal kūno gyventumėm.

13. Nes jei pagal kūno gy-

vęsite, numirsite Bet jei per Dvasę darbus kūno numarįsite, gyvi būsite.

14. Nes kurie tiktai Dvasę Dievo vedami yra, tie yra sūnais Dievo.

15. Nes neēmēt Dvasę ver gystēs vēl ant haimēs, bet ēmēt Dvasę pasavinimo už sūnus, per kurią šaukiame: Abba (Tēve).

16. Nes ta pati Dvasē duoda liūdyjimā Dvasei mūsų. jog esme sūnais Dievo.

17. O jei sūnais ir tėvainiais: Tėvainiais tiesa Dievo, o draugtėvainiais Kristaus: jei tiktai drauge kenčiame, idant teipojieg drauge būtumēm pašlovinti.

18. Nes tikiu jog neverti yra kentėjimai šio laiko ateisiančios garbės, kuri apsireikš ant mūsų.

19. Nes laukimas sutvėrimo, laukia apreiškimo Sūnų Dievo.

16 e. *Ta pati deasū* ir t. t. Per vidurinį Dievo meilės pajudinimą ir sąžinės ramybę, kurios datiria Dievo vaikais, tur tartum paliūdymā Dievo malonės, juos labai stiprinančios išteisinimo ir išganymo viltį; bet dabar da neteip, kad turētum to visko pilną tikrumā, nes šiame gyvenime mus tikėjimas mokina darbuotis ant savo išganymo *su baime ir drebėjimu*. Pil. 2 p., 12 e. Ir *kas turias juog stovī, tesidabojā, idant neparpultų*. I Kor. 10 p. 12 e. Žrk. tp. Rom. 11 p., 20, 21, 22 e.

19 e. *Nes laukimas suteirimo* ir tt. Apaštalas kalba apie žemiškus sutvėri-

20. Nes sutvėrimas atmainai yra paduotas be noro, bet dėlto, kursai jį padavē po vilties.

21. Nes ir patsai sutvėrimas bus išliuosuotas nuog nevalios pragaištinimo ant liuosybės garbės Sūnų Dievo.

22. Nes žinome, jog visas sutvėrimas dūsauja, ir kaipo gimdanti dejuoja iki šio laiko.

23. O ne tiktai jis, bet ir mēs patįs, kurie turime pradžia dvasės, ir patįs savyje dūsaujame laukdami priskirimo už sūnus Dievo, atpirkimo kūno mūsų.

24. Nes per viltį esme išganyti. O viltis, kuri regima yra, neyra viltis: nes ką kas mato, kaipo gal viltiesi?

25. Bet jei viltį turime, ko nematome, per kantrybę laukiame.

26. Lygiai teipogi ir Dvasē padeda silpnybci mūsų: nes apie ką melsti turētumēm, kaipo reikia, nežinome: bet Dvasē pa-

mus, padarytus ant naudojimo žmogui ir per jo grieko priežastį paduotus tuštybei, tai yra nuolatam netvirtumui traukiančiam į sugedimą ir kitas ydas. Ir dėlto, kaip Apaštalas išsireiškia, sutvėrimas dūsauja ir kaipo gimdanti dejuoja, laukdamas išsiliuosavimo, kuris tada įvyks, kada jau griekas daugiaus neviešpataus, o Dievas prikels kūnus ir su dūšiomis, nuo kurių daugiaus nesi-skirs, suvienys, idant amžinoje dangaus laimėje gyventų.

ti meldžia už mus dūsavimais neišpasakytais.

27. O kursai permato širdis, žino ko geidžia Dvasė: nes pagal Dievo meldžia už šventuosius.

28. O žinome, jog tiems, kurie myl' Dievą visi daiktai padeda ant gero, tiems, kurie pagal nudūmojimo pavadinti yra šventi.

29. Nes kuriuos paržinojo ir paskyrė, idant būtų tolygi paveikslui sūnaus jo: idant jis pats būtų pirmgimiu, tarp daugel brolių.

30. O kuriuos paskyrė, tuos ir pavadino: O kuriuos pavadino, tuos ir nuteisino: O kuriuos nuteisino, anuos ir pašlovino.

31. Ką-gi tada tarsime ant to? Jei Dievas už mus, kas-gi prieš mus.

32. Kursai nei sūnui savo paties nepraleido, bet už mus

26 e. *Pati meldžia už mus.* Yra pasakyta, juog Dvasia prašo ir meldžia už mus, tai yra, juog Ji maldą įkvepia ir mus melstis mokina.

29 e. *Ir paskyrė* ir tt. Tai yra, Dievas paskyrė, juog visi Jo išrinktieji tur būti panašiais Jo Sūnaus paveikslui. Męs neprivalom čion ištyrinėti paslapčių amžino Dievo paskyrimo, bet tikėti stipriai, juog viskas, ką męs turime gero laike ar amžinastyje, paeina nuo pradžių iš liuso Dievo gerumo, ir viskas ką turime blogo, iš liusos žmogaus valios.

visus išdavė jį: kaipo-gi ir vis su juomi mums nedovanojo?

33. Kas skųsis ant išrinktųjų Dievo? Dievas, kursai nuteisina,

34. Kas gi yra, kursai paskandintų? Kristus Jezus kursai numirė, ir to daugiaus kursai iš numirusių kėlės, kursai yra po dešinės Dievo, kursai taipogi užtaria už mus.

35. Kas-gi tada mus atskirs nuog meilės Kristaus? Vargas ar suspaudimas? Ar badas? Ar nuogybė? Ar prapultinė? Ar persekiojimas? Ar kalavijas?

36. (Kaipo parašyta yra: Jog dėl tavęs visą dieną nužudomi esme, paskaityti esme kaipo avys ant papiovimo.)

37. Bet tame visame pergalime dėl to, kursai mus numylėjo.

38. Nes tikrai žinau, jog nei smertis, nei gyvenimas, nei Aniuolai, nei kunigaikštystės, nei galybės, nei kas dabar yra, nei kas bus, nei stiprybė,

39. Nei augštumas, nei gilumas, nei koks kitas sutvėrimas galės mus atskirti nuog meilės Dievo, kuri yra Kristuje Jezuje Viešpatyje mūsų.

38. *Nes tikrai žinau.* Tai yra, *aš esmi persitikinęs*, kaip yra graikiškai *pepeismai*.

IX PERSKYRIMAS.

Apaštalo rūpestis apie žydus. Dievo paskyrimas yra liuosas ir nepasibaigia ant žydų tautos.

1. Tiesą kalbu Kristuje, nemeluoju: nes man liūdyjimą duoda sąžinė mano Dvasėje Šventojoje.

2. Jog turiu didį nuliūdimą ir skaudėjimą be paliovimo širdies mano.

3. Nes geidžiau aš pats, idant būčiau atskirtas nuog Kristaus už brolius mano, kurie yra mano gentis pagal kūno,

4. Kurie yra Izraelitai, kurių yra priėmimas už sūnus, ir garbė, ir suderėjimas, ir zokono davimas, ir tarnavimas, ir prizadėjimai.

5. Kurių tėvai ir iš kurių yra Kristus, pagal kūno, kuriai yra ant viso Dievas pašlovinatas ant amžių. Amen.

6. Ne idant žodis Dievo už nieko pavirstų. Nes ne visi,

3 e. *Idant būčiau atskirtas* — praieiktas. Apaštalo rūpestis ir savo žmonių meilė taip buvo didelė, juog jis buvo pasiryžęs būti praeiktu dėlai jų, arba kokią kitą nelaimę nukentėti be Dievo užrūstymo.

6 e. *Nes nevisi, kurie yra iš Izraelio.* Nevisi, kurie pagal kūną yra Izraeliaus sėkla, yra teipgi ir Dievo akyse tikri Izraelitai; nes kaip Dievas iš liuosos savo malonės velijo Izaoką, o ne Izmaelių, ir Jokūbą o ne Ezavą, teip Jis galėjo ir savo liuosą malone, paskyrimu ir miela-

kurie yra iš Izraelio, tie yra Izraelitai.

7. Nei kurie yra sėkla Abraomo, visi yra sūnais: bet Izaokuje bus tau vadinta sėkla:

8. Tai yra: ne kurie sūnūs kūno, tie sūnūs Dievo, bet kurie yra sūnais pažadėjimo, priskaitomi yra į sėklą.

9. Nes pažadėjimo žodis taisy yra: Pagal to laiko ateisiu, o Sara turės sūnų.

10. O netiktai ana: bet ir Rebeka iš vieno susiėjimo su Izaoku Tėvu mūsų turinti.

11. Nes kad dar nebuvo užgimę, nei ką gero arba pikto

širdyste parengė per tikėjimą Abraomui ir Izaokui dvasiškus iš tarpo stabmeldžių vaikus ir išaugstino juos labiaus už kūniškus žydus.

11 e. *Ne buvo užgimę* ir tt. Šiuomi dvynų paveizdu ir parinkimu jaunesniojo už vyresnyjį, Apaštalas nor parodyti, juog Dievo, Jo paskyrimo, malonėje ir mielaširdystėje neriša viena kokia tauta, kaip žydai mislijo, anei keno gimimo privalumai, arba atlikti nuopelnai. Bet, kaip prieš suteikimą savo malonės Jis jokių niekame nemato nuopelny, bet kiekvieną randa grieko apimtą, minioje ant pasmerkimo ir visus rūstybės kūdikiais; teip, juog nēr nei vieno, toje minioje, kurio Jis ten palikti negalėtų, ir, ką norint jis iš ten išliuosuoja, tai išliuosuoja savo mielaširdystėje, ir, ką norint Jis ten palieka, tai palieka savo teisybėje. Kaip iš dviejų lygiai kaltų, Karaliui patinka vienam, iš grynios malonės dovanoti, o kitą teisingai nubausti.

padarę (idant pagal išrinkimo nudūmojimas Dievo pasilikų)

12. Nes ne iš darbų, bet nuog pavadinančio, pasakyta jai yra.

13. Jog didesnis tarnaus mažesniui: kaip parašyta yra: Jokūbą numylėjau, o Eza-vą neapkenčiau.

14. Ką-gi tada tarsime? Ar neteisybė pas Dievą? Apsaugok Dieve.

15. Nes Maiziešiui kalba: Susimylėsiu, ant ko susimylstu, o mielaširdystę padarysiu, ant ko pasigailėsiu.

16. Togidėl ne norinčio, nei bėgančio, bet yra Dievo susi-mylstančio.

17. Nes raštas sako Faraonui: Jog ant to tiktai prikėliau tave, idant parodyčia galybę mano ant tavęs, ir idant vardas mano apsakytas būtų po visą žemę.

18. Togidėl ant kurio nor

16 e. *Togidėl nenorinčio* ir tt. Tai yra, ne galybėje arba savo pajiegoje žmogus gal pasitikėti, bet Dievo malonėje.

17 e. *Jog ant to tiktai* ir tt. Ne ant to sutvėrė Dievas Faraoną, kad šis nusi-dėtų ir būtų pasmerktas, bet, permaty-damas jo griekė užkietėjimą ir savo liuosos valios ant pikto apvertimą, pa-darė jį galingu karaliumi, idant jisai taptų paskui žymiu ir garsiu paveizdu Dievo galybės ir baismės.

susimylsta, o kuri nor užkieti-na.

19. Tarsi tada man: Ko-dėl-gi dar skundžiasi? nes kas jo valiai priešinasi?

20., O žmogau! kas tu esi, kursai atsakai Dievui? Ar sako daiktas sulipyttas tam, kursai jį sulipė: Kodėl mane teipo padarei?

21. Ar netur puodžius val-džios ant molio, idant iš to paties stuko padarytų vieną indą tiesa ant iškielmės, o kitą ant paniekinimo.

22. O jeigu Dievas norėdams parodyti rūstybę, ir padaryti žinomą galybę savo, kentėjo su didžia kantrybe, indus rūstybės padarytus ant prapulties.

23. Idant parodytų bago-tystę garbės savo ant indų, meilaširdystės, kuriuos pataisė ant garbės.

18 e. *Užkietina*. Ne stodamasi jo grieko priežastim, bet, atitraukdamas nuo jo savo malonę ir teip palikdamas jį griekė ant pabaudio jo pirmesnių nuodėmių.

21 e. *Puodžius*. Šis panašumas yra paimtas, kad parodyti, juog męs su savo Sutvėtojumi negalime ginčytis arba protauti, kodėl jis nedavė tiek malonės vienam, kaip ir kitam; nes, jeigu visas mūsų molio šmotas buvo grieko sugadin-tas, tai tik, ačiu Jo gerumui ir miela-širdystei, jeigu Jis iš jo tiek garbingų indų padaro, ir tik teisingu gal būti daiktu, jei kitus ant pabaudio-mo jų ne-metavojimo už griekus negarbės indais palieka.

24. Kuriuos ir pavadino, mus netiktai iš žydų, bet ir iš pagonų.

25. Kaip pas Ozeošių sako: Pavadįsju ne mano žmones, žmonėmis mano: o nemylmą numylėta: o kuri buvo mielaširdystės neapturėjusi mielaširdystę apturinęja.

26. Ir stosis: ant vietos, kuri jiems sakyta buvo: jūs ne mano žmonės: tenai bus vadinti sūnais Dievo gyvojo.

27. O Izajošius šaukia už Izraelio: norints skaitlius sūnų Izraeliaus būtų kaip smiltis marių, atlaikai bus užlaikyti.

28. Nes žodį pabaigdamas, ir patrumpindamas, teisybėje, jog žodį patrumpintą padarys Viešpats ant žemės:

29. Ir kaip pirin pasakė Izajošius: Kad būtų mums Viešpats Sabaoth nepalikęs sėklos, būtumėm pastoję kaip Sodoma, ir būtumėm lygiais Gomorai.

30. Ką-gi tada tarsime? Jog pagonai, kurie nesekė teisybės: apturėjo teisybę o teisybę kuri yra iš tikėjimo.

31. O Izrael eidamas paskui zokono teisybės, nedaėjo zokono teisybės.

32. Kodėl? Jog ne iš tikėji-

27 e. *Atlaikai.* Tai yra mažas tik skaitlius iš sūnų Izraeliaus arba Žydų, atsivers ir bus išganytas.

mo, bet kaip iš darbų: nes užsigavo į akmenį pažeidimo,

33. Kaip parašyta yra: Štai padėdu Syone akmenį pažeidimo, ir uolą papiktinimo: ir kiekvienas, kursai į aną tiki, nebus užgėdintas.

X PERSKYRIMAS.

Instatymo tikslas yra tikėjimas į Kristų, kurį žydai atmezdami negal būti išganyti.

1. Broliai, geidimas širdies mano, ir malda Dievop daros už anus ant išganymo.

2. Nes duodu jiems liudyjimą, jog karštą meilę Dievop tur, bet ne pagal išminties.

3. Nes teisybės Dievo nepažindami, o norėdami savo įstatyti, teisybei Dievo repasidavė.

4. Nes galas zokono, Kristus, ant teisybės kiekvienam tikinčiam.

5. Nes Maiziešius parašė: jog teisybę, kuri yra iš zokono, kuris žmogus darytų, bus gyvas anoje.

6. O teisybė, kuri yra iš tikėjimo, taip sako: Nekalbėsi širdyje savo: kas užžengs į dangų? tai yra, Kristų žemyn nuvesti.

10 p. 3 e. *Teisybės Dievo.* Tai yra teisybės, kurią mums Dievas davė per Kristų, kaip iš kitos pusės *Žydų teisybė* buvo ta, kurią jie norėjo įstatyti ant savo tautos galybės arba ant zokono užlaikymo be tikėjimo į Kristų.

7. Arba kas nužengs į prapultį? tai yra, Kristų iš numirusių išvesti.

8. Bet ką kalba raštas? Arti yra žodis burnoje tavo, ir širdyje tavo: tai yra žodis tikėjimo, kurį apsakome.

9. Jog jei burna tavo išpažintumei Viešpatį Jėzų, ir įtikėtumei širdyje tavo, jog jį Dievas prikėlė iš numirusių, būsi išganytas.

10. Nes širdžia tikisi ant teisybės: o per burną darosi išpažinimas ant išganymo.

11. Nes raštas sako: kiekvienas, kursai tik' į aną nebus užgėdintas.

12. Nes nėra perskyrimo tarp žydo ir greko: nes tasai pats Viešpats visų, bagotas ant visų, kurie pas jo šaukias.

13. Nes kiekvienas, kursai šauktus Vardop Viešpaties bus išganytas.

14. Kaip gi tada šauksis, į kurį neįtikėjo? Arba kaip įtikės į tą, apie kurį negirdėjo? O kaip išgirs be apsakančio?

15. O kaip apsakinės, jei

9 e. *Būsi išganytas. Išpažinti Viešpatį Jėzų* yra tai ne tik išpažinti tikėjimą į Kristaus ypatą bet taipgi ir tikėjimą į visą Jo mokslą ir Jo įstatymams paklusnumą, be kurių tie, kurie šauks Viešpaties nebus išganyti.

nebūtų siųsti? Kaip parašyta yra: Kaip gražios kojos apsakančių pakajų, apsakančių gerus daiktus!

16. Bet nevysi paklusni yra Evangelijai. Nes Izajošius sako: Viešpatie, kas įtikėjo girdėdamas mus.

17. Tikėjimas tada iš klausymo, o klausymas per žodį Kristaus.

18. Bet sakau: Ar gi negirdėjo? Ir užtikro ant visos žemės išėjo balsas jų, ir ant kraštų apskritumo žemės žodžiai jų.

19. Bet sakau: Ar gi nepažino Izrael? Pirmas Maižiešius kalba: Aš ne per giminę į kerštą jus atvesiu, per giminę neišmintingą, į rustybę jus atvesiu.

20. O Izajošius drįsta ir sako: esmi atrastas nuog tų, kurie manęs neįieškojo aiškiai apsiereiškiau tiems, kurie apie mane neklausė.

21. O Izraeliui sako: Per visą dieną ištiesiau rankas mano prieš žmones netikinčius, ir prieštaraujančius.

15 e. *Jei nebūtų siųsti?* Čion yra aiškus darodymas priešai visus naujus mokintojus, kurie prisisavino mokinią be teisios pasiuntinystės, tiesiai paeinančios per įpėdinius nuo Apaštalų, kuriems Kristus pasakė: šv. Jon. 20 p. 21 e. *Kaip siuntė mane Tėvas ir aš jus siunčiu.*

XI PERSKYRIMAS.

*Dievas neatmetė viso Izraeliaus. Svetim-
taučiai tenesigiria, bet tikėjime ir Dievo
baimėje tėsa.*

1. Sakau tada: Ar atmetė Dievas žmones savo? Apsaugok Dieve: nes ir aš esmi Izraelitas, iš sėklos Abraomo, iš giminės Benjamino:

2. Neatmetė Dievas žmonių savo, kurių pirm pažino. Ar-gi nežinote ką sako raštas apie Elijošių: kaip šaukias Dievop prieš Izraelių?

3. Viešpatie, pranašus tavo užmušė, altorius tavo sugriovė: ir pasilikau aš vienas, ir jieško dūšios mano.

4. Bet ką jam sako Dievo atsakymas? Palikau sau septy-nis tūkstančius vyrų, kurie ne-palenkė kelių prieš Baaliamą.

5. Teipo tada ir šiame laike likusieji pagal išrinkimo malo-nės stojos išganyti.

6 O jeigu iš malonės, tada, jau ne iš darbų: nes kitaip ma-lonė jau neyra malonė.

11 p. 4 e. *Septynis tūkstančius.* Šiuos žodžius kai kurie neteisingai priveda priešai amžinai regimą Kristaus Bažny-čią, nes nors skaitlius tikinčiųjų Jeza-belai persekiojant galėjo susimažinti ry-buose dešimties Izraeliaus giminių, bet Bažnyčia tame laike kuogražiausiai žy-dėjo Judėjoje, viešpataujant ten Azai ir Juozapatui.

6. *Tada jau ne iš darbų.* Jei išgany-mas būtų atėjęs iš darbų prigimtų, at-

7 Ką gi tada? ko Izraelius jieškojo, to neapturėjo: o išrin-kimas apturėjo: o kiti apiakin-ti yra.

8. Kaip parašyta yra: Da-vė jiems Dievas dvasę apmiri-mo: akis, idant neregėtų, ir ausis, idant negirdėtų iki šios dienos.

9. O Dovidas kalba: Tegul bus stalas jų žabangu, ir sugavi-mu, ir pažeidimu, ir užmokes-niu dėl jų.

10. Tegul užtemsta akys jų, idant neregėtų, o nugarą jų visados palenk.

11. Sakau tada: Ar-gi teip užsigavo, idant parpultų? Ap-saugok Dieve. Bet per jų nusi-dėjimą yra išganymas pago-nams, idant jiems pavydėtų.

12. O jei anų nusidėjimas yra bagotyste svieta. O numa-žinimas jų bagotyste pagonų,

likty be tikėjimo ir malonės, tuomet iš-ganymas nebūtų malonė ar dovana bet skola; tečiaus darbai be Dievo malonės yra numirę ir išganymo reikale netur vertės Dievo akyse; Dievas amžiną už-mokesnį prižadėjo tik darbams atlik-tiems jo malonėje ir su jo malone.

8 e. *Davė jiems Dievas ir t.t.* Tai yra, Dievas, bauddamas jų atkaklumą, atėmė nuo jų savo malonę ir daleidė ant jų *Dvasių apmirimo.*

11 e. *Idant prapultų.* Žydų tauta nevysiškai ir ne ant visados be pagalbos yra atmesta bet tik iš dalies (pradžioje daugybė tūkstančių jų atsivertė) ir iki laikui; jų nupuoliną patiko Dievui ap-versti stabmeldžiams ant gero.

kaipo toli daugiaus jų pilnumas?

13. Nes kalbu jums pagonams: Kolei tada aš esmi Apaštalu pagonų, tarnavimą mano pašlovysiu.

14. Ar kokiu būdu užvidėjimop priraginčia kūną mano, ir išganyčia nekurius iš jų.

15. Nes jei jų atmetimas yra suderinimu svieto: Koksai priėmimas, jei ne atgijimas iš numirusių.

16. Jei tada įmaišymas šventas yra, ir tešla: ir jei šaknis šventa, ir šakos.

17. O jei neku ios šakos apnaužytos yra, o tu būdamas nevaisingu alyvos medžiu, esi įkeltas į anas ir stojais draugu šakmės, ir riebumo alyvos.

18. Negirkis prieš šakas. O jei giriesi, ne tu šaknį nešioji, bet šaknis tave.

19. Tarsi tada: Nulaužtos yra šakos, idant aš būčiau iškeltas.

20. Gerai: dėl netikėjimo nulaužtos yra. O tu per tikėjimą stovi. Nenorėk augštai dūmėti, bet bijokis.

20 e. *O tu per tikėjimą stovi. Nenorėk aukštai dūmėti, bet bijokis.* Čion regime, juog tasai, kuris per tikėjimą stovi, gal nuo jo atpulti, ir dėlto turbaime gyventi, bet neperdiegolėje savo nuopelnų viltijje, arba šios dienos atskalonų ramybėje.

21. Nes jei Dievas prigimtomis šakoms nepraleido, gal nei tau kartais nepraleis.

22. Regėk tada gėrybę ir smarkybę Dievo: prieš tuos, kurie nupuolė, smarkybę: o prieš tave gėrybę Dievo, jei turėtumės gėrybėje, kitaipo ir tu būsi iškirstas.

23. Bet ir anie, jei nepasiliks netikėjime bus įskelti: nes galingas yra Dievas, anus vėl įskelti.

24. Nes jei, tu esi iškirstas iš alyvos medžio, nuog nevaisingo prigimimo, o prieš prigimimą esi išskeltas į gerą alyvą: kaipo toli labiaus tie, kurie pagal prigimimo, bus įskelti į sąvo alyvą?

25. Nes nenoriau, broliai, idant nežmotumėt tos paslaptinės (idant nebūtumet patys savyje išmintingi) jog apjakimas per dalį Izraeliuje stijos, iki kolei įeis pilnumas pagonų,

26. O teip visas Izraelius būtų išganytas, kaipo parašyta

22 e. *Kitaip ir tu būsi iškirstas.* Persergsti čion Apaštalas svetimtaučius kad nesigirtų ir prieš žydus nesikeltų, bet jų nupuoliną regėdami patys bijotųsi ir žemintųsi kad nebūtų atmesti. Visa Kristaus Bažnyčia niekad nuo Jo negal atpulti, jos buvimą užtikrina daugybė Dieviškų prižadėjimų Rašte; bet kiekviens jos sąnarys atskiriam gal atpulti, ir dėlto visus Apaštalas persergsti, idant visi saugotųsi to, kas kiekvieną atskiriam gal pražudyti.

yra: Ateis iš Syono, kursai ištrauktų ir nukreiptų piktybę nuog Jokubo.

27. O tas jiems suderėjimas nuog manęs: kad atimsiu nusi-dėjimus jų.

28. Pagal Evangelijos tiesą neprieteliai dėl jų: bet pagal pagal išrinkimo mieliausieji dėl tėvų.

29. Nes Dievas negailisi dovanų ir pavadinimo.

30. Nes kaipo ir jūs kita kartą netikėjote Dievui, o dabar mielaširdystę gavote per anų netikėjimą.

31. Teip ir tie netikėjo dabar, į mielaširdystę ant jūsų, idant ir anie mielaširdystę ap-turėtų.

32. Nes uždarė Dievas vis po netikėjimu: idant ant visų susi-myltų.

33. O! gilybe bagotysčių iš-minties, ir pažinties Dievo: kai-po neapimami yra sūdai jo, ir neištiriami keliai jo!

34. Nes kas pažino dūmą Viešpaties? arba kas jam rodininku buvo?

35. Arba kas jam pirmu davė, o bus jam atiduota?

32 e. *Uždarė Dievas vis po netikėjimu.* Dievas rado visas tautas, žydus ir stabmeldžius netikėjime ir nusidėjime, ne iš Jo priežasties, bet iš pikto sunau-dojimo jų locnos valios: teip, juog jų pašaukimas ir išrinkimas visai prigul nuo Jo malonės.

36. Nes iš jo, ir per jį, ir ja-me yra vis: Jam garbė ant am-žių. Amen.

XII PERSKYRIMAS.

Pamokiniai apie iškrikščioniškas dorybes.

1. Meldžiu jūs tada broliai, per susimylėjimą Dievo, idant išduotumėt kūnus jūsų ant apie-ros gyvos šventos, pasimėgstančios Dievui, ant išmintingo tar-navimo jūsų.

2. O nenorėkit prisilyginti šiam svietai, bet atsimainykite per atsinaujinimą dūmos jūsų: idant ištirtumet, kuri yra valia Dievo gera, ir patinkanti, ir to-bula.

3. Nes sakau per malonę ku-ri yra man duota, visiems, ku-rie yra tarp jūsų: idant ne dau-giaus išmanyty nei reikia išma-nyti, bet idant išmanyty vidu-tiniai: ir kaipo kiekvienam Dievas padalijo mierą tikėjimo.

4. Nes kaipo, viename kūne daug turime sąnarių, o visi są-nariai nevienokį tur darbą:

5. Teipo daug mūsų esame vienu kūnu Kristuje, o ypačiai viens kito esame sąnariais.

6. O turėdami dovanas tu-leropas pagal malonės, kuri mums yra duota: arba prana-šavimą pagal mieras tikėjimo.

7. Arba tarnavimą tarnavi-

me, arba kas mokina mokyme.

8. Arba kas draudžia draudime, kas duoda, prastybėje, kas tur vyresnybę, rūpestybėje, kas daro mielaširdystę su linksmybe.

9. Meilė be viedmainystės. Neapkęzdami pikto, glauzdamies prie gero.

10. Meile broliška viens kitą mylėdami: šlovėje viens kitą pranokdami.

11. Rūpestyje netingi, Dvasioje karšti: Viešpačiui tarnaujanti.

12. Viltyje linksmi: Varguose kantri: Maldoje neperstojanči:

13. Reikalus šventųjų šelpianti; svečius mielai priimanti:

14. Šloviukit persekiojančius jus, šlovinkit, o nenorėkite keikti.

15. Linksminkitės su linksminančiais, verkite su verkiančiais.

16. Tarp savęs vienokiai dūmojanti: Ne augštai išsikeltami; bet su nusizėminantiemis sutikdami. Būkit išmintingais patįs savyje:

17. Niekam piktą už pikta neatiduodami, rūpindamies apie tai, kas būtų gero, netiktai po akimis Dievo, bet ir po akimis visų žmonių.

18. Jei gal būt, kiek jūs išga-

lėsit, su visais žmonėmis pakajų užlaikydami:

19. Nedarydami atkeršymo patįs mieliausieji, bet duokite vietą rustybei: nes parašyta yra: Man atkeršymas: aš atiduosiu, sako Viešpats

20. Bet jei alksta neprieti-lius tavo, papenėk jį: jei trokšta pagirdyk jį. Nes tai darydamas žarijas degančias sukrausi ant galvos jo.

21. Neduokis pergalėti nuo gero, bet pergalėk piktą, per gerybę.

XIII PERSKYRIMAS.

Pamokinimai apie paklusnumą perdėti-niams ir sąvitarpinę meilę.

1. Kiekviena dūša tegul bus paduota vyresnybėms augštesnioms: Nes nėra vyresnybės tik-tai nuo Devo: O kurios yra, yra nuo Dievo pastatytos.

2. Ir dėl to, kas prieštarauja vyresnybei, Dievo įstatymui prieštarauja. O kurie prieš-tarauja, patįs sau prapuolimą pelno.

3. Nes vyresnieji neesti ant pabaudimo už gerą darbą, bet už piktą. O jei nori ncsibijot vyresnybės, daryk gerai: O turė-si pagirimą nuo jos.

4. Nes yra tau tarnas Dievo ant gero. Bet jei padarysi pik-tai, bijokis: nes ne be priežas-ties kalaviją nešioja. Nes tar-

na Dievo yra: atkerštojas ant rustybės tam, kursai piktai daro.

5. Togidėl iš reikalo būkit paduoti netiktai dėl rustybės, bet ir dėl sanžinės.

6. Nes dėl to ir donį duodat: nes yra tarnais Dievo, ant to tiktai pastatyti.

7. Atiduokite tada visiems kas priguli: kuriam donį, donį: kuriam maitą, maitą: kuriam baimę, baimę: kuriam šlovę, šlovę.

8. Nickam nieko kaltais nebūkite, tiktai idant tarp savęs mylėtumėtės: nes kas myli artimą, zekoną išpildė,

9. Nes: Nesvetimoteriausi. Neužmuši, Nevogsi, Nekalbėsi ne teismo liudijymo, Nepageisi, ir jei koksai yra kitas prisakymas, tame žodyje užsilaiko: Mylėsi artimą tavo, kaip pats save.

10. Meilė artimo pikto nedaro. Meilė tada yra išpildymas zokono.

11. O tai žinodami laiką, jog yra valanda, idant jau iš miego keltumėmės. Nes dabar artesnis yra mūsų išganymas, neg kada įtikėjome.

12. Naktis praėjo, o diena prisiartino. Atmeskime tada darbus tamsybės, o apsivilkim ginklais šviesybės.

13. Vaikščiokim viežlybai, kaip dienoje: ne apsirijimuose, ir gi rtavimuose: nei pasilei-

dimuose, ir begėdose, ne barnyje ir pavydėjime.

14. Bet apsivilkit Viešpatimi Jezumi Kristumi, o rūpesčio apie kūną nedarykit pageidimuose.

XIV PERSKYRIMAS.

Stiprus tur kęsti silpną. Persergėjimui priešai sūdyjimą ir papiktinimą.

1. O silpną tikėjime priimkite, ne barningose dūmose.

2. Nes vienas tik, jogei gal vis valgyt: o kursai silpnas yra, tegul daržo viralus valgo.

3. Tas, kursai valgo, tegul nepaniekina nevalgantį: o kursai nevalgo, tegul nesūdyja valgantį: Nes Dievas jį priėmė.

4. Tu kas esi, kursai sūdyji svetimą tarną? Viešpačiui savo

14 p. 2 e. *Gal vis valgyt*, neužlaikant skyriaus tarp valgio čysto ir nečysto, kaip pirma Maižio buvo įsakyta, ir Naujame Instatyme liovėsi būti prisakymu. Kai kurie silpni krikščionys iš žydy atsivertę, kaip čion Apaštalas mini, sergėjosi tokių valgių, zokono laikomų už nečystus, kaip kiaulieną, kurią bet stipresni iš krikščionių valgė be baimės. Kad vienus ir kitus sutaikyt Apaštalas pirmiemsiems rodyja nesūdyt ir nepasmerkt antrųjų, kurie naudojami iš krikščionių liuosybės; o antriemsiems, kad neniektintų ir nepiktintų silpnesniųjų brolių ar verčiant juos valgyt. ką jiems sanžinė jų neleidžia, ar teip juos užgaunant, kad būtų pavojus jų atitraukimo nuo krikščioniško tikėjimo.

stov' arba puola: o stovės: nes Dievas galīs yra pastatyti jį.

5. Nes vienas daro skyrių tarp dienos, ir dienos: o kitas kiekvieną dieną sūdyja: kiekvienas pagal savo numanymo tegul užsilaiko.

6. Kas daboja dieną, Viešpačiui daboja. O kas valgo, Viešpačiui valgo: nes dėkavoja Dievui. O kas nevalgo Viešpačiui nevalgo, o dėkavoja Dievui.

7. Nes nė vienas iš mūsų sau negyvena, ir nė vienas sau nemiršta.

8. Nes noris gyvenam, Viešpačiui gyvename, noris mirštame, Viešpačiui mirštame. Noris tada gyvenam, noris mirštam, Viešpaties esme.

9. Nes ant to Kristus numirė, ir kėlės iš numirusių: idant ir ant gyvųjų, ir ant numirusių viešpatautų.

10. O tu kodėl sūdyji brolių tavo? arba tu kodėl paniekinai brolių savo? Nes visi stosis ant sūdo Kristaus,

11. Nes parašyta yra: Gyvas esmi aš, sako Viešpats, jog klaupsis man kiekvienas kelis: ir kiekvienas liežuvis išpažis Dievui.

12. Togidėl kiekvienas iš mūsų išduos už save skaičių Dievui.

5 e. *Tarp dienos ir t.* Užlaikant dar subatas ir Senojo Instatymo šventes.

13. Daugiau tada nesūdykim viens kitą: bet geriaus tai užsidėkit; idant neduotumėt broliui apsižeidim̃ arba papiktinimo.

14. Zinau ir viltį turiu Viešpatyje Jezuje, jog ne esti nieko iš savęs biaurol tik tai tam, kur saĩ dūmoja ką biaurol būt, jam biaurol yra.

15. Nes jei dėl valgymo esti nuliūdęs brolis tavo: jau ne pagal meilės apsieini. Nenorėk valgiu tavo prapuldyti tą, už kurį Kristus numirė.

16. Tegul nebus piktžodžiauta, kas yra gero mūsų.

17. Nes karalystė Dievo neyra valgis, ir gėrimas: bet teisybė ir pakajus, ir džiaugsmas Dvasioje Šventojoje.

18. Nes kas tuose daiktuose tarnauja Kristui, mėgsta Dievui, o meilus yra žmonėms.

19. Todėl sekim tai, kas yra pakajaus, ir kas ant pagerinimo prigul, drauge visi sergėkim.

20. Dėl valgymo negadink darbo Dievo. Vis užtikro yra čysta: bet blogai yra žmogui, kursai valgo su papiktinimu.

21. Geras yra daiktas nevalgyt mėsos, ir negerti vyno, nei iš kurių daiktų brolis tavo pasizeidžia, arba pasipiktina, arba pasilpsta.

22. Tu tikėjimą turi? turėkigi pats savyje po akių Dievo:

Palaimintas, kursai pats save nesūdyja tame daikte, kurį tur uz gerą.

23. Bet kas abejoja, jei valgytų, paskandintas yra: jog ne iš tikėjimo. O kas norint ne est iš tikėjimo, nusidėjimas yra.

XV PERSKYRIMAS.

Apasaltas ragina Rymiečius būti visiems vienos mishes; žada ateiti ir pamatyti juos.

1. O męs stipresni turime silpnysbes silpnųjų apkesti, o ne patįs savimi pasimėgti.

2. Kiekvienas iš jūsų tegul mėgsta artimui savo ant gero dėl pagerinimo.

3. Nes Kristus nepasimėgo pats sau, bet kaip parašyta yra. Užgėdinimai užgėdinančių tave, užpuolė ant manęs.

4. Nes kas tiktai parašyta yra, dėl mūsų pamoklso parašyta yra: idant per kantrybę, ir palinksminimą raštu viltį turētumēm.

5. O Dievas kantrybės ir palinksminimo, tegul duoda jums, idant vienokiai dūmotumēt tarp savęs, pagal Jezaus Kristaus.

6. Idant vieniširdžiai viena

23 e. *Bet kas abejoja.* Skyrius tarp valgių daro ir valgo priešai savo sanžinę, ką laiko už nečystą. Iš tikėjimo žmonės yra paimtas už proto teisma ir saužinę, prieš kuriuos ką norint daryti vis yra grieku.

burna garbintumēt Dievą ir Tėvą Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

7. Togidėl priimkit vienas kitą, kaip ir Kristus prēmė jus, ant garbės Dievo.

8. Nes sakau, jog Jezus Kristus buvo tarnas apipiaustymo dėl tiesos Dievo, idant patvirtintų prizadėjimus tėvų:

9. Bet pagonai, idant už mielaširdystę garbintų Dievą, kaip parašyta yra: Todėl išpažįsiu tau tarp pagonų, Viešpatie, ir vardui tavo giedosiu.

10. Ir vėl sako: Linksminkitės pagonai su žmonėmis jo.

11. Ir vėl: Garbinkit Viešpatį visi pagonai: o šlovinkit jį visi žmonės.

12. Ir vėl Izajošius sako: Bus šaknis Jesse, o kursai prisiuks, idant viešpatautų ant pagonų, aname turės viltį pagonai.

13. O Dievas vilties tepripildo jus visokia linksmybe, ir pakaju ant tikėjimo: idant būtumēt gausingi viltyje, ir galybėje Dvasios Šventosios.

14. Bet tikrai žinau, broiiai mano, ir aš pats apie jus, jog ir jūs pilni esti meilės, pripildyti visokiu mokslu, teip jog galite vienas kitą persergėti.

8 e. Tarnas apipiaustymo, t. y. jog savo pašaukimo tarnystą pildė pas žydus apipiaustymo tautą.

15. O rašiau jums, broliai, truputį drąsiau kaippo atvezdamas jus ant atminimo: dėlei malonės, kuri man yra duota nuog Dievo.

16. Idant būčiau tarnu Jėzaus Kristaus tarp pagonų: pašvęzdamas Evangeliją Dievo, idant apiera pagonų būtų meila, ir pašvęsta per Dvasią Šventąją.

17. Turiu tada šlovę per Kristų Jėzų pas Dievą.

18. Nes nedrįsu nieko kalbėti iš tų daiktų, kurių Kristus per mane nedaro, ant paklusnumo pagonų, per žodį ir darbus.

19. Per galybę ženklų ir stebuklų, per galybę Dvasios Šventosios: teip juog nuog Jeruzalės, ir aplinkų, iki Illyriko pripildžiau Evangeliją Kristaus.

20. O teip apsakinėčiau tą Evangeliją, ne kur yra minėtas Kristus, idant ant svetimo pamato nestatyčiau, bet kaippo parašyta yra:

21. Kuriems neyra apsakytą apie jį. pamatys: o kurie ne girdėjo, išmanys.

22. Dėlto ir buvau labai užtrukintas, jog pas jus atėiti negalėjau, ir negalėjau ikišiolei.

23. Bet dabar neturėdamas daugiaus vietos tose šalyse, o turėdamas norą ateiti pas jus, nuog daugio jau praėjusių metų:

24. Kad keliausiu į Hišpaniją, tikiuosi, jog praeidamas regėsiu jus, ir jūs mane tenai palydėsite, jei pirmiaus pas jus kiek-tiek užtruksiu.

25. O dabar keliausiu į Jeruzalem tarnauti šventiems.

26. Nes pasimėgo Macedonijai ir Achajai ką drauge sudėti ant ubagų šventųjų, kurie yra Jeruzalėje.

27. Nes pamėgo jiems: ir yra skolininkais jų. Nes jei dvasiškų daiktų jų stojos pagonai draugais: tur ir kūniškuose daiktuose tarnauti jiems.

28. Tai tada pabaigęs, ir jiems tą naudą atidavęs, keliausiu per jus į Hišpaniją.

29. O žinau, jog ateidamas jūsump, apstybėje pašlovinimo Evangelijos Kristaus ateisiu.

30. Meldžiu tada jus, broliai, per Viešpatį mūsų Jėzų Kristų, ir per meilę Dvasios Šventosios, idant mane sušelpumėt, maldose savo, už mane pas Dievą,

31. Idant būčiau išgelbėtas nuog netikinčių, kurie yra žydų žemėj; o idant apiera tarnavimo mano, meila būtų Jeruzalėje šventiems.

32. Idant su džiaugsmu ateičiau pas jus per valią Dievo, ir idant drauge su jumis atsi-
gaivinčiau.

33. O Dievas pakajaus tegul bus su jumis visais. Amen.

XVI PERSKYRIMAS.

*Savo laišką Apaštalas baigia pasveikini-
nimais, liepdamas Rymiečiams sergėtis vis-
ko kas priešintųsi tam mokslui, kurį jie
išmoko.*

1. O paliecavoju jums Feben seserį mūsų, kuri yra tarnavi-
me surinkimo, kuris yra Cen-
chroj.

2. Idant ją priimtumėt Vieš-
patyje, kaipo pridera šventiems,
ir padėtumėt, jei kokiame no-
rint reikale jūsų reikalautų, nes
ir ana teipogi padėjo daugiems
ir man pačiam.

3. Pasveikinkite Priską ir
Akvilą padėtojus mano Kristu-
je Jezuje.

4. (Kurie už mano dūšių sa-
vo kaklus pastatė: kuriems ne-
aš vienas dėkavoju, bet ir visi
surinkimai pagonų.)

5. Ir surinkimą, kuris yra
namuose jų. Pasveikinkite Epe-
netą man mielą, kuris yra pir-
mutinis Azijos Kristuje.

6. Pasveikinkite Mariją, ku-
ri daug darė dėl jūsų.

7. Pasveikinkite Androniką,
ir Juniją gentis ir draugkali-
nius mano, kurie yra šlovin-
gi tarp Apaštolų, kurie ir pirm-
manęs buvo Kristuje.

8. Pasveikinkite Ampliatą
mieliausį mano Viešpatyje.

9. Pasveikinkite Urboną pa-
dėtoją mūsų Kristuje Jezuje: ir
Stachiną mano mielą.

10. Pasveikinkite Apellesą
išmėgintą Kristuje.

11. Pasveikinkite tuos, kurie
yra iš namų Aristobulo; pasvei-
kinkite Herodioną gentį mano.
Pasveikinkit tuos, kurie yra iš
namų Narcisso, kurie yra Vieš-
patyje.

12. Pasveikinkite Trifeną,
ir Trifožą: kurios dirba Vieš-
patyje. Pasveikinkite Persydą
mieliausią, kuri daug dirbo
Viešpatyje.

13. Pasveikinkite Rufą iš-
rinktą Viešpatyje, ir motiną jo,
ir mano.

14. Pasveikinkite Assynkri-
tą, Flegontą, Heroną, Patrobą,
Hermeną ir brolius, kurie yra
su jais.

15. Pasveikinkite Filologą,
ir Juliją, Nereušą ir seserį jo, ir
Olimpijadą, ir visus, kurie su
jais yra šventus.

16. Pasveikinkite viens kitą
su šventu pabučiavimu. Svei-
kina jus visos bažnyčios Kris-
taus.

17. O meldžiu jus, broliai,
idant dabotumėt tuos, kurie
snardymus ir papiktinimus da-
ro ne pagal mokslo, kurio jūs
išmokote, ir atsitolinkit nuog
jų.

18. Nes tokie Kristui Vieš-
pačiui netarnauja, bet savo pil-
vui: O per meilingas kalbas, ir
prisigerinimus suvadžioja širdis
nekaltųjų.

19. Nes paklusnumas jūsų

visur apreikštas yra. Todėl džiaugiuos iš jūsų. Bet noriu, idant būtų ištisinti ant gero, o prasti ant pikto.

20. O Dievas pakajaus tegul pamina šetoną po kojomis jūsų veikiai. Malonė Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus su jumis.

21. Sveikina jus Timoteušas padėtojas mano, ir Luciušas, ir Jazonas, ir Sosipater gentis mano.

22. Sveikinu jus aš Terciušas, kursai rašiau gromatą Viešpatyje.

23. Sveikina jus Kajus gaspadorius mano, ir visas surinkimas. Sveikina jus Erastus užveizdėtojas miesto ir Kvartus brolis.

24. Malonė Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, su jumis visais. Amen.

25. O tam, kursai galingas yra jus patvirtinti pagal Evangelijos mano, ir apsakymo Jėzaus Kristaus, pagal apreiškimo paslėptinės, nuog amžinų metų užtylėtos.

26. (Kuri dabar apreikšta yra per raštus Pranašų, pagal įsakymo amžinojo Dievo, ant paklusnumo tikėjimo), tarp visų giminių pažintos:

27. Pačiam vienam išmincingam Dievui, per Jėzų Kristų, kuriam šlovė, ir garbė ant amžių amžinųjų. Amen.

Pirmasis šv. Povilo Raštas pas Korintijonus.

Šv. Povilas tikėjimo sėklą pasėjęs Korinto, kur metus ir pusę mokino ir daugybę atvertė, nuvėjo į Ephezą. Išbuvęs ten trejus metus parašė šį pirmąjį pas Korintijonus Raštą ir išsiuntė jį per tas pačias ypatas: Steponą, Fortunatą ir Achaičių, kurie jam atnešė jį raštą. Šis Raštas buvo parašytas apie dvidešimts ketveriais metais po mūsų Viešpaties į Dangų Užžengimui ir talpina savyje nemaža dalykų prigulinčių prie tikėjimo ir doros teipgi bažnytinės Drausmės.

I PERSKYRIMAS.

Peikiu nesutikimą apie mokiniojus: svietas turėjo būti išganytas per kryžiaus apsakinėjimą, o ne per žmonių išmintį ir iškalbę.

1. Povilas pavadintas Apaštolas Jėzaus Kristaus per valią Dievo, ir Sostinės brolis.

2. Surinkimui Dievo, kuris yra Koriute, pašvęstiems Kristuje Jėzuje, pašauktiems šventiems, su visais, kurie šaukiasi vardan Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus visokioj vietoj jų ir mūsų.

3. Malonė jums, ir pakajus nuog Dievo Tėvo mūsų, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

4. Dėkavoju Dievui mano visados už jus malonėje Dievo, kuri yra duota jums Kristuje Jėzuje.

5. Jog visuose daiktuose stojotės hagotais jame visokiame žodyje, ir visokioje pažintyje:

6. Kaipo liūdyjimas Kristaus jusimp patvirtintas yra.

7. Teipo, jog nieko jums nebreikia nei prie jokios malonės laukiantiems apsireiškimo Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus.

8. Kursai ir pastiprįs jus iki galo be kaltybės, dienoj atėjimo Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus.

9. Tiesus Dievas, per kurį pavadinti este į draugystę sūnaus jo Jėzaus Kristaus Viešpaties mūsų.

10. Bet meldžiu jus, broliai, per vardą Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, idant visi vienkiai kalbėtumėt, o idant nebūtų tarp jūsų perskyrimai: bet būkit tobulais vienoje dąmoje, ir viename išmanyme.

11. Nes pranešta man yra apie jus, broliai mano, per tuos, kurie yra Chloes, jog yra tarp jūsų barnies.

12. O tai sakau, jog kiekvienas iš jūsų kalbą: Aš tiesa esmi Povilo: o aš Appolo: o aš Cefo: o aš Kristaus.

13. Ar perdalintas yra Kristus? Argi Povilas nukryžiuotas yra už jus? Arba vardan Povilo este apkrikštyti?

14. Dėkavoju Dievui, jog nei vieno iš jūsų nekrikštyjau, tik-tai Krispą, ir Kają:

15. Idant kas nesakytų, jog vardan mano krikštyti este,

16. Apkrikštyjau teipogi ir namus Stapono, daugiaus nežinau jei ką kitą krikštyjau.

17. Nes Kristus nesiuntė mane krikštyti, bet apsakyt Evangeliją: ne žodžio išmintyje, idant kryžius Kristaus nebūtų už nieką parverstas.

18. Nes žodis kryžiaus prapuolantiems tiesa yra paikystė: Bet tiems, kurie išganymą ap-tur, tai yra mums, yra galybė Dievo.

19. Nes parašyta yra: Iš mintį išmintingųjų prapuldysiu, o protą protingųjų atmesiu.

20. Kur išmintingas? Kame mokytas rašto? Kame ištyrėjas šio sviesto? Argi išmintį šio sviesto Dievas nepadarė paikys-te?

21. Nes kad iš išminties Dievo nepažino svietas Dievą per išmintį: pamėgo Dievui per paikumą apsakinėjimo išganyti tikinčius.

22. Nes ir žydai ženklų gei-džia, ir grekai išminties jieško.

23. O męs apsakom Kristų nukryžiuotą: Žydams užtikro papiktinimą, o pagonams paikystę,

24. Bet patiems pavadin-tiems, žydams ir grekams, Kris-tų Dievo galybę, ir Dievo iš-mintį.

25. Nes paikystė Dieviška išmintingesnė yra už žmones, o Dieviška silpnybė, stipresnė yra už žmones.

26. Nes prisiveizdėkit pava-dinimui jūsų, broliai, jog ne-daug išmintingų pagal kūno, nedaug galinčių, nedaug augš-tos giminės.

27. Bet išrinko Dievas kas paiko yra po akių sviesto, idant užgėdintų išmintingus, ir išrin-ko Dievas kas yra silpno ant sviesto, idant užgėdintų, kas yra stipro.

28. Ir ne augštos giminės ant sviesto, ir kas yra paniekin-to, išrinko Dievas, ir tuos daik-tus, kurių nėra, idant tuos daiktus, kurie yra, už nieką paverstų

29. Idant nesigirtų nėjokis kūnas, po akių jo.

25 e. *Paikystė ir t.t.* Tai yra kas Dievo keliuose išrodo svietui *paiku* yra ištikro išmintingiausiu; ir kas išveizi *silpnu* yra ištikro virš visokios galybės ir išmanymo žmogaus.

30. Bet iš jo jūs este Kristuje Jezuje, kursai stojos mums nuog Dievo išmintis, ir teisybė, ir pašventimas, ir atpirkimas:

31. Idant, kaip yra parašyta: kas giriasi, tesigiria Viešpatyje.

II PERSKYRIMAS.

Jo mokinimas ne žodžių švelnume, bet dvasioje ir galybėje. Ir mokslas, kurį Jis mokino nebuvo suprantamas svietiškam galvočiui arba kūniškam žmogui bet vien tik dvasiškam žmogui.

1. O aš kad pas jus atėjau, broliai, atėjau ne su augšta kalba, arba išmintimi, apsakymas jums iūdyjimą Kristaus.

2. Nes netariaus ką žinąs tarp jūsų, neg tiktai Jezų Kristų, ir tą nukryžiovotą.

3. Ir buvau aš silpnybėje, ir baimėje, ir didžiame drebėjime pas jus.

4. O kalba mano, ir apskatinėjimas mano, ne prisimeilaujančiuose žodžiuose žmogiškos išminties, bet parodyme Dvasios ir galybės.

5. Idant tikėjimas jūsų ne būtų išmintyje žmonių, bet galybėje Dievo.

6. O kalbame išmintį tarp tobulų: o išmintį ne šio svieto, nei kunigaikščių šio svieto, kurie pragaišta.

7. Bet kalbame išmintį Dievo paslėptinėje, kuri yra paslėp-

ta, kurią Dievas pirm amžių paskyrė ant šlovės mūsų,

8. Kurios nepažino nei vienas iš kunigaikščių šio svieto: nes jei būtų pažinę, niekados Viešpatį šlovės nebūtų nukryžiuvoję.

9. Bet kaip yra parašyta: Ko akis neregėjo, nei ausis girdėjo, nei į širdį žmogaus įėjo, ką pritaīs Dievas tiems, kurie jį myl',

10. Bet Dievas apreiškė mums per Dvasią savo: nes Dvasia vis išregia, ir galybes Dievo.

11. Nes kas iš žmonių žino, kas žmoguje yra, neg tiktai Dvasia žmogaus, kuri jame yra? taip ir kas Dievo yra, niekas nežino, neg tiktai Dvasia Dievo.

12. O mes neėmėm dvasią šio svieto, bet Dvasią, kuri yra iš Dievo, idant žinotumėm, kas mums nuog Dievo yra dovanota.

13. Ką apsakome, ne mokytais žmogiškos išminties žodžiais, bet moksle Dvasios, dvasiškiems dvasiškus daiktus prilygindami.

14. O žmogus kūniškas nesu-

14 ir 15 e. *Žmogus kūniškas --- žmogus dvasiškas. Kūniškas žmogus yra arba tas, kuris yra pasidavęs kūniškiems smaguriams, su kūniškais ir svietiškais jausmais, arba tas kuris mieruoja Die-*

pranta to, kas yra Dvasios Dievo: nes paikystė yra jame, ir negal išmanyti, jog dvasiš-kai yra sūdyjamas.

15. Bet dvasiškas sūdyja visus daiktus, pats nei nuog vieno ne esti sūdyjamas.

16. Nes kas pažino dūmą Viešpaties, kuri jį pamokyty? Bet mes dūmą Kristaus turime.

III PERSKYRIMAS.

Nereik ginčytis apie savo mokytojus, kurie yra Dievo tarnai ir jam skaitlių išduos. Jų darbai turės būti ugnimi išbandyti.

1. Ir aš, broliai, negalėjau kalbėti jums kaipo dvasiškiems, bet kaipo kūniškiems. Kaip mažutėliams Kristuje.

2. Pieną jums gerti daviau, ne valgi: nes dar negalėjot: bet dar ir dabar negalite: nes dar kūniškais este.

3. Nes kadangi yra tarp jūsų užvydėjimas, ir baronės: Argi neeste kūniškais, ir vaikščioja-te pagal žmogaus?

vo paslaptis prigimtu protu, jausmu ir žmogaus tik mokslu. Bet toks žmogus tur mažai arba visai netur supratimo apie Dievo daiktus. Kuomet dvasiškas žmogus, kuris tikėjimo paslapytse ne-ima sau už vadovą žmogaus protą, bet paduoda savo išmanymą Bažnyčios teis-mui, kurios jam prisakyta yra klausyti. Nes Kristus prižadėjo iki šio svieto pabaigai savo Bažnyčioje pasilikti ir ją teisy-bės dvasioje visuose daiktuose vesti.

4. Nes kad kas sako: Aš tai esmi Povilo: O kitas: Aš Appollo, argi ne žmones este? Kas tada yra Apollo? o kas Povilas?

5. Tarnai to, į kurį įtikėjo-te, o kaipo Viešpats kiekvie-nam davė.

6. Aš sodinau, Apollo laistė: bet Dievas užaugą davė.

7. Togidėl nei kas sodina yra kuomi, nei kursai laisto: bet Dievas, kuris užaugą duo-da.

8. O kursai sodina, ir kur-sai laisto vienu yra. O kiek-vienas gaus algą savo, pagal darbo savo.

9. Nes padėtojas esme Die-vo: dirva Dievo suarta este, Dievo budavone este.

10. Pagal malonės Dievo, kuri man duota yra: kaipo iš-mintingas budavotojas pamatą uždėjau, o kitas ant jo stato. Bet kiekvienas teveizda, kaipo ant jo stato.

11. Nes nei vienas negali kitą pamatą uždėti, neg tą, kursai padėtas yra, kursai yra Kristus Jezus.

12. O jeigu kas stato ant to pamato auksą, sidabrą, bran-gius akmenis, medžius, šieną, šiaudus:

12 e. *Ant to pamato. Pamatą yra Kristus ir Jo mokslas: arba tikras tikė-jimas į Jį veikiantis per meilę. Staty-mas ant šio pamato: auksas, sidabras ir*

13. Kiekvieno darbas bus regimas: Nes diena Viešpaties parodys, nes per ugnį bus apreikštas, ir kiekvieno koks yra darbas, permėgjis ugnis.

14. Jei keno darbas pasiiks, kurį ant jo badavojo, atims užmokesnį.

15. Jei kurio darbas sudegs, iškadą apturės: bet pats bus išganytas; vienok teipo, kaip per ugnį.

16. Nežinote, jog este bažnyčia Dievo, ir Dvasia Dievo gyvena jūsųim?

17. O jei kas bažnyčią Dievo subiaurintų, prapuldyt jį Dievas. Nes bažnyčia Dievo yra šventa, kuri jūs este.

18. Tegul nei vienas neapsijieško: Jei kas iš jūsų tariasi būt išmintingu ant šio svieto tegul stojis paiku, idant būtų išmintingu.

19. Nes išmintis šio svieto, yra paikystė pas Dievą. Nes yra parašyta: Sugausiu išmintingus kytrybėje jų.

20. Ir vėl: žino Viešpats

*brangūs akmenai ženklina tobuliausių mokinimų ir Evangelijos pildymą; medis, šienas ir šiaudai tai toks mokinimas, kaip Korinto mokintojų (kurie rūpinosi apie parodą žodžiuose ir žmogišką iškalbą) ir toki darbai, kurie yra sujungti su daug netobulybių ir daug mažesnių nuodėmių. Viešpaties diena ir jos ugnies permėginimas (ant ypatingo sūdo tuo-
jaus po mirimui) parodys iš ko buvo*

dūmas išmintingųjų, jog yra niekingos.

21. Tenesigiria tada niekas žmonėse.

22. Nes vis yra jūsų, ar Povilas, ar Apollo, ar Cefas, ar svietas, ar gyvenimas, ar smertis, ar esantieji, ar būsiantieji daiktai: nes vis yra jūsų.

23. O jūs Kristaus: o Kristus Dievo.

IV PERSKYRIMAS.

Dievo tarnų nereik sūdyti. Jis peikia jų pasigyrimų iš savo mokintojų, ir aprašinėja priėmimą, kokį Apaštalai visur rado.

1. Teipo tegul apie mus žmogus išmano, kaip apie tarnus Kristaus, ir užveizdėtojus paslėptinių Dievo.

2. Čionai jau jieško tarp užveizdėtojų, idant kuris viernas būtų atrastas.

3. Bet aš tai už mažiausį daiktą turiu, idant sūdytas būčiau nuog jūsų arba nuog žmogiškos dienos: Bet nei pats savęs nesūdyju.

padarytas kiekvieno žmogaus darbas, nes šiame gyvenime sunku yra apie tai spręsti. Ir tie, kurių darbai pasirodys esą bė vertės kaip *medis, šienas ir šiaudai* ir ugnies neišlaikys, turės nuostolį: bet, jie patys, jogei statė ant tikro pamato (gyvendami ir mirdami tikrame tikėjime ir malonės padėjime, nors su nekuriomis netobulybėmis), bus išganyti, bet teip kaip per ugnį, būdami tokios bausmės kalti dėlei *medžių, šieno ir šiaudų*, kurie jų statyme buvo įmaišyti.

4. Nes nieko ant savęs nežinau: bet neesmi tame nuteisintas: O kuris mane sūdyja, Viešpats yra.

5. Todėl nesūdykit pirm laiko, iki kolei neateitų Viešpats: Kursai ir apšvies užslėptus daiktus tamsybių, ir apreikš rodas širdžių: O tuo laiku kiekvienam garbė bus nuog Dievo.

6. O tuos daiktus, broliai, ant savęs apverčiau ir ant Apolo, dėl jų: idant išmoktumėt nuog mūsų, kad daugiaus, neg yra parašyta, viens prieš antrą nesipūstų dėlei kito.

7. Nes kas sūdyja tave? O ką turi, ko negavai? O jeigu gavai, kogidėl giries, kaipobūtimei negavęs.

8. Jau pasotinti este, jau turtingais stojotės, be mūsų viešpataujate: o idant viešpatautumėt, idant ir mes su jumis viešpatautumėm.

9. Nes tikiuos, jog Dievas mus paskučiausius Apaštolus parodė, kaipob ant smerties paskirtus: nes stojomės ant stebėjimo svetui ir Aniolams ir žmonėms.

10. Męs paiki dėl Kristaus, o jūs išmintingi Kristuje: męs silpni, o jūs stipri: jūs šlovinigi, o męs be šlovės.

11. Iki šios valandos ir alkstame ir trokštame, ir nuogais esame, ir mušami plaštakomis

veidan, ir neturime tikros vietos,

12. Ir krutame dirbdami rankomis savo: keikti esme, o šlovinam: persekioti esme, o kenčiame:

13. Bliuznyti esme, o meldžiamės. Stojomės kaip išmetimai šio svieto, visų iššlavos iki šiolei.

14. Ne idant užgėdinčiau jus, tai rašau, bet kaip sūnus mano mieliausius baudžiu.

15. Nes norint dešimtį tūkstančių mokytojų turėtumėt Kristuje, bet ne daug tėvų. Nes Kristuje Jezuje per Evangeliją aš jus pagimdžiau.

16. Todėl meldžiu jus, būkite sekiotojais mano, kaipob aš Kristaus.

17. Dėlto nusiunčiau pas jus Timoteušą, kuris yra sūnumi mano mieliausiu, ir teisu Viešpatyje, kursai primis jums kelius mano, kurie yra Kristuje Jezuje, kaipob visur visose bažnyčiose mokau.

18. O nekurie teip didžiuojasi, kaipob neturėčiau jųsump ateiti.

19. Bet veikiai ateisiu jųsump, jei Viešpats norės: ir pažįsiu ne žodžius tų, kurie didžiuojas, bet galybę.

20. Nes ne žodžiuose yra karalystė Dievo, bet galybėje.

21. Ko norite? Ar su rykšte

turiu ateit pas jus, ar su meile, ir su Dvasia tyka.

V PERSKYRIMAS.

Atskiria ir iškeikia paleisturį ir ragina juos apsisukti nuo seno raugo.

1. Būtinai girdama yra tarp jūsų paleistuvystė, o tokia paleistuvystė, kokia nei tarp pagonų, teip, jog nekuris tur tėvo savo moterį.

2. O jūs pasipūtėt: o ne labiaus nuliudimą turėję, idant būtų išmestas iš vidaus jūsų, kursai tokį daiktą padarė.

3. Aš tiesa atitolintas kūnu, bet priartintas Dvasia jau apsidėjau, kaipo čia esąs, tą kursai teip padarė.

4. Kad vardan Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, jūs susisieisite ir su Dvasia mano, su galybe Viešpaties mūsų, Jėzaus.

5. Paduoti tokį šėtonui, ant prapulties kūno, idant išganyta būtų dūšia dienoj Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus.

6. Negeras yra gyrius jūsų. Nežinot, jog maž raugo visą tešlą užraugia?

7. Iškuopkite seną raugą, idant būtumėt nauju įmaišymu, kaipo este prėski. Nes mūsų Pascha, už mus apieravotas yra Kristus.

8. Puotaukime tada, ne sename rauge, nei rauge piktybės, ir pervertystės, bet prėskieniuse tikrybės ir tiesos.

9. Rašiau jums Gromatoje: Idant nemaišytumėtės su paleistuvais.

10. Ne visiškai su paleistuvais šio svieto arba su godulingais, arba su išplėštojais, arba su garbintojais dievaičių: nes kitaip reiktų jums išeiti iš šio svieto.

11. Bet dabar rašiau jums, idant nemaišytumėtės: jei tas, kursai vadinasi broliu, yra paleistovas, arba godulingas, arba tarnaujantis dievaičiams, arba keiktojas, arba girtuoklė, arba išplėštojas: idant su tokiu ir nevalgytumėt.

12. Nes kas man prigul apie tuos, kurie lauke yra, sūdyti? ar-gi ne tuos kurie viduj yra jūs sūdyjate?

13. Nes tuos, kurie lauke yra, Dievas sūdys. Išmeskite pikta iš vidaus jūsų.

VI PERSKYRIMAS.

Peikia juos užėjimą teismui pas netikintėlius. Apie nuodėmes, kurios iškiria iš dangaus karalystės. Kėšarimo baurumas.

1. Drėsa kas iš jūsų reikalą turėdamas su kitu, sūdytis pas neteisus, o ne pas šventus?

2. Ar-gi nežinot, jog šventi sūdys tą svieta? O jei nuog jūsų bus sūdytas svieta, ar ne verti este mažiausius daiktus sūdyti?

3. Nežinote, jog sūdysim

Aniolus? kaipo ne labiaus svietiškus daiktus?

4. Jei tada turėsite svietiškus sūdus, paskyrkite tuos ant sūdyjimo, kurie yra bažnyčioje išpeikti.

5. Ant užgėdinimo jūsų sakau. Ar teip nėra tarp jūsų išmintingo nei vieno, kursai galėtų sūdyt tarp brolio savo?

6. Bet brolis su broliu bilinėja: o tai po akimis netikinčių.

7. Jau tada už tiesą yra nusidėjimas tarp jūsų, jog bilinėjate kits su kitu. Kodėl geriaus abidos nepanešat? Kodėl labiaus prigavimo nekenčiate?

8. Bet jūs abidą darote, ir prigavimą: o tai broliams.

9. Ar nežinote, jog neteisi neapturės Karalystės Dievo? Neklyskite: Nei paleistuvai, nei dievaičių tarnai, nei svetmoteranjančiai,

10. Nei nečystieji, nei su vyriškais dergetuvai, nei vagys, nei godulingi, nei girtuokliai, nei keiktojai, nei išplėštojai, neapturės Karalystės Dievo.

11. Ir tokiais nekurie buvot: bet apmazgoti este, bet pašvęsti este, bet nuteisinti este, per vardą Viešpaties mūsų Je-

zaus Kristaus, ir per Dvasią Devo mūsų.

12. Vis man valna, bet ne vis naudinga: Vis man valna, bet aš nepasiduosiu niekam po valdžios.

13. Valgis pilvui, o pilvas valgiams: bet Dievas ir šį, ir anuos sugadys: O kūnas ne paleistuvystei, bet Viešpačiui: O Viešpats kūnui.

14. O Dievas ir Viešpatį prikėlė, ir mus prikels per galybę savo.

15. Ar nežinote, jog kūnai jūsų yra sąnariais Kristaus, ėmęs tada sąnarius Kristaus, padarysiu juos sąnariais palaidonės? Apsaugok Dieve.

• 16. Ar nežinote, jog kas prie paleistuvės prisiskiria, stoja vienu kūnu? nes bus (sako) du viename kūne.

17. O kas prisiskiria Viešpaties, yra viena Dvasia.

18. Saugokitės paleistuvystės. Visokis griekas, kurio tik-tai dasileidžia žmogus, neyra ant kūno, bet kas paliaidauja, nusideda prieš kūną savo.

19. Ar nežinote, jog sąnariai jūsų yra bažnyčia Dvasios

7 e. Yra nusidėjimas. Teismas retai gali būti be klaidos, be nusidėjimo iš vienos ar iš kitos pusės o tankiai ir iš abiejų.

12 e. Vis man valna ir tt. Tai yra visi abejodi daiktai, jeigu neuždrausti, yra ištikro daleisti: bet neris naudinga, kaip atsitikime teismo ir tt. Ir da mažius tiktų, būtų naudinga, pastoti vergu nepritinkaučio prisirišimo prie kokio norint daikto, kad ir labiausiai abejodo.

Sventosios, kuri yra jūsimp, kurią turite nuog Dievo, o neeste savais.

20. Nes didžiu užmokesniu pirkti este. Garbinkite ir nešio kite Dievą kūne jūsų.

VII PERSKYRIMAS.

*Pamokiniūmai apie moterystę ir mergystę.
Mergystė yra prakilnesnė už moterystę.*

1. Bet apie tai, ką man rašėt: Gerai yra žmogui nedasilytėt moterės:

2. Bet dėl palaidavimo kiekvienas savo moterį teturi, ir kiekviena vyrą savo tegul turi.

3. Vyras teatiduoda moterei prigulėjimą, o lygiai ir motė vyrui.

4. Motė netur valdžios ant kūno savo, bet vyras. O teipojieg ir vyras netur valdžios ant kūno savo, bet motė.

5. Neišsikalbinėkit viens kitam neg tiktai su daleidimu, iki laiko, idant ant maldos truktumėt: o vėl sugrįškite ant to pačio. idant jūsų negundintų šėtonas dėl jūsų nenusiturėjimo.

2 e. *Savo moterį teturi.* Tai yra tesilaiko pačios, kokią turi. Tie žodžiai neženklina raginimo, idant nepačiuoti vestų pačias: priešingai Apaštalas norėtų, idant jie būtų teip, kaip yr. Bet jis čion kalba apie tuos, kurie jau yra vedę, idant vienas nuo kito nesiskirtų, bet sykiu gyventų, kaip moterystėje pridera.

6. O tai sakau pagal atleidimo, ne pagal prisakymo.

7. Nes noriu, idant visi jūs būtumėt, kaip aš pats: bet kiekvienas tur savo dovaną nuog Dievo: vienas užtikro teip, o kitas teip.

8. O sakau nevedusioms, ir našlėms: Gerai joms yra, jei teipo pasilikty, kaip aš.

9. Bet jeigu neužsituri, tegul eina stonon moterystės. Nes geriaus yra į stoną moterystės įžengti, neg degimą kęsti.

10. O tiems, kurie yra stonone moterystės, prisakau ne aš, bet Viešpats: idant motė nuog vyro nesiskirtų.

11. O jei atsiskirtų, idant be vyro pasilikty, arba idant su vyru susiderėtų. O vyras tegul neapleidžia moterės.

12. Nes kitiems aš kalbu, ne Viešpats. Jei kuris brolis tur netikinčią moterį, o ta mėgsta gyventi su juomi, tegul neapleidžia jos.

13. Ir jei kuri motė tur ne-

6 e. *Pagal atleidimo.* Tai yra nusileidžiant jūsų silpnumui.

9 e. *Jeigu neužsituri.* Čion kalba yra apie tuos, kurie yra liuosi: o ne apie tokius, kurie per apžadus atidavė save Dievui: jie, jei norės vartoti atsakančius būdus ištesėjimui, Dievas niekados jiems neatsakys susilaikymo dovanos. Kai kurie vertėjai sugadino tą tekstą, išverzdami jį: *jei jie negal susilaikyti.*

12 e. *Aš kalbu, ne Viešpats* t. y. be jokio liepimo arba aiškaus prisakymo.

tikintį vyrą, o tas mėgsta gyventi su ja, teneapleidžia jo.

14. Nes vyras netikintis pašvęstas yra per moterį tikinčią, ir netikinti motė, pašvęsta yra per vyrą tikintį: nes kitaip vaikų jų būty nečysti, o dabar yra šventi.

15. Bet jei netikintis atiskiria, tegul skirias: nes brolis arba sesuo tokiuose daiktuose neyra paduoti nelaisvei: res pakajuje pavadino mus Dievas.

16. Nes iš kur žinai motė, jei išganysi vyrą? arba iš kur žinai vyre, jei išganysi moterį?

17. Bet kaip kiekvienam padalijo Viešpats, kai o kiek vieną pavadino Dievas, teipo tegul vaikščioja, ir kaip visose bažnyčiose mokau.

18. Apipiaustytas kas yra pavadintas? tenevelka ant savęs neapipiaustymo. Kas yra pavadintas neapipiaustyme, teneapipiaustinas.

19. Apipiaustymas yra nieku, ir neapipiaustymas yra nieku, bet užlaikymas Prisakymų Dievo.

20. Kiekvienas, kuriam e pa-

14 c. *Yra pašvęstas.* Neženklina juog tikėjimas vyro ar pačios pats savyje užtenka, kad pastatyti netikinčią pusę ar jos vaikus malonės ir išganymo padėjime: bet, jogei tas tankiai esti proga jų pašventimo, atvedant juos į tikrą tikėjimą.

vaadinime pašauktas yra, tegul tame užsilaiko.

21. Pavadintas-gi esi nelaisvu? nesirūpink: bet jei ir liuosu gali būt, geriaus vartok.

22. Nes kas pavadintas yra Viešpatyje nelaisvu, išliuosuotas yra Viešpaties: teipogi kursai yra pavadintas liuosu, nevalninku yra Kristaus.

23. Užmokesčiu este atpirkti: nenorėkite stotis nevalninkais žmonių.

24. Kiekvienas, kuriame yra pavadintas, broliai, tame tegul pasilieka po akimis Dievo.

25. O apie mergas neturiu prisakymo Viešpaties: bet rodą duodu, kaip tas, kuris apturėjau mielaširdystę nuo Viešpaties, idant būčia viernas

26. Dūmoju tada, jog tai geras yra daiktas dėl dabar esančio reikalo, jog gerai yra žmogui, teipo būti.

27. Jei pririštas esi prie moterės? nejieškoki gi išrišimo. Atrištas esi nuo moterės? nejieškoki gi moterės.

28. O jei vestumei moterį nenusidėjai. Ir jei merga tekėtų, nenusidėjo: Vienok tokie turės vargą kūno. O aš jums perleidžiu.

29. Tai tada sėkau, broliai: Laikas yra trumpas: Tai atsiliekt, idant, ir kurie tur moteris, būty kaip neturinti.

30. Ir kurie verkia, kaip neturinti.

verkianti, ir kurie džiaugias, kaip nesidžiaugianti, ir kurie perka, kaip nevaldanti:

31. Ir kurie vartoja šį svietą, kaip nevartojanti: nes pavėikslas šio svieto praeina.

32. O noriu, idant jūs būtumėt be rūpesčio: kuris yra be moterės rūpinas, kas yra Viešpaties, kaip įtikyt Dievui.

33. O kursai su moterimi yra, rūpinas, kas yra svieto, kaip įtikyt moterei, ir perskirtas yra.

34. Ir moteriškė netekėjusi, ir merga, dūmoja kas yra Viešpaties, idant būtų šventa kūnu, ir Dvasia. O kuri nutekėjusi yra, dūmoja, kas yra svieto, kaip įtikyt vyrui.

35. O tai kalbu ant naudos jūsų, ne idant užmesčiau ant jūsų žabangus, bet dėl to, kas viežlyvu yra, ir kas daleistų be sugaišimo Viešpačiui melstis.

36. O jei kas už gėdą sau turėtų, jog merga jo metuose yra paėjusi, o teip tur būti: ką nor tegul daro: negriešija, jei tekės.

37. Nes kas sudūmojo širdy-

36 e. *Ką nor tegul daro: negriešija ir t.t.* Žodžių prasmė netokia, kaip laisvamaniai mano, jog ypotos gal daryti, kas joms patinka, jei tik paskui apsiveda; bet, jog tėvas, dalyke išleidimo už vyro savo mergutės, gal, kaip patinka ma, daryti: ir jog neturės jis nuodėmės, jei ji ištekęs.

je savo stipriai, neturėdamas reikalo, o turėdamas valdžią ant valios savo, ir tai sudūmojo širdyje savo, idant užlaikytų mergą savo, gerai daro.

38. O teip ir kuris išduoda už vyro mergą savo, gerai daro: ir kuris neišduoda, geriaus daro.

39. Motė prižišta yra prie zokono, pakolei gyvas yra vyras jos: bet jeigu numirtų jos vyras, liuosa yra: už ko nor, tenuteka: tiktai Viešpatyje.

40. Bet šlovingesnė bus, jei teip pasiliks, pagal parodos mano: o tikiuos, jog ir aš Dvasią Dievo turiu.

VIII PERSKYRIMAS.

Nor stabas yra niekas, bet daiktai stabams paaukoti netur būti vulgomi dēlei papiktinimo parojaus.

1. O apie tuos daiktus, kurie apieravojami yra balvonams, žinom, jog visi turim išmanymą. Išmanymas papučia, o meilė pagerina.

2. O jei kas tikias, jog ką išmano, dar nežino, kaip jam reikia išmanyti.

3. Bet jei kas myl Dievą, tas yra pažintas nuog jo.

4. O apie valgymus, kurie apieravojami yra balvonams,

1 e. *Išmanymas papučia* ir tt. Išmanymas be meilės ir nusižeminimo veda išdiduman ir pasipūtiman.

zinom, jog balvonas nieku yra ant svieto. O jog nėra kito Dievo, kaip tiktai vienas.

5. Nes norint yra, kurie vadinti yra dievais, ar Danguje ar ant žemės (nes daug yra dievų, ir daug viešpačių),

6. Mums tečiaus vienas Dievas, Tėvas, iš kurio visi daiktai, ir mes pas jį. O vienas Viešpats Jezus Kristus, per kurį visi daiktai, o mes per jį.

7. Bet ne visuose yra išmanymas. O nekurie su sauzinė apie balvoną iki šiolei, valgo kaippo daiktą apieravotą balvonams: O sauzinė jų būdama silpna, stojas sutepta.

8. O valgis nedaro mus įtin-kančius Dievui. Nes norint valgytumėm, nebūsim apstingesni: nei, nevalgytumėm, stosimės neturtingi.

9. O veizdėkit, idant ta jųsų drąsybė nebūtų kartais silpniems ant papiktinimo.

10. Nes jei kas išvystų tą, kursai tur pažinimą, bažnyčioje dievaičių už stalo sėdintį: ar-gi sauzinė jo būdama silpna negaus priežasties valgyti daiktus balvonams apieravotus?

11. Ir prazus brolis silpnas per aną tavo pažinimą už kurį numirė Kristus?

12. O teip griešydami prieš

brolius, ir silpną jų sauzinę pažeizdami, griešijate prieš Kristų.

13. Togidėl, jei valgis pik-tina brolių mano: nevalgysiu mėsos ant amžių, idant nepapik-tinčiau brolių mano.

IX PERSKYRIMAS.

Apaštalas nedaro nandos iš savo galybės: mokinami tur duot užlaikymų mokintojams, idant Evangelijai nebūtų kliūčių. Apie bėgimų lenktynėn ir pergaltėjimo pasistengimų.

1. Ar neesmi valnas? Ar neesmi Apaštolas? Ar neregėjau Jezaus Kristaus Viešpaties, mūsų? Ar [neeste] jūs darbu mano Viešpatyje?

2. O jei kitiems neesmi Apaštolu, jums vienok esmi: nes pa-zenklinimu mano Apaštolystės jūs este Viešpatyje.

3. Mano apsiginimas pas tuos, kurie klausinėja, tasai yra.

4. Ar neturime liuosybės valgyt ir gerti.

5. Ar neturim liuosybės seserį moteriškę vadžiotis, kaip ir

13 e. *Jei valgis piktna.* Tai yra, jei mano valgis esti nusidėjimo priežastis mano broliui.

5 e. *Seserį moteriškę.* Kai kurie klaidingi vertėjai sugadino šiuos žodžius, išverždami *seserį, pačią*, tuomtarpu šv. Povilas tikrai pačios neturėjo. (Žiur. 7. 8 e.) ir juog jis kalba tik apie tokias dievobaimingas moteris, kurios pagal žydų tautos būdą tarnavo Evangelijos apsakintojams. rūpinda-mosi apie jų užlaikymą.

5 e. *Nes daug yra Dievų* ir tt. stab-meldžių laikomų už tokiuos.

kiti Apaštolai, ir broliai Viešpaties, ir Cefas?

6. Ar tikt aš vienas, ir Barnabas neturim liuosybės tai daryti.

7. Kas kada kariauja ant algos savo paties? kas sodina vinyčią: o nevalgo iš vaisiaus jos? kas gano stodą, o nevalgo pinigą stodo?

8. Ar pagal žmogaus tai sakau? Ar nesako to ir zokonas?

9. Nes parašyta yra zokone Maiziešiaus. Neužriši nasrų kulančiam jaučiui. Ar rūpinas Dievas apie jaučius?

10. Ar dėl mūsų tai tiktai sako? Nes dėl mūsų yra parašyta: jog viltyje, kursai aria tur arti: ir kursai kulia viltyje gavimo naudos.

11. Jei mes jums sėjom daiktus dvasiškus, ar didis daiktas yra, jei piautumėm daiktus jūsų kūniškus?

12. Jei kiti yra dalininkais valdžios ant jūsų, kodėl toli labiausiai ne mes? bet nevartojom tos valdžios: bet vis kenčiame, idant kokio užtrukimo neduotumėm Evangelijai Kristaus.

13. Ar nežinote, jog kurie šventinyčioje tarnauja, kas yra iš šventinyčios valgo? O kurie altoriui tarnauja, dalį tur iš altoriaus?

14. Teip ir Viešpats įstatė tiems, kurie apsako Evangeliją, idant iš Evangelijos penėtus.

15. O aš iš tų daiktų nei vieno nevartoju. Ir nerašiau to, idant teipo su manim nusi-duotų: nes man geriausia yra, mirti, neg idant kas šlovę mano turėtų paniekinti.

16. Nes jei apsakysiu Evangeliją, neturiu sau už garbę, nes reikalas mane prispaudžia: nes bėda man, jei Evangelijos neapsakinėčiau.

17. Nes jei darau tai iš gero noro, užmokesnį turiu; bet jei priverstas, urėdystė man patikėta yra.

18. Kokią tada turiu algą mano? idant apsakydamas Evangeliją išstatyčiau dovanai Evangeliją, idant valdžios mano nevartočiau ant pikto Evangelijoje.

19. Nes būdamas valnas nuog visų, pasidariau visiems tarnu, idant jų daugiau laimėčiau.

20. Ir stojaus žydams kaip žydas, idant laimėčiau žydus:

21. Tiems, kurie po zokonu yra, kaip būčiau po zokonu (norint pats nebuvau po zokonu), idant tuos, kurie buvo po zokonu, laimėčiau. Tiems, kurie buvo be zokono, kaip be zokono būčiau (noris nebuvau be zokono Dievo, bet buvau zokone Kristaus), idant laimėčiau tuos, kurie be zokono buvo.

10 e. *Neturiu sau už garbę.* Tai yra neturiu iš ko girtis.

22. Štojaus silpniems silpnas, idant silpnus laimėčiau; visiems stojaus vis, idant visus išganyčiau.

23. O vis darau dėl Evangelijos, idant stočiaus jos dalinininku.

24. Ar nežinote, jog tekietojai, ant pralenkimo bėganti, visi, tiesa, bėga, bet vienas gauna laižybą? teipo bėgkite, idant apturėtumėt.

25. O kiekvienas, kursai vietoj sutikties nor pergalėti, nuog viso užsilaiko. O anie, tiesa, idant pragaištantį vainiką gautų: bet mės nepragaištantį.

26. Aš tada teipo bėgu, ne kaip ant ahejo: teipo mušuosi nekaipo orą plakdamas.

27. Bet varginu kūną mano, ir nevalion priverčiu, idant kartais kitiems apsakydamas. pats atmetas nebūčiau.

X PERSKYRIMAS.

Iš Izraelitų pareizdo Apaštalas nurodo kaip reik mums sergėti jų nuodėmių ir nepasitikėti per daug ant apturėtų malonių; kaip reik trauktis nuo tarnavimo stabams ir nuo daiktų reikšams pavokotų.

1. Bet nenoriu, broliai, idant nežinotumėt, jog tėvaimūsų visi po debesiu buvo, ir visi perėjo marias,

27 e. *Varginu kūną* ir t.t. Čion Apaštalas rodo reikalą atsižadėjimo paties savęs ir nusimariniimo, kad protui paduotui kūną ir jo ištvirkusius pageidimus.

2. Ir visi apkrikštyti buvo Maiziešiuje, debesyje ir mariose:

3. Ir visi tą patį dvasišką peną valgė,

4. Ir visi tą patį dvasišką gėrimą gėrė (o gėrė iš dvasiškos uolos, kuri paskui jų ėjo: o uola buvo Kristus).

5. Bet nedaug iš jų pamėgo Dievui: nes išmūšti yra girioje.

6. O tie daiktai stojos dėl mūsų ant paveikslų, idant negeistumėm piktų daiktų, kaip o ir anie geidė.

7. Nei būkite garbintojais paveikslų dievaičių: Kaip nekurie iš jų buvo: Kaip yra parašyta: Sėdos žmonės valgyti ir gerti, ir kėlės šokinėti.

8. Nei dasileiskim paleistuvystės, kaip nekurie iš jų palaidavo, ir prapuolė vienoj dievoj dvidešimtis tris tūkstančiai.

9. Nei gundinkime Kristaus: kaip nekurie iš jų gundino, ir nuog žalčių pražuvo.

10. Nei murmkite, kaip nekurie iš jų murmėjo, ir prapuolė nuog žudytojo.

2 e. *Maiziešiuje.* Maižės vedami žydai apturėjo krikštų paveiksle: eidami po debesiu ir pereidami jūrias: turėjo teipgi dalį ir jie Kūne ir Krauje Kristaus paveiksle *mannos* pavadintos čion *dvasišku valgiu*, nes ji buvo paveikslu tikros duonos, kuri ateina iš dangaus: ir gerdami vandenį stebūklingai išvestą iš uolos pavadintos čion *dvasiška uola*, nes ji teipgi buvo paveikslu Kristaus.

11. O tie visi daiktai nusi-
davė jiems paveiksle: o yra pa-
rašyta dėl apdraudimo mūsų,
ant kurių atėjo pabaiga amžių.

12. Dėlto kas tarias jog
stov, tesidaboja, idant nepar-
pultų.

13. Pagundinimas tegul jus
neapima, tiktai žmogiškas:
Bet Dievas yra teisus, kursai
nedaleis jūsų gundinti dau-
giaus, neg galite, bet dar nuog
pagundimo padarys išvengimą,
idant galėtumėt išturėti.

14. Togidėl, mieliausieji ma-
no, bėgkite nuog garbinimo die-
vaičių.

15. Kalbu kaipo išmintin-
giems jūs patys sūdykite ką
kalbu.

16. Kielikas pašlovinimo,
kurį šloviname, argi ne esti
draugystė Kraujo Kristaus? ir
duona, kurią laužome, ar ne yra
draugystė Kūno Viešpaties?

11 e. *Pabaiga amžių.* Tai yra pas-
kutiniai amžiai.

13 e. *Pagundinimas tegul jus neapima,* arba užaina ant jūsų kitokis, kaip
tik žmogiškas atsitinkantis žmogui. —
Išvengimą arba išsigelbėjimo būdą.

16 e. *Kurį šloviname.* Apaštalas
čion primena apie dalyvavimą Kristaus
Kūne ir Krauje, šventose paslapytse ir
pastojimą tokiu būdu vienu dvasišku
Kūnu su Kristumi. Iš ko ir išveda 21
e. jog tie, kurie stojosi dalininkais
Kristaus eukaristiškoje aukoje ir Sa-
kramente netur būt dalininkais velnių,
valgydami mėsą pasaukotas.

17. Nes viena duona, daug
jųūsų esme vienu kūnu, visi,
kurie vienos duonos dalininkais
esme.

18. Veizdėkite aut Izraeliaus
pagal kūno: argi kurie valgo
apieras neyra dalininkais alto-
riaus?

19. Kągi tada? Ar sakau,
jog daiktai apieravoti balvo-
nams dievaičių yra kas? arba
jog paveikslas dievaičių yra
kuomi?

20. Bet ką pažonai apiera
voja, velniams apieravoja, o
ne Dievui. Bet nenoriu, idant
stotumėtės draugais velnių:
Negalite gerti kieliką Viešpaties
ir kieliką velnių.

21. Negalite dalininkais bū-
ti stalo Viešpaties ir stalo vel-
nių.

22. Ar rūstiname Viešpatį?
ar stipresni esme už jį? vis
man yra valna, bet ne vis pri-
dera.

23. Vis man valna, bet ne
vis ant pagerinimo eina.

24. Niekas tegul nejieško,
kas yra savo, bet kas kito.

17 e. *Viena duona;* arba, išverčiant
teip kaip patiktų Lotynams ir Grekams:
*jogei duona yra viena, mėsą vieni, būdami
daug, darom vieną kūną, kuris dalyvauja
toje vienoje duonoje.* Nes mūsų dalyvā-
vimu tame šv. Sakramente su Kristu-
mi ir vieno su kitu darome vieną dva-
sišką kūną, kaipo vieną duoną iš daugy-
bės kruvoje sujungtų kviečių grūdų.

25. Vis ką mėsinyčioje par-
duoda, valgykit, nieko neklauz-
dami, dėl sauzinės.

26. Viešpaties yra žemė, ir
pilnumas jos.

27. Jei kas iš netikinčių pa-
kviestų, o norite eiti, vis ką
jums padeda, valgykit, nieko
neklauzdami, dėl sauzinės.

28. Bet jei kas tartų: Tai
yra balvonams apieravota: ne-
valgykit dėl to, kursai pasakė.
ir dėl sauzinės.

29. O dėl sauzinės sakau, ne-
tavo: bet kito: Nes kodėl ma-
no galėjimas sūdytas tur būti
nuog svetimos sauzinės?

30. Jei aš su dėkavojimu
valgau, kodėl piktžodžiautas
esmi už tai, kad dėkavoju?

31. Togidėl arba valgotė,
arba geriate, arba ką kitą da-
rote: vis ant garbės Dievo da-
rykite.

32. Būkite be papiktinimo
žydams, ir pagonams, ir baž-
nyčiai Dievo.

33. Kaip ir aš visuose
daiktuose visiems įtinku, ne-
jieškodamas, kas man naudinga
yra, bet kas daugiems, idant
būtų išganyti.

XI PERSKYRIMAS.

*Moterys tur ant galvų nuometus turėti.
Peikia pražangas ant jų pokilių ir prie
tos progos kalba apie šv. Sakramentą.*

1. Būkite sekiojojaus mano,
kaip ir aš Kristaus.

2 O giriu jus, broliai, jog
atminatė visuose daiktuose ant
manęs. O kaip jums pada-
viau prisakymus mano užlaiko-
te

3. O noriu, idant žinotumėt,
jog kiekvieno vyro galva yra
Kristus: o galva moterės, vy-
ras: o galva Kristaus, Dievas.

4. Kiekvienas vyras melz-
damasi, arba pranašaudamas,
su uždengta galva, apgėdina
galvą savo.

5. O kiekviena moteriškė
melzdamosi, arba pranašauda-
ma su neapdengta galva, apgė-
dina galvą savo, nes lygu yra,
kaipo būtų nuskusta.

6. Nes jei neapsidengia mo-
teriškė, tegulgi apsikerpa. O jei
biaurus daiktas yra moteriškai
kirptis, arba skustis, teapden-
gia galvą savo.

7. Vyras užtikro netur ap-
dengti galvą savo: nes yra pa-
veikslas ir garbė Dievo: o mo-
teriškė yra garbė vyro.

8. Nes vyras neyra iš mote-
riškės, bet moteriškė iš vyro.

9. Nes vyras neyra sutver-
tas dėl moteriškės, bet moteriš-
kė dėl vyro.

10. (Togidėl moteriškė tur
viršų turėti ant galvos dėl
Aniolų.)

10 e. Viršų, t. y. nuometą arba už-
dangą, kaip ženklą, jog ji yra po vyro
valdžia: ir, Apaštalas priduria, dėl
Aniolų, kurie yra ant susirinkimų ti-
kinčiųjų.

11. Vienok nei vyras yra be moteriškės: nei moteriškė be vyro Viešpatyje.

12. Nes kaip moteriškė iš vyro, taip ir vyras per moteriškę: o vis iš Dievo.

13. Patys jūs sūdykite: ar pridera moteriškai be apdangos melstis Dievui?

14. Nei pats prigimimas jus mokina, jog vyrui, jei plaukus augintų, yra jam gėda.

15. Bet moteriškė, jei plaukus užleisų, šlovė jai yra: dėlto, juog plaukai duoti yra jai už apdangą.

16. O jei kas regis būti baringas: mės tokio būdo neturim, nei bažnyčia Dievo.

17. O tai prisakau: negirdamas, jog ne ant geresnio, bet ant piktesnio susieinate.

18. Nes pirmiaus kada susieinate į bažnyčią, girdžiu, jog perskyrimai yra tarp jūsų, ir per dalį tikiu.

19. Nes tur būti ir paklydimai, idant, ir kurie yra ištiuti, būtų regimi tarp jūsų.

20. Kad tada jūs vienon vieton susieinate, jau neyra valgymas večerios Viešpaties.

19 e. *Nes tur būti ir paklydimai*, iš priežasties puikybės ir nelabystės žmogaus širdies, ne iš Dievo valios ar paskyrimo, kuris išveda gerą ir iš pikto, parodydamas prie to, kurie yra geri ir tvirti krikščionys.

20 e. *Večerios Viešpaties*. Taip čion

21. Nes kiekvienas pirmu ima večerią savo valgyt. O kitas tiesa yra išaikęs, o kitas yra girtas.

22. Ar namų neturite ant valgymo ir gėrymo? Ar bažnyčią Dievo paniekinate: ir užgėdinate tuos, kurie netur? Ką gi jums tarsių? Ar giriu jus? tame daikte negiriu.

23. Nes aš gavau nuog Viešpaties, ką ir jums padaviau: jog Viešpats Jezus, kurioje naktyje, buvo išduotas, ėmė duoną:

24. Ir padėkavojęs laužė ir tarė: imkite, o valgykite: tai yra kūnas mano, kuris už jus bus išduotas: tai darykite ant mano atminimo.

25. Taipogi ir kieliką, po večerios tardamas: Tas kielikas Naujas Testamentas yra Kraujuje mano. Tai darykit, kiek kartų gersite, ant mano atminimo.

26. Nes kiek kartų valgysite tą Duoną, ir kieliką gersite: smertį Viešpaties apsakysite, kolei ateis.

27. O teipo, kas tiktai val-

Apastalas *meilės pokilius, agapus*, apvaikščiojimus pirmųjų krikščionių ir peikia negerus prie tos progos pasielgimus Korintijonų tuomlabiaus, juog tie pokiliai buvo sujungti su apvaikščiojimu eukaristiškos eukos ir Sakramento.

gytų Duoną tą, arba gertų Kie-liką Viešpaties nevertai: kaltas bus Kūno ir Kraujo Viešpaties.

28. Tegul-gi ištiria pats sa-ve žmogus, o teip iš duonos tos tevalgo, ir iš kieliko tegul geria.

29. Nes kas valgo ir geria nevertai, sūdą sau valgo ir ge-ria, nepažindamas Kūno Vieš-paties.

30. Todėl tarp jūsų daug ligonių ir negalūnių, ir daug jų užmigo.

31. Nes jei patys save sūdy-tumėm, nebūtumėm sūdyti.

32. O kad sūdyjami esme, nuog Viešpaties koroti esme, i-dant nebūtumėm su tuo svietu pražudyti.

33. O togidėl, broliai mano, kad susieinate valgyti, laukite kits kito.

34. O jei kas išalksta, tevalgo namuose idant ant sūdo ne-susieitumėt. O kitus daiktus, kad ateisiu, parėdysiu.

27 e. *Arba gerty.* Kaikurie vertėjai klaidingai čion iškrepė tekstą išverzda-mi ir gerty, priešingai originalui kur yra e pinc graikiškai arba gerty.

27. 29 e. *Kaltas bus kūno ir t.t. ne-pažindamas kūno ir t.t.* Šie žodžiai iš-rodo tikrą Kristaus Kūno ir Kraujo bu-vimą net ir nevertai priimantiems: ku-rie kitaip nebūtų kalti Kūno ir Kraujo Kristaus, arba teisingai pasmerkti dėl nepažinimo Viešpaties Kūno.

28 e. *Iš Kieliko tegul geria.* Tie žo-džiai nėra ištarti prisakymo būdu bet daleidimo t. y. kur ir kada patiktų pa-pročiui ir Bažnyčios drausmei.

XII PERSKYRIMAS.

Apie drasiškųjų dovanų yvairumą. Sūna-riai dvasiškojo Kūno, teip kaip ir žemiško-jo, tur tarp savęs sutikime ir meilėje gy-venti.

1. O apie dvasiškus daiktus nenoriu, broliai, idant nežino-tumėt.

2. Žinote, jog kad pagonais buvot, pas nebylius balvonusėjote, kaipo vedami buvote.

3. Togidėl apreiškiu jums, jog nei vienas Dvasioje Dievo kalbėdamas, nesako prakeikimą Jezui. Ir niekas negal ištarti, Viešpats Jėzus, neg tiktai per Dvasią Šventąją.

4. Yvairios, tiesa, dovanos yra, bet ta pati Dvasia.

5. Ir įvairi tarnavimai yra, bet tas pats Viešpats.

6. Ir yvairi darbai yra, bet tas pats Dievas, kursai daro vis visuose.

7. O kiekvienam duotas yra apreiškimas Dvasios ant nau-dos.

8. Vienam tiesa per Dvasią duota yra kalba išminties: o kitam kalba pažinties, pagal tos pačios Dvasios.

9. O kitam tikėjimas toj pačioj Dvasioj: kitam dovana išgydymo toj pačioj Dvasioj.

10. Kitam darymas stebūklų, kitam pranašavimas, kitam permanymas dvasių, kitam tu-lerybė liežuvių, kitam išguldymas kalbų.

11. O tai vis daro viena ir ta pati Dvasia, dalindama skyrių kiekvienam kaipo nor.

12. Nes kaipo kūnas vienas yra, o sąnarių daug tur: O visi sąnariai kūno, norint jų daug yra, vienok yra vienas kūnas, teipo ir Kristus.

13. Nes vienoje Dvasioje visi mės į vieną kūną apkrikštyti esme, ar žydai, arba pagonai, arba tarnai, arba liuosi: ir visi viena Dvasia esme pagirdyti.

14. Nes ir kūnas neyra vienu sąnariu, bet daug.

15. Jei tartų koja: Jog ne esmi ranka, ne esmi iš kūno: ar dėl to neyra iš kūno?

16. Ir jei tartų ausis: Jog ne esmi akis, ne esmi iš kūno: ar dėl to neyra iš kūno?

17. Jeigu visas kūnas akimi, kurgi girdėjimas? Jei visas girdėjimu, kurgi pauostymas?

18. O dabar Dievas sudėjo sąnarius kiekvieną iš jų kūne, kaipo norėjo.

19. O jei visi būtų vienu sąnariu, kurgi kūnas?

20. O dabar norint daug sąnarių, bet vienas kūnas.

21. O negal sakyti akis rankai: aš tavęs nereikalauju: arba vėl galva kojoms: Nereikalauju jų.

22. Bet toli daugiaus sąnariai kūno, kurie regisi būt silpnėsi, yra reikalingesni.

23. O kurie sąnariai kūno regisi būt blogesni, tiems apstėsnę šlovę pridedam: O kurie mūsų yra neviežliviais, didesnę viežlivystę tur.

24. O garbingi mūsų nieko nereikalauja: bet Dievas sutaisė kūną, tam kuriam neteko, pridudamas apstėsnę gražybę.

25. Idant nebūtų perskyrimas kūne, bet idant vieni sąnariai apie kitus rūpintųs.

26. O jei ką vienas sąnarys kenčia, visi sąnariai drauge kenčia: arba jei vienas sąnarys šlovintas yra, drauge visi sąnariai džiaugias.

27. Bet jūs este kūnu Kristaus, ir sąnariais iš sąnario.

28. O Dievas tai įstatė nekuriuos bažnyčioje, pirmiaus Apaštolus, paskui Pranašus, potam mokytojus, potam galybes, potam dovanas gydymų, pagelbos darymus, valdymus, tulerybes liežuvių, išguldymus kalbų.

29. Argi visi Apaštolais? Argi visi Pranašais? Argi visi Mokytojais?

30. Argi visi galybėmis? Argi visi tur dovaną gydymo? Argi visi liežuviais kalba? Argi visi išguldinėja?

31. Bet troškite geresnių dovanų. O dar šlovingesni keilią jums parodau.

XIII PERSKYRIMAS.

*Meilē tur būtē aukščiaus laikoma už risus
kitas doranas.*

1. Noris kalbėčiau liežuviais žmonių, ir Aniolų, o meilės neturėčiau, stojaus kaip varis žvangas, arba cimbolai skambanti.

2. Ir noris turėčiau Pranašystę, ir žinočiau visas paslėptines, ir visą mokslą; ir noris turėčiau visą tikėjimą, teip jog kalnus perkėčiau, o meilės neturėčiau: nieku esmi.

3. Ir norint išduočiau ant penėjimo pavargėlių visą turtą mano, ir norint paduočiau kūną mano, teip idant degčiau, o meilės neturėčiau, nieko man nepadės.

4. Meilė yra kantri, yra maloninga: Meilė nepavyd, nedaro pikto, nepasipučia.

5. Neyra išsikelanti, nejieško kas savo yra, nerustindinas, nedūmoja pikto.

6. Nedžiaugiasi iš neteisybės, bet džiaugias iš tiesos.

7. Vis ištur, vis tik, viso viliasi, vis iškenčia.

8. Meilė niekad os neprapuola, noris pranašystės išnyks, noris liežuviai liausis, noris mokslas nieku bus paverstas.

9. Nes per dalį pažįstame, ir per dalį pranašaujame.

10. Bet kad ateis, kas tobula yra, išnyks, kas per dalį yra.

11. Kad buvau mažutėliu, kalbėjau kaip mažutėlis, išmaniau kaip mažutėlis, dūmojau kaip mažutėlis. Bet kad pastojau vyrų, išnaikinau ką turėjau mažutėlio.

12. Dabar regime per zerkolą prilyginime: bet tada veidu į veidą. Dabar pažįstu per dalį: bet tuo metu pažįsfu, kaip o pažintas esmi.

13. O dabar pasiliekt, tikėjimas, viltis, meilė, tos trys: o iš tų yra didesnė meilė.

PERSKYRIMAS XIV.

Pranašystės docana tur būti augščiaus laikoma už doranų kalbėjimo sretimomis kalbomis.

1. Sekite meilę, trokškite dvasiškų daiktų. Bet labiaus, idant pranašautumėt.

2. Nes kas kalba liežuviu, ne žmonėms kalba, bet Dievui: nes niekas neklauso. Bet per Dvasią sako paslėptines.

3. Nes kas pranašauja, kalba žmonėms, ant gero privedimo, ir draudimo, ir palinksmimimo.

4. Kas liežuviu kalba, pats save ant gero veda, bet kas pranašauja, bažnyčią Dievo ant gero veda.

1 e. *Idant pranašautumėt.* Tai yra aiškintumėt arba išguldintumėt tikėjimo paslaptis.

2 e. *Nė žmonėms kalbat,* t. y. teip, kad žmonės suprastų.

5. O noriu, idant jūs visi liežuviais kalbėtumėt: bet labiausiai idant pranašautumėt. Nes didesnis yra, kursai pranašauja, neg kursai liežuviais kalba: negut jei išguldinėtų, idant bažnyčia gautų pagerinimą.

6. O dabar broliai, jei ateičiau pas jus liežuviais kalbėdamas: Ką jums padėsiu, jei jums nekalbėsiu, arba per apreiškimą, arba per išmanymą, arba per pranašavimą, arba per pamokslą?

7. Nes daiktai, kurie yra be gyvasties skambanti, ar tai vamzdelis, ar citra: jei atmainos balsų neišduotų, kaip-gi bus pažinta tai, kas vamzdijama yra, arba kas ant citros skambinama yra.

8. Nes jei triūba neišmanomą balsą išduotų, kas-gi ant karionės taisysis?

9. Teip ir jūs, jei per liežuvį neišduotumėt kalbos išmanomos, kaip-gi bus išmanyta tai, kas kalbėta yra? Nes būsite tiktai ant vėjo kalbanti.

10. Teip daug ant paveikslo, yra atmainų balsų ant to svieto: o nėra nieko be balso.

11. Jei tada nežinočiau išsimanymo balso, būsiu tam, kuriam kalbu, svetimšalis, ir kursai man kalba svetimšalis.

12. Teip ir jūs, joguei trokš-

tanti este Dvasių: jieškokit, idant ant pagerinimo bažnyčiai būtumet gausiais.

13. O dėlto, kas kalba liežuviu: tegul meldžias, idant išguldinėtų.

14. Nes jei meldžiuos liežuviu, Dvasia mano meldžiasi, bet išmanymas mano be vaisiaus yra.

15. Kas-gi tada yra? Melsiuos Dvasia, melsiuos ir išmanymu: giedėsiu Dvasia, giedosiu ir išmanymu.

16. Bet jei šlovintumei Dvasia: kursai yr' vietoj nemokyto, kaip tars Amen, ant tavo šlovavimo? Kada nežino, ką kalbi.

17. Nes tu norint gerai dėkavoji: bet kitas neima gero paveikslo.

12 e. *Dvasių. Dvasiškų doranų.*

16 e. *Amen.* Nemokintas, nežinodams, jog jūs tuomet laiminat. ne laikytų sau už atsakantį dalyką vienyti su jumis ir atsakyti *Amen* ant jūsų laiminimo. Apaštalas čion kalba apie svetimų kalbų vartojimą ne viešoje Bažnyčios liturgijoje, bet savitarpiniuose susitikimuose pirmųjų krikščionių, 26 e. ir tt. kuomet susitikę vieni kitiems atidengdavo yvairias stebuklingas šv. Dvasios dovanas, paprastas tame laike. Tarpe tų dovanų Apaštalas aukščiaus laiko pranašavimą už kalbėjimą svetimomis kalbomis, nes tai buvo mažiaus viešam labai naudinga. Čion reik teipgi patėmyti jog lotyniška kalba mūsų liturgijoje vartojama, negal būti pavadinta svetima arba nežinoma kalba, nes ji gal labiausiai yra žinoma kalba ant svieto.

18. Dėkavoju Dievui mano, jog liežuviu visų jūsų kalbu.

19. Bet bažnyčioje beveliju penkis žodžius išmanymu mano kalbėti, idant ir kitus pamokyčiau: ne kaip dešimtį tūkstančių žodžių liežuviu.

20. Broliai, nenorėkit stotis vaikais išmanymu, bet būkite mažutėliais piktybėje: o išmanymu būkite tobulais.

21. Zokone yra parašyta: Jog kitais liežuviais ir kitomis lūpomis kalbėsiu tiems žmonėms: ir teip neišklausys manęs, sako Viešpats.

22. Togidėl liežuviai yra ant ženklo ne tikintiems, bet neįtikintiems: O pranašavimai ne netikintiems, bet tikintiems.

23. Jei tada visas surinkimas tikinčių vienu kartu susieitų, ir visi liežuviais kalbėtų, o įeitų ten nemokyti, arba netikintieji ar-gi netars, jog dūks-tate?

24. Bet jei visi pranašautų, o įeitų, kurs iš netikinčių, arba iš nemokytų, yra pargalėtas nuo visų, yra apsūdytas nuo visų.

25. Paslėptinės širdies jo apreikštos yra: O teip puolęs ant veido pasiklonios Dievui, išpažindamas, jog Dievas tikrai yra tarp jūsų.

26. Kas-gi tada yra broliai? kad susieinate, kiekvienas iš jų

sų tur psalmią, tur mokslą, tur apreikšimą, tur liežuvį, tur išguldymą: tegul vis dedasi ant gero paveiklo.

27. Norint kas liežuviu kalba: po du arba daugasiai po tris, ir pakarčiui, o vienas tegul išgulto.

28. O jei išguldytojo nebūtų, tegul tyl' bažnyčioje: o tegul sau kalba ir Dievui.

29. O Pranašai po du, arba po tris tegul kalba, o kiti tegul apsūdyja.

30. O jei kitam sėdinčiam būtų apreikšta, pirmesnis tegul tyl.'

31. Nes galite visi po vieną pranašauti: idant visi mokytųsi, ir visi drausti būtų.

32. Ir Dvasios Pranašų paduotos yra Pranašams.

33. Nes Dievas ne yra vaido, bet pakajaus: kaip ir visose bažnyčiose šventųjų mokau.

34. Moteriškės bažnyčiose tegul tyl': nes nedasileidžia joms kalbėti, bet idant paduotos būtų, kaip ir zokonas sako.

35. O jei ką išmukti nor, tegul namie vyrų klausia. Nes gėda yra moteriškėms bažnyčioje kalbėti.

36. Ar-gi nuo jūsų žodis Dievo išėjo? arba pas jus vienas atėjo?

37. Jei kas regisi pranašu būti, arba dvasišku, tegul pa-

žįsta, jog ką jums rašau, yra Prisakymai Viešpaties.

38. Bet jei kas nežino, tas nebus žinotas.

39. Dėlto broliai trokškite pranašauti: O liežuviais kalbėti neginkite

40. O vis viežlybai ir pagal rėdo tesidėda.

XV PERSKYRIMAS.

Prisikėlimas Kristaus ir mūsų: mūsų prisikėlimo būdas.

1. O apsakau jums broliai, Evangeliją, kurią jums apsakiau, kurią ir priėmėt, kurioje ir stovite,

2. Per kurią ir išganymą apturite: Kokių būdų jums apsakiniėjau, jei atmenat, jei tik-tai ne dykai įtikėjot.

3. Nes pirmiaus padaviau jums, ką ir gavau: jog Kristus numirė, už nusidėjimus mūsų pagal rašto:

4. Ir jog palaidotas yra, ir jog kėlės iš numirusių trečiojo dienoj pagal rašto:

5. O jog regėtas yra nuo Cefo, o paskui nuo vienuolikos.

6. Potam regėtas buvo daugiaus, nekaip nuo penkių šimtų brolių vienu kartu: iš kurių daug iki šiolei gyvena, nekurie užmigo:

7. Paskui regėtas buvo nuo Jokūbo, potam nuo visų Apaštolų:

8. O paskučiausiai po visų buvo regėtas nuo manęs, kaipo nuo ne laike gimusio.

9. Nes aš esmi visų mažiausias tarp Apaštolų: kursai neesmi vertas, idant būčiau vadintas Apaštolu, jog persekiojau bažnyčią Dievo.

10. O iš mylistos Dievo esmė tai, kas esmi, o mylista jo manyje nebuvo tuščia: bet daugiaus dirbau už anuos visus: o ne aš, bet mylista Dievo su manimi.

11. Nes ar aš, ar anie: teip apsakom, ir teip įtikėjot.

12. O jei Kristus apsakomas yra: jog iš numirusių prisikėlė, kaip-gi tada nekurie tarp jūsų sako, jog prisikėlimo iš numirusių nėra.

13. O jei prisikėlimo iš numirusių nėra, nei Kristus iš numirusių neprisikėlė.

14. O jeigu Kristus neprisikėlė, tada nieko nestovys yra apsakiniėjimas mūsų, nieko stovys yra ir tikėjimas jūsų:

15. O randamės ir neteisiais liūdytojais Dievo: jog liūdyjom prieš Dievą, jog prikėlė Kristų: kurio neprikėlė, jei numirėliai neprisikelia.

16. Nes jei numirėliai neprisikelia, nei Kristus neprisikėlė.

17. O jei Kristus neprisikėlė, nieko nestovis yra tikėjimas jūsų: nes dar este nusidėjimuo-se jūsų.

18. Tada, ir kurie užmigo Kristuje, pražuvo.

19. Jei tiktai tame gyvenime, turime Kristuje viltį, esme vargesni už visus žmones.

20. Bet dabar Kristus iš numirusių kėlės pirmunistu, kurie užmigo.

21. O kadangi per žmogų smertis, ir per žmogų prisikėlimas iš numirusių.

22. O kaip po Adome visi miršta, teipo ir Kristuje visi bus atgaivinti.

23. O kiekvienas savame rėde, pirmunis Kristus: potam tie, kurie yra Kristaus, kurie įtikėjo į atėjimą jo.

24. Potam pabaiga; kad paduos karalystę Dievui ir Tėvui, kad išnaikys vilą kunigaikštys tę ir valdžią, ir galybę.

25. O reikia jam karaliauti, kolei paguldytų visus neprietelius po kojomis jo.

26. O paskučiausia nepriėtelka bus išnaikinta smertis: Nes vis padavė po kojų jo. O kad sako:

27. Vis yra jam paduota: ne abejotinai, išimant tą, kursai jam vis padavė.

28. Bet kad jam vis bus paduota: tada ir pats Sūnus bus

28 e. *Pats Sūnus bus paduotas tam.* Tai yra Sūnus turi būti paduotas Tėvui pagal savo žmogišką prigimimą, net ir po visų prisikėlimui; ir visas Kristaus dvasiškas kūnas bus visiškai paduotas Dievui, Jam visame paklusnas.

paduotas tam, kursai jam vis padavė, idant Dievas būtų vis visame.

29. Nes kitaip ką padarys tie, kurie krikštijasi už numirusius, jeigu visiškai numirėliai neprisikelia? kogidėl ir krikštijasi už anuos?

30. Kodėl ir mes ant pražuvos esme kiekvienoje valandoje.

31. Kiekviena diena mirštu, per jūsų pasigirimą broliai, kuri turiu Kristuje Jezuje. Viešpatyje mūsų.

32. Jei (pagal žmogaus) su žvėrimis kariavau Efezuje, kokia man nauda, jei numirėliai neprisikelia? Valgykim ir gerkim, nes rytoj numirsim.

33. Neduokitės apgauti: piktos kalbos pagadin gerus būdus.

34. Pabuskit teisi, o negriešykite: nes nekuriu tur nepažinimą Dievo: sakau jums ant užgėdinimo.

35. Bet tars kas: Kaip-gi pri-

29 e. *Kurie krikštijasi už numirusius.* Apaštalas mini čion apeigas tame laike vartojamas: kiti sako, jog mini tikriaus apie maldas ir metavonės darbus atliekamus pirmųjų krikščionių už mirusių tikinčiųjų dūšias: arba apie krikštą priespaudų ir kentėjimų priimtų už dvasiškai mirusius krikščionis.

32 e. *Valgykim ir gerkim ir t.t.* Tai yra, jei mes neįtikėjome, jog prisikelsime iš numirusių, galėtume kaip bedieviai ir ištvirkėliai gyventi, kurie netiki į prisikėlimą.

sikelia numirėliai? O kokiamė kūnė ateis?

36. Padūkėli, ką tu sėji, neatgiją, jei pirmu neapmirs.

37. Ir ką sėji, nesėji kūną, kursai tur būti, bet nuogą grūdą, kaipo tai kviečių, arba nekūrį iš kitų.

38. O Dievas duoda jam kūną, kaip nor, o kiekvienai sėklai savo kūną.

39. Nes visokis kūnas, tas pats kūnas, bet kitas užtikro žmonių, o kitas galvijų, kitas paukščių, o kitas žuvių.

40. Ir kūnai dangiški ir kūnai žemiški: bet kitoniška šlovė yra dangiškų, o kitoniška žemiškų.

41. Kita šviesybė saulės, kita šviesybė mėnesio, o kita šviesybė žvaigždžių. Nes žvaigždė nuo žvaigždės kitoniška yra šviesybėje:

42. Taip ir prisikėlimas iš numirusių. Sėjamas yra sutrešime, prisikels nesutrešime.

43. Sėjamas yra biaurybėje, prisikels šlovėje: sėjamas yra silpnybėje, o prisikels stiprybėje.

44. Sėjamas yra kūnas kūniškas, prisikels kūnas dvasiškas. Jei yra kūnas kūniškas, yra ir dvasiškas, kaipo parašyta yra:

45. Padarytas yra žmogus pirmas Adomas į dūšią gyvą, paskutinis Adomas į Dvasią atgaivinančią.

46. Bet ne pirmiaus, kursai dvasiškas yra, bet kursai kūniškas: potam kursai dvasiškas.

47. Pirmas žmogus iš žemės žemiškas: antras žmogus iš dangaus dangiškas.

48. Koksai žemiškas. tokie ir žemiškieji: o koksai dangiškas, tokie ir dangiškieji.

49. Dėlto kaipo nešiojom paveikslą žemiškojo, nešiokim ir paveikslą dangiškojo.

50. O tai sakau broliai: jog kūnas ir kraujas karalystės Dievo apturėti negal: nei sutrešimas daiktas apturės nesutrešimą.

51. Štai jums paslėptinę sakau: Nisi užtiesą kelsimės iš numirusių, bet nevisi permaintyti būsime.

52. Umai akies mirkterėjime ant triūbos paskučiausios (nes užtriūbys triūba), o numirėliai prisikels nepagadinti, o mes būsim permaintyti.

53. Nes tas pagendąsis daiktas, tur apsilukti nepagendančiu: ir tas smertelnas apsilukti nesmertelnumu.

54. O kad tas smertelnas apsiliks nesmertelnumu: tada stosis žodis, kursai parašytas yra: Praryta yra smertis pergalėjime.

55. Smertis kame yra pergalėjimas tavo? Kamegi yra smertis akstinas tavo?

56. O akstinu smerties yra

griekas: o galybe grieko zokonas.

57. Bet dėku Dievui, kursai mums davė pergalėjimą, per Viešpatį mūsų Jėzų Kristų.

58. O teip, broliai mano nūmylėti, būkite tvirti, o nepakrutinami: apstingi darbe Viešpaties visados: žinodami, jog darbas jūsų ne yra nieko stovis Viešpatyje.

XVI PERSKYRIMAS.

Apie rinkimą išmaldų, apie persergėjimus ir sveikintimus.

1. O apie sumetimus, kurie darosi ant šventųjų, kaip įstačiau bažnyčioms Galatų, teip ir jūs darykite.

2. Pirmą dieną Subatos kiekvienas iš jūsų tegul atskiria pas savęs, užlaikydamas kas jam patinka: idant ne tuo laiku, kad ateisiu, susimetimai darytųs.

3. O kad ateisiu, kuriuos paskirsite per gromatas, tuos siųsiu, idant nuneštų dovaną jūsų į Jeruzalem.

4. O jei vertas daiktas būtų, idant ir aš eičiau, su manimi eis.

5. O ateisiu pas jus, kad pereisiu per Macedoniją, nes eisiu per Macedoniją.

6. O rasi pagyvensiu pas jus, arba ir žiemavosiu; idant jūs mane palydėtumet, kur tiktai eisiu.

7. Nes nenoriu jūs dabar re-gėti pro šalį eidamas: bet tikiuosi, jog pabūsiu su jumis koki laiką jei Viešpats daleis.

8. O užtruksiu Efezuje iki Pentekostės (Sekminių).

9. Nes durys man yra atver-tos didelės, ir regimos; ir dang-priešininkų.

10. O jei ateitų Timoteušas, veizdėkite, idant be baimės būtų pas jus: nes darbą Viešpaties daro kaipo ir aš.

11. Tegul tada jo niekas ne-paniekina: O palydėkite jį pa-kajuje, idant pas mane ateitų: nes laikiu jo su broliais.

12. O apie brolių Apello pra-nešu jums, jog labai jį meldžiau idant eitų pas jus su broliais: o nėjokiu būdu nenorėjo, idant dabar eitų: bet ateis, kad jam pigu bus.

13. Jauskite, stovėkit tikėji-me, vyriškai darykite, ir stip-rinkitės.

14. Visi jūsų daiktai tesi-deda meilėje.

15. O meldžiu jus, broliai, pažįstate namus Stefono ir Fortunato, ir Achajiko: jog yra pirmuniais Achajos, ir ant tarnavimo šventųjų paskyrė patys save.

16. Idant ir jūs būtumėt pa-duoti tokiems, ir kiekvienam padedančiam ir dirbančiam.

17. O džiaugiuos dėl atėjimo Stefono, ir Fortunato ir Acha-

jiko: jog tai, ko jums nedateko, anie papildė:

18. Nes atgaivino ir mano dvasią ir jų. Pažinkite tada, kurie tokiais yra.

19. Pasveikina jus bažnyčios Azijos. Pasveikina jus didžiai Viešpatyje, Akvila ir Priscilla su susirinkimu namų savo, pas kuriuos aš ir gospadą turiu.

20. Pasveikina jus visi broliai. Pasveikinkit kits kitą šventame pabučiavime.

21. Pasveikinimas, ranka mano Povilo.

22. Jei kas nemyl Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, te-

gul bus prakeikimu Maranatha.

23. Malonė Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus su jumis.

24. Meilė mano su jumis visais Kristuje Jezuje. Amen.

22 e. *Tegul bus prakeikimu, Maran atha.* Prakeikimu arba daiktu prakeiktu. *Maran - atha* sulyg šv. Jieronimą ir šv. Krizostomą ženklina: *Viešpats atėjo jau*, ir tur būti vartojami kaip persergėjimas dėl tų, kurie abejojo apie prisikėlimą, ir dėl priminimo jiems jog Kristus, sūdžia gyvų ir mirusių, jau atėjo. Kiti *Maran - atha* aiškina: Gal Viešpats ateiti sūdyti ir bausti tuos atakančius sūdu ir bausme, kurie ne myli Viešpaties Jezaus Kristaus.

Antrasis šv. Povilo Raštas pas Korintijonus.

Šiame laiške šv. Povilas sudrūtina tuos, kurie jo pirma persergėti atsimainė, ir išriša paleistuvingą žmogų, darantį metavonę, kurį išmetė iš skaitliaus tikinčių dėl jo nusidėjimo. Paskui kalba apie tikrą metavonę ir apie augstą vertę Naujo Testamento tarnų. Toliaus perserginėja tikinčius prieš melagingus mokintojus ir netikinčių draugystes. Išpasakoja savo kentėjimus, dovanas ir malones, kurias Dievas jam suteikė. Šis laiškas buvo parašytas tuose pačiuose metuose, kaip ir pirmas ir išsiųstas per Titų į nekurias Macedonijos vietas.

I PERSKYRIMAS.

Kalba apie savo vargus Azijoje. Jo neatėjimas pas juos buvo ne iš tuštybės. Tvirtumas ir atvirumas jo mokslui.

1. Povilas Apaštolas Jezaus Kristaus per Dievo valią, ir Timoteušas brolis: bažnyčiai Dievo, kuri yra Korinte, su visais šventais, kurie yra visoje Achajoje.

2. Malonė jums ir pakajus nuog Dievo Tėvo mūsų ir Viešpaties Jezaus Kristaus.

3. Pašlovintas Dievas ir Tėvas Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, Tėvas mielaširdystės, o Dievas viso palinksinimo.

4. Kursai mus linksmina visuose varguose mūsų: idant galėtumėm ir patys linksminti tuos, kurie yra visokiame prispaudime, per gaudinimą, kuriuomi gaudinami esme ir patys nuog Dievo.

5. Nes kaippo mumyse gaušinasi vargai Kristaus: teipo ir per Kristų gaušinasi palinksinimas mūsų.

6. O norint esme suspausti dėl jūsų gaudinimo, ir išganymo; norint esme palinksminti, dėl jūsų palinksinimo: norint gaudinti esme dėl jūsų gaudinimo, ir išganymo, kursai daro kantrybę tų pačių vargų, kuriuos ir mes kenčiame:

7. Idant viltis mūsų stipra būtų apie jus: žinodami, jog kaippo draugais este kentėjimų, teipo būsit ir palinksinimo.

8. Nes nenorim, idant neturėtumėt žinoti broliai apie prispaudimą mūsų, kuris atsitiko Azijoje: jog per daug buvom apsunskinti į neišgalėjimą, teip jog ilgu buvo mums ir gyvais būti.

9. Bet patįs savyje turėjom ištįrmę smerties, idant nebūtu-

mēm pasitikinti patįs savyje, bet Dievuje, kursai prikelia numirusius:

10. Kursai iš teip didžių priepuolių mus išgelbėjo, ir gelba: kuriame viltį turime, jog ir toliaus išgelbės,

11. Ir per pagelbą teipogi jūsų maldoje už mus: idant už tą dovaną, kuri yra mumyse, nuog daug asabų, nuo daugio būtų darytas dėkavojimas už mus.

12. Nes tas yra pasigirimas mūsų, liūdyjimas saužinės mūsų, jog tikrybėje širdies, ir tiesoje Dievo, o ne kūniškoje išmintyje, bet malonėje Dievo gyvenom ant to svieto, o daugiausiai pas jus.

13. Nes ne kitą ką jums rašome, tiktai ką skaitėte ir pažinote. O turiu viltį, jog iki galo pažįsite,

14. Kaip ir pažinote mus per dalį, jog esame gyriu jūsų, kaip ir jūs mūsų, dienoje Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus.

15. Ir su tuo pasitikėjimu norėjau pirmu ateiti pas jus, idant antrą malonę apturėtumėt:

16. Ir per jus eit į Macedoniją, ir vėl iš Macedonijos ateiti pas jus, ir nuo jūsų būti palydėtas į žydų žemę.

17. Kad tada tai norėjau,

ar tuščią dūmą vartočiau? Arba ką dūmoju, pagal kūno dūmoju, idant pas mane būtų Yra ir Ne?

18. Bet teisus Dievas, jog kalba mūsų, kuri buvo įsump, nebuvo anoj Yra ir Ne.

19. Nes sūnus Dievo Jėzus Kristus, kursai tarp jūsų per mus yra apsakytas, per mane ir per Silvoną, ir per Timoteušą, tas nebuvo Yra ir Ne: bet Yra aname buvo.

20. Nes kiek tiktai esti pažadėjimų Dievo, jame Yra: dėlto ir per jį - Amen Dievui ant garbės mūsų.

21. O kursai mus patvirtina su jumis Kristuje, ir kuris mus patepė, Dievas:

22. Kursai ir paženklino mus, ir davė pradotką Dvasios širdyse mūsų.

23. O aš Dievą šaukiu už liūdytoją ant dūšios mano, jog atleizdamas jums, neatėjau daugiau į Korintą:

24. Ne jog viešpataujam ant tikėjimo jūsų: bet esame padėtojai linksmybės jūsų: nes tikėjimu stovite.

19 e. *Yra aname buvo.* Čia nebuvo netvirtumo Apaštaly mokslė, kaip šios dienos atskalinai kartą sako *yra* ir kitą kartą sako *nėra*. Bet jų mokslas visada buvo tas pats, sutinkantis *Yra* Jezuje Kristuje, vlenas *Amen*, tai yra viena *tyšybė* jame.

II PERSKYRIMAS.

Duoda iškisimą paleistuvingam žmogui, jam metaronę darant už nusidėjimą.

1. O apdūmojau tai savyje, idant vėl ne su nuliudimu pas jus atečiau.

2. Nes jei aš nuliudinau jus: o kas yra, kursai mane palinks mintų, netgi tas, kursai nuo manęs yra nulindintas?

3. O tai jums parašiau, idant, kad ateisiu, neturėčiau nuliudimo ant nuliudimo, iš kurių reikėjo man linksmintis: tikėdamasi apie jus visus, jog džiaugsmas mano, yra visų jūsų.

4. Nes iš didžio vargo ir suspaudimo širdies rašiau jums su daugiomis ašaromis: ne idant stotumėtes nuliudę: bet idant pažintumėt, kurią meilę turiu gausiaus prieš jus.

5. O jei kas užsmūtnijo, ne mane nuliudino: bet per dalį, idant neapsunkinčiau visus jus.

6. Gana tam, kursai tokiu yra, to pabarimo, kursai nuo daugio yra:

7. Teip juog priešingu būdu labiaus turėtumėt atleisti ir palinksinti, idant kartais didesniu nuliudimu, kuris tokis yra, nebūtų prarytas.

8. Togidėl meldžiu jus: idant meilę prieš jį patvirtintumėt:

9. Nes dėl to ir parašiau, idant pažinčiau per mėginimą

jūsų, ar visuose daiktuose este paklusni.

10. O kam ką atleidot, ir aš: Nes ir aš ką atleidžiau, jei ką atleidžiau, dėlei jūsų asaboję Kristaus,

11. Idant nebūtumėm apgauti nuo šėtono: nes neyra mums nežinomos dūmos jo.

12. O kad atėjau į Troadą dėl Evangelijos Kristaus, o dūrys man buvo atvertas Viešpatyje.

13. Neturėjau atilsio dvasioj mano, dėl to, jog neradau Tito brolio mano, bet atsisveikinęs su jais, nukelivau į Macedoniją.

14. O Dievui dėkavojimas, kursai daro, jog mes pergalime visados Kristuje Jezuje, ir apreiškia kvapą pažinimo savo, per mus visokioj vietoj.

15. Nes esme Kristaus geras kvapas, Dievui tarp tų, kurie išganyti stojas, ir tarp tų, kurie prapuola.

16. Vieniems tiesa kvapas smerties ant smerties: bet ki-

10 e. *Ir aš.* Apaštalas čion suteikė atleidą arba dovaną, ypatoje ir galybe Kristaus paleistuvingam Korintijonui, kurį pirmiaus palikęs buvo metavonei; tas atleidimas buvo dovanojimu dalies liklaikinės bausmės, prigulinčios už jo griekus.

16 e. *Kvapas smerties* ir t. t. Apaštalo mokinimas, savo kvepėjimu atvedė daugelį į gyvenimą, nors kitiems per jų locną kaltę buvo proga myrio; per jų, iš liuosos valios, pasipriešinimą dieviškam šaukimui.

tiems kvapas gyvenimo ant gyvenimo. O ant to kas taip patogus?

17. Nes neesme, kaipu daug jų perkreipianti žodį Dievo, bet iš tikrybės, bet kaipu iš Dievo, po akių Dievo Kristuje kalbame.

III PERSKYRIMAS.

Nereikalauja pagyrimo laišky. Garbė Dievo tarnų Naujame Įstatyme.

1. Ar vėl pradėlam patį save girti? arba reikalaujam-gi (kaipo nekurie) gromatų pagiriančių pas jus, arba nuo jųsų?

2. Jūs este gromata mūsų parašyta širdyse mūsų, kurią pažįsta ir skaito visi žmonės.

3. Parodyti, jog este gromata Kristaus per mus sutaisyta ir parašyta, ne juodylu, bet Dvasia Dievo gyvojo: ne ant toblyčių akmenio, bet ant toblyčių širdies kūno.

4. Ir turime tokią viltį per Kristų Dievop.

5. Ne idant būtumėm išgalinčiais, ką dūmoti patį iš savęs, kaipu iš savęs: bet išgalėjimas mūsų iš Dievo yra.

6. Kursai ir padarė mus patogiais tarnais Naujo Įstatymo: ne per literą, bet per Dvasią: nes litera užmuša, o Dvasia atgaivina.

6 e. *Ne per literą.* Netikrai suprastą ir paimtą be dvasios.

7. O jei tarnavimas smerties literomis išreikštas, ant akmenų šlovėje buvo, taip jog sūnus Izraeliaus negalėjo veizdėti ant veido Maižiešiaus, dėl skaistumo veido jo, kuris išnyksta.

8. Kaipgi nedaugiaus tarnavimas Dvasios bus šlovėje?

9. Nes jei tarnavimas prapulties šlovę tur: toli daugiaus tarnavimas teisybės gausingą šlovę tur.

10. Nes nei pašlovinta yra, kas buvo šlovinta toje dalyje dėl išaugštintos šlovės.

11. Nes jei kas išsinaikina, yra šlovėje: toli daugiaus kas laikosi, šlovėje yra.

12. Turėdami tada tokią viltį, daug nusitikėjimo turime.

13. O nekaipo Maižiešius dėdavo uždangą ant veido savo, idant sūnai Izraeliaus neveizdėtų ant veido jo, kas sunaikinama yra.

14. Bet pagadinti yra pajautimai jų. Nes iki šios dienos ta pati uždanga prie skaitymo seno Įstatymo laikosi neatidengta (Nes Kristuje naikinasi),

15. Bet iki šiai dienai, kad Maižiešius skaitomas yra uždanga padėta yra ant širdies jų.

16. O kad pas Viešpatį atsi-vers, atimta bus uždanga.

17. O Viešpats yra Dvasia:

O kur Dvasia Viešpaties, tenai laisvė.

18. O męs visi atidengtu veidu ant šlovės Viešpaties zer-kole veizdėdami, į tači paveikslą permainyti esme, iš skaistumo į skaistumą, kaipo nuog Dvasios Viešpaties.

IV PERSKYRIMAS.

*Teisingumas jo mokėjimo: jo suraminimas
carguose.*

1. Dėlto turėdami tarnavi-mą, pagal to, kaipo mielaširdystę apturėjom, nepaliaujame.

2. Bet atmetam užslėptą gėdą, nevaikščiodami kytrybėje, nei perkreipdami žodį Dievo: bet apreiškimu tiesos, girdamiesi prieš saužinę visų žmonių po veidu Dievo.

3. O jeigu yra uždengta Evangelija mūsų, yra uždengta tuose, kurie pražūsta.

4. Kuriuose Dievas to svieto apjakino dūmas netikinčių, idant jiems nešviestų šviesybė Evangelijos garbės Kristaus, kuris yra paveikslu Dievo.

5. Nes ne save pačius apsakome, bet Jėzų Kristų Viešpatį mūsų, o mus pačius tarnais jųsų per Jėzų.

6. Nes Dievas, kursai tarė, idant iš tamsybės prašvistų šviesybė, tasai prašvito širdyse mūsų, ant apšvietimo pažinties skaistumo Dievo, veide Jėzaus Kristaus.

7. O turime tą skarbą molinuose induose: idant išaugstinimas būtų galybės Dievo, o ne iš mūsų.

8. Visuose daiktuose suspau-dimą kenčiame, bet ne esme su-spausti: vargyn einame, bet ne esme suvarginti.

9. Persekiojimą kenčiam, bet ne esme apleisti: esme blokšti žemėn, bet neprapuolame.

10. Visados numarinimą Jėzaus su savim kūne mūsų nešiodami: idant ir gyvenimas Jėzaus kūnuose mūsų būtų ap-reikštas.

11. Nesa męs, kurie gyvename, visados išduodami esme ant smerties dėl Jėzaus: idant ir gyvenimas Jėzaus apreikštas būtų mirštančiame kūne mūsų.

12. Teip tačia smertis galybė rodo mumyse, o gyvenimas jumyse.

13. Bet turėdami tą pačią Dvasią tikėjimo, kaipo yra parašyta: įtikėjau, togidėl kalbėjau: ir męs tikime, todėl ir kalbame.

14. Žinodami, jog kursai prikėlė Jėzų, ir mus prikels su Jėzu, ir pastatys su jumis.

15. Nesa vis dėl jųsų: idant malonė gausinga per dėkavojimą daugiu, gausintų, ant garbės Dievo.

16. Dėlto nepailstame: o norint tas, kursai iš viršaus yra, mūsų žmogus pagenda:

vienok tas, kursai yra viduje, atsinaujina nuog dienos iki dienos.

17. Nes tas, kas dabar greitai yra praeinąs ir lengvas vargas mūsų, labai ant augštybės padaro svarumą amžiną garbės mummyse,

18. Kad mės neveizdame ant to, kas yra regimas, bet kas neregimas. Nes daiktai, kuriuos regim, yra iki laiko: o kurių neregim, yra amžini.

V PERSKYRIMAS.

Jis nori palikti tą žemišką gyvenimą, idant būti su Kristumi; Jo meilė dėl Korintijonų.

1. Nes žinome, jog jei mūsų žemiški namai to gyvenimo būtų swardyti, jog turime budavonę nuog Dievo, namus nerankomis statytus, amžinus danguose.

2. Nes ir tame dūsaujame, geizdami būt apvilktais gyvenimu mūsų, kuris iš Dangaus yra.

3. Jei tiktai apvilkti, o ne nuogi atrasti būsime.

4. Nes ir kurie esme toje šėtroje, dūsaujame apsunkinti, dėlto, jog nenorime būt nuvilkti, bet apvilkti: idant būtų praryta, kas yra smertelna nuog gyvenimo.

5. O kursai mus ant to pri-taiso, Dievas, kursai mums davė pradotką Dvasios.

6. Drįsime tada visados, žinodami, jog pakolei esme kūne, keliaujame nuog Viešpaties:

7. (Nes per tikėjimą vaikščiojam, o ne per regėjimą.)

8. O drįsime, ir gerą norą turime daugiaus nuog kūno keliauti, o būti arti prie Viešpaties.

9. Ir dėlto rūpinamės, ar atolinti, ar priartinti jam pamėgti:

10. Nes reikia mums visiems pasirodyt prieš Augščiausį Sūdą Kristaus, idant kiekvienas atimtų už darbus savo kūno, kaipo padarė, ar gerą, ar pikną.

11. Žinodami tada baimę Viešpaties, žmones perkalbinijam, bet Dievui regimi esme. O turiū viltį, jog ir sauzinėse jų žinomi esme.

12. Negiriame vėl save prieš jus, bet duodame jums priežastį, idant girtumėtės iš mūsų: idant turėtumėt prieš tuos, kurie girias paviršiui, o ne širdyje.

13. Nes ar išmintį prazudžiame, Dievui: ar esme išmintingi, jumis.

14. Nes meilė Kristaus pripaudžia mus: dūmojančius tai,

10 e. Už darbus savo kūno. Ant ypatingo sūdo, tuojaus po mirimui, dūšia būna apdovanita arba perduota pagal tą, ką ji padarė kūne būdama.

jog jei vienas už visus numirė, tada visi numirė.

15. O už visus numirė Kristus: idant ir tie, kurie gyvi yra, jau ne sau gyvi būtų, bet tam, kursai už juos numirė ir prisikėlė.

16. O teip mes nuog šio laiko nei vieno pagal kūno nepažįstame. O jei pažinome Kristų pagal kūno: bet jau dabar nepažįstame.

17. Jei tada koks Kristuje naujas sutvėrimas: seni daiktai praėjo, štai visi nauji stojosi.

18. O vis iš Dievo, kursai mus su savim suderino per Kristų: ir davė mums tarnavimą suderinimo,

19. Nes Dievas buvo Kristuje svietą su savim suderindamas, nepaskaitydamas jiems nusidėjimų jų, ir padėjo ant mūsų žodį suderinimo.

20. Vietoj tada Kristaus pasiuntimą pildome, kaip Dievas per mus draustų: meldžiame vietoj Kristaus, susiderinkit su Dievu.

16 e. *Nei vieno pagal kūną nepažįstame.* Tai yra, mes nežiūrime nei ant vieno pagal jo darbą, gimimą, giminytą arba kitas prigimtas ypatybes, arba dovanas, bet vientik ryšį su Kristumi ir pagal Dievo malonę, Dievuje ir dėl Dievo. Apaštalas priduria, jog iš atžvilgio į patį Kristų jis jau daugiaus nežiūri ant jo pagal kūną, jog jis jo tautietis; jo prisirišimas yra dabar apcystytas nuo visokių tokių žemiškų atžvilgių.

21. Tą kursai nepažino nusidėjimo, už mus nusidėjimus padarė, idant mes stotumėmės teisybe Dievo jame.

VI PERSKYRIMAS.

Jis juos ragina idant atsakyti Dievo maloni ir nesusidėti su netikintais.

1. O padėdami draudame, idant dovanai malonės Dievo neimtumėt.

2. Nes sako: patogiame laike išklausiau tave ir dienoje išganymo gelbėjau tave. Štai dabar laikas patogus, štai dabar diena išganymo.

3. Niekam neduodame nė jokio papiktinimo, idant nebūtų papeiktas tarnavimas mūsų.

4. Bet visuose daiktuose pasirodykim patį save kaippo tarnai Dievo, didžioje kantrybėje, varguose, reikaluose, suspaudiuose.

5. Mušimuose, kalinėse, maištuose, darbuose, budėjimuose, pasninkuose;

6. Cystatoje, moksle, lengvaširdystėje, romybėje, Dvasioje šventojoje, meilėje neapvilančioje;

7. Žodyje tiesos, galybėje Dievo, per ginklus teisybės po dešinės ir po kairės.

8. Per garbę ir apgėdinimą,

21 e. *Už mus nusidėjimus.* Tai yra nusidėjimo auka, auka už nusidėjimą.

per nuotartį ir gerą šlovę: kaip suvedžiotojai: o teisi, kaip kurie nepažįstami, o pažįstami:

9. Kaip mirštantį, o štai esame gyvi: kaip nukoroti, o nenumarinti:

10. Kaip nuliudę, bet visados linksni: kaip pavargėliai, o daug turtingais daranti: kaip nieko neturinti, o visi valdanti.

11. Burna mūsų atvira yra dėl jūsų, o Korintijonai, širdis mūsų išplatiuta yra.

12. Neeste suspausti mums, bet este suspausti viduriuose jūsų.

13. O tą pačią turėdami algą, sakau kaip sūnams, prasiplatinkit ir jūs.

14. Netraukite jungo su netikinčiais. Nes kokia draugystė teisybės su neteisybe? Arba kokia draugystė šviesybės su tamsybėmis?

15. Arba kokis sutikimas Kristaus su Belialu? arba kokia dalis tikinčiam su netikinčiu?

16. O kokia dermė bažnyčios Dievo su balvonais? Nes jūs este bažnyčia Dievo gyvojo, kaip Dievas sako: juog gyvenis juose, ir vaikščiosiu tarp jų: ir būsiu jų Dievu, o anie bus mano žmonės.

17. Togidėl išeikite iš vidaus jų, ir atsiskirkite, sako

Viešpats, ir daiktų biauurių nedasilytėkit:

18. O aš jus priimsiu: ir būsiu jums už tėvą. o jūs būsite man už sūnus, ir dukteris, sako Viešpats visagalis.

VII PERSKYRIMAS.

Apštalo prisirišimas prie Korintėjonų, jo pasigėrėjimas ir džiaugsmas iš jų.

1. Tuos tada pažadėjimus turėdami, mieliausieji, apsičystykim nuog visokio sutepimo, kūno ir dvasios, išpildydami pašventimą baimėje Dievo.

2. Priimkite mus. Niekam abidos nepadarėm, nei vieno nepažeidėm, nei vieno neapgavom.

3. Ne ant prapulties jūsų kalbu: nes pirmiaus pasakiau, jog širdyse mūsų este, idant drauge mirtumėm ir drauge gyventumėm.

4. Turiu didį drąsumą pas jus, turiu didį pasigyrimą iš jūsų: pripildytas esmi palinksimimu, labai apstingą turiu džiaugsmą kiekviename varge mūsų.

5. Nes ir kad atėjom į Macedoniją, kūnas mūsų nė jokios atilsies neturėjo, bet visoki vargą nukentėjom: iš viršaus karonės, o viduje baimės.

6. Bet kursai linksmina nužemintus, palinksmo mus Dievas per atėjimą Tituso.

7. O netiktai per atėjimą jo,

bet ir per džiaugsmą, kuriuo palinksmintas yra iš jūsų: apsakdamas mums jūsų troškimą, jūsų verkumą, jūsų rūpestį dėl manęs, taip jog daugiau prasi-džiaugiau.

8. Nes norint jus padariau nuliūdusiais per gromatą, negailiuos: o norint gailėčiau, regėdamas, jog ana gromata (noris ant valandos) jus nuliūdusiais padarė:

9. Dabar džiaugiuos: ne jog buvote nuliūdę, bet jog nuliūdusiais padaryti este ant pakūtos. Nes nuliūdusiais padaryti este pagal Dievo, idant nėjokiamė daikte iškados neturėtumėt iš mūsų.

10. Nes kursai pagal Dievo nuliūdimas yra, pakūtą daro neatsimainantį ant išganymo, bet nuliūdimas svieto smertį daro.

11. Nes šitai tas pats daiktas, jog jūs buvote nuliūdusiais padaryti pagal Dievo, kaipo didį budrumą jumyse daro: bet ir apsigynimą, ir užsirūstinimą ir baimę, ir troškimą, ir rūpestį, ir atkeršijimą. Visuose daiktuose pasirodėt, idant nebūtumėt sutepti tame reikale.

12. Todėl norint jūsų mįsiai, ne dėl to, kursai padarė abidą, nei dėl to, kursai nukentėjo: bet dėl parodymo rūpesties mūsų, kurią turime apie jus.

13. Po akimis Dievo: todėl palinksminti esmė. O palinksminame mūsų tuo labiaus pasi-džiaugiamė iš džiaugsmo Titaus, jog atgaivinta yra dvasia jo, nuog jūsų visų.

14. Ir jei kokiamė daikte apie jus prieš jį pasigyriau, ne esmi užgėdintas: bet kaipo vis jums tiesoje pasakėm, teipo ir pasigyrimas mūsų, kuris buvo prieš Titų, tiesus pasirodė.

15. O širdis jo tuo labiaus dėl jūsų yra, kad atmina ant paklusnumo jūsų visų: kaipo jį su baime, ir su drebėjimu priėmėte.

16. Džiaugiuos, jog visuose daiktuose pasitikiu jumyse.

VIII PERSKYRIMAS.

Ragina gausiai prisidėti pagalbėjimui Jeruzalės beturčių.

1. O apsakome jums, broliai, malonę Dievo, kuri duota yra bažnyčiose Macedonijos:

2. Jog didžiame datyrime vargo, gausumas džiaugsmo jų buvo, ir didžiausia jų ubagystė stojos apstinga hagotystėje tikrybės jų.

3. Jog pagal išgalėjimo liudyjimą jiems duodu, ir daugiaus neg išgalėjo liuosanoringi buvo,

4. Su didžiu meldimu prašydami nuog mūsų malonės ir draugystės tarnavimo, kuris yra dėl šventųjų.

5. O ne kaipo tikējomēs, bet patys save padavē pirmiausiai Viešpačiui, paskui mums per valiā Dievo.

6. Teip, jog meldēme Titū, idant kaip pradējo, teip ir pabaigtū ir pas jus tā geradējystē.

7. Bet kaipo visuose daiktuose apstingi este tikējime, ir kalboje, ir išmanyme, ir visokioje rūpestyje, o dar ir meilėje savo prieš mus, idant ir toj geradējystēj apstingi būtumēt.

8. Nesakau kaipo liepdamas: bet per kitū rūpestī, jūsu teipogi meilēs gerā prigimimā ištirdamas.

9. Nes pažįstate malonę Viešpaties mūsu Jēzaus Kristaus, jog dēl jūsu stojos ubagu, būdamas turtingu: idant per jo ubagystę jūs turtingais būtumēt.

10. Ir tame daikte duodu rodą: nes tai jums naudinga yra, kurie netiktai daryti, bet ir norėti pradėjote nuog pernykščių metų:

11. Dabar ir darbu išpildykite: idant, kaipo yra veikus noras valios, teipo būtų ir išpildymo iš to, ką turite.

12. Jei tada valia veiki yra, pagal to, ką tur, prijeminga yra, ne pagal to, ko netur.

13. Nes ne idant kiti turėtų palengvinimā, o jūs prispaudinamā: bet pagal palyginimo.

14. Tame laike jūsų apstu-

mas, tegul užstoja jų neturtą: idant ir jų apstumas būtų darpildymu jūsų neturtū, idant būtų palyginimas kaipo parašyta yra:

15. Kas daug, neturėjo apšiai: o kas maž, neturėjo mažiaus.

16. O Dievui dėkui, kursai davė tokį-gi rūpestį apie jus į širdį Titaus.

17. Jog pabaudimą priėmė: bet labiaus rūpestingu būdamas iš savo noro jūsų atėjo.

18. Pasiuntēm teipogi su juomi brolių, kurio šlovė yra Evangelijoje po visas bažnyčias.

19. O netiktai, bet ir aprinktas yra nuog bažnyčių už draugą kelionės mūsų, ant tos malonės, kuri daroma yra per mus ant garbės Viešpaties, ir gero noro mūsų.

20. Sergėdamies to, idant kas mūsų nepeiktų dėl tokios skalsybės, kuri per mus daroma yra.

21. Nes rūpinamės apie gerą, netiktai po akių Dievo, bet teipogi ir po žmonių.

22. O nusiuntēm teipogi su jais ir brolių mūsų, kurį atradom daug daiktuose tankiai rūpestingą esantį: o dabar daugiaus rūpestingesnį dėl didžio nūsitikėjimo jumyse,

23. Norint dėl Titaus, kursai yra mano draugu, ir padė-

toju pas jus, norint broliai mūsų Apaštolai bažnyčių šlovė Kristaus.

24. Togidėl išrodymą, kuris yra meilės jūsų, ir mūsų pasigyrimo iš jūsų, parodykit aniems po veidu bažnyčių.

IX PERSKYRIMAS.

Tolymesnis raginimas aukų dalinimui: jo vaisiai.

1. Nes apie tarnavimą, kur-sai darosi dėl šventųjų, nereikia man jums rašyti.

2. Nes pažįstu jūsų gerą širdį: dėl kurios giriuos iš jūsų pas macedoniečius: jog ir Achaja gatava yra nuog pernykščių metų, o jūsų akvata daug jų paragino.

3. Ir nusiunčiau brolius: idant kuomi giriamės iš jūsų, nebūtų išnaikinta tame dalyke, idant (kaipo pasakiau) gatavi būtumėt:

4. Idant kad ateis macedoniečiai su manim, o atras jus negatavus, nebūtumėm užgėdinti mes (o netarsime jūs) tame daikte.,

5. Už reikalingą tada daiktą apsūdyjau, melsti brolius, idant pirmiaus eitų jūsų, ir pritaisytų pirm prižadėtą geradėjystę, idant ana būtų gatava teip, kaipo geradėjystė, o ne kaipo godulystė.

6. O tai sakau: kas mažai

sėja, mažai ir piaus: o kas palaiminimuose sėja, iš palaiminimų ir piaus:

7. Kiekvienas kaip nudūmojo širdyje savo: ne iš nuliūdimo, arba iš privertimo: nes linksma davėją myl Dievas.

8. O galingas yra Dievas padaryt, idant visokia malonė gausintų jūmyse, idant visuose daiktuose visados turėdami visoki išgaėjimą, apstingais būtumėt ant visokio gero darbo.

9. Kaip parašyta yra: išbarstė, davė ubagams: teisybė jo pasiliekt ant amžio amžių.

10. O kursai duoda sėklą sėjančiam, duos ir duoną ant valgymo, ir padaugis sėklą jūsų, ir paskalsis pagausinimą vaisių teisybės jūsų.

11. Idant visuose daiktuose būdami turtingi, apstingais būtumėt visokioj tikrybėj, kuri per mus daro dėkavojimą Dievui.

12. Nes išpildymas to tarnavimo, netiktai pripildžia tai, ko nepritenka šventiems, bet ir pasigausina per daugel dėkavojimų Viešpatyje.

13. Kad per parodymą to tarnavimo, garbina Dievą už paklusnumą išpažinimo jūsų Evangelijos Kristaus, ir už tikrybę dalijimo dėl anų, ir dėl visų.

14. Ir maldoje anų už jus,

norinčių jūs dėl malonės Dievo gausinančios jumyse.

15. Dievui garbė už neišap sakomą dovaną jo.

X PERSKYRIMAS.

Kad sulaikyt derginus ir pasiryžimus neteisių apaštaly, jis išrodo galybę savo Apaštalytės.

1. O aš Povilas patsai meldžiu jus per romumą ir malonybę Kristaus, kursai nors po akių esmi lėtus tarp jūsų, bet kitur būdamas esmi drąsus prieš juos.

2. O meldžiu jus, idant būdamas su jumis, nebūčiau drąsus tokia drąsybe, kokią išranda ant manęs, jog drąsus esmi prieš nekurius kuriems regisi kaip kad męs pagal kūno vaikščiotumėm.

3. Nes vaikščiodami kūne, ne pagal kūno kariaujame.

4. Nes ginklai karionės mūsų ne kūniški yra: bet Dievu galingi ant išvertimo tvirtybių, suardo rodas:

5. Ir visokią augštybę išsi-kelelantią prieš pažinimą Dievo ir į nevalią pavelzdami visokį išmanymą ant tarnavimo Kristui.

6. Ir veiku turėdami atkeršijimą už visokį nepaklusnumą, kad išsipildys paklusnumas jūsų.

7. Ant to, kas yra po akių, veizdėkite. Jei kas tikis būt

Kristaus, tegul tai teipojieg sa-
vyje dūmoja, jog kaip jo jisai
yra Kristaus, taip ir męs.

8. Nes ir jei daugiau kuo
girčiau iš valdzios mūsų, ku-
rią mums davė Viešpats, ant
pagerinimo, o ne ant pagadini-
mo jūsų: negėdėsiuos.

9. O idant neregėčiau, kaip
būčiau jus baidas per groma-
tas.

10. Nes sako, gromatos:
tiesa, sunkios yra ir tvirtos:
bet pribuvimas kūno silpnas ir
kalba papeikiama,

11. Tegul tai dūmoja, kuris
tokiu yra, jog kokiais esme žo-
džiu per gromatas, nebūdami
po akių, tokiais, ir būdami po
akių darbe.

12. Nes nedrėsame drauginti
arba lyginti save su nekuriais,
kurie patį save giria: bet pa-
tį save savimi mieruojame, ir
patį save su savim palyginam.

13. O męs negirsimės per
mierą, bet pagal išnešimo mie-
ros, kurią mierą atmieravo
mums Dievas, idant atsiektu-
mėm iki jūsų.

14. Nes męs neišsitiesiam
kaipo kad neatsiektumėm iki
jūsų: nes iki jūsų atėjome
Evangelijoje Kristaus.

15. Nesigirdami per daug iš
svetimų darbų: bet turėdami
viltį, kad pasidaugis tikėjimas
jūsų, jog tarp jūsų būsimę padi-

dinti pagal mieras mūsų skal-siai,

16. Ant apsakymo Evange-lijos ir anose šalyse, kurios yra už jūsų: nesigirdami iš to, kas jau svetimoj mieroj pataisyta yra.

17. Bet kas girias Viešpa-tyje, tegul girias.

18. Nes nekursai pats save giria, tasai yra datirtas, bet kurį Dievas giria.

XI PERSKYRIMAS.

Jis yra pricerstas girti save ir savo dar-bus, kad Korintijonai nebūtų apgauti ne-teisų apaštalių.

1. Kad ben maž ką pakęstu-mėt paikystę mano: bet ir pa-kęskite mane.

2. Nes karštai jus myliu karšta meile Dievo. Nes jus pažadėjau vienam vyrui čystą Paną statyti Kristui.

3. Bet bijaus, idant kaipo žaltys apgavo kytrybe savo Evą: nebūtų teipogi pagadinti pajautimai jūsų, ir neatsitolin-tų nuo tikrybės, kuri yra pri-stuje.

4. Nes jei tas, kursai ateina, kitą Kristų apsako, kurio neap-

1 e. *Paikystę mano.* Teip jis vadina išskaitymą savo pagyrimų, ant kurių paprastai kalbant, reikia žiūrėti kaip ant paikystės ir tuštybės: nors Apašta-las priverstas buvo tai daryti, dėl gero jam patestų dūšių.

sakēm, arba kitą gaunate Dva-sią, kurios neėmėte, arba kitą Evangeliją, kurios negavote, priderančiai kentėtumėt.

5. Nes tikiuos, jog aš nieko mažiaus nedariau, kaip didi Apaštolai.

6. O norint neišspratintas kalboje, bet ne moksle: bet vi-suose daiktuose pažįstami jums esme.

7. Arba ar nusidėjau pats save nužemindamas, idant jūs būtumėt išaugtinti? jog do-vanai jums Evangeliją Dievo apsakiau.

8. Kitas bažnyčias apiplė-šiau, imdamas algą ant tarnavimo jums.

9. O būdamas pas jus ir kentėdamas neturtą, nei vienam sunkus nebuva: nes ko man neteko, pridėjo broliai, kurie atėjo iš Macedonijos: ir visuose daiktuose be apsunkinimo užsi-laikiau dėl jūsų, ir užsilaikysiu.

10. Yra tiesa Kristaus ma-nyje, jog tas pasigyrimas ne-bus atmainytas manyje šalyse Achajos.

11. Dėlko? Ar jog jūsų ne-myliu? Dievas žino.

12. O ką darau ir darysiu, idant atskirčiau priežastį tiems, kurie priežasties jieško, idant iš ko girias, būtų atrasti, kai-po ir męs.

13. Nes tokie netikri Apaš-tolai, yra darbininkais apgau-

nančiais, persimainančiais į
Apaštolus Kristaus.

14. O nėra ko stebėtis: nes
pats šėtonas persimaino į
Aniolą šviesybės.

15. Ne didis tada yra daik-
tas, jei tarnai jo persimaino,
kaipo būtų tarnais teisybės,
kurių galas bus pagal jų darbų.

16. Vėl sakau (idant kas
mane neturėtų už neišmintingą:
o kitaip priimkite mane kaipo
neišmintingą, idant ir aš ben
maž kuomi pasigirčiau).

17. Ką kalbu, nekalbu pa-
gal Dievo, bet kaipo neišminty-
je, tame pasigyrimo daikte.

18. Kadangi daug jų girias
pagal kūno: ir aš girsiuos.

19. Nes noringai nukenčiate
neišmintingus: patįs būdami iš-
mintingi.

20. Nes nukenčiate, jei kas
jus nevalion verčia, jei kas pra-
ryja, jei kas ima, jei kas išsike-
lia, jei kas jus veidan muša.

21. Kalbu pagal užgėdini-
mo, kaipo kad mes būtumėm
silpnais tame daikte: kokiam
daikte kas drąsus yra (neišmin-
tyje kalbu) ir aš drąsus esmi.

22. Žydai yra, ir aš: Izraeli-
tai yra, ir aš: sėkla Abraomo
yra, ir aš:

23. Tarnais Kristaus yra
(kaipo mažiaus išmanus sakau)
daugiaus aš: Daugiuose dar-
buose, kalinėse apščiaus, muši-

muose per mierą, smertyse tan-
kiaiai.

24. Nuo žydų gavau penkis
kartus po keturias dešimtis mu-
šių be vieno.

25. Tris kartus buvau plak-
tas rykštėmis, vieną kartą bu-
vau muštas akmenimis, tris
kartus su manim laivas sudu-
žo, dieną ir naktį buvau gilybėje
marių.

26. Kelionėse tankiai, pra-
žuvose ant upių, pražuvose tarp
razbaininkų, pražuvose nuo gi-
minės, pražuvose nuo pagonų,
pražuvose mieste, pražuvose
girioje, pražuvose ant marių,
pražuvose tarp neteisų brolių:

27. Darbe ir varge, tankia-
me nemiegojime, bade ir troš-
kime, pasninkavimuose tan-
kiuose, šaltyje ir nuogystėje.

28. Be tų daiktų, kurie iš
viršaus yra, prispaudimas ma-
nės kasdieną, rūpestis apie visas
bažnyčias.

29. Kas-gi serga, o aš ar ne-
sergu? Kas pasipiktina, o aš ar
nedegu?

30. Jei reikia girtis, iš to,
kas yra slipnybės mano, gir-
siuos.

31. Dievas ir Tėvas Viešpa-
ties mūsų Jezaus Kristaus, kur-
sai yra pagarbintas ant amžių,
žino jog nemeluoju.

28 e. *Prispaudimas manęs kas dieną.*
Darbai kurie užaina, ir spaudžia mane
kasdieną.

32. Damaške Storasta šalia Karaliaus Areto, sergėjo miestą Damaško, idant mane sugautų:

33. Ir pro langą pintinėje buvau per mūrą nuleistas, ir taip išėjau iš rankų jo.

XII PERSKYRIMAS

Jo pagavimai ir apreiškimai. Jo užgavimai veidan nuo šėtono. Jo baimė apie Korintijonus.

1. Jei girtis reikia (nedera tiesa) ateisiu regėjimump ir apreiškimump Viešpaties.

2. Pažįstu žmogų Kristuje pirm keturiolikos metų (ar kūne nežinau, ar be kūno nežinau, Dievas žino) jog toksai buvo paimtas iki trečio dangaus.

3. O pažįstu tokį žmogų (ar kūne, arba be kūno nežinau, Dievas žino).

4. Jog buvo paimtas į Rojų: ir girdėjo paslėptus žodžius, kurių žmogui nedera kalbėti.

5. Iš tokių daiktų girsiuos: o pats iš savęs nieko nesigirsiu, tiksliai iš silpnųjų mano.

6. Nes jei ir norėčiau girtis nebūsiu paikas: nes tiesą sakysiu, bet užsilaikau, idant kas nedūmotų apie mane daugiausia kaip tai, ką reg manyje, arba ką gird nuo manęs.

7. O idant didumas apreiškimų neišaugštintų manęs, duotas man yra akstinas kūno mano

aniolas šėtono, kursai mane veidan muštų.

8. Togidėl tris kartus meldžiau Viešpatį, idant nuo manęs atstotų:

9. Ir tarė man: gana tau malonės mano: nes galybė pasirodo didesnė silpnybėje. Su noru tada girsiuos iš silpnųjų mano idant manyje gyventų galybė Kristaus.

10. Togidėl sau mėgstu silpnybėse mano, apgėdinimuose, neturtuose, persekiojimuose, suspaudimuose dėl Kristaus: nes kad esmi silpnas, tada esmi stipras.

11. Stojaus paiku, jūs mane privertėt. Nes aš nuo jūsų turėjau būti pagirtas: nes nieku mažesnis nebuvau už tuos, kurie yra labai didi Apaštolai: norint nieku esmi.

12. Vienok ženkliai Apaštolystės mano padaryti yra tarp jūsų visokioje kantrybėje, ženkluose ir stebūkluose, ir galybėse.

13. Nes kas gi yra, ką mažiaus turėtumėt už kitas bažnyčias, negu jog aš pats neapsun-

9 e. *Galybė pasirodo didesnė.* Stiprybė ir galybė Dievo daug aiškiaus pasirodo mūsų menkybėje ir silpnybėje, kuo menkesni esame patys iš savęs. tuo galingesnė jo malonė mus prilaukanti ir duodanti mums pergalėjimą visokiuose bandymuose ir karionėse.

kinau jūsų. Atleiskite man tą kaltbę.

14. Štai tretį šį kartą pasitašęs esmi ateiti pas jus: o nebūsiu jums sunkus. Nes nejieškau, kas jūsų yra, bet jūsų. Nes vaikai netur gimdytojams krauti turtus, bet gimdytojai vaikams.

15. O aš labai rodas išduosiu, ir daugiaus dar pats save išduosiu, už dūš as jūsų: norint jus didžiaus mylėdamas, mažiaus mylimas esmi.

16. Bet tegul teip bus: aš jūsų neapsunkinau: bet būdamas kytrus per kytrybę jus sugavau.

17. Ar-gi per nekurį iš tų, kuriuos jūsųp siunčiau apgavau jus?

18. Meldžiau Tifų ir nusiunčiau su juomi brolių. Ar-gi jus Titus apjieškojo? Ar-gi ne vienokioje Dvasioje vaikščiojom? Ar-gi ne vienomis pėdomis?

19. Seniai dūmojate, jog męs prieš jus išsikalbam? po akių Dievo Kristuje kalbame: o vis mieliausi dėl jūsų pagerinimo.

20. Nes bijaus, idant atėjęs nerasčiau kartais jūs, kokių nenoriu, ir jūs neatrastumėt mane, kokio nenorite: idant kartais barnės, užvydėjimai, rūstybės, vaidai, apkalbėjimai, mur-

mėjimai, pasipūtimai, maištai nebūtų tarp jūsų:

21. Idant vėl, kad ateisiu, nenužemintų mane Dievas pas jus, ir idant ne gailu man būtų, daugio iš tų, kurie pirmiaus sugriešijo, o nepakūtavojo už nečystatą, ir paleistuvystę, ir begėdystę, kurios dasileido.

XIII PERSKYRIMAS.

Kalba apie nemetarojantį, idant jį patraukti prie metaronės.

1. Štai tretį šį kartą einu pas jus. Burnoje dviejų arba trijų liūdytojų stovės visokis žodis.

2. Pasakiau pirm, ir sakau, kaipo tarp jūsų būdamas ir dabar atitolintas, tiems, kurie pirm sugriešijo, ir kitiems visiems, jog jei vėl ateisiu, neperleisiu.

3. Ar jieškote datirimo to, kursai manyje kalba, Kristus? kursai jумыse neyra silpnas, bet yra jумыse galingas.

4. Nes norint nukryžiavotas yra iš silpnybės, bet gyvas yra iš galybės Dievo. Nes ir męs jame silpni esme, bet gyvi būsim su juomi iš galybės Dievo jумыse.

5. Datirkite patį save, jei este tikėjime: datirkite patį save. Ar-gi patį savęs nepažįstate, jog Jezus Kristus jумыse yra? negu kartais atnešti este.

6. Bet tikiuos kad pažīsīte, jog mēs neesme atmestī.

7. O meldziame Dievā, idant nieko pikto nedarytumēt: ne idant mēs datirti pasirodytumēm, bet idant jūs, kas yra gero, darytumēt: o mēs būtumēm kaipo atmestais.

8. Nes nieko negalime prieš tiesā: bet už tiesā.

9. Nes džiaugiamēs, jog mēs esme silpnais, o jūs este stiprais. To ir meldziame jūsū tobulybēs.

7 e. *Atmestais*. Tai yra be darodymo, neturēdami progos parodyti savo galybē jus baudžiant.

10. Togidēl tai rašau nebūdamas pas jus, idant atējēs sunkiaus neapsieīčiau, pagal valdžios, kuriā man davē Viešpats ant pagerinimo, o ne ant pagadinimo.

11. Ant galo, broļiai, linksminkitēs, būkit tobulais, persisergēkit, vienā dūmokīte, pakajū turēkit: o Dievas pakajaus ir meilēs bus su jumis.

12. Pasisveikinkit šventame pabučiavime. Pasveikina jus visi šventieji.

13. Malonē Viešpaties mūsū Jēzaus Kristaus ir meilē Dievo, ir draugystē Dvasios Šventosios, tegul bussu jumis visais. Amen.

Šv. Povilo Apaštalo Raštas pas Galiatus.

Galiatai, veik po apsakymui jiems Evangelijos šv. Povilo, buvo apgauti kelių neteisių mokintojų iš žydų, verčiančių visus krikščionis, net ir tuos, kurie buvo stabmeldžiais, užlaikyti apipiaustymą ir kitas apeigas įstatymų Maižio. Šiame rašte jis atmeta pavojingą mokslą tų mokintojų ir teipgi jų dergimą jo pasiuntinystės ir apaštalytės. Šio rašto įtampa didesnėje dalyje yra toji pati, kaip ir rašto pas Rymiečius. Jis buvo parašytas Efeze apie į dvidešimts trečius metus po užžengimui į Dangų mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS.

Peikia Galiatus, juog daleidžia save apgautinėti naujiems mokintojams; Apaštalo saukimas.

1. Povilas Apaštolas, ne nuo žmonių, nei per žmogų, bet per Jėzų Kristų ir Dievą Tėvą, kur-sai jį prikėlė iš numirusių,

2. Ir visi broliai, kurie yra su manim, Bažnyčioms Galiacijos.

3. Malonė jums ir pakajus nuo Dievo Tėvo ir Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus.

4. Kursai atidavė patsai save už nusidėjimus mūsų, idant mus ištrauktų nuo dabar esančio amžiaus pikto, pagal valios Dievo ir Tėvo mūsų:

5. Kuriam yra garbė ant amžių amžinųjų: Amen.

6. Stebiuosi, jog teip greitai persikėlėte nuo malonės to, kur-

sai jus pavadino Kristaus, prie kitos Evangelijos.

7. Kuri neyra kita, tiktai yra nekurie, kurie maišo, ir nor perkreipti Evangeliją Kristaus.

8. Bet norint mės, arba Aniolas iš dangaus apsakytų jums Evangeliją, ne tą, kurią jums apsakėme, tegul bus pra-keiktas.

9. Kaip pirmu pasakėm, ir dabar vėl sakau: Jei kas jums Evangeliją apsakytų prieš tą, kurią priėmėt, tegul bus pra-keiktas.

10. Nes dabar žmonėms kalbu, ar Dievui? ar jieškau, idant žmonėms pamėgčiau? jei dar žmonėms pamėgčiau Kristaus tarnu nebūčiau.

11. Nes duodu jums žinią, broliai, jog Evangelija, kuri yra apsakta nuo manęs, ne yra pagal žmogaus.

12. Nes aš ją ne nuo žmogaus ėmiau, nei išmokau, bet per apreiškimą Jėzaus Kristaus.

13. Nes girdėjote apie mano gyvenimą kitą kartą kad buvau žydu: jog per daug persekiojau bažnyčią Dievo ir naikinau ją.

14. Ir dauginausi žydystėje ant daugel man lygų giminėje mano, būdamas didesniu mylėtoju padavimų mano tėviškų.

15. Bet kad pamėgo tam, kursai mane atskyrė nuo žyvatoto motinos mano, ir pavadino per malonę savo.

16. Idant apreikštų sūnų savo manyje, idant jį apsakyčia tarp pagonų: tuojaus nepritariu kūnui ir kraujui,

17. Nei ėjau Jeruzolimon pas tuos, kurie pirm manęs buvo Apaštalus: bet ėjau į Arabiją, ir vėl sugrižau į Damašką.

18. Paskui po trijų metų nuėjau į Jeruzalem, idant pamatyčiau Petrą, ir trukau pas jį per penkioliką dienų.

19. O kito iš Apaštolų neregėjau nė vieno, tiktai Jokūbą brolių Viešpaties.

20. O ką jums rašau; štai po akimis Dievo, jog nemeluoju.

21. Potam atėjau į šalis Syrijos ir Cylicijos.

22. O buvau nepažįstamu iš veido bažnyčioms Judejos, kurių buvo Kristuje.

23. Bet tiktai buvo girdėję: jog kursai mus kitą kartą per-

sekiojo, dabar apsako tikėjamą, kurį pirma naikino.

24. Ir garbino Dievą manyje.

II PERSKYRIMAS.

Apaštalo mokymas buvo patvirtintas kitų Apaštalų. Stabmeldžiai netur būti verčiami užlaikyti žokonių.

1. Paskui po metų keturiolikos, vėl nuėjau į Jeruzalem su Barnabu, paėmęs ir Titų.

2. O nuėjau pagal apreiškimą, ir sulyginau su jais Evangeliją, kurią apsakau tarp pagonų, o ypačiai su tais, kurie regėjos kuomi būti: idant kartais veltui nebėgčiau, arba bėgęs nebūčiau.

3. Bet nei Titus, kursai su manim buvo, būdamas pagonu, nebuvo priverstas apsipiausyti,

4. Bet dėl įvestų neteisių brolių, kurie buvo įėję ištirti liuosybę mūsų, kurią turime Jėzuje Kristuje, idant mus į nevalią paverstų.

5. Kuriems po valdžios nei ant valandos nepasidavėm, idant tiesa Evangelijos pas jus būtų.

6. O nuog tų, kurie regėjos kuomi būti (kokiais pirmu buvo, niekas man ik to, Dievas ant asabos žmogaus neveizda), nes kurie regėjosi kuomi būti, man nieku neprisidėjo.

7. Bet priešingu būdu iš-

vydę, jog man patikęta yra Evangelija neapipiaustymo, kaip ir Petruai apipiaustymo.

8. (Nes kursai Petruai galinagai padęjo Apaštolystęje apipiaustymo, padęjo ir man tarp pagonų.)

9 O kad pažino mylistą, kuri man duota yra, Jokūbas ir Cefas, ir Jonas, kurie regęjos būti stulpais, sudavę dešines draugystės man ir Barnabui: idant męs tarp pagonų, o anie tarp apipiaustymo:

10. Tiktai idant ant ubagų atmintumėm: apie ką ir rūpinaus, idant tai padaryčiau.

11. O kad Cefas atęjo į Antijokiją, prieštaravau jam į veidą, jog buvo vertas papėkimo.

12. Nes pirmu neg atęjo ne kurie nuog Jokūbo, su pagonais valgę: o kad atęjo, atsitraukę, ir atsiskyrę bijodamas tų, kurie buvo iš apipiaustymo.

13. Ir veidmainystęjo padęjo kiti žydai, teip jog ir Bar-

7 e. *Evangelija neapipiaustymo.* Mokinimas Evangelijos neapipiaustytų, tai yra stabmeldžių. Šv. Povilas buvo pašauktas nepaprastu būdu būti Apaštalų stabmeldžių: šv. Petras, prie pavidimo sau visos avinyčios (šv. Jon. p. 21, e. 15 ir tt.) turęjo ypatingą rūpestį apie žmonių apipiaustymo, tai yra, apie žydus.

11 e. *Prieštaravau jam* ir tt. Klaida, kuri čia yra paženklinta šv. Petro apsiėjime, buvo tik tam tikras neapsižiūrėjimas, jo atsitraukime nuo stabmel-

nabas buvo įvestas į tą veidmainystę, per anuos.

14. Bet kad išvydau, jog netikrai vaikščiojo pagal tiesos Evangelijos, sakiau Cefui po akimis visų: jei tu būdamas žydu pagoniškai gyveni, o ne žydiškai: kamgi priverti pagonus žydiškai apsieiti?

15. Męs iš prigimimo žydai, o ne iš pagonų griešninkai.

16. Bet žinodami, jog nusesiteisina žmogus iš darbų zokono, tiktai per tikėjimą į Jėzų Kristų: ir męs į Jėzų Kristų tikime, idant būtumėm nuteisinti iš tikėjimo Kristaus, o ne iš darbų zokono: todėl, jog nebus nuteisintas iš darbų zokono nė vienas kūnas.

17. O jei jieškodami nutesinimo Kristuje atsiradom ir patys būti griešninkais: argi Kristus tarnas yra grieko? apsaugok Dieve.

18. Nes jei ką suardžiau, vėl tai atstatau: padarau save peržengtoju.

19. Nes aš per zokoną zoko-

džių stalo, kad neduoti papiktinimo atsivertusiems iš žydų. Tas galęjo būti priežastim negerų pasekmių dėl stabmeldžių, kurie būtų galęję mislyt, jog esą priversti susitaikinti su žydų gyvenimu su skriauda jų krikščioniškos liuosybės. Bet neprieštaravo šv. Povilas jo viršininkystei, nes tokiuose atsitikimuose žemesnis gal, ir kartais tur, su pagarba persergėti savo perdėtinį.

nui numiriau, idant Dievui būčiau gyvas: su Kristumi pirmuštas esmi ant kryžiaus.

20. O gyvas esmi, jau ne aš, bet gyvas yra manyje Kristus. O ką dabar gyvas esmi kūne, gyvas esmi tikėjime Sūnaus Dievo, kursai mane numylėjo, ir išdavė pats save už mane.

21. Neatmetu malonės Dievo. Nes jei per zokoną teisybė, tada Kristus dovanai numirė.

III PERSKYRIMAS.

Drusis ir palaiminimas pažadėtas Abraomui eina ne per zokoną tik per tikėjimą.

1. O neišmintingi Galiatai, kasgi jus apgavo, idant tiesos neklausytumėt, prieš kurių akis Jezus Kristus yra aprašytas, tarp jūsų nukryžiuavotas?

2. To tiktai noriu išmokti nuog jūsų: ar iš darbų zokono ėmėte dvasią, ar iš girdėjimo vieros?

3. Teipo neišmintingi este, jog pradėję dvasia, dabar kūnu baigiate?

4. Teipgi daug kentėjote be priežasties? jei tiktai be priežasties?

5. Kursai tada jums priduo da dvasią, ir daro stebūklus jumyse: iš darbų zokono, ar iš girdėjimo vieros?

6. Kaip parašyta yra: Abraomas įtikėjo Dievui, ir paskaityta yra jam už teisybę.

7. Pažinkite tada, jog kurie iš tikėjimo yra, tie yra Sūnaus Abraomo.

8. O raštas praregėdamas, jog iš tikėjimo Dievas nuteisina pagonus, pirm, apsakė Abraomui: jog pašlovintos bus tavys visos giminės.

9. Togidėl, kurie iš tikėjimo yra, bus palaiminti su tikinčiu Abraomu.

10. Nes kurie norint iš darbų zokono yra, po prakeikimu yra. Nes parašyta yra: prakeiktas kiekvienas, kursai neužsilaikytų visame, kas parašyta yra knygoje zokono, idant tai darytų

11. O jog per zokoną niekas neyra nuteisintas pas Dievą, žinoma yra, jog teisus iš vieros gyvas yra.

12. O zokonas neyra iš vieros, bet, kas anuos darytų, juose bus gyvas.

13. Kristus atpirko mus nuog prakeikimo zokono, stojęs už mus prakeikimu, nes parašyta yra: prakeiktas kiekvienas, kursai kaba ant medžio.

14. Idant pagonuose stotų pašlovinimas Abraomo Kristuje Jezuje, idant pažadėjimą dvasios gautumėm per tikėjimą.

15. Broliai (būdu žmogaus kalbu), jog žmogaus testamento, kad yra patvirtintas, niekas neatmeta, nei ką pridėda.

16. Abraomui apsaakyti yra pažadėjimai, ir sėklai, jo. Nesako: ir sėkloms, kaip būtu daug, bet kaip vienai: ir sėklai tavo, kuri yra Kristus.

17. O tai sakau, testamentą pirmiaus nuog Dievo patvirtintą zokonas, kursai po keturių šimtų ir trijų dešimtų metų duotas yra, neišniekina, ant išnaikinimo pažadėjimo.

18. Nes jei tėvainystė iš zokono, jau ne iš pažadėjimo. Bet Dievas Abraomui per pažadėjimą dovanojo.

19. Kuomi tada zokonas? įstatytas yra dėl peržengimų, pakolei ateitų sėkla, kuriai pažadėjo, surėdytas per Aniolus rankoje tarpininko.

20. O tarpininkas neyra vieno: bet Dievas yra vienas.

21. Argi tada zokonas prieš prižadėjimus Dievo? apsaugok Dieve. Nes jei būtų duotas zokonas, kursai galėtų atgaivinti, tikrai iš zokono būtų teisybė.

22. Bet raštas užrakino vis po grieku, idant pažadėjimas iš

vieros į Jėzų Kristų būtų duotas tikintiems.

23. O pirm to, neg atėjo viera, buvome po zokonu sergiami, uždaryti toj vieroj, kuri turėjo būti apreikšta.

24. Togidėl zokonas vadovu mūsų buvo Kristuje, idant iš vieros būtumėm nuteisinti.

25. Bet kad atėjo viera: jau ne esme po vadovu.

26. Nes visi Sūnais Dievo este per viera, kuri yra Kristuje Jezuje.

27. Nes kurie tiktai este Kristuje apkrikštyti, Kristumi apsilvilkote.

28. Nėra Žydo nei Greko, nėra nelaisvo nei liuso: nėra vyriško nei moteriškos, nes visi jūs vienu este Kristuje Jezuje.

29. O jei jūs Kristaus: tada sėkla Abraomo este pagal pažadėjimo tėvainiais.

IV PERSKYRIMAS.

Kristus mus išliuosavo iš po Zokono nelaisvės, mes esame liuosais gine, sūnų Abraomo.

1. O sakau: pakolei tėvainis yra vaiku, niekuomi neišsiskiria nuog tarno, būdamas ponu ant viso:

2. Bet yra po apie kūnais ir kavotojais iki laiko uždėto nuog tėvo.

24 e. Vadovu t. y. mokintojumi.

28 e. Nėra žydo ir t. t. Tai yra nėra atskyrimo žydo ir t. t.

19 e. *Dėl peržengimų.* Kad sulaikyt juos nuo grieko, baime ir grasa. Tp. *Surėdytas per Aniuolus.* Zokonas buvo paduotas per Aniuolus, kalbančius vardu ir ypatoje Dievo Maižiui, kuris buvo tarpininku šioje progoje tarp Dievo ir žmonių.

22 e. *Užrakino vis po grieku,* t. y. išreiškė viską esant po grieku, nuo kurio jie negal atsiluosuoti, kaip tik per tikėjimą į Jėzų Kristų, pažadėtą vaisių.

3. Teipo ir mēs, kada buvo me vaikai, buvome pradžioje mokslo svieta tarnaujanti.

4. Bet kada atėjo išsipildymas laiko, nusiuntė Dievas Sūnų savo padarytą iš moteriškės, padarytą po zokonu:

5. Idant tuos, kurie po zokonu buvo, atpirktų, idant ap turētumēm priēmimą už sūnus.

6. O jog este sūnais: nusiuntė Dievas Dvasią Sūnaus savo į širdis jūsų, šaukiančią: Abba, Tēve.

7. O teip jau neyra nevalnin ku, bet sūnu: o jei sūnu: tada ir tėvainiu per Dievą.

8. Bet tuo metu nepažindami Dievo tarnavote tiems, kurie iš prigimimo neyra dievais.

9. O dabar kad pažinote Dievą, o dar labiaus būdami pažinti nuog Dievo: kaip atsikreipte vėl prie silpnų ir stokuojančių pradžių mokslo, kurioms išnaujo tarnauti norite?

10. Užlaikote dienas ir mėnesius, ir laikus, ir metus.

3 e. *Pradžioje mokslo svieta.* Tai yra pradžioje mokinio tikėjimo, kurį ap turėdavo žydai pagal kūną; arba po pavelslais tų kūniškų sutvėrimų, vartojamų yvairiose apeigose, aukose ir sakramentuose.

10 e. *Užlaikote dienas ir tt.* Ne kalba apie užlaikymą Viešpaties Dienos, arba kitų krikščioniškų švenčių, bet kad skyrių darė tarp dienų laimingų ir nelaimingų; arba kitų švenčių žydiškų, prie kurių užlaikymo nekurie žydų mokiniojai norėjo patraukti Galijatus.

11. Bijaus apie jus, idant kartais dovanai nedirbčiau dėl jūsų.

12. Būkite kaip aš, nes ir aš, kaip jūs: broliai, meldžiu jus, nieku mane neužrūstinote.

13. O žinote, jog jau seniai silpnybėje kūno jums Evangeliją apsakiau: o gundinimo jūsų kūne mano.

14. Nepaniekinot, ir neatmetėt: bet kaip Aniolą Dievo, priēmėt mane kaip Kristų Jėzų:

15. Kur tada yra palaiminimas jūsų? Nes liūdyjimą jums duodu, jog jei būtų galimas daiktas, būtumėt akis savo išplėšę ir davę man.

16. Ar tada neprieteliu jūsų stojaus, tiesą jums kalbėdamas?

17. Myl jus negerai: bet nor jus atskirti, idant paskui anų eitumėt.

18. O gero sekite gerame daikte visumet: ir netiktai, kad esmi po akimis jūsų.

19. Sunaičiai mano, kuriuos vėl gimdžiu, kolei Kristus jumyse būtų išreikštas.

20. O norėčiau būti dabar pas jus ir atmainyti balsą mano: dėlto jog abejoju apie jus.

21. Pasakykit man, kurie norite būt po zokonu, ar ne skaitėte zokono?

22. Nes parašyta yra: jog Abraomas turėjo du sūnus: vie-

ną iš tarnaitės, o kitą iš liuosos.

23. Bet kursai iš tarnaitės, pagal kūno užgimė, o kursai iš liuosos, pagal pažadėjimo.

24. Kas yra pasakytą per išsimanymą kito daikto. Nes tie yra du testamentai. Vienas ant kalno Sina, gimdžias į nevalią: kuris yra Agar.

25. Nes kalnas Sina yra Arabijoje, kursai prilygintas yra tam, kuris dabar yra Jeruzalem, ir tarnauja su sūnumis savo.

26. O ana kuri augštai yra Jeruzalem, liuosa yra: kuri yra motina mūsų.

27. Nes parašyta yra: linksminkis nevaisinga, kuri negimdai: šaukterėk, o šauk, kuri gimdydama nevargsti: nes daug sūnų apleistos, daugiaus nekaip tos, kuri tur vyrą.

28. O mūsų broliai pagal Izako pažadėjimo sūnais esme.

29. Bet kaip anuo metutas, kuris pagal kūno buvo užgimęs, persekiojo tą, kursai pagal Dvasios: taip ir dabar.

30. Bet ką sako raštas? Išmesk tarnaitę, ir sūnų jos: nes nebus tėvainiu sūnus tarnaitės su sūnumi liuosos.

31. O teipo broliai, neesme sūnais tarnaitės, bet liuosos: kuria liuosybe Kristus mus liuosais padarė.

V PERSKYRIMAS.

Ragina juos laikytis savo krikščioniškos liuosybės. Apie kūno ir dvasios rašius.

1. Stovėkit, o nenorėkit vėl pasiduoti po jungo tarnavimo.

2. Štai aš Povilas sakau jums, jog jei apsipiaustysit, Kristus jums nieko nepadės.

3. O apsisakau vėl kiekvienam žmogui apsipiaustančiam, jog kaltas yra visą zokoną pildyti.

4. Išnaikint savyje Kristų, kurie per zokoną nusiteisinatė, išpuolėte iš malonės.

5. Nesa mūsų dvasia iš vieros laukiame vilties teisybės.

6. Nes Kristuje Jezuje nei apipiaustymas ko vertas yra, nei neapipiaustymas: bet viera, kuri per meilę daro.

7. Bėgote gerai: kas gi jus užturėjo, idant nebūtumėt paklusni tiesai?

8. Tasai perkalbėjimas neyra nuog to, kursai jus vadina.

9. Truputis raugo visą maišymą užraugia.

10. Aš tikiuos apie jus Viešpatyje, jog nieko kito išmanyti nenorėsite: o tas, kuris gądina jus, apturės sūdą, kasnorint anas yra.

11. O aš, broliai, jei dar apipiaustymą apsakau: kogidėl dar persekiojimą kenčiu? jau tada išnaikintas yra papiktinimas Kryžiaus.

12. Idant ir atkirsti būtų, kurie jus maišo.

13. Nes jūs broliai, ant liuosybės este pavadinti: tiktai idant liuosybės neapverstumėt ant priežasties kūnui: bet per meilę dvasios tarnaukite viens kitam.

14. Nes visas zokonas viename žodžiuije išsipildo: mylėsi artimą savo kaip pats save.

15. Bet jei vienas kitą krintate, ir ėdate: veizdėkite, idant viens nuo kito nebūtumėt suėsti.

16. O sakau: dvasia vaikščiokite, o pageidimų kūno nepildysite:

17. Nes kūnas geidžia prieš dvasią, o dvasia prieš kūną. Nes tie daiktai tarp savęs prieštarauja: idant ne ką tiktai norite, tai darytumėt.

18. O jei dvasia este rėdomi, neeste po zokonu.

19. O darbai kūno regimi yra, kurie yra: paleistuvystė, nečystata, begėda, pasileidimas.

20. Balvonų garbinimas, žavėjimai, neprietelystės, barniai, neapykantos, rustybės, vaidai, nesutikimai, atsiskyrimai.

21. Pavydėjimai, žmogždystės, girtavimai, apsirijimai ir tiems lygūs daiktai: apie kuriuos apsakau, kaip ir pirmu apsakiau, jog, kurie tokius daiktus daro, karalystės Dievo neapturės.

22. O vaisius dvasios yra:

meilė, linksmybė, pakajus, kantrybė, malonybė, geradėjystė, lengvaširdystė, neveikumas,

23. Tykybė, tikėjimas, romumas, nusitūrėjimas, čystata. Prieš tokius nėra zokono.

24. O kurie yra Kristaus, kūną savo nukryžiauvojo su piktais būdais ir pageidimais.

25. Jei dvasia gyvename, dvasia ir vaikščiokime.

26. Nedarykimės norinčiais tuščios garbės, vieni kitus kibindami, vieni kitiems pavydėdami.

VI PERSKYRIMAS.

Ragina prie meilės, nusižeminimo ir tt. Niekame nesigiria tikt Kristaus Kryžiuije.

1. BroLIAI, o jei žmogus nusidėjime kokiame būtų atrastas, jūs, kurie dvasiškai este, toki pamokykite dvasioje romumo, dabodamas pats save, idant ir tu nebūtumei gundytas.

2. Vienas kito naštas nešiokite, o teip išpildysit zokoną Kristaus.

3. Nes jei kas sau regis, kuomi būti, kad nieku neyra, pats save apgauna.

4. O kiekvienas tegul darbą savo datiria, o teip tiktai pats savyje turės garbę: o ne kitame.

5. Nes kiekvienas savo naštą nešios.

6. O tegul duoda tas, kursai

yra mokinamas žodžiu, tam, kursai jį mokina, iš visokio turto.

7. Neklyskite: Dievas neduos iš savęs juoktis.

8. Nes ką žmogus pasės, tai ir piaus. Nes kas sėja ant kūno savo, iš kūno ir piaus pagendimą: o kas sėja ant dvasios, iš dvasios piaus amžiną gyvenimą.

9. O gerai darydami neperstokime: nes laike savo piausime neperstodami.

10. Togidėl, kolei laiką turime, gerai darykim visiems, o daugiausiai namininkams tikėjimo.

11. Veizdėkite kokią jums gromatą parašiau ranka savo.

12. Nes kurie norint pamėgti nor pagal kūno, tie jus priverčia, idant apsipiaustytumėt, tiktai idant persekiojimo Kryžiaus Kristaus nekentėtų.

13. Nes nei kurie apsipiaustyto, nepildo zokono, bet nor, idant jūs apsipiaustytumėt, idant girtus iš kūno jūsų.

14. O apsaugok Dieve, idant aš girčiaus, neg tiktai iš Kryžiaus Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus: per kurį man svietas yra nukryžiuotas, o aš svietui.

15. Nes Kristuje Jezuje nei apipiaustymas ko vertas yra, nei neapipiaustymas, bet naujas sutvėrimas.

16. O kurie tiktai tos teisyklės turėsis, pakajus ant anų, ir mielaširdystė, ir ant Izraeliaus Dievo.

17. Toliaus tegul man niekas nubodos nedaro: nes aš žymes nešioju Viešpaties Jėzaus ant kūno mano.

18. Malonė Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus su dvasia jūsų, broliai. Amen.

Šv. Povilo Raštas pas Efeziečius.

Efezas buvo sostapilis Mažosios Azijos, garsus Dijanos žinyčia, kuriai didžiausia dalis Rytiečių tankiai keliaudavo garbę atiduoti. Šv. Povilas skelbdamas ten Evangeliją pirmą kartą per dvejis metus ir paskui vėl antru syk apie per metus, atvertė daugybę Efeziečių. Šį raštą jis pas juos parašė būdamas kalinėje Ryme ir išsiuntė jį per Tichiką. Jis jame ragina Efeziečius stipriai laikytis tikėjimo, kurį priėmė ir persergsti juos ir teipgi kitus iš apielinkinių pylių priešai suktybes (sophismus) piliozopų ir mokslą neteisių mokintojų, kurie pas juos atėjo. Tikėjimo dalykai patalpinti šiame rašte yra nepaprastai iškilmingi ir todėl labai sunkūs supratimui. Raštas buvo parašytas apie į dvidešimtis devynis metus po užžengimui į Dangų mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS.

Didelius palaiminimus apturėjome per Kristų. Jis yra visos Bažnyčios galva.

1. Povilas Apaštolas Jezaus Kristaus per valią Dievo, visiems šventiems, kurie yra Efezuje, ir tikintiems Kristuje Jezuje.

2. Malonė jums ir pakajus nuog Dievo Tėvo mūsų, ir Viešpaties Jezaus Kristaus.

3. Pašlovintas Dievas ir Tėvas Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, kursai mus pašloviho visokiu dvasišku pašlovinimu, dangiškuose daiktuose Kristuje.

4. Kaip išrinko mus jame pirm sutvėrimo svieto, idant

3 e. *Dangiškuose daiktuose ar dangiškuose dalykuose.*

būtumėm šventais, ir nesuteptais po akimis jo meilėje.

5. Kursai mus pirm paskyrė ant priėmimo už sūnus per Jėzų Kristų dėl savęs, pagal noro valios savo.

6. Ant pagarbinimo šlovės malonės savo, per kurią padarė mus meilus numylėtame Sūnuje savo.

7. Kuriame turim atpirkimą per kraują jo, atleidimą griekų pagal bagotystės malonės jo.

8. Kuri labai apstinga buvoms visokioje išmintyje ir išmanyme,

9. Idant apreikštų mums paslėptinę valios savo, pagal pasimėgimo savo, kurį padėjo aname,

10. Parėdyme pilnumo lai-

kū, idant Kristuje vis pataisytū, kas danguose, ir kas ant zemes yra, aname:

11. Per kurį ir mums teipogi atsitiko, jog pavadinti esme, būdami paskirti pagal įstatymo to, kursai vis daro pagal rodos savo valios:

12. Idant būtumēm ant garbės šlovės jo męs, kurie pirm to viltį turėjom Kristuje.

13. Kuriame ir jūs išgirdę žodį tiesos (Evangelijai šganymo jųsų) į kurį teipojieg įtikėję paženklinti este Dvasia Šventąja pažadėjimo,

14. Kuri yra pradotku tėvainystės mūsų, ant atpirkimo įgijimo, ant garbės šlovės jo.

15. Togidėl ir aš išgirdęs tikėjimą jųsų, kuris yra Viešpatyje Jezuje, ir meilę dėl visų šventųjų:

16. Nepaliauju dėkavot už jus, atmindamas ant jųsų maldoje mano,

17. Idant Dievas Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, Tėvas šlovės, duotų jums Dvasią išminties, ir apreiškimo išpažinime jo,

18. Apšviestas akis širdies jųsų, idant pažintumēt, kuri yra viltis pašaukimo jo, ir kurios bagotystės šlovės tėvainystės jo šventuose.

19. Ir kuris yra išaugstin-tas didumas galybės jo ant mūsų, kurie tikime pagal darymo galingos stiprybės jo.

20. Kurią parodė Kristuje prikėlęs jį iš numirusių, ir pasodinęs po dešinės savo danguose.

21. Ant visokios kunigaikštystės ir valdžios, ir galybės, ir viešpatystės, ir ant visokio var-do, kuris yra minėtas, netiktai šiame amžiuje, bet ir ateinančiame.

22. Ir visus daiktus padavė po kojų jo: ir pastatė jį galva ant visos bažnyčios,

23. Kuri yra kūnu jo, ir pilnumu to, kursai vis visuose išsipildo.

II PERSKYRIMAS.

Visi mūsų turtai per Kristų ateina. Jis yra mūsų ramybė.

1. Ir jūs, kad buvote numirę per peržengimus ir nusidėjimus jųsų,

2. Kuriuose pirm vaikščiojote pagal būdo šio svieto, pagal kunigaikščio valdžios to oro, pagal dvasios, kuri dabar valdžią rodo ant sūnų netikėjimo.

3. Tarp kurių ir męs visi kitą kartą gyvenome pageidimuose kūno mūsų, darydami norą kūno, ir dūmų ir buvome

14 e. Įgijimo t. y. savasties pirkimo.

iš prigimimo sūnais rustybės, kaip ir kiti:

4. Bet Dievas, kuris yra bagotas mielaširdystėje, per didžiausią meilę, savo kuria mus numylėjo,

5. Ir kad buvome numirę per griekus, atgaivino mus drauge Kristuje (iš kurio malonės este išgauti).

6. Ir drauge prikėlė, ir drauge pasodino danguose Kristuje Jezuje:

7. Idant parodytų ateinančiuose amžiuose apstingą bagotystę malonės savo, geradėjystėje dėl mūsų Kristuje Jezuje.

8. Ne iš malonės išgauti este per tikėjimą, ir tai ne iš jūsų, nes dovana Dievo yra;

9. Ne iš darbų, idant kas nesigirtų.

10. Nes esme jo sutvėrimu, sutverti Kristuje Jezuje ant gerų darbų, kuriuos pritaisė Dievas, idant juose vaikšiotumėm.

11. Togidėl atminkitė, jog jūs kitą kartą pagonai kūne, kurie vadinti buvote neapiapiaustymu nuog to, kuris vadinamas yra apiapiaustymu ant kūno rankomis padarytų:

12. Kurie buvote tuo metu be Kristaus, atitolinti nuog

draugystės Izraeliaus, ir svetimi nuog testamentų, pažadėjimo vilties neturėdami, ir be Dievo ant šio svieto.

13. O dabar Kristuje Jezuje jūs, kurie kitą kartą buvote toli, prisiartinot per kraują Kristaus.

14. Nes jis yra pakajus mūsų, kursai iš abiejų padarė vieną, ir vidutinę sieną pertvėrimo suardė neprietytę per kūną savo.

15. Zokono įstatymus prisakymuose suniekindamas: idant iš dviejų vieną naują žmogų sutvertų pats savyje, darydamas pakajų.

16. Ir idant abiejus sujednotų su Dievu viename kūne per kryžių, numarindamas neprietytystes pats savyje.

17. Ir atėjęs apsakė pakajų jums, kurie toli buvote, ir pakajų tiems, kurie arti,

18. Nes per jį turim abejį priėjimą Tėvop vienoj Dvasioj.

19. Jau tada neeste svečiais ir ateiviais, bet este gyventojais, šventųjų ir namiškiais Dievo:

20. Pastatyti ant pamato Apaštolų ir Pranašų, kur apatinis akmuo sąsparos pats Kristus Jėzus.

21. Ant kurio visa budavonė pastatyta auga į bažnyčią šventą Viešpatyje:

22. Ant kurio teipogi ir jūs

9 e. Ne iš darbų, kaip iš mūsų pačių nuopelnų, arba iš mūsų pačių galybės, bet kaip per Dievo malonę.

drauge pastatyti este, ant gyvenimo Dievui Dvasioje.

III PERSKYRIMAS.

Uždenktos paslaptys nuo senų amžių buvo atidenktos Apaštaliui, dėl perdavimo jų stabmeldžiams. Jis prašo, idant jie būtų sustiprinti Dievuje.

1. Dėlto aš Povilas kalinis Jezaus Kristaus už jus pagonus.

2. Jei tiktai girdėjote apie išdavimo malonės Dievo, kuri man dėl jūsų yra duota,

3. Jog pagal apreiškimo žinoma yra man paslėptinė, kaip pirm to trumpai rašiau:

4. Kaip skaitydami galite suprasti išmanymą mano paslėptinėje Kristaus.

5. Kuri nebuvo pažinta kituose amžiuose nuo sūnų žmonių, kaip dabar apreikšta yra šventiems Apaštolams jo ir Pranašams Dvasioje.

6. Jog pagonai yra draug tėvainiais ir draugais kūno ir draugdalinkiniais pažadėjimo jo Kristuje Jezuje per Evangeliją:

7. Kurios stojaus tarnu, pagal dovanos malonės Dievo, kuri duota man yra pagal darymo galybės jo.

8. Man mažiausiam tarp visų šventųjų duota yra ta malonė, idant tarp pagonų apsakyčiau neištirimas bagotystes Kristaus.

9. O idant apšviesčiau vi-

sus, kokia yra urėdyste paslėptinės uždengtos nuo amžių Dieviep, kursai vis sutvėrė;

10. Idant žinoma būtų kunigaikštystėms ir vyresnybėms danguose per bažnyčią, tuleropa išmintis Dievo,

11. Pagal uždėjimo amžių, kurį padarė Kristuje Jezuje Viešpatyje mūsų:

12. Kuriame turime drąsumą, ir priėjimą su viltim per viėrą jo.

13. Togidėl meldžiu, idant nebūtumėt nuliudę dėl vargų mano už jus, kurie yra šlove jūsų:

14. Todėl klaupiu ant kelių mano tėvop Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus,

15. Iš kurio visa tėvystė danguose ir ant žemės vadinasi,

16. Idant jums duotų pagal bagotystės garbės savo, idant būtumėt pastiprinti per galybę, per Dvasią jo ant vidutinio žmogaus,

17. Idant Kristus gyventų širdyse jūsų per viėrą, išakninti meilėje ir patvirtinti.

18. Idant galėtumėt suprasiti su visais šventais, koks yra platumas, ir ilgumas, ir augštumas, ir gilumas,

15 e. *Visa tėvystė.* Arba visa šeimyna. Dievas yra tėvas aniuolų ir žmonių, kas norint šalip jo vadinasi tėvu, taip vadinasi per pasidavimą po Jo tėvyste.

19. Ir pažinti meilę Kristaus pereinančią visoki mokslą, idant būtumėt pripildyti visoki pilnumu Dievo.

20. O tam, kursai galis yra apščiaus padaryt vis, neg melđiame, arba išmanome, pagal galybės, kuri yra daranti mummyse:

21. Tam šlovė bažnyčioje ir Kristuje Jezuje, ant visų giminių amžio amžių. Amen.

IV PERSKYRIMAS.

Jis juos ragina į vienybę; persimaingų į naują žmogų ir sergėtis nusidėjimo.

1. Meldžiu tada jus aš kalinis Viešpatyje, idant vaikščiotojūmėt priderančiai pašaukime jūsų, kuriuomi pavadinti este.

2. Su visokiu nusizeminimu ir romumu, su kantrybe, keždami viens kitą meilėje,

3. Rūpindamies užlaikyti vienybę Dvasios per ryšį pakajaus.

4. Vienas kūnas ir viena dvasia, kaipo ir pašaukti este vienoje viltyje pavadinimo jūsų.

5. Vienas Viešpats, viena viera, vienas krikštas;

6. Vienas Dievas ir Tėvas visų, kursai yra ant visų ir per visus, ir visuose mummyse.

7. Bet kiekvienam iš mūsų duota yra malonė pagal mieras dovanojimo Kristaus.

8. Togidėlsako: užžengęs ant augštybės sugautą nuvedė ap-

kalimą: davė dovanas žmoniems.

9. O tai, jog užžengė, kas yra; tiktai jog pirmu ir nužengė į žemesnes vietas žemės.

10. Kuris nužengė, tasai yra, kurs ir užžengė augčiaus visų dangų, idant vis pripildytų.

11. Ir tasai pats davė nekuriuos Apaštolus, o nekuriuos Pranašus, o kitus Evangelistas, o kitus piemenis ir mokytojus.

12. Ant sutaisymo šventųjų darbop tarnavimo, ant budavojimo kūno Kristaus.

13. Kolei susieitumėm visi vienybėn vieros ir pažinties Sūnaus Dievo, į vyrą tobulą, į mierą amžiaus pilnumo Kristaus.

14. Idant jau nebūtumėm vaikais siūbuojančiais, ir nebūtumėm pagaunami nuog visokio vėjo mokslo per piktybę žmonių, per kytrybę, ant apgavimo paklydime.

15. O darydami tiesą meilėje, idant augtumėm visuose daiktuose jame, kursai yra galva, Kristus:

16. Iš kurio visas kūnas sutaisytas ir sujungtas būdamas

11. 13 e. *Davė nekuriuos Apaštalus—kolei susieitumėm visi ir tt.* Čion aiškiai pasakyta, jog Kristus paliko nepertraukiamą ryšį teisiai tikinčiųjų ganytojų ir mokintojų, kad užlaikytų tikinčiuosius vienybėje ir teisybėje.

per visus narius, kurie padeda pagal darymo mieroje kiekvieno sąnario, daro augį kūnui, ant įstatymo save paties meilėje.

17. Tai tada kalbu, ir apsisakau Viešpatyje, idant jau nevaikščiôtumėt, kaip ir pagonai vaikščioja, tuštybėje dūmos savo.

18. Tamsybėmis aptemusi turėdami protą, atolinti nuog gyvenimo Dievo per nežinojimą, kursai yra juose, dėl apjakimo širdies jų,

19. Kurie nutrotyję viltį išganymo, patys save padavė ant begėdystės, ant darymo visokios nečystatos, ant modulystės.

20. Bet jūs ne teipo Kristų išmokote.

21. Jei vienok girdėjote apie jį, ir jame, išmokyti este, kaip yra tiesa Jezuje.

22. Idant nuvilktumėt pagal pirmo gyvenimo seną žmogų, kuris gadinasi pagal geidulių klydimą.

23. O atsinaujinkite dvasioje dūmos jūsų,

24. Ir apsilvirkite nauju žmogumi, kursai pagal Dievo sutvertas yra teisybėje, ir šventybėje tiesos.

25. Todėl pametę melagystę, kalbėkit kiekvienas tiesą su artimu savo: nes esme viens kito sąnariais.

26. Rūstaukite o ne griešy-

kit: tegul saulė nenusileidžia ant rūstybės jūsų.

27. Neduokite velniui vietos:

28. Kursai vogė, jau tegul nevagia, bet geriaus tegul dirba, darydamas rankomis savo, kas yra gero, idant turėtų iškur duoti reikalaujančiam.

29. Visokia biauri kalba, tegul neišeina iš burnos jūsų: bei jei kokia gera ant pagerinimo vieros, idant padarytų malonę klausantiems.

30. Ir nesmūtykite Dvasios Šventosios Dievo: kurioje užžėnkinti este ant dienos atpirkimo.

31. Visokia kartybė, ir rūstybė, ir supykimas, ir rėksmas, ir bliuznyjimas, su visokia piktybe tegul bus attolinta nuog jūsų.

32. Bet būkite vienas prieš kitą maloningi, mielaširdingi, atleisdami kits kitam, kaip ir Dievas atleido jums Kristuje.

V PERSKYRIMAS.

Paragininai prie padoro gyvenimo. Sutarpinės priedermės vyro ir moters Kristaus ir Bažnyčios paeizdu.

1. Būkite tada sekiotojais Dievo: kaip mieliausi sūnai:

2. O vaikščiokite meilėje, kaip ir Kristus numylėjo mus, ir išdavė pats save už mus Dievui ant apieros, ir užmušimo ant kvapo meilo.

3. O paleistuvystė ir visokia nečystata, arba godulystė, tegul nebus nei minėta tarp jūsų, kaip pridera šventiems;

4. Arba biaurybė, arba neišmintinga kalba, arba apjuokimas, kuris reikalump nepridera: bet labiaus dėkavojimas.

5. Nes tai žinokite išmanydami: jog visokis paleistuvys, arba nečystatninkas, arba godulingas, kas yra tarnavimu balvonams, netur tėvainystės karalystėje Kristaus ir Dievo.

6. Tegul niekas jus nesuadžioja, žodžiais niekingais: nes dėl tų daiktų ateina rūstybė Dievo ant sūnų netikėjimo.

7. Todėl nenorėkit stotis anų draugais.

8. Nes buvot kitą kartą tamsybe, bet dabar šviesybe Viešpatyje. Kaip sūnai šviesybės vaikščiokite:

9. Nes vaisius šviesybės yra visokioj gerybėj, ir teisybėj, ir tiesoj.

10. Datirdami, kas yra mėgstancio Dievui:

11. O neturėkite draugystės su nenaudingais darbais tamsybių, bet geriaus drauskite.

12. Nes kas nuog anų slapčiai daros, gėda ir pasakyt.

13. O visi daiktai, kurie draudžiami yra, nuog šviesybės apsiereiškia. Nes vis kas apsiereiškia, yra šviesybe.

14. Togidėl sako: kelkis,

kursai miegi, o atsikelk iš numirusių, o apšvies tave Kristus.

15. Veizdėkite tada, broliai, kaip apvaizdei vaikšiotumėt: ne kaip neišmintingi,

16. Bet kaip išmintingi: atpirkdami laiką, nes dienos yra piktos.

17. Dėlto nebūkite neišmintingi, bet išmananti, kuri yra valia Dievo.

18. Ir neapsigerkite vynu, kuriame yra nečystata, bet pripildykite Dvasia Šventąja;

19. Kalbėdami tarp savęs iš Psalmų ir Hymnų, ir giesmių dvasiškų, giedodami, ir garbindami Viešpatį širdyse jūsų.

20. Dėkavodami visados už visus daiktus, vardan Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, Dievui ir Tėvui.

21. Kits kitam pasiduodami baimėje Kristaus.

22. Moterės tegul bus paduotos vyrams savo, kaip Viešpačiui.

23. Nes vyras yra galva moterės, kaip Kristus yra galva bažnyčios: jisai yra išganytojas kūno jos.

24. Bet kaip bažnyčia paduota yra Kristui, teipo ir mo-

24 e. *Kaip Bažnyčia paduota yra Kristui.* Bažnyčia pagal šv. Povilą visada yra paduota Kristui: ir niekad ne-gal nuo Jo atpulti, bet pasilieka Jam ištikima, nesutepta ir neatmainyta iki svieto galui.

terės vyrams savo visuose daiktuose.

25. Vyrai mylėkite moteres jūsų, kaip ir Kristus numylėjo bažnyčią, ir pats save išdavė už aną.

26. Idant ją pašvęstų, apčystyjęs aną apmazgojimu vandens, žodyje gyvenimo,

27. Idant pats sau išstatytų šlovingą bažnyčią, neturinčią sutepimo, arba raukšlės, arba ko kito tokio, bet idant būtų šventa, ir nepatepta.

28. Teip ir vyrai tur mylėti moteres savo, kaip kūnus savo. Kas myl moterį savo, pats save myl.

29. Nes niekas niekados neturėjo neapykantoj kūną savo: bet penia, ir saugoja jį, kaip ir Kristus bažnyčią.

30. Nes sąnariais esme kūno jo iš kūno jo, ir iš kaulo jo.

31. Dėlto apleis žmogus tėvą ir motiną savo: o prisiskirs moterį savo: ir bus du viename kūne.

32. Ta paslėptinė yra didžia, o aš sakau, Kristuje ir bažnyčioje.

33. Teipo tada ir kiekvienas iš jūsų tegul myl moterį savo, kaip pats save: o motė tegul bijos vyro savo.

VI PERSKYRIMAS.

Vaikų ir tarnų priedermės. Krikščionių ginklas.

1. Vaikai būkite paklusni gimdytojams jūsų Viešpatyje: nes tai yra teisingu daiktu.

2. Šėnavok tėvą tavo, ir motiną tavo, kuris yra pirmas prisakymas su pažadėjimu.

3. Idant tau gerai būtų, ir idant ilgai gyventumei ant žemės.

4. O jūs tėvai nenorėkit į rūstybę vesti vaikus jūsų: bet auginkite juos gramzdyje ir baimėje Viešpaties.

5. Tarnai klausykite ponų pagal kūno su baime, ir drebėjimu tikrybėje širdies jūsų, kaip Kristui.

6. Ne dėl akių tarnaudami, kaip žmonėms pamėgti norėdami, bet kaip tarnai Kristaus, darydami valią Dievo iš širdies.

7. Tarnaudami su gera valia, kaip Viešpačiai, o ne žmonėms:

8. Zinodami, jog kiekvienas, ką tiktai gero padarys, tai atims nuog Viešpaties, ar tai tarnas, ar tai liuosas.

9. Ir jūs ponai teipogi jiems darykite, atleizdami gramzdinimus: zinodami, jog ir anų ir jūsų Viešpats yra danguje: ir nėra pas jį skyriaus asabų.

10. Antgalo, broliai, stip-

rinkitės Viešpatyje, ir galybėje stiprybės jo.

11. Apsivilkite šarvais Dievo, idant galėtumėt stovėti prieš žabangus velnio,

12. Nes neturime karionės prieš kūną ir kraują, bet prieš kunigaikščius, ir valdžias, prieš valdytojus svieto šių tamsybių, prieš dvasiškas piktybes po dangumi.

13. Togidėl imkite šarvus Dievo, idant galėtumėt atsipirti piktojo dienų, ir visuose daiktuose tobulais stotis.

14. Stovėkite tada apsijuosę ant strėnų jūsų tiesa, ir apsivilkę pancerumi teisybės.

15. Ir apsiavę kojas kaippo pasirėdę ant Evangelijos pakajaus:

16. Visuose daiktuose imdami skydą vieros, per kurią galėtumėt užgesinti visas ugningas strielas piktojo.

17. Ir imkite šalną išganymo: ir kalaviją dvasios (kuris yra žodis Dievo)

12 e. *Po dangumi.* Tai yra ant oro, žemiausiose dangaus aplinkinėse, kuriose Dievas daleidžia toms piktoms dvasioms ar nupuolusiems aniuolams vaikščioti.

18. Visokioje maldoje ir prašyme melzdamies visados dvasioje: ir anoje jauzdami be jokio pertraukimo, o su malda už visus šventus.

19. Ir už mane, idant duota būtų man kalba ant atvėrimo burnos mano su drąsumu, idant apreikščiau paslėptinę Evangelijos:

20. Dėl kurios pasiuntimą pildau lenciūguose, teip, idant apie ją drąsus būčiau, kaip man prigul, kalbėti.

21. O idant ir jūs žinotumėt, kas su manim dedasi, ir ką darau: vis pasakys jums Tychikus mieliausias brolis ir tikras tarnas Viešpatyje:

22. Kurį nusiunčiau jums dėl to paties, idant žinotumėt, kas su mumis dedas, o idant palinksmintų širdis jūsų.

23. Pakajus broliams ir meilė su tikėjimu, nuog Dievo Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

24. Malonė su visais, kurie myl Viešpatį mūsų Jėzų Kristų be pagendimo. Amen.

24 e. *Be pagėdimo:* tai yra su čysta ir tobula meile.

Švento Povilo Apaštalo Raštas pas Pilipensus.

Pilipensai buvo pirmi tarp atverstųjų į tikėjimą Macedoniečių. Jie dideliai gerbė šv. Povilą ir tarnavo jam kalinėj esant Ryme, siųzdami pašalpas jo reikalams per Epafroditų. per kurį jis ir šį raštą pas juos atsiuntė. Šiame rašte jis giria jų meilę, vienybę ir nusižeminimą ir persergsti juos priešai neteisius mokintojus, kuriuos jis vadina šunimis ir Kristaus Kryžiaus priešais. Dėkavoja jiems teipgi už jų geradarybes. Raštas bus rašytas apie dvidešimts devynis metus po užžengimui į Dangų mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS.

Apaštalo dėl Pilipensų meilė.

1. Povilas ir Timoteušas tarnai Jezaus Kristaus visiems šventiems Kristuje Jezuje, kurie yra Filipoose, su Vyskupais ir Dijakonais.

2. Malonė jums ir pakajus nuog Dievo Tėvo mūsų ir Viešpaties Jezaus Kristaus.

3. Dėkavoju Dievui mano kiekviename atminime ant jūsų.

4. Visados visose maldose mano, už jus visus su linksmybe melzdamasi,

5. Už draugystę jūsų Evangelijoje Kristaus nuog pirmos dienos iki šiolei:

6. Turėdamas viltį apie tą patį, jog kursai pradėjo jumyse gerą darbą, pabaigs iki dienos Jezaus Kristaus

7. Kaipo ir dera man, idant

tai išmanyčiau apie jus visus, dėl to, jog jus turiu širdyje ir mano kalinėje, ir apsigynime, ir patvirtinime Evangelijos, jog jūs visi este draugais džiaugsmo mano.

8. Nes Dievas yra liūdytojas mano, kaipo jūsų visų geidžiu viduriuose Jezaus Kristaus.

9. Ir prašau to, idant meilė jūsų daugiaus o daugiaus gausintys pažinime ir visokiame išmanyme:

10. Idant datirtumėt geresnius daiktus, idant būtumėt tikri, ir be pažeidimo ant dienos Kristaus.

11. Pripildyti vaisiu teisybės per Jėzų Kristų ant šlovės ir garbės Dievo.

12. O noriu, broliai, idant žinotumėt, jog tai, kas dedas

su manim, išėjo labiaus ant padauginimo Evangelijos.

13. Teipo, jog geležiniai mano žinomi Kristuje stojosi po visus namus sūdo, ir kitiems visiems.

14. Ir daugiau iš brolių Viešpatyje pasitikėdami geležinėms mano, daugiau drįso kalbėti žodį Dievo be baimės.

15. Nekurie tiesa ir iš pavydos, ir bėgnies: o nekurie ir iš geros valios Kristų apsako.

16. Nekurie iš meilės, žinodami jog įstatytas esmi ant apginimo Evangelijos.

17. O nekurie iš barnės apsaoko Kristų, netikrai tikėdamiesi, jog prispaudimą priduo da geležinėms mano.

18. Kągi tada? kad tiktai visokiu būdu, ar per priepuolį, ar per tiesą, Kristus apsakomas būtų, ir tame linksmiuos, bet ir linksmįsiuos.

19. Nes žinau, jog tai išeis man ant išganymo, per maldą jūsų, ir per pagelbą Dvasios Jėzaus Kristaus,

20. Pagal laukimo, ir vilties mano, jog nė viename daikte nebūsiu užgėdintas, bet su visokiu drąsumu kaip visados, ir dabar bus pašlovintas Kristus kūne mano, ar per gyvenimą, ar per smertį.

21. Nes gyventi man yra Kristus, o mirti nauda.

22. O jeigu gyvu būti kūne, tas man yra vaisius darbo, o ką aprinkti turėčiau, nežinau.

23. O nuog abiejų suspaustas esmi: geizdamas būti išrištu ir būti su Kristum, tuo toli geriaus.

24. O kūne pasilikti reikalingas daiktas dėl jūsų.

25. O apie tai tikėdamasi žinau, jog pasiliksiu ir pateksiu dėl jūsų visų ant padauginimo jūsų, ir ant linksmybės vieros:

26. Idant pasigyrimas jūsų apstingas būtų per Kristų Jėzų manyje, per mano sugrįžimą vėl pas jus.

27. Tiktai apsieikite vertai Evangelijos Kristaus, idant ar tai atėjęs ir regėdamas jus, arba attolintas išgirsčiau apie jus, jog stovite vienoje dvasioje vieniširdžiai, drauge dirbdami, apie tikėjimą Evangelijos.

28. O nėjokiame daikte nesibijodami priešininkų: kas jiems yra priežastis prapuolimo, o jums išganymo: ir tai nuog Dievo:

29. Jog jums dovanota yra dėl Kristaus, netiktai idant į

22 e. *Tas man yra* ir tt. Prasmė yra, jog nors jo mirimas dėl Kristaus būtų jo nuopelnas, t. y. dangaus apturėjimas, bet jis abejoja, ką jam reikėtų išsirinkti, nes ilgiaus būdamas kūne, jis būtų naudingesnis dūšioms savo artimųjų.

aną tikėtumėt, bet idant dėl jo ir kentėtumėt.

30. Tą pačią karionę turėdami, kokią ir regėjote manyje, ir dabar girdėjot apie mane.

II PERSKYRIMAS.

Rodiąja jiems vienybę ir nusižeminimą, ir darbarininkai apie savo išganymą su baime ir drebėjimu.

1. Jei tada koksai palinks minimas Kristuje, jei kokis džiaugsmas, jei kokia draugystė dvasios, jei kokie viduriai pasigailėjimo,

2. Pripildykite džiaugsmą mano, idant tą patį dūmotumėt, tą pačią meilę turėdami, vieniširdingi, tą patį išmanydami.

3. Nieko per veidą, nei per tuštį pasigyrimą, bet nusize minime viens kitą turėdami už vyresnį ant savęs.

4. Neveizdėdamas kiekvienas, kas yra savo, bet tai kas kitų.

5. Nes tai savyje dūmokite, ką ir Kristuje Jezuje:

6. Kurs būdamas paveikslu Dievo, nepaskaitė už išplėšimą, jog buvo lygus Dievui.

7. Bet pats save išnaikino, priėmęs paveikslą tarno stojęs prilygintas žmonėms, ir paveikslu rastas kaipo žmogus.

8. Pats save nuženiino sto-

jęs paklusnu iki smerties, o smerties kryžiaus.

9. Todėl ir Dievas išaugštino jį, ir dovanojo jam vardą, kuris yra ant visokio vardo.

10. Idant ant vardo Jėzaus prikauptų visokias kelis dangiškų, žemiškų, ir po žeme esančių.

11. O idant visokis liežuvis išpažintų, jog Viešpats Jėzus Kristus yra garbėje Dievo Tėvo.

12. Dėlto, mieliausi mano (kaipo visados paklusniais buvote), netiktai kaipo man esant, bet toli daugiau dabar man neesant, su baime, ir drebėjimu ant išganymo jūsų dirbkite.

13. Nes Dievas yra. kursai daro jumsip ir norą, ir išpildymą pagal geros valios.

14. O vis darykite be murmėjimų, ir apsileidimų:

15. Idant būtumėt be nu-tarties, ir tikri sūnai Dievo, be papeikimo viduje piktos ir par-verstos giminės, tarp kurių žibate, kaipo žiburiai ant svieto:

16. Užlaikydami žodžius gyvenimo ant pasigyrimo mano dienoje Kristaus, jog nebėgau dovanai, nei dirbau dykai.

17. Bet norint ir užmuštas

7 e. Pats save išnaikino, erinanivit, padarė patį save mažos vortės.

12 e. Su baime, prieš klaidų tikėjimą, ir nuodėmingą ramybę šios dienos atskalūnų.

būsiu ant apieros, ir ant tarnavimo jūsu tikėjimo, džiaugiuos, ir po drauge linksmintis jums visiems padėdu.

18. O iš to, ir jūs linksmintės, ir drauge džiaugkitės su manim.

19. O tikiuosi Viešpatyje Jezuje, jog Timoteušą greitai siųsiu jums: idant ir aš būčiau linksmos širdies, ištyręs, kas dedas su jums.

20. Nes neturiu nė vieno taip viendūmojančio, kursai iš tikros meilės rūpintų apie jus.

21. Nes visi to jieško, kas jų yra, ne kas Jėzaus Kristaus.

22. O datyrimą jo pažinkite, jog kaip sūnus tėvui tarnavo su manim Evangelijoje.

23. Tikiuosi tada, jog tą pas jus siųsiu, kaip tiksliai pamatysiu, kas su manim dedas.

24. Bet tikiuosi Viešpatyje, jog ir pats veikiai jums ateis.

25. O regėjos man reikal naujų daiktų siųsti jums Epafroditą brolių, ir padėtojų, ir draugų kareivį mano, o jūsų Apaštolą, ir tarną reikale mano.

26. Nes troško jūsų visų, ir rūpinosi todėl, jog buvot išgirdę sergant jį.

27. Nes ir sirgo mirtinai: bet Dievas susimylėjo ant jo, o netiktai ant jo, bet taipogi ir ant manęs, idant neturėčiau nuliūdimo ant nuliūdimo.

28. Tuo greičiau tada nusiunčiau jį, idant aną išvydę vėl linksmintumėtės, o aš būčiau be nuliūdimo.

29. Priimkite tada jį Viešpatyje su visokiu džiaugsmu, o tokius pagarboj turėkite.

30. Nes dėl darbo Kristaus iki smerties prisiartino, atiduodamas dūšią savo, idant papildytų tai, kas iš jūsų nedateko tarnavimui mano.

III PERSKYRIMAS.

Persergsti juos priešai neteisius mokintojus, relija jiems eisko netekti kad tikt Kristų pelnyt.

1. Antgalo, broliai mano, linksminkitės Viešpatyje. Tuos pačius daiktus man rašyti jums tiesa nesunku, o jums reikalingu.

2. Dabokitės nuog šunų, dabokitės nuog piktų darbų, dabokitės nuog supiaustymo.

3. Nes mes esame apiapiaustymu, kurie tarnaujame Dievui dvasioje, ir giriamės Kristuje Jezuje, o ne kūne viltį turime.

4. Noris aš turėti viltį ir kūne. Jei kas kits rugs pasitiktų kūne: aš daugiaus.

5. Apiapiaustytas ašmoje dievoje, iš giminės Izrael, iš veislės Benjamino, žydas iš žydų, pagal zokoną Farizeušas.

6. Pagal karšto geidulio,

persekiotojas bažnyčios Dievo: pagal teisybės, kuri yra zokone, gyvendamas be papeikimo.

7. Bet kas buvo man už naudą, tai paskaičiau dėl Kristaus už iškadą.

8. Užtikro paskaitau vis už iškadą, dėl didžio pažinimo Jezaus Kristaus Viešpaties mano: dėl kūno vis nuteriojau, ir turiu už mėslius, idant nupelnčiau Kristų:

9. Ir būčiau atrastas jame, neturįs savo teisybės, kuri yra iš zokono, bet tą, kuri yra iš vieros Kristaus Jezaus, kuri iš Dievo yra teisybe per viera:

10. Idant pažinčiau jį ir galybę prisikėlimo jo, iš numirusių, ir draugystę kentėjimų jo, prilygintas smertei jo.

11. Jei koku būdu nubėgiau ant prisikėlimo, kuris yra iš numirusių.

12. Ne kaip jau būčiau gavęs, arba jau būčiau tobulas: bet viju, jei koku būdu galėčiau nutverti, kame ir nutvertas esmi nuog Jezaus Kristaus.

13. Broliai, aš netariuos su gavęs. Bėt vieną tai, kas užpakalyje yra, užmiršdamas, o prie to, kas yra priešakyje, išsitieždamas.

14. Bėgu iki galo prie užmokesnio ant pašaukimo augščiausio Dievo Kristuje Jezuje.

15. Kurie norint tada esame tobulais, tai dūmokime: o jei

ką kitaip dūmojate, ir tai apreišk jums Dievas.

16. Bėt vienok ant ko atėjome, idant tą patį dūmotumėm, ir tos pačios taisyklės turėtume.

17. Būkite sekiojais mano broliai: o prisiveizdėkite tiems, kurie teipo vaikščioja, kaip turite paveikslą mūsų.

18. Nes daug jų vaikščioja, apie kuriuos tankiai jums sakiau (o dabar ir verkdamas sakau), neprietelius kryžiaus Kristaus:

19. Kurių pabaiga pražuvimas, kurių Dievu yra pilvas, ir garbe užgėdinime anų, kurie žemiškus myl daiktus.

20. O mūsų pagyvenimas yra danguose, iš kur laukiame ir Išganytojo Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

21. Kuris permainys lėtą kūną mūsų ant prilyginimo kūnui skaistumo savo, pagal galybės, per kurią teipogi gal paverti po savim visus daiktus.

IV PERSKYRIMAS.

Ragina juos prie ištęsėjimo visame gerame; ir minti apie jų mielaširdingą jam dovaną.

1. O teip, broliai mano mielieji, ir labai geidžiami linksmybe mano, ir karūna mano. Teipo stovėkite Viešpatyje mielieji.

2. Evodijos prašau, ir Syn-

tichą meldžiu, idant vienokiai dūmotų Viešpatyje.

3. Teipogi meldžiu ir tave, tikras draugininkai, padėk toms, kurios su manim drauge varginos Evangelijoj, su Klemensu, ir kitais padėtojais mano, kurių vardai yra knygoj žyvatō.

4. Linksminkitės visados Viešpatyje: ir vėl sakau, linksminkitės.

5. Tikybė jūsų tegul bus žinoma visiems žmonėms: Viešpats arti yra.

6. Nieko nesirūpinkite: bet visokioj maldoj ir prašyme su dėkavojimu, tegul bus jūsų maldos žinomos pas Dievą.

7. O pakajus Dievo, kursai pereina visokią išmintį, tegul saugoja širdis jūsų, ir dūmas jūsų Kristuje Jezuje.

8. Antgalo, broliai, kas norint yra tikro, kas norint viež-

8 e. *Ant galo broliai kas norint yra tikro* ir tt. Čion Apaštalas išskaito pirmiausios doros prisakymus, kuriuos jie tur pildyti. *Kas norint yra tikro*: žodžiuose, prižadėjimuose, teisiose prisiegoje ir tt. jis rodią teisumą mislių, tikrumą širdies. *Kas norint viešpaty* (kuklaus): šiais žodžiais jis prisako rimtumą apsiėjime, kuklumą apsirengime ir padorumą pasielgime. *Kas norint teisus*: tai yra santaikose su kitais, perkant ar parduodant, pramonėje ar vaizboje būti atviru ir teisiu. *Kas norint švento*: iš šių žodžių galima suprasti, jog tie, kurie yra padarę zokoninkiškus apžadus arba išventinti į kunigus tur

lyvo, kas norint teisus, kas norint švento, kas norint meilingo, kas norint geros šlovės, jei kuri gerybė, jei kokia garbinga drausmė, apie tai dūmokite.

9. Ir ką išmokote, ir priėmėte, ir girdėjot, ir regėjot manyje, tai darykit: o Dievas pakajaus bus su jumis.

10. O prasidžiugau labai Viešpatyje, jog kadu tadų pražydyte rūpintis, apie mane, kaipo ir rūpinotės: bet buvote užtrukintais.

11. Nekalbu kaipo dėl neturto, nes aš išmokau perstoti ant to, ką turiu.

12. Moku ir nusizeminti, moku ir apstingu būti (visur ir

šventą gyvenimą vesti ir čystatą pagal apžadus kokius padarę užlaikyti; bet šie žodžiai pritaikinti prie gyvenančių ant sviato, nurodo padorą gyvenimą, kurį jie tur vesti pagal Dievo prisakymus. *Kas norint meilingo*: tai yra pildyti tuos geras darbus draugystėje žmonių, kurie pelnią, mumis mūsų kaimynų pagarbą ir prielankumą. *Kas norint geros šlovės*: tai yra, jog per savo pasielgimą ir apsiėjimą mums reik stiprinti artimą (jo tikėjimą) ir duoti jam gerą pavyzdį savo darbais. *Jei kuri gerybė, jei kokia garbinga drausmė*: idant tie kurie klęsta regdami padorumą ir gerą drausmę tikro tikėjimo, galėtų atsiversti. Ir ant galo, Apaštalas veli ja ne tik Pilipensams bet ir visiems krikščionims, mislyti apie tuos daiktus: tai yra jų moki. tis ir apie juos rūpintis idant Dievo ramybė būtų su jais.

visuose daiktuose išmokytas esmi) ir būti pasotintu ir alkti, ir apščiai turėti, ir neturtą kentėti.

13. Vis galiu tame, kursai mane pastiprina.

14. Bet vienok gerai padarėte, apveizdėdami vargą mano.

15. O žinote ir jūs, Filipensai, jog pradžioj Evangelijos, kad išėjau iš Macedonijos, nei viena bažnyčia su manim nesidalijo skaičiuje davimo ir ėmimo, tiktai jūs vieni.

16. Nes ir į Tesaloniką, kartą ir du nusiuntėt man ant reikmės mano.

17. Ne idant „jieskočiau“ dovanos, bet „jieskau vaisiaus“ apstingo ant skaitliaus jūsų.

18. Ir turiu vis, ir gausiai turiu: pilnas esmi, atėmęs nuo Epafrodito, ką atsiuntėt kvapą meilybės, afierą meilią, ir Dievui pasimėgstančią.

19. O Dievas mano tegul pripildo visokį jūsų norą pagal savo bagotystės, garbėje Kristuje Jezuje.

20. O Dievui ir tėvui mūsų garbė ant amžių amžinųjų: Amen.

21. Pasveikinkite kiekvieną šventą Kristuje Jezuje.

22. Sveikina jus broliai, kurie su manim yra, sveikina jus visi šventi; o labiausiai, kurie yra iš namų Ciecoriaus.

23. Malonė Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, su dvasia jūsų. Amen.

Šv. Povilo Raštas pas Koliosensus.

Koliosa buvo Phrigijos miestas netoli Liaodicijos. Abejotinu yra daiktu idant šv. Povilas pats ten būtų mokings, žinoma yra, jog Koliosensai buvo atversti Epaphro, Apaštalo mokintinio. Šv. Povilas, didis stabmeldžių Apaštalas, parašė šį Raštą pas Koliosensus būdamas kalinėje Ryme ir apie tą patį laiką, kada jis rašė pas Epheziečius ir Philipensus. Paragimimai ir mokslas jame patalpintas panašus yra į tą, kurį jis išguldė Rašte pas Epheziečius.

I PERSKYRIMAS.

Dėkavoja už malonės suteiktas Koliosensams: ir meldžiasi už juos: Kristus yra galva Bažnyčios, ir darytojumi ramybės per savo kraują: Paulius jo tarnas.

1. Povilas Apaštolas Jezaus Kristaus per valią Dievo ir Ti-moteušas brolis.

2. Tiems, kurie yra Koliosuose šventiems, ir tikintiems broliams Kristuje Jezuje.

3. Malonė jums ir pakajus nuog Dievo Tėvo mūsų ir Viešpaties Jezaus Kristaus. Dėkavojam Dievui ir Tėvui Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, visados už jus melzdamies.

4. Išgirdę apie tikėjamą jūsų į Kristų Jėzų, ir apie meilę, kurią turite prieš visus šventus.

5. Dėl vilties, kuri jums yra danguje padėta, kurią girdėjote žodyje tiesos Evangelijos:

6. Kuri jūsump atėjo, kaip ir visame sviete yra, ir atneša vaisių, auga kaip ir jumyse,

nuog anos dienos, kurioj girdėjot, ir pažinot malonę Dievo tiesoje,

7. Kaip išmokote nuog Epafro mieliausio draugtarno mūsų, kursai yra tikras dėl jūsų tarnas Jezaus Kristaus.

8. Kursai teipogi apsakė mums meilę jūsų dvasioje.

9. Togidėl ir mes nuog dienos, kurioj išgirdome, nepaliaujame už jus melstis, ir prašyti, idant būtumėt pripildyti pažinimu valios jo, visokioje išmintyje ir išmanyme dvasiškame:

10. Idant vaikščioutumėt vertai Dievui visame pasidabodami: visokiame darbe gerame, vaisių atnešdami, ir augdami pažintyje Dievo.

11. Patvirtinti visokia stiprybe pagal galybės šviesybės jo, visokioj kantrybėj, ir lengvaširdystėj su linksmybe.

12. Dėkavodami Dievui Tėvui, kursai mus vertais padarė,

idant būtumēm dalininkais tēvainystēs šventųjų šviesybėje.

13. Kursai mus išgelbėjo iš galybės tamsybių, ir perkėlė į karalystę sūnaus meilės savo.

14. Kuriame turime atpirkimą per kraują jo, atleidimą griekų.

15. Kuris yra paveikslu Dievo neregimo, pirmgimūsis viso sutvėrimo.

16. Nes jame yra sutverti visi daiktai danguose, ir ant žemės regimi ir neregimi, ar tai tronai, ar viešpatystės, ar kunigaikštystės, ar valdžios, vis per jį, ir jame sutverta yra.

17. O jisai yra pirm visų, ir visi daiktai jame užsilaiko.

18. Ir jisai yra galva kūno Bažnyčios, kursai yra pradžia, pirmgimūsis iš numirusių: idant tarp visų jisai būtų turįs pirmybę:

19. Nes jame pasimėgo, idant jame visas pilnumas gyventų:

20. Ir idant per jį sau sudėrintų vis, padaręs pakajų per kraują kryžiaus jo, ar kas ant žemės, arba kas danguose yra.

21. Ir jūs, kurie pirm buvo.

15 e. *Pirmgimūsis*. Kaip Evangelistas aiškina *viengimis* jo Tėvo: taip aiškina šv. Krizostomas *pirm-gimūsis* ne pirmas sutvertas, kaip jo nebuvo sutvertas visai, bet gimęs iš savo Tėvo prieš visus amžius; tai yra lygus amžiuje su Tėvu ir šv. Dvasia.

te attolinti, ir neprieteliai išmanymu piktuose darbuose:

22. O dabar suderino kūne kūno savo per smertį, idant jūs padarytų šventais ir nepažeptais ir nepažeptais po veidu savo.

23. Jei tiktai užsilaikote vieroje patvirtinti, ir nepajudinti, o nepakrutinti nuo vilties Evangelijos, kurią girdėjote, kuri apsakytą yra visam sutvėrimui, kuris po dangumi yra, kurios aš Povilas tarnu pastojau.

24. Kuris dabar džiaugiuos suspaudimuose už jus, ir papildau tai, ko netenka kentėjimui Kristaus, kūne mano, už kūną jo, kuris yra Bažnyčia:

25. Kurio tarnu aš pastojau pagal paskyrimo Dievo, kuris, man duotas yra įsūm, idant išpildyčiau žodį Dievo.

26. Paslėptinę, kuri buvo užslėpta nuo amžių, ir nuo giminių, o dabar apreikšta yra šventiems jo,

27. Kuriems norėjo Dievas apreikšti bagotystės garbės tos paslėptinės tarp pagonų, kuri yra Kristus, tarp jūsų viltis garbės.

28. Kurį mes apsakome

24 e. *Ko netenka*. Ne tai, kad ko netektų Kristaus pačio kentėjimuose kaip *galvos*; bet daug kentėjimų da *nedatenka*, arba da ateis jo kūne Bažnyčioje ir jo šanariuose tikinčiuose.

drauzdami kiekvieną žmogų, ir mokydami kiekvieną žmogų visokioje išmintyje, idant padarytumėm kiekvieną žmogų tobulą Kristuje Jezuje.

29. Kuriame daikte ir dirbu, kariaudamas pagal galybės jo, kuri manyje tvirtai daro.

II PERSKYRIMAS.

Perskyrty prieštai melagystes piliozopų ir žydų mokintojų, kurie norėtų juos atitraukti nuo Kristaus.

1. Nes noriu idant žinotumėt, kokį rūpestį turiu apie jus, ir apie tuos, kurie yra Liaodicėjoj, ir kurie norint neregėjo veidø mano kūne:

2. Idant palinksmintos būty širdys jų, susiglaudę meilėje, ir ant visokių bagotysčių pilnumo išmanyto, ant pažinimo paslėptinės Dievo Tėvo ir Kristaus Jezaus:

3. Kuriame paslėpti yra visi skarbai išminties ir pažinimo.

4. O tai sakau, idant jūsų niekas neapgautų per augštą iškalbą.

5. Nes norint kūnu attolintas esmi, bet dvasia esmi su jumis: džiaugdamasi, ir matydamas rėdą jūsų, ir patvirtinimą tos, kuri yra Kristuje, vėros jūsų.

6. Kaip toda priėmėt Kristų Jėzų Viešpatį, jame vaikščiokite.

7. Įsāknyti, ir pastatyti

jame, ir patvirtinti tikėjimu, kaip ir išmokote, gausindamies jame su dėkavojimu.

8. Veizdėkite, idant kas jus neapgautų per proto meilę ir per niekingą privylimą, pagal įstatymo žmonių, pagal elementų svieto, o ne pagal Kristaus.

9. Nes jame gyvena visas pilnumas Dievystės kūniškai.

10. Ir este jame pripildyti, kursai yra galva visokios kunigaikštystės ir galybės.

11. Kuriame ir apipiaustyti este apipiaustymu ne ranka padarytu, per išvilkimą kūne kūniško, bet per apipiaustymą Kristaus.

12. Drauge su juomi palaidoti krikšte, kuriame ir prisikėlėt per tikėjimą darbo Dievo, kuris jį prikėlė iš numirusių.

13. Ir jus, kad buvot numirę nusidėjimuose, ir neapipiaustyme kūno jūsų, drauge su juomi atgaivino, atleizdamas jums visus nusidėjimus.

14. Ištrynęs, kursai prieš mus buvo, parašą dekreto, kuris buvo mums priešingas, ir aną nukėlė iš vidaus, prisegęs jį prie kryžiaus:

15. Ir nuplėšęs kunigaikštystes, ir valdžias išvedė drąsiai ant paveizdo, regimai triumfą darydamas iš jų pats per save.

16. Tegul toda niekas jį

nesūdyja dėl valgio arba dėl gėrimo, arba dėl dalies šventos dienos, arba dėl naujų mėnesių, arba dėl savaitų.

17. Kurie yra šešėlis būsiančių daiktų: o kūnas Kristaus.

18. Tegul jūsų niekas nesuvaldžioja, norėdamas per pasizeminimą, ir tarnavimą aniolų, ko neregėjo vaikščiodamas, pasiūtęs dykai pajautimu kūnu savo.

19. O nesilaikydamas prie galvos, iš kurios visas kūnas per susegimus ir ryšius sudėtas, ir drauge suglaustas auga ant pagausinimo Dievui.

20. Jeigu tada numirę este su Kristumi nuog elementų šio

svieto: kogi dėl dar kaip gyvendami ant svieto įstatymus darote?

21. Nedasilytėkit, nei ragaukit, nei krutinkit:

22. Kurie visi daiktai genda, per patį vartojimą, pagal prisakymų, ir mokslų žmonių.

23. Kurie tiesa tur paveizdą išminties, pramintame tarnavime, ir nusizeminime, ir ne palengvinime kūnui. nei garbėje kokioje ant pasotinio kūno.

III PERSKYRIMAS.

Jis ragina išsivilkti seną žmogų, ir užsivilkti naują. Priedermės pačių ir vyrų, vaikų ir tarnų.

1. Jei tada drauge prisikėlėte su Kristumi, jieškokite kas

16 e. *Dėl valgio ir tt.* Tur ant mūsų žydų užlaikomus skyrus čysto ir nečysto valgio: ir jų švenčių, naujų mėnesių ir subatų, kaip nerišančių daugiaus naujame įstatyme.

18 e. *Norėdamas ir tt.* Tai yra su mumi, savo išrastą prietaringą garbę, melagingą: nuduodančių nusizėminimą, bet ištikro paeinančią iš puikybės. Tokia buvogarbė, kurią daugel iš piliozopų (prieš kuriuos šv. Povilas kalba) duodavo aniuolams ar šėtonams, aukodami jiems, kaip nešėjams išminties tarp Dievo ir žmonių; stengėsi jie tokiu būdu parodyti *nusizėminimą*, tartum Dievas būtų per didelis, kad galima būtų prie jo kreiptis per žmogų, atidedami tokiu būdu į šalį tarpininkystę Jezaus Kristaus, kuris yra galva aniolų ir žmonių. Tokis buvo aniolų garbinimas senų eretikų, mokintinių Simono ir Menanderio, kuriuos jie laikė už sutvertojus ir vieš-

pačius šio žemesnio svieto. Tai yra tikra, juog tie, kuriuos čion apaštalas pasmerkia, nepripažino galvos (e. 9), tai yra Jezaus Kristaus, ir jo tarpininkystės: ir todėl, ką jis čion rašo nepalyti mokslo ir papročio katalikų, trokštančių idant mūsų geri aniolai melstų Dievą už mus per Jėzų Kristų. Šv. Jeronimas (Epist. ad Algas) supranta per religiją arba aniolų tarnavimą, žydų tikėjimą per aniolus duotą: ir išrodo, jog viskas, kas čion yra pasakyta, yra priešai žydų mokintojus, kurie stengėsi paduoti naujus krikščionis po įstatymais zokono Maizio.

21 e. *Nedasilytėkit ir tt.* Prasmė yra, jog krikščionys neprivalo pasiduoti. teip įstatymams seno Zokono, draudžiantiems dasilytėjimo arba ragavimo nečystų daiktų: kaip prietaringiems išradimams eretikų, uždedančių tokius susiaurinimus, po prieanga mokslo, nusizėminimo ar nusimažinimo.

yra augštai, kur Kristus yra sėdįs po dešinės Dievo.

2. Kas augštai yra dūmokitė, ne kas yra ant žemės.

3. Nes numirėt: ir gyvenimas jūsų paslėptas yra su Kristumi Dieviep.

4. Kada Kristus gyvenimas jūsų pasirodys: tada ir jūs pasirodysite su juomi garbėje.

5. Marinkite tada sąnarius jūsų, kurie yra ant žemės, paleistuvystę, nečystatą, biaurybę, pikną pageidimą, ir godulystę, kuri yra tarnavimu balvonams.

6. Dėl kurių daiktų atein rūstybė Dievo ant sūnų netikinčių.

7. Kuriuose ir jūs kitą kartą vaikščiojot, kad juose gyvenot.

8. Bet dabar atmeskite ir jūs vis: rūstybę, supykimą, pyktį, bliuznyjimą, gėdišką kalbą iš burnos jūsų.

9. Nemeluokit tarp savęs: nuvilkę nuo savęs seną žmogų su darbais jo.

10. O apsilikę naują tą kursai atsinaujina ant pažinimo, pagal paveikslą to, kuris jį sutvėrė.

11. Kur nėra pagono, ir žydo, apiapiaustymo, ir neapiapiaustymo, Barbaro, ir Seyto, nevalninko ir valno, bet vis ir visuose Kristus.

12. Apsivilkit tada kaip išrinkti Dievo šventi, ir numylėti, viduriais mielaširdystės,

malonyste, nusizeminimu, tikyba, kantrybe:

13. Vienas kitą kęzdami, ir kits kitam atleizdami, jei kas tur ant kito apskundimą: kaip ir Viešpats atleido jums, taip ir jūs.

14. O ant to viso turėkit meilę, kuri yra ryšiu tobulystės.

15. O pakajus Kristaus tegul pergal širdyse jūsų, kuriop pavadinti este viename kūne: o dėkavoję būs.

16. Zodis Kristaus tegul gyvena jums apstingai, su visokia išminti, mokydami, ir persegdami patį save per psalmus, giesmes, ir giedojimus dvasiškus, malonėje giedodami širdyse jūsų Dievui.

17. Vis ką tiktai darote žodyje arba darbe, vis vardan Viešpaties Jezaus Kristaus, dėkavodami Dievui ir Tėvui per jį.

18. Moterės paduotos būkite vyrams, kaip reikia, Viešpatyje.

19. Vyrai mylėkit moteres jūsų ir nebūkit kartus prieš jas.

20. Vaikai paklusnūs būkit gimdytojams visuose daiktuose: nes tai įtinka Viešpatyje.

21. Tėvai neveskit į supykimą vaikų savo, idant nestotų mažširdžiais.

22. Tarnai būkite paklusnūs visuose daiktuose, ponams pagal kūno, netarnaudami dėl akių, kaip tikt žmonėms įtik-

dami, bet tikrybėje širdies bijo-
damiesi Dievo.

23. Ką tiktai darote dary-
kit iš širdies, kaipo Viešpačiui,
o ne žmonėms.

24. Žinodami, jog gausite
nuog Viešpaties algą tėvainystės
Viešpačiui Kristui tarnaukite.

25. Nes kas daro abidą, at-
ims tai, ką neteisiai padarė: o
nėra skyriaus veidų pas Dievą.

IV PERSKYRIMAS.

*Rodyja nuolatą maldą ir išmintį. Yvairi
pasveikintimai.*

1. Ponai, kas teisingo yra,
ir priderančio, tarnams dary-
kit: žinodami, juog ir jūs turite
Viešpatį danguje.

2. Maldoje neparstokite,
jauzdami anoje su dėkavojimu.

3. Melzdamiesi drauge ir už
mus, idant mums Dievas atida-
rytų duris kalbos, ant apsaky-
mo paslėptinės Kristaus (dėl ku-
rios ir surištas esmi).

4. Idant ją apreikščiau teip,
kaipo man reikia kalbėti.

5. Apsieikite išmintyje su
tais, kurie yra svetimi, atpirk-
dami laiką.

6. Kalba jūsų tegul bus vi-
sados meilėje, druska pasūdy-
ta, idant žinotumėt, kaipo tu-
rite kiekvienam atsakyti.

7. Kas su manim dedas, vis
jums apsakys Tychikus mieliau-

sias brolis, ir tikras tarnas ir
draugtarnas Viešpatyje.

8. Kurį dėl to paties siun-
čiau jums, idant ištirtų, kas
dedas su jumis, ir palinksmintų
širdis jūsų.

9. Su Onezimu mieliausiu,
ir tikru broliu, kursai yra iš jų.
Vis kas čia dedas, apsakys
jums.

10. Sveikina jus Arystarchus
draugkalinis mano, ir Morkus
seserėnas Barnabo, apie kurį
gavote prisakymus: jei ateitų
jums, priimkite jį.

11. Ir Jezus, kursai vadinos
Justumi: kurie yra iš apipiaus-
tymo: tie vieni yra padėtojai
mano, karalystėje Dievo, kurie
man buvo palinksmimu.

12. Sveikina jus Epafras,
kursai iš jūsų yra tarnas Kris-
taus Jezaus, visados rūpesnin-
gas apie jus maldose, idant sto-
vėtumėt tobuli, ir pilni visokioj
valioj Dievo.

13. Nes duodu jam liūdy-
jimą, jog tur didį darbą apie
jus, ir apie tuos, kurie yra
Liaodicėjoj, ir kurie Hierapoly-
je.

14. Sveikina jus Lukošius
gydytojas mieliausias ir Demas.

15. Pasveikinkite brolius,
kurie yra Liaodicėjoj ir Nimfą,
ir surinkimą, kuris yra namuo-
se jo.

16. O kad perskaityta bus
pas jus ta gromata, padarykit,

idant būtų skaityta ir bažnyčioje Liaodicensų: o tą, kuri yra pas Leodicensus, idant jūs perskaitytumėt.

17. O pasakykit Archipui: dabok ant tarnavimo, kurį ga-

16 e. *O tą, kuri yra pas Leodicensus, idant jūs perskaitytumėt.* Koks buvo tas raštas nežinia, ir rašytojai padavė įvairias apie jį nuomones. Kai kurie aiškina buvus raštą šv. Povilo, parašytą pas Leodicensus, bet dingusį, kurio daugiaus nieks neliko, kaip tik eilė išsireiškimų, surinktų iš kitų šv. Povilo laiškų; bet to negalima laikyti nei už žodį minėto laiško. Kiti mano, juog laiškas mini raštą, išsiųstą Leodicensų pas šv. Povilą, kurį jis nusiuntė Koliosensams dėl per-

vai Viešpatyje, idant jį išpildytumei?

18. Pasveikinimas ranka mano Povilo. Atminkite ant apkalimų mano. Malonė su jumis. Amen.

skaitymo. Bet ši nuomonė neišrodo gerai esant pamatuota. Daug teisingiaus išrodo, juog šv. Povilas parašė raštą iš Rymo pas Leodicensus, tame pačiame laike kaip ir pas Koliosensus, lygiai juos mylėdamas, ir prisakė, idant raštas būtų perskaitytas pas Koliosensus dėl jų pamokinio; ypatingai juog tuodu miestu lygiai buvo lankomu neteisų mokymų, priešai kuriuos apaštalas rūpino juos persergėt, idant nebūtų užkrėstu jų pavojingu mokslu.

Pirmasis Šv. Povilo Raštas pas Tesalioniečius.

Tesalionika buvo Macedonijos sostapilis, kuriame šv. Povilas skelbdamas Evangeliją atvertė nekuriuos žydus ir didelį skaitlių stabmeldžių, bet netikintieji žydai, pavydėdami jam pasėkmės, sukėlė tokį maištą prieš jį, juog jis ir jo draugas Silvanus buvo priverstu pilį apleisti. Paskui, nuėjus į Atenus, šv. Povilas išgirdo, juog atsivertę Tesalionikoje, nuo laiko jo išėjimo buvo smarkiai persekiojami, ir kad jiems drąsos nepritrūktų, išsiuntė Timotiejų idant juos prilaikytų ir stiprintų jų kentėjimuose. Tuom tarpu šv. Povilas nuvyko į Korintą, kur jis parašė šį pirmą laišką o teipgi ir antrą pas Tesalioniečius, abu tuose pačiuose metuose, t. y. devynioliktuose po užžengimui į Dangų Mūsų Viešpaties. Laiko bėgyje, šiuodu jo laišku buvo pirmiausiu parašytu.

I PERSKYRIMAS.

Dėkaroja už malones suteiktas Tesalioniečiams.

1. Povilas ir Silvonas, ir Timoteušas bažnyčiai Tesalioniečių, Dievuje Tėve ir Viešpatyje Jezuje Kristuje.

2. Malonė jums ir pakajus. Dėkavojame Dievui visumet už jus visus: atmindami ant jūsų maldose mūsų be perstojo,

3. Atmindami ant veikalo jūsų vėros, ir darbo ir meilės; ir kantrybės vilties Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, po akių Dievo ir Tėvo mūsų.

4. Zinodami broliai, numylėti nuog Dievo apie išrinkimą jūsų:

5. Jog Evangelija mūsų ne

buvo pas jus, tiktai kalboje, bet ir galybėje, ir Dvasioje šventojoje ir didžiojo tobulybėj, kaipozinote, kokiais buvome tarp jūsų dėl jūsų.

6. O jus stojotės sekiotojais mūsų ir Viešpaties: priėmę žodį didžiame suspaudime su linksmybe Dvasios šventosios.

7. Teip, jog stojotės paveikslu visiems tikintiems Macedonijoje ir Achajoje.

8. Nes nuog jūsų yra apskelbtas žodis Viešpaties: netiktai Macedonijoje, ir Achajoje, bet tikėjimas jūsų ant kiekvienos vietos atėjo, kuris yra į Dievą, teip, jog nereikia mums apie tai nieko sakyti.

9. Nes patįs apie mus apsaoko, kokį turėjom įėjimą pas jus:

ir kaipo prisivertēt pas Dievā nuog balvonų, idant tarnautumēt Dievui gyvam ir tikram.

10. Ir lauktumēt Sūnaus jo iš dangaus (kurį prikėlē iš numirusių) Jezaus, kursai mus išgelbėjo nuo rustybės ateinančios.

II PERSKYRIMAS.

Apaštalo teisumas skelbime jiems Evangelijoj; ir apie jos priėmimą.

1. Nes patįs žinot broliai, apie įėjimą mūsų pas jus, jog ne tuščias buvo:

2. Bet pirmu nukentėję ir išgėdinti būdami (kaip žinote) Filipose drąsumą turėjom kalbėti jūsump Dievuje mūsų apsa kyti jums Evangeliją Dievo su didžiu rūpesčiu.

3. Nes draudimas mūsų ne iš paklydimo, nei iš nečystatos, nei vyliuje.

4. Bet kaipo nuo Dievo dattirti buvome, idant mums būtų patikėta Evangelija: taip kalbame, ne kaipo žmonėms pamėgdami, bet Dievui, kursai datiria širdis mūsų.

5. Nes niekados nebuvome kalboj viltavilystės, kaipo žinote: nei priežastyje godulystės: Dievas yra liūdytoju:

6. Nei jieškodami nuog žmonių šlovės, nei nuog jų, nei nuog kitų.

7. Galėdami būt jums sun-

kiais, kaipo Apaštolai Kristaus: bet stojomės mažutėliai tarp jų, kaipo kad žindytoja šildytų sūnus savo:

8. Teipo jų trokšdami širdingai, norėjome paduoti jums netiktai Evangeliją Dievo, bet ir dūšias savo: jog stojotės mums mieliausiais,

9. Nes atmenate broliai ant darbo mūsų ir nuvargimo: nakty ir dieną dirbdami, idant nei vieną iš jų neapsunkintumėm, apsakėm pas jus Evangeliją Dievo.

10. Jūs este liūdytojai ir Dievas, kaipo šventai ir teisingai ir be nuotarties buvome jums, kurie įtikėjot.

11. Kaip žinote, kaipo kiekvieną iš jų (kaip tėvas sūnus savo),

12. Melzdami jus, ir palinksmindami apsakėm, idant vaikšiotumėt vertai Dievui, kursai jus pavadino į savo karalystę, ir garbę.

13. Togidėl ir mes dėkavoja me Dievui be perstojimo, jog priėmę nuog mūsų žodį girdėjimo Dievo, priėmėt jį, nekaipo žodį žmonių, bet (kaip užtiesą yra) kaipo žodį Dievo, kursai dirba jummyse, kurie įtikėjote,

14. Nes jūs broliai stojotės sekiotojais bažnyčių Dievo, kuriuos yra žemėje žydu Kristuje Jezuje, jog tą patį ir jūs kentė-

jot nuog drauggiminiečių jūsu, kaipo ir anie nuog žydų.

15. Kurie ir Viešpatį Jėzų užmušė, ir Pranašus, ir mus persekiojo, ir Dievui neįtinka, ir visiems žmonėms yra priešingi.

16. Užgindami mums, idant nekalbėtumėm pagonams, idant būtų išganyti, idant pildytų visados griekus savo, nes atėjo ant jų rustybė Dievo iki galo.

17. O mes broliai būdami apleistu nuog jūsų ant trumpo laiko, veidu ne širdžia labiaus skubinamės regėti veidą jūsų, su didžiu noru.

18. Nes norėjom ateiti į jusump, (labiaus aš Povilas) ir vieną, ir antrą kartą: bet sugaišino mus šėtonas.

19. Nes kurigi yra viltis mūsų arba linksmybė, arba karūna pasigyrimo? ar-gi ne jūs po akių Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus este ant atėjimo jo?

20. Nes jūs este garbė mūsų ir linksmybė.

III PERSKYRIMAS.

Apastalo rūpestis ir meilė dėl Tesaloniciečių.

1. Todėl negalėdami toliaus užsiturėt, pasimėgo mums pasilikti Atenuose vieniems:

16 e. *Idant pildytų visados griekus savo.* Tai yra pripildytų saiką savo griekų, ir paskui apturėtų bausmę Dievo teisybės. Nes atėjo ant jų Dievo rūstybė iki galui. Tai yra, tęsės ant jų iki galui.

2. O nusiuntėm Timoteušą, brolių mūsų ir tarną Dievo Evangelijoje Kristaus, idant jus pastiprintų, ir pagraudentų apie tikėjamą jūsų:

3. Idant nei vienas neturėtų baimės tuose varguose, nes patį žinote, jog ant to esme pastatyti.

4. Nes ir kada buvome pas jus, pranešėm jums, jog turėsim vargus kentėt, kaipo ir stojos, ir žinote.

5. Dėlto ir aš negalėdamas ilgiaus užsiturėt, nusiunčiau, idant dasizinočiau apie viarą jūsų, idant kartais negundintų jus tasai, kuris gundina, o idant nebūtų dykas darbas mūsų.

6. Bet dabar kad Timoteušas atėjo nuog jūsų mūsų, ir apsakė mums viarą ir meilę jūsų, ir jog gerai ant mūsų atmenate visados, geizdami mus regėt, kaipo ir mes, teipogi jūs:

7. Dėl to palinksminti esme broliai iš jūsų kiekviename reikale, ir varge mūsų, per tikėjamą jūsų.

8. Nes dabar gyvi esme, jei jūs stovite Viešpatyje.

9. Nes kokį-gi dėkavojimą galime Dievui atiduoti už jus visokiame džiaugsmė, kuriuomi džiaugiamės dėl jūsų, po akių Dievo mūsų.

10. Naktį ir dieną didžiaus melzdamies, idant išvystumėm veidą jūsų, ir dapildytumėm

tai, ko nedatenka tikėjimui jūsų?

11. O pats Dievas ir Tėvas mūsų, ir Viešpats mūsų Jezus Kristus, tegul taiso, kelią mūsų įsump.

12. O jus Viešpats tegul padaugina ir tegul pagausina meilę jūsų vieno prieš kitą, ir prieš visus, kaip ir mes prieš jūsų:

13. Dėl pastiprinimo širdžių jūsų be nuotarties šventybėje, po akių Dievo ir tėvo mūsų, atėjime Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus su visais šventais jo. Amen.

IV PERSKYRIMAS.

Jis juos ragina prie čystatos ir sąjūtarpinės meilės; kalba apie prikėlimą iš numirusių.

1. Toliaus tada broliai prašome jus ir meldžiame Viešpatyje Jezuje, idant, kaip priešmėt nuog mūsų, kokiū būdu jūs turite vaikščioti, ir Dievui pamėgti, teipo ir vaikšiotumėt, idant tuo daugiaus gausintumėtės.

2. Nes žinote kokius praskymus jums daviau per Viešpatį Jėzų.

3. Nes ta yra valia Dievo pasišventimas jūsų: idant užsiturėtumėt nuog paleistuvystės.

4. Idant mokėtų kiekvienas iš jūsų įdą savo laikyti šventybėje, ir viežlibystėje:

5. Ne pageidime noro, kai-

po ir pagonai, kurie nepažįsta Dievo,

6. O idant niekas nespaustų nei apgautų kokiam reikale brolių savo: nes atkeršytojų yra Viešpats to viso, kaip pirmu jums pranešėm ir apsakėm.

7. Nes nepavadino mus Dievas ant nečystatos, bet ant pašventimo.

8. O todėl, kuris tai paniekina, nepaniekina žmogų, bet Dievą, kuris teipogi mums davė Dvasią savo šventąją.

9. O apie meilę brolišką reikia jums rašyti, nes jūs patįs nuog Dievo išmokote, idant mylėtumėt viens kitą.

10. Nes tai darote dėl visų brolių visoje Macedonijoje, • meldžiame jus broliai, idant tuo daugiaus gausintumėtės,

11. Ir rūpintumėtės, idant būtumėt romų, o idant reikalą jūsų pildytumėt, ir rankomis savo dirbtumėt, kaip jums įsakėm: O idant priderančiai apsieitumėt su tais, kurie yra svetimi, o nieko svetimo negeistumėt.

12. O nenorime, broliai, idant nežinotumėt apie tuos, kurie užmigo, kad nenuliūstumėt, kaip ir kiti, kurie vilties netur.

13. Nes jei tikime, jog Jezus numirė, ir kėlėsi iš numirusių, teip ir Dievas tuos, kurie užmigo per Jėzų, atves su juomi:

14. Nes tai jums sakome zodyje Viešpaties, jog mēs, kurie gyvi esme, kurie pasilikome ant atėjimo Viešpaties, nepranoksime tų, kurie užmigo.

15. Nes pats Viešpats su įsakymu, ir su balsu Arkaniolo, ir su triūba Dievo nužengs iš dangaus: O numirėliai, kurie yra Kristuje, kelsis pirmi.

16. Paskui mēs, kurie gyvi esme, kurie pasiliektame, drauge būsime pagauti su jais debsyse dėl sutikimo Kristaus ant oro, ir taip visados su Viešpačiu būsime.

17. Togidėl linksminkite viens kitą, tais žodžiais.

V PERSKYRIMAS.

Viešpaties diena ateis, kada mažiausiai bus laukiama. Raginimas prie įvairių priešdėmių.

1. O apie laikus, ir apie valandas, broliai, nereikalaujate, idant jums rašytumėm.

2. Nes patys tikrai žinote, jog diena Viešpaties, kaip o valgis naktį, teip ateis.

3. Nes kada sakys: pakajus ir ne baimė, tada ant jų ūmai prapuolimas ateis, kaip o sopulys ant turinčios viduriuose: o neišbėgs.

4. O jūs, broliai, ne este tamsybėse, idant jus ana diena kaip o vagis sugautų:

5. Nes visi jūs este sūnais

šviesybės, ir sūnais dienos, nesme nakties, nei tamsybių.

6. Dėlto-gi nemiegokime kaip o ir kiti, bet jauskime, ir būkime negirtais.

7. Nes kurie miegt, naktį miegt: o kurie girtais yra, naktį pasigeria.

8. O mēs, kurie esme dienos, būkime be apsigėrimo apsilvėję šarvu vieros, ir meilės ir šalmu vilties išganymo.

9. Nes Dievas nepastatė mus ant rūstybės, bet ant apturėjimo išganymo per Viešpatį mūsų Jėzų Kristų,

10. Kursai numirė už mus: idant, ar tai jaučiame, ar miegame, drauge su juomi gyvi būtumėm,

11. Todėl linksminkite kits kitą, ir mokite vienas kitą, kaip o ir darote.

12. O meldžiame jus, broliai, idant pažintumėt tuos, kurie dirba tarp jūsų, ir kurie yra vyresniais ant jūsų Viešpatyje, ir draudžia jus.

13. Idant juos didžiaus mylėtumėt dėl jų darbo: pakajų turėkit su jais.

14. O meldžiame jus, broliai, drauskite nerimstančius, linksminkite mažos širdies, primkite silpnus, būkite lengvos širdies prieš visus.

14 e. *Nerimstančius*, tai yra ištvirtusius gyvenančius be regulos.

15. Veizdēkite, idant kas kam piktą už pikto neatiduotų: bet visados, kas yra gero sekiokite tarp savęs, ir prieš visus. 16. Visados džiaugkitės. 17. Be paliovimo melskitės. 18. Visuose daiktuose dėkavokite: nes ta yra valia Dievo Kristuje Jezuje dėl jūsų visų. 19. Dvasios negesinkite. 20. Pranašystes už nieką neturėkite. 21. O vis datirkite: kas yra gero turėkities. 22. Nuog visokio paveikslo pikto užsiturėkite. 23. O pats Dievas pakajaus tegul pašvenčia jus visuose	daiktuose: idant visa dvasia jūsų. ir dūšia, ir kūnas be kaltės ant atėjimo Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus būtų užlaikytas. 24. Viernas yra, kursai jus pašaukė, kursai teipojieg padarys. 25. Broliai, melskitės už mus. 26. Pasveikinkit brolius visus su pabučiavimu šventu. 27. Užprisiekiu jus per Viešpatį, idant ta gromata būtų perskaityta visiems šventiems broliams. 28. Malonė Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus su jumis. Amen.

Antras Švento Povilo Raštas pas Tesalioniečius.

Šiame rašte šv. Povilas ragina (persergsti) Tesalioniečius tęsti Kristaus tikėjime ir neabejoti gaudinimų neteisių mokiniojų, sakančių, juog Sūdo diena prisiartino, kuomet prieš jų turėsią ateiti daug ženklų ir stebūklų. Jis jiems prisako stipriai laikytis padavimų jo paliktų ar *žodžių* ar *raštais*; ir rodo, kaip jie, iš būdo jo rašymo, gal būti persitikrinę apie teisingumą jo laiškų.

I PERSKYRIMAS.

Dėkavoja Dievui už jų tikėjimą ir ištesėjimą ir meldžiasi už jų prisikėlimą visame, kas yra gero.

1. Povilas ir Silvonas ir Timoteušas bažnyčiai Tesalonicų, Dievuje Tėve mūsų ir Viešpatyje Jezuje Kristuje.

2. Malonė jums ir pakajus nuog Dievo Tėvo mūsų ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

3. Dėkavoti turime Dievui visados už jus, broliai, teip kaip pridera, jog labai auga tikėjimas jūsų, ir dauginas mėlė kiekvieno iš jūsų prieš kitus.

4. Teip, jog ir mės patys giriamės iš jūsų bažnyčiose Dievo, iš jūsų kantrybės ir tikėjimo, ir visuose persekiojimuose jūsų ir prispaudimuose, kuriuos kenčiate.

5. Ant parodymo teisingo sūdo Dievo, idant būtumėt ver-

ti paskaitytai būti karalystei Dievo, dėl kurios ir kenčiate,

6. Jei tiktai yra teisingas daiktas pas Dievą, idant atiduotų vargą tiems, kurie jus vargina.

7. O jums, kurie varginti esate, atilsį su mumis apsireikime Viešpaties Jėzaus iš dangaus su aniolais galybės savo.

8. Liepsnoje ugnies duodančio atkeršijimą tiems, kurie Dievą nepažįsta, ir kurie nepaklusnūs yra Evangelijai Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus,

9. Kurie koroną atims amžiną prauzime nuog veido Viešpaties, ir nuog garbės galybės jo.

10. Kad ateis, idant būtų pagarbintas šventuose savo, ir stebūklingu stotų visuose, kurie įtikėjo: jog įtikėtas buvo liūdyjimas mūsų pas jus anoje dienoje.

11. Dēl ko ir meldžiamēs visados už jus: idant jus Dievas mūsų padarytų vertais pavadinimo savo, ir išpildytų visą valią gerybės, ir darbą tikėjimo galybėje.

12. Idant būtų pagarbin-tas vardas Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus jūsimp, o jūs ja-me pagal malonės Dievo mūsų ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

II PERSKYRIMAS.

Viešpaties diena neateis, kol nusidėjimo žmogus nebus apreikštas. Apaštalų padarimai tur būti užlaikomi.

1. O meldžiame jus broliai per atėjimą Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, ir mūsų susirinkimą pas jį.

2. Idant ne tuojaus atsi-kreiptumėt nuog dūmos jūsų, nei būtumėt įbaukštinti, nei per dvasią, nei per kalbą, nei per gromatą kaip būt nuog mūsų siūsta, kaip arti būtų die-na Viešpaties.

3. Tegul jūsų niekas neap-gaudinėja neįjokiū būdu: nes ne-ateis, jei pirmu neateis atpuo-li-mas, ir nebus apreikštas žmogus grieko, sūnus prapulties.

3 e. *Atpuolimas.* Šis atpuolimas sū-nųjų tėvų buvo laikomas už atpuolimą nuo Rymiečių ciecorystės, kuri turėjo būti sugriauta prieš atėjimą Antikristo. Galima rasi teip-gi manyti apie atpuo-li-mą daugelio tautų nuo Katalikų Bažny-

4. Kursai priešinas ir išsi-kelia ant viso, kas vadinasi Die-vu, arba kas yra garbinto, teipo jog sėsis bažnyčioje Dievo rodydamas save kaipo būtų Dievu.

5. Ar neatmenate, jog kad dar buvau pas jus, tai jums sakiau?

6. O dabar žinote, kas už-trukina, idant būtų apreikštas laike savo.

7. Nes jau paslėptinė netei-sybės pildosi: tiktai idant tas, kursai dabar tur, valdytų, ko-lei iš vidaus nebus atimtas.

8. O tada bus apreikštas anas piktadėjas, kurį Viešpats Jėzus užmuš dvasia burnos sa-vo, ir pražudys apreikšimu atė-jimo savo tą,

9. Kurio atėjimas yra pagal darbo šetono, su visokia galy-be, ir ženklais, ir stebūklais me-lagingais.

čios: kas jau iš dalies įvyko per Ma-gometą, Liuterį ir t. t. ir galima daleisti, jog tas atpuolimas būsiąs didesnis Anti-kristo dienose. *Žmogus grieko.* Reik suprasti apie kokį ypatingą žmogų, kaip galima regėti iš tankaus atkartojimo iš-vardžio (dalelės) s. *tas žmogus grieko, tas pražūties sūnus, tas priešas.* Tas viskas tinka prie piktojo ir didžiojo Antikristo, kuris ateis prieš svieto pabaigą.

4 e. *Bažnyčioje.* Ar Jeruzalemo, apie kurią kiti mislija jog bus atsta-tyta, ar kokieje krikščioniškoje bažny-čioje, kurią jis išvers ant savo locnos garbės, kaip Mahomedas padarė su Ry-tiečių bažnyčiomis.

10. Ir su visokiu apvylimu neteisybės tuose, kurie prapūla: todėl jog meilės tiesos nepriėmė, idant būtų išganyti. Todėl atsiųs jiems Dievas išpildymą apgavimo, idant tikėtų melagystei.

11. Idant būtų apsūdyti visi, kurie neįtikėjo tiesai, bet pritarė neteisybei.

12. Bet mes turime Dievui dėkavot visados už jus broliai numylėti nuo Dievo, jog išrinko jus Dievas pirmainiais ant išganyimo, per pašventimą Dvasios, ir tikėjimą tiesos:

13. In kurį ir pavadino jus, per Evangeliją mūsų, ant apturėjimo garbės Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus.

14. Todėl broliai stovėkite ir turėkitės padavimų, kurių išmokote, ar per kalbą, ar per gromatą mūsų.

15. O pats Viešpats mūsų Jėzus Kristus, ir Dievas o Tėvas mūsų, kursai mus numylėjo, ir davė palinksminimą amžiną, ir viltį gerą per malonę.

16. Tegul graudena širdis jūsų, ir tegul pastiprina visokiame darbe ir kalboje geroje.

10 e. *Atsiųs jiems Dievas*; tai yra Dievas daleis jiems būti apgautais per neteisingus setebūklus ir melagingus prajovus ant pabaudimo jų nesilaikymo ir nemylėjimo tiesos.

14 e. *Padavimų*. Veizėk juog nerasyti padavimai apaštaly, lygiai tur būti riimti kaip ir jų rašalai.

III PERSKYRIMAS.

Praso jų maldų, ir perspėja juos prieš tūn-gingystą.

1. Ant pabaigos broliai melskitės už mus, idant žodis Viešpaties platintųs, ir šlovintųs kaipo ir pas jus.

2. Ir idant būtumėm išliuosuoti nuo nerimstančių ir pikty žmonių: nes ne visų yra viera.

3. O viernas yra Dievas, kurisai jus pastiprįs, ir apsaugos nuo pikto.

4. O tikimės apie jus Viešpatyje, jog ką įsakome ir darote, ir darysite.

5. O Viešpats tegul rėdo širdis jūsų meilėje Dievo, ir kantrybėje Kristaus.

6. O apsakome jums broliai vardan Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, idant atsitrauktumėt nuo kiekvieno brolio, ne pagal rėdo vaikščiojančio, o ne pagal padavimo, kurį ėmė nuo mūsų.

7. Nes patįs žinote, kaipo reikia mus sekti: jog nebuvome neromais tarp jūsų.

8. Nei valgėm duonos keno dovanai, bet per darbą ir nuvargimą dieną ir naktį dirbdami, idant nei vieno iš jūsų neapsunkintumėm.

9. Ne kaipo būtumėm valdžios neturinčiais, bet idant jums patįs save už paveikslą duotumėm, idant mus sektumėt.

10. Nes ir kad buvome pas

jus, tai jums apsakēm, jog jei kas nenor dirbti, tegul ir nevalgo.

11. Nes girdējom, jog nekurie tarp jūsu nerimstančiai vaikščioja, nieko nedirbdami, bet nereikalingus daiktus darydami.

12. O tiems, kurie tokiais yra, apsakome ir meldžiamo per Viešpatį Jēzų Kristū, idant su tylējimu dirbdami savo duoną valgytų.

13. O jūs broļiai neperstokite gerai darydami.

14. O jei kas yra žodžiui mūsų nepaklusnus, tą per gro-

matą paženklinkite, o nemaišykite su juomi, idant būtų užgēdintas:

15. O neturēkit už neprietielių, bet bauskite kaipo broļi.

16. O pats Viešpats pakajaus tegul duoda jums pakajų amžiną visokioj vietoj, Viešpats tegul bus su jumis visais.

17. Pasveikinimas ranka mano Povilo: kas yra ženklų kiekvienoj gromatoj, teipo rašau.

18. Malonē Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus su jumis visais. Amen.

Pirmasis Švento Povilo Raštas] pas Timoteju.

Šv. Povilas rašo šitą raštą pas savo mylimą Timotejū, buvusį tuomet Ephezo Vyskupu, kad pamokinti jį apie vyskupo priedermes, teip iš atžvilgio į jį patį kaip ir į kitus; ir kad jis gerai būtų raaiškintas apie gerų padorumą tų, ant kurių norėtų rankas uždėti: *Neuždėk greit rankų nei ant vieno žmogaus.* Jis jam sako teipgi, kaip tur pasielgti su kunigais. Šis raštas buvo parašytas apie į trisdešimts trejus metus po Užžengimui į Dangų Mūsų Viešpaties: bet kur jis buvo rašytas, nežinia: nuomonė yra, juog tas įvyko Macedonijoje.

I PERSKYRIMAS.

Prinėna Timotejui apie jo priedermę; ir laimina Dievą už mielaširdystę, kurią jis apturėjo.

1. Povilas Apaštolas Jezaus Kristaus pagal prisakymo Dievo Išganytojo mūsų, ir Kristaus Jezaus vilties mūsų.

2. Timoteušui mylimam sūnui viėro e. Malonė, mielaširdystė, ir pakajus nuog Dievo Tėvo, ir Kristaus Jezaus Viešpaties mūsų.

3. Kaipso melžiau tave, idant pasiliktumei Efeze, kad ėjau į Macedoniją, idant apsaikytumei nekuriems, idant nemokytų kitoniškai

4. Nei dabotų pasakų: ir nepabaigtų skaičių giminių: kurie daiktai daugiaus klausinėjimų atneša, neg pasigerinimo dėl Dievo, kuris yra tikėjime.

5. O galas prisakymo yra meilė iš čystos širdies, ir geros sauzinės, ir vieros nepradūmos.

6. Nuog kurių daiktų, nekuri paklydę atsigręžė prie tuščios kalbos,

7. Norėdami būt zokono mokytojais, neišmanydami nei ką kalba, nei apie ką tvirtina.

8. O žinome jog zokonas yra geras, jei zokonas yra geras, jei kas jį priderančiai vartotų:

9. Zinodamas tai, jog zokonas neyra išstatytas dėl teiso, bet dėl neteisųjų, ir nepaklusnųjų, nezbažnųjų, ir griešnųjų,

9 e. *Zokonas neyra* ir tt. Apaštalo nuomone, teisus žmogus daro gerai, ir saugojasi blogo, ne Zokono priverstas ir tikt iš vienos baimės bausmės, paskirtos peržengėjams, bet iš liusooro, iš dorybės ir Dievo meilės; ir teip norėtų daryti, kad Zokono nebūtų.

piktačėjų, ir susibiaurinančių, tėvžudžių, motinžudžių, žmogžudžių.

10. Dėl paleistuvių, sodomitų, žmogvagių, melagių, ir neteisiai prisiekiančių, ir jei kas kito sveikam pamokslui priešinas,

11. Kuris yra pagal Evangelijos garbės palaiminto Dievo, kuri man patikėta yra.

12. Dėkavoju tam, kursai patvirtino mane, Jezui Kristui Viešpačiui mūsų, jog mane paskaitė už teisingą, pastatydamas ant tarnavimo.

13. Kursai pirmu buvau bliuznytojas, ir persekiotojas, ir užgėdintojas: bet mielaširdystę Dievo apturėjau, jog nežinodamas dariau netikėjime.

14. Bet malonė Viešpaties mūsų buvo labai apstinga su tikėjimu ir meile, kuri yra Kristuje Jezuje.

15. Tikra kalba, ir visokio priėmimo verta: jog Kristus Jėzus atėjo ant šio svieto griėnus išganyti, iš kurių aš esmi pirmas.

16. Bet todėl apturėjau mielaširdystę, idant ant manęs pirmiausio parodytų Jėzus Kristus visokią kantrybę ant pamokslotiems, kurie turėtų tikėti į jį, ant amžino gyvenimo.

17. O karaliui amžių nesmertelnam, neregimam, vienam

pačiam Dievui garbė, ir šlovė ant amžių amžinųjų, Amen.

18. Tą prisakymą duodu tau sūnau Timoteušai, pagal praėjusių pranašysčių apie tavę, idant anose kariautumei gerą karionę.

19. Turėdamas tikėjimą ir gerą saužinę, kurią nekurie atmetę apie viera ant paskandos atėjo.

20. Iš kurių yra Himeneušas ir Aleksandras: kuriuos padaviau šėtonui, idant išmuktų nebliuznyti.

II PERSKYRIMAS.

Reikia melsis už visus žmones, nes Dievas nori išganyti visų. Moterims neprivalo mokinti.

1. Meldžiu tada pirmiausiai, idant būtų daryti prašymai, maldos, užtarymai, dėkavojiimai, už visus žmones:

2. Už karalius, ir visus, kurie vyresnybėje yra, idant romų ir tyką gyvenimą vestumėm, visokiame pabažnume ir viežlybystėj.

3. Nes geras tai yra daiktas ir meilus po veidu Išganytojo mūsų Dievo.

4. Kursai nor, idant visi žmonės būtų išganyti, ir ateitų ant pažinimo tiesos.

5. Nes vienas Dievas, vie-

nas ir tarpininkas Dievo ir žmonių, žmogus Kristus Jėzus:

6. Kursai davė pats save ant atpirkimo už visus, ant liūdyjimo laiku savo.

7. Ant ko aš pastatytas esmi apsakytojas ir Apaštolas (tiesą kalbu nemeluojau) mokytojas pagonų tikėjime ir tiesoje.

8. Noriu tada, idant vyrai melstųs visokioj vietoj pakeldami čystas rankas be rūstybės ir barnies.

9. Teipogi ir moteriškės rūbuose priderančiuose su užsigėdinimu, ir su viežlybumu rėdysimos, o ne su plaukais susuktais, arba su auksu, arba žemčiūgais, arba brangių rūbų.

10. Bet kaipo pridera moteriškėms išrodančioms pabažnumą per geras darbus.

11. Moteriškė tesimokia tylėjimo su visokiu paklusnumu.

12. O mokyti moteriškei ne-

5 e. *Vienas tarpininkas.* Kristus yra *vienas ir vienintelis išganyto tarpininkas*; Jis save patį atidavė, kaip apaštalas toliaus rašo, *ant atpirkimo už visus*. Jis yra teipogi *vienintelis tarpininkas*, kuris nereikalauja, idant kas jo prašymus pavestų tėvui. Tai bet nepriešinas mūsų įieškojimui maldų ir užtarymo, teip tikinčiųjų ant žemės, kaip šventųjų ir aniolų danguje, dėl apturėjimo mielaširdystės, malonės ir išganyto per Jėzų Kristų. Kaip šv. Povilas tankiai troško pagalbos maldų tikinčiųjų, be jokio užgavimo (jokios skriaudos) tarpininkystei Jėzaus Kristaus.

daleidžiu, nei valdžios turėti ant vyro, bet būti tylėjime.

13. Nes Adomas pirmas suvertas yra: paskui Jieva.

14. Ir Adomas nebuvo privilegias, bet moteriškė apgauta buvo peržengime.

15. Bet išganyta bus per gimdymą vaikų, jei užsilaikys vieroj, ir meilėj. ir šventybėje su nusitūrėjimu.

III PERSKYRIMAS.

Kokie žmonės gal būti į kunigus daleisti: Bažnyčia yra teisybės stulpas.

1. Tikra kalba: jei kas geidžia vyskupystės, gero darbo geidžia.

2. Reikia tada, idant vyskupas be nuotarties būtų, vyras vienos moterės, negirtaujis, išmintingas, viežlyvas, gėdingas, svečius priimančs, ant mokymo primanus.

3. Ne girtuoklė vyno, ne muštojas, bet tykas, ne vaidingas, ne godulingas.

4. Bet gerai valdąs namus savo, vaikus turįs paklusnume su visokia viežlybyste.

5. O jei kas nemok valdyti

2 e. *Vienos moters.* Ne ta yra prasimė, idant kiekvienas vyskupas turėtų pačią (ir pats šv. Povilas neturėjo), bet juog nei vienas neturėtų būti daleistas prie šventimo į vyskopus. kunigus ar dijakonus, kuris daugian nei sykį buvo vedęs.

namų savo, kaip-gi rūpįsis apie bažnyčią Dievo?

6. Ne naujatikis, idant pasikėlęs į puikybę neįpultų į sudą velnio.

7. O reikia jam turėti ir gerą liūdyjimą nuo tų, kurie svetimais yra, idant neįpultų į išjuokimą, ir į žabangus velnio.

8. Dijakonai teipojieg gėdingi, ne dvejokio liežuvio, ne pasidavę ant didžio gėrimo vyno, nejieškanti biauros uždarbės.

9. Turėdami paslėptinę vieros čystoje sauzinėje.

10. O tie tegul bus pirmu datirti, ir teip tegul tarnauja, neturėdami ne jokios kaltybės.

11. Moteriškės teipojieg gėdingos, neapkalbančios, nepasigeriančios, teisingos visame.

12. Dijakonai tegul bus vyrai vienos moterės, kurie vaikus savo gerai valdytų, ir namus savo.

13. Nes kurie gerai tarnautų, gaus gerą sau iškėlimą, ir didį pasitikėjimą vieroje, kuri yra Kristuje Jezuje.

14. Tai tau rašau, tikėdamas, jog veikei tavęsp ateisiu.

15. O jei užtrukčiau, idant žinotumei kaipo reikia tau apsieiti namuose Dievo, kurie yra

Bažnyčia Dievo gyvojo, stulpas ir patvirtinimas tiesos.

16. O aiškiai didė yra paslėptinė mielaširdystės, kuri apreiškta yra kūne, nuteisinta yra dvasioje, pasirodė Aniolams, apsakytą yra pagonams, įtikėta yra ant svieto, paimta yra augštyt garbėje.

IV PERSKYRIMAS.

Perspēja jį priešai eretikus; ir ragina prie laicinimosi diecobainiungume.

1. O Dvasia aiškiai kalba, jog paskučiausiuose laikuose atstos nekurie nuog vieros, klausydami dvasių paklydimo ir mokslų velnių.

2. Par veidmainystę, melagystę kalbėdami, ir turėdami paženklintą sauzinę savo.

3. Uždraudami įžengti moterystėn, užsiturėti nuog valgių,

15 e. *Stulpas ir patvirtinimas tiesos.* Dėlto Bažnyčia Gyvojo Dievo negal niekad laikytis klaidos, arba vesti į ištvirtimą prietarus ar stabmeldystę.

3 e. *Uždraudami įžengti moterystėn, užsiturėti nuog valgių ir tt.* Kalba apie Guostirus, Marcijonitus, Eukratikus, Manikajus ir kitus senovės eretikus, kurie visai pasmerkė moterystę, ir visoki mėsos vartojimą; nes jie tvirtino, jog visokia mėsa, kūnas, nuo pikto ima pradžią. Tuom tarpu Dievo Bažnyčia, toli nuo pasmerkimo moterystės, laiko jį už šv. Sakramentą: ir niekam jos neuždraudžia, bene tok'ems, kurie per apžadus geresnę dalį pasirinko. Neuždraudžia vartojimo jokios mėsos, nors ne liko už atsakantį visoki valgi die-nose pasuinko ir metavonės.

6 e. *Naujatikikis.* Tai yra neseniai krikštytas, naujai atsivertęs.

kuriuos Dievas sutvērē ant val gymo su dėkavojimu, tikiņtiems, ir tiems, kurie pažino tiesą.

4. Nes visokis sutvērīmas Dievo yra geras, o nieko netur būti atmesto, kas su dėkavojimu priimamas yra.

5. Nes pasišvenčia par žodį Dievo, ir par maldą.

6. Tai sakydamas broliams būsi geras tarnas Jėzaus Kristaus, užaugintas žodžiuose vie-ros ir gero mokslo, kurį daėjai.

7. O netikusių ir bobų pasakų saugokis: o patsai pratin-
kis pabažnume.

8. Nes kūniškas pratinimas maž naudingas yra: bet pabažnumas visam yra naudingas, turįs pažadėjimą gyvenimo, kuris dabar yra, ir atcinančio.

9. Tikra kalba, ir visokio priėmimo verta.

10. Nes dėl to dirbame, ir piktžodžiaujami esame: jog turime viltį pas Dievą gyvą, kursai yra Išganytoju visų žmonių, o labiausiai tikiņčių.

11. Tai prisakyk ir mokyk.

12. Tegul niekas nepanieki-
na jaunystės tavo: bet būk pa-
veikslu tikiņčių kalboje, apsiė-
jime, meilėje, tikėjime, čystato-
je.

13. Pakol neateisiu, dabok skaitymo, parsergėjimo, ir mo-
kinimo.

14. Nenorėk apleisti malo-

nės, kuri yra tavyje, kuri yra duota tau per pranašystę su už-
dėjimu rankų kunigystės.

15. Tai dūmok, tuose daik-
tuose užsilaikyk: idant žings-
niai tavo būtų žinomi visiems.

16. Dabok pats save ir mok-
slo: turėkis tuose daiktuose.
Nes tai darydamas, ir pats sa-
ve išganysi, ir tuos, kurie klau-
so tavęs.

V PERSKYRIMAS.

*Duoda pamokinius apie našles; ir kaip
jam reik apsieiti su kunigais.*

1. Senesnį nebark, bet melsk
kaipo tėvą; jaunuosius kaipo
brolius:

2. Senas moteriškes kaipo
motinas, jaunas kaipo seseris
visokioje čystatoje.

3. Našles turėk šlovėje, ku-
rios tikrai yra našlės.

4. Bej jei kuri našlė tur
vaikus, arba vaikų vaikus, te-
gul mokiasi pirmu namus savo
rėdyt, ir lygia dalia atiduoti
gimdytojams: nes tai yra mei-
lus daiktas po akių Dievo.

5. O kuri yra tikrai našlė,
ir apleista, tegul tur viltį pas
Dievą, ir nepaliauna dūsauti ir
melstis naktį ir dieną.

6. Nes kuri raskaziuos: yra,
gyvendama numirusi yra.

7. Ir tai prisakyk, idant bū-
tų be nuotarties.

8. O jei kas apie savuosius,

o labiausiai apie namiškius nesirūpina, užsigynė vieros, ir piktesnis yra už netikintį.

9. Našlė tegul bus aprinkta ne mažiaus kaip 6 šešiųdešimtų metų, kuri buvo vieno vyro moterimi.

10. Turinti liūdyimą apie gerus darbus, jei vaikus užaugino, jei svečius priimdavo, jei šventiems kojas mazgodavo, jei vargą kenčiantiems pagalbą darydavo, jei visokį gerą darbą sekiodavo.

11. Bet nuog jaunesnių našlių saugokis: nes išlėpusios Kristuje nor tekėti.

12. Turėdamos apkaltinimą, jog pirmą tikėjimą peržengė.

13. O teipogi ir dykaudamos pratinas vaikštinėti nuog namų į namus: o ne tiktai dykaujančios, bet ir liežuvingos, ir žinoti geidančios, kalbančios, ko nereikia.

14. Noriu tada, idant jaunesnės tekėtų, vaikus gimdytų, gaspadinautų, nei jokios priežasties priešininkui neduotų ant piktžodžiavimo.

15. Nes jau ne kurios pagrižo paskui šėtono.

16. Jei kursai tikįs tur našles, tegul jų reikalus apveizda, o tegul nebus apsunkintas su-

rinkimas, idant toms, kurios tikrai yra našlės, ištektų.

17. Kunigai, kurie gerai priveizda, tegul bus turėti už vertus dvejopos garbės, o labiausiai, kurie dirba žodyję ir pamoksle.

18. Nes sako raštas: Nenžiriši nasrų jaučiui kulančiam. Ir vertas yra darbininkas algos savo.

19. Prieš kunigą nenorėk priimti apskundimo, neg su dviems arba trimis liūdininkais.

20. Nusidėjančius bark po akimis visų, idant ir kiti baimę turėtų.

21. Apsisakau po akimis Dievo ir Kristaus Jėzaus, ir išrinktųjų Aniolų, idant sergėtu-mei tuos daiktus be numažinimo, nieko nedarant prisilenkdamas į antrą šalį.

22. Neuždėk nei ant vieno veikiai rankų, neigi būk dalininku svetimų nusidėjimų. Pats save užlaikyk čystą.

23. Negėrk dar vandens, bet gerk po truputį vyno, dėl pilvo tavo, ir tankių tavo neįgalėjimų.

24. Nekurių žmonių nusidėjimai regimi yra, pirmu, neg į sūdą eina: o paskui kitų seka.

25. Teipogi ir geri darbai regimi yra: o kurie kitoniški yra, negal užsislėpti.

12 e. *Pirmą tikėjimą.* Savo apžadą per kurį jie patįs save atidavė Kristui.

VI PERSKYRIMAS.

Tarnų priedermės; godulystės parojus; pamokinimui turėtiui.

1. Tarnai, kurie norint yra po jungu, tegul paskaito savo ponus vertais visokios garbės: idant vardas Viešpaties, ir pamokslas nebūtų bliuznytas.

2. O kurie tur ponus tikinčius, tegul nepaniekina, jog broliais yra: bet to labiaus tetarnauija, jog yra tikinčiais ir mylimais, kurie dalininkais yra geradėjystės. Tai mokyk ir drausk.

3. Jei kas kitaip mokina, ir neperstoja ant sveikų žodžių Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, ir ant to pamokslo, kuris yra pagal baimės Dievo:

4. Didybės pilnas yra, nieko nemokąs, bet silpnas apie klausimus, ir vaidus žodžių: iš kurių pacina pavydėjimai, barnės, piktžodžiavimai, piktos nuotarties,

5. Vaidai žmonių ant dūmos pagadintų, ir kurie nuteriojo tiesą, betikiančių, jog pabažnumas yra pelnu.

6. Bet didžiū yra pelnu pabažnumas su pakankimu.

7. Nes nieko neatsinešėm ant to svieto: užtiesa, jog nieko ir išnešti negalime.

8. Bet turėdami pasipenėjį-

mą, ir kuomi apsidengtumėm, ant to perstokim.

9. Nes kurie nor turtingais pastoti, įpuola į pagundinimą, ir į žabangus velnio, ir į daug pageidimų nenaudingų ir įžeidimų, kurie paskandina žmones į pražuvimą ir prapultį.

10. Nes šaknis viso pikto yra godulystė, kurios nekurie trokšdami, paklydo nuo vjeros, ir įsipainiojo į daug sopulių.

11. O tu o žmogau Dievo, sergėkis nuo tų daiktų: o sekiok teisybę, pabažnumą, viera, meilę, kantrybę, tikybę.

12. Kariauk gerą karionę tikėjimo, apturėk amžiną gyvenimą, į kurį esi pavadintas, ir išpažinai gerą išpažinimą po akių daug liūdininkų.

13. Prisakau tau po akimis Dievo, kursai atgaivina visus daiktus, ir po akimis Jėzaus Kristaus, kursai po Pontsku Pilotu davė liūdyjimą gerą išpažinimą.

14. Idant užlaikytumei prisakymą be sutepimo, be papeikimo, iki atėjimo Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus.

15. Kurį parodys laike savo palaimintas ir pats vienas galingas, Karalius ant karalių, ir Viešpats ant viešpataujančių.

16. Kuris vienas, tur nesmertelnumą, ir gyvenimą švie-

sybėje neprieinamoje: kurio nei vienas iš žmonių neregėjo, bet nei gal regėti, kuriam garbė ir viešpatavimas amžinas, Amen.

17. Bagočiams šio svieto liepk, idant angštai nedūmotų ir neturėtų vilties netikrose bagotystėse, bet Dievuje gyvame (kuris duoda mums vis apščiai ant vartojimo).

18. Idant gerai darytų, ir turtingais pastotų geruose dar-

buose nuoširdžiai duotų, dalytų.

19. Idant krautų sau gerą pamatą ant ateinančio laiko, idant apturėtų tikrą gyvenimą.

20. O Timoteušai sergėk tai, kas tau yra patikėta, saugdamasi nuo piktos naujybės žodžių, ir susispyrimų, neteisiai vadinto mokslo.

21. Kurį nekurie išpažindami nuo vieros atkrito. Malonė su tavim. Amen.

Antras Šv. Povilo Raštas pas Timoteju.

Šiame laiške kaip ir pirmame vėl mokina ir perspėja Timotejų jo užduotės dalykuose: taip gi primena jam, idant nesusidėtų su tais, kurie išklydo iš tikėjimo, ir kurių čia Apaštolas aprašo pasielgimo būdą. Rašo toliaus jam apie prisiartinančią savo mirtį, ir trokšia idant jis greit ateitų pas jį. Tai iš tos aplinkybės pasirodo, juog šv. Povilas parašė šį antrą raštą laike savo paskutinio kalėjimo Ryme, ir neilgai prieš savo mirtį.

I PERSKYRIMAS.

Ragina atnaujinti malonę, kurią jis aptarėjo per savo šventinimą ir nenusiminti kentėjimais, bet teiriai laikytis sveiko Evangelijos mokslo.

1. Povilas Apaštolas Jėzaus Kristaus per valią Dievo, pagal pažadėjimą gyvenimo, kuris yra Kristuje Jezuje:

2. Timoteušiui mieliausiam sūnui malonė, mielaširdystė, pakajus nuo Dievo Tėvo, ir Kristaus Jėzaus Viešpaties mūsų.

3. Dėkavoju Dievui, kuriam tarnauju nuog tėvų čystoje sąžinėje, jog be paliovimo atmenu ant tavęs maldose mano, naktį ir dieną,

4. Geizdamas tave regėti, atmindamas ant ašarų tavo, idant pripildytas būčiau linksmybe,

5. Atsimindamas ant tikėjimo, kuris yra tavyje neveid-

mainiškas, kuris ir gyveno pirmu, bobutėje tavo Lojdoje, ir motinoje tavo Euniceje, o tikrai žinau, jog ir tavyje.

6. Dėl kurios priežasties parsergiui tave, idant atnaujintumei malonę Dievo, kuri yra tavyje, per uždėjimą rankų mano.

7. Nes nedavė mus Dievas dviasią baimės, bet galybės ir meilės ir viežlybystės.

8. Negėdykis tada liūdyjimo Viešpaties mūsų, nei manęs kalinio jo: bet drauge dirbk su Evangelija pagal galybės Dievo.

9. Kursai mus išgelbėjo, ir pavadino šventu pavadimu savo, ne pagal darbų mūsų, bet pagal užsidėjimo savo, ir malonės, kuri mus duota yra Kristuje Jezuje, pirm laikų amžinų.

10. O dabar apreikšta yra

per apšvietimą Išganytojo mūsų Jėzaus Kristaus, kursai su-
naikino smertį, o apšvietė gy-
venimą, ir nesmertelnumą per
Evangeliją:

11. Ant kurios aš esmi į-
statytas apsakytojas ir Apašto-
las, ir mokytojas pagonų.

12. Dėl kurios priežasties
teipogi ir tai kenčiu, bet nesi-
gėdžiu. Nes žinau kam įtikė-
jau, ir tikrai žinau, jog galis
yra mano paguldimą sergėti
iki anos dienos.

13. Turėk paveikslą sveikų
žodžių, kuriuos girdėjai nuog
manęs tikėjime ir meilėje Kris-
tuje Jezuje.

14. Sergėk gerą paguldymą
per Dvasią šventąją, kuri gy-
vena mumyse.

15. Žinai tai, jog visi atsi-
kreipė nuog manęs, kurie yra
Azijoje, iš kurių yra Figellus,
ir Hermogenes.

16. Tegul duoda Viešpats
mielaširdystę namamis Onezifo-
ro: jog tankiai atgaivino ma-
ne, ir nesigėdėjo geležinių ma-
no.

17. Bet atėjęs į Rymą, rū-
pesningai jieškojo manęs, ir
rado.

18. Tegul duoda jam Vieš-
pats atrasti mielaširdystę nuog

Viešpaties anoj dienoj. O kai-
po daug man tarnavo Efeze,
geriaus tu žinai.

II PERSKYRIMAS.

*Ragina prie rūpestingumo savo pridermė-
se ir kantrybės kentėjimuose. Pavojus e-
retikų apgargybių.*

1. Tu tada sūnau mano sti-
prinkis malonėje, kuri yra Kris-
tuje Jezuje.

2. O ką girdėjai nuog manęs
per daug liudininkų, tai prisa-
kyk tikintiems žmonėms, kurie
bus sumanę mokyti ir kitus.

3. Dirbk kaippo geras karei-
vis Jėzaus Kristaus.

4. Ne vienas kariaudamas
Dievui nesipainioja į darbus
svietiškus: idant pamėgtų tam,
kuriam save padavė.

5. Nes ir kursai kariauja
pažymėtoj vietoj neaptur vaini-
ko, jei tikrai nekariautų.

6. Artojas, kursai dirba,
tur pirmiaus vaisių atimti.

7. Išmanyk ką sakau: nes
Viešpats duos išmanymą visuo-
se daiktuose.

8. Atmink, jog Jezus Kristus
kėlės iš numirusių iš sėklos Do-
vido pagal Evangelijos mano.

9. Dėl kurios kenčiu iki ap-
kalimo, kaipo piktadėjas, bet
žodis Dievo neyra surištas.

10. Todėl vis kenčiu dėl iš-
rinktųjų, idant ir anie apturėtų

1) e. Per apšvietimą: tai yra per
šviesų atėjimą ir apsiireikimą mūsų
Viešpaties.

išganyimą, kursai yra Kristuje Jezuje su garbe dangiška.

11. Tikra kalba: nes jei drauge numirėm, ir drauge gyvi būsime.

12. Jei nukentėsime, ir drauge karaliausime: Jei užsigisim, ir anas mūsų užsigis,

13. Jei ne likime, jis užsilai-ko viernas, negal pats savęs užsigint.

14. Tuos daiktus primink, liūdydamas po akių Viešpaties. Nenorėk spirtis žodžiais: nes niekam nedera, tiktai ant išvertimo klausančių.

15. Rūpinkis labai, idant pasirodytumei Dievui datirtu darbininku nesigėdinčiu, gerai išguldančiu žodį tiesos.

16. O piktų ir tuščių kalbų sergėkis: nes labai pasididina ant nezbaznystės.

17. Ir kalba jų platinasi kaip vėžys, iš kurių yra Himeneušas ir Filetus,

18. Kurie nuog tiesos atkrito, sakydami: juog prisikėlimas iš numirusių jau buvo, ir išvertė nekurių tikėjimą.

19. Bet stipras stov' fundamentas Dievo, turįs tą paženklinimą: pažįsta Viešpats, kurie yra jo, ir kiekvienas tegul atstoja nuog neteisybės, kuris minėja vardą Viešpaties.

20. Bet didžiuose namuose netiktai yra indai iš aukso ir sidabro, bet ir iš medžio ir molio:

o nekurie užtikro ant šlovės, o nekurie ant paniekinimo.

21. Jei kas tada apšišveistų nuog tų daiktų, bus indas ant šlovės pašvęstas ir naudingas Viešpačiui, parėdytas ant visokio gero reikalo.

22. O jaunystės pageidimų sergėkis, o sekiok teisybę, viera, meilę ir pakajų su tais, kurie šaukias pas Viešpatį iš čystos širdies.

23. O paikių, ir be mokslo kalbų sergėkis: žinodamas, jog gimdžia harnes.

24. O tarnui Dievo nereikia vaidytis: bet būti meilingu dėl visų sumanančių mokyti, kantru,

25. Draudaučiu su tikybe tuos, kurie priešinas teisybei: Jei kada Dievas jiems duotų pakūtavojimą ant pažinimo tiesos.

26. Ir atsimintų ant žabangų velnio, kursai juos laiko kalinėje pagal noro savo.

III PERSKYRIMAS.

Būdas eretikų paskutinėse dienose; ragina Timotejų prie ištverėjimo. Apie didelę naudą Šv. Rašto pažinties.

1. O tai žinok, jog paskučiausiose dienose įstos baisūs laikai.

2. Bus žmonės patįs save mylintįs, godulingi, puikaujanti, didžiuojantįs, piktžodžiau-

janti, gimdytojams nepaklusni, nemielūs, baurininkai.

3. Be prigimtos meilės, nesuderingi, apkalbėtojai, neužsiturinti, barningi, be malonybės

4. Prigautojai, prieštaraujanti, papusti ir daugiaus mylinti raškažius, ne kaip Dievą.

5. Turinti nekokią parodytinai pabažnystę, bet jos galybės užsiginauti. Ir tų saugokis.

6. Nes iš tų yra, kurie išsiverčia į namus: ir sugaudytas veda moteriškes griekais apsunkintas, kurios duodasi apgauti visokiais pageidimais;

7. Visados mokydamosi, o niekados ant pažinimo tiesos neateinančios.

8. O kaip Jannes ir Mambres priešinosi Maiziešiui, teipo ir tie priešinas tiesai, žmonės pagadinto ūmo, atmesti daiktuose vieros.

9. Bet daugiaus jiems nepasivės: nes jų paikystė bus regima visiems, kaip ir anų buvo.

10. Bet tu atsieki mano mokslą, būdą apsiėjimo, užsiėmimą, tikėjimą, lengvaširdystę, meilę, kantrybę.

11. Persekinėjimus, kentėjimus, kurie mane sutiko Antijo-

chijoj, Ikonijoj, ir Listrose: kokius persekinėjimus iškentėjau: o iš visų išgelbėjo mane Viešpats.

12. Ir visi, kurie nor pabažnai gyventi Kristuje Jezuje, persekiojimus kentės.

13. O pikti žmonės ir suvedžiootojai, piktyneis klajodami, ir klajojimą įvezdami.

14. O tu laikykis tuose daiktuose, kuriuos išmokai, ir tau yra patikėti: žinodamas nuo ko išmokai.

15. O jog nuo jaunystės moki raštus šventus, kurie gal tavę išmokyti ant išganymo, per tikėjimą, kuris yra Kristuje Jezuje.

16. Visas raštas nuo Dievo įkvėptas. yra naudingas ant pamokslo, ant pabarimo, ant draudimo, ant pamokymo teisybėje.

17. Idant žmogus Dievo būtų tobulas ant viso gero darbo išmokytas.

16 e. *Visas raštas ir tt.* Kiekviena dalis dieviško Rašto tikrai yra *naudinga* tam tuleropam siekiui. Bet, jei norėtum turėti visą krikščionių tikėjimą ir gyvenimo regulą, neturėtum pasikankinti tais Raštais, kuriuos Timotejus žinojo nuo savo kūdikystės, tai yra, tik Seno Instatymu; o net ir su Nauju tik instatymu, jeigu neimtumėm prie jo Apaštalių padavimų ir išguldymo Ražnyčios, kurias Apaštalai paliko abejas knygas ir tikrą jų prasmę.

IV PERSKYRIMAS.

Insakymas Timotejui: rašo jam apie prisirtinančią savo mirtį ir trokštą, idant Jis ateitų pas Jį.

1. Apsisakau po akių Dievo, ir Jezaus Kristaus, kursai sudys gyvus ir numirusius per atėjimą jo, ir karalystę jo.

2. Apsakinėk žodį, antstok laiku, nelaiku: bark, melsk, drausk su visokia kantrybe ir mokslu.

3. Nes bus laikas, kad neapkęs sveiko pamokslo, bet pagal pageidimų savo surinks sau mokytojus turėdami niežtančias ausis.

4. O nuog klausymo tiesos atsikreips, o atsivers ant pasakų.

5. Bet tu jausk, visokiuose daiktuose dirbk, daryk darbą Evangelisto, tarnavimą tavo pildyk. Visame būk užsilaikus.

6. Nes aš jau apieravojamas esmi, ir laikas išrišimo mano ateina.

7. Kariavau gerą karionę, tekėjimą pabaigiau, vierą užlaidiau.

8. Antgalo, atguldytas man yra vainikas teisybės, kurį man

atiduos Viešpats teismus sūdžia anoj dienoj: o netiktai man, bet ir tiems, kurie myl atėjimą jo. Skubinkis veikiai manęsp ateiti.

9. Nes Demas apleido mane, mylėdamas šį svieta, ir nuėjo į Tesalioniką.

10. Krescens į Galiaciją, Titus į Dalmaciją.

11. Lukošius pats vienas yra su manim. Morką paimk, ir atvesk su savim: nes man reikalingas yra ant tarnavimo.

12. O Tychiką nusiunčiau į Efezą.

13. Ploščių, kurį palikau Troadoje pas Karpą, ateidamas atnešk su savim, ir knygas, o labiausiai pergaminus.

14. Aleksandras variodaris daugel man pikto padarė: atiduos jam Viešpats pagal darbų jo:

15. Nuo kurio ir tu saugokis nes labai priešinosis žodžiams mūsų.

16. Pirmame išsiteisinime mano, nei vieno su manim nebuvo, bet visi mane apleido, tegul nebus jiems paskaityta.

17. Bet Viešpats prie manęs stovėjo, ir pastiprino mane, idant per mane apsakymas išsipildytų, o idant išgirstų visi

5 e. Daryk darbą Evangelisto, t. y. būk rūpestingas Evangelijos skelbėjas.

pagonai: ir ištrauktas esmi iš nasrų levo.

18. Išgelbėjo mane Viešpats nuog viso pikto darbo: ir už laikys į dangišką karalystę savo, kuriam garbė ant amžių amžinųjų, Amen.

19. Pasveikink Priską ir Akvilą, ir namus Oneziforo.

20. Erastas pasiliko Korin-

te. O Trofimą palikau sergantį Milete.

21. Skubinkis ateiti pirmą žiemą. Sveikina tave Ebulius, ir Pudens, ir Linus, ir Kliaudija, ir broliai visi.

22. Viešpats Jėzus Kristus su tavo dvasia. Malonė su jumis. Amen.

Švento Povilo Raštas pas Titu.

Šv. Povilas apsakęs Evangeliją ant Kreto salos, išventino savo mylimą mokintinį ir draugą Titų į Vyskupus, ir paliko jį tenai pabaigti darbą, kurį jis pradėjo. Paskui Apaštalas kelio- uėje į Nikopolį, Makedonijos miestą, parašė šį laišką pas Titų: kuriame įsako jis jam šventinti vyskopus ir kunigus dėl yvai- rių pilių, nurodydamas jam pirmučiausias ypatybes reikalin- gas vyskupui, teipgi duoda jam ypatingas rodas apie jo paties pasielgimą su savo avinyčia, ragindamas jį stačiai laikytis drausmės, bet suminkštintos lėtumu. Šis raštas buvo parašy- tas apie į trisdešimts trejus metus po Užžengimui į Dangų mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS.

Kokiūs žmonės tur šventinti į kunigus. Nekurie žmonės tur būti smarkiai pa- bausti.

1. Povilas tarnas Dievo, o Apaštolas Jėzaus Kristaus, pa- gal tikėjimo išrinktųjų Dievo, ir pažinimo tiesos, kuri yra pa- gal garbės Dievo.

2. Ant vilties amžino gyveni- mo, kurį prižadėjo, kuris neme- luoja, Dievas, pirm laikų amži- nų.

3. O apreiškė laikuose savo, žodį savo per apsakymą, kuris man yra patikėtas pagal pris- akyimo Išganytojo mūsų Dievo:

4. Titui mylimam sūnui pa- gal bendro tikėjimo, malonė ir pakajus nuog Dievo Tėvo, ir Jėzaus Kristaus Išganytojo mū- sų.

5. Dėl to palikau tave Kre-

toje, idant tai, ko nedatenka, pataisytumei, ir įstatytumei kunigus po miestus, kaip ir aš tau prisakiau.

6. Jei kas yra be kaltės, vie- nos moterės vyras, turįs tikin- čius vaikus neapkaltingus dėl prašmato, arba nepaklusnus.

7. Nes vyskupas tur būti be kaltybės, kaip užveizdėtojas Dievo, nesididžiuojąs, ne rū- sus, ne girtuoklė vyno, nesimu- šąs, negeidžias biauuro pelno.

8. Bet priimąs svečius, mei- lingos širdies, nepasigėriąs, tei- singas, šventas, nusiturijs,

9. Užlaikus tą, kuri yra pa- gal mokslo, tikrą kalbą, idant galėtų drausti per sveiką pa- mokslą, ir tuos, kurie priešta- rauja, pergalėti.

6 e. Vienos moterės vyras. Žr. pa- sergėjimą I Tim. 3 p., 2 e.

10. Nes daug yra nepaklusnų, niekus kalbančių ir suvadžiojančių, o labiausiai, kurie yra iš apipiaustymo.

11. Kuriuos reikia sudrausti, kurie išverčia visus namus, mokydami, ko nereikia, dėl biauuro nuopelno.

12. Pasakė nekuris iš anų pačių jų pranašas: Kretenai visados melagiai: piktos bestijos, tingi pilvai.

13. Tas liūdyjimas yra tikras. Dėl kurios priežasties bark juos labai, idant sveiki būtų tikėjime.

14. Nesekdami žydiškas pasakas, ir įstatymus žmonių, kurie nuog tiesos atsikreipia.

15. Visi daiktai čysti čystiems, o suteptiems ir netikintiems nėra nieko čysto, bet suteptas yra, ir ūmas jų ir saužinė.

16. Išpažįsta, jog pažįsta Dievą, bet darbais užsigina, būdami biaurys ir netikiuti, ir ant viso darbo gero neprimanys.

II PERSKYRIMAS.

Kaip reik mokinti senus ir jaunus. Turnų priedermės. Krikščioniški gyvenimo įstatymai.

1. O tu kalbėk kas pridera sveikam pamokslui.

2. Senieji, idant būtų negirtuojanti, gėdingi, išmintingi, sveiki tikėjime, meilėje, kantrybėje:

3. Teipogi senos moteriškės, apdare šventame, neapkalbančios, nedaug vyno gerančios, gero mokinančios.

4. Idant jaunas moteriškes mokyti išminties, idant vyrus savo mylėtų ir vaikus savo.

5. Protingos, čystos, negirtuojančios, apie namus rūpinančiosi, maloningos, paklusnos vyrams savo, idant žodis Dievo nebūtų bliužnytas.

6. Jaunuosius teipogi drausk, idant būtų negirtuojanti.

7. Visuose daiktuose pats save duok už paveikslą gerų darbų, pamoksle, tikrybėje, garbingame apsiėjime.

8. Žodį sveiką nepapeikiamą, idant tas, kuris yra priešingas, užsigėstų, nieko neturėdamas pikto kalbėt apie mus.

9. Tarnai, idant savo ponams būtų paklusni, visuose daiktuose įtikdami, neprieštaudami:

10. Neapgaudami, bet visuose daiktuose gerą viernystę rodydami: idant pamokslą Išganytojo mūsų Dievo apgražintų visame.

11. Nes pasirodė malonė Dievo Išganytojo mūsų visiems žmonėms.

12. Mokinanti mus, idant išsivadėję nebaimės Dievo, ir svietišky pageidimų viežlybai, ir teisiai, ir nobažnai gyventumėm ant šio svieto.

13. Laukdami palaimintos vilties, ir atėjimo garbės didžio Dievo, ir Išganytojo mūsų Jėzaus Kristaus:

14. Kursai pats save išdavė už mus, idant mus atpirktų nuo visokios piktybės, ir apčystytų sau meilus žmones, sekiotojus gerų darbų.

15. Tai sakyk, ir drausk, ir bark, su visokia valdžia. Tegul tavo niekas nepaniekina.

III PERSKYRIMAS.

Kiti pamokinimai ir nurodymai apie gyvenimą ir mokslą.

1. Insakyk jiems, idant būtų kunigaikštystėms ir valdžią turintiems paduoti, ant įsakymo būtų paklusni, ant visokio gero darbo gatavi,

2. Idant niekam nepiktžodžiautų, nei būtų vaidingi, bet tyki, rodydami visokį romumą prieš visus žmones.

3. Nes ir mes kitą kartą buvome neišmintingi, netikinti, klaidžiojanti, tarnaujanti pagaidimams, ir raškažėms visokiems, gyvendami piktybėje, ir pavydėjime neapkenčiami, vieni kitus nekenčianti.

4. Bet kad pasirodė malonybė ir gėrybė Išganytojo mūsų Dievo.

5. Ne iš darbų teisybės, kuriuos mes darėm, bet pagal mielaširdystės savo išganė mus per

apmazgojimą atsigimimo, ir atnaujinimo Dvasios Šventosios,

6. Kurią išliejo ant mūsų apščiai per Jėzų Kristų Išganytoją mūsų;

7. Idant nuteisinti per malonę jo būtumėm tėvainiais pagal vilties amžino gyvenimo.

8. Tikra kalba yra: o noriu, idant apie tai patvirtintumei, idant storotūs geruose darbuose būti pirmais, kurie tik Dievu. Tie daiktai yra geri ir naudingi žmonėms.

9. O paikų klausinėjimų iš skaičio giminių, ir vaido, ir barnių apie zokoną sergėkis: nes yra nenaudingos ir tuščios.

10. Zmogaus klystarčio vieroj, po pirmo ir antro pabarimo, sergėkis.

11. Zinodamas, jog yra perverstas, kuris tokiu yra, ir griešija, nes yra per savo sūdą apkaltintas.

12. Kad atsiųsiu pas tavo Artemą arba Tychiką, skubinkis ateiti pas mane į Nikopolį: nes tenai užsidėjau žiemavot.

13. Zeną rašte mokyta, ir

11 e. *Per savo sūdą.* Kiti, kada nusideda, būna sūdyti ir išmesti iš bažnyčios per ištarmę tos pat Bažnyčios ganytojų. Eretikai labiausiai nelaimingi, nes bėga iš bažnyčios iš savo valios, ir taip darydami išduoda sūdą ir ištarmę patys ant savo dūšių.

Apollo skubiai pirmu išsiųsk, idant jiems nei jokiam daikte nepritrūktų.	būti, ant privalų reikalų, idant nebūtų benaudingi.
--	--

14. O tegul mokiasi ir mūsų kieji geruose darbuose pirmais	15. Sveikina tave visi, kurie yra su manim: pasveikink tuos, kurie myli mus tikėjime. Malo- nė Dievo su jumis visais. Amen.
---	--

Šv. Povilo Raštas pas Filemoną.

Filemonas, augštos kilmės Koliossos valstietis, turėjo tarną vardu Onezimą, kuris apvogęs jį išbėgo į Rymą, kur sutiko šv. Povilą, pirmą sykį kalinę paimtą. Apaštalas meiliai jį priėmė ir atvertė prie tikėjimo, nes buvo stabmeldžiu. Šv. Povilas siunčia jį atgal pas jo viešpatį su šiuom laišku ir, nors prašo Filemono, idant jam dovanotų, bet apie tai Apaštalas rašo su pritinkančia valdžia ir rimtumu. Jis talpina yvairius naudingus pamokinius ir pažymi meilę ir žmogiškumą, kuriuos perdėtiniai tur dėl savo tarnų turėti.

I PERSKYRIMAS.

Giria tikėjimą ir meilę Filemono: ir siunčia jam atgal jo pabėgusį tarną, kurį jis atvertė kalinėje.

1. Povilas kalinis Kristaus Jėzaus, ir Timoteušas brolis: Filemonui mylimam o draugdarbininkui mūsų,

2. Ir Appijai seserei mieliausiai, ir Archippui draugkareiviui mūsų, ir surinkimui, kuris namuose yra tavo.

3. Malonė jums ir pakajus nuo Dievo Tėvo, mūsų ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

4. Dėkavoju Dievui mano, atmindamas visadas ant tavęs maldose mano.

5. Girdėdamas apie tavo meilę ir viera, kurią turi į Viešpatį Jėzų, ir prieš visus šventus:

6. Idant draugystė tikėjimo tavo būty regima pažinime visokio gero darbo, kuris yra jums Kristuje Jėzuje.

7. Nes turėjau didį džiaugsmą ir palinksmimą iš meilės tavo, jog per tave brolau viduriai šventųjų yra atgaivinti.

8. Togidėl turėdamas didį pasitikėjimą Kristuje Jėzuje prisakyti tau, kas reikalop priegul:

9. Dėl meilės beveliju melsiti, kad toksai esi, kaipo Povilas senas, o dabar ir kalinis Jėzaus Kristaus.

10. Meldžiu tave už sūnų mano Onezimą, kurį pagimdžiau geležiniuose.

11. Kursai kitą kartą tau buvo nenaudingas, o dabar ir man ir tau naudingas.

12. Kurį nusiunčiau tau. O tu priimk jį kaipo vidurius mano:

13. Kurį norėjau aš užturėti pas savęs, idant už tave man tarnautų geležiniuose Evangelijos:

14. Bet nenorėjau nieko daryti be tavo sumanios, idant geradėjystė tavo nebūtų kaipo iš privertimo, bet iš gero noro.

15. Nes gal dėlto atsitolino nuog tavęs ant valandos, idant amžinai jį priimtumei.

16. Jau nekaipo tarną, bet vietoje tarno už mīeliausią brolių, labiausiai man: o kaipo toli daugiaus tau, ir kūne ir Viešpatyje?

17. Jei turi tada mane už draugininką, priimk jį kaipo mane.

18. O jei tau ką paiškadijo, arba kaltas yra, man tai paskaityk.

19. Aš Povilas parašiau ranka savo: aš atiduosiu, kad netarčiau tau, jog ir tu pats save man kaltas esi.

20. Teipo brolau. Aš iš tavęs tegul turiu naudą Viešpatyje. Atgaivink vidurius mano Viešpatyje.

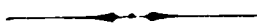
21. Rašiau tau pasitikėdamas, apie paklusnumą tavo: žinodamas, jog ir daugiaus padarysi, neg kalbu.

22. O tuojaus ir gaspadą man pritaisyk: nes tikiuos, jog per maldas jūsų būsiu jums dovanotas.

23. Sveikina tave Epafras draugkalinis mano Kristuje Jėzuje.

24. Morkus, Aristarchas, Demas, ir Lukošius padėtojai mano.

25. Malonė Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus su dvasia jūsų. Amen.

Švento Povilo Raštas pas Žydus.

Šv. Povilas parašė šį laišką pas Palestinos krikščionis, kurie, didesnėje dalyje prieš savo atsivertimą būdami žydais, užlaikė ir vardą žydų. Ragina juos rūpestingai atsiversti ir susitvirtinti Kristaus tikėjime, aiškiai jiems rodydamas didesnį prakilnumą Kristaus kunigystės už Levitų, ir teipgi Naujo Instatymo už Senąjį. Ragina prie tikėjimo Senųjų Tėvų paveizdais, ir ragina prie kantrybės ir ištėsėjimo ir pasilikimo broliškoje meilėje. Aišku iš 13 p., juog laiškas buvo rašytas Italijoje, ir turbūt Ryme, apie dvidešimts devintuose metuose po Užžengimui į Dangų Mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS.

Dievas kalbėjo į senuosius per pranašus, bet dabar per savo sūnų, kuris yra be pagyginimo didesnis už aniolus.

1. Tuleropai ir ne vienoki būdu Dievas seniai kalbėjęs tėvams per Pranašus: ant galo

2. Šiose dienose kalbėjo mums per Sūnų, kurį įstatė tėvainiu ant viso, per kurį padarė ir amžius.

3. Kursai kad yra skaistumas garbės, ir paveikslas Esybės jo, o nešiodamas visus daiktus žodžių galybės savo, padaręs apčystijimą griekų, sėd' po dešinės didgalybės ant augštybių.

4. Tuo geresnis pastojęs už

3 e. *Paveikslas*, character, tai yra aiškus paveikslas ir tobiliausias panašumas. Tp. *Padaręs apčystijimą*. Tai yra apčystijęs mūsų griekus per savo kančią.

Aniolus, kuo prakilnesnį vardą už juos apturėjo.

5. Nes kuriam iš Anioly kuo met sakė: Sūnus mano esi tu, aš šiandieną pagimdžiau tave? Ir vėl: Aš būsiu jam tėvu, o anas man bus sūnumi?

6. O vėl kad įveda pirmgimusį ant apskritumo žemės, sako: o tegul jam kloniojasi visi Aniolai Dievo.

7. O Aniolams vėl sako: kuris daro Aniulus savo dvasėmis, o tarnais savo ugnies liepsna.

8. O Sūnui: Sostas tavo Dieve ant amžio amžiaus: lazda tiesumo, lazda karalystės tavo.

9. Numylėjai teisybę, o neapkęntei neteisybės: dėlto tave Dieve patėpė Dievas tavo aliejumi džiaugsmo daugiaus už draugininkus tavo.

10. Ir: Tu Viešpatie ant pradžios nutvirtinai žemę, o dangus yra darbas rankų tavo.

11. Anie pražus, o tu pasiliksi, ir visi kaipso rūbas pasės:

12. Ir kaipso apdarą permainsi juos: ir bus permainyti: bet tu esi tasai pats, ir metai tavo nepasibaigs.

13. O kuriam iš Aniolų kuomet tarė: sėskis po dešinės mano, iki padėsiu neprietelius tavo pasparu kojų tavo?

14. Ar-gi ne visi yra tarnaujančios dvasios siųstos ant tarnavimo, dėl tų, kurie tėvainystę apturės išganymo?

II PERSKYRIMAS.

Peržengimas Dievo Sūnaus prisakymų yra didesnio pasmerkimo vertas, nei Senojo Įstatymo prisakymų, duotų per aniolus.

1. Dėlto reikia mums, to labiausiai daboti, tai ką girdėjome, idant kartais neišplustumėm.

2. Nes jei kalba, kuri išarta yra per Aniolus, buvo stipra, ir kiekvienas peržengimas ir nepaklusnumas gavo teisų atidavimą užmokesčio.

3. Kaipso mes išbėgsime, jei tokį apleisime išganymą? kuris kad prasidėjo būt apsakytas per Viešpatį, nuo tų, kurie girdėjo, ant mūsų, patvirtintas yra.

4. Kad Dievas davė liūdyjimą per ženklus, ir stebūklus, ir tuleropas galybes, ir per padali-

jimą Dvasios Šventosios, pagal savo valios.

5. Nes ne Aniolams padavė Dievas būsiantį apskritumą žemės, apie kurį kalbame.

6. O liūdyjo nekursai, nekokioj vietoj, tarydamas: kasgi yra žmogus, jog atimeni ant jo; arba sūnus žmogaus, jog jį aplankai?

7. Pamažinai jį maž ką už Aniolus: garbe ir šlove apkarūnavojai jį, ir pastatei jį ant darbų rankų tavo.

8. Visus daiktus padavei po kojų jo. Nes tame jog padavė jam visus daiktus, nepaliko nieko, kas nebūtų jam paduota. O dabar dar neregime, idant jam vis būtų paduota.

9. Bet tą, kursai maž ką už Aniolus numažintas yra, regime Jėzų. dėl nukentėjimo smerties, apkarūnavotą garbe ir šlove, idant iš Dievo malonės už visus ragautų smerties.

10. Nes priderėjo tam dėl kurio visi daiktai, ir per kurį visi daiktai, kursai daug sūnų į garbę buvo atvedęs, idant vadą išganymo jų per kentėjimą tobulu padarytų.

11. Nes kursai pašvenčia,

10 e. *Per kentėjimą tobulu padarytų.* Per kentėjimą Kristus turėjo įeiti į savo garbę. Luk. 24 p., 26 e., kurią čion paštalas vadina tobulu.

ir kurie yra pašvenčiami, iš viso visi. Dėl kurios priežasties nesigėdžia vadinti juos broliais, sakydamas:

12. Apsakysiu vardą tavo broliams mano, viduje bažnyčios garbėsiu tave.

13. Ir vėl: aš viltį jame turėsiu. Ir vėl: štai aš ir vaikai mano, kuriuos davė man Dievas.

14. Kadangi tada vaikai buvo dalininkais kūno, ir kraujo, ir anas teipogi buvo tųgi dalininku: idant per smertį sunaikintų tą, kuris turėjo valdžią ant smirties tai yra velnią.

15. Ir išvalnytu tuos kurie dėl baimės smirties per visą gyvenimą paduoti buvo nevaliai.

16. Nes niekur nepriima Aniolų; bet sėklą Abraomo priima.

17. Per ką turėjo būt visame lygus broliams savo, idant stotųs mielaširdingu ir vienu augščiausiu kunigu pas Dievą, idant permaldautų už nusidėjimus žmonių.

18. Nes tame. ką pats nukentėjo, ir gundintas buvo, galįs yra ir tiems, kurie gundinami yra, pagelbą duoti.

16 e. *Niekur nepriima* ir tt. Tai yra, Jis niekad nepriėmė ant savęs aniolų prigimimo, bet priėmė iš sėklos Abraomo prigimimą.

III PERSKYRIMAS.

Kristus yra daug augštesnis už Maižį, ir dėlto reik mums prie Jo prigulėti per tikėjimą ir paklusnumą.

1. Dėlto broliai šventi, pavadinimo dangiško dalininkai paveizdėkit ant Apaštolo, ir augščiausio kunigo išpažinimo mūsų Jėzaus:

2. Kuris viernas yra tamui, kursai jį padarė, kaip ir Maižiešius visuose namuose jo.

3. Nes didesnės garbės tas vertu yra paskaitytas, neg Maižiešius, kuo didesnę garbę tur tas kursai pastatė namus, už namus.

4. Nes kiekvieni namai nuo nekurio pastatomi yra: o kursai vis sutvėrė, Dievas yra.

5. O Maižiešius tiesa buvo viernas visuose namuose jo, kaip tarnas, ant liūdyjimo to, kas turėjo būti kalbėta.

6. Bet Kristus kaip sūnus namuose savo: kuriais namais mes esame, jei tiktai pasitikėjimą, ir garbę vilties, iki galo, tvirtą užlaikysime.

7. Dėlto kaip kalba Dvasia Šventoji: šiandieną jei išgirstumėt balsą jo,

8. Nenorėkit-gi užkietinti širdis jūsų, kaip įkeršdinime dienų anų gundinimo girioje.

9. Kur gundino mane tėvai jūsų, datyrė, ir regėjo darbus mano,

10. Per keturias dešimtis metų: togidėl rūstinaus ant tos giminės, ir tariau: visados klaidžioja širdžia. O anie nepažino kelių mano.

11. Kaip prisiekiau rūstybėje mano: jei įeis į atilsį mano.

12. Veizdėkite broliai, idant kartais nebūtų kuriame iš jūsų piktos širdies netikėjimo, ant atstojimo nuog Dievo gyvo:

13. Bet drauskitė patys save kasdieną, pakolei šiandieną vadinama yra: idant kas iš jūsų neužsikietintų per vylių nusidėjimo.

14. Nes stojomės dalininkais Kristaus, jei tiktai pradžia esybės jo iki galo stiprą užlaikysime.

15. Pakolei sakoma yra: šiandieną jei balsą jo išgirsite, nenorėkit užkietinti širdis jūsų. kaip aname iškeršdinime.

16. Nes nekurie išgirdę įkeršino, bet nevisi, kurie buvo išėję iš Egipto per Maiziešių.

17. O ant kurių-gi rūstinos per keturias dešimtis metų? ar ne ant tų, kurie buvo sugriėšiję, kurių kūnai prauvo girioje?

18. O kuriems gi prisiekė, jog neįeis į atilsį jo, tiktai tiems, kurie netikinčiais buvo?

19. Ir regime, jog negalėjo įeiti dėl netikėjimo.

IV PERSKYRIMAS.

Krikščionies poilsis; mums reik įeit į jį per Jėzų Kristų.

1. Bijokimės tada, idant kartais pametę pažadėjimą apie įėjimą į atilsį jo, nesiregėtų kas iš jūsų neesus.

2. Nes ir mums apsakytą yra, kaip ir jiems: bet jiems nepadėjo klausyta kalba, nė suvienyti su tikėjimu to, ką girdėjo.

3. Nes įeisime į atilsį, kurie įtikėjom: kaip pasakė: kaip prisiekiau rūstybėje mano: jeigu įeis į atilsį mano: norint darbai nuog uždėjimo svieto pabaigti buvo.

4. Nes pasakė nekurioj vietoj apie seką dieną teipo: ir atsilsėjo Dievas sekmoj dienoj nuo visų darbų savo.

5. O šitoje vėl: jei įeis į atilsį mano.

6. Kad tada atlikti, jog nekurie tur į aną įeit, o tie kuriems pirmu buvo apsakytą, neįėjo dėl netikėjimo.

7. Vėl nekurie paskiria dieną. Šiandieną, kalbėdamas per Dovidą, po teip ilgo laiko, kaip augščiaus pasakytą yra: šiandieną jeigu įsigirstumėt balsą jo, nenorėkit užkietinti širdis jūsų.

8. Nes jei Jėzus jiems būtų

8 e. *Jėzus*, t. y. Jozua, kuris graikiškai pavadintas Jėzus.

davęs atilsį. niekados nebūtų kalbėjęs apie kitą paskui dieną.

9. Todėl pasiliekt atilsis žmonėms Dievo.

10. Nes kursai įėjo į atilsį jo, tas ir atsilsėjo nuog darbų savo, kaip Dievas nuog savo.

11. Skubinkimės tada įeiti į aną atilsį, idant kas neipultų į tą patį paveikslą netikėjimo.

12. Nes žodis Dievo yra gyvas ir galįs, ir aštresnis už kiekvieną kalaviją dviašmeniną: ir perveręs iki perdalijimo dūšios, ir dvasios, teipogi ir sąnarių ir smagenų, ir pažįstas dūmas, ir norus širdies.

13. O nėra nijokio sutvėrimo, neregimo po akių jo, bet visi daiktai yra nuogi, ir atdengti akims to, apie kurį kalbam.

14. Turėdami tada augščiausį kunigą didį, kursai perėjo per dangus, Jėzų Sūnų Dievo, turėkimės išpažinimo.

15. Nes neturime augščiausio kunigo, kursai negalėtų pasigailėti silpnųjų mūsų, bet mėgintą visuose daiktuose ant prilyginimo tikt be grieko.

16. Prisiartinkim tada su pasitikėjimu prie sosto malonės, idant apturėtumėm mielaširdystę, ir rastumėm malonę ant pagelbos reikalingos.

V PERSKYRIMAS.

Augšto kunigo priedermė. Kristus yra mūsų augštas kunigas.

1. Nes kiekvienas augščiausias kunigas imtas iš žmonių, įstatomas yra dėl žmonių, tuose daiktuose, kurie Dievop prigul, idant apieravotų dovanas ir apieras už nusidėjimus:

2. Kursai galėtų pasigailėti ant tų, kurie nemoka ir klysta, kadangi ir pats apimtas yra silonybe:

3. O dėl to reikia jam, kai po už žmones, teipo ir už save patį apieravoti už griekus.

4. O nei vienas neima pats sau garbės: bet kursai yra pavadintas nuog Dievo, kaip Aaronas.

5. Teip ir Kristus ne pats save pašlovino, idant stotų augščiausiu kunigu: bet kursai jam pasakė: Sūnus mano esi tu, aš šiandieną pagimdžiau tave.

6. Kaip ir kitoje vietoje sako: Tu esi kunigas ant amžių pagal rėdo Melchizedecho.

7. Kursai dienose kūno savo, maldas ir nužemintus prašymus tam, kursai galėjo jį gelbėti nuog smerties, su didžiu šauksmu ir ašaromis apieravodamas, buvo išklausytas dėl savo pagarbinimo.

8. O noris buvo Sūnumi Dievo, išmoko iš to, ką nukentėjo, paklusnystės:

9. O tobulingu pastojęs, stojos visiems sau paklusniems priežastis amžino išganymo.

10. Pramintas nuo Dievo augščiausio kunigu pagal rėdo Melchizedecho.

11. Apie kurį mums didžia kalba, ir sunki ant išguldymo, kad neišgalinčiais stojotės ant klausymo.

12. Nes kada turėjote būti mokytojais pagal laiko, vėl reikalaujate, idant būtumėt jūs mokytį, kuri yra pirma pradžia prasidėjimo kalbų Dievo: ir stojotės, kuriemis reikia pieno, o ne kieto valgio.

13. Nes kiekvienas, kuris yra dalininku pieno, neišmanus yra kalbos teisybės: nes kūdikiu yra.

14. O tobulu yra kietas valgis: tų kurie per pajunkimą išpratintus tur pajautimus ant išskyrimo gero ir pikto.

VI PERSKYRIMAS.

Perspėja prieš pavojų atpuolimo į apostaliją ir ragina prie kantrybės ir ištėsėjimo.

1. Dėlto apleizdami mokslą prasidedantį apie Kristų, imkimės prie tobulesnių daiktų: neuždėdami vėl fundamento pakūtos iš darbų apmirusių, ir tikėjimo į Dievą.

2. Mokslą apie krikštą, ir a-

1 e. *Prasidedantį mokslą.* Pradžią krikščioniško mokslo.

pie uždėjimą rankų, ir apie prisikėlimą iš numirusių, ir sūda amžiną.

3. Ir tai padarysime, jei da leis Dievas.

4. Nes negalimas yra daiktas, idant tie, kurie vieną kartą yra apšviesti, ir paragavo teipogi dangiškos dovanos, ir dalininkais stijos Dvasios Šventosios.

5. Paragavo teipogi gero žodžio Dievo ir galybių būsiančio amžio,

6. O atpuolė: idant vėl atsinaujintų ant pakūtos, išnaujo patį sau kryžiovodami Sūnų Dievo, ir ant apjuokimo turėdami.

7. Nes žemė, kuri įgeria lietu tankiai ant savęs ateinantį, ir išduoda žolę reikalingą tiems, kurie ją išdirba gauna pašlovinimą nuo Dievo.

8. Bet kuri išduoda erškėčius, ir usnis, atmesta yra, ir artima praeikimo, kurios galas ant sudeginimo.

9. O tikimės apie jus miliausieji geresnių daiktų, ir išganymo artesnių, nors taip kalbame.

4 e. *Nes negalimas yra daiktas.* Prasmė yra, juog negalimas yra daiktas tokiems, kurie po krikštui atpuolė, vėl būti apkrikštytais: ir labai sunku tokiems, kurie nuo tikėjimo atpuolė, po apturėjimui daug malonių, vėl sugrįžti į laimingą padėjimą, iš kurio išpuolė.

10. Nes neyra neteiskus Dievas, idant užmirštų ant darbų jūsų, ir ant meilės, kurią parodėt vardan jo, kurie tarnavote šventiems ir tarnaujate.

11. O geidžiame, idant kiekvienas iš jūsų parodytų, tą patį rūpestį ant išpildymo vilties iki galo.

12. Idant nestotumetės tinginčiais, bet sekiotojais tų, kurie per tikėjimą, ir kantrybę apturės pažadėjimus tėvaims.

13. Nes Dievas pažadėjęs Abraomui, kada neturėjo nei vieno didesnio, per kurį prisiegtų, prisiektė per save patį.

14. Tardamas: jei laiminamas nepalaimysiu tave, ir padaugindamas nepadaugysiu tave.

15. O taip ilgai kantriai laukdamas apturėjo pažadėjimą.

16. Nes žmonės prisiekia per didesnį už save: o visokio vaido jų galas yra ant patvirtinimo prisiega.

17. Kuriamė daikte Dievas norėdamas parodyti labiaus pažadėjimą tėvainiams, neatsimainymą rodos savo, prisiega padarė:

18. Idant per du daiktu neatsimainančių, kuriuose negal būti, idant Dievas meluotų, turėtumėm stipriausį palinksmi-

nimą, kurie susibėgome, ant apturėjimo paduotos vilties.

19. Kurią turime kaipo inkarą dūšios, tikrą ir tvirtą, ir įeinančią į patį vidų už uždan-gos.

20. Kur vadovas Jezus dėl mūsų įėjo pagal rėdo Melchizedcho, pastojęs augščiausiu kunigu ant amžių.

VII PERSKYRIMAS.

Kristaus kunigygtė pagal Melchizedeko rėdą, peraugština Leritų kunigygtę ir užbaigia ją ir Zokomą.

1. Nes tas Melchizedech, karalius Salem, kunigas Dievo Augščiausio, kursai sutiko Abraomą, kad grįžo pamušęs karalius, ir pašlovino jam:

2. Kuriam Abraomas atskyrė iš viso ir dešimtinės: pirmiausiai, kursai išsiguldo karalius teisybės: o potaįn teipogi, ir karalius Salem, tai yra: Karalius pakajaus.

3. Be Tėvo, be motinos, be skaitėiaus giminės, neturėdamas nei pradžios dienų, nei galo gyvenimo: O prilygintas Sūnui Dievo yra kunigu ant amžių.

4. O prisiveizdėkit kaipo tai didis, kuriam ir dešimtinę davė Abraomas Patriarcha, iš geresnių daiktų.

5. O užtikro iš sūnų Levi priimanti kunigygtę, tur prisakymą dešimtinės imti nuog žmo-

nių pagal zokono, tai yra: nuog brolių savo: norint ir anie išėjo iš strėnų Abraomo.

6. Bet kurio gimimas neyra paskaitytas tarp jų, esme dešimtinės nuog Abraomo, ir tam, kursai turėjo pažadėjimus, šlovino.

7. O be visokio prieštaravimo, kas mažesnis yra, pašlovinimą nuog didesnio ima.

8. O vienok čia žmonės, kurie miršta, ima dešimtines: bet tenai tur liūdyimą, jog gyvas yra.

9. (O jeigu teip pasakyta būtų) ir Levi, kursai ėmė dešimtines, davė dešimtinę per Abraomą.

10. Nes dar buvo strėnose tėvo, kad sutiko jį Melchizedech.

11. Jei tada tobulybė buvo per kunigystę Levitišką (nes už jo žmonės ėmė zokoną), kamgi dar reikėjo, idant įstotų kitas kunigas, pagal rėdo Melchizedech, o ne pagal rėdo Aarono būtų vadintas?

12. Nes kad perkelta yra kunigystė, reikia, idant ir zokonas būtų perkeltas.

13. Nes apie kurį tai sako si, iš kitos yra giminės, iš kurios niekas netarnavo Altoriui.

14. Nes žinoma yra, jog Viešpats mūsų išėjo iš Juda; kurioj giminėj apie kunigus nieko nepasakė Maižiešius.

15. O dar labiaus žinoma yra: jei keliasi pagal prilyginimo Melchizedecho kitas kunigas.

16. Kursai ne pagal zokono kūniško prisakymo stijos, bet pagal galybės gyvenimo nesmirtelno.

17. Nes liūdyja: Jog tu esi kunigu ant amžių, pagal rėdo Melchizedecho.

18. Užtikro atmetimas stijos buvusio prisakymo, dėl silpnumo jo, ir nenaudystės:

19. Nes zokonas nėjokio daito nepadarė tobulu: bet įvedimas geresnės vilties, per kurią Dievop artinamės.

20. O kadangi yra ne be prisiegos (nes kiti be prisiegos kunigais stijos:

21. O tas su prisiega per tą, kursai tarė jam: Prisiekė Viešpats, o nesigailės: tu esi kunigu ant amžių).

22. Tuo geresnio testamento stijos laidu Jezus.

23. O kitų užtiesa daug stijos kunigais, dėlto, jog smertis nedaleido jiems patekti:

23 e. *Daug stijos kunigais* ir tt. Apaštalas paženklina skyrių tarp augštų Zokono kunigų ir mūsų augštąjį kunigą Jėzų Kristų; jie per mirtį atsitraukę, paliko vietą savo įpėdiniams, kuomet mūsų Viešpats Jezus yra kunigas ant visados ir netur įpėdinių; bet gyvena ir vienyjasi ant visados su savo tarnais, naujo testamento kunigais, visuose jų

24. Bet tas, jog² ant amžių pasiliekt, amžiną tur kunigystę,

25. Togidėl gal ir išganyti ant amžių prieinančius per jį patį pas Dievą visados būdamas gyvas, idant užtarytų už mus.

26. Nes priderėjo, idant toki turėtumėm augščiausį kunigą, šventą, nekaltą, nepateptą, atskirtą nuog griėšnų, ir kuris stojos augštesnis už dangus.

27. Kuris netur reikalo kasdieną, kaipo kunigai, pirmu už nusidėjimus savo, potam už žmonių apieravot: nes tai padarė vieną kartą pats save apieravodamas.

28. Nes zokonas įstatė kunigais žmones turinčius silpnybę: bet kalba prisiegos, kuri stojos paskui zokono, Sūnų ant amžių tobulą.

VIII PERSKYRIMAS.

Daugiaus apie augštumą Kristaus kunigystės ir Naujo Testamento.

1. O trumpai surinkant tuos daiktus, apie kuriuos kalbame.

urėdo darbuose. Po antro, juog nei viens Zokono kunigas, anei jie visi sykiu, negalėjo padaryti tobulos aukos amžino atpirkimo, kurią mūsų augštasis kunigas Jezus Kristus aukojo syki ir ant visados.

25 e. *Idant užtarytų už mus.* Kristus, kaipo žmogus, nuolatos užtaria už mus, perstatydamas savo kentėjimą savo Tėvui.

Tokį turime augščiausį kunigą, kursai sėdos po dešinei sosto didžgalybės danguose

2. Tarnas Šventynės, ir tikros šėtros, kurią įstatė Viešpats, o ne žmogus.

3. Nes kiekvienas augščiausias kunigas įstatomas yra, idant apieravotų dovanas ir apieras: togidėl reikia, idant ir tas turėtų nekokį daiktą, kurį apieravotų.

4. Jei tada būtų ant žemės, nei būtų kunigu, nes būtų. kurie apieravotų dovanas pagal zokono,

5. Kurie paveikslui, ir šešėliui dangiškų daiktų tarnauja. Kaipo Maižiešiui pasakyta yra, kad turėjo pabaigti šėtrą: veizdėk (sako) vis padaryk pagal paveikslo, kurs tau parodytas yra ant kalno.

6. O dabar tuo geresnį gavo tarnavimą, kuo ir geresnio testamento yra tarpiniuku, kuris

4 e. *Jei tada būtų ant žemės* ir tt. Tai yra, jei ji nebūtų augštesnio padėjimo nei Levitų žemiškų kunigų rėda ir neturėtų kitokių aukų, ji turėtų būti Jo prašalinta iš kunigystės, sykiu su apeigomis, per Senąjį Įstatymą prisavintomis.

5 e. *Kurie tarnauja* ir tt. Zokono kunigystė ir jos apeigos buvo tam tikru paveikslu ir šešėliu to, ką padarė Kristus savo kariaujančioje ir krikštaujančioje Bažnyčioje, kurios Senojo Įstatymo šėtra buvo ženklų.

geresniuose pažadėjimuose įstatytas yra.

7. Nes jei anas pirmas būtų buvęs be papeikimo, nebūtų užtiesą jieškota antram vieta.

8. Nes peikdamas anuos sako: štai dienos ateis, sako Viešpats: ir padarysiu ant namų Izraeliaus, ir ant namų Juda naują sandarą.

9. Ne pagal sandaro, kurį padariau su tėvais jų, dienoje, kurioje nutvėriau ranką jų, idant išvesčiau anuos iš žemės Egipto: nes anie neužsilaikė sandare mano. O aš apleidau anuos, sako Viešpats.

10. Nes tas yra sandaras, kurį padarysiu namams Izraeliaus po dienų anų, sako Viešpats: duodamas zokoną mano: į dūmas jų, ir ant širdies jų parašysiu aną: ir būsiu jiems Dievu: o anie bus man žmonėmis.

11. Ir nemokys kiekvienas artimą savo, ir kiekvienas brolis savo sakydamas: Pažink Viešpatį. Nes visi pažįs mane nuog mažesnio iki didesnio iš jų.

12. Nes mielaširdingu būsiu ant nusidėjimų jų, ir griekų jų jau neatmisiu.

11 e. *Ir nemokys* ir tt. Taip didelė bus šviesa ir malonė Naujojo Įstatymo, juog nereikės dėti į galvą tikintiems pažinti ir tikėjimą į tikrą Dievą, nes jie visi jį žinos.

13. O kad sakę nauja: pirmąjį padarė palaiku. O kas sėsta ir karša, arti yra pabaišos.

IX PERSKYRIMAS.

Zokono aukos buvo darų žemesnės už Kristaus auką.

1. Turėjo tiesa ir pirmasis nuteisinimus tarnavimo Dievui ir šventinyčią švietišką.

2. Nes padaryta buvo šėtra pirmoji, kurioje buvo liktoriai ir stalas, ir paguldymas duonų, kuris vadinasi šventas.

3. O už antros uždangos, šėtra, kuri vadinasi šventa šventųjų:

4. Turinti rūkelnyčią iš aukso, ir skrynią testamentą iš visų šalių aukso apvilktą, kurioje aukso indas turįs manną, ir rykštę Aaroną, kuri pražydo, ir toblyčias sandaro.

5. O ant viršaus anos buvo Cherubinai garbės uždeugianti vietą numaldimo: apie kuriuos daiktus dabar nereikia skyrium kalbėti.

6. O kad tie daiktai teipo buvo parčdyti, į pirmą šėtrą visados įeidavo kunigai išpildanti tarnaviną apierų.

7. Bet į antrą: vieną kartą ant metų pats vienas augščiausias kunigas, ne be kraujo,

13 e. *Naujų;* papildyk sandarą.

kurį apieravoja už savo ir žmonių nepažintį.

8. Per tai duodama žinią Dvasia Šventoji, jog dar nebuvo apreikštas kelias šventųjų, pakolei dar stovėjo pirma šėtra.

9. Kas yra paveikslu dabar esančio laiko, pagal kurio apieravojamos yra dovanos ir apieros, kurios negal tobulu padaryti pagal saužinėms tarnaujanti Dievui, tiktai valgiuose ir gėrymuose.

10. Ir tuileropuose apmazgojimuose, ir nuteisinimuose kūno, kurie daiktai buvo įstatyti, iki laiko pataisymo.

11. Bet Kristus pasistatęs augščiausiu kunigu ateinančių gerybių, per didesnę ir tobulesnę šėtrą ne rankomis padarytą, tai yra, ne šio sutvėrimo;

12. Nei per kraują ozių arba veršių, bet per savo paties kraują įėjo vieną kartą į Šventinę atradęs amžiną atpirkimą.

13. Nes jei kraujas ozių ir jaučių ir pelenai telyčios apšlakinti, pašvenčia suteptus ant apčystijimo kūno:

10 e. *Pataisymo.* Tai yra kada Kristus pataisys ir sutvarkys visus daiktus.

12 e. *Amžiną atpirkimą.* Per šitą vieną auką savo kraujo, sykį paaukotą ant kryžiaus, Kristus Mūsų Viešpats užmokėjo ir atidavė, sykį už visus visišką užmokėsnį ir išpirkimą už visus žmones: ką nei viens kunigas padaryti negalėjo.

14. Kaip toli daugias kraujas Kristaus, kuris per Dvasią Šventąją pats save apieravo Dievui nepateptą, apčystis saužinę mūsų nuog darbų numirusių, ant tarnavimo Dievui gyvams?

15. Ir togidėl yra tarpininku naujo testamento: idant kad užeis smertis ant atpirkimo anų peržengimų, kurie buvo po pirmu testamentu, apturėtų pažadėjimą amžinos tėvainystės tie, kurie pavadinti yra.

16. Nes kur yra testamentas, reikia idant užeitų smertis to, kuris daro testamentą.

17. Nes testamentas per smertį pasitvirtina: nes kitaip dar neyra tvirtas, pakolei gyvas yra, kursai padarė testamentą.

18. Togidėl nei pirmas nebuvo pašvęstas be kraujo.

19. Nes kad Maižiešius perskaitė visus prisakymus zokono visiems žmonėms, paėmęs kraują telių, ir ozių su vandeniu ir su vilna raudona, ir su izopu: pačią teipogi knygą, ir visus žmones apšlėkė.

20. Tardamas: tasai kraujas testamento, kurį jums prisakė Dievas.

21. Teipogi ir šėtrą, ir visus indus tarnavimo krauju lygiai apšlėkė.

22. O maž ne visi daiktai pagal zokono kraujuje apmaz.

gojami yra: o be praliejimo kraujo, nėra atleidimo.

23. Reikia tada, idant paveikslai dangiškų daiktų tais daiktais būtų apmazgoti: o patį daiktai dangiški geresnėmis apieromis už anus.

24. Nes Kristus neįėjo į Šventinycią rankomis padarytą, kuri buvo paveikslu tikrosios: bet į patį dangų, idant pasirodytų dabar po veidu Dievo už mus:

25. O ne idant tankiai apieravotų pats save, kaip augščiausias kunigas, kiekvienuose metuose įeina į Šventinycią su svetimu krauju.

26. Nes būtų reikėję jam tankiai kentėti nuog pradžius svieto: bet dabar prie pabaigos amžių vieną kartą pasirodė ant išnaikinimo nusidėjimo per apierą paties savęs.

27. O kaip žmonėms įstatyta yra vieną kartą mirti, o potam sūdas.

28. Teipo ir Kristus vieną

25 e. *Tankiai apieravotų pats save.* Kristus neatiduos daugiaus sayes ant aukos, tokiu smarkiu, skaudžiu ir kruvinu būdu, ir tam progos negali būti, nes per tą vieną ant kryžiaus auką davė pilną užmokesnį, atpirkimą ir vaistą už visus svieto griekus. Bet tas nekludo, idant kasd en pats save aukotų šventose paslapyse nekruvinu būdu, dėl kasdienio pritaikymo tos vienos išganymo aukos, prie mūsų dūšių.

kartą yra apieravotas, idant išnaikintų nusidėjimus daugių; antrą kartą be kaltės pasirodys tiems, kurie jo laukia ant išganymo.

X PERSKYRIMAS.

Dėl neužtektumo Zokono aukų, Kristus mūsų augštasis kunigas praliejo savo kraują už mus, aukodamas sykį už visus mūsų atpirkimo auką. Apaštalas ragina žydus prie ištesėjimo.

1. Nes zokonas turėdamas šešėlį būsiančių gerybių, ne patį paveikslą daiktų: kiekvienuose metuose tomis pačiomis apieromis, kurias be perstojimo daro, niekados negal padaryti tobulais prisiartinančius.

2. Kitaipo būtų paliovę apieravoti dėlto, jog daugiaus neturėtų nei jokios saužinės apie grieką, garbintojai Dievo vieną kartą apcystyti.

3. Bet anuose darosi atminimas griekų kiekvienuose metuose.

4. Nes negalimas daiktas, idant krauju jaučių ir ozių išnaikinti būtų nusidėjimai.

28 e. *Idant išnaikintų.* Tai yra, ištuštintų arba išsemtų iki dugnei per pilną ir tobulą atpirkimą.

2 e. *Kitaipo būtų paliovę.* Jei jos būtų buvę tobulos pačios iš savęs visuose atpirkimo ir atleidimo mieriuose, kaip Kristaus smertis, nebūtų buvę reikalo taip tankiai jas atkartoti: kaip Kristus daugiaus nemiršta už mūsų griekus.

5. Togidėl įeidamas ant svieto sako: apieros ir apieravojimo dovanos nenorėjai, bet kūną man prirėdei.

6. Deginimo apieros už grieką, tau nepasimėgo.

7. Tariau tada: štai ateinu: pradžioje knygos parašyta yra apie mane: idant daryčiau Dieve valią tavo.

8. Pirmu pasakęs: Jog apierų ir dėkavojimo ir deginimo apierų už grieką nenorėjai, nei tau pasimėgo, kurios pagal zokono apieravojamos yra.

9. Tada tariau: štai ateinu, idant daryčiau Dieve valią tavo: nukelia pirmą, idant pastatytų antrą.

10. Per kurią valią pašvęsti esme per apierą kūno Jėzaus Kristaus vieną kartą.

11. O vienok kiekvienas kunigas stov kasdieną tarnaudamas, ir tas gi pačias apieras tankiai apieravodamas, kurios niekados negal griekus išnaukinti.

12. Bet tas apieravojęs vieną apierą už griekus ant amžių sėd po dešinei Dievo,

13. Ant galo laukdamas kol neprieteliai jo padėti bus pasparu kojų jo.

14. Nes per vieną apierą, tobulais padarė ant amžių pašvęstus.

15. O duoda liūdyjimą mums

ir Dvasia Šventoji. Nes kad pasakė:

16. Tas tada yra sandaras, kurį padarysiu su jais po anų dienų, sako Viešpats: duodamas įstatymus mano širdysnajų, ir įrašysiu dūmose jų annos:

17. Ir neatmiksiu daugiaus ant griekų ir neteisvybių jų.

18. O kur yra atleidimas anų: jau nereikia apieros už grieką.

19. Turėdami tada broliai pasitikėjimą ant įėjimo šventinyčion per kraują Kristaus.

20. Kurį kelią naują ir gyvą pašventė mums per uždangą, tai yra: kūną savo.

21. Ir kunigą didį ant namų Dievo.

22. Prisiartinkim su tikra širdžia pilnume vieros apšlėkti ant širdžių nuog piktos saužinės, ir numazgoti ant kūno čystu vandeniu.

23. Turėkimės išpažinimo nesisiubojančio vilties mūsų (nes viernas yra, kursai pažadėjo)

24. Ir prisiveizdėkim viens ant kito, ragindami ant meilės ir gerų darbų.

25. Neapleizdami susirinkimo mūsų, kaip nekuri tur

18 e. *Jau nereikia apieros už grieką: kur yra pilnas griekų atleidimas, kaip krikšte, ten nėra daugiaus reikalo aukos, už grieką jau atleista: kaip už griekus paskui papildytus, kurie gal būti atleisti tik galybe Kristaus smerties aukos.*

pajunkimą, bet linksmindamies, o tuo labiau, kuo daugiau išvysite prisiartinančią dieną.

26. Nes jei tyčiomis griešytumėm po apturėjimo pažinties tiesos, jau nepasiliekt apiera už griekus!

27. Bet baisus nekoksai laukimas sūdo, ir karštis ugnies, kuri prarįs priešininkus.

28. Kas zokoną Maiziešiaus paniekintų, be jokios mielaširdysės per liūdyimą dviejų arba trijų liūdytojų miršta.

29. Kaip betikite toli sunkesus korones apturės, kursai Sūnų Dievo sumyniotų, ir kraują sandaro, už nečystą apsūdytų, per kurį buvo pašvestas, ir dvasią malonės išniekintų?

30. Nes žinome, kas pasakė: Man atkeršijimas, o aš atiduosiu. Ir vėl: jog Viešpats sūdyš žmones savo:

31. Baisu yra įpulti į rankas Dievo gyvo.

32. O atsiminkite ant senų dienų, kuriose būdami apšvies-

26 e. *Nes jei tyčiomis griešytumėm.* Čion yra kalba apie griekų atstojoimo iš liuosos valios nuo žinomos tikėjimo teisybės, nes kaip negalime išmaujo krikštytis, taip n galim tikėtis apturėti tą gausų griekų atbaidimą, kurį Kristus pirkto per savo smertį ir kuris mums suteiktas būna tokiu gausiu būdu, kaip krikšte: bet labiau mums privalo bijotis baisaus Dievo sūdo, nes, atstoję nuo žinomos ti sos tikėjimo, retai arba niekad netur malonės sugrįžti prie jos.

ti didžią karionę vargų išken-tėjote.

33. Per dalį kad dėl gėdini-mo ir vargų visiems paveizdu pastojot: o per dalį, kad drau-gais stojotės lygiai apsieinan-čių.

34. Nes ir su kaliniais drau-ge varginti buvote, ir išplėši-mą turtų jūsų su džiaugsmu pri-ėmėt, žinodami, jog jūs turite danguje geresnį ir tveriantį tur-tą.

35. Neteriokit tada pasiti-kėjimo jūsų, kursai tur didį už-mokestį.

36. Nes kantrybė jums yra reikalinga, idant darydami va-lią Dievo, apturėtumėt pažadė-jimą.

37. Nes dar nepoilgo labai laiko, kursai tur ateiti, ateis ir neužtruks.

38. O teisus mano iš vieros yra gyvas: o jei atsitrauks, ne-pasimėgs dūšiai mano.

39. Bet mes neesme sūnais atsitraukimo ant prapulties, bet tikėjimo ant užturėjimo dūšios.

XI PERSKYRIMAS.

Kas tai yra tikėjimas: jo stebuklingi veizniai ir pasekmingumas išrodyti tėvų paveizdais.

1. O tikėjimas yra gruntas tų daiktų, kurių viltį turime, parodymas daiktų neregimų.

2. Nes per tą senieji gavo liūdyimą.

3. Per tikėjimą išmanome, jog amžiai žodžiu Dievo yra padaryti, idant iš neregimų stotųs regimais.

4. Per tikėjimą apieravojo Abelius Dievui gausenę apierą, ne kaip Kainas, dėl kurios gavo liūdyimą, jog buvo teisus, nes Dievas liūdyimą davė apie jo dovanas, ir per tą numiręs dar kalba:

5. Per tikėjimą Enochas buvo perkeltas, idant neregėtų smerties, ir nebuvo atrastas, nes perkėlė jį Dievas: nes pirm perkėlimo turėjo liūdyimą, jog pamėgo Dievui.

6. O be tikėjimo negalimas yra daiktas pamėgti Dievui. Nes prieinančiam Dievop, reikia tikėti, jog yra, o jog yra atiduotoju tiems, kurie jo jieko.

7. Per tikėjimą Noe atsakymą apturėjęs apie tai, kas dar nebuvo regima, bijodamas ištaisę karablį ant užlaikymo namų savo, per kurį paskandino svieta, ir teisybės, kuri pagal tikėjimo yra, stojos tėvainiu.

8. Per tikėjimą, kursai vadinasi Abraomas, paklausė, idant išeitų ant vietos, kurią turėjo imti į tėvainystę: ir išėjo nežinodamas kur einąs.

9. Per tikėjimą gyveno žė-

mėje pažadėtoje, kaip svetimoje gyvendamas šėtrose su Izaoku ir Jokūbu draugtėvainiais to paties pažadėjimo:

10. Nes laukė miesto pamatus turinčio: kurio darytojas ir išstatytojas Dievas.

11. Per tikėjimą ir pati Sara nevaisinga gavo galybę ant priėmimo sėklos, ir ne pagal laiko amžiaus, jog turėjo už vierną tą, kuris buvo prižadėjęs.

12. Togidėl ir iš vieno užgimė (o tai iš apmirusio) daugybė kaip žvaigždžių dangaus, ir kaip smilčių nesuskaitytų, kurios yra krašte marių.

13. Pagal tikėjimo numirė tie visi negavę pažadėjimų, bet ištolo anuos regėdami, ir sveikindami, ir išpažindami, jog svečiais ir ateiviais yra ant žemės.

14. Nes kurie tai kalba, rodo jog tėviškės jieško.

15. Ir jei ant anos būtų atsiminė, iš kurios išėjo, užtiesą turėjo laiką sugrįžti:

16. Bet dabar geidžia geresnės, tai yra dangiškos. Togidėl nesigėdžia Dievas vadintis Dievu jų, nes ištaisę jiems miestą.

17. Per tikėjimą Abraomas apieravojo Izaoką, kad buvo gundytas, o apieravojo viengimusi, kuris buvo gavęs pažadėjimus.

8 e. *Kursai vadinasi Abraomas*: arba kursai buvo pavadintas Abraomas.

18. Kuriam buvo pasakyta, jog Izaoke tau bus vadinta sėkla.

19. Tikėdamasi, jog Dievas galys yra ir iš numirusių prikelti, iš ko ji ir už paveikslą priėmė.

20. Per tikėjimą ir apie būsiančius daigtus palaimino Izaokas Jokubą ir Ezavą.

21. Per tikėjimą Jokūbas mirdamas kiekvieną sūnų Juozapo palaimino: ir pasikloniojo viršūnei lazdos jo.

22. Per tikėjimą Juozapas mirdamas, apie išėjimą sūnų Izraeliaus minėjo, ir įsakė apie kaulus savo.

23. Per tikėjimą Marziešių užgimusį gimdytojai jo slėpė per tris mėnesius dėl to, jog re-

19 e. *Už paveikslą*; tai yra, kaip paveikslas Kristaus užmušto ir vėl grįžtančio į gyvenimą.

21 e. *Ir pasikloniojo viršūnei lazdos jo.* Apaštalas čion seka seną Graikų Bibliją septyniolikosimčio išguldinėtojų (kurie taip išverčia Gen. 47 p. 31 e.) ir priveda tą darbą Jokūbo, atiduodami ir atsakančią garbę viršūnei lazdos arba ski etro Juozapo, kaip paveikslui Kristaus skipetro ir karalystės ir paveizdan darodymo Jokūbo tikėjimo. Bet ne kurie vertėjai, neprielankę tai atsakančiai garbei, sugadino žodžius išverždami: *jis atidavė garbę (pasikloniojo) pasirėmęs ant viršūnės savo lazdos*; tartum toji aplinkybė atsirėmimo ant savo lazdos būtų darodymu Jokūbo tikėjimo arba vertu dėlto ypatingo šv. Dvasios paminėjimo.

gėjo gražiu kudikiu, ir nesibijojo įsakymo karaliaus.

24. Per tikėjimą Maižiešius užaugęs gynės būti sūnumi dukterės Faraono.

25. Geriaus sau aprinkdamas drauge būti virgintu su žmonėmis Dievo, ne kaip turėti iki laiko pamėgimą grieko,

26. Paskaitydamas už didesnę bagotystę išgėdinimą Kristaus, negi turtus Egipto, nes veizdėjo ant užmokesnio.

27. Per tikėjimą apleido Egiptą: nesibijodamas rūstybės karaliaus: nes neregimo, kaip būtų regėdamas lauke.

28. Per tikėjimą atprovijo Paščą, ir išliejimą kraujo: idant tas kursai žudė pirmgimusius, nedasilytėtų jų.

29. Per tikėjimą perėjo per Raudonas marias, kaip per sausą žemę: ko datirdami Egipcijonai praryti yra.

30. Per tikėjimą sugriuvo mūrai Jericho, kad per septynias dienas aplink apėjo.

31. Per tikėjimą Rahab paleistuvė nepražuvo su netikinčiais, kad priėmė peržvalgytojus su romumu.

32. Ir ką daugiau sakysiu? nes pritruks man laiko apsakinėjančiam apie Gedeoną, Baraką, Samsoną, Jeftę, Dovidą, Samuelių, ir Pranašus:

33. Kurie per tikėjimą pergalėjo karalystes, darė teisybę,

apturējo pažadējumus, uždārē nasrus leņņ.

34. Užgesē smarkumā ugnies, išsisergējo ašmenīņ kalavījo, stipriais stojis iš silpnybēs, sylingais stojis karionēje, karijus svetimųj atgal grāžino.

35. Moteriškēs atēmē prikel-tus iš numirusiņ numirēlius sa-vo. O kiti tāsyti buvo nepriēmę atpirkimo, idant gautų ge-resnį prisikēlimā.

36. O kiti išjuokimā ir mušimā datyrē, dar ir geležinius ir kalines.

37. Akmenimis mušti buvo, perkirsti, gundyti buvo, nukir-timu kalavījo numirē, klaidžio-jo avių ir ozių odose neturtē-liai prispausti, nuvarginti.

38. Kurių sviētas nebuvo vertas, klaidžiodami po girias, kalnus, ir lindynes, ir urvus žemēs.

39. O tie visi liūdyjimu tikējimo datirti negavo prižadē-jimā.

40. Jog Dievas kā geresnio dēl mūsų nuveizdējo, idant ne be mūsų stotųs tobulais.

XII PERSKYRIMAS.

Raginimas prie ištesėjimo savo kryžiuose. Pavejojus apvertimo ant piktio Naujo Testamento malonēs.

1. Togidēl ir mēs turēdami tokį ant savēs debesį liūdytojų, palikę visokiā sunkybę ir nusi-dėjimā, kuris aplink mus stov,

per kantrybę bēgkime ant pa-zenklintos mums karionēs,

2. Veizdēdami ant vado tikējimo, ir pabaigtojo Jezaus, kursai turēdamas prieš save džiausmā kentėjo kryžių, pa-niekinēs išgēdinimā, ir sēd' po dešinei sosto Dievo.

3. Nes atsiminkite ant to, kursai iškentėjo tokį prieštara-vimā nuog griešninkų prieš sa-ve: idant nepailstumēt, silpnais pastoję ant dūšių jųsų.

4. Nes dar iki kraujo neprie-šinotēs kariaudami prieš grie-kā.

5. O užmiršote ant palinks-minimo, kursai jums kaipo sū-nums sako tarydamas: Sūnau mano nepaniekink draudimo Viešpaties: nei pasilpk kad nuog jo bartas esi.

6. Nes kurį Viešpats myl, baudžia: o plaka kiekvienā sū-nų, kurį priima.

7. Drausmėje turēkitēs. Kai-po sūnums jums duodasi Die-vas. Nes kursai sūnus, kurio nekorotų tėvas?

8. Bet jei este be drausmēs, kurios visi stojis dalininkais: tada vaikais este iš svetmote-rystēs, o ne sūnumis.

9. O dar tėvus kūno mūsų už mokytojus turējom, ir bijo-jomēs jų: ar gi nebūsime toli daugiau paklusni Tėvui Dva-sių, o gyvėsime?

10. O anie ant laiko nedau-

gio dienų pagal noro savo mus mokė: bet tas ant to, kas yra naudingo dėl apturėjimo šventybės jo.

11. O visokia drausmė dabar regisi, jog neyra džiaugsmu, bet nuliūdimu: bet potam duos pakajingą vaisių teisybės išmėgintiems per aną.

12. Togidėl nuleistas rankas, ir pailsusius kelius ištieskite.

13. O žingsnius tiesus darykite kojomis jūsų: idant kuris raišdamas nepaklystų, bet geriaus išgydytas būtų.

14. Pakajų laikykit su visais, ir šventybę be kurios niekas neregės Dievo.

15. Dabodami, idant kas neatstotų nuog malonės Dievo: idant kokia šaknis kartumo augštyt augdama nepadarytų užkliuties, ir per ją daug suteptais būtų.

16. Idant kas nebūtų paleistuvis, arba niekintojas daiktų šventų, kaipo Ezavas: kursai už vieną valgyklą pardavė pirmgimystę savo.

17. Nes žinokite, jog ir potam kad norėjo apturėti tėviniškai pašlovinimą, atmetas buvo: nes nerado vietos ant pa-

17 e. *Nerado* ir tt. Tai yra, jis nerado būdo atvesti savo tėvą į gailėstį (metavong), arba atmainyt jo mislį, dalyke davimo palaiminimo jaunesniam broliui Jokūbui.

kūtos, noris su ašaromis jos jieškojo.

18. Nes nepriėjot prie kalno, kurio gal dasilytėt, ir prie ugnies, kuri gal užsidegti, į viesulą, ir tamsybę, ir vėtrą,

19. Ir prie garso triūbos, ir balso žodžių, kurį tie, kurie girdėjo, išsimeldė, idant jiems nekalbėtų.

20. Nes neišturėjo kas sakytą buvo: ir jei galvijas dasilytėtų kalno, akmenimis bus užmuštas.

21. O teipo baisiu daiktu buvo, kas buvo regėta. Maižiešius pasakė: išsigandau, ir drebu.

22. Bet priėjote prie kalno Sion, ir prie miesto Dievo gyvo, prie dangiškos Jeruzalės, ir daugybės daug tūkstančių Aniolų,

23. Ir prie bažnyčios pirmgimusių, kurie surašyti yra danguje, ir prie Dievo sūdzios visų ir dvasių teisųjų tobulų.

24. Ir prie Jezaus tarpininko Naujo testamento, ir apšlėkimo kraujo geriaus kalbančio, neg Abeliaus.

25. Veizdėkit-gi, idant nepaniekintumėt to, kuris kalba. Nes jei anie neišbėgo niekindami tą, kuris ant žemės kalbėjo: toli daugiau mes, kurie kalbantį mums iš dangaus atkreipiame.

26. Kurio balsas sujudino

tuomet žemę, o dabar prižada sakydamas: Dar vieną kartą; o aš sujūdysiu ne tiktai žemę, bet ir dangų.

27. O tai ką sako: Dar vieną kartą; rodžia perkėlimą judinamų daiktų, kaipo kurie yra padaryti, idant pasilikytų tie daiktai, kurie yra nepajudinami.

28. O teip priimdami nepajudinamą karalystę, turime malonę: per kurią tarnaukime pamėgdami Dievui, su baime, ir nusizėminimu.

29. Nes Dievas mūsų yra ugnimi sudeginančia.

XIII PERSKYRIMAS.

Ypatrys persergėjimai ir parąginimai.

1. Meilė broliška tegul laikosi tarp jūsų.

2. O neužmirškite priimti svečius, nes per tai nekurie nežinojo, priimdami Aniolus už svečius.

3. Atminkit ant kalinių, kaipo patis draugkaliniai, ir ant nuvargintų, kaipo ir patis kūne būdami.

4. Moterystė viežlyba visa-

4 e. *Moterystė viežlyba visama.* Tai yra, visuose daiktuose prigulinčiuose prie moterystės stono. Yra tai persergėjimas pačiuotiems žmonėms nelaužyti šventybės jų stono kokiomis neirnt liuosavalybėmis ar ištvirtikimais jam priešin-gais. Iš tų žodžių bet neišeina. juog visoms ypatoms privalo pačiuotis, kad net ir žodį *omnibus* i'verstų *visose ypa-*

me, ir gulta nesudergta. Nes paleistuvus ir svetimoteraujančius sūdyd Dievas.

5. Apsiėjimai tegul bus be godulystės: kad pakaktų tie daiktai, kuriuos turite: nes pats pasakė: nepamesiu tave, nei apleisiu.

6. Teipo, jog drąsiai kalba-me: Viešpats man pagelbėtoju: ir nesibijosiu ką padarytų man žmogus.

7. Atminkite ant vyresniųjų jūsų, kurie jums kalbėjo žodį Dievo: ant kurių galo apsiėjimo veizdėdami sekite tikėjimą.

8. Jezus Kristus vakar ir šiandieną tas pats ir ant amžių.

9. Pamokslais tuleropais, ir svetimais nesiduokit suvadžio-ti. Nes geriausias daiktas yra patvirtinti širdį per malonę, ne per valgius: kurie nepađėjo tiems, kurie anuos vartojo.

10. Turime altorių, iš kurio valgyti netur valdzios, kurie tarnauja šėtrai.

11. Nes kurių galvijų kraują įneša už grieką šventiny-čion augščiausias kunigas, tų kūnai sudeginami yra už aba-zo.

tose, vietoje *visuose daiktuose*: nes jei tai būtų prisakymas, šv. Povilas pats būtų jį peržengęs, nevezdams niekad pačios. Tuom labiau tie, kurie jau padarė ap-žadą Dievui panystėje gyventi, jei steng-tųsi vesti, užtrauktų ant savęs patis sa-vo pasmerkimą. 1. Tim. p. 5. 12 e.

12. Dėlto ir Jezus, idant pašvęstų žmones per savo kraują, nukentėjo už brosim.

13. Išėikim tada pas jį už abazo, nešiodami užgėdinimą jo.

14. Nes neturim čia tverančio miesto, bet būsiančio jieškome.

15. Per jį tada apieravokime visados Dievui apierą garbės, tai yra, vaisių lūpų išpažįstančių vardui jo.

16. O geradėjystės, ir dalijimo viens kitam neužmirškite, nes tokiomis apieromis maldaujasi Dievas.

17. Būkit paklusni vyresniems jūsų, ir būkite jiems paduotais. Nes anie jaučia, kaip kurie už dūšias jūsų tur skaičių atiduoti, idant tai darytų su džiaugsmu, o nedūsaudami: nes tai jums nepridera.

18. Melskitės už mus: nes pasjtkime, jog turime gerą sau-

žinę norėdami visame gerai apsieiti.

19. O to labiaus meldžiu jus, idant tai darytumėt, kad tuo veikiaus būčiau jums sugrąžintas.

20. O Dievas pakajaus, kuris išvedė iš numirusių didį piemenį avių, per kraują amžino sandaro Viešpatį mūsų Jėzų Kristų.

21. Tegul patogina jus ant viso gero, idant darytumėt jo valią, darydamas jumyse, kas jam pasimėgtų, per Jėzų Kristų: kuriam yra garbė ant amžių amžinųjų. Amen.

22. O meldžiu jus broliai, idant už gero priiutumėt žodį palinksminimo. Nes jums labai trumpai rašiau.

23. Zinokite, jog Timoteušas brolis mūsų išleistas: su kuriuomi (jei veikiaus atcis) pamatysiu jus.

24. Pasveikinkite visus vyresnius jūsų, ir visus šventuosius. Sveikina jus broliai iš Valakų.

25. Malonė su jumis visais. Amen.

13 v. Išėikim tada pas jį už abazo, nešiodami užgėdinimą jo. Tai yra nešdami jo kryžių. Yra tai paraginimas noriai su Kristumi kentėti užgėdinimus, persekiojimus, o net ir mirtį, jei norime dalyvauti gerybėje jo kentėjimo žmonių atpirkimui.

Katalikiškas šv. Apaštolo Jokubo Raštas.

Šis Raštas yra pavadintas Katalikišku arba Visatiniu, kaip pirma du šv. Petro Laišku, pirmasis šv. Jono Laiškas ir šv. Judo vienas, nes jie buvo parašyti ne kokiems atskyriems žmonėms arba pavienei ypatai, bet apskritai visiems tikintiems. Šis Laiškas buvo parašytas šv. Apaštolo Jokūbo, pavadinto Mažesniuoju, kuris teipogi mūsų Viešpaties Broliu vadinosi, būdamas Jo giminaičiu (nes žydai artimus gimines vadinavo broliais). Jis buvo pirmas miesto Jeruzalem: vyskupas. Šiame Laiške yra patalpinta daug tikėjimo ir doros prisakymų, o ypačiai, juog tikėjimas be gerų darbų negal žmogaus išganyti ir juog tikras mokslas suteiktas būna tik iš viršaus. Penktame perskyme jis apskelbia Sakramentą ligonių patepimo. Laiškas buvo parašytas artimame prieš Apaštalo nukentėjimą laike, apie dvidešimtais aštuntais metais po Užžengimui į Dangų Mūsų Viešpaties,

I PERSKYRIMAS.

Kentėjimų nauda. Malda su tikėjimu. Dievas yra davejas viso gero, bet ne pikto. Mums privalo būti tingiais ant pykimo ir netik klausytojais, bet ir darytojais žodžio. Apie tiežurio sulaikymą ir gryną tikėjimą.

1. Jokūbas Dievo, ir Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus tarnas, dvylikai giminių, kurios yra išskaidyme, sveikatą.

2. Paskaitykit už visoki džiaugsmą brėliai mano, kad įpulsite į tuleropus pagundinimus.

2 e. In tuleropus pagundinimus. Žodis pagundinimas, šiame laiške kartais yra vartojamas vietoje bandymas prispaudimai ir persekiojimai, kaip ir šioje vietoje; kitais kartais ženkliną gundymą, vyliojiną ir traukimą kitų į nusidėjimą.

3. Zinodami, jog ištyrimas tikėjimo jūsų daro kantrybę.

4. O kantrybė tur tobulą darbą: idant būtumėt tobuli, ir pilni, nieko nestokuojanti.

5. O jei kas iš jūsų reikia lauja išminties, tegul meldžia nuog Dievo, kursai duoda visiems apščiai, o neišmėtinėja: o bus jam duota.

6. O tegul meldžiasi tikėjime nieko neabejodamas: nes kursai abejoja, lygus yra vilnioms marių, kurios nuog vėjo susijudina, ir priešais blaškomos yra.

7. Tegul žmogus anas netikiąsi, idant ką gautų nuog Viešpaties.

8. Vyras dvejokios dūmos,

nestov tvirtai visuose keliuose savo.

9. O brolis nusīžemīnās te-sigīria paaugštīnīme savo.

10. O turtingas nusīžemīni-me savo, nes praeis kaipo zīe-das zolēs.

11. Nes saulē užtekējo su karščiū, ir sudziiovino zolē, ir zīedas jos nukrito, ir pražuvo gražumas veido jo: teipo ir turtingas keliuose savo pavys.

12. Palaimintas vyras, kur sai ištur pagundīnīmā: nes kad bus datirtas, gaus vainikā gy-venimo, kurį pažādējo Dievas mylintīems save.

13. Nei vienas, kad gundi-namas yra, tenesako, jog nuo Dievo gundytas yra: nes Dievas neyra gundytojas piktūjū: o pats nei vienā negundina.

14. Bet kiekvienas gundina-mas yra nuog savo paties pa-geidīmū patrauktas, ir prijun-kintas.

15. Potam pageidīmas, kad prasīdēs, gīmdžia griekā: o griekas, kad bus papildytas, gīmdžia smertī.

16. Neklyskite tada broļiai mano mieliausi.

17. Visokis geras davīmas, ir visokia tobula dovana, īš augšto yra, nužēngianti nuog tēvo šviesybī, pas kurį nēra atmainos, nei užtemīmo persī-mainymo.

18. Nes īš gero noro pagīm-

dē mus žodžiū tiesos, idant bū-tumēm nekokia pradžia sutvē-rimo jo.

19. Zīnot broļiai mano mie-liausi: o tegul kiekvienas žmo-gus bus greītas ant klausymo: o neveikus ant kalbējimo ir tingus ant rūstybēs.

20. Nes rūstybē vyro, neda-ro teisybēs Dievo.

21. Togidēl atmetę visokiā bīaurybē, ir apstumā piktybēs, priimkite su tīkyba žodį īskel-tā, kuris gal īšganyti dūšias jūšų.

22. O būkite darytojais žo-džio, o ne klausytojais tiktai, apgaudami patīs save.

23. Nes jei kas yra klausytoju žodžio, o nedarytoju: tas lygus bus vyrui prisiveizdančiam zer-kole veidui prigīmimo savo.

24. Nes apžvelgē pats save, ir paējo ir tuojaus užmiršo, ko-kiu buvo.

25. Bet kas gerai perveizdē-tų zokonā tobulos liuosybēs, ir jame užsilaikytų, nebūdamas klausytoju užmirštančī, bet darytoju darbo: tas bus palai-mintas darbe savo.

26. Jei kam regisi, jog yra nobažnas, nenuramdās liežuvi-o savo, bet apgaunās širdį savo: to nobažnystē yra tuščia.

27. Garbinimas Dievo čystas

18 e. *Nekokia pradžia*, tai yra pir-mieji jo sutvērimū vaisiai.

ir nepateptas pas Dievā ir Tēvā tas yra: aplankyt siratas ir našles varģe jū, o save užlaikyt nesuteptu nuog šio svieta.

II PERSKYRIMAS.

Priešai atsižūrėjimą ant ypātų. Pavojus peržengimo rienu punkto Zokono. Tikėjimas be darbų yra nuamiņas.

1. Broliai mąno neturėkite tikėjimo, jog garbė Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, būtų skyriuje asabų.

2. Nes jei įeity į surinkimą jūsų vyras turis aukso žiedą skaištame rūbe, o įeity ir ubagas blogame apdare,

3. Ir veždētumēt ant to, kursai apsilvilko skaištu rūbu, ir tartumēt jam: tu sėskis čia gerai: o ubagai tartumēt: tu stovėk ten, arba sėskis po pasparu kojų mano.

4. Ar-gi nesūdyjat patį tarp savęs, ir netapote sūdžiomis pikty dūmų.

5. Klausykit gi broliai mano mieliausi: ar-gi neaprinko Dievas ubagus ant to svieta, bagotais tikėjime, ir tėvainiais

1 e. *Skyriuje asabų.* Žodžių prasmė yra. juog tikėjimo dalykuose, Sakramentų aikvojimas, ir kiti dvasiški veikalai Dievo bažn.čioje, netur būti suatsižūrėjimu ant ypātų, bet juogei dūšia beturčio tur būti lygiai godojama kaip ir turtingojo dūšia. Žr. Deut. I p., 17 e.

karalystės, kurią pažadėjo Dievas mylintiems jį?

6. O jūs paniekinote ubagą. Ar ne bagočiai per galybę prispaudžia jus: ir tie patį į sūdas jus netraukia?

7. Ar ne anie bliuznija gerą vardą, kuris pašauktas yra ant jūsų?

8. Vienok, jei zokoną karališką išpyldote pagal rašto: mylėsi artymą tavo, kaip pats save: gerai darote:

9. O jei asabas perskiriате: grieką darotę, ir barami este nuog zokono, kaip peržengtojai.

10. O jei kas norint užlaikytų visą zokoną, o vienaue daikte nusidētų, stojos viso kaltas.

11. Nes kuris pasakē: nesvetimoterauk: pasakē teipogi:

10 e. *Viso kaltas,* tai yra, jis teip stojas peržengtoju Zokono, juog užlaikymas visų kitų punktų nepadės jam prie išgaunymo, nes jis niekina Zokono įstatytoją ir sulaužo perdė didelį ir visatinį meilės prisakymą kad ir vienu mirtinu grieku. Visi Zokono įstatymai tur būti laikomi kaip vienas pilnas zokonas: arba kaip perlaužimu vienos grendies būtų perlaužta visa grendinė arba cielybė zokono susidedanti iš surinkimo prisakymų. Dėlto kaltininkas priešai vieną kokį prisakymą, užtraukia amžiną bausmę; nors bausmės pragaro bus didesnės tiems, kurie buvo didesnėis kaltininkais, kaip didesnis užmokesnis bus danguje tiems, kurie gyvena su didesniu šventumu ir tobulyste.

mežumšķ. O jei nesvetmoterantumei, bet užmuštumei, stojais perzengtoju zokono.

12. Teipo kalbēkite, ir teipo darykite, kaipo tie, kurie tur būt sūdyti per zokoną valnystēs.

13. Nes sūdas be susimylējimo tam, kursai susimylējimā nedarē, o mielaširdystē praeina sūda.

14. Kā padēs broļiai mano, jei kas sakytų, jog tur viera, o darbu neturētų? argi gal ji viera išganyt?

15. O jei broļis ir sesuo būtų nuogi, ir reikalautų valgio kasdieniško,

16. O tartų jiems nekursai iš jūsu: eikite pakajuje susišildykit ir pasisotinkit: o neduotumēt jiems, ko reikalauja dėl kūno, kā padēs.

17. Teipo ir viera, jei neturētų darbu, apmirusi yra pati savyje.

18. Bet sakys kas: tu turi viera; o aš turiu darbus: parodyk man viera tavo be darbu, o aš tau parodysiu viera mano iš darbu.

19. Tu tiki, jog vienas yra Dievas: gerai darai: ir velniai tik ir dreba.

20. O nori žinot o žmogau niekingas, jog viera be darbu yra apmirusi?

21. Abraomas tėvas mūsų ar ne iš darbu nuteisintas yra

apieravodamas Izaoką sūnų savo ant altoriaus.

22. Regi jog viera drauge dirbo su darbais jo: o iš darbu viera išsipildē

23. Ir išsipildē raštas, kuris sako: įtikėjo Abraomas Dievui, ir paskaityta jam yra už teisybę, ir vadintas yra prieteliumi Dievo.

24. Regite, jog iš darbu nuteisinamas yra žmogus: o ne iš viero tiktai?

25. Teip ir Rahab paleistuvė, ar ne iš darbu nuteisinta yra, priimdama paslus, ir kitu keliu išleisdama.

26. Nes kaipo kūnas be dvasilos yra numiręs, teipo ir viera be darbu yra numirusi.

III PERSKYRIMAS.

Apie liežuviu nedorybę. Apie skyryų tarp žemiško ir dangiško mokslo.

1. Tegul daug iš jūsų neapsiima būt mokytojais broļiai mano, žinodami, jog sunkesni sūda gausite.

2. Nes daug daiktuose nusiđėjame visi. Jei kursai žodžiuje nenusideda: tas yra tobulas vyras: gal teipogi visą kūną pavaldyti žaslais.

3. O jei arkliams dedame nasruosna žaslus, idant paklusnais mums būtų, ir visą kūną jų valdome.

4. Štai ir laivai būdami di-

deli, ir kad anuos baisūs vėjai varo, nuog mažiausio rudelio pavaldomi yra, kur tikt noras valdančio geidžia.

5. Teipo ir liezuvis mažas, tiesa yra sąnarys, bet didžius daiktus iškelia. Štai kaip mažas ugnis, kaip didžią girią sudgina!

6. Ir liezuvis ugnimi yra, visotime neteisybės. Liezuvis yra pastatytas tarp sąnarių mūsų, kuris biaušina visą kūną ir uždega ratą užgimimo mūsų uždegtas nuog pragaro.

7. Nes visokis prigimimas žvėrių, ir paukščių, ir slankiojančių, ir kitų nuvaldomas yra, ir nuvaldytas yra nuog prigimimo žmogiško.

8. Bet liezuvio nei vienas iš žmonių negal nuvaldyt: nenuvaldoma piktybė, pilna smerčių nuodų.

9. Per jį garbiname Dievą ir Tėvą, ir par jį keikiame žmones, kurie ant paveiklo Dievo yra sutverti.

10. Iš tos pačios burnos išeina pagarbinimas, ir keikimas. Nereikia broliai mano, idant tai teipo būtų.

11. Ar išleidžia šaltinis iš tos pačios skylės saldų ir kartų vandenį?

12. Ar gal broliai mano, fygos medis išduoti uogas vyno; arba vyno medis fygas? teipo

nei sūrus vanduo, gal saldų padaryti.

13. Kas išmintingas ir mokytas tarp jūsų? tegul parodo iš gero apsiėjimo darbą savo tikybėje išminties.

14. Bet jei turite kartu pavydėjimą, ir barnies būtų širdyse jūsų: nenorėkite girtis ir būti melagiais prieš tiesą.

15. Nes ta išmintis neyra iš augšto nužengianti; bet žemiška, kūniška, velniška.

16. Nes kur užvydėjimas ir barnis, ten netvirtybė ir visokis piktas darbas.

17. Bet kurį yra iš augšto išmintis, pirmiaus tiesa yra čysta, paskui pakajinga, romi, priimanti mokslą, geriems priitarianti, pilna mielaširdystės, ir vaisių gerų, nesūdyjanti, be veidmainystės.

18. O vaisius teisybės sėjamas yra pakajuje darantiems pakajų.

IV PERSKYRIMAS.

Apie nedorybę, kuri išeina iš pasidavimo pageidimui ir svieto prieštystės. Persorgėjimas priešai puikybės, apkalbų ir tt.

1. Iš kur karionės ir vaidai tarp jūsų? ar ne iš to? iš pageidimų jūsų, kurie kariauja sąnariuose jūsų?

2. Geidžiate, o neturite: užmušate, ir pavydite: o negalite apturėti: vaidijatės ir kariau-

jate, o neturite todėl, jog nemel-
džiate.

3. Meldžiate, o negaunate,
todėl, jog negerai meldžiate: i-
dant pageidimuose jūsų perleis-
tumėt.

4. Svetmoteraujanti, neži-
not, jog prietelystė to svieto,
yra neprietelystė Dievo? Kas
norint tada norėtų būt priete-
liumi to svieto, stojasi neprie-
teliumi Dievo.

5. Ar betikite, jog dykai sa-
ko raštas: su pavydėjimu gei-
džia dvasia, kuri gyvena ju-
myse?

6. Bet didesnė duota malonė.
Todėl sako: Dievas prieštarau-
ja didžiujantiems, o nusizemi
nantiems duoda malonę.

7. Būkite tada paklusni Die-
vui, o spirkitės prieš velnią, o
pabėgs nuo jūsų.

8. Prisiartinkit pas Dievą:
o prisiartįs pas jus. Apipraus-
kite rankas grietninkai: ir ap-
čystikite širdis dvejokio umo.

9. Varginkitės, gailėkite ir
raudokite, juokas jūsų tegul per-
simaino į verksmą, o linksmybė
į nuliūdimą.

10. Nusizeminkit po akių
Viešpaties, o išaugstįs jus.

11. Neapkalbėkite viens ki-
tą broliai. Kursai apkalba bro-
lį, arba kursai sūdyja brolių sa-
vo, apkalba zokoną ir sūdyja
zokoną. O jei sūdyji zokoną,

neesį darytojų zokono, bet sū-
džia.

12. Vienas yra davėjas zo-
kono, ir sūdžia, kursai gal pra-
žudyt, ir išganyt.

13. O tu kas esi, kursai sū-
dyji artimą? štai dabar kurie
kalbate: šiandieną arba rytoj
eisime į tą miestą, ir pabūsime
ten per metus, ir prekiausim, ir
pelnysim.

14. Kurie nežinote, kas bus
rytoj.

15. Nes kas gi yra gyvenimas
jūsų? garas yra pasirodęs ant
mažo laiko. O potam išnyks.
Viešpaties to, ką turėtumėt kalbėti:
jei Viešpats norės: ir jei būsime
gyvi, padarysim tai, arba tai.

16. O dabar giriatės paiky-
bėje jūsų. Visokis toksai gyrius
piktas yra.

17. Mokačiam tada gerai
daryt, o nedarančiam, yra jam
griekas.

V. PERSKYRIMAS.

*Bėda turtinam, kuris prispaudžia bebuotį.
Raginimas prie kantrybės ir apsisergėjimo
prisėgare; apie ligonių patėpimą, mu-
dėmių išpažintį, ir karštumą maldoje.*

1. Nugį dabar bagočiai ver-
kite raudodami ant vargų jūsų,
kurie ateis ant jūsų.

2. Bagotystė jūsų supuvo:
o rūbus jūsų kandis suėdė.

3. Auksas ir sidabras jūsų
surūdijo: o rūdis jų bus jums
ant liūdyjimo, ir suės kūnus jų-

sū kaipo ugnis. Surinkote sau skarbus rūstybēs paskučiausiose dienose.

4. Štai užmokestis darbinin. kų, kurie piovē laukus jūsu, kuris yra nuog jūsu uzturētas, šaukia: ir šauksmas jū iējo i ausis Viešpaties Sabbaoth.

5. Puotavote ant zemēs, ir prabangose išpenējot širdis jūsu ant dienos užmušimo.

6. Apsūdyjote ir užmušēt teisu, o nesipriešino jums.

7. Togidēl kantrieis būkite broļiai iki atējimo Viešpaties. Štai artojas laukia brangio vaisiaus zemēs kantriei kentēdamas, kolei apturētų rytmetinį ir vakarinį:

8. Dēlto-gi ir jūs būkite kantrūs, ir patvirtinkite širdis jūsu: nes prisiartino atėjimas Viešpaties.

9. Nedūsaukite broļiai, vī. ni prieš kitus, idant nebūtomēt sūdyti. Štai sūdzia stov pas duris.

10. Broļiai imkite paveikslą pabaigos vargingos suspaudimo, ir kantrybēs Pranašus, kurie kalbējo vardan Viešpaties.

11. Štai už palaimintus turime tuos, kurie iškentējo. Apie kantrybę Jobo girdējote, ir galā Viešpaties regējote, jog mielaširdingas yra Viešpats ir susimilstāš.

12. O pirm visu daiktų broļiai mano neprisiekiet nei per dangų, nei per zemē, nei kita kokia norint prisiega. Bet kalba jūsu tegul bus: yra, yra: ne, ne: idant neipultumēt i sūdā.

13. Nuliūdo kas iš jūsu? tesimeldžia. Linksmos širdies yra? tegiesta.

14. Serga kas tarp jūsu? tegul atveda kunigus bažnyčios, ir tesimeldžia ant jo, patepdami jį aliejum vardan Viešpaties.

15. O malda vieros pasveikis ligonį, ir palengvīs jam Viešpats: o jei griekuose būtų bus jam atleisti.

16. Išpažinkite tada vieni kitiems nusidėjimus jūsų, ir melskitės vieni už kitus, idant būtomēt pasveikinti: nes daug gal malda teisojo visadinē.

17. Eljošius bavo žmogus

14 e. *Tegul atveda* ir tt. Šitai patvirtinimas apie askutinio Patepimo Sakramentą, juog kiekvienas užgynimas jo įstatymo būtų priešai aiškiausius šv. Rašto žodžius.

16 e. *Išpažinkite tada vieni kitiems nusidėjimus jūsų.* Tai yra Bažnyčios kunigams, kuriuos 14 e. įsiai įsakē pašaukti ir atvesti pas ligonį, tuom labiaus, juog nusidėjimų išpažinimas prieš ypates neturinčias išrišimo valdžios, būtų be naudos. Iš to prisakymas, juog mēs turim išpažinti griekus žmonēms Dievo paskirtiems, ir kurie per šventimą ir suteikimą valdžios apturējo galybę atleisti Jo vardan nusidėjimus.

lygus mums, vargams paduotas:
o meldēs malda, idant nelytų
ant zemės, ir nelijo per trejus me-
tus, ir šešius mėnesius.

18. Ir meldėsi vėl: o dangus
nuleido lietų, ir išdavė žemė vai-
sių savo.

19. Broliai mano, jei kas iš

jūsų paklystų nuog tiesos,
o atverstų jį kas:

20. Tur žinoti, jog kuris at-
verstų griėsninką nuog paklydi-
mo kelio jo, išgelbės dūšią jo
nuog smerties, ir apdengs dau-
gybę nusidėjimų.

Pirmasis šv. Petro Apaštalo Raštas.

Pirmasis šv. Petro laiškas, nors trumpas, bet daug savyje talpina mokslo, dalykuose Tikėjimo, Vilties ir Meilės, su yvairiais pamokinimais ypatoms kokio norint stono ir padėjimo. Apaštalas įsako pasidavimą valdimierams ir viršininkams ir ragina visus prie vedimo padoro gyvenimo, sekant Viešpatį Kristų. Šis laiškas yra parašytas su tokiu apaštališku rimtumu, ir augščiausios valdžios apsiereiškimu, koku jo rašytojas, Apaštaly kunigaikštis, jo Viešpaties ir Mokintojo Jėzaus Kristaus buvo apdovanotas. Jis parašė jį Ryme, kurį per prilyginimą Babilionu vadina, apie penkioliktais metais po mūsų Viešpaties į Dangų Užžengimui.

I PERSKYRIMAS.

Dėkavoja Dievui už pašaukimą mūsų į tikrą tikėjimą ir į amžiną gyvenimą, į kurį mums reik įeiti per daug kentėjimų. Ragina prie šventybės gyvenimo, veizinti į Dievo šventybę ir mūsų atpirkimą per Kristaus kraują.

1. Petras Apaštolas Jėzaus Kristaus išrinktiems ateiviams iš išskaidymo, Ponto, Galiacijos, Kapadocijos, Azijos ir Bitynijos.

2. Pagal parregėjimą Dievo Tėvo, ant pašventimo Dvasios, ant paklusnumo, ir apšlėkimo kraujo Jėzaus Kristaus. Malonė jums ir pakajus tegul pasigausina.

3. Palaimintas Dievas ir Tėvas, Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, kursai pagal didžios mielaširdystės savo, atgimdė mus ant vilties gyvos per prisi-

kėlimą iš numirusių Jėzaus Kristaus.

4. Ant tėvainystės nepagendančios, ir nepateptos; ir nevystančios danguose užlaikytos dėl jūsų,

5. Kurie per galybę Dievo sergėti este per tikėjimą ant išganyimo parėdyto, idant būtų apreikštas paskučiausiam laikui

6. Iš ko linksmisitės per mažą valandą, dabar jei reikia būti nuliūdusiais tuleropuose paguodinimuose.

7. Idant datyrimas tikėjimo jūsų toli brangėsnis už auksą (kuris per ugnį mėginamas yra) būtų atrastas ant garbės, ir šlovės, ir pašlovinimo apsiereiskime Jėzaus Kristaus.

8. Kurio norints neregėjote, o mylite: į kurį dabar teipogi neregėdami jo, tikite, o tikėda-

mi linksmisitės džiaugsmu ne išpasakytu ir garbingu:

9. Apturėdami galą tikėjimo jūsų, išganymą dūšių.

10. Apie kurį išganymą jieškojo ir datirdinėjo Pranašai, kurie pranašavo apie ateisiančią ant jūsų malonę:

11. Datirdami ant kurio arba ant kokio laiko anuose Dvasia Kristaus, apsakydama pirmu apie tuos kentėjimus, kurie yra Kristuje, ir apie paskui ateisiančias šloves:

12. Kuriems apreikšta yra, jog ne patįs sau, bet mums tarnavo tais daiktais, kurie dabar jums yra apskyti per tuos, kurie jums apsakė Evangeliją per Dvasią Šventąją nusisūstą iš dangaus, ant kurios geizdia veizdėti Aniolai.

13. Todėl per juosę strėnas vmo jūsų, negirtuojančiais būdami tobulai tarėkit viltį apie malonę, kuri jums duodama yra per apreikimą Jėzaus Kristaus.

14. Kaip sūnai paklusnuno neprisilygindami pirmiems pagėidimams nežinojimo jūsų.

15. Bet pagal ano, kuris pavadino jus, Švento: ir jūs būkite šventais visokiame apsiėjime.

16. Nes parašyta yra: būkite šventais, nes aš esmi šventas;

17. O jei vadinate tėvu tą, kursai be skyriaus apabų sūdyja pagal darbų kiekvieno, laikykitės su baime per laiką pagyvenimo jūsų.

18. Zinodami, jog nepragaištančiais daiktais aukso arba sidabro este atpirkti, nuog niekingo gyvenimo jūsų, pagal padavimo tėvų:

19. Bet brangiu krauju kai po nekalto, ir nepatepto avinėlio Kristaus.

20. Parregėto tiesa pirm uždėjimo svieto: bet apreikšto dėl jūsų paskui ausiuose laikuose.

21. Kurie per aną tikinčiais este į Dievą, kursai jį prikėlė iš numirusių, ir davė jam garbę, idant tikėjimas ir viltis jūsų Dievuje būtų.

22. Apčystyje dūšias jūsų paklusnume meilės. broliškoje meilėje iš tikros širdies vieni kitus didžiaus mylėkite.

23. Atgimdyti ne iš gendančios sėklos, bet nepragaištančios per žodį gyvo Dievo, ir patenkančio ant amžių.

24. Kadangi visokis kūnas kaip žolė: o visokia garbė jo kaip žiedas žolės: nudžiūvo žolė, ir žiedas jos nukrito.

25. Bet žodis Viešpaties patenka ant amžių. O tas yra žodis, kuris jums yra apsakytas.

II PERSKYRIMAS.

Reik mums atsižadėti visokio apgarimo ir eiti prie Kristaus gyvojo akmenio; esant Jo žmonėmis būti Jo vertais, pasiduodant peršėtinams ir kantriai nukenčiant kentėjimus.

1. Atmetę tada visokią piktumą, ir visokių vylių, ir veidmaisytes, ir užvydėjimus, ir visokią apkalbą.

2. Kaip dabar užgimę kudičiai išmintingo be vyliaus pieno geiskite, idant per jį užaugtumėt ant išganymo.

3. Jei vienok ragavote, jog saldus yra Viešpats.

4. Prie kurio prieidami gyvo akmenio nors nuog žmonių atimesto, bet nuog Dievo išrinkto ir pašlovinto.

5. Ir jūs kaip gyvi akmenys, ant jo budavokitės, dvasiški namai, šventa kunigystė, ant apieravojimo, dvasiški apierų meilių Dievui per Jėzų Kristų.

6. Dėl to yra rašte: Stai padedu Sione akmenį didžiausį kampinį, išrinktą, brangų: o kas įtikės į aną, nebus užgėdintas.

7. Jums tada tikintiems šlovė: o netikintiems akimuo, kurį atmetė budavojanti, tas pastojo galva kertės.

8. Ir akmenimi pasizeidimo, ir uola pasipyktinimo tiems, kurie pažeidžia žodžiu, ir netik, ant ko ir padėti yra.

9. O jūs giminė išrinkta, karališka kunigystė, giminė šventa, žmonės nupelnyti: idant apsakytumėt gerybes to, kursai pavadino jus iš tamsybių į stebuklingą šviesybę savo.

10. Kurie pirm to ne žmonės: o dabar žmonės Dievo: kurie pirm to neapturėjo mielaširdystę, o dabar apturėjo mielaširdystę.

11. Mieliausi meldžiu jus kaip ateivius ir keleivius, idant užsiturėtumėt nuog pagėidimų kūniškų, kurie kariauja prieš dūšią.

12. Turėdami apsiėjimą jūsų gerą, tarp pagonų, idant tuose daiktuose, kuriuose jus apkalba kaip piktadėjus, prisiiveizdėdami ant gerų darbų jūsų, garbintų Dievą dienoje apilankymo.

13. Būkite tada paduoti visokiam žmogiškam sutvėrimui dėl Dievo: ar tai karaliui, kaip prakilniausiam.

14. Ar tai kunigaikščiams, kaip siųstiems nuog jo, ant atkeršijimo piktadėjų, o ant garbės gerųjų.

15. Nes teip yra valia Dievo, idant gerai darydami nutildytumėt neišmanymą paikių žmonių.

16. Kaip liuosi, o ne kaip turėdami liuosumą už uždangą

piktybēs, bet kaipo tarnai Dievo.

17. Visus šēnavokite: brolystē mylēkite: Dievo bijokitēs: karalių šlovinkite.

18. Tarnai būkite paklusni ponams visokioje baimēje, ne tiktai geriems ir tykiem, bet ir nelabiem.

19. Nes tai yra malonē, jei kas dēl saužinēs Dievuje išķenčia vargus kentēdamas neteisiai.

20. Nes koks tai yra gyrius, jei nusīdēdami, o veidan mušti būdami kenčiate? bet jei darydami ērai kantriai išķenčiate, tai yra malonē pas Dievā.

21. Nes ant to pašaukti este: nes ir Kristus kentējo uz mus palikdamas jums paveikslā, idant sektumēt pēdas jo.

22. Kursai nusīdējimo nepadarē, nei atrastas buvo vylius burnoje jo.

23. Kursai, kad jam piktzodzīauta buvo, nepiktzodzīavo: kad kentējo, negrumzdc: bet pasīdāvē neteisiai sūdyjančiam.

24. Kursai pats ant savo kūno nešīojo kaltybes mūsu, ant medžio: idant numirē griekams gyventumēm teisybei: kurio mēlynēmīs išgydyti este

25. Nes buvote kaipo avys paklydusīs, bet dabar atgrāzinti este pas piemeni ir vyskupā dūšių jūsu.

III PERSKYRIMAS.

Kaip pačios tur gyventi su vyrais, kokių papuošimų jos tur įieškoti. Raginimas prie yvairių dorybių.

1. Teipogi ir moterēs paduotos tegul bus vyrams savo: idant ir jei kurie netik' žodžiui, per pagyvenimā su moterimis, be žodžio būtų pajieškoti,

2. Pamatę viežlybā pagyvenimā jūsų baimēje.

3. Kurių tegul nebus paviršutinis taisymas plaukų, ir apsidėjimas aukso, arba išsirėdymas apdare rūbų.

4. Bet kuris yra paslėptas širdyje žmogaus: nepagadinime romos, ir tykios dvasios, kuri yra po akimis Dievo turtinga.

5. Nes taip kitā kartā ir šventos moteriškės turinčios viltį Dievuje, rēdēsi būdamos paduotos vyrams savo.

6. Kaipo Sara buvo paklusna Abraomui, vadindama jį ponu: kurios este dukterimis, ērai darydamos, o nesibijodamos ne jokio išgāščio.

7. Teipojieg vyrai drauge gyvendamē pagal išminties kaipo silpnesniām indui moteriškam pridudami šlovę kaipo ir draugtėvainēmīs malonēs gyvenimo: idant nebūtų pertrauktos maldos jūsų.

8. O ant galo visi vienos dūmos, draug kęstančiais, bro-

lystę mylinčiais, meilingais, romiais, nusižeminančiais.

9. Pikto uz piktą neatiduo-dami, arba keikimą uz keikimą, bet priēšingu būdu šlovindami: nes ant to pavadinti este, idant apturētumēt palaiminimą uz tēvainystę.

10. Nes kas nor nylēti gyvenimą, ir regēti geras dienas, tegul amdo savo iēžuvį nuog pikto, ir burna jo tegul nekalba vyliaus.

11. Tegul atsitolina nuog pikto, o tegul daro gerā, tegul iēško pakajaus, o tegul jį sekia.

12. Nes akys Viešpaties ant teisiųjū. O ausys jo ant maldų jū: bet veidas Viešpaties ant piktai darančių.

13. Ir kas yra, kursai jums piktai darytū, jei gero sekio-tais būsīte?

14. Bet ir jei kā kenčiate dēl teisybēs: palaiminti. O nesibijokit gandinimo jū, nei išsigāskite,

15. Bet švēskite Viešpatī Kristū širdyse jūsu. Visados būdami gatavi ant gana padarymo kiekvienam jīēskančiam nuog jūsu atsakymo apie tā viltī, kuri jumyse yra.

16. Bet su romumu ir baime, turēdami gerā saužīnē: idant tuose daiktuose, kuriuose jus apkalba, uzsīgēdētū tie, kurie peikia gerā pagyvenimą jūsu Kristuje.

17. Nes geriau kentēti gerai darant (jei būtū valia Dievo) neg piktai darant.

18. Nes ir Kristus vienā kartā numirē uz mūsu nusidējumus, teiskus uz neteiskus, idant mus apieravotū Dievai, noris numarintas ant kūno, bet atgaivintas pagal dvasios.

19. Kurioje ir tomis divsioms, kurios buvo kalīnēje nuējēs apsakē.

20. Kurios kitā kartā netikinčios buvo, kada laukē kantrybēs Dievo, dienose Noe, kad būdavojo karablī, kuriame ne daug, tai yra, āštuonios dūšios užlaikytos buvo per vandenī.

21. Kuriam krikštas lygio

19 e. *Dvasioms, kurios buvo kalīnēje.* Štai čion darodymas trečios vietas arba vidutiniojo kūšių stono; nes tosios dvasios kalīnēje, pas kurias Kristus atējo skelbti Evangelijā, po savo mirimui, nebūvo dangujē ir ne prakeiktųjų prāgare, nes dangus ne kalīnē ir Kristus nējo garsinti Evangelijā pasmerktiesiems.

21 e. *Kuriam krikštas* ir tt. Krikštas yra pavadintas lygaus paveikslu su vandeniu, per kurį Nojus buvo išgelbētas, nes vienas buvo paveikslu kito. Ibid. *Neapēstytjēmas bīarūybū* ir tt. Vis tiek kā pasakyti, juog krikštas netur savo iētkmēs iēgānymo dalyke, per apīplovīmā kūno nevalumū, bet per apīplovīmā sāžīnēs nuo grieko, jei prie to prisideda atsakantis prisitaisymas priimančio sulyg atsakymū ant užduotų tuomet klausīmū dalyke tikėjimo, atsižadējimo šetono su visais jo darbais, ir paklusnumo Dievo prisakymams.

paveikslo, ir jūs dabar išgano: neapcystijimas bīaurybių kūno, bet išpažinimas geros saužinės prieš Dievą per prisikėlimą iš numirusių Jėzaus Kristaus,

22. Kursai yra po dešinės Dievo, sunaikinės smertį, idant gyvenimo amžino tėvainiais stotumēmės: nuėjęs dangun pavaldavęs sau Aniolus, ir vyresnybes, ir galybes.

IV PERSKYRIMAS.

Rašymas pamesti griekų; riską daryti Dievui ant garbės; būti pasiryžusiems kentėti dėl Kristaus.

1. Kad tada Kristus nukentėjo kūne, ir jūs ta pačia dūma apsišarvokite: nes kuris kentėjo kūne, perstojo nuo griekų:

2. Idant jau ne pageidimams žmonių, bet valiai Dievo, atlaiką meto kūne gyventų.

3. Nes gana yra praėjusio laiko ant išpildymo noro pagoniško tiems, kurie vaikščiojo bīaurybėse, pageidimuose, girtuoklystėse, apsirijimuose, apsigėrimuose, ir bīauriuose balvonų garbinimuose.

4. Kuriame daikte stebėjasi, jog jūs nesusibėgate prie to paties sumaišymo bīaurybės bliužnydami.

5. Kurie atiduos skaičių tam, kursai gatavas yra sūdyti gyvus ir numirusius.

6. Nes dėl to ir numirusiems yra apsakytą Evangeliją: idant būtų sūdyti pagal žmonių ant kūno, o gyventų pagal Dievo dvasioje.

7. Bet galas viso prisiartinio: būkite tada išmintingi, ir jauskite maldose.

8. O pirm viso turėkit vieni prieš kitus tarp savęs meilę nepaliaujančią: nes meilė uždenigia daugybę nusidėjimų.

9. Būkite svečių priijiemingi tarp savęs be murmėjimo.

10. Kiekvienas kaippo gavo malonę, parodydami aną vienas kitam, kaippo geri užveizdėtojai tuleropos malonės Dievo.

11. Jei kas kalba, kaippo žodžius Dievo: jei kas tarnauja, kaippo pagal pagalėjimo, kurį duoda Dievas: idant visuose daiktuose būtų pagarbintas Dievas per Jėzų Kristų: kuriam yra garbė ir viešpatavimas ant amžių amžinyjū: Amen.

12. Mieliausi nebūkite nežinančiais, kad per karštybę, kuri jus sutinka ant datyrimo, kaip būt koks naujas daiktas jums prisitikęs:

13. Bet linksminkitės būdami draugininkais kentėjimo Kristaus, idant ir apsireiškime garbės jo džiaugdamiesi linksminumėtės.

14. Jei jūs užgėdinami est

dēl vardo Kristaus, palaiminti būsīte: nes kas yra garbēs, šlovēs, ir galybēs Dievo, ir kuri yra jo Dvasia ant jūsu atsiilsta.

15. O niekas iš jūsų tegul nekenčia kaipo žmogūdis, arba vagis, arba piktburnis, arba svetimogeidžias.

16. Bet jei kaipo krikščionis: tenesigēdžia, o tegul garbina Dievą tame varde.

17. Nes laikas yra, idant prasidētų sūdas nuog namų Dievo. O jei pirmu nuog mūsų: koks-gi galas tų, kurie netiki Evangelijai Dievo.

18. O jei teiskus vos bus išganytas, bedievis ir griešninkas kur pasirodys?

19. O teip ir tie, kurie kenčia pagal valios Dievo, tegul paduoda dūšias savo viernam sutvertojui geruose darbuose.

V PERSKYRIMAS.

1. Vyresnius tada, kurie tarp jūsų yra, meldžiu, draugvyresnis, ir liūdytojas kentėjimų Kristaus: kursai ir anos garbės, kuri ateisiančiame laike tur apsireikšti dalininkas.

18 e. Vos bus išganytas, tai yra per daug darbo ir sunkenybių, ir per daug pavojų, kurie mus apsiaučia: pagundas svieto, šėtono ir mūsų pačių ištvirtusį prigimimą.

2. Ganykite būrelį Dievo, kuris tarp jūsų yra, priveizdėdami ne su privertimu, bet iš liūso noro, pagal Dievo: nei dėl biauuro pelno, bet iš gero noro.

3. Nei kaipo viešpataudami ant kunigų, bet būdami paveikslu gardo iš širdies.

4. O kad pasirodys kunigaikštis piemenų, apturėsite nevystantį garbės vainiką.

5. Teipogi jaunesni būkite paduoti vyresniems. O visi nusižeminimą rodykit vienas kitam, nes Dievas prieštarauja išsikelantiems, o nusižeminantiems duoda malonę.

6. Nusižeminkit tada po sylinga ranka Dievo, idant jus išaugštintų laike aplankymo.

7. Visą rūpestį jūsų sudėdami ant jo, nes Jis tur rūpestį apie jus.

8. Būkite blaivais, o jauskit: nes priešingininkas jūsų velnias, kaipo levas rėkiantis aplinkui vaikščioja jieškodamas, kurį prarytų.

9. Kuriam atsisipirkite stipri tikėjime: žinodami, jog tas pats suspaudimas prisitinka broliams jūsų, kurie ant svieto yra.

10. O Dievas visokios malonės, kursai pavadino mus ant amžinos garbės savo Kristuje Jezuje, maž nukentėjusius pats

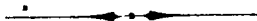
padarys tobulais, patvirtīs ir pastiprīs.

11. Jān garbē, ir valdzia ant amžīu amžinūjū: Amen.

12. Per Sylvonā jums viernā broļī kaip regisi rašiau trum-pai: melzdamas ir liūdydamas, jog ta yra tikra malonē Dievo, kurioje stovite.

13. Sveikina jus bažnyčia, kuri yra Babilione drauge surinkta, ir Morkus sūnus mano.

14. Pasveikinkit vienas kitā pabučiavime šventame. Malonē jums visiems, kurie este Kristuje Jezuje. Amen.

Antras šv. Petro Apaštalo Raštas.

Šv. Petras rašo šiame laiške (3 p.): *Šitai tų antrą gramatą pas jus rašau;* ir pirma (1 p., 14 e.): *Žinodumas, jog veikus yra nu-dėjimas ketros mano.* Tai parodo, juog laiškas buvo rašytas labai trumpame laike prieš jo kentėjimą, tai yra apie tris-dešimtais penktais metais po mūsų Viešpaties į Dangų už-žengimui. Šiame laiške Apaštaly kunigaikštis ragina tiki-nčiusius atsiminti apie dideles dovanas, kurias jie apturėjo nuo Dievo ir suvienyti visas kitas dorybes su savo tikėjimu. Perspėja juos priešai neteisingus mokytojus, aprašinėdamas jų darbus ir pranešdamas apie jų bausmes. Jis aprašo sunai-kinimą šio svieto per ugnį ir apie sūdo dieną.

I PERSKYRIMAS.

Ragina susiėnyti visas kitas dorybes su savo tikėjimu, kad savo išganytą užtikrint.

1. Simonas Petras tarnas ir Apaštolas Jėzaus Kristaus, tiems, kurie su mumis lygią ap-turėjo viera per teisybę Dievo mūsų, ir Išganytojo Jėzaus Kristaus.

2. Malonė ir pakajus jums tegul pasidaugina pažinime Die-vo, ir Jėzaus Kristaus Viešpa-ties mūsų.

3. Kaip visums nuog dieviškos jo galybės dovanota yra ant gyvenimo, ir Dievo garbinimo, per pažinimą to, kursai mus pavadino per savo šlovę ir gerybę.

4. Per kurį didžiausius ir brangius pažadėjimus mums do-vanojo: idant per anuos stotu-mėtės dalininkais dieviško pri-

gimimo: atsitolinę nuog to, kuris ant svieto yra, pragaiš-tančio pageidimo.

5. O jūs visokį rūpestį pri-dėdami, priduožite tikėjime jų-sų gerybę, o gerybėje žinojimą:

6. O žinojime užsiturėjimą, o užsiturėjime kantrybę, o kan-trybėje Dievo garbinimą.

7. O Dievo garbinime broliš-ką meilę, o broliškoje meilėje mylėjimą.

8. Nes jei tai pas jus randa-si, ir apščiai yra, pastatys jus netuščius nei be vaisiaus, paži-nime Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus.

9. Nes kas tų daiktų netur, aklas yra, ir rankomis čiuopinė-jas, užmiršęs ant apėystojimo senų griekų savo.

10. Togidėl broliai labiaus rūpinkitės, idant per gerus dar-bus pavadinimą ir išrinkimą

jūsų patvirtintumėt: nes tai darydami niekadose nesugriešysite.

11. Nes teipo apščiai bus jums duotas įėjimas į amžiną karalystę Viešpaties mūsų ir Išganytojo Jėzaus Kristaus.

12. Togidėl pradėsiu jus visados perserginėti apie tuos daiktus, ir norint žinančius, ir pastiprintus jus dabartinėje tiesoje.

13. Ir regis man teisus daiktas pakolei esmi šiame gyvenime, idant jus budinčiau per graudenimą.

14. Žinodamas jog veikus yra nudėjimas šėtros mano, kaip ir Viešpats mūsų Jėzus Kristus apreiškė man.

15. O rūpįsiuos ir tankiai turėti jus po smerties mano, idant ant tų daiktų atmintumėt.

16. Nes ne sekdamį pasakas viltavyliai sutaisytas, apsakėm jums galybę ir atėjimą Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus: bet akimis prisiveizdėję jo didumui

17. Nes gavo nuo Dievo Tėvo šlovę, ir garbę, kad ant jo nusileido toksai balsas nuog daug galingos garbės: Ąsai yra sūnus mano mielas, kuriam sau pamėgau, jo klausykite.

18. O tą balsą mės girdėjome atneštą iš dangaus, kad buvom su juomi ant kalno švento.

19. Ir turime stipresnę pranašų kalbą, kurios dabodami,

kaipo žvakės tamsioje vietoje žibančios, gerai darote kolei prauštų diena ir užtekėtų aušros žvaigždė širdyse jūsų.

20. Žinodami tai pirmiausia, jog visa pranašystė rašto, nedaros per savo paties išguldymą.

21. Nes niekadose iš noro žmogaus atnešta neyra pranašystė: bet Dvasia Šventąja įkvėpti kalbėjo šventi Dievo žmonės.

II PERSKYRIMAS.

Perspėja priešai neteisius nokintojus ir praneša apie jų bausmę.

1. Bet buvo ir neteisi pranašai tarp žmonių, kaip ir tarp jūsų bus melagingi mokytojai, kurie įves atsiskyrimus prapuolimo, ir užsigis to Viešpaties

20 e. *Pranašystė Rašto nedaros per savo paties išguldymą.* Tai aiškiai rodo, juog Raštas negal būti išguldomas ypatingu nusprendimu arba dvasia, nes kiekviena Rašto dalis buvo parašyta žmonių šv. Dvasios įkvėptų, ir kaip tokia Bažnyčios apgarsinta; todėl negalima jų kitaip aiškinti, kaip tik tai Dievo Dvasioje, kurią Jis paliko, ir prižadėjo būti su savo Bažnyčia, idant ją vesti visokioje teisybėje iki pabaigai svieto. Nekurie gal mums pasakyti, juog daug iš mūs' teologų išguldinėja Raštą: gal jie teip daryti, bet jie tai daro visada su pasidavimu Bažnyčios nutarimui ir ne kitaip.

1 e. *Atskyrimus prapuolimo*, tai yra erezijas, išganymą ardančias.

kuris anuos atpirko: atvezdami ant savęs greitą prapuolimą.

2. O daug jų sekios palaidas anų: per kuriuos kelias tiesos bus bliūžnytas.

3. O per godulystę pramanytais žodžiais prekiaus jumis: kuriems sūdas jau seniai nepaliauja, ir prapuolimas jų nesnaudžia.

4. Nes jei Dievas Aniolams, kurie sugriešyjo, nepraleido, bet virvėmis pekliškomis nutranktus į pragarą, padavė ant mūkų, idant būtų užlaikyti ant sūdo.

5. Ir pirmutiniam svietui nepraleido: bet Noc patį ašmą apsakytąjį teisybės užlaikė. atvedęs tvaną ant svieto piktųjų.

6. Ir miestus Sodomitų, ir Gomoriečių į pelenus pavertęs išvertimu pražudė: palikdamas paveikslą tiems, kurie be baimės Diero gyventi turėjo:

7. O teisų Lotą prispaustą nuog biauriu sudergimo ir nečysto apsiėjimo išgelbėjo.

8. Nes regėjimu ir girdėjimu teisus buvo, gyvendamas tarp jų, kurie nuog dienos iki dienai vargino teisingą dūšią piktais darbais.

9. Moka Viešpats dievobaimingus iš pagundinimo išgelbė-

ti: o neteisius ant dienos sūdo užlaikyti dėl korojimo.

10. O labiausia tuos, kurie paskui kūno pageidimuose paleistuvystės vaikščioja, o vyresnybę nieku verčia drąsus, sau įtinkanti: nebijo įvesti atskyrimus bliūžnydami.

11. Kur Aniolai galybe ir valdžia didesni būdami nepakelia prieš anuos sūdo prakeikimo.

12. O tie kaipo neišmintingi galvijai, iš prigimimo ant sugavimo, ir ant prapulties, bliūžnydami tai, ko nežino, prapuolime savo prapuls.

13. Atimdami užmokestį neteisybės, turėdami už rašaką dienos pasigerėjimus, smarvęs ir biaurybes, aptekę rašakauose, puotavimuose savo, biauriai apsieinanti su jumis.

14. Akis turėdami pilnas svetmoterystės, ir nepaliaujančio nusidėjimo. Privybindami dūšias netvirtas, turėdami širdį išpratintą godulystėje, sūnai prakeikimo:

15. Pamezdami tiesų kelią, paklydo sekdami kelius Balaam

11 e. *Nepakelia prieš anuos sūdo prakeikimo ir tt.* Tai yra nevartoja išniekinimo arba prakeikimo ištarmės, net ir kovose su piktomis dvasiomis. Žr. Šv. Judą e. 9.

13 e. *Dienos pasigerėjimus*, tai yra pasigerėjimus šio svieto, kuriuose jie padeda visą savo laimę.

iš Bozoro, kursai mylėjo nuopelną neteisybės.

16. Bet turėjo pažarimą už neišmintį savo: jungą rešiojąs, neprakalbąs galvijas, kalbėdamas balsu žmogaus uždraudė neišmintį pranašo.

17. Tie yra šaltiniai be vandenio ir debesys nuo vėtrų gailioti, kuriems debesys tamsybių užlaikytas yra.

18. Nes kalbėdami tuščias didybės privybindina per pageidimus kūno paleistuvingo, tuos kurie maž atsitraukia nuog vaikščiojančių paklydime.

19. Prižadėdami jiems liuositybę, kad patįs nevalninkais yra pasileidimo: nes kas nuog ko yra pergalėtas, to ir nevalninku yra.

20. Nes jei atsitolinę nuo biaurybių sveto, per pažinimą Viešpaties mūsų ir Išganytojo Jėzaus Kristaus, o tomis pačiomis vėl susipainioję pergalėti būtų: stojos jiems paskučiausi daiktai, piktesni neg pirmieji.

21. Nes geriaus aniems būtų nepažinti kelią teisybės, neg kad pažinę atgal grįžtų nuog to kursai jiems paduotas yra, švento prisakymo.

22 Nes jiems atsitiko pagal ano tikro priežodžio: šuo, kuris sugriž prie išvėmimo savo; ir kiaulė nuplauta į volyklą purvo.

III PERSKYRIMAS.

Priešai išjuokėjus, užginančius antrą Kristaus atėjimą, aprėiškia staigų svieto su-naikinimą; ragina prie gyvenimo šventybės.

1. Štai tą antrą gromatą pas jus mieliausi rašau, kuriose būdinu tikras dūmas jūsų per graudinimą:

2 O idant atmintumėt ant to: ką pirmu apsakiau ant žodžių šventų Pranašų ir Apaštolų jūsų ant prisakymų Viešpaties ir Išganytojo.

3. Tai pirmiaus žinodami, jog paskučiausiose dienose ateis su apgavimu išjuoktojai vaikščiojanti pagal savo pageidimų.

4. Kalbėdami: kur yra prižadėjimas arba atėjimas jo? Nes nuog to laiko, kaip to tėvai užmigo, vis vienaip užsilaiko nuog pradžios sutvėrimo.

5. Nes tyčiomis norėdami to nežino, jog dangus pirmu buvo ir žemė su vandeniu, ir per vandenį stojos žodžiu Dievo.

6. Per kuriuos svietas, kuris aname laike paskandintas vandeniui pražuvo.

7. Bet dangus, kuris dabar yra, ir žemė, tuomi pačiu žodžiu pastatyti yra, ugnei užlaikyti, ant dienos sūdo ir prapulties piktų žmonių.

8. O tas vienas daiktas tegul bus jums mieliausi žinomas, jog viena diena pas Viešpatį,

kaipo tūkstantis metų, o tūkstantis metų kaipo viena diena.

9. Nesivēluoja Viešpats su pažadējimu savo, kaipo nekurie betikā: bet kantriai apsieina su jums nenorēdamas, idant kurie prapultų, bet idant visi ant pakūtos prisiverstų.

10. O diena Viešpaties ateis, kaipo vagis: kurioje dangus su didžiu trenksmu praeis, o elementai nuog karščio sutirps, o zemē ir daiktai, kurie ant jos yra, bus sudeginti.

11. Kad tada tie visi daiktai bus sugadinti, kokiais jums reikia būti šventuose uzsilaikumuose, ir pabažnystēse:

12. Laukdami ir skubindamies ant atējimo dienas Viešpaties, per kurį dangus degdams suirs, ir elementai nuog karščio ugnies sutirps?

13. Bet naujū dangū ir naujos zemēs pagal pažadējimo jo laukiame, kuriose teisybē gyvena.

14. Togidēl mieliausi tū daiktū laukdami rūpinkitēs, idant nesutepti ir nepapeikti nuog jo atrasti būtumēt pakājuje.

15. O kantrybē Viešpaties mūsū turēkite už išganymā, kaipo ir mieliausis brolis mūsū Povilas pagal duotos sau išminties, pas jus rašē:

16. Kaipo ir visose gromatose, kalbēdams anose apie tai, kuriose yra nekurie daiktai sunki ant išmanymo, kuriuos nemokyti, ir nenustabdyti pervertē, kaipo ir kitus raštus, ant savo pačių prapulties.

17. Jūs tada broļiai pirm to persergēti būdami dabokite, idant apgauti, per klajojimā neišmīntingū neišpultumēt iš tvirtybēs savo.

18. Bet augkite malonēje ir pažintyje Viešpaties mūsū ir Išganytojo Jēzaus Kristaus. Jam garbē ir dabar ir iki dienas amžiaus: Amen.

Pirmas šv. Jono Apaštalo Raštas.

Ta pati dieviškos meilės ir mielaširdystės sriovė linkartymo, kuri perdēm per Evangeliją, mylimojo mokintinio ir Evangelisto šv. Jono parašyta atsiranda teipgi ir jo Laiškuose. Jis patvirtina dvi pirmučiausi mūsų tikėjimo paslapti: Paslaptį Dievo Trejybės ir paslaptį Iusikūnijimo Jėzaus Kristaus Dievo Sūnaus. Augštumą ir prakilnumą evangeliško mokslo jis išreiškia šiais žodžiais: *O tų prisakymą turime nuo Dievo: idant kuris myl Dievą, mylėtų ir brolių savo*, (Persk. 4 e. 21.) ir vėl: *Nes tai yra meilė Dievo, idant prisakymus Jo užlaikytum: o prisakymai Jo nesunkūs yra*, (Persk. 5 e. 3.) Parodo toliaus kaip atskirti Dievo kudikius nuo velnio kudikių: pažymi tuos, kurie turėtų vadintis Antikristais: aprašo biauromą ir sunkumą grieko. Ant galo parodo, kaip griešniukas gal atleidimo tikėtis. Tas Laiškas buvo parašytas, sulyg Baroniiaus apskaitymą, šešiasdešimtais šeštais metais po Užžengimui į Dangų Mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS.

Išreiškia ką jis regėjo ir girdėjo apie Kristų (kuris yra gyvenimas amžinas) dėl to, idant galėtume turėti draugystę su Dievu, ir riską gerą per Jį: bet tik teip, jei mes išpažįsime savo nusidėjimus.

1. Kas buvo iš pradžios, ką girdėjom, ką regėjom akimis mūsų, ką matēm, ir rankos mūsų dasilytėjo, apie žodį gyvenimo:

2. Ir gyvenimas apreikštas yra, ir regėjom, ir liūdyjame, ir apsakome jums amžiną gyvenimą, kuris buvo pas Tėvą, ir apsiereiškė mums.

3. Ką regėjom ir girdėjom, apsakome jums, idant ir jūs turėtumėt su mumis draugystę: o

draugystė mūsų būtų su Tėvu ir Sūnumi jo Jezumi Kristumi.

4. O tai jums rašome, idant džiaugtumėtės, o džiaugsmas jūsų būtų pilnas.

5. O tai yra apsakymas, kuri girdėjom nuog jo, ir apsakome jums: jog Dievas yra šviesybė, o nėra jame nejokios tamsybės

6. Jei sakytumēm, jog turime draugystę su juomi, o vaikščiotumēm tamsybėse, meluoja. me, ir nedarome tiesos.

7. Bet jei šviesybėje vaikščiojame, kaip ir Jis yra šviesybėje, turim draugystę tarp savęs, o kraujas Jėzaus Kristaus

Sūnaus jo apčystyja mus nuog visokio nusidėjimo.

8. Jei sakytumėm, jog grieko neturime; patįs save apgau name, o nėra mumyse tiesos.

9. Jei išpažintumėm griekus mūsų: viernas yra ir teišus, idant mums atleistų griekus mūsų, ir apčystytų mus nuog visokios piktybės.

10. Jei sakytumėm. jog ne-nusidėjom: darome jį melagiu ir žodžio jo mūsų nėra.

II PERSKYRIMAS.

Kristus yra mūsų Užtarėjas; privalo mums užlaikyti Jo prisakymus ir vienas kitą mylėti. Nereik mums mylėti svetą anei klavsyti naujų mokintojų; bet gyventi per Dievo Dvasią Bažnyčioje.

1. Sūneliai mano tai jums rašau, idant negriešytumėt. Bet ir jei kas nusidėtų, turime užtarytojį pas Tėvą, Jėzų Kristų teisų.

2. O jis yra permaldavimu už griekus mūsų: o ne tiktai už mūsų, bet ir už viso svieto.

3. O per tai žinome, jog jį pažinome, jei prisakymus jo užlaikome.

4. Kas sako, jog jį pažįsta,

3 e. Jį pažinome, jei prisakymus Jo užlaikome. Kalba čion Apaštalas apie praktišką pažintį per meilę ir prisirišimą, kas galima darodyti per užlaikymą Jo prisakymų; be ko mes negalėtume pritinkančiai, kaip reikėtų, pasakyti, juog pažįstame Dievą.

o neužlaiko prisakymus jo, melagiu yra, o nėra jame tiesos.

5. Bet kas užlaiko žodį jo, tikrai jame meilė Dievo tobula yra, ir per tai žinome, jog jame esme.

6. Kas sako, jog jame gyvena, reikia, kaipo Jis vaikščiojo, ir jam vaikščioti.

7. Mieliausi nerašau jums naujo prisakymo, bet seną prisakymą, kurį turėjęt nuog pradžios; senas prisakymas yra žodis, kurį girdėjote.

8. Vėl rašau jums naują prisakymą, kursai yra tikras ir jame, ir jumvse: jog tamsybės praėjo, o tikra šviesybė jau šviečia.

9. Kas sako, jog yra šviesybėje, o neapkenčia brolio savo, iki šiolei, yra tamsybėse.

10. Kas myl brolių savo, šviesybėje gyvena, o nėra jame papiktinimo.

11. Bet kursai neapkenčia brolio savo, tamsybėse yra, ir tamsybėse vaikščioja, o nežino kur eina, nes tamsybės apjakinio akis jo.

12. Rašau jums sūneliai, jog atsileidžia jums griekai dėl var-do jo.

13. Rašau jums tėvai, jog

8 e. Naują prisakymą. Tai yra meilės prisakymą, kuris pirma buvo duotas Sename Zokone, bet buvo atnaujintas ir išplėtotas Kristaus. Žr. šv. Jonas, 13 p., 33 e.

pažinote tą, kursai yra nuog pradžios. Rašau jums jauni-
kaičiai, jog pargalėjote piktąjį.

14. Rašau jums vaikeliai,
jog pažinote tėvą. Rašau jums
jaunieji, jog stiprais este, o žo-
dis Dievo gyvena jumyse, ir par-
galėjote piktąjį.

15. Nemylēkit svieto, nei tų
daiktų, kurie yra ant svieto.
Jei kas myl svietą, nėra meilės
Tėvo jame.

16. Nes vis, kas yra ant
svieto, yra pageidimas kūno,
ir pageidimas akių, ir puikystė
gyvenimo: kuri neyra iš Tėvo,
bet iš svieto yra.

17. O svietas praeina ir pa-
geidimas jo. Bet kursai daro
valią Dievo, gyvena ant amžių.

18. Sūneliai paskučiausia
valanda yra: o kaip girdėjote,
jog Antikristus eina, ir dabar
daug stojos Antikristų, iš kur
zinome, jog paskučiausia yra
valanda.

19. Iš mūsų išėjo, bet nebu-
vo iš mūsų. Nes jei būtų buvę
iš mūsų, užtikro su mumis būtų
pasilikę: bet idant pasirodytų,
jog ne visi yra iš mūsų.

18 e. *Paskučiausia valanda.* Tai yra—
paskutinis svieto amžius. Tp. *Daug sto-
jos Antikristų.* Tai yra daug eretikų,
priešų Kristaus ir Jo Bažnyčios ir pra-
nokėjų didžiojo Antikristo.

19 e. *Nebuvo iš mūsų.* Tai yra, jie
nebuvo stiprūs, ištesūs, tikri krikščio-
nys; kitaip jie būtų pasilikę Bažnyčioje.

20. Bet jūs patepimą gavote
nuog Šventojo, ir žinote visus
daiktus.

21. Nerašiau jums kaipo
nežinantiesiems tiesos, bet kaipo
ją pažįstantiems: o jog visokia
melagystė neyra iš tiesos.

22. Kas yra melagis, jeigu
ne tas, kursai gina, jog Jezus
yra Kristus? tasai yra Anti-
kristus, kuris gina Tėvą ir
Sūnų.

23. Kiekvienas, kuris užsigi-
na Sūnaus, ir Tėvo netur: kas
išpažįsta Sūnų, ir Tėvą tur.

24. Jūs ką girdėjote nuog
pradžios, tegul jumyse būna.
Jei jumyse laikytųs, ką girdėjot
iš pradžios, ir jūs Sūnuje ir Tė-
vuje pasiliksité.

25. O tas yra pažadėjimas,
kurį Jis mums prižadėjo, gyve-
nimas amžinas.

26. Tai parašiau jums apie
tuos, kurie jus suvadžioja.

27. O patepimas, kurį jūs
ėmėt nuog jo, tegul jumyse pa-

20 e. *Patepimą gavote nuog Šventojo.*
Tai yra malonę ir mokslą nuog šv. Dva-
sios. Tp. *Žinote visus daiktus.* Tikri
vaikai Dievo Bažnyčios, būdami vieny-
bėje, po vadovystė savo teisių ganytojų,
tur dalyvumą malonėje šv. Dvasios, pri-
žadėtos Bažnyčiai ir jos ganytojams, ir
tu Bažnyčioje visą reikalingą apšvieti-
mą ir pamokinimą, teip juog nereika-
lauja jo įieškoti kur kitur, nes jį galima
rasti vie tik joje draugystėje, kurios
jie yra sąnariais.

siliect. O nereikalaujate, idant kas jus mokintų: bet kaip patepimas jo mokia jus apie visus daiktus, ir tikras yra, o neyra melas. O kaip išmokė jus, laikykitės jame.

28. Ir dabar sūneliai laikykitės aname: idant kad pasirodys, turėtumėm pasitikėjimą, o nebūtumėm užgėdinti nuo jo atėjime jo.

29. Jei žinote, jog teisus yra: zinokite jog ir kiekvienas, kuris daro teisybę, iš jo užgimė.

III PERSKYRIMAS.

Apie Dievo meilę link mūsų; kaip mes galime atskirti Dievo sūnus nuo sūnų velnio. Apie sąvitarpinę meilę ir apie sąžinės grynumą.

1. Veizdėkite kokią meilę davė mums Tėvas, jog vadina mės sūnumis Dievo, ir esme. Togidėl nepažįsta mūsų svietas jog ano repažįsta.

2. Mieliausi dabar esme sūnumis Dievo: o dar neapsireiškė kuomi būsime. Žinome, jog kad apsireiškė lygūs jam būsime: mės jį regėsime, kaip yra.

3. O kiekvienas, kursai tur

27 e. *Nereikalaujate* ir tt. Jūs nereikalaujate, kad būtute mokinti tokių vyrų, kurie po priedanga suteikimo jums daugiaus mokslo stergiasi jus apgauti (26 e.), kadangi jūs esate užtektinai išmokinti ir turite visą mokslą ir pažintį. Bažnyčioje su patėpimu šv. Dvasios, kurių šie nauji mokiniojai neapturėjo.

tą viltį jame pasišvenčia, kaip ir jis šventas yra.

4. Kiekvienas, kuris daro grieką, ir neteisybę daro: o griekas yra neteisybė.

5. O žinote, jog jis apsišreiškė, idant išnaikintų nusidėjimus mūsų: o grieko nėra jame.

6. Kiekvienas, kuris jame gyvena, negriešija: o kiekvienas, kursai griešija, neregėjo jo, nei pažino jo.

7. Sūneliai tegul jūsų nei vienas nesuvadžioja: kas daro teisybę yra teisus: kaip ir jis teisus yra.

8. Kuris daro grieką, iš velnio yra: nes nuo pradžios velnias griešija. Ant to apsišreiškė Sūnus Dievo, idant suardytų darbus velnio.

9. Kiekvienas, kuris užgimė iš Dievo, nedaro grieką: nes sėkla jo jame užsilaiko: ir negal griešyt, nes iš Dievo užgimė.

10. Per tai pažįstami yra sūnus Dievo, ir sūnus velnio. Kiekvienas, kursai yra neteisus,

6 e. *Negriešija*. Tai yra mirtinai. Žr. 1 p., 8 e.

9 e. *Nedaro grieką*: tai yra, kol jis užlaiko savyje malonės sėklą, ir tą dievišką gimimą, per kurį jis gimęs yra iš Dievo. Bet tada jis gal išpulti iš to laimingo padėjimo, kada apverčia ant pikto savo liuosą valią, kaip matyt iš žodžių pas Rym. 11 p., 10—22 e., 1 Kor. 9 p., 27 e., 10 p., 12 e.; Phil. 2 p., 12 e., Apr. 3 p., 11 e.

neyra iš Dievo, ir kuris nemyl' brolio savō.

11. Nes tas yra apsakymas, kurį girdējot nuog pradžios, idant viens kitā mylētumēt.

12. Ne kaipo Kainas kuris iš piktojo buvo, ir užmušē broļ savo: o dēlko-gi užmušē jī? jog darbai jo buvo pikti: o brolio jo teisūs.

13. Nestebēkitēs broļiai, jei jūsu sviētas neapkenčia.

14. Mēs zinome, jog parkelti esme iš smerties ī gyvenimā, nes mylime brolius. Kuris nemyl', pasiliekt smertyje.

15. Kiekvienas, kursai neapkenčia brolio savo, žmogūdys yra. O zinote, jog kiekvienas žmogūdys netur gyvenimo anžino savyje tverančio.

16. Tame pažinome meilę Dievo, jog jis dūšiā savo paguldē uz mus: ir mēs turime padēti dūšias uz brolius.

17. Kas turētų turtā to sviēto, o regētų broļi savo reikalaujantį, o uždarytų vidurius savo prieš jī, kaip-gi jame laikos meilē Dievo.

18. Sūneliai mano, nemylēkime žodžiu, nei liežuviu: bet darbu ir tiesa.

19. Per tai pažįstame, jog iš tiesos esme: ir po akimis jo nuramdysime širdis mūsų.

20. Nes jei mus kaltintų širdis mūsų, Dievas didesnis

yra, neg širdis mūsų, ir pažįsta visus daiktus.

21. Mieliausi, jei širdis mūsų nekaltintų mus, pasitikėjimą turime pas Dievą.

22. Ir ko norint melstumēm, gausim nuog jo: nes prisakymus jo užlaikome, ir tai, kas jam mėgsta darome.

23. O tas yra prisakymas jo: Idant tikētumēm vardan Sūnaus jo Jėzaus Kristaus: ir mylētumēm vicas kitā, kaipo mums prisakē.

24. O kas užlaiko prisakymus jo, aname gyvena, o jis jame: o per tai pažįstame, jog gyvena mumyse iš Dvasios, kurią mums davē.

IV PERSKYRIMAS.

Kokios dvasios yra iš Dievo, o kokios ne. Mums reik viens kitų mylėti, nes Dievas numylėjo mus.

1. Mieliausi ne kiekvienai dvasiai tikėkite, bet datirkite dvasias, jei iš Dievo būtų: nes daug neteisių pranašų išėjo ant sviēto.

2. Per tai pažinama yra

1 e. *Datirkite dvasias.* Tai yra, ištyrinėjant ar jų mokinimas prielankus yra įstatymams katalikų tikėjimo ir Bažnyčios mokslui. Nes kaip sako 6 e., *Kas pažįsta Dievą, klauso mūsų* (Bažnyčios ganytojų). *Iš to pažįstame dvasią tiesos ir dvasių paklydimo.*

dvasia Dievo: kiekviena dvasia, kuri išpažįsta, jog Jezus Kristus kūne atėjo, iš Dievo yra.

3. O kiekviena dvasia, kuri perskiria Jėzų, neyra iš Dievo: o tas yra Antikristumi, apie kurį girdėjot, jog eina, ir jau dabar yra ant svieto.

4. Jūs iš Dievo este sūneliai ir pergalėjot jį: nes didesnis yra tas, kuris yra jumyse, neg kuris ant svieto:

5. Anie yra iš svieto, togi dėl kalba apie svietą, o svietas jų klauso.

6. Męs iš Dievo esme. Kas pažįsta Dievą, klauso mūsų: kas neyra iš Dievo, neklauso mūsų, iš to pažįstame dvasią tiesos, ir dvasią paklydimo.

7. Mieliausi mylėkim vienas kitą: nes meilė iš Dievo yra. Ir kiekvienas, kuris myl. iš Dievo užgimė, ir pažįsta Dievą.

2 e. *Kiekviena dvasia, kuri išpažįsta* ir tt. Ne tai, kad išpažinimas šito vien punkto tikėjimo būty kiekvieniame laike ir kiekvieniame atsitikime užtenkančiu: bet juog pagal tą laiką, ir tą krikščioniškojo mokslo dalį, kuri tuomet ypatingai turėjo būti išpažinta, mokinama ir laikoma priešai tų dienų eretikus, buvo tikriausias ženklas per kurį teisingi mokiniojai galėjo būti atskirti nuo neteisingų.

3 e. *Kuri perskiria Jėzų.* Tai yra arba užginant Jo žmogystę arba Jo dievybę. Tp. *Jau dabar yra ant svieto.* Ne savo ypatoje, bet savo dvasioje ir savo pranokėjuose.

8. Kuris nemyl, nepažįsta Dievo: nes Dievas yra meilė.

9. Tame apsireiškė meilė Dievo mumyse, jog vienaitį Sūnų savo nusiuntė Dievas ant svieto, idant gyvi būtumėm per aną.

10. Tame yra meilė: ne jog męs numylėjom Dievą, bet jog jis pirmas numylėjo mus, ir nusiuntė Sūnų savo, dėl numaldavimo už griekus mūsų.

11. Mieliausi, jei mus Dievas taip numylėjo: ir męs turime viens kitą mylėti.

12. Nei vienas niekados Dievo neregėjo. Jei mylime vienas kitą: Dievas mumyse gyvena, o meilė jo yra mumyse tobula.

13. Iš to pažįstame, jog jame gyvename, o jis mumyse: jog iš Dvasios savo davė mums.

14. O męs regėjom ir liudyjam, jog Tėvas nusiuntė Sūnų savo už Išganytoji svieto.

15. Kasnorint išpažintų, jog Jezus yra Sūnumi Dievo, Dievas jame gyvena, o jis Dievuje.

16. Ir męs pažinom ir įtikėjom meilei, kurią tur Dievas ant mūsų. Dievas yra meilė: o kas gyvena meilėje, Dievuje gyvena, o Dievas jame.

17. Per tai išsipildo meilė Dievo su mumis, idant pasitikėjimą turėtumėm dienoje sūdo: jog kaipo jis yra, ir męs esme ant to svieto.

18. Nēra baimēs meilēje: bet tobula meilē laukan varo baimē: nes bairiē tur suspaudimā, o kas bijos neyra tobulas meilēje.

19. Mēs tada mylēkime Dievā, jog Dievas pirmiaus mus numylējo.

20. Jei kas tartu, jog myl Dievā, o neapķestu brolio savo, melagiu yra. Nes kas nemyl brolio savo, kurį mato, kaip gal mylēti Dievā, kurio nemato?

21. O tā prisakymā turime nuog Dievo: idant kuris myl Dievā, mylētu ir broli savo.

V PERSKYRIMAS.

Apie tuos, kurie iš Dievo užgimē, ir apie tikrą meilē. Medis, kuris duoda liūdyjamā apie Kristu. Apie tikējamā Jo rardan, ir apie grieķu, kuris yra arba nēra ant smerties.

1. Kiekvienas, kuris tik, jog Jezus yra Kristumi, iš Dievo užgimē. O kiekvienas, kuris myl tā, kursai pagimidē, myl ir tā, kuris iš jo užgimē.

18 e. *Nēra baimēs meilēje* ir 11. Tobula meilē išveja žmonių baimę, kaip ir visā sumišimo baimę, kuri daro žmones nepasitikinčiais arba nusiminusiais apie Dievo malonę: ir tā rūši vergiškos baimēs, per kuriā labiaus bijosi baismēs už grieķu ne užrūstymo Dievo. Bet ji neišvaro išganingos Dievo sūdo baimēs, teip tankiai paminētos Rašte: nei tos baimēs ir drebėjimo su kuriuoni mums privalo dirbti ant išganymo. Phil. 2 p., 12 e.

1 e. *Iš Dievo užgimē*; tai yra, ištei-

2. Iš to pažįstame, jog mylime sūnus Dievo, kad mylime Dievā, ir prisakymus jo užlaikom.

3. Nes tai yra meilē Dievo, idant prisakymus jo užlaikytumēm: o prisakymai jo nesunkūs yra.

4. Nes vis, kas gimē iš Dievo, pagal svieta: o tas yra pergalėjimas, kursai pergal svieta, viera mūsų.

5 Kas gi yra, kuris pergal svieta, tiktai kuris tik, jog Jezus yra Sūnumi Dievo?

6. Tas yra, kursai atėjo per vandenį, ir kraują, Jezus Kristus: netikt per vandenį, bet per vandenį ir kraują. O Dvasia yra, kuri liūdyja, jog Kristus yra tiesa.

sintas yra, ir stojosi Dievo kūdikiu per Krikštą: jeigu tik tikėjimas į šitas pamatinės krikščioniško tikėjimo teisybes, esti sujungtas su kitomis išlygomis prie išteisinimo reikalingomis, kaip abelnas tikėjimas į tą, ką Dievas apreiškė ir prīžadėjo, viltis, meilē, metavonē, ir tikras pasirūžimas užlaikyti šv. Dievo Žokoną ir prisakymus.

4 e. *Viera mūsų*, ne grynai žodžiuose arba negyvas tikėjimas, *bet viera kuri per meilę daro*. Gal. 5 p., 6 e

6 e. *Atėjo per vandenį ir kraują*. Kaip Dėvas, Žodis ir šv. Dvasia visi duoda liūdyjamā apie Kristaus dievybę: teip dvasia, kuriā Jis išdavė, šaukdamas didžiū balsu ant kryžiaus: ir vanduo ir kraujas, kuris išėjo iš jo šono, duoda liūdyjamā apie jo žmogystę ir *yra vienu*, tai yra, tas viskas sutinka viename liūdyjime.

7. Nes trīs yra, kurie liūdyjimą duoda danguje: Tēvas, Zodis ir Dvasia Šventoji, o tie trīs yra vienu.

8. O trīs yra, kurie liūdyjimą duoda ant zemēs: dvasia, ir vandis, ir kraujas: o tie trīs yra vienu.

9. Jei liūdyjimą žmonių primame, liūdyjimas Dievo yra didesnis: nes tas yra liūdyjimas Dievo, kursai didesnis yra, jog liūdyja apie Sūnų savo.

10. Kursai tik ī Sūnų Dievo. tur liūdyjimą Dievo savyje. Kas netik Sūnui, daro jī melagiu: jog netik liūdyjimui. kuriuomi liūdyjo Dievas apie Sūnų savo.

11. O tas yra liūdyjimas, jog Dievas davē mums amžiną gyvenimą. O tas gyvenimas yra Sūnuje jo.

12. Kursai tur Sūnų, tur gyvenimą, kas netur Sūnaus, netur gyvenimo.

13. Tai jums rašau: idant žinotumēt, jog turite amžiną

gyvenimą, kurie tikite vardan Sūnaus Dievo.

14. O tas yra pasitikėjimas, kurį turime prie jo: jog ko tik-tai melstumēm pagal valios jo, išklauso mus.

15. O žinome, jog išklauso mus, ko tiktai melstumēm: žinome, jog turime prašymus, kurių meldžiame nuog jo:

16. Kas žino, jog brolis jo nusideda grieku ne ant smerties,

16 e. *Grieku ne ant smerties* ir tt. Sunku spręsti, ką šv. Jonas vadina *čion grieku ne ant smerties* ir *grieku ant smerties*. Skyrius negal būti tas pa s kaip tarp griekų vadinamų *atleistiniais* ir *mirtiniais*; nes sako, jeigu žmogus melstųsi už broį, kuris dasileidžia grieko *ne ant smerties duotas bus jam gyvenimas*: dėlto toks turėjo netekti pirma malonės gyvenimo ir stijos kaltu kaip tai paprastai vadina, grieko mirtino. Ir kada kalba apie grieką, kuris yra *ant smerties*, ir priduda tuos žodžius: *nesakau, idant kas melstų už jį*, negalima daleisti, idant šv. Jonas sakytų tai apie kiekvieną mirtiną grieką, bet apie nekuriuos tik biaurus griekus, kurie labai retai būna atleidžiamai, nes tokie prasikaltėliai labai retai metavonę daro. *Per grieką tad, kuris yra ant smerties*, išguldinėtojai paprastai supranta nelabą nuo tikėjimo ir nuo žinomos teisybės atstojimą, kada griešnikas užkietintas savo locna nedėkingyste tampa kurčiu ant visų persergėjimų: nieko savo dūšios išganymui nenor daryti, bet eina iki paskutinei nepakūtai. Bet šv. Jonas nesako, jog toks griekas, niekad nebūna atleistas, arba negal būti atleistas, bet sako tik, *nesakau, idant kas melstų už jį* dėl atleidimo jam: tai yra, nors mes turime melstis už visus grieš-

10 e. *Kas netik Sūnui* ir tt. Atmezdamas tikėjimą ī liūdyjimą duotą trijų dieviškų ypatų, juog Jezus buvo Mesija ir tikras Dievo Sūnus, per kurį žmonės gyvenimą amžiną apturi, prižadėtą visiems, kurie priima jo mokslą. Jame mes turime teipgi tą gyvą pasitikėjimą, juog nuo Jo apturėsime viską, ko tik prašysim, sulyg jo valia. jei prašome kas yra mums gero su ištesėjimu, ir kokiū būdu privalo: ir tą mes žinom, ir turim datyrimą, apturėję tą ko jau prašėme.

tęgul meldžias, ir duotas jam gyvenimas, griešjančiam ne ant smerties. Yra griekas ant smerties: ne sakau, idant kas melstų už jį:

17. Visokia piktybė yra grieku: o yra griekas ant smerties.

18. Žinome, jog kiekvienas kursai užgimė iš Dievo negriešja: bet gimdymas Dievo užlaiko jį: o piktasis nedasilyčia jo.

19. Žinome jog iš Dievo esme:

ninkus, bet negal žmonės melstis už tokius griešninkus su tokiu pasitikėjimu, jog apturės visada, ką meldžia, kaip sako šv. Jonas e. 1-oje šio perskyrimo.

Kokį norint išaiškinimą šių žodžių mes imtume, mūsų tikėjimas mus moka, juog *Dievas nenori smerties* nei vieno griešninko, *bet kad atsiverstų ir gyventų*. Ezech. 33 p., 11 e. Nes, nors žmonių griekai būtų raudoni kaip škarlatas, bus išbaltinti kaip sniegas. Izajija 3 p., 18 e. Toji yra *Diero rūlis*, idant kiekvienas atėjęs į pažinimą tiesos ir būtų išganytas. Nėra teip didelio nusidėjimo, kurio Dievas nenorėtų atleisti, ir Bažnyčioje savo paliko galybę atleisti sunkiausius griekus, teip juog nei vienas griešninkas negal nustoti vilties atleidimo, ir nei viens nusidėjėlis negal pražūti kaip tik per savo kaltę. Tp. *Griekus ant smerties*. Kai kurie tą supranta apie paskutinę nepakūtą arba apie smertį mirtiname griekė: tasai vien yra grie-

o visas svietas piktamui yra paduotas.

20. Ir žinome jog atėjo Sūnus Dievo ir davė mums išmintį idant pažintumėm tikrą Dievą o būtumėm tikrame Sūnuje jo. Tas yra tikras Dievas ir amžinas gyvenimas.

21. Sūneliai saugokitės nuo balvonų. Amen.

kas, kuris niekad negal būti atleistas. Bet, reik daleisti, juog po šiuomi vardu suprantą teipgi griekų atsižadėjimo tikėjimo ir nekuriuos kitus biaučius griekus, kurie retai ir sunkiai būna atleidžiami: ir dėlto mažai ragina melstis už tokius griešninkus ir laukti geros paskmės savo prašymo.

19 e. *Visas svietas piktamui yra paduotas*, t. y. didelė svieta dalis. Gal teipgi ženklint, po vienu paktu, tai yra velniui, kuris yra kitur pavadintas kunigaikštis šio svieta, arba visų piktų. Jon. 12 p., 31 e.

20 e. *Būtumėm tikrame Jo Sūnuje. Tas yra arba šis yra tikras Dievas ir amžinas gyvenimas*. Šie žodžiai yra aiškiu darodymu Kristaus dievystės, ir tokioje prasmėje buvo senų tėvų vartojami.

21 e. *Saugokitės balvonų*. Persergėjimas naujai atsivertusiems krikščioniems, kad nesusidėtų su stabmeldžiais ir neįpultų į stabmeldystės nedorybę, kuri būtų *griekų ant smerties* čion šv. Jono paminėtu.

Antrasis šv. Jono Apaštalo Raštas.

Apaštalas pagiria Elektą ir još šeimyną už jų tvirtumą tikrame tikėjime ir ragina juos prie ištėsėjimo idant neprażudyti užmokėsnió savo darbų. Ragina juos mylėti viens kitą, bet su eretikais neturėti draugystės, o net jų nei nesveikinti. Nors šis laiškas parašytas į atskirą ypata, bet jo pamokini- mai gal būti naudingi ir kitiems ypatingai tiems, kurie dēlei giminystės ryšių ar gyvenimo padėjimo pavojuje išklydimo atsiranda.

Ragina teisingai elgtis, mylėti viens kitą ir sergėtis neteisų mokintojų.

1. Vyresnis išrinktai poniai ir vaikams jos kuriuos aš myliu tiesoje o ne aš vienas bet ir visi kurie pažino tiesą.

2. Dėl tiesos kurį užsilaiko mumyse ir bus su mumis ant amžių.

3. Tegul bus su jumis malonė mielaširdystė pakajus nuo Dievo tėvo ir nuo Kristaus Jezaus Sūnaus Tėvo tiesoje ir meilėje.

4. Prasidžiugau labai jog radau nekuriuos iš vaikų tavo vaikščiojančius tiesoje kaip gavome prisakymą nuog Tėvo.

1 e. *Vyresnis*, tai yra vyresnis Vyskupas, šv. Jonas, vienintelis tik iš dvylikos Apaštalių tuomet gyvas. *Išrinktai poniai* — (Elektai). Kai kurie mano, jog Elekta galėjo būti vardas šeimynos ar atskyros Bažnyčios, bet diduomenės nuomone yra tai tikras vardas žmonos taip plačiai žinomos iš savo padarumo ir mielaširdingumo, jog užsipelnijo šį Laišką nuo šv. Jono.

5. O dabar meldžiu tave poni nekaip rašydamas tau naują prisakymą bet kurį turėjom nuog pradžios idant mylėtumėm vienas kitą.

6. O ta yra meilė idant vaikščiotumėm pagal prisakymų jo. Nes tas yra prisakymas idant kaip girdėjote nuog pradžios aname vaikščiotumėt.

7. Nes daug suvadžiotųjų išėjo ant svieto, kurie neišpažįsta jog Jezus Kristus atėjo kūne: tas yra suvadžiotojas ir Antikristus.

8. Dabokite patį save idant nepragaišintumėt, ką uždirbote: bet idant pilną užmokestį gautumėt.

9. Kiekvienas kuris atsitolina ir neužsilaiko moksle Kristaus, netur Dievo: kas užsilaiko moksle tas ir Tėvą ir Sūnų tur.

10. Jei kas ateina pas jus o neatneša to mokslo nepriimkit

jo namuosna, nei sakykite jam sveikas.

11. Nes kas sako jam: sveikas, dalininkų yra piktų darbų jo.

12. Turėdamas jums dau-

10 e. *Nei sakykite jam sveikas.* Tas yra persergėjimas visiems, kad apsaugoti tikinčiuosius nuo pavojaus iš susidėjimo su atstojusiais nuo tikro tikėjimo, ir tokiais, kurie mokina melagingą

giaus rašyti, nenorėjau per popierą ir juodylą: nes tikiuos pas jus būti, ir iš burnos į burną kalbėti, idant linksmybė jūsų pilna būtų.

13. Sveikina tave vaikai series tavo išrinktos.

mokslą. Bet tas neuždraudžia mielaširdingų darbų link visų žmonių, ir kad mes ir molstumės ir trokštumėm išganymo kiekvieno, net ir savo neprietelių.

Trečiasis šv. Jono Apaštalo Raštas.

Šv. Jonas giria Gajų ir jo teisingą pasielgimą ir jo mielaširdingumą, skundžiasi ant pikto pasielgimo Diotrepheso ir duoda gerą liūdyjimą Demetriui.

1. Vyresnis mieliausiam Gajui, kurį aš myliu tiesoje.

2. Mieliausis, meldžiuos, idant visuose daiktuose gerai tau pasivestų, ir idant sveikas būtumei, kaipo gerai pasiveda dūšiai tavo.

3. Labai prasidžiugau, kad atėjo broliai, ir davė liūdyimą tiesai tavo, kaipo tu vaikščioji tiesoje.

4. Didesnės už tą linksmybės neturiu, kaipo, idant girdėčiau, jog sūnus mano tiesoje vaikščioja.

5. Mieliausis; viernai darai, ką tikt darai dėl brolių, o tai dėl ateivių.

6. Kurie liūdyimą davė meilei tavo po akimis surinkimo: kuriuos, gerai darydamas, nuvesi priderančiai Dievop.

7. Nes dėl vardo jo, išėjo nieko neimdami, nuog pagonų.

8. Męs tada turime tokius

priimti, idant būtumėm draugdarbininkais tiesos.

9. Būčiau gal rašęs bažnyčiai: bet tas, kuris myl turėti pirmystę tarp anų, Diotrefes, nepriima mūsų

10. Todėl jei ateisiu, primjisiu jam darbus jo, kuriuos daro: piktais žodžiais niekus kalbėdamas ant mūsų: o kaipo negina jam būtų to, nei pats nepriima brolių, ir tiems, kurie priima, uždraudžia, ir išmeta iš bažnyčios.

11. Mieliausis, nesekiok pikto, bet kas yra gero. Kas gerai daro, iš Dievo yra: kas piktai daro, neregėjo Dievo.

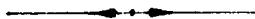
12. Demetriui visi duoda liūdyimą ir pati tiesa: bet ir męs liūdyimą duodame: o žinai, kad liūdyjimas mūsų yra tikras.

7 e. *Nieko neimdami nuog pagonų.* Tie Evangelijos tarnai yra pagirti šv. Jono, kurie nieko neėmė nuog pagonų, kad nesirodytų jiems, jog juos mokina dėl pinigų.

9 e. *Diotrefes, kuris myl ir tt.* Šis žmogus rodo turėjo savo rankose valdžią bet nebuvo prietelius tikinčiųjų: dėlto ši laiško dalis galėjo būti nekaipo jo persergėjimas nuo Apaštalo.

13. Daug turėjau tau rašyti; regėti, o iš burnos į burną pabūt nenorėjau per juodylą, ir sikalbėsime. Pakajus tau. Sveiplunksna tau rašyti. kina tave prieteliai. Pasvei-

14. Bet tikiuos tave veikiai kink prietelius vardais.

Visumeniškas šv. Judo Apaštalo Raštas.

Šv. Judas, kuris šį Laišką parašė, buvo vienas iš dvylikos Apaštalų ir brolis šv. Jokūbo Mažesniojo. Laikas, kuriame rašė yra nežinomas, galima tik manyti iš e. 17. juog mažai arba nei vieno iš Apaštalų tuomet ne buvo gyvo išskyrus patį šv. Jona. Šv. Apaštalas stoja šitame laiške priešai erezi-
jas ir nelabus papročius Simonijonų, Nikolaitų ir Gnostikų ir tt. aprašinėja juos ir jų vadus smarkiais vardais ir tt. Ra-
gina tikinčiuosius tvirtai kariauti už tikėjimą, pirmiausia jiems paduotą ir sergėtis eretikų.

1. Judas tarnas Jezaus Kristaus, o brolis Jokūbo, tiems, kurie yra Dievuje Tėve numylėti Jezuje Kristuje užlaikyti ir pavadinti.

2. Mielasirdystė jums ir pakajus, ir meilė tegul išsipildo.

3. Mieliausi, visoki rūpestį darydamas, idant rašyčiau jums apie draugą išganyką jųsų, reikalą turėjau rašyti jums: melzdamas, idant kariautumėt už vieną vieną kartą šventiems paduotą.

4. Nes įsivogė nekurie žmonės (kurie senjai ant to sūdo paženklinėti yra) Dievo nebaimingi, Dievo mūsų malonę apverčia ant paleistuvystės, užsigeria paties viešpataujančio, ir Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

5. O noriu jums priminti žinanties vis vieną kartą, jog

Jezus išgelbėjęs žmones iš žemės Egipto, vėl tuos, kurie neįtikėjo, pradžė.

6. O Aaiolus, kurie neužlaikė iškėlimo savo, bet gyvenimą savo apleido, ant sūdo didžios dienos amžinuose ryšiuose tamsybėje užlaikė.

7. Kaip Sodoma ir Gomo-
ra, ir miestai aplink esantieji, lygiu būdu pasileidę, ir eidami paskui kito kūno, stojos paveikslu, kentėdami koroną amžinos ugnies.

8. Teip ir tie, kūną biaurina, o vyresnybę paniekina, ir galybę bliužnija.

6 e. *Iškėlimo savo*, tai yra padėjimo kuriame pirmiausia buvo sutverti, jų gimimo garbės.

8 e. *Galybę bliužnija*. Piktai kalba apie tuos, kurie yra galybėje, ir bliužnija priešai Dievo majestotą.

9. Kad Mikolas Arkaniolas vaidydamsi su velniu spyręs apie kūną Maižiešiaus, nedrįso pakelti sūdo bliužnijimo: bet tarė: tegul prisako tau Viešpats.

10. O tie, ko tiktai nežino, bliužnija: o ką tiktai iš prigimimo, kaip nebyliai galvijai žino, tuose daiktuose gadinasi.

11. Bėda jiems, jog leidžiasi keliu Kaino: o apgavimu Balaamo dėl užmokesčio pasileido, o prieštaravimu Kores prapuolė.

12. Tie yra biaurėtuvai ant susisėdimų savo draug valgydami be baimės, patį save sotindami debesys be vandenio, kurie nuog vėjo priešais blaškomi yra, medžiai rudensio nevaisingi, du kartu namirę, iš rauti,

13. Vilnys smarkios marių,

9 e. *Vaidydamsi apie kūną ir tt.* Tas vaidinasi, kurio nėr paminėto Šv. Rašte, buvo pradžioje žinomas iš apreiškimo ir užsilaikė iš padavimo. Vaidinamosi proga kaip yra manoma buvo toji, jog šėtonas norėjo, kad kūnas Maižio būtų pakavotas tokioje vietoje ir tokiu būdu, kad žydai atidavinėtų jam dievišką garbę. 5 p. *Tegul prisako tau arba Tegul pabarია tavo.*

11 e. *Leidosi keliu ir tt.* Eretikai seka Kaino kelią, žudydami dūšias savo brolių; ir kelią Balaamo, darydami papiktinimą prieš Dievo žmones, dėlei savo ypatingų siekių; ir kelią Kore ar Korah, priešindamiesi valdytojams, Dievo Bažnyčios įstatytiems.

išputojančios savo gėdingus daiktus, žvaigždės klaidžiojančios, kurioms užlaikyta yra vėtra tamsybių ant amžių.

14. O ir apie tuos pranašavo sekmas nuog Adomo Enochas, sakydamas: Štai atėjo Viešpats su tūkstančiais šventųjų savo.

15. Įdant darytų sūdą prieš visus, ir bartų visus Dievą nesibijančius, už visus darbus jų piktus, kuriuos nezbažni darė, ir už visus piktžodžiavimus, kuriuos kalbėjo prieš Dievą nezbažni griešninkai.

16. Tie yra murmėtojai skundžianti pagal pageidimų savo vaikščiojanti, o burna jų kalba puikystės žodžius, stebėdamis ant asabų, dėl naudos.

17. Bet jūs mielieusi atminkite, ant žodžių, kurinos pirm apsakė Apaštolai Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus.

18. Kurie jums sakė, jog

14 e. *Pranašavo.* Tas pranašavimas buvo žinomas ar iš padavimo, ar iš kokios knygos nuo to laiko pražuvusio.

17 e. *Bet jūs mielieusi atminkite ir tt.* Ragina dabar tikinčiuosius tvirtai tesėti tikėjime ar daryme to, ką girdėjo nuo Apaštalų, kurie pranešė teipgi, juog paskesniuose laikuose (paskutiniame laike) bus neteisi mokintojai išniekindami ir išjuokdami visas apreiškimas teisybes, atsidavę pageidimams ir lėbavimams, kurie atsiskiria patys nuo katalikų vienybės per erezijas ir atskalas. Kūniški žmonės išvesti iš kelio ir pavergti kūno smaguriais.

paskučiausiame laike ateis apjuoktojai pagal pageidimų savo vaikščiojanti nezbažnystėse.

19. Tie yra, kurie atskiria patį save, kūniški neturinti Dvasios.

20. Bet jūs mieliausi, pasibudavodami patį save ant tikėjimo švenčiausios vieros jūsų, melzdamies Dvasioje Šventojoje.

21. Užlaikykite patį save meilėje Dievo, laukdami mielaširdystės Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus ant amžino gyvenimo.

22. O vienus apsūdytus korokite:

20, 21 e. *Pasibudavodami patį save ant tikėjimo švenčiausios vieros jūsų.* Statydami savo darbais dvasišką namą, paremtą pirmiausiai ant tikėjimo, paskui ant Dievo meilės, toliau ant vilties, nes laukiate mielaširdystės Dievo ir užmokescnio amžino gyvenimo: su tuomi ant galo vienydami didelę maldos priederę.

22, 23 e. *O vienus apsūdytus korokite.* Nuoda jiems kito į pamokinimą pildyt mielaširdystę, uždėdamas priedermę atversti savo artimą, ką darydami susitiktų su trejopos rūšies ypatomis užkietėjusiomis savo klaidose ir nusidėjimuose: apie tokias galima sakyti, juog jau *apsūdytos* ir pasmerktos yra, ir tokios tur būti smarkiai sudraustos, *korokit*, jei galima, pertikrintus apie jų klaidą, po 2-a. Kaslink kitų; rūpinkitės išgelbėti juos, *ištraukdami*, kaip būtų, *iš ugnies*, iš pradžuties, kurios pavojuje stovi. Po 3-čia. Ant kitų *susimylėkite baimėje*, jei jūs juos

23. O kitus užlaikykite ištraukdami iš ugnies. O ant kitų susimilkite baimėje, turėdami neapykantoje ir aną, kuris kūniškas yra, suteptą rūbą.

24. O tam, kuris gal jus užlaikyti nuog nusidėjimo, ir pastatyti po akių savo garbės, nesuteptus su džiaugsmu atėjime Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus.

25. Vienam Dievui Išganytojui mūsų per Jėzų Kristų Viešpatį mūsų garbė ir daug galybė, valdžia, ir vyresnybė pirm viso amžiaus, ir dabar, ir ant visų amžinųjų amžių. Amen.

matote per nežinojimą ar silpnybę esant pavojuje būti įtrauktas į spąstus tų eretikų: su tais jums reik pasielgti mandagiai ir meiliau su mielaširdingu sąjauumu, *turėdami neapykantoje* visad ir mokinami kitus neapkęsti *kūnišką rūbą*, *kuris yra suteptas*, jų kūniškus ir nedorus pasielgimus, kurie sutepa sykiu ir dušią ir kūną.

24, 25 e. *O tam kuris ir tt.* Šv. Judas užbaigia savo Laišką atidavimu Dievui garbės ir malda Vienam Dievui mūsų Išganytojui, kuris gal ženklinti arba Dievą Tėvą, arba Dievą kaipo lygiai tinkantį visoms trims ypatoms, kurios lygiai buvo priežastimi Kristaus Insikūnijimo ir žmogaus išganymo per Jėzų Kristų mūsų Viešpatį, kuris būdamas Dievu nuo amžių, priėmė ant savęs mūsų žmogišką prigimimą, idant galėtų būti mūsų Atpirkėju.

Apreiškimas šv. Jono Apaštalo.

Pirmame, antrame ir trečiame perskyrime šitų knygų yra patalpinti pamokiniai ir persergėjimai, kuriuos buvo šv. Jonui įsakyta parašyti septynių Azijos Bažnyčių vyskupams. Sekančiuose iki galui perskyrimuose patalpintos yra pranašystės dalykų įvyksiančiųjų Kristaus Bažnyčioje, ypatingai prie svieto pabaigos, Antikristo laike. Ši knyga buvo graikiškai parašyta, ant atmosferos salos, kur šv. Jonas buvo ištremtas cėcoriaus Domicijono, apie šešiasdešimtais ketvirtais metais po Užžengimui į Dangų Mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS

Šv. Jonui įsakyta parašyti septynioms Azijos bažnyčioms; būdas apsirėškimo jam Kristaus.

1. Apreiškimas Jėzaus Kristaus, kurį jam davė Dievas, idant apreikštų tarnams savo, kas nusiduoti turėjo veikiai: ir apreiskė, nusiuntęs per Aniolą savo tarnui savo Jonui.

2. Kursai davė liūdyimą žodžiui Dievo, ir liūdyimą Jėzaus Kristaus, ką tikta regėjo.

1 e. *Kas nusiduoti turėjo veikiai, ir vėl pasakyta 3 e. laikas arti yra.* Šito negalima manyti apie visus Apreiškime daiktus, kur yra paminėta teipgi Sūdo diena, ir dangaus garbė prie galo svieto. Juog kai kurie dalykai turėjo įvykti tuojaus, aišku iš to, kas yra pasakyta Septynioms Bažnyčioms, 2 ir 3 p. Ar, juog praneštas persekiojimas turėjo įvykti veikiai. Ar juog šie žodžiai ženklina, kad kiekvienas laikas yra trumpas ir juog nuo Kristaus atėjimo mes dabar esame paskutiniame amžiuje ar paskutiniėje valandoje.

3. Palaimintas, kursai skaito, ir klauso žodžių pranašystės tos: ir užlaiko tai, kas toje yra parašyta: nes laikas arti yra.

4. Jonas septynioms bažnyčioms, kurios yra Azijoje. Malonė jums, ir pakajus nuog to, kuris yra, ir kuris buvo, ir kuris ateis, ir nuog septynių dvasių, kurios yra po veidu Sosto Jo.

5. Ir nuog Jėzaus Kristaus, kursai yra viernas liūdytojas, pirngimis numirusių, ir kunigaikštis karalių žemės: kursai mus numylėjo ir numazgojo mus nuog grieko mūsų krauju savo.

6. Ir padarė mus karalyste ir kunigais Dievui ir Tėvui savam: jam garbė, ir valdžia ant amžių amžinųjų: Amen.

7. Štai ateina su debesiais ir išvys jį visokia akis, ir kurie jį perdūrė, ir raudos jo visos giminės žemės: teip, Amen.

8. Aš esmi Alfa ir Omega, pradžia ir galas, sako Viešpats Dievas, kuris yra, ir kuris buvo, ir kuris ateis, visagalis.

9. Aš Jonas brolis jūsu, ir draugininks varguose, ir karalystēje, ir kantrybēje dēl Kristaus Jēzus, buvau ānt salas, kuri vadinasi Patmos: dēl zodzio Dievo, ir liūdyjimo Jēzus.

10. Buvau dvasioje dienoje Viešpaties, ir girdējau uz savēs didj balsā kaipo triūbos,

11. Kalbančios: kā regi parašyk knygoje: ir nusiūsk septynioms bažnyčioms, kurias yra Azijoje, Efezui, ir Smirnai, ir Pergamui, ir Tijatyrāi, ir Sardui, ir Filadelfijai, ir Laodicējai.

12. Ir atsigrējāu, idant regējāu balsā, kuris kalbējo su manim: O atsigrēžēs pamačiau septynis liktorius aukso.

13. O viduje septyniū liktoriu aukso lygu sūnuī žmogaus, apvilktā ilgū rūbu ir perjuostā ant krūtū juosta aukso.

14. O galva jo ir plaukai

8 e. *Aš esmi Alpha ir Omega.* Tokie yra vārdai pirmos ir paskutinēs raidēs Grekū abecēlēs ir ženklina tā patj, kas toliaus seka: *pradžia ir galas*: pirma priežastis ir paskutinis galas visu esybiu: *kuris yra, ir kuris buvo, ir kuris ateis: Visagalis.* Tie zodziāi ženklina vien tikrā Dievā ir čion pritaikinti yra pie mūsu Viešpaties ir līganytojaus Jēzus Kristaus, kuris ateis vāl sūdyt gyvus ir aumirusius.

buvo balti, kaipo vilna balta, ir kaipo sniegas. O akys jo, kaipo liepsna ugnies.

15. O kojos jo lygias skaistvariui, kaipo pēčiujē žēruojančiam, o balsas jo kaipo balsas daugio vādeniū.

16. O turējo savo dešinēje septynias žvaigždes, o iš burnos jo kalavijas iš abiejū šaliū āstras išejo: o veidas jo, kaipo saulē, kad šviečia savo galybēje.

17. O kad jī pamačiau puoliau po koju jo kaipo apmirēs. Ir uždējo dešinē savo ant manēs, tardamas: Nesibijok; aš esmi pirmas ir paskučiausias,

18. Ir gyvas, ir buvau numirēs: o štai esmi gyvas ant amziū amžiniūjū, ir turiu raktus smerties ir pragaro.

19. Parašyk tāda, kā regējai, ir kas yra, ir kas tur nusiuduoti paskui.

20. Paslēptinē septyniū žvaigždziū, kurias regējai dešinēje mano, ir septyniū liktoriu aukso: septyniū žvaigždziū, yra Aniolai septyniū bažnyčiū: o septyniū liktoriu, yra septynios bažnyčios.

II PERSKYRIMAS.

Nurodymai, kā rašyti aniuolams ar vyskupams Efezo, Smirnos, Pergamo ir Thyatyros.

1. Aniolui Efezo bažnyčies parašyk: Tai sako, kuris tur septynias žvaigždes dešinēje sa-

vo, kuris vaikščioja viduje septynių liktorių aukso.

2. Zinau darbus tavo ir proceę, ir kantrybę tavo: O jog negali kęsti piktųjų: ir datyreitų, kurie sakosi būti Apaštolais, o neyra, ir radai juos melagiais

3. Ir turi kantrybę, ir išken-tėjai dėl vardo mano, o nepa-ilsai.

4. Bet turiu prieš tave, jog pirmąją meilę tavo apleidai.

5. Atmink tada iš kur išpuolei, ir daryk pakūtą, o daryk pirmuosius darbus: o jei ne, ateisiu tau, o pajudėsiu liktorių tavo iš vietos savo, jei nedarysi pakūtos.

6. Bet tai turi, jog neapken-ti darbų Nikolaitų, kurių ir aš neapkenčiu.

7. Kas tur ausį, tegul klauso, ką sako dvasia bažnyčioms: pergalinčiam duosiu valgyt iš medžio gyvenimo, kursai yra Rojuje Dievo mano.

8. O Aniolui bažnyčios Smirno parašyk: Tai sako pirmas ir paskučiausias, kursai buvo numiręs, ir gyvas yra.

9. Zinau vargą tavo, ir ubagystę tavo, bet bagotas esi ir bliužnijamas esi nuog tų, kurie sakosi būti žydais, o neyra, bet yra surinkimu šėtono.

10. Nieko to nebijok, ką turi kentėti: Štai velnias tur įmesti nekuriuos iš jūsų į kalinę,

idant būtumėt gundyti: ir turėsite vargą per dešimtį dienų. Būk viernas iki smerties: o duosiu tau vainiką gyvenimo.

11. Kas tur ausį teklauso, ką Dvasia sako bažnyčioms. Kas pergalės, nebus pažeistas nuog antros smerties.

12. O Aniolui bažnyčios Pergamo parašyk: Tai sako tas, kuris tur kalaviją iš abiejų šalių aštrą.

13. Zinau kur gyveni, kur yra sostas šėtono: Ir turisi var-do mano, ir neužsigynei vieros mano. Ir anose dienose Anti-pas liūdytojas mano tikrasis, kuris užmuštas yra pas jus, kur šėtonas gyvena.

14. Bet turiu maž ką prieš tave, juog tenai turi tuos, kurie turisi mokslo Balaamo, kuris mokia Balaaką, idant darytų papiktinimą po akimis sūnų Izraeliaus, idant valgytų, ir paleistuvystę pildytų.

15. Teipogi ir tu turi užlaikančius mokslą Nikolaitų.

16. Lygiu būdu daryk pakūtą: bet jei ne, veikiai tau ateisiu ir kariausiu su jais kalavijų burnos mano.

17. Kas tur ausį, tegul klauso, ką dvasia sako bažnyčioms. Pergalinčiam duosiu manną paslėptą, ir duosiu jam akmenėlį baltą: o ant akmenėlio, vardą naują parašytą, kuri-

niekas nepazīsta, tiktai kursai priima.

18. O Aniolui Tijatyro bažnyčios parašyk: Tai sako Sūnus Dievo, kursai tur akis kaipo liepsna ugnies, o kojas jo lygios skaistvariui.

19. Pažistu darbus tavo, ir tikējimą, ir meilē tavo, ir tarmavimą, ir kantrybē tavo, ir darbus tavo paskutinius, kurių daugiaus neg pirmųjų.

20. Bet turin truputī prieš tave: Jog moteriškei Jezabel, kuri sakosi būt pranašēja, daleidi mokyti ir suvadziotī tarnus mano, idant palaidautū ir valgytū daiktus balvonams pažādētus.

21. Ir daviau jai laikā, idant pakūtā darytū, o nenor pakūtavoti uz paleistuvystē savo.

22. Štai pamesiu jā ant lovos, o kurie svetimoteriauja su ja, varge bus didžiausiamē, jei nepakūtavos uz darbus savo.

23. O sūnus jos smercīa už mušiu: ir pažīs visos bažnyčios, jog aš esmi, kuris ištīriu inkstus, ir širdis: ir duosiu kiekvienam iš jūsu pagal darbū jo. O jums sakau,

24. Ir kitiems, kurie Tijatyre este: Kurie tiktai netur to mokslo, ir kurie nepazīno gilybių šētono, kaipo sako: neuzdēsiu ant jūsu kitas naštos.

25. Vienok tai kā turite, laikykit kolei ateisui.

26. O kas pergalētū, ir užlaikytū iki galo darbus mano, duosiu jam valdžią aut pagonū;

27. Ir valdys anuos lazda geležīnē, o kaipo indas puodžiaus bus sutrupinti,

28. Kaipo ir aš ēmīau nuog tēvo mano: ir duosiu jam žvaigždē aušros.

29. Kas turi ausī, teklauso, kā dvasia sako bažnyčioms.

III PERSKYRIMAS.

Nūrodymai kā rašyti vyskupams Sardos, Philadelphijos ir Laodicijos.

1. Aniolui bažnyčios Sardo parašyk: Tai sako, kuris tur septynias dvasias Dievo, ir žvaigždes septynias: Pažistu darbus tavo, jog turi vardā, jog gyvas esi, bet esi numiręs.

2. Būk budrus, o pastiprink kitus, kurie mirti turējo. Nes nerandu darbū tavo pilnū po akimis Dievo mano.

3. Atmink tada, kaipo ēmei ir girdėjai, o užlaiky, ir pakūtā daryk. Jeigi tada nejaisi, ateisui pas tave kaipo vagis, o

26 e. *Valdžią ant pagonų.* Tie žodžiai parodo, juog šventieji, kurie yra su Kristumi Mūsų Viešpačiu Danguje, apturi nuo Jo valdžią ant tautų ir viešpatysčių kaipo globėjai; ir ateis su Juomi prie svieto pabaigos išpildyt Jo valią priešai tuos, kurie neužlaikē Jo prisakymų.

nežinosi kurioje valandoje ateis tu pas tave.

4. Bet maz turi vardu Sarde, kurie nesutepē rūbų savo: ir vaikščios su manim baltuose rūbuose, jog verti yra.

5. Kas pergalēs, teip bus apvilktas rūbais baltais, ir ne-istrīs vardo jo iš knygos gyvenimo, ir išpazīsi vardu jo, prieš tēvā mano, ir prieš Aniolus jo.

6. Kas tur ausi, teklauso, kā Dvasia sako bažnyčioms.

7. O Aniolui Filadelfijos bažnyčios, parašyk: Tai sako Svēntas ir Tikras, kursai tur raktā Dovido: kursai atidaro, o niekas nenūzdaro: uzdaro, o niekas neatidaro:

8. Zinau darbus tavo. Štai daviau po akimis tavo duris atidarytas, kuriu niekas negal uzdaryti: jog ne didē turi galybē, ir uzlaikei žodį mano, ir ne-uzsīgynēi vardo mano.

9. Štai duosiu iš iškālos šētono, kurie sakosi žydais būti, o neyra, bet meluoja: štai padarvsiu jiems, idant ateitū ir nusīžemintū po kojų tavū; ir pāzīs, jog aš tave numylējau.

10. Jog uzlaikei žodį kantrybēs mano, ir aš tave uzlaikysiu nuog valandos pagundinimo, kuri tur ateiti ant viso svieta, gundyti gyvenančius ant zemēs.

11. Štai ateinu veikiai:

laiky, kā turi, idant niekas neatimtū vainiko tavo.

12. Kas pergalēs, padarysiu jī stulpu bažnyčioje Dievo mano, o daugiaus laukan iš jos neiseis, ir parašysi ant jō vardu Dievo mano, ir vardu miesto Dievo mano, naujos Jeruzalēs, kuri nužengia iš Danguos nuog Dievo mano, ir vardu mano naują.

13. Kas tur ausi, teklauso, kā Dvasia sako bažnyčioms.

14. O Aniolui Laodicējos bažnyčios parašyk: Tai sako: Amen, liūdytojas teisus, ir tikras, kuris yra pradžia sutvērimo Dievo.

15. Zinau darbus tavo, jog ncesi nei šaltas, nei karštas: idant būtumei šaltas arba karštas;

16. Bet jog drungnas esi, o nei šaltas, nei karštas, pradēsiu tave išmetinēti iš burnos mano,

17. Jog sakai: Kad ēsmi turtingas, ir prabagotējēs o nieko nereikalauju: o nežinai jog tu esi varguolis ir pavargēlis ir ubagas ir aklas ir nuogas.

18. Rodyju tau idant nuog manēs pirktumei auksā ugunyje išmēgintā, idant prabagotētu-

14 e. Amen, tai yra teisingas, Teisybē pati: Žodis ir Dievo Sūnus, Tp. Pradžia, t. y. pačiopradžia (pradžiopradžia), šaltinis ir veikmi priežastis viso sutvērimo.

mei ir rūbais baltais apšivilktu-
mei, ir idant nepasirodytų gėda
nuogystės tavo, o patepk akis
tavo mostimi, idant regėtumei.

19. Aš kuriuos myliu, baru,
ir plaku. Būk tada karštas, o
pakūtavok.

20. Štai stoviu prie durių
ir tunskinu: jei kas išgirstų bal-
są mano, ir atvertų man duris,
įeisiu pas jį, ir večėrią valgysiu
su juomi, o jis su manim.

21. Kas pergalės, duosiu jam
sėdėti su savim ant sosto mano:
Kaipo ir aš pergalėjau, ir sė-
dėjau su tėvu mano ant sosto jo.

22. Kas tur ausį, teklauso,
ką Dvasia sako bažnyčioms.

IV PERSKYRIMAS.

*Regėjimas Dievo sosto, dvidešimtis keturių
vyresniųjų ir keturių gyvų sutvėrimų.*

1. Potam regėjau, o štai
darys atviros danguje, o balsas
pirmas, kurį girdėjau, kaipo
triūbos kalbančios su manim,
sakęs: Užžen k šenai, o paro-
dysiu tau, kas tur stotis po-
tam.

2 O tuojaus buvau Dvasio-
je: o štai sostas buvo pastaty-
tas danguje, o ant sosto sėdįs,

3. O kuris sėdėjo, lygus bu-
vo ant paveizdos akmeniui Jas-
pido ir Sardino: o aplink sos-
to buvo juosta dangaus lygi
paveizdai Smaragdo.

4. O aplink sosto dvide-

šimt ir keturi sostai, o ant sos-
tų dvidešimt ir keturi vyres-
nieji sėdinti apvilkti baltais
rūbais, o ant galvų jų aukso
karūnos.

5. O iš sosto ėjo žaibai, ir
balsai, ir graudinimai: o sep-
tynios liamos degančios ties
sosto, kurios yra septynios
Dvasios Dievo.

6. O ties sosto kaipo marios
stiklinės lygios kristalui: o vi-
dų sosto ir aplink sosto, ketu-
ri žvėriai pilni akių iš prieša-
kio ir užpakalio.

7. O žvėris pirmas lygus le-
vui, o antras žvėris lygus ver-
šiniui, o trečias žvėris turįs vei-
dą kaipo žmogaus, o ketvirtas
žvėris lygus ereliui lekiojan-
čiam.

8. O keturi žvėrys, kiekvie-
nas iš jų turėjo po šešius spar-
nus: o aplinkui, ir vidui pilni
yra akių: o neturėjo atilsio
dieną ir naktį, sakydami: Šven-
tas, Šventas, Šventas, Viešpats
Dievas visagalis, kuris buvo, ir
kuris yra, ir kuris tur ateiti.

9. O kad anie žvėrys davė
garbę, ir šlovę ir dėkavojimą
sėdinčiam ant sosto gyvenan-
čiam ant amžių amžinųjų,

10. Puldinėjo dvidešimtis ir
keturi vyresnieji prieš sėdintį
ant sosto, ir kloniojos gyvenan-
čiam ant amžių amžinųjų, ir
metė karūnas savo prieš sostą,
kalbėdami:

11. Vertas esi Viešpatie Dieve mūsu imti garbē ir šlovē, ir galybē: nes tu sutvērei visus daiktus, ir dēl tavo valios buvo, ir sutverti yra.

V. PERSKYRIMAS.

Knyga uzdaryta septyniomis žymėmis ir atidaryta Avinėlio, kuris todėl imi garbē ir godonę nuo visų.

1. Ir regėjau po dešinės sėdinčio ant sosto knygą parašytą iš vidaus, ir išviršaus užženkintą septyniomis pečėtimis.

2. Ir regėjau Aniolą stipra šaukiantį didžiū balsu: Kas yra vertas atverti knygą, ir atimti pečėtis jos.

3. O niekas negalėjo, nei danguje, nei ant žemės, nei po žeme atverti knygos, nei veizdėti į ją.

4. O aš labai verkiau, juog niekas neatsirado vertas atverti knygą, nei aną veizdėti.

5. O vienas iš senųjų man pasakė: Neverk, štai pargaiėjo levas iš giminės Juda, šaknis Dovidio, idant atvertų knygą, ir atimtų septynias jos pečėtis.

6. Ir regėjau: o štai viduj sosto ir keturių žvėrių, ir viduj senųjų avinėlių stovintį kaip užmuštą turintį septynius ragus, ir septynias akis: kurios yra septynios Dvasios Dievo, siųstos ant visos žemės.

7. Ir atėjo, ir paėmė knygą iš dešinės sėdinčio ant sosto.

8. O kada atvėrė knygą, keturi žvėrys ir dvidešimts keturi senieji puolė prieš avinėlių, turėdami kiekvienas cytaras, ir rūkilnyčias aukso pilnas kvėpiančių daiktų, kurie ženklina maldas šventųjų.

9. Ir giedojo naują giesmę, sakydami: Vertas esi Viešpatie imti knygą, ir atverti pečėtis jos, jog esi užmuštas, ir atpirkai mus Dievui par kraują tavo, iš visokios veislės, ir liežuvių, ir žmonių ir giminės.

10. Ir padarei mus Dievui mūsų karalyste, ir kunigais: ir karaliausim ant žemės.

11. Ir regėjau, ir girdėjau balsą daugio Aniolų aplink sostą, ir žvėrių ir senųjų: o buvo skaičius jų tūkstantis tūkstančių.

12. Sakančių didžiū balsu: Vertas yra Avinėlis, kuris yra užmuštas, imti galybę ir Dievybę, ir išmintį, ir stiprybę, ir šlovę, ir garbę, ir pašlovinimą.

13. O visoki sutvėrimą, kuris yra ant dangaus, ir ant žemės, ir po žeme, ir kas yra marios, ir kas anose: visus girdėjau sakančius: Sėdinčiam ant sosto ir Avinėliui pašlovinimui.

8 e. *Maldas Šventųjų.* Čion męs matome, juog šventieji Danguje auko- ja Kristui maldas tikinčiųjų ant žemės.

mas, ir šlovē, ir garbē, ir valdīa ant amžīų amžinųjū.

14. O keturi žvērys sakē: Amen. O dvidešimts keturi senieji puolē ant veidų savo: ir kloniojos gyvenančiam ant amžīų amžinųjū.

VI PERSKYRIMAS.

Apie tą, kas po atidarymui šesīų žymūjū seka.

1. Ir regėjau, jog atvērē A. vinēlis vieną iš septynių pečēčių, ir girdėjau vieną, iš keturių žvērių sakantį, kaipo balsą griausmo: Ateik, o veizdėk.

2. Ir išvydau: o štai arklys baltas, o kuris ant jo sėdėjo turėjo kilpinį, ir duotas jam buvo vainikas, ir išėjo pargalėdamas idant pargalētū.

3. O kad atvērē antrą pečētį, girdėjau antrą žvėrį sakantį: Ateik, o veizdėk.

4. Ir išėjo kitas arklys raudas: o kuris ant jo sėdėjo duota yra jam, idant atimtų pakajų nuo žemės, o idant viens ki-

2 e. *Baltas arklys.* Tas, kuris sėdėjo ant balto arklio, yra Kristus einantis paduot sviētą po savo evangelija. Kiti arkliui, kurie seka, perstato sūdą ir bausmę, kurie turėjo krist ant Kristaus ir Jo Bažnyčios priešų: raudonas arklys ženklina karę; juodas arklys – badą; ir palšas arklys, kurio raiteliu smertis, bausmes ir marą.

tą užmuštų: ir duotas jam buvo kalavijas didis.

5. O kad atvērē trečią pečētį, girdėjau trečią žvėrį sakantį: Ateik, o veizdėk. O štai arklys juodas: o kuris ant jo sėdėjo, turėjo svirtes rankoj savo.

6. Ir girdėjau kaipo balsą viduj keturių žvērių sakančių: Saikas kviečių už grašį, o trīs saikai miežių už grašį, o vyno ir alyvos nepažeisk.

7. O kad atvērē ketvirtą pečētį, girdėjau balsą ketvirto žvėrio sakančio: Ateik, o veizdėk.

8. O štai palšas arklys, o kuris ant jo sėdėjo, vardas jo smertis, o pekla ējo paskui jo, ir duota jam yra valdžia, ant keturių dalių žemės, idant užmuštų kalaviju, badu, ir smerčiu, ir bestijomis žemės.

9. O kad atvērē penktą pečētį, regėjau: po Altoriu dūšias užmuštų dėl žodžio Dievo, ir dėl liūdyjimo, kurį turėjo,

10. Ir šaukė didžiu balsu sakdami: kolei-gi Viešpatie (Šventas ir tikras) nesūdyji ir nedarai atkeršijimo kraujo mū-

9 e. *Po altorium.* Kristus, kaip žmogus, yra tas altorius, po kuriuomi kankintinių dūšios gyvena danguje, kaip jūjų kūnai padėti čion po mūsų altoriais.

10 e. *Nedarai atkeršijimo kraujo mūsų.* Jie to meldžia ne iš neapykantos savo neprietelių, bet iš uolumo Diev.

sų ant tų, kurie gyvena ant žemės?

11. Ir buvo duoti anomis kiekvienai balti rūbai: ir pasakyta yra joms, idant atsiilsėtų dar mažą laiką, kolai prisipildytų draugtarnai jų, ir broliai jų, kurie tur būt užmušti, kaip ir anie.

12. Ir regėjau, kad atvėrė šeštą pečėtį: o štai stojos didis sudrebėjimas žemės, ir saulė stojos juoda kaip maišas ašacių: ir mėnuo visas stojos kaip kraujas.

13. O žvaigždės iš dangaus nupuolė ant žemės, kaip fygy medis numeta neišnokusias fygas savo, kad nuog didžio vėjo pakrėstos yra.

14. O dangus atstojo kaip knyga suvyniota: ir visokis kalnas, ir salos iš savo vietų pajudintos yra.

15. O karaliai žemės, ir kunigaikščiai, ir pulkavedžiai, ir bagočiai, ir galiūnai, ir kiekvienas nevalninkas, ir liuosas pasislėpė po lindynes, ir uolas kalnų.

16. Ir kalbėjo kalnams, ir uoloms: Kriskite ant mūsų, ir uždenkite mus nuog veido sėdinčio ant sosto ir nuog rūstybės Avinėlio.

garbės, ir troškimo idant Dievas paskubintų visatinį sūdą, ir pilną visų savo išrinktųjų laimę.

17. Nes atėjo diena didė rąstybės jų: o kas galės pastovėti?

VII PERSKYRIMAS.

Skaitlius tų, kurie buvo pažymėti ženklų gyvojo Dievo; ir apvilkti baltais rūbais.

1. Potam regėjau keturius Aniolus stovinčius ant keturių kampų žemės, turinčius keturis vėjus žemės, idant nepūstų ant žemės, nei ant marių, nei ant kokio medžio.

2. Ir regėjau antrą Aniolą užžengiantį nuog saulės užtekėjimo, turintį pečėtį Dievo gyvojo: ir šaukė didžiu balsu keturiump An'olump, kuricms duota yra iškadyt žemei ir marioms.

3. Sakydamas: nenorėkit iškadyt žemei ir marioms, nei medžiams, kolai paženklisim tarnus Dievo mūsų ant kaktų jų.

4. Ir girdėjau skaičių paženklintų, šimtą keturias dešimtis keturius tūkstančius paženklintų, iš kiekvienos giminės sūnų Izraeliaus.

5. Iš giminės Juda, dvylika tūkstančių paženklinti: iš giminės Ruben, dvylika tūkstančių paženklinti: iš giminės Gad, dvylika tūkstančių paženklinti.

6. Iš giminės Asser, dvylika tūkstančių paženklinti. Iš giminės Neftali, dvylika tūkstančių paženklinti: iš giminės

Manasse, divylika tūkstančių paženklinti.

7. Iš giminės Simeon, divylika tūkstančių paženklinti: Iš giminės Levi, divylika tūkstančių paženklinti: Iš giminės Isachar, divylika tūkstančių paženklinti.

8. Iš giminės Zabulon, divylika tūkstančių paženklinti: Iš giminės Joseph, divylika tūkstančių paženklinti: Iš giminės Benjamin, divylika tūkstančių paženklinti.

9. Paskui to regėjau didę minią kurios niekas negalėjo suskaityti, iš visų giminių ir veislių, ir žmonių, ir liežuvių: stovinčius prieš sostą, ir prieš veidą Avinėlio, apvilktus baltais rūbais, o palmos rankose jų.

10. Ir šaukė balsu didžiu sakydami: išganymas Dievui mūsų, kursai sėd' ant sosto, ir Avinėliui.

11. O visi Aniolai stovėjo aplink sostą, ir senus, ir keturius žvērius, ir puolė prieš sostą ani veidų savo, ir pasikloniojo Dievui.

12. Tardami: Amen. Pašlovinimas ir garbė, ir išmintis, ir dėkavojimas, šlovė ir galybė, ir stiprybė, Dievui mūsų ant amžių amžinųjų. Amen

13. Ir atsakė vienas iš senųjų, ir tarė man: Tie, kurie apvilkti yra rūbais baltais, kurie yra? ir iš kur atėjo?

14. Ir tariau jam: Viešpatie mano, tu žinai. Ir pasakė man. Tie yra, kurie atėjo iš suspaudimo didžio, ir apmazgojo rūbus savo, ir išbaltino anuos kraujuje Avinėlio,

15. Todėl yra prieš sostą Dievo, ir tarnauja Jam dieną ir naktį bažnyčioj jo, o kuris sėd' ant sosto, gyvęs ant jų.

16. Neišalks, nei trokš daugiaus, nei ant jų saulė užpuls ir nei jokia karštybė.

17. Nes Avinėlis, kursai yra viduj sosto, rēdys juos, ir nuves juos prie gyvo vandenio šaltinio, ir nušluostys Dievas visokią ašarą nuog akių jų.

VIII PERSKYRIMAS.

Septinta žymė atidargta: aniolai su septyniomis triūbomis.

1. O kad atvėrė sekma pečėtį stojos nutylimas danguje, kaip būt par pusę valandos.

2. Ir išvydau septynius Aniolus stovinčius po akimis Dievo: o duotos yra jiems septynios triūbos.

3. O antras Aniolas atėjo ir stojos pas Altorių turėdamas rūkelynčių aukso: ir buvo jam duota daug rūkylų, idant atiduotų iš maldų visų šventųjų ant Altoriaus aukso, kursai yra prieš sostą Dievo.

4. Ir užžengė dūmas rūkylų

iš maldų šventųjų iš rankos Aniolo pas Dievą.

5. Ir paėmė Aniolas rūkelynčią ir pripildė ją ugnimi nuog Altoriaus, ir metė ant žemės, ir stojos griausmai, ir balsai, ir žaibai, ir drebėjimas žemės didis.

6. O septyni Anioli, kurie turėjo septynias triūbas pasitaisę, idant triūbyti.

7. Ir pirmas Aniolas užtriūbyjo, ir stojos kruša ir ugnis, sumaišytos su krauju, ir numestotų buvo ant žemės, ir trečia dalis žemės sudegė, ir trečia dalis medžių sudegė, ir visokia žolė žalia sudegė.

8. Ir antras Aniolas užtriūbyjo, o kaip didis kalnas ugnimi liepsnodamas įmestas yra į marias, ir trečia dalis marių pavirto į kraują.

9. Ir padvėsė trečia dalis sutvėrimų tų, kurie turėjo gyvasis mariose, ir trečia dalis laivų prapuolė.

10. Ir trečias Aniolas užtriūbyjo: ir nupuolė iš dangaus žvaigždė didelė, deganti kaip sakų žvakė, ir nupuolė ant trečios dalies upių ir ant šaltinių vandenių.

11. O vardas žvaigždės vadinamas yra Metile: ir trečia dalis vandenių pavirto į metiles: o daug žmonių numirė, nuog vandenių, jog kartus stojos.

12. Ir ketvirtas Aniolas už-

triūbyjo: ir buvo ištikta trečia dalis saulės, ir trečia dalis mėnesio, ir trečia dalis žvaigždžių: teipo jog trečia dalis jų aptemo, ir dienos trečia dalis nėsietė, ir nakties teipojieg.

13. Ir regėjau, ir išgirdėjau balsą vieno erelio lekiančio, per vidų dangaus sakančio didžiui balsu: Bėda, bėda, bėda gyventantiems ant žemės, nuog kitų balsų trijų Aniolių, kurie turėjo užtriūbyti.

IX PERSKYRIMAS.

Skieriai išėina iš šulinio prapulties: regėjimas raibelių armijos.

1. Ir penktas Aniolas užtriūbyjo, ir regėjau žvaigždę jog nupuolė iš dangaus ant žemės, o buvo duotas jai raktas šulinio prapulties.

2. Ir atvėrė šulinį prapulties: ir išėjo dūmas iš šulinio, kaip dūmas pečiaus didžio: ir apėmo saulę, ir oras nuog dūmo šulinio.

1 c. *Žvaigždę juog nupuolė.* Tas gal ženklint nupuolimą ir atstojimą nuo tikro tikėjimo didelio ir mokinto vyro. Arba atpuolimą į paklydimą ir atsiskyrimą nuo tikėjimo visos tautos, neturinčios Dievo žymės ant savo kaktos. *Tp. Ir buvo duotas jai raktas šulinio prapulties.* Tai yra anioliui, o ne nupuolusiai žvaigždei. Šitam anioliui buvo duota valdžia paženklinta žion per raktą, atidarymo pragaro.

3. Ir išėjo iš dūmo šulinio skieriai ant žemės: ir duota buvo jiems valdžia, kaip tur valdžią kurkliai žemės.

4. Ir užsakyta jiems buvo, idant negadintų žolės žemės, nei jokio medžio: kaip tikta žmonės, kurie netur ženkle Dievo ant kaktų savo.

5. O duota jiems buvo, idant jų neužmuštų: bet idant būtų kankinti per penkis mėnesius: o kankinimas jų, kaip kankinimas kurklių, kad žmogų įkanda.

6. O anose dienose žmonės smerties jieškos, o nerai jos: ir norės numirti, o smertis pabėgs nuo jų.

7. O prilyginimas skierių lygus arkliais gataviems ant karnės: o ant galvų jų kaip

vainikai lygus auksui, o veidai jų kaip veidai žmonių.

8. O turėjo plaukus, kaip plaukai moteriškių, o dantys jų buvo kaip dantys levų.

9. O turėjo serdokus, kaip serdokus geležinius, o balsas sparnų jų, kaip balsas vežimų daugio arklių bėgančių ant karnės.

10. Ir turėjo uodegas lygias kurkliais, ir buvo gyliai uodegose jų, o galybė jų iškadyt žmonėms per penkis mėnesius. O turėjo ant savęs,

11. Karalių Aniolą prapulties, kuriam vardas žydiškai Abaddon, o greikiškai Apollyon, lotyniškai turis vardą Exterminans.

12. Bėda viena praėjo, o štai ateina dar dvi bėdos potam.

13. Ir šeštas Aniolas užtriūbyjo: ir girdėjau balsą vieną iš keturių kampų aukso Altoriaus, kuris yra prieš akis Dievo,

14. Sakantį šeštam Aniolui, kuris turėjo triūbą: išrišk keturis Aniolus, kurie pririšti yra didžioje upėje Euftrato.

15. Ir išrišti yra keturi Aniolai, kurie gatavi buvo ant valandos, ir dienos, ir mėnesio, ir metų, idant išmuštų trečią dalį žmonių.

16. O skaičius kareivių raitininkų du šimtu milijonų. O girdėjau skaičių jų.

3 e. Ir išėjo iš dūmo šulinio skieriai. Jais galėjo būti velniai Antikristo laike, turėdami paveikslą skierių, bet didelių ir baisių, kaip jie čion aprašyti. Arba jie galės būti tikrj skieriai, tik nepaprasto didumo ir baisaus išrodymo, kurių prieš tai nebuvo regėti ant žemės. Išsiųsti idant kankintų tuos, kurie netur ženkle (ar žymės) Dievo ant savo kaktų. Kiti išguldinėtojai per skierius supranta eretikus, ypatingai tuos, kurie išėjo iš žydų, ir su jais užgynę Dievystę Jėzaus Kristaus: kaip Theodotus, Praxeas, Novatus, Paulius iš Samozatos, Sabellius, Arius ir k. Tie buvo dideliais priešais krikščionių tikėjimo: jie kankino ir užmuodyjo žmonių dūšias, gildami kaip skorpionai, nuodais savo erezijų

17. Ir teipog regējau arklius regėjime: o kurie ant jų sēdējo, turējo pancerus ugninius, ir iš kyacinto, ir iš sieros, o arklių galvos buvo kaipo galvos levų: o iš nasrų jų išeina ugnis ir dūmas, ir siera.

18. O nuog tų trijų varginimų užmušta yra trečia dalis žmonių, nuog ugnies, ir nuog dūmo, ir nuog sieros, kurios ējo iš nasrų jų.

19. Nes stiprybē arklių narsuose jų yra, ir uodegose jų. Nes uodegos jų lygios žalčiams, turinčios galvas: o tomis iška-dyja.

20. O kiti žmonės, kurie ne buvo užmušti tais varginimais, nei pakūtos darē už darbus rankų savo, idant nekloniotus velniams, ir balvonams aukso, ir sidabro, ir vario, ir akmenio, ir medžio, kuri negal nei regėti, nei girdėti, nei vaikščioti.

21. Ir nedarē pakūtos už žmogžudystes savo, nei už ciustas savo, nei už paleistuvystę savo, nei už vagystes savo.

X PERSKYRIMAS.

Kalango aniolo šauksmas: jis duoda Jonui knygą valgyti.

1. Ir regėjau kitą Aniolą stiprą nužengiantį iš dangaus, debesimi apvilktą, o ant galvos jo dangaus juosta, o veidas jo buvo kaipo saulė, o kojos jo kaipo stulpai ugnies;

2. O turėjo rankoje savo knygę atvertą: ir pastatē dešinę savo koją ant marių, o kairę ant žemės.

3. Ir sušuko didžiu balsu, kaipo kad levas rėkia. O kad sušuko, iškalbėjo septyni perkūnai balsus savo.

4. O kad septyni perkūnai iškalbėjo balsus savo, aš norėjau rašyti: ir išgirdau balsą iš dangaus man sakantį: uženklink, ką iškalbėjo septyni perkūnai: o to nerašyk.

5. O Aniolas, kurį regėjau stovintį ant marių, ir ant žemės, pakėlė ranką savo į dangų.

6. Ir prisiekė per gyvenantį ant amžių amžinųjų, kur-ai sutvėrė dangų, ir tai, kas žeme yra: ir žemę, ir tai, kas ant žemės yra: ir marias, ir tai, kas anose yra: Jėg daugiaus laiko nebus.

7. Bet dienose balso Aniolo sekmojo, kad pradės triūbyti, išsipildys paslėptinė Dievo, kaipo apsakė per tarnus savo pranašus.

8. Ir girdėjau balsą iš dangaus vėl kalbantį su manimi, ir tartiantį: Eik ir imk knygą at-

7 e. *Kaipo apsakė*, žodis į žodį, *apskelbė Evangeliją*, ženklina *gerus daiktus*, pritinkančius Evangelijai, apie galutinę Kristaus pergalę ir apie amžiną gyvenimą, kuris bus užmokesniu lyglaikinių kentėjimų kankintinių ir ištikimų Dievo tarnų.

virą iš rankos Aniolo, stovinčio ant jūrų ir ant žemės.

9. Ir nuėjau pas Aniolą, sakdamas jam, idant duotų man knygą: Ir tarė man: Imk knygą, o suvalgyk ją: ir padarys kartumą pilve tavo, bet nasruose tavo bus saldi, kaip medus.

10. Ir paėmiau knygą iš rankų Aniolo, ir suvalgiau ją, ir buvo nasruose mano, kaip medus, saldi: o kad ją suvalgiau, pilvas mano stojos kartus.

11. Ir tarė man: Reikia tau vėl pranašauti pagonams, ir giminėms, ir liežuviams, ir daug karaliams.

XI PERSKYRIMAS.

Insakyta jam mieriuoti bažnyčių: du liūdytoju.

1. Ir buvo man duota nendrė lygi lazda, ir buvo man pasakyta: kelkis o išmieriuk bažnyčią Dievo, ir Altorių, ir kurie meldžiasi anoje.

2. O priesienį, kuris yra prieš bažnyčią, atmesk šalin, o nemieriuk jo: Nes duotas yra pagonams, o miestas šventas bus myniotas per keturias dešimtis ir du mėnesių.

3. Ir duosiu dviem liūdininkams mano, ir pranašaus per tūkstantį du šimtus ir šešias dešimtis dienų, apsiginklę maišais.

3 e. *Dviem liūdininkams mano.* Pa-prastai supranta Enoką ir Eliją.

4. Tie yra du medžių alyvos, ir du liktorių stovinčių po veidu Viešpaties žemės.

5. O jei kas norėtų jiems iškadyt: išeis ugnis iš burnos jų, ir prarys neprietelius jų: o jei kas norėtų aniems iškadyt, tas teip tur būti užmuštas.

6. Tie tur valdžią užrakinti dangų, idant nelytų dienosė pranašystės jų: ir tur valdžią ant vandenių permainingi anuos į kraują, ir ištikti žemę visokia varginimu, kiek kartų norėtų.

7. O kad pabaigs liūdyjimą savo: bestija, kuri išeina iš prapulties, pakels prieš juos karionę, ir pergalės juos, ir užmuš juos.

8. O kūnai jų gulės ant ulčių miesto didžio, kursai yra dvasiškai vadinamas Sodoma ir Egiptas, kur ir Viešpats jų yra nukryžiuotas.

9. Ir matys iš giminių, ir iš žmonių, ir liežuvių ir iš pagonų, kūnus jų per tris dienas, ir pusę: o kūnus jų nedaleis dėti į grabus.

10. O gyvenauti ant žemės džiaugsis iš jų ir linksmysis: ir dovanas viens kitam siųs, jog tuodu pranašu vargino tuos, kurie gyvena ant žemės.

11. O po trijų dienų ir pusės, dvasia gyvenimo nuog Dievo, įėjo į anuos. Ir stojos ant kojų savo, ir baimė didelė užpuolė ant tų, kurie ant jų veizdėjo.

12. Ir girdējo balsā didī, iš dangaus, jiems sakanti: Uzžengkite čionai. Ir uzžengē ant dangaus debesyje: ir veizdējo ant jū neprieteliai anų.

13. O anoj valandoj stojos didis drebējimas zemēs: ir dešimta dalis miesto pagriuvo: ir užmušti buvo per drebėjimą zemēs, septyni tūkstančiai vardų žmonių: o kiti nusigando, ir davē garbę Dievui dangaus.

14. Bēda antra praējo: o štai trečia bēda ateis veikiai.

15. Ir užtriūbyjo sekmas Aniolas: ir radosi balsai didi danguje, sakanti: Karalystē to svieta stojos Viešpaties mūsų ir Kristaus jo, ir karaliaus ant amžių amžinyjū Amen.

16. O dvidešimt keturi senieji, kurie po veidu Dievo sēdējo, ant sostų savo, puolē ant veidų savo ir pasikloniojo Dievui, tardami:

17. Dėkavojam tau, Viešpatie Dieve visagalis, kursai esi, ir kursai buvai, ir kursai turi ateiti: jog ēmei didę tavo galybę ir karaliavai.

18. Ir užsirūstino pagonai, ir atējo rūstybē tavo, ir laikas numirusių, idant būtų sūdyti, ir idant atiduotumei užmokestį tarnams tavo, pranašams ir šventiems, ir bijantiems vardo tavo, mažiems, ir didiems, ir

idant išnaikintumei tuos, kurie pagadino žemę.

19. Ir atverta yra bažnyčia Dievo danguje: ir regēta buvo skrynė testamento jo bažnyčioje jo, ir stojos žaibai, ir balsai, ir drebėjimai žemės ir kruša didē.

XII PERSKYRIMAS.

Regėjimas moteriškės apvilktos saule; ir apie didelę smaką jos persekiotoją.

1. Ir pasirodē ženklas didis ant dangaus: Moteriškē apvilktą saule, o mėnuo po kojomis jos, o ant galvos jos karūna iš žvaigždžių dvylikos.

2. O būdama neščia, šaukē gimdydama, ir varginosi, idant pagimdytų.

3. Ir pasirodē kitas ženklas ant dangaus; o štai didis rudas smakas, turįs septynias galvas, ir dešimtį ragų: o ant galvų jo septyni vainikai:

4. O uodega jo traukē dalį trečią žvaigždžių dangaus, ir numetē jas ant žemės, o smakas stovėjo prieš moteriškę, kuri

1 e. *Moteriškē.* Dievo Bažnyčia. Tai galima, per panašumą (alluziją), pritaikinti teipgi prie šv. Panos. Bažnyčia yra apvilktą saule, tai yra Kristumi; ji tur mėnulį, tai yra atmainomus daiktus svieta, po savo kojomis; ir dvylika žvaigždžių, kuriomis ji yra apvainikuota, yra dvylika Apaštaly: ji yra darbe ir varge, kada gimdo savo vaikus ir Kristų juose tarp prispaudimų ir persekiojimų.

turėjo pagimdyti, idant kad pagimdys, sūnų jos prarytų.

5. Ir pagimdė sūnų vyrišką, kursai turėjo valdyti visus pagonus lazda geležine: ir pagautas yra sūnus jos Dievop ir pas sostą jo.

6. O moteriškė pabėgo į girią, kur turėjo vietą nuog Dievo prirėdytą, idant tenai penėtų ją per tūsktantį du šimtu šešias dešimtis dienų.

7. Ir stojos didelė karionė ant dangaus. Mikolas ir Aniolai jo kariavo su smaku: o smakas kariavo, ir aniolai jo.

8. Ir negalėjo, nei jų vieta daugiaus atrasta yra danguje.

9. Ir nustumtas yra smakas, anas didis žaltys senasis, kursai vadinasi velniu, ir šėtonu, kuris suvadžioja visą Svietą, ir numestas yra ant žemės ir aniolai jo su juomi yra numesti.

10. Ir girdėjau balsą didį kalbantį danguje: Dabar stojos išganymas, ir galybė, ir karalystė Dievo mūsų, ir valdžia Kristaus jo: jog numestas yra apskūstojas brolių mūsų, kuris juos skundė dieną ir naktį po veidu Dievo mūsų.

11. O anie pergalėjo jį dėl kraujo Avinėlio, ir dėl žodžio liūdyjimo savo, o nemylėjo dūšių savo iki smerties.

12. Dėlto linksminkitės, dangūs ir kurie juose gyvenate.

Bėda žemei, ir marioms, nes nužengė velnias jųsump, turėdamas didelę rūstybę, žinodamas, jog mažą laiką tur.

13. O kad regėjo smakas, jog buvo numestas ant žemės, persekiojo moteriškę, kuri pagimdė vyrišką.

14. Ir duoti buvo moteriškei du sparnu erelio didžio, idant lėktų į girią ant vietos savo, kur yra penėjama per laiką, ir per laikus, ir per pusę laiko, nuog veido žalčio.

15. Ir išleido žaltys iš nasrų savo, paskui moteriškės vandenį kaipo upę, idant padarytų, kad ją upė pagautų.

16. Ir pagelbėjo žemė moteriškę, ir atvėrė žemė nasrus savo, ir prarijo upę, kurią išleido smakas iš nasrų savo.

17. Ir užsirūstino smakas ant moteriškės: ir nuėjo, idant kariautų su kitais iš sėklos jos, kurie užlaiko prisakymus Dievo, ir tur liūdyjimą Jezaus Kristaus.

18. Ir apsistojo ant smilčių marių.

XIII PERSKYRIMAS.

Apie bestiją su septyniomis galvomis; ir apie antrą bestiją.

1. Ir regėjau bestiją išeinančią iš marių, turinčią septynias galvas, ir dešimtį ragų, o ant

1 e. *Bestija.* Toji pirma bestija su septyniomis galvomis ir dešimčiu ragų

ragu jos² dešimtis vainiku, o ant galvu jos vardai bliužnyjimo.

2. O bestija, kuria regējau, lygi buvo lušini, o kojos jos kaipo kojos meškos, o nasrai jos kaipo nasrai levo. Ir davē jai smakas galybē savo ir valdžia didē.

3. O regējau vienā iš galvu jos kaipo ant smerties užmuštā: o rona smerties jos išgydyta yra. Ir stebējos visa zemē pas-
kui bestijos.

4. Ir kloniojos smakui, kuris davē valdžia bestijai: ir kloniojosi bestijai tardami: kasgi lygus bestijai? o kas galēs su ja kariauti.

5. Ir duoti jai yra nasrai kalbanti didžius daiktus, ir bliužnijumus: ir duota jai yra valdžia daryti par četurias dešimtis ir du mēnesiu.

gal yra visa draugija netikinoču, priešu ir persekiotoju Dievo žmonių, nuo pradžios iki svieto pabaigai. Septynios galvos yra septyni karaliai, tai yra, septynios vyriausios karalybės ar viešpatybės, kurios tyroniškai spaudē ar spaus Dievo žmones: iš tų penkios tuomet buvo jau, t. y. Aigipto, Assirijos, Persų ir Graikų viešpatybės: viena buvo tame pat laike, t. y. Rymo viešpatybē; o septinta ir vyriausia būsimā, t. y. Didis Antikristas ir jo viešpatybē. Dešimtis ragų gal būti imti už mažesnius persekiotojus.

3 e. *Vieną iš galvų* ir tt. Tuli ją ima už mirtiną žaizdą, kurią stabmeldystē Rymo viešpatystēs (pažymēta per šeštą galvą), apturējo nuo Konstantino, kurį buvo išgydyta vėl Julijano Apostatos.

6. Ir atvērē nasrus savo ant bliužnyjimo prieš Dievą, idant bliužnytų vardą jo, ir šetrą jo, ir tuos, kurie danguje gyvena.

7. Ir duota yra jai kariauti su šventais, ir pargalėti anuos. Ir duota yra jai valdžia ant kiekvienos veislės ir žmonių, ir liežuvių ir giminės.

8. Ir kloniojos jai visi, kurie gyvena ant žemės: kurių vardai neyra parašyti knygoje gyvenimo Avinėlio, kursai užmuštas yra nuog pradžios svieto.

9. Jei kas tur ausį teklauso.

10. Kas veda į kalėjimą, eis į kalėjimą, kas kalaviju užmuša tur būti kalaviju užmuštas. Čia yra kantrybē ir viera šventųjų.

11. Ir regējau antrą bestiją išeinančią iš žemės, o turėjo du ragų lygius Avinėliui, ir kalbėjo kaipo smakas.

12. Ir darē visą valdžia pirmosios bestijos akyse jos ir padarē, jog žemē ir gyvenantieji ant jos kloniojos bestijai pirmai, kurios įžeidimas smertelinas išgydytas buvo.

13. Ir padarē didžius stebū-

6 e. *Ir šetrą Jo.* Tai yra, Jo bažnyčią ir Jo šventuosius.

8 e. *Kursai užmuštas yra nuo pradžios svieto.* Pranokiančiame žinojime Dievo; ir teip, kaipo kiekviena miela širdystē ir malonē nuo pradžios, buvo duodama iš atžvilgio ant Jo mirties ir kančios.

klus, jog ir ugnis iš dangaus nusileido ant žemės po akimis žmonių,

14. Ir apgavo gyvenančius ant žemės dėl ženklų, kurie duoti jai yra, idant darytų akyse bestijos: kalbėdama gyvenantiems ant žemės, idant darytų paveikslą bestijos, kuri tur roną nuog kalavijo, ir atgyjo.

15. Ir duota jai buvo, idant duotų dvasią paveikslui bestijos, o idant kalbėtų paveikslas bestijos: ir darytų, idant, kurie tiktai nekloniotų paveikslui bestijos, būtų užmušti.

16. Ir padarys, jog visi maži ir didi, ir turtingi, ir pavar-gėliai, ir liوسي, ir nevalninkai, turėjo žymę ant rankos dešinės savo, arba ant kaktų savo,

17. O idant niekas negalėtų pirkti nei parduoti, tiktai kuris tur žymę arba vardą bestijos arba skaičių vardo jos.

18. Čia yra išmintis. Kas tur išmintį tegul suskaito skaičių bestijos. Nes skaičius yra žmogaus: o skaičius jo šeši šimtai šešios dešimtys šeši.

XIV PERSKYRIMAS.

Apie avinėlį ir apie panas, kurios jį seka; apie ištarmes (sūdus), kurie kris ant piktųjų.

1. Ir regėjau, o štai Avinėlis stovėjo ant kalno Sion, o su

18 e. Šeši šimtai šešios dešimtys šeši. Skaitlinės raidės šio vardo darys tokį skaičių.

juomi šimtas keturios dešimtys keturi tūkstančiai turinti vardą jo, ir vardą tėvo jo parašytą ant kaktų savo.

2. Ir girdėjau balsą iš dangaus, kaip balsą daugio vandenių, ir kaip balsą perkūno didžio: o balsas, kurį girdėjau, kaip skambininkų cytros skambinančių ant cytrų savo.

3. O giedojo kaip naują giesmę prieš sostą ir prieš keturius žvėris, ir prieš senus: o niekas negalėjo giesmės giedoti, tiktai anie šimtas keturios dešimtys keturi tūkstančiai, kurie yra iš žemės pirkti.

4. Tie yra, kurie su moteriškėmis nesusitepė: Nes panos yra. Tie eina paskui Avinėlio, kur norint eitų. Tie yra pirkti iš žmonių pirmonės Dievui ir Avinėliui.

5. O burnose jų neatsirado melagystė: nes yra be suteptimo prieš sostą Dievo.

6. Ir regėjau antrą Aniolą lekiantį par vidų dangaus turintį Evangeliją amžiną, idant ją apsakytų sėdintiems ant žemės, ir visai giminei ir veislei, ir liežuviui ir žmonėms:

7. Kalbėdamas didžiu balsu: Bijokitės Viešpaties ir duokite jam šlovę, nes atėjo valanda sūdo jo: o klioniokitės tam, kuris padarė dangų ir žemę, marias ir versmes vandenių.

8. O kitas Aniolas ējo pas-
kui jo sakydamas: Sugriuvo.
sugriuvo Babilionija ana didē:
kuri vynu rūstybēs, paleistuvys-
tēs savo apgirdē visas gimes.

9. O trečias Aniolas sekē juos
kalbēdamas didžiu balsu: Jei
kas kloniotys bestijai ir paveik-
slui jos, ir jei priimtų pažymē-
jimą ant kaktos savo, arba ant
rankos savo:

10. Ir tas gers vynu rūstybēs
Dievo, kurs yra sumaišytas su
tikru vynu, kielike rūstybēs jo:
ir bus kankintas ugnimi ir siera
po akimis Aniolu šventuju, ir
po veidu Avinēlio.

11. O dūmas mūķu jū u-
zēngs ant amžiu amžinuju: nei
turēs atilsio dienā ir naktī, kurie
klonijos bestijai, ir paveikslui
jos, ir jei kas priēmē ženklā
vardo jos.

12. Cionai yra kantrybē
šventuju, kurie užlaiko prisaky-
mus Dievo, ir viera Jēzusa.

13. Ir išgirdau balsā i-
š dangaus sakantī man: Para-

8 e. *Babilionija*. Per Babilionijā gal
būti labai teisingai paimitas visas apskri-
tai piktas svietas, kurī nori Dievas bau-
sti ir suardyti po trumpam laikui šio
mirtingo gyvenimo; arba gal ji ženklinti
kiekvienā didelī miestā, kuriame baisys
griekai ir melagystēs kasdien pildomos
būna, ir kada saikas jos nedorybiu yra
pilnas, bausmēs jos kaltēms lyģios i-
sīlieja ant jos. Gal būti teipgi koks mie-
stas čion aprašytas, kuris bus, ir bus teip
sugriautas prie svieto pabaigos.

šyk: Palaiminti numirusi, kurie
Viešpatyje miršta. Nuog to lai-
ko jau sako dvasia, idant atsil-
sētu nuog darbū savo, nes dar-
bai jū seka juos.

14. Ir regēju, o štai debe-
sys baltas ir ant debesio sēdin-
tī lyģu sūnui žmogaus, turintī
ant galvos savo aukso karūnā,
o rankoj savo aštrū piautuvā.

15. O antras Aniolas išėjo
iš bažnyčios šaukdamas didžiu
balsu sēdinčiam ant debesio:
Užleisk savo piautuvā, o piauk,
nes atėjo valanda piūtēs, nes
prispėjo piūtis zemēs.

16. Ir užleido, kursai sēdėjo
ant debesio, piautuvā savo ant
zemēs, ir nupiauta yra žemē.

17. O kitas Aniolas išėjo iš
bažnyčios, kuri yra danguje,
turėdamas ir tas aštrū piautu-
vā.

18. Ir kitas Aniolas išėjo iš
Altoriaus, kuris turėjo valdžią
ant ugnies: ir sušuko didžiu
balsu ant to, kuris turėjo piau-
tuvā aštrū tardamas: Užleisk
piautuvā tavo aštrū, o rink ke-
kes vynyčios zemēs. Nes išsir-
pusios yra uogos jos.

19. Ir užleido Aniolas piau-
tuvā savo aštrū ant zemēs, ir
surinko kekes vynyčios zemēs,
ir įmetē į kodį rūstybēs Dievo
didelį.

13 e. *Kurie Viešpatyje miršta*. Reik
suprasti apie kankintinius, kurie miršta
dėl Viešpaties.

20. Ir mindytas buvo kodis už miesto, ir išėjo kraujas iš kodžio iki žąslų arklių, per tūkstantį ir šešius šimtus varstų.

XV PERSKYRIMAS.

*Tie, kurie pergalėjo bestiją, garbina Dievą.
Apie septynis aniolus su septyniomis taurėmis.*

1. Ir regėjau antrą ženklą ant dangaus didį ir stebūklingą: Septynius Aniolus turinčius septynius prispaudimus paskučiausius. Nes per jas yra pabaigta rūstybė Dievo.

2. Ir regėjau kaipo marias stiklines sumaišytas su ugnimi, o tuos, kurie pergalėjo bestiją, ir paveikslą jos, ir skaičių vardo jos stovinčius ant marių stiklinių turinčius cytras Dievo.

3. Ir giedojančius giesmę **Maižiesiaus** tarno Dievo, ir giesmę **Avinėlio**, tardami: Didį ir stebūklingi yra darbai tavo, **Viešpatie** Dieve visagalis, teišų ir tikri yra keliai tavo karaliau amžių.

4. Kasgi tave nesibijos **Viešpatie** o negarbįs vardą tavo? Nes pats vienas maloningas esi: nes visos giminės ateis, ir pasiklonios po akimis tavo, nes tavo sūdai pasirodė.

5. O potam regėjau, o štai atverta yra bažnyčia šėtros liudyjimo danguje.

6. Ir išėjo septyni Aniolai

turinti septynias korones, iš bažnyčios apvilkti drobe čysta, ir skaista, ir perjuosti ant krūtų aukso juostomis.

7. O vienas iš keturių žvėrių davė septyniems Aniolams septynius indus aukso, pilnus rūstybės Dievo gyvenančio ant amžių amžinųjų.

8. Ir prisipildė bažnyčia dūmu nuog majestoto Dievo, ir nuog galybės jo: o niekas negalėjo įeiti į bažnyčią, kolėi pasibaigė septynios koronės septynių Aniolų.

XVI PERSKYRIMAS.

Septynios taurės išliktos: baismės, kurias jas seka.

1. Ir girdėjau didį balsą iš bažnyčios kalbantį septyniems Aniolams: eikite, o išliekite septynias taures rūstybės Dievo ant žemės.

2. Ir išėjo pirmas, ir išliejo taurę savo ant žemės, ir stojos pikta iškadijanti pažeida ant žmonių, kurie turėjo ženklą bestijos, ir ant tų, kurie kloniojos paveikslui jos.

3. Ir išliejo antras Aniolas taurę savo ant marių, ir stojos kraujas, kaipo numirusio: ir kiekviena dvasia gyva numirė mariose.

4. Ir išliejo trečias taurę savo ant upių, ir ant šaltinių vandenių, ir stojos kraujas.

5. Ir girdējau Aniola vandeni sakantj: Teisus esi Viešpatie, kuris esi, ir kuris buvai šventas, kuris tai apsūdyjai.

6. Jog kraujā šventųjų ir pranašų išliejo, ir davei jiems kraujā gerti: nes to verti buvo.

7. Ir girdējau antrā nuog Altoriaus kalbantj: teip Viešpatie Dieve visagalis, tikri ir teisys sūdai tavo.

8. Ir ketvirtas Aniolas išliejo taurę savo ant saulės, ir duota jam yra varginti žmones karščiū ir ugnimi.

9. Ir buvo deginti žmonės didziū karščiū, ir bliužnyjo vardā Dievo, kuris turi valdžią ant tų koronių, nei darē pakūtos, idant jam garbē duotų.

10. Ir išliejo penktas Aniolas taurę savo ant sosto bestijos: ir stojos karalystē jos apmetusi, ir krimto liežuviūs savo iš sopulio.

11. Ir bliužnyjo Dievā dangaus, dēl sopulių, ir ronų savo, o nepakūtavojo už darbūs savo.

12. Ir išliejo šeštas Aniolas taurę savo ant anos didžios upės Eufrates: ir išdziovino vandenį jos, idant pataisytas būtų kelias karaliams nuog užtekėjimo saulės.

13. Ir regējau iš nasrų smako, ir iš nasrų bestijos, ir iš nasrų neteisio pranašo trīs nečystas dvasias lygias varlēms.

14. Nes yra dvasios velnių

darančios ženklus, ir išeina pas karaliūs visos zemēs surinkt juos ant karionēs ant dienos didžios visagalinčio Dievo.

15. Štai ateinu kaipo vagis: Palaimintas, kursai jaučia ir sergia rūbų savo, idant nevaikšiotų nuogas, ir regima būtų gēda jo.

16. Ir surinks juos ant vietos, kuri vadinasi žydiškai Armagedon.

17. Ir išliejo sekmas Aniolas savo taurę ant oro, ir išėjo balsas didis iš bažnyčios nuog sosto kalbās: stojosi.

18. Ir stojos žaibai, ir balsai, ir perkūnai, ir stojos didis drebėjimas zemēs, kokio niekadōs nebuvo nuog laiko, kaip žmonēs yra ant zemēs: toksai drebėjimas zemēs, teipo didis.

19. Ir stojos miestas didis ant trijų dalių: ir miestai pagonų sugriuvo, ir Babilion didis atėjo ant atminties po akimis Dievo, idant jam duotų kieliką vyno degančios rūstybės jo.

20. Ir kiekviena sala pabėgo, ir kalnai neatsirado.

21. Ir didē kruša kaipo šimtas svarų nupuolē iš dangaus ant žmonių: ir bliužnyje žmonēs Dievā dēl koronēs krušos: nes labai didē buvo.

16 e. Armagedon, tai yra plėšikų kalnas.

XVII PERSKYRIMAS.

Aprašymas didelės paleistuvēs, ir bestijos, ant kurios jē sēdi.

1. Ir atējo vienas iē septyniū Aniolū, kurie turējo septynias taures, ir kalbējo su manim tardamas. Ateik, parodysiu tau apsūdyjimā didžios paleistuvēs, kuri sēd ant daugiū vandeniū.

2. Su kuria palaidavo karaliai zemēs, ir apsigērē vynu paleistuvystēs jos, kurie gyvena ant zemēs.

3. Ir nūnēšē mane dvasioje i girijā. Ir regējau moteriškē sēdinčijā ant raudonos bestijos, pilnā vardu blīužnyjimo, turinčijā septynias galvas, ir dešimtj ragū.

4. O moteriškē buvo apvilktā purpura ir karmazinu, ir apauksinta auksu, ir brangiu akmenimi, ir zemēiēgais, turinti rankose savo aukso indelj pilnā bīaurybēs ir nečystatos palaidavimo jos.

5. O ant kaktos jos vardas parašytas, paslēptinē: Babilion didelis motina palaidavimū ir bīaurybū zemēs.

5 e. *Paslēptinē*, tai yra paslāptis, nes kas sēka apie vardu i titulā didelēs paleistuvēs, reik imti dvasiēskoje prasmēje. Tp. *Babilionija*, ar, tai apskritai velniū miestas: arba jei tā vietā reik suprasti apie atskirā miestā, tai pagonū Rymas, kuris tuomet ir per trīs šimtus metū persekiojo Bažnyčijā ir buvo vyriausiu sostu viešpatystēs ir stabmeldijos.

6. Ir regējau moteriškē girtā krauju šventūjū, ir krauju mūčelninkū Jēzaus. Ir stebējais, pamatēs jā didžiū stebėjimu.

7. Ir tarē man Aniolas: kodēl stebies? Aš tau pasakysiu paslēptinē moteriškēs, ir bestijos, kuri jā nešioja, kuri tur septynias galvas ir dešimtj ragū.

8. Bestija, kuriā regėjai, buvo, o neyra, o tur išeiti iē bedugnēs, o eis ant pražuvimo: ir stebēsīs gyvenanti ant zemēs (kuriū varda i neyra parašyti knygoose gyvenimo nuog uždėjimo svieto) regēdami bestijā, kuri buvo, o neyra.

9. O čionai yra protas, kuris tur išmintj: Septynios galvos, yra septyni kalnai, ant kuriū moteriškē sēd, ir karaliai yra septyni.

10. Penki jū nupuolē, vienas

8 e. *Bestija, kuriā regėjai*. Bestija, kuri prilaiko Babilionijā, gal ženklint valdžijā velnio: kuris buvo o neyra, būdamas daug aprybotas Kristaus atėjimu, bet vėl ištemps savo pajėgas laike Antikristo. Septynios galvos tos bestijos yra septyni kalnai ar viešpatystēs, įrankiai jos smarkavimo; iē kuriū penki tuomet puolē, kaip viršui 13 p., 1 e. Bestija pati, yra pasakyta, āsma o yra iē septyniū: nes jie visi veikia po velniu, ir jo pakurstymais, teip juog visa jos valdžia yra jame, bet teip, juog jis daro nekaipo aštuntā viešpatystē, atskyrā nuo jū visū.

yra, o antras dar neatėjo: o kad ateis, trumpą laiką tur pabūti.

11. O bestija, kuri buvo, o neyra: o ta yra ašma, o yra iš septynių, o eina ant prapuolimo.

12. O dešimtis ragų, kuriuos regėjai, yra dešimtis karalių, kurie karalystės dar neėmė, bet gaus valdžią kaipo karaliai ant vienos valandos, pasakui bestijos.

13. Tie tur vieną rodą, ir galybę, ir valdžią savo bestijai atduos.

14. Tie su Avinėliu kariaus, o Avinėlis juos pergalės: jog yra Viešpats ant Viešpačių, ir karalius ant karalių, ir kurie su juomi yra, pavadinti, išrinkti, ir vierni.

15. Ir tarė man: vandenys, kuriuos regėjai, kur paleistuvė sėd: yra žmonės, ir giminės, ir liežuviai.

16. O dešimtis ragų, kuriuos regėjai ant bestijos: tie neapkantoj turės paleistuvę, ir padarys ją išpūstytą, ir nuogą, ir kūną jos valgīs, o pačią ugnimi sudegīs.

12 e. *Dešimtis karalių.* Dešimtis mažesnių karalysčių, priešų teipgi Kristaus Bažnyčios: kurie, betgi, stosis įrankiais Dievo teisybės Babilionijos pabaudimui. Kai kurie juos ima už Gothus, Vandalus, Hunnus ir kitas barbarų tautas, kurios sugriovė Rymo viešpatystę.

17. Nes Dievas davė į širdis jų, idant darytų, kas jam mėgsta: idant duotų karalystę savo bestijai, kolei išsipildytų žodžiai Dievo.

18. O moteriškė, kurią regėjai, yra didis miestas, kuris tur karalystę ant karalių žemės.

XVIII PERSKYRIMAS.

Babilionijos nupuolimas: karaliai ir prekėjai apraudoja ją.

1. O potam regėjau kitą Aniolą nužengiantį iš dangaus, turintį didelę galybę: ir apšvito žemę nuog garbės jo.

2. Ir sušuko stiprybėje tarėdamas: Sugriuvo, sugriuvo Babilion didis: ir stojos gyvenimu velnių, ir sargyba kiekvienos dvasios nečystos, ir sargyba visokio paukščio nečysto ir nekenčiamo.

3. Nes iš vyno rūstybės palaidavimo jos gėrė visos giminės: o karaliai žemės darė su ja paleistuvystę: ir prekėjai žemės iš prašmatingų raškažių jos turtingais stojos.

4. Ir girdėjau kitą balsą: iš dangaus kalbantį. Išeikite iš ano žmonės mano: idant nebūtumėt dalininkais griekų jo, o negautumėt jo koronės.

5. Nes atėjo griekai jo iki dangaus, ir atsiminė Viešpats ant neteisybių jo.

6. Atiduokit jam kaipo ir

anas jums atiduodavo: o padvejinkit dvejojai atiduokit pagal darbų jo: taurę, kurią pildavo pripildykite jam dvejojai.

7. Kaipoo daug išsikėlė ir raškažiuose buvo, tiek jam duokite kančios ir raudojimo: jog kalba širdyje savo, sėdžiu karaliene: o neesmi našlė, ir raudojimo nematysiu.

8. Todėl vienoj dienoj ateis koronės jo, smertis ir raudojimas, ir badas, ir ugnimi bus sudegintas: Nes stipras yra Dievas, kuris jį apsūdįs.

9. Ir verks, ir raudos ant jo karaliai žemės, kurie su juo nečystatą darė, ir raškažiuose gyveno, kad išvys dūmą uždegimo jo.

10. Ištolo stovėdami dėl baimės mūros jo tardami: bėda, bėda, miestas anas didis Babilionas, miestas anas stipras: jog vienoj valandoj atėjo sūdas tavo.

11. O prekėjai žemės verks, ir raudos ant jo, jog tavorų jų niekas daugiaus nepirks.

12. Tavoro aukso ir sidabro, ir brangio akmenio, ir žemčiūgų, ir drobės plonos, ir purpuros, ir šilkų, ir karmazino, ir visokio medžio Thyino, ir visokio indo iš kaulų elefanto ir visokio indo iš akmenio brangaus, ir iš vario, ir iš geležies, ir iš marmuro.

13. Ir cynamono, ir kve

piančių daiktų, ir mosties, ir kodylos, ir vyno, ir alyvos, ir miltų čystų, ir kviečių, ir galvijų, ir avių, ir arklių, ir vežimų, ir nevalninkų, ir dūšių žmonių.

14. Ir obaliai pageidimo dūšios tavo, atstojo nuog tavęs, ir visi daiktai riebus, ir žibantieji prapuolė nuog tavęs, o tų daiktų daugiaus neatras.

15. Prekėjai tų daiktų, kurie stojos turtingais nuog jo, ištolo stovės dėl baimės kentėjimų, jo verkdami ir raudodami.

16. O sakydami: Bėda, bėda, miestas anas didis, kuris buvo apvilktas plona drobe, ir purpura, ir karmazinu, ir buvo auksu apauksintas, ir akmeniu brangiu ir žemčiūgais.

17. Jog vienoj valandoj išnaikinti yra teip didi turtai: ir kiekvienas stirnikas, ir kiekvienas, kuris ant ežerų iriasi, ir irtojai, ir kurie ant marių dirba, ištolo stovėjo.

18. Ir sušuko regėdami vietą uždegimo jo, tardami: Kurisgi lygus tam didžiam miestui?

19. Ir kratė dulkes ant galvų savo, o šaukė verkdami, ir raudodami, tarydami: Bėda, bėda, miestas anas didis, kuriame bagotais pastojo visi, kurie turėjo laivus ant marių iš brangiųjų jo: jog vienoj valandoj išnaikintas yra.

20. Prasilinksmink ant jo

dangau, ir šventi Apaštolai, ir Pranašai: nes Dievas apsūdyjo sūdā jūsu ant jo.

21. Ir pakēlē vienas stipras Aniolas didī kaipo melnyčios akmenī, ir ģimetē ģ marias, tardamas: teip umai bus ģmestas Babilions miestas anas didis, ir jau daugiaus nebus atrastas.

22. Ir balsas cytros skambininkų, ir giedotojų, ir vamzdininkų, ir patriūbočīų daugiaus tavyje nebus girdētas: ir visokis amatninkas visokio amato nebus daugiaus atrastas tavyje, ir balsas melnyčios nebus daugiaus girdētas tavyje.

23. Ir šviesybē žvakēs neziņbēs daugiaus tavyje, ir balsas jaunikio ir jaunosios nebus daugiaus girdētas tavyje: jog prekējai tavo buvo kunigaikščiai zemēs, jog per žinystes tavo paklydo visos giminēs.

24. Ir jame atrastas yra kraujas Pranašu, ir šventųjų, ir visu, kurie yra užmušti ant zemēs.

XIX PERSKYRIMAS.

Šcentieji garbina Dievą uz jo sūdus ant didžios paleistuvēs; Kristaus pergalē ant bestijon ir zemēs karalių.

1. Potam girdējau kaipo balsā minių didžīų danguje kalbančīų: Alleliuja. Išganymas ir garbē, ir galybē Dievui mūsu yra:

2. Nes tikri yra ir teisūs sū-dai jo, kuris apsūdyjo paleistuvē didē, kuri pagadino zemē palaidavimu savo, ir padarē atkeršījimą kraujo tarnų savo, iš rankų jos.

3. O vēl tarē: Alleliuja. O dūmas jo uzzēngē ant amžīų amžīnųjū.

4. Ir parpuolē dvidešimti keturi senieji, ir keturi žvēriai, ir pasikloniojo Dievui sēdinčiam ant sosto, tardami: Amen: Alleliuja.

5. Ir išējo balsas iš sosto, sakās: Duokit garbē Dievui mūsu visi jo tarnai, ir kurie jo bijotēs maži ir didi.

6. Ir girdējau, kaipo balsā didžios minios, ir kaipo balsā daugio vandenių, ir kaipo balsā didžīų perkūnų kalbančīų: Alleliuja, jog karaliavo Viešpats mūsu Dievas visagalis.

7. Džiaugkimēs, ir linksminkimēs: ir duokim jam garbē: jog atējo svodba Avinēlio, o motē jo prisirēdē.

8. Ir duota yra jai, idant apsiliktų drobe šviesa ir skaistata. Nes drobē yra nusiteisinimai šventųjų.

9. Ir tarē man: Parašyk: Palaiminti, kurie yra pakviesti ant večerēs svodbos Avinēlio. Ir tarē man: Tie žodžiai Dievo yra tikri.

10. Ir parpuolīau po koju jo, idant pasikloniočīau jam. Ir tarē man: Veizdēk, idant nedarytumei: esmi draugtarnas tavo, ir broliu tavo, turinčiu liūdyjimą Jezaus. Dievui kloniokis. Nes liūdyjimas Jezaus yra dvasia pranašystēs.

11. Ir regējau dangū atvirā, o štai arklys baltas: o kuris sēdējo ant jo, vadinosi Viernas ir Tikras, sūdyja su teisybe, ir kariauja.

12. O akys jo kaipo liepsna ugnies, o ant galvos jo daug karūnu, turis varda parašytā, kurio niekas nežino, tikt pat-sai.

13. O apdarytas buvo rūbu sušlakytu krauju: o vardas jo vadinamas yra: Zodis Dievo.

14. O kariai, kurie yra dan-guje, sekē paskui jo ant baltu

arkliu, apvilkti drobe plona balta, ir cīsta.

15. O īš burnos jo īšeina ka-lavijas īš abiejū pusiū skudrus: idant juomi muštū gimines. O īsai valdys anas lazda gele-žīne: ir īsai mīna spaustuvē vīno narsumo rūstybēs Dievo visagalinčio.

16. O tur ant rūbū, ir ant strēnu savo parašytā: Karalius ant karaliu, ir Viēšpats ant viešpačiu.

17. Ir regējau vienā Aniolo stovintī saulēje, ir sušuko di-dziu balsu, tardamas visiems paukščiams, kurie lekiojo per vidū dangaus: Ateikit, ir susi-rinkit ant didžios vēčerēs Die-vo.

18. Idant valgytumēt kūnus karaliu, ir kūnus pulkavedziū, ir kūnus galiūnu, ir kūnus ark-liu, ir sēdinčiu ant ju, ir kūnus visu liuosu, ir nevalninku, ir mažu, ir didziū.

19. Ir regējau bestijā, ir ka-ralius zemēs, ir karius ju su-rinktus, idant kariautu su tuo-mi, kuris sēdējo ant arklio, ir su kariais jo.

20. Ir sugauta yra bestija, o su ja neteiskus pranašas: kuris darē stebūklus po akimis jos, kuriais īšvadžiojo tuos, kurie priēmē ženklā bestijas, ir kurie kloniojos paveikslui jos. Tuo-du abudu īmesti buvo gyvi ī ežerā ugnies degančios siera.

10 e. *Ir parpuolīau* ir tt. Šv. Augu-sīnas (l. 20 Contra Faust. c. 21) yra nuomonēs, juog tas Aniolas apsireiškē teip īšķilmingu būdu, juog šv. Jonas pa-ēmē jī uż Dievā: ir todēl norējo atīduoti jam dieviškā garbē; jei aniolas nebūtu jo sulaikēs, sakydamas, juog jis yra jo draugtarnu. Šv. Grigalius (hom. 8 in Evang.) tečiaus mislija, juog godonē šv. Jono īšreikšta, nebūvo dieviška garbē, bet kitokia, kuri galējo teisiai būti atīduota; neveizint bet ant to buvo aniolo sulaikyta, īš atžvilgio ant garbēs, ī kuriā pakeltas buvo mūsu žmogiškas prigimi-mas, per īsikūnyjimą Dievo Sūnaus, ir prakilnumā šv. Jono, apaštalo, pranašo ir kankintinio.

21. O kiti užmušti yra kalaviju sėdinčio ant arklio, kuris išsina iš burnos jo: o visi paukščiai yra pasotinti kūnais jų.

XX PERSKYRIMAS.

Šėtonas surištą ant tūkstančio metų: kankintinių dūšios viešpatauja su Kristumi po pirmą prisikėlimui. Paskutiniai šėtono pasikėsinimai priešui Bažnyčiai: paskutinis sūdas.

1. Ir regėjau Anioloą nužengiantį iš dangaus, turintį raktą, prapulties, ir lenciūgą didį rankoje savo.

2. Ir sugavo smaką, žaltį seną, kursai yra velnias ir šėtonas, ir surišo jį ant tūkstančio metų;

3. Ir įmetė jį į prapultį, ir užrakino, ir užpečėtyjo iš viršaus ant jo, idant nesuvadžiotų daugiaus gimines, kolei išsipildytų tūkstantis metų: o potam tur būti išrištas ant trumpo laiko.

4. Ir regėjau sostus, ir susė-

2 e. *Ir surišo jį ir tt.* Valdžia šėtono buvo labai apribota Kristaus kančia ant tūkstančio metų, tai yra ant viso Naujojo Įstatymo laiko: bet ypatingai šiuo laiko suardymo *Babilionijos* arba pagonų Rymo iki naujų pasikėsimų *Gogo* ir *Magogo* priešai Bažnyčiai, prie svieto pabaigos. Tėstant tam laikui kankintinių ir šventųjų dūšios gyvena ir viešpatauja su Kristumi danguose *pirmame prikelime iš numirusių*, tai yra dūšių ant garbingo gyvenimo, kaip kitas prisikėlimas bus kūnų dienoje visatinio sūdo.

do ant jų, o duotas jiems yra sūdas: ir dūšias nukirstųjų dėl liūdyjimo Jezaus, ir dėl žodžio Dievo: ir kurie nekloniojos bestijai, nei paveikslui jos, ir nepriėmė žymę jos, ant kaktų, arba ant rankų savo, ir gyveno, ir karaliavo su Kristumi tūkstantį metų.

5. Kiti iš numirusių nebuvo gyvi, ikikolei išsipildė tūkstantis metų. Tas yra pirmas prisikėlimas iš numirusių.

6. Palaimintas ir šventas, kuris tur dalį pirmame iš numirusių prikėlime: ant tų antra smertis valdžios netur, bet bus kunigais Dievo ir Kristaus, ir su juomi tūkstantį metų karaliaus.

7. O kad pasibaigs tūkstantis metų, bus išrištas šėtonas, iš apkalimo savo, ir išeis, ir suvadžios gimines, kurios yra ant keturių kampų žemės, Gog ir Magog, ir surinks anuos ant karionės, kurių skaičius yra kaip smiltys marių.

8. Ir užžengė ant platumo žemės, ir apgulė abazą šventųjų, ir miestą numylėtą.

9. Ir nužengė ugnis nuo Dievo iš dangaus, ir prarijo juos: o velnias, kuris anuos suvadžiojo, įmestas yra į ežerą ugnies ir sieros: kur ir bestija,

10. Ir neteisūs pranašai bus kankinti dieną ir naktį ant amžių amžinųjų.

11. Ir regējau sostā didī baltā, ir sēdintī ant jo, nuog kurio veido pabēgo zemē ir dangus, o vieta jiems atrasta nebuvu.

12. Ir regējau numirusius, didžius ir mažus stovinčius po veidu sosto, o knygos atvertos yra: ir kita knyga atverta yra kuri yra gyvenimo: ir apsūdyti buvo numirēliai iš to, kas parāšyta buvo anose knygošē pagal darbū jū.

13. Ir išdavē marios numirusius, kurie anose buvo: ir smertis, ir pekla, išdavē numirusius savo, kurie anose buvo: ir buvq sūdyti kiekvienas pagal darbū savo.

14. O pekla ir smertis ģmesti buvo ģ ezerā ugnies. Ta yra smertis antra.

15. Ir kuris nesirado parāšytas knygojē gyvenimo, ģmestas yra ģ ezerā ugnies.

XXI PERSKYRIMAS.

Naujojo Jeruzalem aprašymas.

1. Ir regējau dangū naujā ir zemē uaujā. Nes pirmas dangus ir pirma zemē praējo, o marijū daugiaus nebuvu.

2. O aš Jonās regējau šventā miestā Jeruzalem naujā, nužēngiantī iš dangaus nuog Die-

vo parēdytā, kaipo jaunajā ap-rēdytā vyrui savam.

3. Ir girdējau balsā didī iš sosto kalbantī: štai šētra Dievo su žmonēmīs: ir gyvēs su jais. O anie bus žmonēmīs jo: o pats Dievas su jais bus Dievu jū:

4. Ir apšluostys Dievas visokiā ašarā nuog akiū jū: o smerties daugiaus nebus, nei verksmo, nei rēksmo, nei sopulio, daugiaus nebus: nes pirmi daiktai praējo.

5. Ir tarē, kuris sēdējo ant sosto: Štai naujus darau visus daiktus. Ir tarē man: Parāšyk, jog tie žodžiai yra labai vierni ir tikri.

6. Ir tarē man: Stojosi. Aš esmi Alfa, ir Omega, pradžia ir galas. Aš trokštančiam duosiu dovanai iš šaltinio gyvo vandenio.

7. Kas pergalēs, apturēs tai, ir būsiu jam Dievu, ir anas bus man sūnumi.

8. Bet baukštiems ir netikintieš, ir prakeiktieš, ir žmogžudžiams, ir paleistuvams, ir žavētīnīnkams, ir kloniojantieš balvonams, ir visiems melagiems, dalis jū bus ežere degančīame ugnimi ir siera: kas yra antra smertis.

9. Ir atējo vienas iš septyniū Aniolū; kurie turējo septynias taures pripildytas septyniomis koronēmīs paskučiausiomis, ir kalbējo su manim tardamas:

1 e. *Pirmas dangus ir pirma zemē praējo*, tapo atmainyti ne savo esybēje, bet savo kokybēšē (ypatybēšē).

Eikš, o parodysiu tau jaunąją, moterę Avinėlio.

10. Ir nunešė mane dvasioje ant kalno didžio ir augšto: ir parodė man miestą šventą Jeruzalem, nužengiantį iš dangaus nuog Dievo.

11. Turintį šviesybę Dievo: o šviesybė jo lygi akmeniui brangiam, kaip akmeniui Jaspido, kaip křištolas.

12. O turėjo mūrą dideli, ir augštą, turintį dvyliką bromų, o ant bromų dvylika Anielių ir vardus parašytus, kurie yra vardai dvylikos giminių sūnų Izraelaus.

13. Nuog saulėtekio bromos trys: ir nuog pusiaunakties bromos trys, ir nuog pusiaudienio bromos trys, ir nuog saulėleidžio bromos trys.

14. O mūras miesto turėjo dvyliką pamatų: o ant jų dvylika vardų dvylikos Apaštalų Avinėlio.

15. O kuris kalbėjo su manim, turėjo mierą nendrinę aukso, idant pamierotų miestą, ir bromas jo, ir mūrą.

16. O miestas ketvirtuotai pastatytas yra, o ilgumas jo toksai yra, kaip ir platumas: ir išmieravo miestą nendre aukso ant dvylikos tūkstančių varstų: o ilgumas, ir augštumas, ir platumas jo lygus yra.

17. Ir išmieravo mūrą jo, šimtą keturias dešimtis, ketu-

rias uolaktes, pagal mieros žmogaus, kuri yra Aniolo.

18. O buvo budavonė mūro jo, iš akmenio Jaspiso: o pats miestas auksas tikras, lygus stiklui čystam.

19. O pamatai mūro miesto išdabinti visokiu akmeniu brangiu. Pirmas pamatas Jaspis: antras Safiras: trečias Chalcedonas: ketvirtas Šmaragdas:

20. Penktas Sardoniks: šeštas Sardius: sekmas Chrizolitas: ašinas Berillus: devintas Topazius: dešimtas Chrizoprazas, vienuoliktas Jacyntas, dvyliktas Ametistas.

21. O dvyliką bromų yra dvylika žemčiūgų, kiekviena ypačiai: o kiekviena broma buvo iš vieno žemčiūgo: o ulyčia miesto auksas čystas, kaip stiklas perregiamas.

22. O bažnyčios neregėjau jame: nes Viešpats Dievas visagalis yra bažnyčia jo, ir Avinėlis.

23. O miestas nereikalauja saulės, nei mėnesio, idant aname žibėtų: nes šviesybė Dievo apšvietė jį, o žvakė jo yra Avinėlis.

24. O pagonai vaikščios šviesybėje jo: o karaliai žemės garbę savo, ir šlovę atneš į ją.

17 e. *Pagal mieros žmogaus*, t. y. sulyg žmogaus mierą aniolo vartojamą širdis, yra tikra prasmė tų žodžių.

25. O bromos jo nebus užtvertos per dieną: nes nakties ten nebus.

26. Ir atneš į aną šlovę ir garbę pagonų.

27. Neįeis į aną nieko nečysto, arba darančio biauřinybę, ir melagystę, tik tai kurie yra parašyti knygoje gyvenimo Avinėlio.

XXII PERSKYRIMAS.

Vanduo ir medis gyvenimo. Užbaiga.

1. Ir parodė man upę vandensio gyvenimo, skaisią kaip o krištolas, ištekančią iš sosto Dievo ir Avinėlio.

2. Viduj ulyčios jo ir iš abiejų šalių upės medis gyvenimo, atnešas vaisių dvyliką, per kiekvieną mėnesį išduodas vaisių savo, o lapai medžio ant išgydyjimo pagonų.

3. Ir nebū daugiaus nėjokio prakeikimo: bet sostas Dievo ir Avinėlio bus aname, o tarnai jo tarnaus jam.

4. Ir regės veidą jo: ir vardą jo ant kaktų jų.

5. Ir nakties daugiaus nebus: o nereikalaus šviesybės žvakės, nei šviesybės saulės, nes Viešpats Dievas apšvies anuos, ir karaliaus ant amžių amžių jų.

6. Ir tarė man: Tie žodžiai yra teisiasi ir tikri. O Viešpats Dievas dvasių pranašų nu-

siuntė Aniolą savo, idant parodytų tarnams savo, kas turstotis neužilgo.

7. O štai ateimi veikiai. Palaimintas, kuris užlaiko žodžius pranašystės knygos tos.

8. O aš Jonas, kuris girdėjau, ir regėjau, tuos daiktus; o kad girdėjau, ir regėjau, parpuoliau, idant pasikloniočiau po kojų Aniolo, kuris man tai parodė.

9. Ir tarė man: Veizdėk, idant nedarytumei: nes esmi draugtarnas tavo ir brolių tavo pranašų, ir tų, kurie užlaiko žodžius pranašystės knygos tos: Dievui klioniokis.

10. Ir tarė man: neženklink žodžių pranašystės knygos tos, nes laikas arti yra.

10 e. *Nes laikas arti yra.* Tai yra prilyginus prie amžinasties kiekvienas laikas ir žemiški daiktai nyksta ir trumpai tęsa. Kas link laiko, kada didžiausios pranašystės įvyks, neturim tikrumo, kaip matyt iš yvairių nuomonių senųjų tėvų ir paskesnių išguldinėtojų. Daug kitų yra nuomonės, juog didžiūma daiktų, nuo ketvirto perskyrimo iki galui, neįvyksianti kaip tik trumpame laike prieš svieto pabaigą. Kiti yra nuomonės, juog didesnė dalis jų, o ypatingai nupuolimas piktos Babilionijos, įvyks prie sunaikinimo stambeldystės, per sugriovimą pagonų Rymo, ir jo persekio-tojų pagoniškų ciecorių. Tokios nuomonės yra Alcazar, savo ilgame komentatorijuje, mokintas Bossuetas, vyskupas Meaux, savo traktate ant šių knygų, ir P. Alleman, savo patėmyjimuose ant

11. Kas iškadyja, tegul dar iškadyja: o kas yra biauzybēse, tegul dar biauřinasī: o kas yra teīsus, tegul dar nusiteīsina: o šventas, tegul dar pasišvenčia.

12. Stai ateimi veikiai, o ūzmokestis mano yra su manim, idant atīduočiau kiekvienam pagal darbū jo.

13. Aš esmi Alfa, ir Omega, pirmas ir paskutinis, pradžia ir galas.

Apřeīskimo tom. 12. kuris savo ļāungoje sako, ļuog tas didesnēje dalyje gali bŭti laikyta kaipo nuomonē prilaikoma mokitŭ vyrŭ. Kiti mano, ļuog mislia šv. Jono buvo dvasišku būdu, per panašumus ir prilyginimus, īšrodyti pasikēsīnīmus ir persekiojīmus piktŭ priēšai Dievo tarnus, bausmes, kurios trumpame laike krisīā ant Babilionījos, tai yra ant visŭ piktŭ apskritai: amžina laimē ir ūzmokēsnis, kurį Dievas sutaisē padoriems gyventojams Jeruzalem, tai yra savo tikriems tarnams, po ļŭ trumpŭ bandmŭ ir varģŭ to žemiško gyvenimo. Tuom tarpu mēs sutīnkam daug naudingŭ pamokīnīmŭ ir persergējīmŭ, kuriuos lengvai galima suprast; bet neturime tikrumo, jei tas pranašystes mēs mōrime pritaikīnti prie atskyrŭ atsitikīmŭ: nes kaip šv. Jieronīmas sako, Apřeīskimas tiek tur paslapčīŭ kiek žodžiŭ, arba tiesiog paslaptis kiekviename žodyje. Apocalypsis Joannis tot habet Sacramenta quot verba — parum dixi in verbis singulis multiplices latent intelligentiae. Ep. ad Paulin. t. 4. 574 p. k. dīt. Benedict.

11 e. *Tegul dar iškadyja.* Tai neyra paraginīmas arba daleidīmas an gřieko, bet tik paminējīmas, ļuog kaip norint tēli piktas savo piktybēse nuels, jo kelias veik pasibaigs, ir tada sutīks atsakančias bausmes.

14. Palaiminti, kurie mazgoja rūbus savo kraujuje Avīnēlio: idant valdzia ļŭ bŭtŭ ant medžio gyvenimo, o idant įeitŭ per bromas į miestā.

15. Ant lauko šunys ir žyniai, ir begēdziai, ir žmogŭdziai, ir balvonŭ garbīntojai, ir kiekvienas, kursai myl, ir daro melagystę.

16. Aš Jezus* nusiunčiau Aniolā mano, idant apie tai jums liūdytŭ bažnyčiose. Aš esmi šaknis ir giminē Dovidō, žvaigždē žibanti, ir rytmetinė.

17. O dvasia ir jaunoji sako: Ateik. O kas gird, tegul sako: Ateik. O kas trokšta, tegul ateina: O kas nor, tegul ima vandenį gyvenimo dovanai.

18. Nes apsisakau kiekvienam klausančiam žodžius pranašystės knygos tos: Jei kas pridētŭ prie to: pridēs Dievas jam korones parašytas toje knygoje.

19. O jei kas numažīntŭ iš žodžiŭ knygos pranašystės tos, atims Dievas dalį jo, iš knygos gyvenimo, ir iš tŭ, kurie yra parašyti toje knygoje.

20. Sako, kuris liūdyjimā duoda apie tuos daiktus: Ūztikro ateisiu veikiai: Amen. Ateik, Viešpatie Jezau.

21. Malonē Viešpaties mŭsŭ Jezaus Kristaus su jums visais. Amen.